

གཤམ་ཆེན་པོ་ལྷ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ།

༡༡། ཡུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ། ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་
གསལ་གསུང་འདེབས། ཡུག་ཆེན་ཀྱི་འབྲིང་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་
བཅས་པའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་
བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། བཅ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། འུ་བུལ་ཚུལ་བྲིམས་ཉི་མ།

རྒྱད་སྟོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༤

གཤམ་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་ཤོ་ཤྲེ་ལུག་ལ།

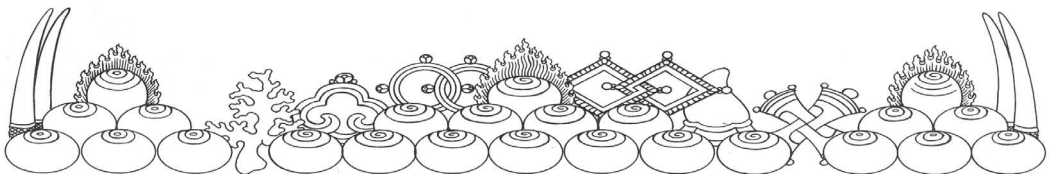
༡༡། ལྷག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་
 གཤམ་གསལ་འདེབས། ལྷག་ཆེན་གྱི་འབྲིང་མན་ངག་
 ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་
 བསྐྱར་བའི་འབྲིན་ཡིག་བཅས་
 བཞུགས་སོ།།

མཛོད་པ་སོ། བཅ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། འུ་བལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ།

རྒྱུང་སྒྲོན་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༤

COPYRIGHT©2014 Gyuto Library

First Edition: 2000 Copies, 2014

ཀམ་ཆེན་མོ་གླེང་པའི་ལྷན་སྐྱེལ་ རྒྱལ་ལོ་

ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་། རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ། ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་

གཤམ་གསལ་འདེབས། ཕྱག་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་

ཁ་ཆེས་ས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བའི་འཁྲིན་ཡིག

མཛད་པ་པོ། བཀ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། 1910 - 1963

བྲ་བལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ། རྒྱལ་རབས་བཅུ་དགུ།

Series Title: gsang chen stod rgyud Volume 7

Volume Titles: phyag-chen rtsawa rgyalwai gzhung lam, rgyas par bshad-pa yang-gsal sgron-me, shes-rab dan bdag-‘zin gnyis-kyi-gshags ‘debs and kha-chems rlugn-la bskur wai ‘phrin-yig

Authors: Penchen Lobsang Chos-kyi-rgyal-mtsen (1567-1662) and Jadrel Tsulthim Nyi ma (19th century)

Subjects: The Root Mahamudra of the precious teaching lineage of the Gedan ‘Victorious Ones Path of Tradition’, the extensive explanation of the Root Mahamudra of traditional teaching of the precious teaching lineage of the Gedan ‘The Very Clear Lamp’, the introduction of Mahamudra from the point of view of Basis, Path and Fruit ‘The Dialogue of Wisdom and Self-grasping’ and explanatory instruction of Mahamudra in relation to the un common Guru-yoga of the hearing lineage of Venspa-pa ‘Epistle testament sending through Wind together with oral knowledge’.

Chief Editor: Prof. Samdhong Rinpoche

Managing Editor: Lobsang Ludup

Editor: Tenzin Dhonyoe

ISBN: 978-81-924649-6-1

Published by: Gyuto Library, Sidhbari, 176057, Dharamshala, Distt. kangra, Himachal Pradesh, India,

E-mail:- gyutolibrary@gmail.com

Tel:- 01892-235841

Printed at: Vee ENN Print-O-Pac, A-5, Flatted Factory Complex, Okhala Industrial, Phase III, New Delhi- 110020

༡༡། །ཤར་པ་ཚོས་རྗེ་ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

SHARPA CHOE-JE LOBSANG TENZIN

ཆེད་བརྗོད།

༡༡། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤུག་མེད་གཤེད་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེ་
 རྒྱུ་ལྷགས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་འདི་དག་མི་ཉམས་རྒྱུན་གནས་སྤང་ཟབ་
 གསང་དོན་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐྱོར་གཙོར་གྱུར་པའི་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་
 དག་ཅིག་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སློབ་སྦྱོང་སོགས་ལ་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྟོད་གྲ་
 ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ནས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་མེད་རྣམས་དཔར་སྤྲོད་གནང་བཞིན་པར་ཡི་རངས་ཀྱི་
 གནས་སུ་གྱུར། ལྷག་པར་དང་གི་མི་རྣམས་སྤྲོགས་མ་ལུང་རྒྱུད་ཆོགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་བས་བག་མེད་འདོད་
 རམ་གྱིས་འཕྲུལ་རིགས་དང་རྩལ་ཕན་མཆོན་ཆ་སྤྲོད་ཆོགས་བཟོ་བསྟན་བྱས་པའི་དབང་གིས་བྱིའི་ཁོར་ཡུག་
 གཏོར་བཅོམ་དང་། ནང་མའི་འགྲོ་བ་མཆོན་པའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དམག་འཁྲུག་དང་ནད་ཟུག་
 རྒྱུ་མར་འབྱུང་བཞིན་པ་འདི་ནས་ཡང་དག་པའི་ཁ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱར་བའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ནི་ཆང་ལ་
 མ་ཞོར་བའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་ནི། དེ་
 རྟེན་དུ། རྗེ་གྲུང་ཐང་པས། ལྷང་ཆོས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསྐབ་གསུམ་
 ཉམས་ལེན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་སྟུབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྐུལ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་
 གསུམ་གྱིས་སྟེ་རྒྱུའི་ཕན་བདེ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ད་ལམ་ཡསྐབས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྟོད་རྒྱུད་གྲ་ཚང་
 དུ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྟོལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་རྩ་བའི་སླ་མའི་བར་གདམས་
 པ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་པ། གདམས་ངག་གི་སྐྱེ་མ་ལོག་ བྱིན་ལྷབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས། དབང་གི་རྒྱ་
 བོ་མ་ལུགས། དམ་ཆོག་ལ་སེལ་མ་ཞུགས་པ་སྟན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་རྒྱལ་པོ། དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་

༡༣། །ཤར་པ་ཚོས་རྩོམ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

SHARPA CHOE-JE LOBSANG TENZIN

གྱིས་མཛད་པའི་སླ་མ་མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་ནམ་པར་བྱེ་བ་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏིར་
མཛོད་དང་། པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེད་ཤིང་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་འདེབས། ཁ་ཆེམས་རྒྱུད་ལ་
བསྟར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་ཟབ་མོ་འདི་ལོ་ཆོ་འབྲུལ་ལྷ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་མཁའ་འགྲོ་
འདུ་བའི་དུས་ཆོག་སྤྱད་འཕགས་ཉིན་ནས་གནང་གཏན་འཁེལ་བ་ནི་ཡབ་རྩེ་སླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་
བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་སླ་ན་མེད་པའི་ཕྱག་རྩེས་འཛོག་པར་མཛད་པ་ལགས་ན་འཛིན་ཉིན་ལྷ་མི་ཀྱན་
གྱི་དད་གུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར།

དེ་བཞིན་གོང་གི་གཞུང་ཆོན་ནམས་སྐབས་བབ་གྲུ་ཆོང་གི་དཔེ་མཛོད་འགན་སྲུང་དང་ལས་བྱེད་ནམས་
ནས་ངལ་བ་བྱུང་བས་ད་ཀྱིས་དཔར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་དང་བཅས་དཔེ་བསྟར་དང་ཁྱད་པར་ཆོད་ལྡན་ཐོག་
ལུང་སྤྲངས་འཆོལ་ཞིབ་གནང་ཞིང་། ལུང་མཆན་དང་བསྟར་མཆན་ནམས་རྒྱ་ཆེའི་སྟོག་པ་པོ་ནམས་གཟིགས་
བདེའི་ཆེད་ཐོག་ངོས་སོ་སོའི་མཁུག་ཏུ་བཀོད་པ་སོགས་དེང་རབས་དཔར་སྟན་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོང་བའི་
པོད་ཕྱིར་གཉིས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད་ནམ་པའི་མཐུན་འགྱུར་འོག་དཔར་སྟན་གནང་བར་སྐལ་
ལྷན་གྱི་ཆོས་ཁྱབ་གཏོང་བར་གྱུར་པའི་བྱི་ནང་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་དང་བཅས་ལམ་མཆོག་
འདི་དག་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་མཛད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་འབད་འཆོལ་ལོ།

སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམ་པ་ཟབ་མོ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས་ཤར་ཆོས་
སློབ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་སྟུལ་ ༡༡ ཆོས་ ༥
བྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ བྱི་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༩ བཟང་པོ་ལ།

༥ སྒོན་སྒྲེང་།

༡༡། བཟོ་མཉམ་སྒྲུབ་ལ། སྒྲིང་ལེགས་སྒྲིང་གི་བརྟེན་ཆད་ 'མུའྲུ' ཞེས་པར་ 'བྲག་' གི་སྐད་དོད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཐབས་སུ་བསྒྲན་ཏེ་ 'བྲག་' རྒྱ་ ཞེས་བསྒྲིང་བའི་ཆོག་གི་ཡ་གྲུལ་ 'རྒྱ' ཞེས་པ་བརྟེན་དང་། མཚོན་རྟགས་། ལག་སྟབས་། དཔར་འདེབས་། དམ་མཐིལ་སོགས་དུ་མར་འཇུག་པ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གོ་དོན་ལེན་དགོས་པ། དཔེར་ན། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཚམས་འཛིན་གྱི་མཚོན་རྟགས་ དང་། རྩས་སྒྲགས་བྲག་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལག་པའི་སྒྲངས་སྟབས་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲག་ རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིག་མཁུ་ཡུམ། ཚོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་བྲག་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཐེག་པ་བྱན་མོང་བ་དང་། གསང་སྒྲགས་རྟོ་ རྩེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀར། བྲག་རྒྱ་དང་། བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ཆད་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ རྣམས་གཞུང་གི་སྐབས་དོན་དང་བསྒྲན་ཏེ་གོ་དོན་མ་འདྲེས་པར་ལེན་དགོས་ཤིང་། སྐབས་ འདིར་དགེ་ལུན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ སུ་གསུངས་ཏེ། སྒྲགས་སྒྲིགས་ལྟར་ན་དཔལ་ལུན་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ལུན་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བའི་ཤིན་ཏུ་ སྤ་བའི་གཏུག་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་ གུབ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ་དང་། ལྷ་སྒྲུབ། བ་རོ་པ། མི་རྩི་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྲུབ་པ་སྟེ་ བདུན་དང་། སྟོང་པོ་སྟོར་གསུམ་སོགས་ལས་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། མདོ་སྒྲིགས་ ལྟར་ན་གཏུག་སེམས་རགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་སྟོང་ སང་གི་བདག་ཉིད་ཅུམ་ལ་དམིགས་ཏེན་དུ་བྲས་ཏེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱབས་

ཤིང་། གནས་ཆ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་རིམ་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་སེམས་ཉིད་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་
 བའི་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ལྟག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྒྲགས་ལམ་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཏེ་རྒྱང་རྒྱ་ཏིང་ཞུགས་
 གནས་ཐིམས་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱང་བའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀྱང་རྩོག་འགགས་ཏེ་ཤིན་
 ཏུ་སྤྱོད་བའི་གཉུག་སེམས་ལྟན་སྦྱེས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། དེས་སྟོང་ཉིད་
 སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེའི་སྤྱིན་བྱེད་དུའང་འགྱུར་བ་དང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་མཐར་མོན་པའི་དབང་གིས་དཔེའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་
 ན་གཞིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཆོལ་མི་དགོས་པར། སྤར་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་བསྒྲོམས་
 པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོམས་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་ཉིད་ཐོན་པར་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་
 ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲགས་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་དང་། རྩོགས་རིམ་ཀྱི་རྩོགས་པ་མངོན་དུ་མ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ལམ་ཐུན་མོང་
 བའི་པར་ཕྱིན་མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་སྐབས་སུའང་སྒྲགས་ལམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 ཞིང་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོམ་ཚུལ་འདིས་འཛིགས་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་འཛོམས་
 པའི་རྩལ་སྦྱོབས་རྣེས་སྤྱོད་དུ་བྱས་པ་མ་ཟད། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཟབ་བྱང་ཡོད་དམ་སྙམ། དེ་ལྟ་བུའི་
 གདམས་ངག་བྱང་པར་ཅན་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ཆེན་དང་། རྩོགས་
 ཆེན་ཞེས་བྱེད། དབུ་མའི་ལྟ་བྱིད་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཛད་ཡང་། དེས་
 དོན་འཆོལ་བའི་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ཅན་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་འགལ་འདྲུ་སྤྱོད་མེད་པར་དགོངས་
 པ་གཅིག་དུ་གནས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱལ་བ་དོན་མཆང་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས། དབྱ་མ་པ་དཔལ་ལོ་རྗེ་རྗེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ།
 བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། བྱ་བ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྗེ། དཔེན་ས་པ་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ། མཁས་
 གྲུབ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བར་ཞལ་ནས་ཞལ་དང་།
 ལྷན་ནས་ལྷན་དུ་བརྒྱུད་དེ་བཞུགས་པ། དཔེན་ས་པ་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཡི་
 གེར་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བབས་པར་གཟིགས་པ་དེ་དག་ཕྱིས་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་ ‘དགེ་ལྡན་
 བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་’ དང་། དེའི་རང་
 འགྲེལ་ ‘དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སྟོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཅ་བ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།’ དེ་བཞིན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 རོ་བོ་ངོས་འཛིན་དང་འགྲེལ་ལམ་ཀྱི་གོལ་ས་དུ་མ་ཐེར་འདོན་གནང་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ཞེས་པ་བཅས་ལྷགས་ཚུལ་མཛད་དེ་དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་
 པའི་དཔེན་ས་ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པའི་ཅ་གཞུང་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་དང་།

ཕྱག་ཆེན་དང་། དེའི་སྟོན་འགྲོ་སྤྲུལ་མཆོད་བཅས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ཁྲིད་ཡིག་
 མང་པོ་བཞུགས་པའི་ནང་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད། ལྷག་
 པར་གང་ཟག་སོ་སོས་ཉམས་ལེན་དུ་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བའི་ཐབས་རྒྱལ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་
 རྒྱལ་རོང་དགེ་བཤེས་བྱ་བལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉི་མས་བརྩམས་པའི་ ‘དཔེན་ས་ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འགྲེལ་བའི་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་ཁྲིད་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་
 བཅས་པའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བའི་ཁྲིད་ཡིག་’ ཅས་པ་འདི་དོན་གཉེར་ཅན་ལས་དང་པོ་
 བ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་བཅས་གོང་གསལ་ཕྱག་དཔེ་ཆེན་
 པ་བཞི་དཔལ་ལྡན་སྟོན་རྒྱུད་བྲལ་ཆང་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་དཔར་སྐྱོན་གནང་

སྐབས་དོ་སྤྱོད་ཐོན་སྲུང་མདོར་བསྡུས་སུ། འཁྱུང་བཅུན་པ་ཟམ་གདོང་པ་སྒོ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་གྱིས་གྲིས་པ་དག་བར་གྱུར་ཅིག །།

༥ དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།།

༡༡། འདིར་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྡན་སྟོན་རྒྱུད་གྲགས་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཞིར་བཟུང་འཕགས་པོད་སྒྲེས་ཆེན་ནམས་ཀྱི་གསུང་གི་སྟོང་བཅུད་སྒྲགས་སྒྲོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་སྟེང་ཞེས་པ་ལྟ་སྒྲེལ་གྱི་དཔེ་ཆོགས་དཔར་གསར་དུ་སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་དེ་ལྟར་ལགས་ན། ད་ལམ་ལྟ་བུས་ཇི་སྟོན་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་དཔལ་ལྡན་སྟོན་རྒྱུད་གྲགས་ཆོས་ཀྱིས་ལོ་མང་སྟོན་ནས་ཟབ་གསང་གསུང་གི་བདུད་ཅི་སྟོན་རྒྱས་སུ་བསྐྱེད་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་ཡང་ཡང་བཏབ་དོན། བཏ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་། དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྟོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཅ་བ་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ། ལྟལ་དབང་སྐྱ་སྟེང་བརྒྱུད་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་ནམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟོན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད། རྒྱལ་རོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་གསུང་དབེན་ས་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་འབྲིད་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་བསྐྱུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་ཟབ་མོ་བཀའ་ངེན་ཆེ་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་མོ་སྐྱེ་བོར་ཐེབས་པ་དང་བསྟོན་གོང་འཁོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ནམས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་སྟེང་ཕྱག་པ་དང་བདུན་པ་དཔར་སྒྲུབ་གྱི་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པོ་སྐྱབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད། དགེ་སྟོང་ཐུབ་བསྟན་ནམ་རྒྱལ། དགེ་སྟོང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར། དགེ་སྟོང་སངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ། དགེ་སྟོང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ། དགེ་སྟོང་དོན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས། དགེ་སྟོང་ངག་དབང་སྟོན་པ་བཅས་

ནས་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཆང་གནང་སྟེ་དཔར་བསྐྱུན་གྱིས་ཕྱག་དཔེ་གསར་བཞེངས་ཞུ་རྒྱུའི་དགོས་
 དམིགས་གཙོ་བོ་ནི། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་ཆོས་ཞུ་བ་སློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་
 གསང་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་འབད་ཚུལ་ཆེར་མ་དགོས་
 བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ལེགས་པར་གསལ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཅ་ཆའི་
 ཕྱགས་ཞོར་གྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་དག་གི་དཔེ་རྒྱན་ཡུན་དུ་གནས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཐུབ་
 བསྟན་བྱེ་བའི་སྤྱི་བཅུད་ཡབ་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཞུས་ཅ་ཆའི་སྤྱི་མའི་བར་གདམས་པ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་རི་མིན་རྒྱལ་
 བསྟན་ནམ་གནས་བར་མི་ཉམས་པར་གནས་པའི་ཆེད་དང་། ལྷག་དོན་དུ་རྣམ་དཔྱད་དོན་གཉེར་
 ཅན་རྣམས་ཡིད་ཐར་པ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་ལྟ་བུའི་
 མིག་ཏུ་བྱས་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་ལ་མ་
 སལ་བར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་རང་གིས་འཛིན་
 བ་དང་། གཞན་ལ་འདྲེན་བཞིན་སྟེ་ལ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱག་དཔེ་འདི་རྣམས་ཞུ་སྐྱིག་སྐོར་ལ། ཐོག་མར་འདི་ག་ཟླ་ཆང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སྤྱི་
 ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་མཁས་དབང་རྣམས་
 ལ་བཀའ་སློབ་དགོངས་སྐོར་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཞུས་གྱིས་ལས་གཞི་འགོ་འཛུགས་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཅ་ཆའཉེལ་དང་། བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས། སྤྱི་མཆོད་བྲིད་ཡིག་ཁ་ཆེམས་
 རྒྱུད་བསྐྱར་མ་བཅས་ཀམ་ཕུ་ཉར་ནང་དཔར་གཞི་གསར་བསྐྱིགས་དང་འབྲེལ་དེར་དུས་ཉམས་
 ཞིབ་དང་མཐུན་པར་དཔེ་བསྐྱར་ཆ་ཆང་ཞུས་ཤིང་། ཐོག་མར་ཕྱག་ཆེན་ཅ་ཆའཉེལ་གཉིས་ནི།
 བཅ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཟས་ལྷན་དཔར་མ་ཤིང་དཔར་དེ་སྤྱི་བོད་ནས་
 བསྐྱུན་པ་དེ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་སྐང་ཏྲིག་ཏུ་བསྐྱུན་པའི་བོད་ཨོག་དཔེ་རིང་མ། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༠༥ ལོར་དཔལ་སྤངས་གསུང་རབ་སྤར་སྐྱུན་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་རྒྱུད་བསྐྱུན་

བྱས་པ། གྱི་ལོ་༡༠༠༧ལོར་གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པའི་དེབ་གཟུགས།
 གྱི་ལོ་༡༠༠༥ལོར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པའི་དེབ་གཟུགས་བཅས་
 ལྷ་ལ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་མ་ཟད། དུག་ཆེན་གྱི་ཅ་བ་སྒྲ་ཏ་བོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གཉེར་མཛོད་
 དཔར་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པའི་ཇེའི་གསུང་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་གྱི་དེབ་གཟུགས་ལའང་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས།
 ལྷ་མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་ནི། བོད་དཔར་དཔེ་རིང་རྩྭ་བ་༧སྐབས་ཇེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་དོ་ཇེ་
 འཆང་མཆོག་གིས་ཞུ་དག་གནང་བ་དེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབྲུམ་བོད་ཀྱི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བསྐྱར་བསྐྱུན་ཞུས་པ། འདི་ག་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་
 ལག་བྲིས་མ་བཅས་གསུམ་ལ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས། ཁ་ཆེམས་རྒྱུད་བསྐྱར་མ་ནི། བོད་དཔར་དཔེ་
 རིང་རྩྭ་བ་དེ་དང་། གྱི་ལོ་༡༠༠༥ལོར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པའི་དེབ་
 གཟུགས། གྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོར་སེར་སྤང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པའི་དེབ་གཟུགས་བཅས་
 གསུམ་ལ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས། བདག་འཛིན་གཤམས་འདེབས་ནི། པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་
 ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་བཟུང་སྐྱོན་དཔར་མ་གཤིང་དཔར་དེ་སྒྲ་བོད་ནས་བསྐྱུན་པ་དེ་དང་། གྱི་ལོ་
 ༡༠༠༧ལོར་གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པའི་དེབ་གཟུགས། བཟུང་སྐྱོན་
 མཁན་བྱུང་དཀའ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆུལ་ཁྲིམས་པས་བསྐྱར་བསྐྱུན་ཞུས་པའི་དཔེ་བྱང་མ་བཅས་
 གསུམ་ལ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས། གོང་ཞུས་ཀྱི་དཔེ་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་སྐྱར་སྐྱབས་མ་དཔེ་མི་འདྲ་
 བའི་ནང་མི་མཐུན་པ་རྒྱུ་ཡོད་ལེགས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ནོར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ངོས་འཛིན་
 ཐུབ་པ་རྣམས་ཐད་ཀར་ནོར་བཅོས་ལས། གཞན་དྲུགས་གཞི་ཡོད་རིགས་རྣམས་རང་སོར་
 བཞག་སྟེ་ཤོག་གངས་སོ་སོའི་གཤམ་དུ་བསྐྱར་མཆན་བཀོད་ཡོད། འོག་མཆན་དུ་བྱུང་བའི་
 བསྐྱུས་མིང་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཆ་ཆང་དང་འབྲེལ་བཅོད་རྣམས་བསྐྱུས་མིང་དོ་སྟོན་ནང་གསལ་
 བས་དེར་གཟིགས་དགོས། དེ་བཞིན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་
 ཁག་དབྱུང་ཞིབ་གནང་བདེའི་སྤང་ལུང་འཛིན་ཁག་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྟེ་དགའི་དཔེ་

རིང་དང་། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དང་། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས། བཤ་ཆེན་
 རྒྱུ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ། དཔེན་ས་བཀའ་འབྲུམ་བཅས་བཀྱིས་ལྷན་པོའི་དབར་རྙིང་ལ་གཞི་བཅོལ་
 བ་དང་། དེ་མིན་ལུང་བྲང་སའི་ཁྱད་སྤྱད་ཕྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཆན་དང་། རོ་ཐག་ཆོད་པའི་དབར་
 མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། བོད་ཨང་གྲངས། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་མཛད་པ་པོ་སྤྱི་ཡོད།
 ཞོག་གྲངས་དང་ཡིག་གྲེང་གི་ཨང་བཅས་ཞོག་ངོས་སོ་སོའི་གཤམ་དུ་མཆན་བཀོད་ཁྱུས་ཡོད།
 དཔེར་ན། (སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཞབ་མཆོག་སྡོམ་འབྲུང་། རིམ་པར་བྱེ་བ་སོ་གསུམ་པ། ཞོག་གྲངས་
 ༣༡༠བཟུང་། “སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲུམ། ཞི་དབལ་ས་ར་ཏ། རོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱུ་ ཞོག་གྲངས་ ༥༧ནས་” “རྗེ་
 ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཞབ་གསུང་ཐོར་བུ། རི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར། གཙང་དཔར། (༤༣བཟུང་) ཞེས་
 བ་ལྷ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ “སྡེ་བཀའ་”ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་བཀའ་འབྲུང་། “སྡེ་བསྟན་”ཞེས་པ་སྡེ་དགེ་
 བསྟན་འབྲུང་ལ་གོ་དགོས་པ་ཟུར་གྱི་བསྟན་མིང་རོ་སྟོད་དུ་འཁོད་པ་བཞིན་ཡིན། དཔེ་དཔེ་
 རྒྱུ་སྐབས་གཞུང་གི་ཆོད་པ་གཤམ་ཆེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་སྤྱི་བ་དང་། ཕྱག་དཔེ་གཞིགས་བའི་
 ཆོད་དུ་གཞུང་གི་ས་བཅད་རྣམས་དཔེ་གྱི་དབྱར་དཀར་ཆག་ལོགས་སྤྱི་བཀོད་ཅིང་། གཞུང་གི་
 རྒྱ་ཕྱིའི་དབྱེ་མཆོམས་གསལ་པོ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་གཞུང་གི་ནང་དོན་
 གང་ཡིན་རུང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནས་དཔེར་ན་གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོང་
 དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཤམ་ཆེ་བའི་སྟོར་གྱི་བྱད་ཆོས་ལྷན་པའི་སྟོན་སྟེང་རོ་སྟོད་དང་། མཐུག་
 གི་ཟུར་རྒྱུ་དུ་གཞུང་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཆོད་གང་རྙེད་ཀྱི་མཆན་བྱང་དང་། མཛད་པ་
 པོའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་སྤྱིའི་ལས་དོན་ཐོག་གོང་ཁྱུས་ལྟར་སྟོན་སྟོན་དང་འབྲུམ་འབྲུང་གནང་མཁན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཆོགས་ངེས་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་དུ་ལས་བྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྟོབས་གང་ལྟོགས་འབད་
 བཅོམ་ཞུ་ཞུལ་ཡིན་ཡང་། ད་དུང་མཐོང་རྒྱ་དང་། ཐོས་རྒྱ་ཞན་པའི་དབང་ལས། ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་
 དང་། དེ་བཞིན་ཁྱད་སྤྱད་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་བ། གཞན་ཡང་བརྒྱུད་

རིམ་འདིའི་ནང་ནོར་འཁྱལ་གང་བྱུང་གཟུང་གནས་མཁས་པའི་སྟུང་སྤར་བཅོད་པ་མཛད་འཆོལ་
 ཞེས་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤར་མར་ཡང་དཔེ་དེབ་འདི་སྤར་ཡང་དཔར་བསྟན་གྱི་གོ་སྐབས་
 རང་གཞན་སྟུང་ལའང་ཡོང་སྲིད་པས། དེ་ལ་པན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་སྟག་པོ་ཡོང་
 བའི་རེ་བསྟུལ་ཡང་ཞུ།

ལེགས་སའི་སྟགས་ཇེ་ཆེ་ཞུ།

༥ ད་ལམ་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁབ་སློབ་སྟོན་པ་ལས་སྟགས་ཇེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་གྲེལ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་གཞུང་འདི་ནམས་དཔར་སྟན་
 སྐབས། རོག་མར་མ་དཔེ་ཁག་དང་དཔེ་བསྟར་བྱེད་ཚུགས། ལུང་ཁུངས་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་
 ཚུལ། ཞུང་ཆོན་སྤྱི་གཙུག་གིས་མཆོན་དཔར་སྟན་གྱི་བྱེད་སློལ་ངས་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་
 ཟབ་རྒྱས་གནང་བ་དང་། བར་དུ་ཞིབ་འཇུག་གི་སྟགས་འགན་གཙང་བཞེས་མཛད་པ། མཇུག་
 ཏུ་སྟོན་སྤྱིང་དང་དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་གིས་རོག་མཐའ་གཉིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ་སོགས་སྟུང་
 ངལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བཀའ་བྲིན་བསྐྱངས་པར་སློབ་གསུམ་གྲུས་བྱུག་དང་བཅས་སྟགས་ཇེ་
 བཀའ་བྲིན་སྤྲོ་མེད་ཏུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཞུ་སྤྱི་གི་བྱ་བར་ནང་བུན་ཆུད་པའི་སྟུང་ཞབས་བསྟན་
 འཛིན་དོན་ཡོད་མཆོག་ནས་དངོས་སུ་ཞིབ་སྤྲི་མཆན་འགོད་སྤྲུལ་ཇེས་ལམ་སྟོན་དང་། ཞུ་སྤྱི་གི་
 སྟགས་འགན་གཙང་བཞེས་གནང་བ། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ་འགན་འཛིན་དགའ་
 ལའང་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་སློབ་བཟང་བསྟན་པ་མཆོག་ནས་ཉན་མཆན་སྟོས་མེད་ཀྱིས་འབད་
 བཅོན་དང་འབྲེལ་ལུང་ཁུངས་འཆོལ་ཞིབ་དང་དུས་ཚོད་ཡོད་དོ་ཅིག་ལ་དཔེ་བསྟར་དང་ཞུ་དག་
 གནང་བ། དེ་བཞིན་འབྲས་སློབ་སྤྱིང་དགོ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་དག་དབང་སྐལ་བཟང་མཆོག་ནས་
 ཞུ་དག་གི་སྟགས་འགན་ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་ཆོགས་ཆོས་ཀྱི་བར་གསེང་ཟམས་ཅད་ལ་ཞུ་དག་
 དང་འབྲེལ་བསྟར་ཞིབ་གནང་བ། འདི་གའི་ལས་བྱེད་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་མ་

དཔེ་ཀམ་ཕུ་ཁར་ནང་དཔེ་བསྐྱར་གཏིང་ཟབ་ཐོག་ཕྱང་ཁུངས་འཆོལ་ཞིབ་ཀྱིས་ཟེན་བྱིས་བཞོད་
 པ། སྒྲགས་རམས་པ་ཀན་ལྷོ་བཟང་ཕུན་ཆོག་གས་དང་། བྱང་ཚུབ་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ནས་མ་
 དཔེ་ཁག་དང་དཔེ་བསྐྱར་འཕུས་ཆང་གནང་བ། དཔེ་ཁྱིད་ཀན་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་
 གྲུབ་ཀྱི་ར་བཟང་མཆོག་ནས་མ་དཔེ་རྩིང་པ་མཁོ་སྤྱོད་གནང་བ། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་
 ཀན་བསོད་ནམས་ལགས་ནས་དཔེ་བསྐྱར་ཁྱུ་ཡུལ་ཕྱག་དཔེ་མང་དག་ཅིག་གཡར་པོ་གནང་བ།
 སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད་རྣམ་པས་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆང་གནང་བ་སོགས་
 བོད་ཁྱུས་རྣམ་པ་ཆོའི་བཀའ་བྱིན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལས་ཕྱག་དཔེ་འདི་རྣམས་རྒྱ་
 ཆེའི་སློག་པ་པོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དད་ལྡན་ཆོས་ཁྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྐྱར་སྤུང་བ་
 དགའ་གུས་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ཡི་རངས་བསྒྲགས་བཛོད་དང་བཅས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ཁྱུ་ཡིན།
 མདོར་ན་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཡོངས་ཀྱིས་འབད་བཅོན་
 གནང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལེགས་བྱས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱགས་
 གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཇིག་རྟེན་གསལ་ངེས་ཆེན་
 རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ཟབ་མོ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཡོངས་
 ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་ལ་མོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གཙོས་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་
 ཀྱི་སྤྱིས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྤྱོད་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ལྷན་གྱིས་འབྲུག་པ། བསེལ་ལྡན་ཁ་བ་
 གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ཆོས་མིན་རྒྱད་ཆོག་སྤྱར་དུ་ཞི་ནས་ཆོས་སྤྱིད་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཆོས་
 ཉག་དུ་འཆོ་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས་རྒྱད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་ཁུར་མིང་འཛིན་
 བསྐྱེད་རིམ་པ་ལྷོ་བཟང་ལྷ་སྤྱབ་ནས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༧༩ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ཕྱི་ཟླ་༥འཁོར་ ༡༡ ལ།

བསྐྱུས་མིང་འོ་སྟོན།

༥ དགེ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལས།

བཀའ་འགྲུང།

དམ་ཆོས་པད་དཀར།

(དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

བསྟན་འགྲུང།

དོ་ཏ་མཛོད།

(དཔལ་སར་ཏས་མཛོད་པའི་དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྟེ།)

དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་མན་ངག།

(དཔལ་སར་ཏས་མཛོད་པའི་དོ་ཏ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག།)

བཞི་བརྒྱ་པ།

(སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛོད་པའི་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བསྟན་བཅས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

རིན་ཆེན་སྤང་བ།

(མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ།)

བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱུ་སྒྲ་མ་གྱི་གསུང་།

བདེ་ཆེན་གཏེར་མཛོད་།

(དཔེ་ཆ་ས་པ་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛོད་པའི་རང་ལ་གདམས་པ་བདེ་ཆེན་གཏེར་མཛོད་སོགས་
ཐོར་བུའི་སྒྲོན་པ།)

དྲིས་ལན་སོགས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་སྒྲ་མ།

(མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་བོད་ཁ་པའི་ནང་གསེས་ཅ་པའི་ནང་གསུང་མགྲུར་
ཆབ་ཤོག་ཁོངས་དྲིས་ལན་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་སྒྲ་མ།)

ཞལ་གདམས་དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ།

(ལ་དམ་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཞལ་གདམས་དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ།)

སྒྲ་དཔར་། (སྒྲ་ཏོག་ཏུ་དཔར་སྒྲུན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་བོད་ཤོག་ཐོག་ཡོད་པའི་བཀ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

དེབ་དཔར་། (བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་སྒྲུན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་
པའི་བཀ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

དཔལ་དཔར་། (དཔལ་སྤངས་གསུང་རབ་སྒྲུན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་གདམས་ངག་རིན་པོ་
ཆའི་མཛོད་ཁ་པའི་ཁོངས་སུ་དཔར་སྒྲུན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་ཐོག་ཡོད་པའི་བཀ་ཆེན་སྒྲོ་
བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

བོད་དཔར་། (ཁྱུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་སྒྲུན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་
པའི་བཀ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

ལྷ་དཔར་། (ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གཏེར་མཛོད་ཁང་དུ་དཔར་སྒྲུན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་
ཡོད་པའི་བཀ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

ཤིང་དཔར། (མོད་ནས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་ཤིང་དཔར་ཐོག་ཡོད་པའི་བཤ་ཆེན་སྒོ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཕུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

༥ ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཅ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།

བཀའ་འགྲུང་།

བརྒྱད་སྟོང་བ།

(འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་བ།)

མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ།

(བཀའ་འགྲུང་མདོ་སྡེ་སའི་ནང་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ།)

ནམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་།

(ནམ་པར་སྒྲུང་མངོན་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནམ་པར་སྒྲུལ་པ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས།)

ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ།

(འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་པར་སྒྲོས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ།

(འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

བྱི་མེད་འོད།

(སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕུག་གིས་མངོན་པའི་བསྐྱུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་
བཤད་ཅ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བྱི་མེད་པའི་འོད།)

མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ།

(འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

འཕགས་པ་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་བསྟན་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་བསྟན་པའི་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

འོད་སྤང་གི་ལེན།

(དཀོན་བརྟེན་ཆ་པའི་ནང་འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་མཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

ཤེར་ཕྱིན་སྤྱད་པ།

(འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།)

བསྟན་འགྱུར།

ཀྲ་དཔེ།

(བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འགྲོ་མའི་མན་ངག་འདིའི་མཇུག་པ་པོའི་མཚན་མི་གསལ།)

ཉན་ས།

(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས།)

སྤྱིང་པོ་རྒྱ།

(སྤྱིང་པོ་ཐོན་འཇུག་དཔལ་གྲགས་པས་མཇུག་པའི་དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ཆོག་གའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱ།)

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཡི་གེར་བསྐྱུས་པ།

(དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཡི་གེར་བསྐྱུས་པ།)

བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ།

(དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ།)

དོ་ཏ་མཛོད།

(དཔལ་སར་ཏས་མཛད་པའི་དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲ།)

དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་མན་ངག།

(དཔལ་སར་ཏས་མཛད་པའི་དོ་ཏ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག།)

མདོ་སྡེ་རྒྱ།

(རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

ནམ་འགེལ།

(དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆད་མ་ནམ་འགེལ།)

སྟོད་འཇུག།

(ཁྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ།)

ཕྱག་ཆེན་གཞུ་མ།

(ཕྱག་ཆེན་ཉི་མེད་པས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག།)

དབུ་མ་སྦྱང་པོ།

(སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྦྱང་པོའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།

(སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)

དབྱས་མཐའ་ནམ་འབྱེད།

(རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་དབྱས་དང་མཐའ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ།

(མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ།)

ཅ་བ་ཤེས་རབ།

(མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་ཅ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)

བཞི་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི་ནམ་འབྱེད་སྤྱོད་པ་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

རིན་ཆེན་ཐེང་བ།

(མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ།)

ཤེས་ཕྱིན་བསྟོད་པ།

(མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་བསྟོད་པ།)

བཤགས་བསྟོད།

(སློབ་དཔོན་ཅ་རྒྱལ་མཛད་པའི་བཤགས་པའི་བསྟོད་པ།)

གསང་བ་བྱུང་བ།

(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མ་ལུས་པའི་དོན་ངེས་པར་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་བྱུང་བ།)

པོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་།

སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབྲུམ་ཏིག།

(རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབྲུམ་ཏིག།)

སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཟིན་བྲིས།

(དདུལ་ཚུ་རྣམས་མཛད་པའི་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་བྲུབ་ཆེན་ཞལ་ལྷང་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།)

དམ་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད།

(པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་པོར་དེལ་བའི་རྩ་རྒྱུ་མགུར།)

དྲགས་པོ་ཆོས་བཞི།

(རྗེ་སྒྲུམ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་བཞི་མདོར་བསྐྱེད།)

དྲགས་པོའི་ཐར་རྒྱ།

(དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ།)

དེབ་སྒྲོན།

(འགོས་ལོ་རྩ་བ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་སྒྲོན་པོ།)

སྒྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ།

(ས་པཌ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས།)

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་མ་མོ་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞི།

(ཁང་སྤྱི་མེད་རིན་པོ་ཆེའམ་ཁང་གཡུ་བྲག་པ་བཙུན་འབྲས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
སྒྲོམ་མ་མོ་ཆེན་མོའི་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་འབྲན་གྱི་དོ་མེད་དེའི་མན་ངག།)

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་རྟོགས་པའི་མགྲུང།

(སྟོབ་པ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་རྟོགས་པའི་མགྲུང།)

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ཟབ་མཐར་ཐུག།

(ཁང་སྤྱི་མེད་རིན་པོ་ཆེའམ་ཁང་གཡུ་བྲག་པ་བཙུན་འབྲས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལམ་ཟབ་མཐར་ཐུག་ཁང་གི་མན་ངག།)

ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་སྦྱར།

(རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་སྦྱར་གྱི་ཐོན་ཆོས།)

དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ།

(རྗེ་ཙང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ།)

མི་ལའི་མགྲུང་འབྲུམ།

(རྣལ་འབྱོར་པ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་ནམ་གཅང་སྟོན་ཏེ་རུ་ཀ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་
བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་བྱེ་བ་མགྲུང་འབྲུམ།)

ཞལ་གདམས་དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ།

(པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་མཛད་པའི་ཞལ་གདམས་དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ།)

ཞེན་པ་བཞི་བྲལ།

(རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་པ།)

རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་
རིམ་ལྔ་རབ་རྩ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ།)

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་ལྔ་ཆེན་མོ།)

ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཆ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའི་
ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ།)

སྒྲུང་དཔར་ཅ་བ།

(སྒྲུང་ཉོག་རྩ་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་བོད་ཤོག་ཐོག་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་
བྲུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

དེབ་དཔར་ཅ་བ།

(བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་
སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྲུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

དཔལ་དཔར་ཅ་བ།

(དཔལ་སྤྲངས་གསུང་རབ་སྤྲུག་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༤ ལོར་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ཁ་
པའི་ཁོངས་སུ་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་ཐོག་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྲུག་ཆེན་
ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

བོད་དཔར་ཅ་བ།

(ཡུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་
སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྲུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

སྐྱ་དཔར་ཅ་བ།

(སྐྱ་ཆ་བོད་ཀྱི་ལེགས་པ་འདད་གཏེར་མཛོད་ཁང་དུ་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་པཎ་
ཆེན་མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྱུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

ཤིང་དཔར་ཅ་བ།

(བོད་ནས་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་ཤིང་དཔར་ཐོག་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་
བྱུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

སྒང་དཔར།

(སྒང་ཉོག་ཏུ་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་བོད་ལོག་ཐོག་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་མོ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྱུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

དེབ་དཔར།

(བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་
པའི་པཎ་ཆེན་མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྱུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

དཔལ་དཔར།

(དཔལ་སྤངས་གསུང་རབ་སྐྱེན་ཁང་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་གདམས་ངག་རིན་པོ་
ཆའི་མཛོད་ཁ་པའི་ཁོངས་སུ་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་ཐོག་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་མོ་
བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྱུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

བོད་དཔར།

(ཁྱུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་
པའི་པཎ་ཆེན་མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྱུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

ཤིང་དཔར།

(བོད་ནས་དཔར་སྐྱེན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་ཤིང་དཔར་ཐོག་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་མོ་བཟང་
ཆོས་རྒྱན་གྱི་བྱུག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

༥ ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་འདེབས།

བསྐྱུས་འགྱུར།

བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ།

(དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདེན་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ།)

སྤྱོད་འཇུག

(ཀྱུ་སྤྱོད་ཞི་བ་སྤྱོད་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་བ་ལ་འཇུག་པ།)

དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ།

(སྤྱོད་དཔོན་རྩེ་བ་གཤམ་པས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ།)

ཅ་བ་ཤེས་རབ།

(མགོན་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་ཅ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)

ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པས་མཛད་པའི་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ།

(སྤྱོད་དཔོན་རྩེ་བ་གཤམ་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་བ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་
ཆར་འགྲེལ་བ།)

རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ།

(མགོན་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་བ།)

- དཔེ་ཐུང་།** (འཕགས་ཡུལ་བཀའ་སྤྱོད་དཔོན་པའི་མཁན་ཐུང་དཀའ་ཆེན་སྒོ་ཚུལ་ནས་བསྐྱར་བསྐྱན་གནང་བའི་དཔེ་ཐུང་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས་དག་དབྱང་བྲག་རི་འཛོམས་པའི་གནས་སྤྱགས་འཁོར་ལོ་འབར་བ།)
- བོད་དཔར།** (ཤུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལས་བཅུམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤགས་འདེབས།)
- ཤིང་དཔར།** (བོད་ནས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་ཤིང་པར་ཐོག་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལས་བཅུམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤགས་འདེབས།)

༥ ཁ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག །

བཀའ་འགྱུར།

བརྒྱད་སྟོང་པ།

(འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ།)

ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་པར་སྒྲོས་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

འདུལ་བ་གཞི།

(བཀའ་འགྱུར་གྱི་ནང་འདུལ་བ་གཞི་ཡིན་ཅུང་། འདིར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཞེས་བཀོད་འདུག)

བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུ།

(རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཉུང་ཅུ།)

དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

དོ་ཤིང་མཁའ་འགྲོ་ཕྱི་མ།

(དོ་ཤིང་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ།)

དོ་ཤིང་གྲུང་།

(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་ཤིང་གྲུང་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ།)

དོར་ཐོང་།

(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་དོ་ཤིང་ཐོང་བ་མདོན་པར་བཞེད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་གསང་བ་
རྣམ་པར་བྱེ་བ།)

སྒྲིང་པོས་བརྒྱན་པ།

(སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ག་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་མདོ་གཅད་
ཅས་བྱ་བ་ལས་སྒྲིང་པོས་བརྒྱན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞེ་བཅུ་ཙ་ལྟ་བུ།)

དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་ལྷགས་རྟོག་

(དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་དུམ་བྱ།)

དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད།

(འཕགས་པ་དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག་)

ཆོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱུས་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཆོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མག་རྩ་བཟང་མའི་རྟོགས་བརྗོད།

(མག་རྩ་བཟང་མའི་རྟོགས་བ་བརྗོད་པ།)

ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱུ།

(དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྟོགས་འཕྱོར་མའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ།)

ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ།

(འཕགས་པ་ཡེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱད་པ་ཆེགས་སུ་བཅད་པ།)

གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་པ་གསུམ་པ།

(དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་གསུམ་པ།)

གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

སའི་སྤྱང་པོའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ།

(འདུས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སའི་སྤྱང་པོའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

བསྟན་འགྲུལ།

སྤྱིས་རབས།

(སྤྱི་བ་དཔོན་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་སྤྱིས་རབས་ཀྱི་རྒྱུ།)

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང།

(སྤྱི་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང།)

གཉིས་མེད་གྲུབ་པ།

(སྟོབ་དཔོན་ལ་སྒྲིག་པས་མཛད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་ཐབས།)

འདུལ་བའི་མདོ།

(སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་མདོ།)

མདོ་སྡེ་རྒྱན།

(རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

སྟོད་འཇུག

(རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ།)

དབྱ་མ་འཇུག་པ།

(སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ།)

བྱང་ས།

(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་ས་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས།)

རྒྱ་མ་ལྷ་བཙུ་བ།

(སྟོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་དོན་བསྐྱུས་པ་ལྷ་བཙུ་བ།)

ཅ་བཤེས་རབ།

(མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་ཅ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)

ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

བཞི་བརྒྱ་པ།

(སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་བསྐྱུས་བཙུན་བཙུན་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ།)

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ།

(མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲེང་བ།)

བཤེས་སྤྱིང་།

(མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག།)

གསང་བ་བྱུང་བ།

(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ངེས་པར་སྐུ་ལ་བར་བྱེད་
བ་དཔལ་གསང་བ་བྱུང་བ།)

བསྐྱབ་བརྟུས།

(སྐོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པའི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ།)

པོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

མཁུན་སྤྱིང་མ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱིན་སྒྲ་མ་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ།)

རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བས་ཡི་གེར་མཛད་ནས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་
ལ་ལུས་པའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ན་པའི་ནང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བས་
ཡི་གེར་མཛད་ནས་རྗེ་རེད་མདའ་བ་ལ་ལུས་པའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ།)

ལྷ་བའི་གསུང་མགུར་ཟབ་མོ།

(ལྷ་སྐྱུ་རྩལ་བའི་རྫོ་རྗེས་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་གསུང་མགུར་ཟབ་མོ།)

བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཛོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་
མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཛོ་བ།)

བྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་བྱེ་བའི་བསྐྱེད་བཙུག་བཙུག་
ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ།)

དྲིས་ལན་སློ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས།

(པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་སློ་བཟང་
བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས།)

རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་འཁྲིད་རིམ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྷན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཟབ་ལམ་ན་རོ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་སློ་ནས་འཁྲིད་པའི་རིམ་
པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྷན།)

ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ།

(པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་
བའི་གཞུང་ལམ།)

བེུ་བུམ་སྟོན་པོ།

(དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བས་མཛད་པའི་བེུ་བུམ་སྟོན་པོ།)

སྐྱ་མཆོད་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་།

(མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་།)

སྒྲ་མ་ལྷ་བཙུ་བའི་རྒྱུ

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་ལྷ་བཙུ་བའི་རྒྱུ་བཤད་སློབ་མའི་རེ་བ་ཀྱན་སྒྲོང་།)

སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག

(དཀའ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་སྤེལ་སྟོན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད།)

སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག

(པཌ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག།)

སློ་སྦྱང་དོན་བདུན་མཁམ་སློ་སྦྱང་ཙུ་ཆེག

(རྗེ་པ་ཐོང་ཁའི་གསུང་འབྲུམ་ནང་བཞུགས་པའི་སློ་སྦྱང་དོན་བདུན་མའི་ཙུ་བ།)

སྤྲུལ་དོན་ཀྱན་གསལ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྤྲུལ་བའི་དོན་ཀྱན་གསལ་བ།)

ལམ་མཆོག་སློ་འབྲེད།

(བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་པ་ལམ་མཆོག་སློ་འབྲེད།)

ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཆ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ།)

ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་རྣམ་ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗེད་བྱང་དུ་བྱས་པ།)

ཤེས་རབ་སྤང་བ་འཕེལ་བྱེད།

(འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དཔའ་བོ་དོ་རྩེ་ལ་གསུངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒོར་ནས་བཤད་པའི་
ལྷ་ཆོག་ས་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་རྩེས་གནང་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆོ་ག་ཤེས་རབ་སྤང་བ་འཕེལ་བྱེད།)

སྤེ་བཀའ། (སྤེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།)

སྤེ་བསྟན། (སྤེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)

དེབ་དཔར། (བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱབས་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱ་བལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་བྱ་གཞི་འབྲིང་དམིགས་ཁ་ཆེམས་སྒྲུང་བསྐྱར་མ།)

བོད་དཔར། (བོད་ནས་དཔར་སྐྱབས་གནང་བའི་དཔེ་རིང་བོད་ཤོག་ཐོག་ཡོད་པའི་བྱ་བལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་
མའི་བྱ་གཞི་འབྲིང་དམིགས་ཁ་ཆེམས་སྒྲུང་བསྐྱར་མ།)

སེར་དཔར། (སེར་སྤྲད་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱབས་གནང་བའི་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱ་བལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་བྱ་གཞི་འབྲིང་དམིགས་ཁ་ཆེམས་སྒྲུང་བསྐྱར་མ།)

༥ བཤཾ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་མཛད་ནམ་མཁོར་བསྟུས།།

དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།།

དེ་མེད་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཁང་བཟང་ཅེར།།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན།།

དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་བསྟུགས་པ་ལྟར། བཤཾ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སྐྱ་སྤེང་བཞི་བ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། གཙང་སྟོད་ལྷན་དྲུག་བརྒྱ་པའི་སྤེལ་ཞེས་པར་ཡབ་བྱང་
འཆོ་བ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་དང་ཡུམ་མཆོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱད་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྷགས་ཏྲ་
ཕྱི་ལོ་༡༥༧༠ལོར་འབྱུངས། ཁོང་དགྲུང་ལོ་ལྔ་ལ་ཐེབས་སྐྱབས་དབེན་ས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་
ཀྱི་སྒོ་བ་མ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་ས་པའི་སྤྱལ་སྐྱུར་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཏེ་
མཆན་ལ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་ཐོག་དབེན་དགོན་
ཀྱི་ཁྱིམ་འཁོད། རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ལྷགས་སྤྱང་ཕྱི་ལོ་༡༦༠༡ལོར་བཟུ་ཤིས་ལྷན་པོའི་མཁན་པོ་
མཛད་ཅིང་ལོ་ལྟར་ཆོ་འཕྲུལ་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྒོལ་བཏོད། ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་༡༦༠༩ལོར་བཟུ་
ལྷན་རྒྱུད་པ་བྱ་ཆང་བཅུགས། རྩ་སྤྱང་ཕྱི་ལོ་༡༦༡༣ལོ་ནས་ལོ་དྲུག་གི་རིང་ལྷ་ས་སྒོན་ལམ་ཆེན་
མོའི་ཆོགས་དབྱར་ཐེབས་ཤིང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་བ་གཉེར་ཐོན་པའི་དགེ་བ་ཤེས་སྐྱ་
ཡོན་ལེགས་ཤོས་ནམས་ལྷ་ས་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོར་དམ་བཅའ་འཛིན་རྒྱ་དང་། ཨང་རིམ་བྱ་དགའ་
གནད་རྒྱ་སོགས་དགེ་བ་ཤེས་སྐྱ་རམས་པའི་སྒོལ་བཏོད་ཐོག་མར་མཛད་པས། གཞུང་ཆེན་ལྷ་འི་
སྒོ་བ་གཉེར་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་རྒྱུར་སྐྱལ་མ་ཆེན་པོ་ཐེབས། ཤིང་སྟག་༡༦༡༤ལོར་འབྲས་སྤྱངས་

དཀར་ཆག

༡ ཆེད་བཟོད།	iii
༢ རྩོན་གླེང་།	v
༣ དཔེ་སྤྱན་གསལ་བཤད།	ix
༤ བསྐྱུས་མིང་རྩོད།	xv
༥ མཛད་ནམ།	xxxv
༡ ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།	༡
ཁ ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོངས་གསལ་སྒྲིན་མེ།	༩
དང་པོ། ཅོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།	༡༡
གཉིས་པ། བཅམས་པའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ།	༡༣
༡ རྩོར་བ།	༡༣
༢ དངོས་གཞི།	༡༤
༣ མཇུག་	༡༥
གསུམ་པ། བཅམས་པ་ལས་བྱང་བའི་དགོ་བ་བསྡུ་བའོ།	༡༦
ག ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤགས་འདེབས།	༡༩
ང ཁ་ཆེམས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་	༡༢༡
དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་བཅུན་པར་བསྐྱར་བའི་བྱིར་གདམས་པའི་བརྒྱད་པ།	༡༢༤
གཉིས་པ། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་གདམས་པའི་ཆེ་བ།	༡༢༥
གསུམ་པ། བྱད་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་གདམས་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་གྲང་བའི་ཚུལ།	༡༢༦

ག༽ སྤྱན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ།	༡༥༩
༡ སྤྱིའི་སྤྱོན་འགྲོ་ཀྱན་སྒྲོང་བཙེས་ཏེ་སྤྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུ་ལ།	༡༥༩
༢ ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱོན་འགྲོ་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་བ།	༡༥༥
ཁ༽ དངོས་གཞི།	༣༠༠
༡ ཆོགས་གྱི་ཞིང་དུ་ཆུ་མ་ལྟ་ཆོགས་སྒྲོམ་བ།	༣༠༠
༢ དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྱུང་བ།	༣༡༡
༣ དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ།	༣༣༤
༤ མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཤར་སྒྲོམ་བྱ་ཞིང་བྱིན་རྒྱལས་ཁྱེ་བ། ..	
.....	༣༥༤
དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་ཚུ་ལ།	༣༦༥
ག༽ མཐུག་ཏུ་ངེ་ལྟར་བྱ་བ།	༣༧༥
ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།	༣༣༡
ཕྱག་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་དཔེ་གང་ཆེད་ནམས་གྱི་མཆན་བྱང་།	
ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།	༣༣༥
ཡལ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབྱུང་དཀར་ཆག	
ཟུར་རྒྱན་གསུམ་པ།	༣༣༩
དཔར་བྱང་སྒོན་ཆེག	

༡༡། དགོ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཆེན་
ཙུ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་མཐུ་ཕྱ་བྱ་ཡ།

ཀུན་ཁྱབ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།
དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་དབྱིངས།
རྗེན་པར་སྟོན་མཛད་ཁྱབ་བདག་གྲུབ་པའི་རྗེ།
ཟླ་མེད་ཟླ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བས་འདུད།

མདོ་རྒྱད་མན་ངག་རྒྱ་མཆོའི་བཅུད་བསྐྱུས་ནས།
ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་པ།
གྲུབ་མཆོག་རྣམས་བཟོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི།
བཀའ་སློལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་གྲི།

འདི་ལ་སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ། འཇུག་པའི་
སྟོ་དང་གཞུང་ཤིང་ཕྱིར། ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི། རྒྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་
བྲ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་། ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་ལ་བཞུགས་པས། ཡིག་
བརྒྱའབྲུམ་ཅམ་སྦྱང་བཤགས་ནི། བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་སྟོན་བཏང་ནས། དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། དབྱེར་མེད་ཅ་བའི་ཟླ་མ་ལ། སྟོང་ནས་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྲ།

དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ། བཞེད་ཚུལ་མང་དུ་འདུག་ན་ཡང་། མདོ་སྒྲགས་དབྱེ་
བས་གཉིས་སུ་ཡོད། ཕྱི་མ་དོ་རྗེའི་ལུས་ཉིད་ལ། གནད་དུ་བསྟན་སོགས་ཐབས་མཁས་ལས།
རྒྱང་བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཏེ། ས་ར་ཏ་དང་ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས། ལྷ་རོ་མི་འི་ཕྱག་ཆེན་ཏེ།
གྲུབ་སྟོང་སྟོར་ནས་བསྟན་པ་ཡི། ཟླ་མེད་རྒྱུད་སྟེའི་ཡང་སྟོང་ཡིན། སྟོན་མ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་

གསུམ་གྱིས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐར་པའི་ལམ། མེད་ཅེས་འཕགས་མཆོག་གླུ་སྒྲུབ་གསུངས། འདིར་ནི་དེ་ཡི་དགོངས་པ་བཞིན། བྱག་རྒྱ་ཆེན་ པོའི་ཁྲིད་ཐོག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རོ་སྟོད་བྱེད་པའི་ཚུལ། རྒྱུད་ལྡན་སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་བརྗོད། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱེར་གཏུ་མ། ལྷ་ལྷན་རོ་སྟོམས་ཡི་གེ་བཞི། ཞི་བྱེད་གཙུག་ཡུལ་རྫོགས་ཆེན་ དང་། དབྱ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ། སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། དེས་དོན་ལུང་ དེགས་ལ་མཁས་ཤིང་། ཉམས་སྟོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། དབྱུང་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ འབབ། དེས་ན་འདི་ལ་ལྷ་ཐོག་ནས། སྒྲུབ་པ་འཆོལ་དང་སྒྲུབ་ཐོག་ནས། ལྷ་བ་འཆོལ་བའི་ ལུགས་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་བྱེ་མའི་ལུགས་བཞིན་ཡིན།

བསམ་གཏན་བདེ་བའི་སྟེགས་བྱ་ལ། ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྷན་བྱས་ལ། རྒྱུར་རོ་ དགྲ་སྒྲུག་དག་ཏུ་བསལ། དེག་པ་དྲངས་སྟེགས་ལེགས་པར་བྱེ། རྣམ་དག་དགེ་བའི་སེམས་ ལྷན་པས། རྒྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་བཏང་། ཟབ་ལམ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ། ལུགས་དག་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཅ་སོགས། བྱས་ནས་སྒྲ་མ་རང་ལ་བསྟེན། ལྷང་བ་བན་ བྱན་ངང་དེ་ལ། དེ་དོགས་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གིས། བཅས་བཅས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ། གཡོ་མེད་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་གཞིག་། བརྒྱལ་དང་གཉིད་ཐོག་ལྷ་བྱ་ཡི། ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་ མ་ཡིན་པ། མ་ཡིངས་བྱན་པའི་རྒྱུར་སོ་ཚུགས། འགྲུ་བ་དེག་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟོགས།¹ དེག་ ཅིང་གསལ་བའི་རོ་སོ་ལ། ཉིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་གཅེར་གྱིས་སྟོན། རྣམ་རྟོག་གང་དང་གང་ སྐྱེས་པ། དེ་དང་དེ་ཉིད་ངོས་ཟིན་བྱ། ཡང་ན་རལ་བསྟོར་མཁན་བཞིན་དུ། རྣམ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ ཐད་ཐད་གཙུག་། བཅད་མཐར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཆེ། དེན་པ་མ་ཤོར་སྟོད་གྱིས་སྟོད། ཉིམ་གྱིས་ བསྐྱེམས་ལ་སྟོད་གྱིས་སྟོད། སེམས་ཀྱི་འཛིག་པ་དེ་ན་གདའ།

ཞེས་དང་གཞན་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། “འབྱུང་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། སྟོད་ན་

¹ སྟོགས་ཀྱི་ ཐོད་དཔར། སྐང་དཔར། དཔལ་དཔར།

གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད།།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཡིངས་སྒོད།། རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ངོ་
 བོ་ལ།། བསྐྱབས་ཆེ་རང་ཡལ་སྒྲོང་སང་འཆར།། དེ་བཞིན་གནས་ཆེའང་བརྟགས་པ་ན།། མ་
 བསྐྱབས་²སྒྲོང་གསལ་ཕྱིག་གོ་བ།། མཐོང་བ་གནས་འགྱུ་འདྲེས་པ་ཞེས།། བྲགས་ཤིང་རྣམ་
 རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་།། མི་འགོག་འགྱུ་བ་ངོས་ཟིན་པར།། བྱས་ཏེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ།། འཛོག་པ་
 རིངས་ཀྱི་བྱ་བཅོན་ནི།། འཕྱར་བའི་དབེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།། རི་ལྟར་གཟིངས་ནས་འཕྱར་
 བའི་བྱ་རོག་ནི།། ཕྱོགས་རྣམས་བསྐྱོར་ནས་སྤར་ཡང་དེར་འབབ་བཞིན།།³ ཞེས་པ་རི་བཞིན་
 བསྐྱངས་པ་ལས།། མཉམ་གཞག་ངོ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་།། མ་སྐྱེབས་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་དང་།།
 གཟུགས་ཅན་གང་དྲུང་མ་གྲུབ་པས།། སྒྲོང་སང་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་།། ཅི་ཡང་འཆར་བས་
 ཕྱིག་གོ་བ།། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི།། མངོན་སུམ་ལྷག་གིས་མཐོང་མོད་ཀྱང་།། འདི་
 ཞེས་གཟུང་ཞིང་བསྟན་བྱ་མེད།། གང་ཤར་འཛིན་མེད་ལྷག་པར་འཛོག་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
 སྤར་བཅངས་སུ།། གཏོད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས།། དེང་སང་གངས་རིའི་སྒོམ་ཆེན་པ།།
 བལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཅིག་གིས་སྒྲོག་། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི།། དང་བའི་ལས་ཅན་སེམས་
 གནས་པ།། བསྐྱབ་པའི་མད་བྱང་ཐབས་མཁས་དང་།། སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ།། ཡིན་
 ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྲ།།

ད་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ།། ངོ་སྤྲོད་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱང་།། དྲར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས།།⁴ བདག་སྒོ་སྤྲོངས་པའི་ཐུན་སེལ་བའི།།

1 རྩེ་བཅུན། རྒྱད་འགྲེལ། མེ། སར་ཤ། རྟོ་ཏ་མཛོད། ཤོག་གངས། 233

2 མ་བསྐྱབ་ དེབ་དཔར། དཔལ་དཔར།

མ་སྐྱེབས་ བོད་དཔར། སྤང་དཔར། ཤིང་དཔར།

3 རྩེ་བཅུན། རྒྱད་འགྲེལ། ཞེ། སར་ཤ། རྟོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་མན་ངག་ ཤོག་གངས་ 233 ལས་ཆོགས་རྒྱང་མཐའ་མ་རྩུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱོགས་
 རྣམས་བསྐྱོར་ཞིང་སྤར་ཡང་དེ་བྱ་འབབ།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

4 ཚུལ་བཟུང་དང་།། དེབ་དཔར། དཔལ་དཔར།

ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་ཞལ་གདམས་དགོང་། སྤར་གྱི་མཉམ་གཞག་ངང་ཉིད་ལས། མ་གཡོས་དྲངས་
 པའི་ཚུ་ནང་དུ། ཇི་ལྟར་ཉེུ་ཚུང་འབྲུག་པ་ལྟར། བླ་མོའི་ཤེས་པས་སྒྲོམ་བ་པོའི། སྒྲེས་བུའི་
 རང་བཞིན་མཛེངས་པར་བརྟག། །འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱིས། “སྒྲེས་བུ་ས་མིན་ཚུ་མ་
 ཡིན།། མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན།། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་མིན་ན།། དེ་ལས་གཞན་ན་
 སྒྲེས་བུ་གང་། སྒྲེས་བུ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། དེ་བཞིན་
 ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན།།”¹ གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་བཅའ་བ་
 ན།། མཉམ་གཞག་མཉམ་པར་འཛོག་མཁན་སོགས། རུལ་སྤྲོ་ཙམ་ཡང་མ་རྟེན་པ། དེ་
 ཆེ་གཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་དུ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་²སྒྲིང་། ཡང་ན་མཉམ་པར་
 གཞག་³པའི་ངང་། གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་སྒྲིང་སང་རེ་། སྒྲིབ་མེད་སྤྲ་ཆོགས་འཆར་ཞིང་འཕྲོ།
 འགག་མེད་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྒྱན། ཆད་པ་མེད་པར་འབྲུག་པའི་སེམས། ལྟོས་མེད་སྤང་
 ཞིང་འཛིན་པ་ཡི། ཞེན་ཡུལ་མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། “རྒྱུད་དང་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཕྲེང་
 བ་དམག་སོགས་བཞིན་དུ་བརྒྱན།”⁴ ཞེས་གསུངས་ལུང་དང་རིགས་⁵པ་ཡིས། སྤང་ཚུལ་ལྟར་
 དུ་མ་གྲུབ་པའི། ངང་དུ་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་གཞོག། མདོར་ན་བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས།
 འོན་དང་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞལ་སྤར་ནས། “གང་ཤར་རྣམ་
 རྟོག་འཛིན་པར་ཡོངས་རིག་ན།”⁶ འོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་འཆར། ཤར་
 པའི་ངང་དུ་རིག་པ་ཞུགས་པ་ལ། ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞེ་མ་རྟོ།།⁷ ཞེས་གསུངས་
 དེ་བཞིན་དམ་པས་ཀྱང་། “སྒྲིང་པའི་ངང་དུ་རིག་པའི་མདུང་བསྐྱོར་བྱ། ལྟ་བུ་ལ་ཐོགས་སྤྱག་

1 རྩེ་བཞུན། སྒྲེས་རབས། བོ་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ རིན་ཆེན་ཐེང་ག། མེུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༤བ།

2 མཉམ་གཞག་ སྒྲིང་དཔར།

3 མཉམ་པར་བཞག་ སྒྲིང་དཔར། དཔལ་དཔར།

4 རྩེ་བཞུན། དབྱ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྟ། རྒྱུད་འབྲུག་མེུ་བརྒྱད་ག། ཤོག་གངས་ 3བ།

5 རིག་ ཤིང་དཔར། སྒྲིང་དཔར། ཐོད་དཔར། དེབ་དཔར། ལྟ་དཔར།

6 ཡང་རིག་ན། དཔལ་དཔར།

7 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འདུམ། མེ་ཆན་ཅ། གསུང་མགུར་ཆབ་ཤོག་ རིས་ལན་སོགས་ཕྱོགས་རྩེབས། ཤོག་གངས་ 4བ།

མེད་དོ་དེང་རི་བ།¹ ཞེས་སོགས་དགོངས་པ་²གཅིག་ཏུ་གནས།

རྗེས་ནི་ཕྱག་ཆེན་བསྐྱོམས་³པ་ལས། བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་ཅི་མཆིས་བ། དུས་གསུམ་
དགེ་ཆོགས་རྒྱ་མཚོར་བཅས། ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། དེ་ལྟར་གོམས་ནས་ཆོགས་
བྱུག་གི།⁴ དུལ་དུ་སྤང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་། སྤང་ཚུལ་ཞིབ་མོར་རྟོགས་⁵ཤིག་དང་། གནས་ཚུལ་
རྗེན་པར་སྤང་གིས་འཆར། གང་ཤར་ངོས་འཛིན་ལྟ་བུའི་གནད། མདོར་ན་རང་སེམས་ལ་
སོགས་བ། གང་གང་སྤང་བའི་དོན་དེར་ནི། མ་འཛིན་དེ་དེའི་གནས་ཚུལ་དེ། དེས་པར་
གྱིས་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱོངས།⁶ འདི་ལྟར་ཤེས་ནས་འཁོར་འདས་གྱི། ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་
ཏུ་སྐྱོང་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། “དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་
པོར་བཤད། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་བ། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན།”⁷ ཅེས་གསུངས་
དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ། ཚུལ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་འཁོར་
འདས་གྱི། སྐྱོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་མོད་གྱི། དེ་ལས་ལངས་ནས་བརྟགས་⁸པའི་ཆོ། མིང་
རྒྱུ་བཟགས་ཡོད་ཅུ་ཞིག་གི། བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་མེད་པར། མི་ལས་སྤིག་རྒྱ་ཆུ་ཆ་
དང་།⁹ སྤྱུ་མ་¹⁰ལྟ་བུར་ངང་གིས་འཆར། སྤང་བས་སྟོང་བ་མི་བསྐྱིབ་ཅིང་། སྟོང་བས་སྤང་བ་མི་
འགོག་བ། སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དོན་གཅིག་པའི། ལམ་བཟང་དེ་ཆེ་མདོར་སུམ་འབྱུང་།

དེ་སྐད་སྤྱི་བ་མང་ཐོས་སྟོང་བ་བ། ལྷོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བས་

1 དཔལ་སྤྱངས་དཔར་མའི་གདམས་ངག་མཛོད། མོད་དགུ་པ། བ་དམ་པ་སངས་རྒྱལ། ཞལ་གདམས་དེང་རི་བརྒྱད་ཏུ་པ། ཤོག་གངས། 121བཙ
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོང་པའི་ངང་དུ་རིག་པའི་མདུང་སྟོར་གྱིས། ལྟ་བ་ཐོགས་རྟགས་མེད་དོ་དེང་རི་བ།” ཞེས་སོ།

2 དགོང་པ་ དཔལ་དཔར།

3 བསྐྱོམ་ དཔལ་དཔར།

4 ཆོགས་བྱུག་གིས། དཔལ་དཔར།

5 ཞིབ་མོར་རྟོག་ དཔལ་དཔར།

6 རྟག་ཏུ་སྐྱོང་། དཔལ་དཔར།

7 རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ཆོ་འཕགས་པ་ལྟ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས། 146

8 བརྟག་ དཔལ་དཔར།

9 སྤྱུ་མར་ དཔལ་དཔར།

འཕྲོ་ཀྱན་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་དང་། བྲལ་བའི་ལམ་འདིས་སྤྱར་དུ་རྒྱལ་ཁྱུར་ཅིག །

ཅེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོ་སྤྲོད་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཡང་། འདི་སྤང་གི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོན་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལུང་མཐོང་ནས། དཔེན་པའི་རི་སྤུལ་དུ་བྲང་སྲོང་གི་སྤྲོད་ཚུལ་གྱིས་འདུག་ནས། ལམ་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པ་གནས་བཅུ་རབ་འབྲམས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆན་དང་ཉ་མཐོང་དཀའ་བཅུ་པ་ཤེས་རབ་སེལ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོ་མོ་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་དེས་དོན་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རང་གི་སྒོ་བ་མ་མང་པོས་བསྐྱལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་བ་དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རང་གཞན་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཉམས་མགྱུར་ཞིག་ཏུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་ལྗར་གདམས་ནས། མཐུག་ཏུ་“བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་འདི་མ་ཡིན་པ། ད་ལྟའི་གངས་ཅན་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་དག་མཐར་ཐུག་པ། ད་ལྟ་ཡི་གེར་འགོད་པར་མི་རུས་སོ།”¹ ཞེས་དེ་དུས་དགག་བྱའི་དབང་གིས་མི་འགོད་པ་བྱི་དུས་ལ་དགོངས་པ། དཔེར་ན་དམ་ཆོས་པད་དཀར་དུ། “སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་རྟོགས་བྱའི་བྱིར། ཐབས་འདི་རང་བྱུང་གིས་ནི་མཛད་གྱུར་གྱི། དེ་དག་རྣམས་ལ་ཁྱེད་ཅག་སངས་རྒྱས་སུ། འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་ནམ་ཡང་མི་གསུང་ངོ་། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྒྲོབ་པ་དུས་ལ་གཞིགས།”² ཞེས་གསུངས་³ པ་དང་འདྲ་བའི་བཞེད་པ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། བདག་གི་ཅ་བའི་སྒྲིབ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཞིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཀྱི་བར། ལམ་འདི་མཛོན་སྤུལ་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། དམ་ཆོག་ལ་སེལ་མ་ཞུགས་པའི་རིགས་སུ་བྱུང་ཞིང་མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་དག་འཛོན་པའི་སྤྲོང་བ་པ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས། དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱར་བའོ།

1 དཔེན་ས་པའི་གསུང་འབྲམ། ༡ བདེ་ཆེན་གཉིར་མཛོད། ཞོག་གྲངས། ༡༣བུ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་འདི་མ་གཉིགས་པ། ད་ལྟའི་གངས་ཅན་པ་ལ་མ་གྲགས་པའི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་དག་མཐར་ཐུག་པ། ད་ལྟ་ཡི་གེར་འགོད་པར་མི་རུས་སོ།” ཞེས་སོ།

2 རྗེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ༤ དམ་ཆོས་པད་དཀར། ལུ་གཉིས་པ། ཞོག་གྲངས། ༣༠ནུ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་རྟོགས་བྱའི་བྱིར། ད་ལྟ་རང་བྱུང་བ་ནི་ཐབས་མཛད་དེ། ཁྱེད་ཅག་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་འབྲུབ་པོ་ཞེས། དེ་རྣམས་ལ་ནི་རི་ཤིག་མི་གསུང་ངོ་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྒྲོབ་པ་དུས་ལ་གཞིགས།” ཞེས་སོ།

3 གསུང་ དཔལ་དཔར།

༡༡། དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློལ་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ཡང་གསལ་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༣༡། ར་མོ་མཐུ་ཐུ་བླ་ཡ།

རབ་འབྱམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།

དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་གར་གྱིས་རྣམ་ཐོལ་བ།

བཀའ་བློན་གསུམ་ལྡན་རྩེ་བཅུན་ཆེ་མ་ཡི།

ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུར་གྲུས་པས་བྱག་བྲས་ཏེ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་བཅུད།

མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོའི་དོན།

བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཀྱན་གྱིས་གཤེགས་པའི་བཤུལ།

བྱག་ཆེན་ཡང་གསལ་སྤྱོན་མེ་བཤད་པར་བྱ།

འདྲིར་མཁས་པ་དང་བྱབ་པའི་སྤྲིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་སྲོལ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གདམས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བརྩམས་པའི་གདམས་
པ་དངོས་བཤད་བ། བརྩམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།

༥ དང་པོ་(རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་)ནི། བདག་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་
སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བྱག་འཆལ་བ་དང་། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་སྤྱིར་སྟོན་པ་ལ།

ར་མོ་མཐུ་ཐུ་བླ་ཡ།

ཀྱན་ཁབ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་བྱག་རྒྱ་ཆེ།

དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་དབྱིངས།

རྗེན་པར་སྟོན་མཛད་བྱུང་བདག་གྲུབ་པའི་རྗེ།

ཆོ་མེད་ཆོ་མའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

མདོ་རྒྱད་མན་ངག་རྒྱ་མཆོའི་བཅུད་བསྐྱུས་ནས།

ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་པ།

གྲུབ་མཆོག་རྣམས་བཟོ་ཡབ་སྐུ་གྱི།

བཀའ་སློལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་བྲི།

ཞེས་བ་སྟེ། འོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞིབ་པར་མ་བྲིས་སོ།

༥ གཉིས་པ་(བརྩམས་པའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)ནི། འདི་ལ་སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས་
ཉེ་བརྩམས་པའི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ། འདི་ལ་གསུམ། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་།
མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་(སྦྱར་བ་)ནི།

དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ།

འཐུག་པའི་སྒོ་དང་གཞུང་ཤིང་ཕྱིར།

ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི།

སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་བྱ།

སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་།

ཆོག་པས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་ལ་བསྟོས་བས།

ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་ཅམ་ལྷུང་བཤགས་ནི།

བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་སྟོན་བཏང་ནས།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་།

དབྱེར་མེད་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ།

སྟོང་ནས་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤུའི་པ། ལྷ་མ་གསེར་གླིང་པ། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་ཅིག་སོགས་
འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་བྱུང་མང་པོ་ཕྱི་ནང་གི་བྱད་པར་ཡང་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་གི་སྟོན་ས་
འབྲེད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་རྩོམ་སྟེ་པ་པ་ཀྱིས། “སྐྱབས་འགོ་མེད་ན་ཆོས་པ་མིན།”¹
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་རྒྱུད་དང་འབྲེས་ངེས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དམ་པས་
ཀྱང་། “སྟོན་སྟེང་བྱང་གསུམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཏོད། དེ་རྒྱབ་སྤྱོད་ལྷགས་ལས་འབྱུང་
ངོ་དེང་རི་བ།”² ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། “བྱང་ཆུབ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ན་སྐད་ཅིག་གིས། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས།
བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་
འབྱུང་།”³ ཞེས་དང་། རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། “ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྟོར་འཇུག་འདོད་པས། ལུན་སེལ་
གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྷ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། བསྐྱལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང་།”⁴
ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇུག་སྟོན་དང་། དེར་མ་ཟད། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་དུ་ཡང་། “གསང་བ་
པའི་⁵བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོང་རྩེའི་ཙ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།”⁶ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་པས། སྤྱིར་ན་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་འབྱུང་ཁུངས་
ཀྱི་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟབ་ཁྲིད་ཅི་འཆད་དམ་བསྟོམ་པའི་སྟེན་འགྲོར། སྐྱབས་འགོ་སེམས་

༡ ས་སྐྱའི་བཀའ་འབྲུག། ན ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོག་གི་གསུང་འབྲུག། བོད་གསུམ་པ། སྟོན་གསུམ་རབ་དབྱེ། འོག་གངས་ ༢༥བ།

༢ དཔལ་སྐྱེད་དཔར་མའི་གདམས་ངག་མཛོད། བོད་དགྲ་པ། བ་དམ་པ་མངས་རྒྱལ། ཞལ་གདམས་དེང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ། འོག་གངས་ ༡༩བ།

༣ སྤེ་བསྟན། དབྱ་མ། ལ རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྷ། སྟོན་འཇུག་ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་ ༢༣༥

༤ སྤེ་བསྟན། དབྱ་མ། ཞི དཔལ་མར་མེ་མཛད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཡི་གེར་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་ ༣༠༠ན།

༥ གསང་བའི་ དེབ་དཔལ།

༦ སྤེ་བཀའ། རྒྱུད། ཐ རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་། བམ་པོ་དང་པོ། འོག་གངས་ ༡༥༣ན། ལས་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། “ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་སེམ་པར་བཞུགས་པ་ལགས་ན། བཙོན་ལྷན་འདས་ཡེ་ཤེས་འདིའི་རྒྱ་ནི་གང་ལགས། ཙ་བ་ནི་གང་ལགས།
མཐར་ཐུག་པ་ནི་གང་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཙོན་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སླུབ་
ཏོ། ལག་ན་རྟོ་རྩེ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། ལག་ན་རྟོ་རྩེ་གང་ཁྲོད་ལ་དོན་འདི་འདི་བ་ནི་ཡང་ལེགས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་
ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་དང་ངས་ཁྲོད་ལ་བཤད་དོ། རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། ཙ་བ་ནི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཐབས་སོ།” ཞེས་སོ།

བསྐྱེད། མཐུལ། རྟོར་སེམས། སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ནམས་ལ་འབྱིད་བཞིའི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་
 ཕྱག་བཞེས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། བྱད་པར་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱི་དབང་ཕྱག་མི་ལ་རས་བས་ནི། ཐོག་མར་བྱམས་སྤྲིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས། དེས་འབྱུང་
 ལས་འབྲས། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེམས་ཤིང་འདོམས་པར་ཡང་མཛད་དེ། རི་སྐད་དུ། “ང་མི་
 ཁོམ་བརྒྱད་ལ་འདིགས་འདིགས་ནས།། མི་རྟག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེམས།། ལས་
 རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱས།། སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲོ་ཕྱགས་གཏད།། ཐབས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་རྒྱད་སྐྱུངས་པས།། བག་ཆགས་སྤྱིབ་པའི་རྒྱན་ལམ་བཅད།། སྤང་བ་ཅི་སྤང་
 སྤྱུ་མར་རྟོགས།། ད་ངན་སོང་གསུམ་ལ་ཉམ་ང་མེད།།”¹ ཅེས་དང་། “དགོ་དང་མི་དགོའི་ལས་
 རྣམས་ལ།། རྒྱུ་འབྲས་དག་པར་མ་བསམས་ན།། ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་པས།། སྤ་
 ཞིང་སྤ་བའི་རྣམ་སྤྱོན་ལ།། བག་ཡོད་བྲན་པས་ཟིན་ཀྱང་འཆོལ།།”² ཅེས་བ་དང་། “འདོད་ཡོན་
 ལ་སྤྱོན་དུ་མ་བཟུས་ཤིང་།། ཞེན་པ་ནང་ནས་མ་ལོག་ན།། འཁོར་བའི་བཅོན་ར་མི་སྤྱོལ་བས།།
 ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མར་ཤེས་པའི་སྒོས།། ཀྱན་འབྱུང་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཡང་འཆོལ།།”³ ཅེས་བ་དང་།
 “འགྲོ་བྱུག་སེམས་ཅན་པ་མ་ལ།། བྱས་པ་ཟིན་དུ་མི་གཞོན།། ཐེག་པ་དམན་པར་གོལ་བའི་
 སྤྱོན།། དེ་ཕྱིར་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས།། བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་འཆོལ།།”⁴ ཅེས་སོགས་
 ལམ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། རྩེ་བཅུན་གྱི་རྩེས་འབྱུག་གི་གཙོ་བོ་བཀའ་ཕྱག་ཚུ་བོ་
 གཉིས་འབྲས་ཀྱི་སྒོལ་འབྱེད་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། དྲགས་པོ་ཆོས་བཞིར་གྲགས་པར།

༡ བཀའ་བརྒྱད་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། ང རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགུར་འབྲུམ། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡན་འོད་ཉུལ་བ་དང་ལྷན་ལན་གྱི་རིམ་ལ།
 ཤོག་གངས་ ༣༠༢བཅུ་

༢ བཀའ་བརྒྱད་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། ང རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགུར་འབྲུམ། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡན་འོད་ཉུལ་བ་དང་ལྷན་ལན་གྱི་རིམ་ལ།
 ཤོག་གངས་ ༣༣༣ནྟ་

༣ བཀའ་བརྒྱད་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། ང རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགུར་འབྲུམ། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡན་འོད་ཉུལ་བ་དང་ལྷན་ལན་གྱི་རིམ་ལ།
 ཤོག་གངས་ ༣༣༣ནན་

༤ བཀའ་བརྒྱད་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། ང རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགུར་འབྲུམ། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡན་འོད་ཉུལ་བ་དང་ལྷན་ལན་གྱི་རིམ་ལ།
 ཤོག་གངས་ ༣༣༣ནང་ ལས་ཆོགས་ཤང་དང་པོ་ཕྱང་ཟད་མི་འད་སྟེ། “འགྲོ་བྱུག་ཟིན་ཅན་པ་མ་ལ།།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

“སློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་ཡོངས་པ།¹ ལམ་འཁྲལ་བ་སེལ་བ། འཁྲལ་བ་ཡི་ཤེས་སུ་
འཆར་བ་”²བཞི་པོའི་རྒྱལ་བཤད་བཀའ་གདམས་སློ་སྦྱང་བཞིན་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྩི་རྩེ་
འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་དུ། “ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཆོས་པ་
མིན།། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན།། བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་མིན།། འཛིན་པ་
བྱང་ན་ལྟ་བ་མིན།།”³ ཅས་རྣམ་བཅད་ལ་ལྟོག་སྟོགས་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡོངས་གཙོ་ད་
ལ། ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། དལ་འབྱོར་མི་རྟག་པ་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམས་
པ་སོགས་སྦྱེས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་དང་།
རང་གཅིག་དུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེན་གྱི་གཉེན་པོར་བྱམས་སྦྱང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྟོམ། འཁོར་
པའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར། གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྟོམ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་མདོ་རྒྱད་ཆད་ལྷན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་བོད་མཁས་བྱུང་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ལམ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པས། སྟོན་འགྲོའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཀྱང་སྟོན་
འགྲོའི་སྟམ་དུ་མི་སེམས་པར་དངོས་གཞི་དང་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླང་⁴བར་བྱ་ཞིང་། སྦྱིར་
སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་དང་། སྤྲིག་སྦྱིབ་སྦྱིང་
བ་ལ་རག་ལས་པས་སྟན་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་བསག་སྦྱང་ལ་འབད། ཁྱད་པར། སྦྱིང་པོ་རྒྱན་ལས།
“ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། ཉི་ཤུ་ཅ་ནི་རེ་རེ་བཞུས། ལྷང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བཟུང་འགྱུར་
བས།། འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཅེས། གྲུབ་པ་མཆོག་རྣམས་གྱིས་བཤད་པས། སྟན་མཆོམས་

1 ཡངས་པ། རྒྱང་དཔལ།

2 རྩི་སྦྱང་པོ་པ་བསོད་ནམས་འིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ། ག་པའི་ཁྱི། ཆོས་བཞི་མདོར་བསྟུན། ཤོག་གངས་ 1032 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་ཟད་མི་འད་
སྟེ། “ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་འཁྲལ་བ་སེལ་བ། འཁྲལ་བ་ཡི་ཤེས་སུ་འཆར་བ།” ཞེས་སོ།།

3 ས་སྦྱེའི་བཀའ་འབུམ། 9 རྩི་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཤོད་བཞི་པ། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་པ།
ཤོག་གངས་ 342བལ།

4 རྒྱང་ དེབ་དཔལ།

སུ་ནི་སྤྲད་པར་བྱ། ། འབྲུམ་ཕྱག་ཏུ་ནི་བཞུགས་གྱུར་ན། ། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འབྱུང་། །”¹
 ཅེས་ཉིན་བཞིན་ཉི་ཤུ་ཅ་རེ་བཞུགས་ན་ལྷུང་བའི་འཕེལ་ཁ་འཆད་ཅིང་། འབྲུམ་བཞུགས་ན་ཅ་ལྷུང་
 ཡང་འདག་པར་གསུངས་པས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཞུགས་ལ་བཙོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 ལྷུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་བཅས་པ་སོགས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་བཤགས་བསྐྱེད་ལ་ནན་
 ཏན་སྒྲིང་པོར་བྱའོ། ། དེ་ནས་འདི་ཕྱིད་དགོ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། རྒྱལ་བ་སྤྲུམ་
 བཅས་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཀའ་ངེན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་གི་ཅ་བའི་སྒྲ་
 མ་དེ་ཉིད་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ནས་སྒྲ་སྒྲུབ་ཅེས་པའོ། ། ལམ་ཟབ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་
 ཏེ། སྒྲིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་སྟེ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་ཨ་ཏི་ཤ་གདམས་ངག་ཁྱེ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོས་
 ཁྱེས་པ་ན། “ཉི་ཉེ་ཁོ་བོ་ལ་རྩ་བ་ལྟ་བུར་པོ་བདོག་སྟེ་གདམས་ངག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན་དད་པ་
 དད་པ།”³ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་རྩེ་ས་པཎ་གྱིས་གྱུང་། “དེས་ན་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་
 མིས་། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སྒྲ་མ་བྱ། ། འདུས་པར་མཐོང་ནས་སྒྲ་མ་ལ། ། གསོལ་བ་བཏབ་
 བ་བྱིན་ཆུབས་འབྱུག །”⁴ ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དམ་པས་གྱུང་། “སྒྲ་མས་བསྐྱུལ་ན་གང་འདོད་
 གནས་སུ་སྟེན། ། ཀླར་སྒྲ་མོས་གྲུས་ཕུལ་ཅིག་དེང་རི་བ། །”⁶ ཞེས་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་མི་ལས་

༡ རྩེ་བཙུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟེ་སྒོམ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། སྒྲིང་པོ་རྒྱན། འོག་གངས་ ༡༣༡ན།

༢ བསྐྱེད་པོ་ བོད་དཔར། ཤིང་དཔར། ལྷང་དཔར། དེབ་དཔར།

༣ རྩེ་ཆོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། བ ལམ་ཟེམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་ ༡༤ན། ལས་བྱུང་བ་ལྷུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉི་ཉེ་ཁོ་བོ་ལ་རྩ་བ་ཏེ་
 བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མན་ངག་བྱ་བ་དད་པ་ཡིན་དད་པ་དད་པ།” ཞེས་སོ། །

༤ ས་སྐྱའི་བཀའ་འབྲུམ། ར ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ། བོད་གསུམ་པ། སྒོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། འོག་གངས་ ༡༣བན།

༥ རྒྱར་ ལྷང་དཔར། བོད་དཔར། དཔལ་དཔར།

རྒྱར་ དེབ་དཔར།

༦ དཔལ་སྐྱུངས་དཔར་མའི་གདམས་ངག་མཛོད། བོད་དགྲ་པ། བ་དམ་པ་སངས་རྒྱས། ཞལ་གདམས་དེང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ། འོག་གངས་ ༡༣ན།
 ལས་བྱུང་བ་ལྷུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲ་མར་སྐྱུབས་ན་གང་འདོད་ས་ཕྱེས་པ། ཀླར་སྒྲ་མོས་གྲུས་སྟེད་ཅིག་དེང་རི་བ།” ཞེས་སོ། །

གྲང་། “སྟོན་པ་ཁྱིད་དབུས་སུ་བཞུད་ཅ་ན།། དེས་འགའ་སྤྲ་མའི་སྤང་བ་འཆར།། སྤྲ་མའི་སྤང་བ་ཤར་ཅ་ན།། འབྲལ་མེད་སྤྱི་ཐོར་གསོལ་བ་ཐོབ།། བརྗེད་མེད་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་སྟོམས།།”¹
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི)ནི།

དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ།།

བཞེད་ཚུལ་མང་དུ་འདུག་ན་ཡང་།།

མདོ་སྤགས་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཡོད།།

ཅེས་པ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་མང་སྟེ། རྒྱལ་བ་འབྲི་བྱུང་བ་ནི་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པར་མཛད་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཆེན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཟབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་བཞི་ལས།། བྱང་ཚུབ་རྣམ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཐབས།། ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་བཞི་སྟེ།། འགྲོ་མགོན་གོང་མས་རབ་གསུངས་པ།། སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་མཆོན་པ་སྟེ།། ཉན་ཐོས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདི།། མི་འབྲལ་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན།། གང་ཟག་བདག་མེད་ཆོགས་པ་དེ།། ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཅེས་གསུངས།། ཉོན་མོངས་བྲལ་བ་དམ་ཆོག་ཡིན།། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ཡི།། ལྷ་ངན་འདས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོ་གསུམ་དེ།། པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་མི་འབྲལ་བ།། ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཡིན།། སྤྱུ་མ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ།། དེ་ནི་ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན།། རང་དོན་དེ་མས་མ་གོས་པ།། དེ་ནི་དམ་ཆོག་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན།། སྟོང་དང་སྤྱིང་རྗེ་རོ་མཉམ་པ།། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གསང་སྤགས་པ་ཡི་ལམ་ལྟར་ན།། ཐོ་ཉ་བསྟེན་པ་ལས་རྒྱ་ལ།། རྒྱང་སེམས་ཁ་སྦྱོར་མི་འབྲལ་བ།། དེ་ནི་ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོ།། ཉམས་པ་མེད་པ་དམ་ཆོག་

¹ བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། ང རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགུར་འབྲམ། དམ་པ་སྤྲམ་པོ་པའི་སྟོར། སོག་གངས་ ༣༩: ༣༩༥ ལས་བྱུང་བ་འདི་ལྟར། “སྟོན་པ་དབུས་སུ་བཞུད་པ་ན།།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

ཡིན། ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལོ། ཁྲོལ་ལམ་གཏུམ་མོའི་མན་
 དག་དེ། ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་དམིགས་པ་དང་། རླུང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱ་ཡིན། བདེ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ལོ། ཆགས་པ་མེད་པ་དམ་ཆོག་སྟེ། ལྷན་གྲུབ་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན།¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འགོས་ལོ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་དཔལ་ནི། སྟོང་
 ཉིད་ངེས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཞེད་དེ། དེ་བ་སྟོན་²གྱི་
 ཕྱག་ཆེན་ལོ་རྒྱས་ཐོག་མར། “ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཞི་སོ་སོར་ཐར་པ་ནས་དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་བར་གྱི་སྐབས་པ་དང་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་འདེབས་པར་བྱེད་པ་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཏམ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།”³ ཞེས་བཤད་པས་སོ།

དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་ན། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ།
 དེ་ལས་འདིར་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འཆད། ཕྱི་མ་ཡི་གེ་ཉུང་བར་སྟོན་
 པའི་བྱིར་ཐོག་མར་བཤད་པ།

ཕྱི་མ་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ཉིད་ལ།

གནད་དུ་བསྟན་སོགས་ཐབས་མཁས་ལས།

རླུང་བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཏེ།

ས་ར་ཏ་དང་ལྷ་སྐབ་ཞབས།

རྒྱ་རོ་མི་ཉིད་ཕྱག་ཆེན་ཏེ།

གྲུབ་སྟོང་སྟོར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན།

མ་མེད་རྒྱུད་སྟེའི་ཡང་སྟོང་ཡིན།

1 སྟོབ་པ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གསུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་རྟེན་སོན་མ་བུང་།

2 དེ་སྟོན་ སྐད་དཔར།

དེས་སྟོན་ དཔལ་དཔར།

3 དེ་བ་སྟོན། སྐད་ཆ། འགོས་ལོ་རྒྱུ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ། 1410 མི་ཞོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། འོག་གངས་ 41317

ཅེས་སྒྲུས་སོ།། དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲ་ཞེན། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “ཕྱག་
ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། ཆེན་པོ་བྱང་དུ་འདུག་པ་སྟེ། ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་མ་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི།
དབང་བཞི་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པས། བསྐྱེད་རིམ་
ལ་གོམས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་དོན་རྒྱུ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་
མཁས་པས་རྒྱུ་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དོན་རྒྱུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཅིང་། འོད་
གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་དང་། མི་བཞིག་པའི་ཐིག་
ལེ་དང་། མ་བཅོས་པའི་སེམས་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། གཉུག་མའི་སེམས་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་མིང་གིས་གསུངས་སོ།། དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས། མཆོ་སྐྱེས་དོན་རྒྱུ་བ་
ཆེན་པོ་ར་ཏ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་དང་། རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱག་དང་། ཏེ་ལོ་རྒྱ་རོ་མི་ཏི་བ་སོགས་
འཕགས་ལུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་མར་མི་སྐམ་པོ་བ་པག་གྱུ་སོགས་བཀའ་
བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱག་ཆེན་ཡང་རྒྱུ་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟེ་བདུན་དང་།
སྟོང་པོ་སྟོར་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྲའི་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ་
སྟོང་པོའི་སྟོང་པོ་ཡིན་ནོ།།

གྲུབ་པ་སྟེ་བདུན་ནི། མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་གསང་བ་གྲུབ་པ་མཛད། འདིས་ནི་འདུས་
པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་ཏེ། “དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད།།
འདིག་རྟེན་ཀྱང་གྱི་རིན་ཆེན་གཅིག་།”² ཅེས་སོགས་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་ནས། འདུས་པའི་

1 རྟེན་གཤམ། རྒྱུད། ༥ ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། འདིའི་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཡང་མ་རྟོགས། གཞུང་གཞན་གང་ནས་བཤད་པའི་འདི་ནི་མ་ཐུག།

2 རྟེན་བཟུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཐེ དཔལ་ལྷན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལུ་དང་པོ། སོག་གངས་ ༥ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་

བསྐྱེད་རིམ་གྱང་ཅུང་ཟད་དང་། བྱུང་བར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་དོན་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་
བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་ཚལ་དུ་སྒྲོན་ནས་འཆད། འདི་ནི་བྱུང་སྤྱང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་
ལྟ་བུར་མཛད་དོ། དེའི་སྒོ་བ་མ་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བ་མཛད། དེའི་
སྒོ་བ་མ་ཡིན་པུ་ཉིས་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བ། དེའི་ལྷན་ལམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་མེད་བྱུང་བ། རྟོག་ཉེ་རུ་
ཀས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་། དེ་རི་ཀ་པས་གསང་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱུང་བ། རྣལ་འབྱོར་
མ་ཅི་ཉིས་¹ དངོས་པོ་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱུང་བ་མཛད་ཅིང་། སྤྱིང་པོ་
སྐྱོར་གསུམ་ནི། དོ་རྟ་གསུམ་ཡིན་ལ། བྱ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་མཁས་པ་འགའ་
ཞིག་ནི་དམངས་དོ་རྟ་རྣམ་དག་དང་། གཞན་གཉིས་ཁ་གཡར་ཡིན་གསུང་ངོ་། དེས་ན་འགའ་
ཞིག་མགོན་པོ་སྐྱེས་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་དང་རྫོགས་རིམ་སྒྲོན་ཚུལ་བྱུང་བར་མེད་པ་མི་འཐད་
དེ། དོ་རྟ་ལས། “བམ་ཟེ་སྐྱེད་པ་འཁལ་བ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྒྲོད་ལ་ཞོག །འཇུར་
བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་འདི། སྒྲོད་ནས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད།”² ཅས་དང་། “སོ་
མ་མ་བཅོས་ལྷག་པ།”³ ཅས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ལས་གྱང་། “སྒྲ་མ་དམ་པའི་དབྱུང་བ་
མེད།”⁴ ཅས་དང་སོ་ནས་དབྱུང་བ་མི་བྱེད་པར་ཡིད་བྱེད་བཀག་ནས་བཞག་པས་གྲོལ་བར་
འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འདི་དང་འདི་འདྲ་བའི་བྱུང་སྤྱང་གི་ལུང་རྣམས་ལ་འབྲུལ་
གཞི་འོང་བ་⁵ བདེན་ནང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་སྒྲོན་སོགས་སུ། “དོ་རྟ་སོགས་

མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

༡ ཉས་ དེབ་དཔར།

༢ རྗེ་བཙུན། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ སར་ཏ། དོ་རྟ་མཛོད། སོག་གངས་ ༡༣ནང་ འདིའི་ཆོགས་རྒྱུ་མ་གཉིས་འདུག་གྱང་ལྔ་མ་གཉིས་མ་རྟེད།

༣ རྗེ་བཙུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི སར་ཏ། དོ་རྟ་མཛོད་ཀྱི་མན་ངག་ སོག་གངས་ ༡༩༣བ་ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་བཅོས་ཤེས་པ་བུ་རྩེད་ལྟ་
བུར་ཞོག །” ཅས་འབྱུང་ངོ་།

༤ ལུང་འདི་བཙུན་འགྱུར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ཞེས་པ་ཁག་གསུམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ཞེས་པ་པཱཱེ་རྟ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོ་
རྗེས་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྟེད།

༥ འབྲུལ་བ་ནི་འོང་བ་ སྐར་དཔར།

འབྲུལ་བ་ནི་ ཤིང་དཔར། དཔལ་དཔར། དེབ་དཔར།

ནས་གསུངས་པ་ནི། སྤྲུགས་ལམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་”¹ གསུངས་པ་བཀའ་བཞིན་དུ་མི་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་ཉའི་དོན་དཔེར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། “སྟོང་རྩེ་དང་བལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་པ།
དེས་ནི་ལམ་མཐོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཏེ་སྟོང་རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམས་ན་ཡང་།། འཁོར་
བ་འདྲིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།། གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་དེ།། འཁོར་བར་
མི་གནས་མུ་ངན་འདས་མི་གནས།།”² ཞེས་སྟོང་རྩེ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྦྱར་དགོས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་
ཏེ།། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་སྤྲུལ་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།། རྟོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་བསྐྱེམ་པའང་དེ་
ཡིན་ཏེ།། བསྟན་བཅོས་སྟོང་ལ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ།། དེས་མི་མཐོན་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་མིན་
ཏེ།། འོན་ཀྱང་ཅིག་དུ་ཐུ་མའི་ཞལ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན།། ཐུ་མས་སྤྲུལ་པ་གང་གི་སྟོང་ཞུགས་པ།།
ལག་པའི་མཐེལ་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་འདྲ།། གཉུག་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་པས་མ་མཐོན་
པར།། འབྲུལ་པས་གྱིས་པ་བསྐྱེས་ཞེས་མདའ་བསྟུན་སྟུ།།”³ ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པས་གཉུག་མའི་
སེམས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ཞིང་རྟོགས་པར་གྱུར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་ཅིང་། གཉུག་མ་དེའི་རྣམ་འབྲུར་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་གཞན་སྤྲུལ་ཀྱང་
ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཉུག་སེམས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད། རྟོག་པ་དང་། འཛིན་པ་
དང་། སྐྱེམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སྟོང་ལ་འཆང་བའི་
དགོས་པའི་⁴གཙོ་བོའང་དེ་ཡིན་ནོ།། སྟོང་པོ་དེས་མཐོན་པར་བྱས་པའི་ལྷ་བ་ལས་ལྷག་པའི་

༡ རྩེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུག། ༩ དེམ་ཐུ་གསལ་སྟོན། གཙོང་དཔལ། འོག་གངས་ ༥༤བ་༣

༢ ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་སར་ཏ། རོ་ཉ་མཛོད། འོག་གངས་ ༡༡བ་༡ ལས་ཆོགས་རྒྱང་དང་པོ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོང་རྩེ་དང་བལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཞུགས་གང་།” ཞེས་འབྲུང་ངོ་།

༣ ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་སར་ཏ། རོ་ཉ་མཛོད། འོག་གངས་ ༡༡བ་༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལ་གཞན་པ་སྤྲུལ་ཀྱང་ཤེས་མི་
འགྱུར།། རྟོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་སྐྱེམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།། བསྟན་བཅོས་སྟོང་ལ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་མི་མཐོན་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།། འོན་
ཀྱང་གཅིག་དུ་ཐུ་མའི་ཞལ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན།། ཐུ་མའི་སྤྲུལ་པ་གང་གི་སྟོང་ཞུགས་པ།། ལག་པའི་མཐེལ་དུ་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་འདྲ།། གཉུག་
མའི་རང་བཞིན་གྱིས་པས་མ་མཐོང་བར།། འབྲུལ་པས་གྱིས་པ་བསྐྱེས་ཞེས་མདའ་བསྟུན་སྟུ།།” ཞེས་སོ།

༤ འཆང་བའང་དགོས་པའི་ ཤིང་དཔལ།

ལྷ་བ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་དེ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྩོམ་པ་འདྲ་བའི་ཆུང་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་ངག་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་འདྲ་བའི་གདམས་པ་དང་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྒྲ་མས་སྒྲས་པ་གང་གི་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་པའི། སྤྱིང་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམས་པས་ནི། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལག་པའི་མཐེལ་དུ་གནས་པའི་གཏེར་དང་འདྲ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ། གཉུག་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་བདེན་ཞེན་གྱི་འབྲུལ་པས་གྱིས་པ་བསྐྱུས་ཞེས་མདའ་བསྐྱུན་ས་ར་ཏ་སྤྱོའི་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། “གལ་ཏེ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་བསམ་གཏན་ཅི། དེ་ཡི་¹སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་ན་སྤྱིང་པ་འཇལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།”² ཞེས་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉུག་སེམས་དེ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་དབྱེད་སྐྱོམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཅི་བྱ། འོན་ཏེ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་ན་མ་རིག་པའི་སྤྱིང་པ་འཇལ་ལ། སྤྱིང་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་དང་། དངོས་མེད་ཆད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་། “བསམ་གཏན་བྱལ་བས་ཅི་ཞིག་བསམ་བྱར་ཡོད། བརྗོད་དུ་མེད་གང་རིམ་ལྡན་བཤད་དུ་ཡོད། མིད་པའི་ཕྱག་རྒྱས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བསྐྱུས། རང་བཞིན་གཉུག་མ་སུས་ཀྱང་སྤངས་པ་མེད།”³ ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་དོ་ཏ་ལས། “རྒྱུད་མེད་སྤྲུགས་མེད་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་མེད། དེ་ཀྱན་རང་ཡིད་འབྲུལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་དག་གིས་མི་སྤྱད་དེ། རང་ཉིད་བདེ་ལ་གནས་ཤིང་གཏུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཟ་ཞིང་འཕུང་ལ་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་། ཉག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ལོ་འགོངས། ཆོས་འདི་ལྟ་བུས་འཛིག་ཉེན་

འཆད་པའི་དགོས་པའི་སྤང་དཔལ། དཔལ་དཔལ། བོད་དཔལ།

༡ ཅི་སྟེ་ཤིང་དཔལ། དཔལ་དཔལ། བོད་དཔལ།

༢ རྩོམ་སྤྱིང་། རྒྱུད་འབྲུལ། མི་སེང་། དོ་ཏ་མཛོད། རྟོག་གྲངས་ ༢༡བཟུང་བྱུང་བཟང་མི་འདྲ་སྟེ། “གལ་ཏེ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་བསམ་གཏན་ཅི། གལ་ཏེ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་ན་སྤྱིང་པ་འཇལ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནི། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།” ཞེས་སོ།

༣ རྩོམ་སྤྱིང་། རྒྱུད་འབྲུལ། མི་སེང་། དོ་ཏ་མཛོད། རྟོག་གྲངས་ ༢༡བཟུང་།

པ་རོལ་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། མོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མགོ་བོར་རྟོག་པས་མཉན་ནས་སོང་། གང་
 ཏུ་རྒྱུང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱ་ཞིང་། ཉི་མ་ལྷ་བ་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་བ། མི་ཤེས་པ་དག་གནས་
 དེར་སེམས་ནི་དབྱུགས་སྤངས་ཤིག །མདའ་བསྟུན་གྱིས་ནི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟུན་ནས་
 སོང་།”¹ ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་རང་བཞིན་གཉུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་
 གྱི་སེམས་གཞིའི་ཆོས་སྐྱར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་སྟོབས་གྱིས་མངོན་སུམ་ཏུ་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆེ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། སྤྱོད་པའི་བཅའ་བས། རྟོག་དཔྱོད་གྱི་བསམ་གཏན་གྱིས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་ཞིང་། བཤད་བྱར་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་སྟོབས་གྱིས་མ་ངེས་པས་སྤྱིད་
 པའི་ཕྱག་རྒྱས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེས་སོ། །བསྐྱེས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཉུག་མའི་
 སེམས་དེ་གཞན་སུས་ཀྱང་བླངས་པའམ་སྟོགས་པ་མེད་དེ། སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྷན་པ་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
 གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤར་ཡང་ཐ་མལ་པས་ལམ་ཏུ་
 སྐྱར་བར་མི་རུས་ལ། དེར་མ་ཟད་འདོད་ཁམས་པ་པལ་ཆེར་དབང་པོ་གཉིས་སྟུར་ལ་དགའ་ཞིང་
 ཡང་དང་ཡང་ཏུ་དེའི་གཏམ་བརྟུན་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནད་ནི་ཤེས་པ་མེད་དེ། རོ་ཏ་ལས།
 “བྱིམ་དང་བྱིམ་ན་དེ་ཡི་གཏམ་སྤྱི་ཡང་། །བདེ་ཆེན་གནད་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད།”² ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཉུག་མའི་སེམས་
 དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་ཏུ་བྱས་ཏེ་འཇོག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བཟང་ངན་གང་གི་ཡང་སྟོས་པ་ཅི་
 ཡང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་ཆེ་སྟོན་མཉམ་ཆེ་སྟོད་ཡན་ལ་ལམ་སྤྱི་མ་
 སྤྱི་མ་ལ་སྤངས་ནས་རྒྱུང་དབྱེ་མར་འཇུག་པ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། སེམས་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པར་

1 ལྷོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་སངས། རོ་ཏ་མཛོད། རྟོག་གངས་ ༡༡བལྟ ལས་བྱུང་བའི་ཆེགས་རྟེན་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་གི་དེ་ཉིད་
 བདེ་ལ་གནས་ཤིང་གདུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །” ཅེས་སོ། །

2 ལྷོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་སངས། རོ་ཏ་མཛོད། རྟོག་གངས་ ༡༣ནོ།

འདྲིལ་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་དམིགས་ན་ཡང་། འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས། གང་ཟག་འདི་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཅིག་ཆར་བའི་ཐ་སྙད་
མཛད་དེ། ཀུ་དཔེ་ལས། “གང་ཟག་སྤངས་པའི་འཕྲོ་ཅན་ལ། ཅིག་ཆར་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།”¹
ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་སྟོན་དུ་ཡང་། “རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་པ་
བྱང་བ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་ཅི་ལ་གཏད་ཀྱང་རྒྱུད་དབུ་མར་འདུ་བ་ཞིག་སྤང་རོ།”² ཞེས་
གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། དེ་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱས་ལམ་འདིའི་ཕྱག་ཆེན་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ལ་ནི་གཏུམ་མོ་སོགས་ངེས་པར་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཀྱང་སྟོན་དུ་རྒྱ་རོ་
མར་བའི་བཀའ་སྟོལ་བ་ཞིན་རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་གཙུག་པོར་བསྟོམས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། “ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམས་། རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་སྟོམ་པའི་རྣམས་། ཐབས་ལམ་
ཐབ་མོ་སྟོད་པའི་རྣམས་། སྐྱ་གསུམ་ལྟན་གྱུར་འབྲས་བུའི་རྣམས་།”³ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ངའི་
གཏུམ་མོའི་⁴ཨ་མུང་ཞེས་བསྟགས་བཅོད་ཀྱང་ཆར་མཛད་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་
གྱིས་ཀྱང་། “རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་ཅེས་བྱའི་ཁྱིད། མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་མེད།”⁵ ཅེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་རོ། རྗེ་སྐམ་པོ་བས་ཀྱང་ཐོག་མར་གཏུམ་མོ་བསྟོམས་པས་གཉུག་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་

1 རྗེ་བསྟན་རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འཕྲོ་མའི་མན་ངག་གི་ཤོག་གངས་ 327ནང་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་
འདྲ་སྟེ། “དེས་ན་སྤངས་པའི་འཕྲོ་ཅན་ལ། ཅིག་ཆར་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

2 རྗེ་བསྟན་རྒྱུད་འདིའི་མཛད་པ་མོའི་མཆོན་མི་གསལ། གཞུང་འདི་རྣམས་པ་དང་རྒྱ་རོ་པའི་བཀའ་དཔེ་བྱི་མ་འདུག་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདི་བཀའ་དཔེ་
སྟེ་མ་ཡིན་དགོས་པས་དབྱེད་པར་འོས་སོ།

3 རྗེ་ཅོང་ཁ་བའི་གསུང་འབྲས། 2 རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ 742བང་ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུར་བཙུན་པ་ཐེམ་
པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་དང་། དགའ་བ་སྟེད་པ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཟེན་པ་ན་རྒྱུད་འདུས་ཏེ། ཉམས་
དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྟེ་བ་ཞིག་སྤང་རོ།” ཞེས་འབྱུང་རོ།

4 བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། 2 རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགུར་འབྲས། 2ས་པ་རྗོ་རྗོ་དབང་ལྷག་གི་སྟོན། ཤོག་གངས་ 342བང་
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བཟང་། རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་བསྟོམ་པ་བཟང་། ཐབས་ལམ་ཐབ་མོ་སྟོད་པ་བཟང་། སྐྱ་གསུམ་
ལྟན་འབྲུབ་འབྲས་བུ་བཟང་།” ཞེས་སོ།

5 དེའི་གཏུམ་མོའི་ ཤིང་དཔར། སྤང་དཔར། བོད་དཔར། དེབ་དཔར།

6 ས་སྐྱའི་བཀའ་འབྲས། 3 ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབྲས། བོད་གསུམ་པ། རྗེས་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཤོག་གངས་ 2736

པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་བསྟན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་ལ་ནི། དབང་བཞི་རྣམས་དག་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱང་དགོས་ཏེ། ཀླ་དཔེ་ལས། “གང་ཟག་དང་པོའི་ལས་ཅན་ལ།། དེས་གྲིས་པ་ནི་བསྟན་པར་བྱ།།”¹ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་འདི་ལ་དེས་གྲིས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མཛད་དོ།། དེས་ན་ལམ་འདིའི་གྲུབ་ཆེན་པལ་ཆར་སྒྲམ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་སོ་སོའི་དབང་བརྒྱད་ལའང་བཞུགས་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྲིས་ཀྱང་། “རྒྱ་རོ་ཏ་པ་དབང་བསྐྱར་དང་།། དེས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཛད།།”² ཅེས་གསུངས་ལ། རྗེ་བཙུན་གྲིས་ཀྱང་། “མི་ང་ཟེར་དེ་ཆོ་ཉན་བྱེད་ན།། བུ་ཁྱོད་ལ་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཡོད།། འཇུག་སློ་དབང་དང་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ།། ཟབ་མོ་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱིན།།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།། ཚུལ་འདི་ལྟར་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས་ཀྱང་། “ངེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི།། དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་།། དེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལས།། བྱུང་བའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན།།”⁴ ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆོད་ལྷན་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིན་རོ།།

༥ ད་ནི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཏུ་སྟོན་པའི་བྱིར་སྐྱར་ཡང་དམ་བཅའ་བ།

སྟོན་མ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི།⁵

དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་ཏེ།

འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐར་པའི་ལམ།།

1 རྗེ་བསྟན་ཀྱུད་འབྲེལ། ཞི བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འཁོར་མའི་མན་ངག་ འོག་གངས་ 3279 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་ལ།། དེས་གྲིས་པ་འདི་བསྟན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

2 ས་སྤྱིའི་བཀའ་འབུམ། 3 ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། བོད་གསུམ་པ། རྗེས་གསུམ་རབ་དབྱེ། འོག་གངས་ 4794

3 བཀའ་བརྒྱུད་བོད་མའི་རྣམ་ཐར། 4 རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགུར་འབུམ། 2ས་པ་ཞི་བའོད་ཀྱི་སྟོར། འོག་གངས་ 7279 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “མི་ང་ཟེར་དེ་ཆོ་ཉན་སྟོན་ན།། བུ་ཁྱོད་ལ་ལྟ་ཆོས་སྐལ་བ་ཡོད།། འཇུག་སློ་དབང་དང་བྱིན་རྒྱབ་བྱ།། ཟབ་མོ་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་བྱིན།།” ཞེས་སོ།།

4 ས་སྤྱིའི་བཀའ་འབུམ། 3 ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། བོད་གསུམ་པ། རྗེས་གསུམ་རབ་དབྱེ། འོག་གངས་ 2466

5 གྲིས།། ཤིང་དབར་རྩ་བ། རྒྱང་དབར་རྩ་བ། བོད་དབར་རྩ་བ། དཔལ་དབར་རྩ་བ། དེབ་དབར་རྩ་བ། ལྷ་དབར་རྩ་བ།

མེད་ཅེས་འཕགས་མཆོག་ལྷ་སྦྱབ་གསུང་།།

འདིར་ནི་དེ་ཡི་དགོངས་པ་བཞིན།།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་པོག་སྟེ།།

སེམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་ཚུལ།།

བརྒྱུད་ལྷན་མའི་གསུང་བཞིན་བརྗོད།།

ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོས་ཚུལ་གཉིས་ལས། སྤྲོན་མ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བསྐོས་ཚུལ་ནི། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐོས་ཚུལ་ ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་སྲོག་དམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་བསྐྱུས་ཤིང་། ཚུལ་འདི་མ་ཡིན་པའི་ཐར་པར་བཀོད་པའི་ལམ་རིས་མི་མཐུན་པ་གཞན་མེད་ཅེས་འཕགས་ མཆོག་ལྷ་སྦྱབ་གྱིས། “སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་ངེས་ བསྟན་པའི། ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྲིད། གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས།”² ཞེས་ གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད། རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་འདི་ལས་གཞན་པ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་བའི་དབྱེ་ པ་མེད་དེ། རྩོམ་ཐེག་པ་པཎ་གྱིས། “པ་རོལ་ཕྱིན་དང་གསང་སྤྱགས་ལ། ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་ པ་མེད། པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ལས། ལྷག་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་ན་ནི། ལྷ་དེ་སྤྲོས་པ་ཅན་དུ་ འགྱུར། སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ན་ཁྲུང་པར་མེད།”³ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་འདིར་ནི་ངེས་ རྟོན་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ་གྱིས་ཤིང་ཉིད་སྤོལ་བྱེ་བ། རྩོམ་འཇུག་ རྣམས་གྱི་ནང་ནས། རྩོམ་ཐེག་པོས། “སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤི་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་ པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། ལྷ་སྦྱབ་སྤོལ་མ་ཆེ་བྲགས་ཡིན།

¹ རྒྱུད་ ཤིང་དཔར་ཙ་བ། སྤང་དཔར་ཙ་བ། བོད་དཔར་ཙ་བ། དཔལ་དཔར་ཙ་བ། དེབ་དཔར་ཙ་བ། ལྷ་དཔར་ཙ་བ།

² ལྷ་བསྟན། བསྟན་ཆོགས། ༡ མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱབ། ཤིང་ཕྱིན་བསྟོད་པ། ཤིག་གངས་ ༡༤བ་༣ ལས་བུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་རང་ སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་ངེས་བསྟན་པ། ཁྲིད་ཉིད་གཅིག་ལྟ་ཐར་པའི་ལམ། དེ་ལྟར་གཞན་དག་མེད་པར་ངེས།” ཞེས་སོ།

³ ས་སྤྲེལ་བཀའ་འབུམ། ན ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་འབུམ། བོད་གསུམ་པ། སྤོལ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ཤིག་གངས་ ༡༤བ་༤

དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།”¹ ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རྒྱ་བས་བཀའ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ཕོག་སྟེ།
མེས་ཀྱི་ངོ་སྟོང་བྱེད་པའི་ཚུལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་བརྒྱད་
པ་དང་ལྷན་པའི་དབལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བརྟེན་པར་
བྱའོ།། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲིར་བསྟན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
“ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་ཆེན་པོ་འཕེལ་
མཆོག་སྟེ། “ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཆད་མེད་དང་།”³ ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ད་ནི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་བྱུང་ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་
པར་མཚུངས་པ་ལྟར། ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གངས་མང་ཡང་འབྲས་བུ་བྱུང་
འདུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱེད་དུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྟེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལུགས་བཟང་མཐའ་དག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ལྷན་ཅིག་སྟེས་སྟོར་གཏུ་མ།
ལྷ་ལྷན་རོ་སྟོམས་ཡི་གེ་བཞི།
ཞི་བྱེད་གཙུག་ལུ་རྫོགས་ཆེན་དང་།
དབུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ།
སོ་སོར་མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་།

1 རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། 10 དཔལ་མར་མེ་མཛད། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འདུག་པ། འོག་གངས་ 23བཟེ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོང་
ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་བདེ་བ་གཟིགས་པ་ཡི། ལྷ་ལྷན་སྟོབ་མ་རྒྱ་གསལ་ཡིན། དེ་ལས་
བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས།” ཞེས་འབྱུང་ཡང་། “སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།” ཞེས་པའི་ཆོགས་རྒྱུ་མཐའ་མ་གཞུང་འདྲིར་མི་གསལ།

2 རྟེན་བཀའ། མདོ་སྟེ། 5 ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལུ་བུ་བུ་བུ་བུ་བུ། འོག་གངས་ 44ནྟེ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་རྣམས་ཀྱན་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་།” ཞེས་སོ།

3 ལུང་འདི་འཆོལ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་གཞུང་གང་ནས་བྱུངས་པ་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

ངེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་།།

ཉམས་སྤྱང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བས།།

དབྱུང་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ།།

ཅེས་པའོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐམ་པོ་བ་ནི། ཆོས་དྲུག་ལྡན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྤྱང་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་བ་མ་
སྤྱང་བར་མཇུག་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྤྱང་ཅ་བ་འདི་ལ་ཡི་གེ་སོ་སོར་འབྲེལ་བ་ལྷན་འགའ་ཞིག་
འདུག་ནའང་། “སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། རྣམ་རྟོག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་
སྐྱུའི་རྒྱབས། ལྷང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུའི་འོད། ལྷང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་འོ།”¹ ཞེས་པའི་དོན་མོས་གྲུས་དང་ཞེན་ལོག་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ངོས་ནས་སྤྱོད་འགྲོ་
སྤྱོད་བ་བཞི་ལྡན། དངོས་གཞི་དོ་སྤྱོད་རྣམ་གཉིས། རྗེས་ཉམས་སྤྱང་སྤང་ཐོག་ཏུ་སྤྱོད་བ་གསུམ་
གྱིས་འཆད་པའི་སྤྱོད་འགྲོ་ནི་སྤྱོད་མཚུངས་ཤིང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ནི་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ལ་དོ་
སྤྱོད་པའོ།། གཏུ་མ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཁྱེད་པོའི་བཀའ་སློལ་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱོད་འགྲོ་རང་བབས་རྣམ་
གསུམ་དོད་སྤྱོད་ལྷན་ཅིག་རང་གོལ། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་རང་ཤར་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ཅིང་།
དངོས་གཞི་ལ་རྒྱན་པོའི་དོ་སྤྱོད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ནི་གྲུ་ཆོས་དྲུག་ཡིན་ལ། ཆོས་དྲུག་ནི་
གཏུ་མ་མོ་ལམ་གྱི་མང་དོ། རྒྱ་ལུས་ཆགས་སྤང་རང་གོལ། མི་ལམ་ཉིང་འབྲུལ་རང་སངས། འོད་
གསལ་མ་རིག་ལྷན་སེམས། འཕོ་བ་མ་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས། བར་དོ་རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྱོད། ཞེས་པ་
ཡིན་ཅིང་། གཏུ་མའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཆོས་དྲུག་གི་འོད་གསལ་སྒོ་མ་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

ལྡན་ལྡན་ནི། དྲུགས་བརྒྱུད་ལ་འཕྲིན་ལས་ཆེ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོས་ཅ་བ་མགུར་དུ་

¹ རྗེ་སྐམ་པོ་བ་བསྐྱོད་རྣམས་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ། ག་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབུམ་ཉིག་ཤོག་གངས་ ༣༩༥
ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུ་དངོས། ལྷང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུའི་འོད། རྣམ་རྟོག་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུའི་རྒྱབས། དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུའི་དོན། རྣམ་འཛིན་གདམས་པས་རིག་པ་དངོས་བཟུང་ཞིང་། དུས་གསུམ་དག་ཏུ་
འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྟན།” ཞེས་སོ།།

བཞེས་པ་ན། “བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་པོ་ལ། གཞན་པན་གྱི་དཀྱུས་ཐོག་མ་བཅད་ན། ཁྲིམ་ལྷ་
མི་འོར་ཆེ་མི་འབྱུང་བས། སེམས་སྟོན་འགྲོ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། རང་ལུས་ལྷ་སྦྱེའི་རྒྱལ་
པོ་ལ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་གཏན་ས་མ་ཐེན་ན། བཀའ་འགྲོའི་འཁོར་འབངས་མི་འདུ་བས། ལུས་
ཡི་དམ་ལྷ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད། ལྷ་མ་སྦྱ་བཞིའི་གངས་རི་ལ། མོས་གུས་ཀྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་ན།
འིན་ཆུབ་ས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བས། སེམས་མོས་གུས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། སེམས་ཉིད་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲིན་ཆོག་ས་མ་དངས་ན། བཞེན་གཉིས་ཀྱི་གཟའ་
སྐར་མི་བཀྲ་བས། སེམས་མི་རྟོག་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། ཆོག་ས་གཉིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བུ་ལ། སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱེད་པ་བྱས་ན། དགོས་འདོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མི་འབྱུང་བས། རྗེས་
བསྐྱོབ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།”¹ ཅེས་བཤོ།

ཆོས་རྗེ་རྒྱ་རས་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ནི། འཁྲིད་ཆེན་བརྒྱུད། རོ་སྟོམས་སྟོར་བྱུག་རི་ཆོས་
ཐུགས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་འདོམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་ནི། ལྷ་མ་སྦྱ་གསུམ་
ཀྱི་འཁྲིད། འུམས་སྦྱང་རྗེའི་འཁྲིད། རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་འཁྲིད། ལྷ་ལྷན་བདུད་ཅི་ཐིགས་
པའི་འཁྲིད། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱར་ཀྱི་འཁྲིད། རྒྱ་རོའི་ཆོས་བྱུག་གི་འཁྲིད། ཆོས་བརྒྱུད་མགོ་
སྟོམས་ཀྱི་འཁྲིད། གསང་སྦྱོད་ལྷོག་བསྟོམ་ཀྱི་འཁྲིད་རྣམས་སོ། རོ་སྟོམས་སྟོར་བྱུག་ནི།
རྣམ་རྟོག་ལམ་འབྲེད། ཉོན་མོངས་ལམ་འབྲེད། ག་ཆ་ལམ་འབྲེད། ལྷ་འདེ་ལམ་འབྲེད། ཐུག་
བསུལ་ལམ་འབྲེད། འཆི་བ་ལམ་འབྲེད་རོ། རི་ཆོས་ལ་ཐབ་ཆོས་རྒྱན་བཞི། སྟོར་གསུམ་ཞལ་

1 སྟོབ་པ་འཛིག་ཉེན་མགོན་པོའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྟོང་། 2 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་རྟོགས་པའི་མགུར། རོག་གངས་ ༤༧༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་
མི་འདྲ་ཞེ། “བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྟ་པོ་ལ། གཞན་པན་གྱི་དཀྱུས་ཐོག་མ་བཅད་ན། ཁྲིམ་ལྷ་མི་འོར་ཆེ་མི་འབྱུང་བས། སེམས་སྟོན་འགྲོ་འདི་
ལ་ནན་ཏན་མཛོད། རང་ལུས་ལྷ་སྦྱེའི་རྒྱལ་པོ་ལ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་གཏན་ས་མ་ཐེན་ན། བཀའ་འགྲོའི་འཁོར་འབངས་མི་འདུ་བས། ལུས་ཡི་དམ་
ཀྱི་ལྷ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད། ལྷ་མ་སྦྱ་བཞིའི་གངས་རི་ལ། མོས་གུས་ཀྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་ན། འིན་ཆུབ་ས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བས། སེམས་མོས་
གུས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ། རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲིན་ཆོག་ས་མ་དངས་ན། བཞེན་གཉིས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་མི་
བཀྲ་བས། སེམས་མི་རྟོག་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། ཆོག་ས་གཉིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ། སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱེད་པ་བྱས་ན། དགོས་འདོད་ཀྱི་
འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས། རྗེས་བསྐྱོབ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།” ཅེས་སོ།

གདམས་ཀྱི་རྒྱན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་། གསང་བ་དབང་གི་བྱ་
 བོ་ཆེ། རྫོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་སྤྲུམ་བཤའ། བར་དོའི་འཁྲིད་དང་བཞི་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དམར་ཁྲིད་
 གོགས་སེལ་གྱི་རྒྱན། མགུར་འབྱུམ་དཀར་ཆག་¹གི་རྒྱན། སེལ་བྱའི་སྤེ་མཆོན་སྤར་ཆོགས་ཀྱི་
 རྒྱན་ནམས་སོ།།

ཡི་གེ་བཞི་པ་ནི། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སྐད་དོད། ཨ་མ་ན་སེའི་སྤྱ་ལས་བྱངས་ནས་ཀྱང་
 འཆད་ཅིང་། དེའི་དོན་ཆོག་འབྱུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར། དང་པོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་
 ཅ་བཅད་པ། གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་གཞི་གསལ་བསྟན་པ། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་གོལ་ས་བཅད་
 པ། བཞི་པ་སེམས་ཀྱི་ལམ་འཁྲེང་བསྟན་པའོ།། དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་
 ཞི་བྱེད་ནི་འདི་ལྟར། “དམ་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་འདི།། གདོན་གཞོན་སྤྱན་པོ་མོ་འདུལ་
 ཅ་ན།། བརྟུལ་ཞུགས་འབྱུལ་འཁོར་འཆའ་བ་ཡིན།། ལུས་ལ་ན་ཆ་བྱུང་ཅ་ན།། དབྱིངས་རིག་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་ཡིན།། རྣམ་རྟོག་སྤྲོ་མོ་སྤྲེས་ཅ་ན།། ཉོན་མོངས་ལ་འབྱར་འཛོམས་གཏོང་བ་
 ཡིན།། གཅིག་ཕྱར་སྒོག་ཏུ་ཉལ་ཅ་ན།། རིག་པ་རྗེན་པར་འཛོག་པ་ཡིན།། མང་པོའི་གསེབ་ཏུ་
 སྡོད་ཅ་ན།། གང་ཤར་ངོ་ལ་བཟླ་བ་ཡིན།། བྱིང་ན་མཐ་གྱིས་སེང་བ་ཡིན།། འསྟོ་²ན་ཅ་བ་གཅོད་
 པ་ཡིན།། རྒྱུ་ན་དབྱིངས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན།། ཤེས་པ་ཡུལ་བྱིར་འབྱང་ཅ་ན།། དེ་ཉིད་དོན་
 ལ་བཟླ་བ་ཡིན།། དམ་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་འདི།། ལྟས་ངན་བྱུང་ན་གཡང་དུ་ལེན།། རྣམ་
 རྟོག་རི་ལྟར་དགོས་དགོས་མཛོད།། ན་ཆ་བྱུང་ན་བོགས་སུ་འདོན།། འབྱུང་བ་རི་ལྟར་དགོས་
 དགོས་མཛོད།། འཆི་བ་བྱུང་ན་ལམ་དུ་སྟོང་།། འཆི་བདག་རི་ལྟར་དགོས་དགོས་མཛོད།། དམ་
 ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་འདི།། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལགས།།”³ ཞེས་དམ་པས་

¹ མགུར་འབྱུམ་གྱི་ཀར་ཆག་ སྐར་དཔར། དེབ་དཔར།

² འསྟོ་ སྐར་དཔར།

³ དཔལ་སྤྱངས་དཔར་མའི་གདམས་ངག་མཛོད། བོད་དགྲ་པ། པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས། དམ་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་བྲིལ་བའི་རྫོ་རྗེའི་
 མགུར། ཞོག་གཏངས་ ༡༩༧༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་འདི།། གདོན་གཞོན་སྤྱན་པོ་མོ་འདུལ་ཅ་ན།།
 བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་འབྱུལ་འཁོར་འཆའ་བ་ཡིན།། ལུས་ལ་ན་ཆ་བྱུང་ཅ་ན།། དབྱིངས་རིག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་བ་ཡིན།། རྣམ་རྟོག་སྤྲོ་མོ་སྤྲེས་ཅ་ན།། ཉོན་

རྗེ་བཙུན་དང་མཇལ་དུས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གཙོད་ཡུལ་ནི་དམ་པའི་གདམས་པ་མ་ཅིག་གི་ཟབ་ཆོས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་། རྗེ་གསལ་ཆེན་མན་ངག་ལྟ་བུའི་འབྲེང་བ་སོགས་སྟོབ་དཔོན་བསྐྱེད་ཐུགས་ཀྱི་བཙུན་སྤང་བ་རྣམས་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། གདམས་དོན་ལ་སོ་སོར་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་མི་འབྲ་བ་སྣ་ཆོགས་པས་བཏགས་ན་ཡང་། བྲང་ངེས་རིམ་བཞིན་འབྲེད་པའི་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་¹པས་ལེགས་པར་དབྱེད་ན། བན་ཚུན་ཆ་གང་ལྟར་མི་འགལ་བར་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་སྟེ། བྲི་མེད་འོད་ལས། “རྗེ་ལྟར་ས་ལ་རིན་ཆེན་མིང་།། དབྱེ་བ་ཐ་དད་ཐ་དད་ནི།། ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་བརྗོད།། རིན་ཆེན་དབྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད།།”² ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན་སྤྲས་པ།

དེས་ན་འདི་ལ་ལྟ་ཐོག་ནས།།

བསྟོམ་³པ་འཆོལ་དང་སྟོམ་ཐོག་ནས།།

ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས།།

འདི་⁴ནི་བྱི་མའི་ལུགས་བཞིན་ཡིན།།

ཅེས་བ་སྟེ། ལུགས་གཉིས་པོ་རྗེ་ལྟར་བྲས་ཀྱང་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། “ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྟག་མཐོང་གིས།། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྲས་ནས།།

མོངས་ལ་འབྲུང་འཛོམས་གཏོང་བ་ཡིན།། གཅིག་བྲུང་སྟོག་ཏུ་ཉལ་ཅ་ན།། རིག་པ་རྗེས་པར་འཛོག་པ་ཡིན།། མང་པོའི་གསེབ་ཏུ་སྟོད་ཅ་ན།། གང་ཤར་གྱི་རོལ་བལྟ་བ་ཡིན།། བྲིངས་ན་མཐོང་གིས་གསེང་བ་ཡིན།། འཕྲོན་ཅན་གཙོད་པ་ཡིན།། རྟོད་ན་དབྲིངས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན།། ཤེས་པ་ཡུལ་བྱིང་འབྲང་ཅ་ན།། དེ་ཉིད་དོན་ལ་བལྟ་བ་ཡིན།། དམ་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་འདི།། ལྟས་དན་བྲུང་ན་གཡང་དུ་སྟོན།། རྣམ་རྟོག་རྗེ་ལྟར་དབྲེས་དབྲེས་མཛོད།། ན་ཆ་བྲུང་ན་སོགས་སུ་འདོན།། འབྲུང་བ་རྗེ་ལྟར་དབྲེས་དབྲེས་མཛོད།། འཆི་བ་བྲུང་ན་ལས་དུ་སྟོང་།། འཆི་བདག་རྗེ་ལྟར་དབྲེས་དབྲེས་མཛོད།། དམ་ཆོས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བྱེད་འདི།། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལགས།།” ཞེས་སོ།།

¹ ལུང་རིགས་མཁས་ སྤང་དཔར། དེབ་དཔར།

² རྗེ་བཀའ་རྒྱུད། བྲི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་དུ་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག་གངས་ 33ན3

³ སྟོམ་ ཤིང་དཔར་ཅན་གྱི་སྤང་དཔར་ཅན་གྱི་བོད་དཔར་ཅན་གྱི་དཔལ་དཔར་ཅན་གྱི་དེབ་དཔར་ཅན་གྱི་ལྷ་དཔར་ཅན་གྱི་

⁴ འདིར་ ཤིང་དཔར་ཅན་གྱི་སྤང་དཔར་ཅན་གྱི་བོད་དཔར་ཅན་གྱི་དཔལ་དཔར་ཅན་གྱི་དེབ་དཔར་ཅན་གྱི་ལྷ་དཔར་ཅན་གྱི་

ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བུ།”¹ ཞེས་དང་། དགོན་བཅེགས་ལས་ཀྱང་། “ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད།”² ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་སྒོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ལུགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་པས། “སྒོ་ལྡན་གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ། ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། འདྲོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་དང་ལྡན་པས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ཆོགས་བསྟེན་པ་སོགས་དང་། སྦྱར་བའི་ཆོས་བྲལ་རྣམས་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

བསམ་གཏན་བདེ་བའི་སྟེགས་བྱ་ལ།

ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྡན་བྲས་ནས།

རྒྱང་རོ་དགུ་སྟེགས་དག་དུ་བསལ།

རིག་པ་དྲངས་སྟེགས་ལེགས་པར་བྱེད།⁴

རྣམ་དག་དགེ་བའི་སེམས་ལྡན་པས།

སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་བཏང་།

ཟབ་ལམ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ།

ལུགས་བྲག་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཅ་སོགས།

1 རྗེ་བཙུན། དབུ་ལ། ལ་རྒྱལ་སྤུས་ཞི་བ་ལྟ། སྦྱོང་འཇུག་ལུ་བརྒྱད་པ། ཐོག་གངས་ 33བ9

2 རྗེ་བཀའ། དགོན་བཅེགས། ཆ་འོད་སྒྲ་གྱི་ལེའུ། བཞེ་བཙུ་ཅ་གསུམ་པ། ཐོག་གངས་ 126བ4 ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་ཐོབ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཐོབ་ནས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ།” ཞེས་སོ།

3 རྗེ་བཙུན། སེམས་ཅམ། བེ་རྗེ་བཙུན་བྲམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྗེ་རྒྱལ། ལུ་བཙུ་བཞི་པ། ཐོག་གངས་ 121བ2 ལས་ཆོགས་རྒྱང་མཐའ་མ་རྩེད་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྡན།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

4 བྱེད། ཤིང་དཔར་ཅ་བ། རྒྱང་དཔར་ཅ་བ། རོད་དཔར་ཅ་བ། དཔལ་དཔར་ཅ་བ། དེབ་དཔར་ཅ་བ། ལྷ་དཔར་ཅ་བ།

བྱས་ནས་སྒྲ་མ་རང་ལ་བསྟེན།

ཞེས་པ་སྟེ་རྣམ་དག་དགེ་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཟབ་ལམ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་
ལམ་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་བྱར་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཞན་
ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།

དེ་ལྟར་སྟོར་བའི་རིམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སེམས་གནས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་བཤད་པ།

སྒྲ་བ་བན་བྱན་ངང་དེ་ལ།

རེ་དོགས་ལ་སོགས་རྣམ་ཏོག་གིས།

བཅས་བཅོས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ།

གཡོ་མེད་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་ཞོག།¹

བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་ལྟ་བུ་ཡི།

ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་མ་ཡིན་པ།

མ་ཡངས་དྲན་པའི་རྒྱང་སོ་ཚུགས།

འགྲུ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟོགས།²

རིག་ཅིང་གསལ་བའི་ངོ་མོ་ལ།

ཉིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་གཅེར་གྱིས་སྟོས།

རྣམ་ཏོག་གང་དང་གང་སྟེས་པ།

དེ་དང་དེ་ཉིད་ངོས་ཟེན་བྱ།

ཡང་ན་རལ་སྟོར་³མཁན་བཞིན་དུ།

¹ གཞག་གོ་ཤིང་དཔར་ཅ་པ། སྒྲ་དཔར་ཅ་པ། བོད་དཔར་ཅ་པ། དཔལ་དཔར་ཅ་པ། དེབ་དཔར་ཅ་པ། ལྷ་དཔར་ཅ་པ།

² བསྟོགས། ཤིང་དཔར། སྒྲ་དཔར། དེབ་དཔར། བོད་དཔར།

སྟོགས། ལྷ་དཔར་ཅ་པ།

སྟོགས། ཤིང་དཔར་ཅ་པ། སྒྲ་དཔར་ཅ་པ། བོད་དཔར་ཅ་པ། དཔལ་དཔར་ཅ་པ། དེབ་དཔར་ཅ་པ། ལྷ་དཔར་ཅ་པ།

³ བསྟོར་ ཤིང་དཔར་ཅ་པ། སྒྲ་དཔར་ཅ་པ། བོད་དཔར་ཅ་པ། དཔལ་དཔར་ཅ་པ། དེབ་དཔར་ཅ་པ། ལྷ་དཔར་ཅ་པ།

རྣམ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ཅད་ཅད་གཅོད།
 བཅད་མཐར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཆེ།
 དན་པ་མ་ཤོར་ལྷོད་ཀྱིས་སྒོད།
 ཅིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་ལྷོད་ཀྱིས་སྒོད།
 སེམས་ཀྱི་འཛོག་ས་དེ་ན་གདལ།¹
 ཞེས་དང་གཞན་ཡང་རི་སྐྱད་བྱ།
 “འཕྱར་བྱས་བཅེངས་བའི་སེམས་ཉིད་ནི།
 སྒོད་ན་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད།”²
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་ཡེངས་སྒོད།
 རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལ།
 བལྟས་ཆེ་རང་ཡལ་སྟོང་སང་འཆར།
 དེ་བཞིན་གནས་ཆེའང་བརྟགས་པ་ན།
 མ་བསྐྱེབས་སྟོང་གསལ་ཅིག་གེ་བ།
 མཐོང་བ་གནས་འགྲུ་འདྲེས་པ་ཞེས།
 གྲགས་ཤིང་རྣམ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་།
 མི་འགོག་འགྲུ་བ་ངོས་ཟིན་པར།
 བྱས་ཉེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ།
 འཛོག་པ་རྗེངས་ཀྱི་བྱ་བཅོན་ནི།
 འཕྱར་བའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།
 “རི་ལྟར་གཟིངས་ནས་འཕྱར་བའི་བྱ་རོག་ནི།

1 མ་ཅིག་གི་ལུང་འཛོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྟོག་

2 རྟེན་བལྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མི་སར་ཏ། རྟོག་མཛོད། ཞོག་གུངས་ 239

ཕྱོགས་རྣམས་བསྐྱོར་ནས་སྤར་ཡང་དེར་འབབ་བཞིན།”¹

ཞེས་པ་ཇི་བཞིན་བསྐྱུངས་པ་ལས།

ཞེས་སོ།། དེ་ཡང་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་མོ་ནི་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྷན་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་མི་ཉོག་པ་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ནི། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ས་པ་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མགོན་པོ་བྱམས་པས། “ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལོ།”² ཞེས་ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གནས་པ་དགུས་འབྱུབ་པར་གསུངས་ལ། སེམས་དགུ་པོ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྟེར་སྟོབས་བྱུག་གིས་འབྱུབ་ཅིང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་ལྷན་པར་གསུངས་སོ།།³

འོ་ན་དམིགས་ཉེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོར་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་མེད་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་ཉེན་ལ། བྱམ་པའི་དམིགས་པ། དབྱེད་པ་རྣམས་སྟོང་གི་དམིགས་པ། བཀས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོང་གི་དམིགས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་།⁴ གདམས་པ་འདིའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་པལ་ཆེར་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ཉིད་དོ།། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་ཅིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་གཡོ་བ་དང་། ཡིད་མོས་གུས་བྱུག་པོས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་

1 རྩེ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། ཞི་སར་ཉ། རོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་མན་ངག་སོག་གངས་ 13396 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་གཟིངས་ལ་འབྱུང་བའི་བྱ་རྒྱུ་ནི།། ཕྱོགས་རྣམས་བསྐྱོར་ཞིང་སྤར་ཡང་དེ་རུ་འབབ།” ཅེས་སོ།།

2 རྩེ་བསྟན། སེམས་ཅམ། བེ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབྱས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད། སོག་གངས་ 233 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལོ།” ཞེས་སོ།།

3 རྩེ་བསྟན། སེམས་ཅམ། ཇི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། སོག་གངས་ 13397

4 རྩེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། 3 མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་དེས་འབྲེལ། ལེན་བརྒྱད་པ། སོག་གངས་ 3697

གཏིང་ནས་གདུང་བྱུགས་དྲག་པོས་¹གསོལ་བ་རྒྱན་རིང་དུ་བཏབ་པའི་མཐར་སྐྱ་མ་རང་ལ་ཐེམ་
 པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་ཞིང་སྤང་བ་བན་བྱན་དུ་གྱུར་པའི་ངང་དེ་ལ་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་གྲུབ་ན་སྤྲོ་བའི་རེ་བ་དང་། འབྲེལ་བྱུགས་སུ་མི་འདོད་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་མི་ཡོང་ངམ་སྤྲོ་བ་དོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅས་བཅོས་གང་ཡང་
 མི་བྱེད་པ། སྤར་འདས་ཀྱི་རྗེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པའི་སྤྱན་མི་བསྐྱབས་པར། ད་ལྟ་འགྱུ་བ་གང་
 ཡང་མེད་པ་དེའི་ངང་དུ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་འཛོག་གོ།² དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་ཆེ་བརྒྱལ་བ་དང་།
 གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་མ་ཡིན་པ། སེམས་གཡོ་མེད་དུ་
 གནས་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིངས་པ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྗེད་པ་མེད་པའི་བྱན་པའི་རྒྱང་སོ་རྒྱགས་པར་
 བྱེད། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བྱན་པའི་ཐག་པས་བཅིངས་ཀྱང་། དྲན་པ་ཉམས་ན་སེམས་འགྱུ་བའི་
 རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ཉན་ཆེ་བས། དྲན་པའི་བྱུགས་ཞན་དུ་སོང་ནས་སེམས་གཞན་དུ་འགྱུ་བའམ་མི་
 འགྱུ་བ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་བྱ་ར་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱོགས་ནས་འཛོག་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས།
 “སེམས་ཀྱི་སྒྲང་ཆེན་ལོག་འཕྲོ་བ།། དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ།། དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་
 བཅིངས་ཏེ།། ཤེས་བཞིན་ལྷགས་ཀྱས་རིམ་དབང་བ།།”³ ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། མདོར་ན་ཏིང་
 དེ་འཛིན་སྟོན་མེད་བསྐྱབ་པ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་རྒྱལ་⁴ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ཡང་དྲན་པ་གཙོ་
 པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་ན་ཤེས་བཞིན་དྲན་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་ཞར་ལ་འོང་ངོ་། དེའི་ཆེ་
 རྣམ་རྟོག་གཞན་འགགས་ནས། སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ངེས་བྱུང་ན་དེ་ཁའི་ངོ་པོ་ལ། དྲན་པ་

¹ བྱུགས་དྲགས་པོས་ སྤང་དཔར།

² བཞག་གོ། དཔལ་དཔར།

གཞོག་གོ། སྤང་དཔར། ཤེས་དཔར། བོད་དཔར།

³ རྗེ་བསྟན་འཕེལ་། ང་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ རྗེ་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ཡིད་ཀྱི་སྒྲང་པོ་ལོག་འཕྲོ་བ།། དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་ལ།། དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས།། ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱས་རིམ་དབང་བ།།”
 ཞེས་སོ།

⁴ དྲན་ཤེས་སྟོང་རྒྱལ་ དཔ་དཔར།

ཅིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཅེར་གྱིས་སྟོས་ཤིག་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་འགྲུ་བའམ་ནམ་
 རྟོག་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ། དེ་དང་དེ་ཉིད་ངོས་ཟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ལ་
 རག་ལས་སོ།། ཡང་ན་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། མདའ་མཁན་དང་རལ་བསྐྱོར་མཁན་འཐབ་ཚུལ་
 གསུངས་པ་ལྟར།¹ དན་ཤེས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་བརྩིས་སུ་ནམ་རྟོག་ཅེ་སྐྱེས་པ་དེ་འཕལ་དུ་
 བད་བད་བཅད་དེ་འཕྲོ་འཕྲུད་མི་འཇུག་པའོ།། རམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་བཅད་པའི་མཐར་འགྱུ་བ་མེད་
 པར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་དན་ཤེས་མ་ཤོར་བ་ཁོང་གིམས་ལ་འཕལ་དུ་སྟོད་ཆགས་པ་ཞིག་བྱས་ལ་
 མཉམ་གཞག་གི་རང་དུ་སྟོད་དགོས་ཏེ། མ་ཅིག་གིས། “ཅིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་ལ་སྟོད་གྱིས་སྟོད།།
 སེམས་ཀྱི་འཛིག་ས་དེ་ན་གང་ལ།”² ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རི་སྐད་དུ། བམ་ཟེ་ཆེན་པོས་གྲང་།
 “འཇུར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི།། སྟོད་ན་གྲོལ་བར་ཟེ་ཆོམ་མེད།།”³ ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཁོང་གིམས་ལ་སྟོད་ཆགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། འདི་ཙམ་ལས་སྐྱེམས་དགས་ན་ཤོད་པ་སྐྱེ་
 བ་འདུག་སྟམ་པ་ལས་ཕྱང་ཟད་སྟོད། འདི་ཙམ་ལས་སྟོད་དགས་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་བ་འདུག་སྟམ་པ་
 ལས་ཕྱང་ཟད་བསྐྱེམས་ན་རན་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་ནམ་རྟོག་གི་འགྲུ་
 བ་ལས་སེམས་སྒྲུབ། གནས་ཆ་བྱང་རེས་ཀྱི་བྱིང་ཐོན་བྱས་ནས་འཛིག་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་
 ཅན་གྱི་མིས། “བཙོན་པ་བསྟེན་ན་ཤོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།། དེ་སྤངས་ན་ནི་ཁྱུ་བ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར།། འདི་ཡི་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་ཆེད་དཀའ་ན།། བདག་གི་སེམས་དགྲུགས་པས་ནི་
 ཅེ་ཞིག་བཀྱི།།”⁴ ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་དག་གི་དུས་སུ་ནམ་རྟོག་ལ་ཐོག་བརྩིས་བྱས་
 པ་དང་། རམ་རྟོག་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པ་དེ་དང་དེའི་ཆེ་རམ་རྟོག་དེ་དག་

1 འདུལ་བ་ལུང་ཞེས་གསུངས་འདུག་གྲང་ལུང་ཁྱུངས་མ་རྟེན།

2 མ་ཅིག་གི་ལུང་འདི་འཆོལ་ཞིབ་བྱས་གྲང་མ་རྟེན།

3 རྟེ་བསྟན། རྟེད་འབྲེལ། རྟེ་སར་ཏ། རྟོ་ཏ་མཛོད། ཤོག་གངས་ 23ནེ

4 རྟེ་བསྟན། བསྟོད་ཆོགས། 1 སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མི། བཤགས་བསྟོད། ཤོག་གངས་ 404བ4 ལས་བྱང་བ་ཕྱང་ཟད་མི་འད་སྟེ། “བཙོན་པ་བསྟེན་
 ན་ཤོད་པའང་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།། དེ་སྤངས་ན་ནི་ཁྱུ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།། འདི་ཡི་རིགས་པའང་མཉམ་འཇུག་ཆེད་དཀའ་ན།། བདག་གི་སེམས་
 དགྲུགས་པ་ནི་རི་ལྟར་བཀྱི།།” ཞེས་སོ།།

རང་ཡལ་དུ་སོང་བའི་སྟོང་སང་འཆར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོའང་
བརྟགས་པ་ན་མ་སྒྲིབས་སྟོང་སང་གསལ་ཅིག་གི་བ། སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཐོང་བ་
དེ་ལ་གནས་འགྱུ་འབྲེས་པ་ཡིན་ཅེས་སྒྲོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་མཛད་དོ།

ཡང་ན་སེམས་གནས་པ་སྟོང་ཐབས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒྲིས་ཀྱང་།
མི་འགོག་པར་གང་དུ་འགྱུ་གང་ལ་འགྱུ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་ཞིང་
འཛིག་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པས་མཐར་འགྱུ་བ་འགགས་ནས་གནས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་
རྫིངས་ནང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བཟུངས་པའི་བྱ་བཅོན་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་འཕུར་བའི་དཔེ་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་ཏ་ལས། “རི་ལྟར་གཟིངས་ནས་འཕུར་བའི་བྱ་རོག་ནི།
ཕྱོགས་རྣམས་བསྐྱོར་ནས་སྤར་ཡང་དེར་འབབ་བཞིན།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་རི་བཞིན་བསྐྱར་
བར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོན་པས། “སྒོ་རྣམ་རྟོག་ལ་སྟོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། མི་རྟོག་པ་ཆེད་དུ་མི་སྒྲོམ་
པར།། སེམས་རང་ལུགས་སུ་ཞོག་ལ་རྒྱང་སོ་རྒྱགས་དང་།། སྒྲོམ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐེབས་
པ་ཅིག་འོང་གི།”² ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ།

གཞན་ཡང་དེང་སང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་གཞག་ཐབས་བྱག་གི་སྒོ་ནས་
བསྐྱངས་ན་གདམས་པའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། “སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ཉི་བཞིན་
བཞག། རྒྱང་ཆེན་མཁའ་ལ་སྤྱིང་བཞིན་བཞག །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཟིངས་བཞིན་བཞག །བྱ་རྒྱང་
ལྟ་ཁང་བལྟ་བཞིན་བཞག །མཁའ་ལ་བྱ་འཕུར་རྫེས་བཞིན་བཞག །རས་བལ་བདལ་བ་བཞིན་
དུ་བཞག །སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་འདི་དག་གིས།། རྣལ་འབྱོར་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།”³

1 རྩེ་བལྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞེ་སངས། རོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་མན་ངག་ འོག་གངས་ 13396 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རི་ལྟར་གཟིངས་ལ་འཕུར་
བའི་བྱ་རོག་ནི།། ཕྱོགས་རྣམས་བསྐྱོར་ཞིང་སྤར་ཡང་དེ་རུ་འབབ།” ཅེས་སོ།

2 རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་གྱི་གསུང་འབྲུས། བྲག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་སྟོར། 1133 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་
འདྲ་སྟེ། “སྒོ་རྟོག་པ་ལ་སྟོན་དུ་མ་བལྟ་བར།། མི་རྟོག་པ་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲོམ་པར།། སེམས་རང་ལུགས་སུ་ཞོག་ལ་རྒྱང་སོ་རྒྱགས་དང་།། སྒྲོམ་ཞི་
གནས་ཀྱི་ཐེལ་དུ་ཐེབས་པ་ཅིག་འོང་གིས།” ཞེས་སོ།

3 འདི་གཞུང་གཞན་ཞིག་ནས་བྱངས་སམ། ཡང་ན་པཎ་ཆེན་རང་ཉིད་ནས་སྒྲོམ་ཆེན་ཏུ་མཛད་པ་གང་ཡིན་ཞུ་དགལ།

ཅེས་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ཉི་མ་དེ་མཆོག་ཏུ་གསལ་ཞིང་དྲངས་པར་གནས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་ནམ་ཉིན་དང་བྱིང་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་མ་སྤྱིབས་པར་འཛོག་པའོ།¹ གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། མཁའ་ལྗིང་ནི་ནམ་མཁར་རྒྱ་བའི་ཆེ་གཤོག་པ་དེའི་སོགས་ཅོལ་བ་ཏུ་ཅང་མི་དགོས་པ་རང་འབྱུགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཏུ་ཅང་གིམས་པ་དང་ཏུ་ཅང་སྟོད་བྲགས་པ་མ་ཡིན་པར། ཁོང་གིམས་པའི་གསལ་ཆའི་རང་དང་ལྡན་ཅིང་། འཕྲལ་སྟོད་ཆགས་པས་བྲན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱོང་བའོ། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཁར་རྒྱབས་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡང་གཡོ་བར་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཆེ། ནམ་ཉིན་སྤྲོ་མོ་འགས་ཅུང་ཟད་གཡོས་ཀྱང་། ནམ་ཉིན་རགས་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་འཛོག་གོ། བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་རྒྱུད་ལྟ་ཁར་བལྟ་བའི་ཆེ། རི་མོའི་ཆ་ཤས་སྤྲ་བ་ལ་ཉིན་དཔྱད་མི་འཇུག་ཅིང་། ཆ་རགས་པར་བཀྲ་བ་ལ་མི་གཡེང་བར་བལྟ་བ་བཞིན་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཆེ་སྟོ་ལྗིང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཅི་ཤར་ཡང་ཉིན་དཔྱད་དང་ཆགས་སྤང་མི་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའོ། ལྔ་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་ནམ་མཁར་འཕྱར་བའི་རྗེས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། ཆགས་སྤང་སྤངས་གསུམ་གང་གིའང་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། བྱུག་པ་ནི། དཔེར་ན་རས་བལ་བརྒལ་བའི་ཆེ་འཇམ་ཞིང་² ཁོང་སྟོད་སྟོད་པོར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་སེམས་དུག་གསུམ་མཛོན་གྱུར་པ་དང་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་རྩལ་རེག་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།

༥ དེ་ལྟར་བསྐྱེདས་པ་ལས་ལག་རྗེས་ཅི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན།

¹ སོགས་ཀྱིས་མ་སྤྱིབས་པར་འགོག་པའོ། ཤིང་དཔར། ལྷང་དཔར། རོད་དཔར།

སོགས་ཀྱིས་མ་སྤྱིབས་པས་འགོག་པའོ། དེའདཔར།

² འཇམ་ཞིང་ ཤིང་དཔར། རོད་དཔར།

མཉམ་གཞག་ངོ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་།།
 མ་བསྐྱེབས་^༡ བྱངས་ཤིང་གསལ་བ་དང་།།
 གཞུགས་ཅན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་བས།།
 ལྷོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་།།
 ཅི་ཡང་འཆར་བས་ཕྱིག་གོ་བ།།

ཞེས་པའོ།། དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པས་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྐྱེབས་བ་བྱངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། གཞུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བས་ལྷོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ། ཡང་བཟང་ངན་གྱི་ཡུལ་ལྔ་ཅི་བྱུང་ཡང་མེ་ལོང་བྱངས་བ་ལ་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་གསལ་ཕྱིག་གོ་བར་ཅི་ཡང་འཆར་བ། འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་དོས་གཞུང་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་འཆར། འདི་འབྲས་བུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ངེ་ལྟར་བརྟན་ཡང་ལུས་སེམས་ཤིན་ལྷུངས་ཀྱི་བདེ་བས་མ་ཟིན་ན་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་དང་། དེས་ཟིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་སུ་གསུངས་ཤིང་། མངོན་ཤེས་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཟེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་ལམ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ལམ་འདི་ཉིད་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒོ་ནས་ཅི་འབྲར་ངོ་སྤྲོད་ཅི་ན་སྤྲས་པ།

དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི།།
 མངོན་སུམ་ལྷག་གིས་མཐོང་མོད་ཀྱང་།།
 འདི་ཞེས་གཞུང་ཞིང་བརྟན་དུ་མེད།།
 གང་ཤར་འཛིན་མེད་ལྷག་པར་འཛོག་།

༡ མ་སྐྱེབས་ ཤིང་དཔར། བོད་དཔར། དཔལ་དཔར། དེབ་དཔར། སྐར་དཔར། ཤིང་དཔར་རྩ་བ། བོད་དཔར་རྩ་བ། དཔལ་དཔར་རྩ་བ། སྐར་དཔར་རྩ་བ།
 མ་བསྐྱེབ་ དེབ་དཔར།

འདི་ནི་སངས་རྒྱས་སྤར་བཅངས་སུ།

གཏོད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས།

དང་སང་གངས་རིའི་སྟོན་ཆེན་བ།

ཕལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་གས།

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི།

དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་གནས་བ།

སྤྱབ་པའི་^༡སྤང་བྱུང་ཐབས་མཁས་དང་།

སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ངོ་སྟོན་ཚུལ།

ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྤ།

ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་དོ། ད་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངོ་སྟོན་རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་
སྟོན་པར་དམ་བཅའ་བ།

ད་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ།

ངོ་སྟོན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀུན།

བྱར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས།

བདག་སྟོ་མོངས་པའི་ཐུན་སེལ་བའི།

ཅ་བའི་བླ་མའི་ཞལ་གདམས་དགོད།

ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་རྟོགས་སྤ་ཞིང་དམ་འཆང་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་སྟོན་མ་རྣམས་དང་སྟོན་པའི་
སྟོན་མེད་དོ། དེས་ན་འདི་ལ་ངོ་སྟོན་ཚུལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱིང་པོ་
དེལ་ནས་བསྟན་པའོ།

༡ བསྟོན་པའི་ ཤིང་དཔར་ཅ་བ། བོད་དཔར་ཅ་བ། དཔལ་དཔར་ཅ་བ། དེབ་དཔར་ཅ་བ། སྤང་དཔར་ཅ་བ། སྤང་དཔར་ཅ་བ།

དང་པོ་(རོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་)ནི། སྟོན་པས་སེམས་ཉིད་གསུང་ན་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུ་གཞན་དུ་མི་བཅའ་¹ཅེས་པ་དང་། ས་ར་ཉ་ས་ཀྱང་། “སེམས་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། གང་ལ་སྤྱིད་དང་ལྷ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བྱེད་པ། ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།”² ཞེས་པ་དང་། སྤྱིར་རས་ཀྱིས་ཀྱང་“རང་གི་སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱུ་ཡིན། སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་ན་ཡོངས་ཀྱང་ཡིན།”³ ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་ལས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁེ་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མདོ་རྒྱུད་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་ལ། སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་བཅད་ནས་⁴བསྒྲུབ་ཚུལ། ཁ་ཅིག་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་རང་གི་སེམས་ཕྱི་དང་ནང་དང་སྤྱི་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་གང་དུ་བྱུང་བ་དཔྱད་པ་ན། གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཆེ། སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཆོད་པ་དང་། སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་ཉ་ལས། “སེམས་དང་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ནི། བཅའ་ན་མི་རྟེན་འཆོལ་མཁན་གང་ནའང་མེད། མེད་པ་དུས་གསུམ་མ་སྤྱིས་མ་འགགས་པས། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་ཕྱིར་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ།”⁵ ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་སེམས་བཅའ་བས་རང་གི་ལུས་འདིའི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་ཆ་ཤས་

༡ འདི་མདོ་རྒྱུད་གང་གི་ལུང་ཡིན་དོས་འཛིན་མ་བྱུང་པས་འཆོལ་ཞེས་བྱས་ཏུང་མ་རྟེན།

༢ རྟེན་བཏགས། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞེ་སངས། དོ་ཉ་མཛོད། འོག་གངས་ ༡༩༧༥ ལས་བྱུང་བ་ཆོགས་རྒྱུ་གཅིག་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི།” ཞེས་འབྱུང་དོ།

༣ རྟེན་བཏགས་ཐོབ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་ལས་མགུར་གྱི་རིམ་པ། སྤྱིར་ཆེན་རས་པ་བསྒྲུ་དོ་རྟེན་གསུང་འབྲུམ། བོད་དང་པོ། འོག་གངས་ ༩༩༧༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་། སྒྲོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་ན་ཡོངས་ཀྱང་འབྱུང་། མཉམ་གཞག་རྟེན་ཐོབ་མེད་པར་བརྟན་བྱས་ནས། གཞན་པར་རྒྱུ་ཆེར་མོད་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་པ།” ཞེས་སོ།

༤ གཞི་རྩ་བཅད་ནས་ བཤད་པར། བོད་དཔར།

༥ རྟེན་བཏགས། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞེ་སངས། དོ་ཉ་མཛོད་ཀྱི་མན་ངག་ འོག་གངས་ ༡༩༧༧ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་དང་ཆས་སུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ནི། བཅའ་ན་མི་རྟེན་འཆོལ་མཁན་གོང་ནས་མེད། མེད་པ་དུས་གསུམ་མ་སྤྱིས་མ་འགགས་པས། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་ཕྱིར་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ།” ཞེས་སོ།

གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་གཟུགས་ཅན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
 པར་མཐོང་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། “ཀྱན་གྱི་ས་
 བོན་རང་སེམས་གནས་ལུགས་ན།། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་དང་ནི།། ཡེ་ནས་ཁྱད་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་སྐྱར་།། བེམ་པོ་མ་ཡིན་རང་གི་ངང་གིས་གསལ།། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་
 ཁ་དོག་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་།།”¹ ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྤྲུམ་དུ་དགོངས། ཡང་ལ་ལ་ནི། སྤར་འདས་
 ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་རྗེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པ་འདི་ཤེས་པ་འདི་སྤྱན་མི་བསྟ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་སོ་མ་མ་
 བཅོས་པ་དེའི་ངང་དུ་ལྷན་ནེ་བཞག་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེན་ཆེར་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ།
 དེའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་ཆོད་ཅིང་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ར་ཏས། “སོ་མ་མ་བཅོས་ལྷག་
 པར་བཞག།”² ཅེས་སོགས་དང་། གྲུབ་ཆེན་སྤྲིང་གིས། “མ་བཅོས་སོ་མར་བཞག་ན་རྟོགས་པ་
 འཆར།། ལྷ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྐྱངས་ན་ཡོངས་ཀྱང་འཆར།། དམིགས་གཏད་མཆན་མ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སྟོངས་ལ།། ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་ཞོག་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་བ།།”³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ།།⁴ གསུང་གཞན་དག་ན། སེམས་ལ་གཟུགས་སྤྲ་སོགས་ལུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་
 པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་སོགས་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅི་ཤར་ཀྱང་། དགག་བསྐྱབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་བྱེད་པར། དེ་ཁའི་ངོ་བོ་ལ་གཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་རང་ཡལ་དུ་འགྲོ། དེ་རྗེས་གང་དུ་འང་

1 ཞང་སྤྱི་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་། བོད་ང་བ། བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ཐབ་མཐར་ཐུག་ཅིབ་རི་དཔར་མ། རྟོར་སྤྲིང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསུང་རབ་ཉམས་
 གསོ་ཁང་། 1991 ཞོག་གངས་ 334 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀྱན་གྱི་ས་བོན་རང་སེམས་གནས་ལུགས་ནི།། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
 ཀྱན་གྱི་ཐུགས་དང་ནི།། ཡེ་ནས་ཁྱད་མེད་སྤྱི་མེད་ཆོས་སྐྱར་མཉམ།། བེམ་པོ་མ་ཡིན་རང་རིག་ངང་གིས་གསལ།། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་མདོག་
 དབྱིབས་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་།།” ཞེས་སོ།།

2 འདིར་སར་ཏའི་ལུང་ཆོག་ཟེན་བཞིན་དངས་པར་མི་སྤྲང་ལ། རོ་ཏ་མཛོད་དུ་སེམས་མ་བཅོས་པ་གཉེག་མའི་སྟོར་མང་ཅམ་གསུངས་འདུག་པ་
 དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྟུམ།

3 ཁམས་པ་སྤྲར་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་ 1994 ལོར་ལྷི་ལིར་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ། རྗེ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་ལས་མགུར་གྱི་
 རིམ་ལ། སྤྲིང་ཆེན་རས་པ་བསྐྱོད་རྗེའི་གསུང་འབུམ། བོད་དང་པོ། ཞོག་གངས་ 3136 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་བཅོས་གཉེག་མར་
 བཞགས་ན་རྟོགས་པ་འཆར།། ལྷ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྐྱོར་ན་ཡོངས་ཀྱང་འཆར།། དམིགས་གཏད་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྟོངས་ལ།། ཏྲག་ཏུ་
 མཉམ་པར་ཞོག་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བ།།” ཞེས་སོ།།

4 ཞེས་གསུངས་ལྟར་རོ།། དཔལ་དཔར།

ངོས་གཟུང་མེད་པའི་སྟོང་སང་ཉང་ངེ་བ་དེ་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་
 པ་དང་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུ་མ་ལས། “མོ་འདས་བྱར་མེད་དོན་དེ་རྟོགས་འདོད་
 བ། རང་སེམས་ཅན་ཆོད་རིག་པ་གཅེར་བྱར་ཞོག །རྟོག་པ་དེ་མའི་ཆུ་དེ་དྲངས་སུ་ཆུག །སྤང་
 བ་དགག་བསྐྱབ་མི་བྱ་རང་སོར་ཞོག །སྟོང་ལེན་མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན།”² ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་འོ་ཞེས་བཞེད། ཡང་མང་པོ་ཞིག་ནི། རྣམ་རྟོག་གི་རིས་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་རང་ཡལ་དུ་མི་
 གཏོང་བར་ཐོག་རྩིས་བྱས། དེ་ཁའི་སྟོང་དུ་རྩིས་སུ་བཏང་བས་རང་གོལ་དུ་འགོ་བས། འཕར་
 གོལ་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་རི་ཅམ་མང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་སྐྱ་གངས་མང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
 མ་ཁང་གིས། “དེ་ལྟར་³བཞག་པའི་རང་ཉིད་ནས། རྣམ་རྟོག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བྱུར་བ། དེ་ཉིད་
 འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་ལས། གཞན་ཞིག་སྟམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག །དེ་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་དེ།
 སྟོང་ཉིད་ལས་ནི་སྟོང་ཉིད་འཕྲོ། ཆོས་སྐྱ་ལས་ནི་ཆོས་སྐྱ་འཕྲོ། ཟུང་འཇུག་ལས་ནི་ཟུང་འཇུག་
 འཕྲོ།”⁴ ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོམས་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་སྟོང་པོ་དེའི་ནས་བསྟན་པ་)ནི། འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་གིས་ཁྱེས་པ་

¹ གཅེར་བྱ་ དཔལ་དཔལ།

གཅེར་བྱར་ སྤང་དཔལ། དེའ་དཔལ།

² རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི་རྩིས། ཕྱག་ཆེན་གཞུ་མ། ཞོག་གངས་ ༡༧ ནན་མེད་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “མོ་འདས་བྱར་མེད་དོན་དེ་ཐོབ་
 འདོད་བ། རང་སེམས་ཅན་ཆོད་རིག་པ་གཅེར་བྱར་ཞོག །རྟོག་པ་དེ་མའི་ཆུ་དེ་དྲངས་སུ་ཆུག །སྤང་བ་དགག་བསྐྱབ་མི་བྱ་རང་སོར་ཞོག །སྟོང་ལེན་
 མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གོལ།” ཞེས་སོ།

³ དེ་ལྟར་ འཕྲོད་པལ། འོད་པལ།

⁴ དཔལ་སྐྱུངས་གངས་པ་མཐོང་། བོད་ང་པ། སྐྱེ་མེད་ཁང་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཆོག་མཐར་ཐུག་ལྟ་པའི་ལེའུ།
 ཞོག་གངས་ ༡༧ ནན་མེད་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རང་ཉིད་ལས། རྣམ་རྟོག་ཉལ་གྱིས་བྱུང་བ་དེ། དེ་ཉིད་འོད་གསལ་ཆོས་
 སྐྱ་ལས། གཞན་ཞིག་ཡིན་སྟམ་མ་སེམས་ཤིག །གཡོ་མེད་རྒྱ་མཚོ་དྲངས་པ་ལས། རྩི་བསྟན་ཆེའི་གྱིས་ལངས་པ་དེ། གཞན་ཞིག་མིན་པ་རི་བཞིན་
 དུ། རྟོག་པའི་གཞི་མ་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསལ་རིག་ཡིན། གསལ་རིག་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོང་པའི་ངོ་བོ་བདེ་ཆེན་ཡིན།
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་ནི། མཆོན་མའི་སྟན་པ་གཏན་མེད་པས། འོད་གསལ་བྱ་བ་མིང་དུ་བཏགས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། རང་
 སེམས་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། རང་སེམས་རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ། མཆོན་མའི་ལུས་ཀྱིས་སྟོང་པས་ན། ལུས་མེད་ལུས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་མཆོག །ལུས་མེད་
 ཆོས་ཉིད་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། ཕྱི་རུ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་པ་དེ། ཆོས་སྐྱ་ལས་ནི་ཆོས་སྐྱ་འཕྲོ། ཟུང་འཇུག་ལས་ནི་ཟུང་
 འཇུག་འཕྲོ།” ཞེས་སོ།

ལས། “སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ།། མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་གྱུར་པ།། དེ་དག་
 ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་།། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད།།”¹
 ཅེས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱམས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་སྟོན་པས་འཁོར་
 བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་བྱེད་དུ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་རིགས་པ་བརྒྱ་ཐུག་དག་གིས་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས་ཀྱང་། “ཡན་
 ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།།”² ཞེས་དང་། རྩོ་བོ་རྗེས་
 ཀྱང་། “ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་།། བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། ཆོས་ཉིད་
 འདི་ལ་གཞི་ལ་ཅིང་འབབ།།”³ ཅེས་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་མཐར་གདུལ་བྱས་ཆོས་ཉིད་དམ་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་བྱིན་པའི་
 ཐབས་སུ་འབབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོན་
 དུ་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒྲུལ་དགོས་ཤིང་། སྒྲུལ་པ་ཡང་ཞི་གནས་
 ཅོམ་གྱིས་སུ་སྟེགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྟོང་མི་བྱས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་
 ལས། “འདིག་རྟེན་པ་དག་⁴ ཉིང་འདྲིན་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱང་།། དེས་ནི་བདག་ཏུ་འདུཤེས་འདིག་མི་
 འགྱུར།། དེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འབྱུག་སྟེ།། ལྷག་སྟོང་གིས་ནི་ཉིང་འདྲིན་བསྒྲུལ་ས་
 པ་བཞིན།།”⁵ ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཐར་པ་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་དེ་ཅི་ཞེ་ན།

1 རྩོ་བཀའ། དགོན་བཅེགས། ༨ འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་གིས་ཁྲུས་པ། འོག་གངས་ ༡༥༡བ༡ ལས་ཆོགས་རྒྱང་བྱི་མ་གཉིས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 སྟེ། “ཐུགས་རྗེ་ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས།། དེ་དག་རྣམས་ནི་འཇུག་པར་མཛད་པ་ལགས།།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།
 2 རྩོ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྷ། སྟོང་འཇུག་ལེའུ་དགུ་པ། འོག་གངས་ 30བ༡
 3 རྩོ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ་དབལ་མར་མེ་མཛད། བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། འོག་གངས་ 21བ༡ ལས་ཆོགས་རྒྱང་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ།
 “བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི།།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།
 4 འདིག་རྟེན་དག་ན་ དེབ་དཔར།
 5 རྩོ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ༥ ཉིང་ངེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ ལེའུ་དགུ་པ། འོག་གངས་ 22བ༡ ལས་རྒྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིག་རྟེན་དག་ནི་ཉིང་འདྲིན་

“གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་། སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གང་ཞིག་སྒྲིམ་བྱེད་པ།། དེས་
ན་ལྷ་རན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བྱེད་རྒྱ།། རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར།།”¹ ཞེས་བདག་
མེད་པའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། བརྟགས་དོན་བསྒྲིམས་པས་འབྲས་བྱ་ལྷ་རན་འདས་འཐོབ་
པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྷ་བྱེད་བདག་མེད་པ་ལ་ཡང་ངོ་མོའི་སྒྲིམ་ནས་སྤར་གས་མེད་ཀྱང་ཆོས་
དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། “བདག་མེད་འདི་ནི་འཕྲོ་
བ་རྣམས་སྒྲིལ་བྱེད།། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམས་གཉིས་གསུངས།།”² ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ།། གཉིས་སོ་དེ་ཡང་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས། ཐོག་མར་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་པབ་ཀྱང་། སྒྲིམ་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲིམ་དགོས་
ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་སོ་ལས། “རི་ལྷར་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་
ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྤར་བྱ།། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་མོ་ཉིད།། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནས་མཁའ་
ལྷ་བྱ་ཡིན།། གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས།། གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་།།”³
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་རོ།། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲིམ་པ་ལ། ཐུན་དུ་འགོག་རྒྱུའི་
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། དེ་
ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟེན་ན་འབེམ་མ་
མཐོང་བར་མདའ་རྒྱག་པ་དང་། དག་ངོས་མ་ཟེན་པར་དམག་འཕྲེན་པ་དང་འབྲ་བས་སོ།། དགག་

སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གཞིག་མི་བྱེད།། དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་བྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་ལྷང་།། ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྒྲིམས་
བཞིན་ལོ།” ཞེས་སོ།།

༡ ལྷ་བགལ། མདོ་སྤེ། ༥ ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་སོ། ལེུ་དགུ་པ། འོག་གངས་ ༥༦ན༦ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་རབ་
རྟོག་ཅིང་། དེ་དག་བརྟགས་ནས་གལ་ཏེ་སྒྲིམ་བྱེད་ན། འབྲས་བྱ་ལྷ་རན་འདས་ཐོབ་རྒྱ་དེ་ཡིན།། རྒྱ་གཞན་དེ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད།།” ཅེས་སོ།།

༢ ལྷ་བཟུན། དབྱ་མ། འ་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ། འོག་གངས་ ༥༡ནན༦ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་ཟད་མི་
འདྲ་སྟེ། “བདག་མེད་འདི་ནི་འཕྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་བྱེད།། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བ་རྣམས་གཉིས་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།

༣ ལྷ་བགལ། མདོ་སྤེ། ༥ ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་སོ། ལེུ་བཏུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་ ༤༤ན༥ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རི་ལྷར་བདག་གི་འདུ་
ཤེས་རེག་། དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོ་ཡང་གཏོང་།། ཆོས་ཀུན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཏེ།། རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཁའ་བཞིན།།” ཞེས་སོ།།

༤ ལྷ་བཟུན། དབྱ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ལེུ་དགུ་པ། འོག་གངས་ ༥༦ན༦

བྱང་པ་འཛིན་ཀྱང་ཏ་ཅང་བྱལ་ཆེན་ནི་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཞིང་། ཏ་ཅང་བྱལ་ཆུང་ན་ནི། དགག་བྱ་
 བྲལ་མོ་མེ་ཁེགས་པས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བས་ཉེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས། “སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
 བལྟ་ཉེས་ན།། ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ལྷུང་བར་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་སྦྱལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་།། རིག་
 སྒྲགས་ཉེས་པར་བསྦྱབ་པ་བཞིན།། དེ་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི།། གཏིང་ཚིགས་དཀའ་བར་
 མཁྱེན་གྱུར་ནས།། ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས།། རབ་ཏུ་ཤོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན།།”¹
 ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པར་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བ་ན་འཁོར་བར་གསུངས་པ་²བཞིན། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མཐར་ཐུག་པ་བདག་
 འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་སམ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ཡིན་ལ། སྦྱིར་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ། ང་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། ང་བདེན་མེད་དམ་མིང་ཅམ་ཚིག་ཀྱིས་པས་བཏགས་ཅམ་
 དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ལས། སྦྱི་མ་ནི་ང་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཆད་མ་དང་། བར་པ་ནི་དབྱེ་མའི་ལྟ་
 བ་ལ་ངས་པ་རྟེན་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དང་པོ་དེ་གང་
 ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ།། གང་ཐག་གཞན་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 ནི་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་མ་ཡིན་ལ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་
 སམ། འཛིན་ལྟ་ནི། དམིགས་པ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ།། དེ་ནི་རང་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་ཞིག་
 གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱུབ་ཀྱིས། “རི་སྤྱང་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།། དེ་སྤྱང་དེ་
 ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་སྦྱེ་བ་ཡིན།།”³ ཞེས་

1 ལྟེ་བསྟན། དབྱེ་མ། ཅ་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱུབ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གངས་ 143 ལས་ཆོགས་རྟེན་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 སྟེ། “རིག་སྒྲགས་ཉེས་པར་བསྦྱབ་པ་བཞིན།།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

2 ལྟེ་བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། 1 བརྒྱད་སྟོང་པ། ལུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ 333

3 ལྟེ་བསྟན། སྦྱེས་རབས། གེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྦྱུབ། རིན་ཆེན་ཐེང་པ། ལུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ 1043 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རི་སྤྱང་
 ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ།། དེ་སྤྱང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད།། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ།། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྦྱེ་བ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་ཞེན་
 ཡུལ་དེ་སུན་མ་སྤངས་པར་བདག་འཛིན་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། དེག་པའི་དབང་ལྷག་གིས། “འདི་
 ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། དེ་སྤོང་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན།”¹ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་
 བྱ་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། ང་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡི་
 ཞེན་ཡུལ་ནི། རྒྱུས་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་པས་སུན་དབྱུང་དགོས་ལ། དེ་དག་སུན་འབྱིན་པ་ནི། དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་
 བལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས། གང་ཟག་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གིས་ན་སྤོན་དུ་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་དང་། འཛིན་ཚུལ་མན་ངག་སྤོང་
 འབྲིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སྤང་གྱི་མཉམ་གཞག་ངང་ཉིད་ནས།²

མ་གཡོས་དྲངས་པའི་རྩ་ནང་དུ།

ངེ་ལྟར་ཉེའུ་རྩུང་འབྲུག་པ་ལྟར།

སྤྲ་མོའི་ཤེས་པས་སྒྲིམ་པ་པོའི།

རྒྱུས་བྱའི་རང་བཞིན་མཛངས་པར་བཟྟག །

ཅེས་པའོ། འདི་ལྟར་སྤང་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་
 པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་དཔེར་ན་དྲངས་པའི་རྩུང་གང་
 བའི་མཆོ་ནང་དུ་རྩུ་མི་གཡོ་བར་ཉེའུ་རྩུང་འབྲུག་འབྲུག་པ་ལྟར། མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་
 སྤྲ་མོའི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་པོའི་རྒྱུས་བྱའམ། ངའམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཏེ་གནས་ཚུལ་དང་། སྤོང་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་། འཛིན་ཚུལ་ངེ་ལྟར་འབྲུག་སྤྲ་ཞིང་མཛངས་

¹ ལྷེ་བསྟན། ཆད་མ། ཅེ དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས། རྒྱལ་འབྲེལ། ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ། ཤོག་གངས་ ༡༡༤ན ༣

² ལས་ཀྱོ། ཤིང་དཔར་ཅ་ག། བོད་དཔར་ཅ་ག། དཔལ་དཔར་ཅ་ག། དེབ་དཔར་ཅ་ག། རྒྱང་དཔར་ཅ་ག། ལྷེ་དཔར་ཅ་ག།

པ་སྟེ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་ཞིབ་པའི་སྒོས་བརྟག་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། གནས་
 ཚུལ་ནི། སྦྱིས་བྱ་དང་། ང་དང་། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དང་། ཉོག་
 པས་བརྟགས་པ་ཅམ་དང་། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་ལམ། མཐོ་ཡོར་དང་། ཤིང་བྱང་ལ་མིར་བརྟགས་
 པ་ཅམ་སྟེ། མདོ་ལས། “དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ལྟར་སྤང་གྱུར་གྱང་།། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་བཅུ་
 གུན་ན་མེད།། གཞན་དུ་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ནི་མིང་ཅམ་སྟེ།། དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་
 འདི་གཟེགས།།”¹ ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རིམ་གྱིས་གཟེགས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་རང་ཅག་
 རྣམས་ཀྱང་མ་འཁྲལ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་དུ་སྤང་དགོས་པ་ལས།
 དེ་ལྟར་མི་སྤང་བར་མ་རིག་པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པས། གནས་ཚུལ་དེ་ལོག་པར་སྤང་
 ཞིང་ཞེན་པས་ལས་བསགས། ལས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤང་
 ཆོགས་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་ན། ད་²སྟོང་པོ་རྩེན་ཆེར་གྱིས་བསྟན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཚུལ་དང་ཞེན་
 ཚུལ་ལ་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ཞེས་བཤམ་བདེན་གྱུ་བ་དུ་སྤང་ཚུལ་དང་བདེན་གྱུ་བ་དུ་འཛིན་ཚུལ་
 ལམ་ཞེན་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རང་ཅག་སོ་སྟེ་ལ་ད་ལྟའི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་འདི་
 ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་གཞན་མེད་དེ། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཅི་སྤང་ཡང་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་
 ན། འདི་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བའི་ཅུ་བ་
 ངར་འཛིན་ལྷན་སྦྱིས་ཀྱི་ངའི་འཛིན་ཚུལ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟགས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དགག་བྱ་སྤྱ་མོའི་འཛིན་ཚུལ་མ་ལུས་པར་ངེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐེན་
 པས་ཀྱང་། “ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་དགག་བྱ་ངོས་
 འཛིན་ཚུལ་ལོ།།”³ ཞེས་མང་དུ་གསུངས་སོ།།

1 རྩེ་བཀའ། དགོན་བཅེགས། ༨ ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ། ཤོག་གངས་ ༤ ༣༩

2 ང་སྤང་དཔར།

3 རྩེ་ཆོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྱུང་། མ་དུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ ༡༥བ། ལས་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། “ལྷགས་འདི་ལ་
 ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་ལྷག་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་

ཚུལ་འདི་དག་ལ་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོར་གྲགས་པ་འགྲོ་བ་མང་པོའི་འབྲེན་པར་རྒྱུ་
 བ་འགའི་ཡི་གེ་ལའང་ངེས་པ་མ་མཆིས་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་པའི་དམ་པ་
 རྣམས་ཁོ་ན་སྤྲུགས་རྒྱས་ཆེ་བ་འདུག་སྟེ། མཁས་བྱུང་ཞེས་བཟང་རྒྱ་མཆོས། “འོན་ཀྱང་སྒོ་
 བཟང་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་ཡི།། རྗེས་འབྲང་མཁས་རྒྱུ་སྐར་དུ་མའི་ཆོགས།། རང་མཆོན་
 རང་བཞིན་བྱུང་དང་བདེན་དངོས་ཞེས།། བ་སྙད་ཆོག་གིས་བཅེངས་པའི་དགག་བྱ་དག །རང་
 རྒྱུ་བཞག་པ་རིག་པས་བཀག་པའི་དོན།། མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་མཐོང་།། མི་
 ལམ་གཟུགས་དང་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་གང་།། རང་སྤང་སྒོ་ལ་སྤང་ཅམ་མ་གཏོགས་པར།། དེ་ལས་
 འོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ལྟར།། སྤྱི་པའི་ཅེ་མོ་ནས་བཟུང་དཔྱལ་བའི་བར།། སེམས་ཅན་
 རི་སྟོད་རང་རང་སོ་སོ་ཡི།། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ།། ཡོད་པའི་དགག་
 བྱ་སྤྲོ་མོ་མ་ཁེགས་ན།། རི་ཅམ་དཔྱད་ཀྱང་ཉེ་ཆེའི་ལྟ་བ་ལས།། ཅུང་ཟད་འཕགས་པ་མེད་པར་
 བདག་གིས་ཁུམས།།”² ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ན། སྐྱེས་བྱའམ། གང་ཟག་གམ། ངའི་སྤྱུ་པའི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་
 སྐྱེས་བྱ་སོགས་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལས་འོས་མེད་ཡིན་ནའང་། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་
 སྐྱེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་ལུས་སེམས་གཉིས་རེ་རེ་བ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན། ལུས་
 སེམས་གཉིས་ཆོགས་པ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན། ཁམས་དུག་རེ་རེ་བ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན།
 ཁམས་དུག་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན། ཁམས་དུག་ལས་གཞན་དུ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྐྱེས་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་མགོན་པོ་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱིས།

“སྐྱེས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན།།

མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན།།

བསམ། འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འདྲིལ་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་བསྟན་པའོ།” ཞེས་སོ།

1 རྟོགས་ སྤང་དཔར། དེབ་དཔར།

2 མཁས་བྱུང་ཞེས་བཟང་རྒྱ་མཆོས་གསུང་ཆོས་མང་ཆེ་བ་ད་བར་ལག་སོན་མ་སྤྱར་སྟབས། གསུང་འདིའི་ཁྱད་སྤངས་འདྲིན་མ་བྱུང་།

ནམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་མིན་ན།

དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བྱ་གང་།”¹

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་འདུག་ལས་ཀྱང་། “སོ་དང་སྐྱ་སེན་བདག་མ་
ཡིན།། བདག་ནི་བྱས་པ་ཁྲག་མ་ཡིན།། ལྷ་བས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ལ།། ལྷ་སེར་དང་ནི་ནག་
ཀྱང་མིན།། བདག་ནི་ཞག་དང་རྩལ་མིན་ཏེ།། སྟོ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན།། རང་ཁྱོལ་
དག་ཀྱང་བདག་མིན་ཏེ།། བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན།། རྫོང་དང་རྒྱང་ཡང་བདག་མ་ཡིན།།
བྱ་ག་མ་ཡིན་ནམ་ཀྱང་ཏུ།། ནམ་ཤེས་བྱུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན།།”² ཞེས་སྐྱེས་བྱ་འཕམ། བདག་
གམ། ང་དེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་བྱས་པ་སོགས་སྤྱོད་ཆ་ཡང་ང་མིན། རྩའི་ཁམས་
ཁྲག་སོགས་གཤེར་བའི་ཆ་ཡང་བདག་མ་ཡིན། སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་མེ་ཁམས་
རྫོང་གྱི་ཆ་ཡང་བདག་མ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་རྒྱང་ཁམས་ཅུ་ནང་ནས་རྒྱ་བའི་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཡང་
སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་ཁོང་སྟོང་སོགས་བྱ་ག་ནམས་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན། མིག་གི་ནམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཅིང་བདག་ཀྱང་དེ་དག་
མ་ཡིན། དེ་དག་ཆོགས་པ་ཡང་ང་མ་ཡིན། ང་ཡང་དེ་དག་ཆོགས་པ་མ་ཡིན། དེ་ནམས་ལས་
གཞན་ན་ཡང་། སྟོམ་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱའོ་སྟུང་བའི་སྟོ་ལ་སྒྲང་བ་ལྟར་གྱི་སྐྱེས་བྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། “གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཆོར་བ་བདག་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་བདག་
མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་བདག་མ་ཡིན། ནམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མ་ཡིན།”³ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱའི་ཕྱིར་པོ་ལྟར་དང་། ཁམས་བྱུག་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་
དང་། ཆོགས་པའི་དབྱིབས་སོགས་གང་ཡང་། སྟོམ་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིན་

1 རྩ་བཅུ་དྲུག་། སྐྱེས་རབས། གཤམ་པོ་ལྟ་སྟུག་། རིན་ཆེན་ཐེང་ག། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ 104བ། ལས་ཆོགས་རྒྱང་མཐིལ་ལྟར་ཐད་མི་འདྲ་
སྟེ། “དེ་ལས་གཞན་དོན་སྐྱེས་བྱ་གང་།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

2 རྩ་བཅུ་དྲུག་། དབྱ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ། སྟོན་འདུག་། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གངས་ 333 ལས། “འདྲང་བགས་པ་བདག་མིན་ཏེ།” ཞེས་པ་
འདིར་ཆད་འདུག་

3 རྩ་བཅུ་དྲུག་། མདོ་སྟེ། ས་མདོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ། ཤོག་གངས་ 43ན་

ན། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས། སྒྲང་བྱ་ཡིན་པ་སོ། ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་
 ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། “གལ་ཏེ་སྤང་སྤོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། མང་བས་བདག་དེ་དག་གྲང་མང་སྤོར་
 འགྱུར།”¹ ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུའང་འགྱུར་རོ། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེས་བྱ་ཡིན་ན།
 སྦྱེས་བྱ་ན་བ་དང་། སྦྱས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བྱ་བ་སྦྱེད་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། སྦྱེས་བྱ་
 གཅིག་གྲང་རྣམ་ཤེས་བྱ་གྲྭ་སྦྱེས་བྱ་བྱ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གྲྭ་རྣམ་
 ཤེས་བྱ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། དེ་དག་ཆོགས་པའི་དབྱེ་བས་སྦྱེས་བྱ་ཡིན་ན། གཟུགས་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྦྱེས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། སྤང་སྤོ་ལྔ་ལས་གཞན་
 དུའང་སྦྱེས་བྱ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པའི་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་པས་སྤང་སྤོ་འདུས་
 བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། “གལ་ཏེ་སྤང་སྤོ་ལས་གཞན་ན།
 སྤང་སྤོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།”² ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲང་སྤོའི་རྩལ་གྱི་མདོ་ལས་གྲང་།
 “གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ན། རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར།
 ཐེར་བྱ་གྲྭ་³ཆོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདས་མི་འགྱུར། མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྦྱོས་དང་བྲལ་མི་
 འགྱུར།”⁴ ཞེས་གསུངས་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་མཉམ་གཞིག་གི་རང་ནས། ཤེས་པ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་དབྱུང་པས། དེད་རང་ལ་རྩི་
 ལྟར་སྤང་བའི་མཉམ་པར་འཛོག་མཁན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་འཕམ། བདག་གམ། གང་ཟག་གམ། ང་རྩལ་

༡ ལྷོ་བཟླ། དབྱ་མ། འ་སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཤགས་པ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ། མེམས་བསྐྱེད་བྱ་ག་པ། འོག་གངས་ ༢༡༠བ༡

༢ ལྷོ་བཟླ། དབྱ་མ། ཅ་མགོན་སོ་སྒྲུབ། ཅ་བཤེས་རབ། རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ། འོག་གངས་ ༡༠བ༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “གལ་
 ཏེ་སྤང་སྤོ་རྣམས་ལས་གཞན། སྤང་སྤོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

༣ ཐེར་བྱ་གྲྭ་ འིང་དཔར། སྒྲང་དཔར། མོད་དཔར། དེབ་དཔར།

༤ ལྷོ་བཟླ། མདོ་སྟེ། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་གྲྭ་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ། འོག་གངས་ ༢༥༡བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 སྟེ། “གལ་ཏེ་འདི་ནི་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པའི་དེ་ཉིད་འགྲོ། ཐེར་བྱ་གྲྭ་ཆོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདའ་མ་ཡིན། སྦྱོས་པ་
 མེད་པ་རྣམས་གྲང་མཁས་མི་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

འོན་ཀྱང་མ་དཔེར་སྒྲང་སྤོའི་རྩལ་གྱི་མདོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷོ་བཟླ། མདོ་སྟེ། ཅ་ སྒྲང་སྤོའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་སྤོའི་མདོ། འོག་གངས་
 ༤༥ན༢ ནས་ ༡༠༤ན༥ བར་ ཡོད་པ་དཔེ་ནང་ལུང་ཆོག་རྣམས་མ་ཉིད།

ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྟོང་ཆམ་གྱིས་འགོ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དེའི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ལ་གསལ་བར་
བྱས་ནས། གཞན་མ་སྟོས་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་མེད་
དགག་སྟོང་སང་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཅུང་ཟད་ཞན་དུ་སོང་ན་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་སྤར་ལྟར་
དབྱེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། ཐོག་མར་
དེ་ལྟར་ངེས་པ་ན། སྤར་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་མེད་ན། འཛིགས་པ་སྦྱེ་ཞིང་། གོམས་པ་ཡོད་ན་ཡིད་
ལ་དགའ་བ་སྦྱེ་བར་གསུངས་སོ།། རེས་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ནི།

“སྦྱེས་བྱ་ཁམས་བྱུག་འདུས་བའི་བྱིར།

ཡང་དག་མ་ཡིན་”¹

ཞེས་གསུངས། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ཡངས་ནས་བརྟགས་པ་²ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་
རིག་པའི་གདོན་གྱིས་བབྱང་བའི་དབང་གིས་བྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་སྤྲང་བའི་སྦྱེས་བྱ་ནི་མེད་མོད། འོན་
ཀྱང་སྦྱེས་བྱ་འཕ། གང་ཟག་གམ། ང་ཅམ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་ལ། ཡོད་ཚུལ་ཡང་མཐོ་ཡོར་
ལ་མི་དང་། ཐག་ཁ་ལ་སྦྱལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར། སྦྱེས་བྱ་ཞེས། རང་གི་ཁམས་བྱུག་གམ་སྤང་
སོ་ལྟ་ཆོགས་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཅམ། བཟླ་ཅམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དང་། ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤར་བ་ཅམ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་
བསྟོས་ཞིང་། མདོ་སྡེ་ཟབ་མའི་དབྱངས་གྱིས་ཀྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་སོ་ལས།
“སྦྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྦྱལ་ཏེ། རྟ་དང་སྤང་སོ་ཤིང་རྟ་སྟོ་ཆོགས་བྱས། དེ་ལ་རི་
ལྟར་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད།། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།། རི་ལྟར་བྱ་སོ་
གཞོན་ཅུང་མི་ལམ་ན། བྱ་སོ་བྱང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། བྱང་ནས་དགའ་ཞིང་ཤི་ནས་
མི་དགའ་ལྟར།། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།། རི་ལྟར་མཆོན་སོ་རྒྱ་ཡི་

¹ ལྟེ་བཙུན། སྦྱེས་རབས། གེ་མགོན་པོ་རྒྱ་སྦྱེ། རིན་ཆེན་ཐེང་ག། ལེའུ་དང་སོ། ཤོག་གངས་ ༡༡༠ན།

² བཏགས་པ་ སྤང་དཔར།

ཟླ་བ་དག །དྲངས་ཤིང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཚུ་ནང་སྤང་། ། ཚུ་ཟླ་སྟོང་པ་གསོག་སྟེ་གཟུང་དུ་མེད། །
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ། ཇི་ལྟར་སོས་ཀའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་ན། རྩེས་
 བུ་སྟོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འགྲོ་བ་ཡིས། ། སྟོག་རྒྱ་དག་ལ་ཚུ་ཡི་ཕུང་པོར་མཐོང་། ། ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ། སྟོག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཚུ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ། སེམས་ཅན་སྟོངས་
 པ་དེ་ལ་འཐུང་འདོད་དེ། མི་བདེན་ཚུ་ནི་བཏུང་བར་ཡོད་མི་ལུས། ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ། ཇི་ལྟར་ཚུ་ཤིང་རྟོག་པའི་སྤྱང་པོ་ལ། ། སྟོང་པོ་འདོད་ཕྱིར་རྩེས་བུས་དེ་
 གཤམ་གསུང་། ། བར་དང་བྱི་རོལ་ཀུན་ན་སྟོང་པོ་མེད། ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་གྱིས། །”¹ ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གོམས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་
 ཚུད་པ་ན། རྩུད་པ་ལས། “བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །”² ཞེས་གཞན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མྱོམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

“ཇི་ལྟར་བར།

དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་།

འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན།”³

གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་བཅའ་བ་ན།

མཉམ་གཞན་མཉམ་པར་འཛོག་མཁན་སོགས།

རྒྱལ་ཤན་ཅམ་ཡང་མ་རྟེན་པ།

༡ རྩེ་བཀའ། མདོ་རྩེ། ༥ ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་དགུ་བ། འོག་གངས་ ༣༤བ།

༢ རྩེ་བཀའ། ཤེས་རབ་སྒྲ་ཆོགས། ༡ ཤེར་ཕྱིན་སྤྱད་པ། འོག་གངས་ ༣ན།

༣ རྩེ་བསྟན། རྩེས་རབས། གཤམ་དཔོན་སྒྲ་བ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་ ༡༡༠ན། ལས་ཆོགས་རྒྱུ་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 རྩེ། “དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་།” ཞེས་འབྲུང་ངོ།

[illegible]

ཞེས་གསུངས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས།།

སྤང་ཚུལ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི།།

རང་དུ་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་གཞིག།

ཅེས་སོ།། ཡང་ན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། “སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་ཉེན་དང་།།
སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཆོགས་འགོད།།”¹ ཅེས་སེམས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་
བསྟན་པས། སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཆོད་ན་འབྲུལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྤང་གི་
རྒྱན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རང་ནས་རང་སེམས་ལ་བཏགས་པ་ན་གཟུགས་གང་དུ་ཡང་མ་
གྲུབ་པས་སྟོང་སང་རེ་བ། ཉི་མ་ལ་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སྤྱིབ་པ་མེད་པ། མི་འགྲུ་དགྲུ་འགྲུ། མི་བན་དགྲུ་
བན་སྤྲོ་ཆོགས་འཆར་ཞིང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བ། མར་མེ་ཤི་བ་ལྟ་བུའི་འགག་པ་མེད་པ་གསལ་ཞིང་
རིག་པའི་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་བྲེང་ཆགས་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་དེ། རང་སེམས་འཛིན་པའི་
མོ་ལ་གང་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པ་རང་དབང་དུ་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་
མ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སེམས་དེ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས་སྟོད་འཇུག་ཏུ། “རྒྱན་དང་ཆོགས་ཞེས་བྲ་
བ་ནི།། འཕྲེང་བ་དམག་སོགས་བཞིན་དུ་བརྟུན།།”² ཞེས་འཕྲེང་བའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་སྤང་
བྱར་བརྒྱས་པ་ལ། འཕྲེང་བ་ཞེས་བཏགས་ཅིམ་དང་། གོ་མཆོན་ཐོགས་པའི་སྤྱེས་བྲ་རེ་རེ་ནས་
འདུས་པ་ལ་དམག་ཅེས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཅིམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་
པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། སྤང་ཚུལ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་རང་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་
པར་ཞོག་ཅིག དེ་ལྟར་ཡང་བརྟུན་སྟོང་པ་ལས། “སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ།།”³ ཞེས་སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་མ་མཆིས་

ཞེས་བྲ་བ་ནི།། བྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྟུན།།” ཞེས་སོ།།

1 རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། འ་མོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པ། སོག་གངས་ 304བ3

2 རྟེན་བསྟན། དབུ་མ། ལ་མོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སྟོད་འཇུག་ལེའུ་བརྟུན་པ། སོག་གངས་ 324བ7 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱན་དང་ཆོགས་
ཞེས་བྲ་བ་ནི།། བྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྟུན།།” ཞེས་སོ།།

3 རྟེན་བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 7 བརྟུན་སྟོང་པ། ལེའུ་དང་སོ། སོག་གངས་ 333 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ལྟར་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་

ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཀོན་བཅེགས་
ལས་ཀྱང་། “སེམས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་
གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།”¹ ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྗེ་མར་པས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ངེས་ནས་སྟོམ་པ་ལ་སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྤར་ཟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་མཛད་དེ།
རི་སྐད་དུ། “ཤར་ཅུ་བོ་གཞུའི་འགྲམ་དུ་བྱིན། རྗེ་མི་རྩེ་ཆེན་པོའི་བཀའ་བློན་གྱིས། གཞི་ཆོས་
ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པ་ཉོགས། སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྤར་ཟེན་བྱས། དོན་སྟོས་བྲལ་གཉུག་མའི་
ངོ་བོ་མཐོང་། རྒྱ་གསུམ་མ་དང་མངོན་སུམ་མཛུགས། མི་ཁོ་བོའི་སྟོས་པ་དེ་ནས་ཆོད།”² ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། འཕྲོ་མགོན་པག་གྲུས་ཀྱང་། “འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བ་སེམས། སེམས་
གདོད་ནས་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྦྱེས་པས། སེམས་ཡེ་ནས་སྟོས་
པའི་མཐའ་དང་བྲལ།”³ ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་བདག་ཅག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ། དོན་དང་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་འགོད་པ།

མདོར་ན་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས།

དོན་དང་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞལ་སྤྲ་ནས།

“གང་ཤར་ནམ་ཉོག་འཛིན་པར་ཡོངས་རིག་ན།

དོན་དམ་ཆོས་དབྱིངས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་འཆར།

མཆོས་པ་ལྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ལགས་སོ། ། ཞེས་སོ། །

1 དཀོན་བཅེགས་སུ་ལུང་གི་ཆོག་རི་བཞིན་མ་རྟེན།

2 སྤྲ་སྟུང་མར་པ་ལོ་རྩའི་ནམ་ཐར་མཐོང་བ་དོན་ཡོད། ཤོག་གངས་ 13༧ 3 སི་ཁོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། 1༩༩0

3 པག་གྲུ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་གསུང་འབུམ། ག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་བ། ཤོག་གངས་ 353

ཤར་བའི་ངང་དུ་རིག་པ་ཞུགས་པ་ལ།

ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཨེ་མ་རྟོ།”¹

ཞེས་གང་ཤར་ནམ་ཉིག་འཛིན་པ་སྟེ། གང་ཤར་ཉིག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རིག་ན། རོན་དམ་ཆོས་ཉིད་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཏེ་འབྲུག་པར། “ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ།”² ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤར་བའི་ངང་དུ་རིག་པ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་དེ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་ངོ་མཆར་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེན་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རོན་དང་མཐུན་པར། དམ་བས་ཀྱང་། “སྟོང་པའི་ངང་དུ་རིག་པའི་མདུང་སྟོར་”³ ལྟ་བུ་ལ་ཐོགས་སྟུག་མེད་དོ་དེར་རི་བ།”⁴ ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་རྗེས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་རྣམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པ་སྟེ། ཅ་བར། འདི་ལ་སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ། མཐུག་གང་དུ་སྦྱར་ཆུལ་ཁོང་ན་གནས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་མཆོམས་འདིར་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲ་ཆད་ས་མཆོམས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅ་བར་འགོད་ནའང་།

རྗེས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་བསྟོམས་⁵པ་ལས།

བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་ཅི་མཆིས་པ།

1 མཁས་བླ་མ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབྲུག། 3 གསུང་མགུར་ཆབ་ཤོག་རྗེས་ལན་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟེབས་པ། ཤོག་གངས་ 62བ6

2 ཐེ་བསྟན། དབྱ་མ། འ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པ། ཤོག་གངས་ 302ན3

3 བསྟོར་ ཤིང་དཔར་ཅ་བ། ཤིང་དཔར་ཅ་བ། དཔལ་དཔར་ཅ་བ། དེབ་དཔར་ཅ་བ། སྒང་དཔར་ཅ་བ། ལྷ་དཔར་ཅ་བ།

4 དཔལ་སྦྱངས་དཔར་མའི་གདམས་ངག་མཛོད། ཤིང་དབྱ་པ། བ་དམ་པ་སངས་རྒྱལ། ཞལ་གདམས་དེར་རི་བརྒྱད་ཅུ་བ། ཤོག་གངས་ 121བ7 ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འབྲསྟེ། “སྟོང་པའི་ངང་དུ་རིག་པའི་མདུང་སྟོར་གྱིས། ལྟ་བུ་ལ་ཐོགས་སྟུག་མེད་དོ་དེར་རི་བ།” ཞེས་སོ།

5 བསྟོམ་ དེབ་དཔར་ཅ་བ། དཔལ་དཔར་ཅ་བ།

དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོར་བཅས།།

སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ།།

ཞེས་སྤྱད་ཀྱང་རུང་ངོ་།།

ད་ནི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་ཐེས་ཐོབ་
ཏུ་ཉམས་ལེན་ངེ་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་དང་། སྤྱར་ཡང་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་དགག་བྱའི་དོན་
སྤྱི་འབྲུག་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཉམ་ཐེས་ཅི་ཡང་རུང་བའི་སྐབས་སུ་མཐའ་གཞན་དུ་
དོགས་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར།

དེ་ལྟར་གོམས་ནས་ཆོགས་བྲུག་གི།¹

ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་།།

སྤང་ཚུལ་ཞིབ་མོར་རྟོགས་ཤིག་²དང་།།

གནས་ཚུལ་ཐེན་པར་སྤང་གིས་འཆར།།

གང་ཤར་ངོས་འཛིན་ལྟ་བའི་གནད།།

མདོར་ན་རང་སེམས་ལ་སོགས་པ།།

གང་གང་སྤང་བའི་དོན་དེར་ནི།།

མ་འཛིན་དེ་དེའི་གནས་ཚུལ་དེ།།

ངེས་པར་གྱིས་ལ་རྟག་ཏུ་སྟོངས།།³

འདི་ལྟར་ཤེས་ནས་འཁོར་འདས་གྱི།།

ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྟོང་།།

ཞེས་སྤྲས་སོ།། དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་གོམས་པར་བྲས་ནས། ཐེས་ཐོབ་ཏུ་མིག་ཤེས་སོགས་

1 གིས་དེ་དཔེ་དཔར་ཅ་བ། དཔལ་དཔར་ཅ་བ།

2 རྟོག་ཤིག་དཔལ་དཔར་ཅ་བ།

3 སྟོང་ཀྱི་དཔེ་དཔར་ཅ་བ། དཔལ་དཔར་ཅ་བ།

ཆོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་རྗེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་
 ཞིབ་མོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟར་བཏགས་པས་
 བདེན་པར་སྤང་ཡང་། གསོག་དང་གསོབ་དང་མི་ལམ་དང་ཚུ་ནང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལྟར་སྤང་
 ཡང་རང་དབང་གི་སྤྱང་པོ་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ཚུལ་རྗེན་སྤང་གིས་འཆར་ཞིང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་སྟེ། རྗེ་མི་ཏུས། “གང་ཤར་ངོས་འཛིན་ལྟ་བུའི་
 གནད་ཀྱི་”¹ ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ད་ནི་མང་དུ་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས་མདོར་བསྟུན་རང་ཅག་
 ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གང་དང་གང་ཞིག་སྤང་བའི་
 ཚུལ་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་པས། སྤང་བའི་དོན་དེར་ཞེན་ཅིང་མ་འཛིན་པར། དེ་དང་
 དེའི་གནས་ཚུལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པ་བཀག་ཅམ་ངེས་པར་གྱིས་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་བཀག་པའི་ཤུལ་ན་ཅི་འདུག་བལྟས་པ་ན་མིང་ཅམ། བཏགས་
 ཅམ་གྱི་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བའི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་འཛིན་གིས་
 ཏག་ཏུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། མཉམ་རྗེས་སྐྱོང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་ལུས་པ་ཀྱན་གྱིའང་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མི་བྱེད་
 པར་གཅིག་ཏུ་སྤྱར་ནས་མཉམ་པར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སོབ་ཏུ་ཀྱན་རྗེས་པའི་རང་བཞིན་སྤང་
 ཅམ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱར་ནས་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས།

“དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་།

དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད།

གཅིག་གི་སྤྱང་ཉིད་གང་ཡིན་པ།

¹ དདུལ་ཚུ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ། ཆ་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཟེན་བྲིས། ཤོག་གངས་ 356

བྱུབ་པའི་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་མི་ཏུ་རྟོག་ལ་ལྟག་པའི་ལྟ་འཕགས་མཆོག་གཟུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་གནང་བའི་སྤྱང་པོ་དོན་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་
 གདམས་པའི་ཅ་ཆེག་ཆ་ཆང་དདུལ་ཚུ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཟེན་བྲིས་ནང་བཞུགས་པ་ལས་བྱངས།

དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན།”¹

ཞེས་གསུངས་སོ།། འོ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་ཆོས་རྣམས་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་སྤྱང་ངམ་ཞེ་ན་སྤྱི་པ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ།

ཚུལ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར།

ཡོད་མེད་ལ་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི།

སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་མེད་ཀྱི།

ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་མི་ལས། “དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ནི། བགེགས་ལས་
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་མེད།། སྟོས་པ་པོ་དང་བསྟོན་བྱ་དང་།། བཟོད་བྱ་ས་དང་ལམ་རྟོགས་
མེད།། འབྲས་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་མེད།། དེ་ཕྱིར་ཐུང་ན་འདས་པ་མེད།། མིང་དང་ཆོག་གིས་
བཏགས་པ་ཅམ།། ཁམས་གསུམ་བརྟན་དང་གཡོ་བར་བཅས།། གདོད་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ་བ་མེད།།
གཞི་མེད་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་མེད།། ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མེད།། དེ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་མིང་
ཡང་མེད།། མཐར་ཐུག་དོན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་།”² ཞེས་པ་དང་། “སྤྱི་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་
པ་རོལ་བྱེད།”³ ཞེས་སོགས་དང་། མཁས་གྲུབ་བླུང་སོས་ཀྱང་། “སྤྱང་སྤྱི་དང་གྲོལ་སྤྱི་མ་མི་
ལམ་བཞིན།”⁴ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

1 ལྷེ་བཙུན། དབྱ་མ། ཆ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་ ༤བ།

2 བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། ང་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགྱར་འབྲས། ཆེ་རིང་མཆེད་ལུས་བྱོད་ཉལ་བ་དང་ཞུས་ལན་གྱི་རིམ་པ།
ཤོག་གངས་ 332ན་ལས་ཆོགས་རྒྱུ་གསུམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོས་པ་པོ་མེད་བསྟོན་བྱ་མེད།། བཟོད་བྱ་ས་དང་ལམ་རྟོགས་མེད།།”
ཅེས་དང་། ཡང་ “མཐར་ཐུག་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གདའ།” ཞེས་སོ།

3 དཔལ་སྤྱངས་དཔར་མའི་གཞུང་ལུགས། བོད་བཙུ་གསུམ་པ། མཉམ་མེད་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ། དུགས་པོའི་ཐར་རྒྱུ། ཤོག་གངས་ 14བ་ལས་ “སྤྱི་
གཅན་ཟེན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེད།། མ་སྟེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད།། སོ་སོ་རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་པ།། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

4 འདིར་མཁས་གྲུབ་འབྲུང་སོ་རྣམས་འབྱོར་ལ་གོ་དགོས། འོན་ཀྱང་གསུང་དེ་གང་ལས་དྲངས་དཔེ་མ་རྟེན་པས་འཆོལ་ཞིབ་མ་ཐུག།

འོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལས་འབྲས་སོགས་གཏན་མེད་དམ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་
གོ་མི་ཆོད་པས། ལས་འབྲས་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ།

དེ་ལས་ཡངས་ནས་བརྟགས་^༡པའི་ཆོ།

མིང་རྒྱུད་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་གིས།

བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་མེད་པར།

མི་ལས་སྤྲིག་རྒྱ་ཚུ་རྒྱ་དང་།

སྤྱི་མ་^༢ལྟ་བུར་ངང་གིས་འཆར།

ཞེས་སྤྲིས་པ་ལྟར། རྗེ་མི་ལས་ཀྱང་། “ཨེ་མ་སེམས་ཅན་མེད་གྱུར་ན། དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ཅི་ལས་བྱུང་། རྒྱ་མེད་འབྲས་བྱ་མི་སྤྲིད་པས། ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པའི་དབང་དུ་ནི། འཁོར་
བ་དང་ནི་སྤྱི་ངན་འདས། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་སྤྲིབ་པས་གསུངས། ཡོད་པ་དངོས་པོར་སྤྱང་
བ་དང་། མེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས། རོ་བོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པས། རང་རིག་
གཞན་རིག་ཡོད་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཟུང་འབྲུག་ཡངས་པ་ཡིན།”^༣ ཞེས་གསུངས་སོ། ཡོད་
རྒྱུ་ཡང་མིང་ཅམ་བརྟགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
མཆོག་གླུ་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས། “གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་བྱིར། ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་
ཅམ་མོ།”^༤ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་སྐུ་བཞེད་པའི་ལྟ་བུ་བྱུག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་གོ་དོན་མཐར་སྐྱབ་པ་ནི་བརྟགས་ཡོད་མིང་རྒྱུད་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པས་གསལ་བར་
བཤད་ན། དཔེར་ན་ཁང་པ་ཀ་བ་བཞི་པ་ཞིག་གི་ནང་ན་ཀ་བ་ཡོད་པར་ནི་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་
ན་ཀ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེའི་ཀ་བ་དེ་ནི་ཀ་བ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་

༡ བརྟགས་ དེབ་དཔར་ཙུ་བ། དཔལ་དཔར་ཙུ་བ།

༢ སྤྱི་མར་ དེབ་དཔར་ཙུ་བ། དཔལ་དཔར་ཙུ་བ།

༣ བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་ནམ་ཐར། ༨ རུས་པའི་རྒྱན་ཅན། མི་ལའི་མགྱུར་འབྲུམ། ཆེ་ཡོང་མཆེད་ལྡན་འོད་ཅུལ་བ་དང་རྒྱས་ལན་གྱི་རིམ་པ།
ཤོག་གངས་ ༡༣༧བཟ

༤ རྗེ་བཙུན། རྒྱུས་རབས། གོ་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད། རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༡༠བཟ

ནོ། འོ་ན་ཀ་བ་རྩས་སྤྱི་དེའི་མཆན་གཞི་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཅའ་ན་བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ནས་དེའི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་། བཞི་པོ་ཆོག་གས་པའང་དེའི་མཆན་གཞི་མིན། བཞི་པོ་སོ་སོ་བ་དང་། ཆོག་གས་ཅམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དེའི་མཆན་གཞི་ཡང་བསྟན་རྒྱ་མེད་དོ། དེས་ན་དེའི་ནང་གི་ཀ་བ་རྩས་སྤྱི་དེ་ནི་ཀ་བ་བཞི་པོའི་སྟངས་དུ་ཀ་བ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་སྟེ། མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དེས་ཆོམ་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པས་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་སོ།།

ད་ནི་བསལ་བྱའི་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། ལྷགས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཕྱི་ཡི་གེ་འགོད་པ་པོ་སོགས་འགའ་ཞིག་སོ་སྤྱིའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སོ་སྤྱིའི་སྟོ་ལ་སྤྲང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲང་ཞིང་འཆར་ཞེས་ཟེར་བཞིན་དུ། ད་ལྟའི་སྤྲང་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་པའི་དགག་བྱའི་སྤྲང་ཚུལ་བདེན་གྲུབ་དུ་རོང་རེ་བ་ཞིག་འཛིན་པར་འདོད་པ་ནི། རང་ཅག་སོ་སྤྱིའི་སྟོ་ལ་སྤྲང་བ། སྤྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཟེར་མ་ཅུས་པས་ནོངས་པར་འདུག་པ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ནམས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོས་དགག་པ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་འོན་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ལྷ་ལ་ཡུལ་ལྷ་ཚུགས་སྤྱབ་ཏུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཚུགས་སྤྱབ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྤྲང་བས་འབྲེལ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ལྷ་རང་མཆན་དུ་གྲུབ་པར་སྤྲང་བའི་ཆ་ལ་ཆད་མ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་དག་ཐ་སྟོན་དུ་འཛོག་པའི་ཆད་མར་འཛོག་པ་སོགས་ནི་ཤེས་དགོས་སོ།། ཡང་མང་པོ་ཞིག་གང་ཟག་མི་འགོག་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པར་གསུངས་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་གང་ཟག་ཡིང་པོ་ཞིག་བཞག་ནས། སྟོས་བྱས་ཀྱི་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་ཞིག་འགོག་པའི་ངལ་བ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ་རྟག་མཐར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དུ་མ་འདུག་ནའང་མངས་པས་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཅམ་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་བཟང་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་
བསྟན་པ།

སྣང་བས་སྟོང་བ་མི་སྒྲིབ་¹ཅིང་།།

སྟོང་བས་སྣང་བ་མི་འགོག་པ།།

སྟོང་དང་ཉེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པའི།།

ལམ་བཟང་དེ་ཆེ་མངོན་སུམ་འགྱུར།།

ཞེས་སྒྲས་ཏེ། འདི་དང་མཐུན་པར་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། “སྣང་བ་ཉེན་འབྱེལ་བསྒྲིབ་མེད་
པ་དང་།། སྟོང་བ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས།། ཇི་སྲིད་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ། ད་དུང་
སྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད།། ཉམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། ཉེན་འབྱེལ་
མི་བསྒྲུར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས།། དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྣངས་ཀྱན་འཇིག་ན།། དེ་ཆེ་ལྟ་
བའི་དབྱུད་པ་རྫོགས་པ་ལགས།།”² ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། “དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།། སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་དུ་སྒྲེབ་ར་འགྱུར།། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་
རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར། དེ་དག་ཉག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན།།”³ ཞེས་དང་། མགོན་པོ་
སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། “ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་ནས།། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཐད་པ་གང་།། རོ་
མཆར་ལས་ཀྱང་འདི་རོ་མཆར།། མད་བྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་མད་བྱུང་།།”⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གོ་སྒྲཏོ། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་ཕྱག་ཆེན་བསྐྱུངས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་དབྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནམ་ཐོབ་

1 མི་བསྒྲིབ་ ཤིང་དཔར་ཙ་པ། སྣང་དཔར་ཙ་པ། བོད་དཔར་ཙ་པ། དཔལ་དཔར་ཙ་པ། དེབ་དཔར་ཙ་པ། སྒྲ་དཔར་ཙ་པ།

2 རྩེ་ཆོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲས། ཁ ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། གསུང་ཐོར་བུ། གཅོད་དཔར། འོག་གངས་ 142བ།

3 ཕྱེ་བསྟན། དབྱ་མ། འ རྫོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་བྱུག་པ། འོག་གངས་ 306ན4 ལས་ཆོགས་རྟེན་དང་པོ་
ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

4 ཕྱེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྱེལ། རི་མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱེལ། འོག་གངས་ 192 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་རྣམས་
སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས།། ལས་དང་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་གང་།། དེ་ནི་རོ་མཆར་བས་རོ་མཆར།། མད་དུ་བྱུང་བས་མད་དུ་བྱུང་།།” ཞེས་སོ།

པ་ན་སྤྱིར་ལམ་དོད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་འགའ་ཞིག་ནི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་
རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དེ། སེམས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་ཅེ་གཅིག་དང་།
སེམས་སྤྱོས་བྲལ་དུ་ཉོགས་པས་སྤྱོས་བྲལ་དང་། སྤང་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པས་རོ་
གཅིག་དང་། མཆན་བཅས་ཀྱིས་སྒྲིམ་དུ་མེད་པས་སྒྲིམ་མེད་དེ་བཞི་ཡིན་ལ། ས་མཆམས་རྗེ་
ཁོད་ཆང་པ་ནི་དང་པོ་མོས་སྤྱོད། གཉིས་པ་མཐོང་ལམ། གསུམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་
པའི་བར། བཞི་པ་དག་ས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞེད། ཞང་རིན་པོ་ཆེ་ནི། “ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་
ཆོད་ལ།། རྫོངས་པས་ས་ལམ་ཅེ་བ་འབྲུལ།། འོན་ཀྱང་རྫོངས་པ་དགའ་བའི་ཕྱིར།། མཆན་ཉིད་
ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམས།། འདིར་ཡང་དོད་པོ་ཅེ་བར་བྱ།།”¹ གསུང་ཞིང་། ཅི་ཚུལ་རྗེ་ཁོད་
ཆང་པ་དང་འབྲེལ།། སྤྱོས་བྲལ་ས་དང་པོར་མཛད་པ་ལ། གཞུང་ལུགས་པ་འགས་དེ་མི་འཐད་
དེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་བ་ལ། ཞང་རིན་པོ་
ཆེ་ནི། “ཁྱེད་ཅེས་སྤྱོད་ལུན་ནང་ནས་རྗོགས།། སྤྱོད་ལུན་བྲལ་ན་ནས་འཕང་སྤྱོད།། སྤྱི་གསུམ་
ཡོན་ཏན་སེམས་ལ་རྗོགས།། སྤྱི་ལུས་ཞིག་ན་གཞན་དོན་འཆར།།”² ཞེས་གསུངས་ལ། འཛིག་
རྟེན་མགོན་པོའི་གསུང་ནས། “ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དེ་ངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་རྟེན་ན་ཁོ་བོས་
རྟ་བཟང་པོ་སྟེར། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་བ་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
གསུང་།”³ གསུང་དགོས་པ་ཅན་འདི་རིགས་ཀྱི་ཡིན་པ་འདྲ། རྗེ་བཅུན་ས་པཎ་གྱིས། “དགེ་སྤྱོད་
ནས་མཁའ་འབྱུང་གྱི་བྱི་ལན་དུ། འབྲི་སྟག་དང་ཕྱག་རྒྱ་བའི་ཆོས་ལུགས་འདི་རྒྱུད་དང་ཕྱེ་སྤྱོད་

1 ཞང་སྤྱི་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་། བོད་ང་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ཐབ་མཐར་ཕྱག་ཅིབ་རི་དཔར་མ། རྫོང་མྱིང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསུང་རབ་ཉམས་
གསོ་ཁང་། 1995 ལོག་གངས་ 33ན3 ལས་བྱུང་བ་རྩེད་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆེག་ཆོད་ལ།། རྫོངས་པ་ས་ལམ་ཅེ་བ་འབྲུལ།། འོན་
ཀྱང་རྫོངས་པ་དགའ་བའི་ཕྱིར།། མཆན་ཉིད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་རྣམས།། འདིར་ཡང་དོད་པོས་ཅེ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

2 ཞང་སྤྱི་མེད་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་། བོད་ང་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ཐབ་མཐར་ཕྱག་ཅིབ་རི་དཔར་མ། རྫོང་མྱིང་། བཀའ་བརྒྱུད་གསུང་རབ་ཉམས་
གསོ་ཁང་། 1995 ལོག་གངས་ 33ན6 ལས་བྱུང་བ་རྩེད་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྱེད་ཅེས་སྤྱོད་ལུན་ནང་ནས་རྗོགས།། སྤྱོད་ལུན་དང་བྲལ་ནས་
འཕངས་གཅོད།། སྤྱི་གསུམ་ཡོན་ཏན་སེམས་ལ་རྗོགས།། ལུས་རྒྱ་ཞིག་ནས་གཞན་དོན་འཆར།།” ཞེས་སོ།།

3 སྤྱི་བ་པ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གསུང་འདི་གང་ནས་བྱང་ས་འཆོལ་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་མ་རྟོག་

གང་དང་མི་མཐུན་པ་གདའ། འདི་ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ལགས་སམ་སྟུང་དུ་སེམས་ཆེག་འདི་
 ཉིད་གཞན་དུ་མ་འཕེལ་བ་ཞིག་མཛོད།”¹ ཅེས་གསུངས་པའང་མཆིས་སོ། འོན་ཀྱང་འཕགས་
 པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་པ་རྣམས་ཐར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་ཆོས་དང་།
 སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པས་སྟོགས་འཛིན་གྱི་སྤང་ཤུགས་དོར་
 བས་དག་སྤང་ནིར་བྱའི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གསོལ་
 བ་འདེབས་སོ།

༄ གསུམ་པ་(བརྩམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྡུ་བ་)ནི་འདི་ལྟར།

དེ་སྐད་སྐྱ་བ་མང་ཐོས་སྦྲང་བ་བ།

སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ཞེས་བྱ་སྟེ།

དགེ་བས་འགོ་ཀྱན་ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་དང་།

བྲལ་བའི་ལམ་འདིས་སྦྱར་དུ་རྒྱལ་གྱར་ཅིག །

ཅེས་དམ་བཅའ་མཐར་ཁྲིན་པའི་ཚུལ་དང་། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་འགོ་བ་རྣམས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་
 གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་བསྡུ་བའོ།

སྐྱས་པ། མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་པའི་སྤྲང་པོ་མཆོག །རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་
 དགོངས་པའི་གནད། གྲུབ་མཆོག་དམ་པ་མ་ལུས་གཤེགས་པའི་ལམ། བྲག་ཆེན་བསྟན་པའི་
 ཉི་མ་དང་འདྲིར་ཤར། མ་རིག་འཁྲུལ་པའི་ཚྲོས་རྒྱས་ཡིད་བླངས་ནས། འཛིགས་རུང་སྲིད་པའི་
 བཅོན་ཁང་ར་བར་ཚུད། ལྷག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས། ངལ་གསོའི་
 བསྟེ་གནས་དགའ་བའི་ཆལ་འདི་ཡིན། མཐའ་དག་འགོ་ལ་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་མིག །སྐྱེས་
 ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྟོལ། བྲག་ཆེན་མ་འདྲེས་གསལ་བ་མཛེས་པའི་གཟུགས།

¹ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ། མོད་ལྔ་པ། ས་སྐྱ་བཞི་ཉའི་གསུང་འབུམ། ན་བཀའ་གདམས་པ་ནས་མཁའ་འབུམ་གྱི་ཞུས་ལན། ཤོག་གངས་ ༣༩ན ༩ ལས་
 བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འཕྲི་སྟག་དང་ཕྱག་རྒྱ་པའི་ཆོས་ལུགས་འདི་རྒྱད་སྟེ་དང་སྟེ་སྟོད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཅི་རིགས་པར་གདའ། འདི་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཁྱེད་རང་གིས་ལེགས་པར་དཔྱད།” ཅེས་སོ།

འཆར་བྱེད་གང་འདི་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ཉིད། ། འདི་ནང་ཆོས་བརྒྱད་འཆིང་བའི་སྟོག་བཅད་དེ། །
 དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཉིང་འཛིན་བདེ་བ་ལ། ། འདོད་དགུར་སྟོད་པའི་སྐལ་ལྷན་མང་པོ་ལ། །
 འཁྱལ་མེད་ལམ་བཟང་འདོམས་པའི་སྒྲ་མཁའ་ཡིན། ། ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བྱང་བའི་དགོ་བའི་
 ཆོགས། ། བསེལ་ཐེར་ཐུར་མས་སྤེ་བའི་ཀུན་ལྟར། ། མཆོག་ཏུ་དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་
 དེ། ། མ་རྣམས་སྟོལ་བྱིར་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ། ། དེ་ཡི་མཐུ་ལས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། ། ཡིད་
 གྱི་བུམ་བཟང་མདོ་སྤགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི། ། ཕྱག་ཆེན་ལེགས་བྲིས་ཨ་མྲི་ཏས་གང་སྟེ། ། ཟུང་
 འཇུག་བདེ་བ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྟོད་ཤོག །

ཅེས་དགེ་ལྷན་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་སློལ་ཕྱག་ཆེན་པོའི་ཅ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཡང་རང་གི་སྟོབ་མ་ལམ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་གནས་བཅུ་རབ་འབྲམས་པ་དགོ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤུན་པས་མ་གོས་པའི་སྐྱབ་པའི་མེ་ཏོག་གིས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས། ཅ་ཆོག་འདི་ལ་ཚུམ་པ་པོ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་རྒྱས་ཤིང་མཐའ་ཆོད་པ། ཉམས་སུ་སྒྲང་བུའི་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་གསལ་ཞིང་འབྲེལ་བ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་
 ཆོད་མ་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པས་རྒྱན་པ་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་ཞུ་ཞེས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱག་ཆེན་
 ཆེན་པོ་སོ་སོའི་བྱུང་བའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་སྟོང་བ་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཆོས་བྲུ་ཆེན་པོ་བཟུ་
 ཤིས་སྟན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོག་པར་སྤྱག་བྲིས་སུ་བབྲིས་པའོ། ། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ལུབ་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་དུ་གྱུར་ཅིག ། སར་མདྲུལ་མ། ། །

༡༡། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་
ངོས་འཛིན་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་གས་
འདེབས་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །སྒྲ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ།

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བྲག་ཆེན་ནི། རོ་མོ་རོས་འཛིན་འདི་ལྟར་རོ། །ལམས་གསུམ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་རང་གི་སེམས་ཉིད་ནི། ཐོག་མེད་གཏན་མེད་དུས་
རིང་ནས། མ་རིག་སེམས་ནི་ནམ་གྲུབ་དུས། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལྷན་ཅིག་གནས། དེ་
ནི་གཞི་ཡི་བྲག་ཆེན་ཡིན། མ་རྟོགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན། དེ་ཡིས་ད་བར་འཁོར་བར་
འབྱམས། དེ་ཡི་དངོས་གཉེན་བདག་མེད་དེ། དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། དེ་ལས་
གཞན་དུ་གཉེན་པོ་མེད། ས་བཅུ་ནས་བཟུང་གོག་སྤྱར་བར། འཆི་བའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་མ།
དེ་ཡང་གཞི་ཡི་བྲག་ཆེན་ཡིན། བསྐྱེད་པ་པའི་འོད་གསལ་དེ་བསེས་ནས། མཉམ་གཞག་ངང་
དུ་ནམ་འཛོག་པ། དེ་ནི་ལམ་ཀྱི་བྲག་ཆེན་དང་། གཞན་ཡང་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་ནས།
སྒྲོས་མེད་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལམ་ཀྱི་བྲག་ཆེན་ལྷ་བ་ཟེར། དེ་ཉིད་འབྱུང་མེད་མངོན་གྱུར་
ན། འབྲས་བུའི་བྲག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཟེར། དེ་ཉིད་བཏན་ཞིང་སྤེལ་སྐྱོམ་ལམ། བསྐྱེད་པའི་
ལམ་དང་སྒྲོབ་ལམ་ཟེར། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་གྱུར་པ་ན། མི་སྒྲོབ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར།
སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། མཛད་པ་སྤྱ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་
ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་བཞིན། མངོན་སུམ་གཟིགས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལས། མི་གཡོ་བདེ་སྟོང་
བྱང་འབྱུག་སྐྱུ། མི་འགྱུར་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ལ། ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིན།
ཐུགས་རྗེ་ཡི་ནི་སྟོན་ལམ་དང་། གདུལ་བྱ་མོས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས། ཆོས་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱུ་
སྐྱུ་ལྟ་དང་། ས་ལམ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་སོགས། ལྷང་ཅམ་དུ་ནི་མ་གཏོགས་པ། དོན་
ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་།

དེས་ན་དོན་ལ་བདག་གྲུབ་པ། འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་བས། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་

དུས་ཀུན་ཏུ། བདག་འཛིན་འཁྱལ་བ་ཁྱོད་སྤང་བས། ཁྱོད་རང་མི་དགའ་མ་བྱེད་པར། གར་
འགྲོའི་གནས་སུ་ཁྱོད་རྒྱག་ཅིག །

བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་སྤྲུས་པ། སེམས་ནི་གང་དུ་གྲུབ་ཅོང་ནས། སེམས་དང་དུས་
མཉམ་འོངས་ནས་ནི། ཁ་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ངས་བྱས་ཤིང་། བ་མས་བྱ་ལ་བཅེ་བ་
བཞིན། བཅེ་བས་བསྐྱངས་ཤིང་ལྟོ་གོས་བྱིན། འདོད་པ་ལ་སོགས་དུག་གསུམ་གྱི། ཆོས་སྒྲོར་
བཅུད་ཅིང་དགོ་ཆོགས་ཀྱི། དག་འདུལ་ངས་ནི་མ་བྱས་ན། དག་དེ་སུ་ཡིས་ཐུལ་བར་འགྱུར།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲུས་པ། སེམས་ནི་ཐོག་མར་གྲུབ་ཅོང་ནས། ཡེ་ནས་ཡོད་ནི་མ་
སྤང་ན། ཁྱོད་ནི་སུ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས། ཡང་དག་པར་ནི་ཁྱོད་རང་ཡང་། གཏན་ནས་མེད་
ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ཁ་འཛིན་གཤགས་འདེབས་གསོས་བསྐྱངས་སོགས། སུ་ཡིས་སུ་ལ་བྱེད་
པར་འགྱུར། གར་འགྲོར་རྒྱག་ལ་ལོག་མ་འོང་།

བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་སྤྲུས་པ། ཡང་དག་དོན་དུ་ང་བས་ནི། ཁྱོད་རང་ཡང་ནི་གཏན་
མེད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སུ་ཡི་སྤྱོད་པ་འཛིན་བྱེད། ཡོད་ཆོས་རྒྱལ་ཅོང་མ་གྲུབ་ན། འོང་དང་མི་
འོང་ཁྱོད་འདོད་དམ། ངས་ནི་ཐ་སྙད་ཅོང་དུ་ནི། སེམས་དང་དུས་མཉམ་འོངས་བ་ཡིན། དོན་
ལ་ཁྱོད་པས་ང་མི་འདོད། ཐ་སྙད་ཡོད་ལ་སྐྱར་འདེབས་ན། ཆད་བའི་མཐར་ནི་མི་ལྟང་ངམ།
རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་ནམས། ཡོངས་ལ་ང་ཡིས་བྲུབ་པ་ཡིན། དེ་བས་ཁྱོད་རང་གར་
འགྲོར་སོང་། དེ་ནམས་ཐ་སྙད་བྱ་བྱེད་ལ། ཁྱོད་ནི་འདིར་སྤྱོད་རིགས་མ་ཡིན། དོན་དམ་
བདེན་མེད་ཁྱོད་རང་ཀྱིས། དེ་དང་འགལ་བས་པར་རྒྱག་ཅིག །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲུས་པ། དོན་དམ་ཁྱོད་མེད་ཨ་ཅང་ཆེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁྱོད་
མེད་པས། རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ནམས། ཁྱོད་ལ་དབང་བྱར་གཏན་མེད་དོ། དེ་ཡི་
རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདུས་བྱས་ནམས། བལྟོས་མེད་དོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་།
གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་པ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་དང་ཡང་

དག་གྲུབ། རོན་དམ་གྲུབ་དང་རང་བཞིན་གྲུབ། ཏྲག་པ་བཏན་པ་ཐེར་ཟུག་ཅིང་། རང་བཞིན་
མི་འཛིག་འགྱུར་མེད་གནས། དེ་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཁྱོད་བསྐྱད་པས། སློ་བུར་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བལྟས་
པའི། རོན་འགྲེལ་བྱ་བྱེད་ཁྱོད་ལ་མེད། བལྟས་དང་མི་བལྟས་དངོས་འགལ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སློ་
དང་ང་ཡི་སློ། འཛིན་སྐྱེས་དངོས་འགལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ཚ་གྲང་ལྟ་བུར་འགལ་བ་ཡིན།
འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྣམས་འགྲེལ་ལས། “བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན།”¹ “འདི་
ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། དེ་སྤྱོད་བར་ནི་རྣམས་མ་ཡིན།”² ཞི་བ་ལྷ་ཡི་སྤྱོད་འཇུག་ལས།
“བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།”³ བཞི་བརྒྱ་པ་ཡི་
འགྲེལ་པ་ལས། “གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ།
དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ།”⁴ ཞེས་གསུངས།

རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཁྱོད་དང་ནི། ང་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས། ཅ་བ་ནས་ནི་མ་སྤྱོད་
པར། གང་འགྲོའི་གནས་སུ་ཁྱོད་རྒྱ་ཅིག །བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་སྤྲས་པ། སེམས་དང་
འགྲོགས་ཡུན་རིང་བས་ན། བྱེ་བྲལ་བདག་གིས་མི་ཤོད་ཅིང་། བདག་ལ་གང་འགྲོའི་གཏོལ་
ཡང་མེད། བཅེ་བས་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་སྤྱོད། སེམས་ལ་ང་ནི་མེད་པ་ན། སེམས་ལ་འདོད་པ་
མེད་པར་འགྱུར། ཁོ་བོའི་སྟོ་གོས་རྙེད་པ་མེད། སེམས་ཀྱིས་ང་འདོར་མི་ཤོད་དམ། གལ་ཏེ་
ཤོད་པར་གྱུར་ན་ནི། ཁོ་ལ་སྤར་གྲོགས་མེད་པས་ན། བྱིས་གྲོགས་བཙལ་བས་མི་རྙེད་ཅིང་།
ཁོ་ལ་ཁྲེལ་གཞུང་མེད་པ་ཡིས། ང་ཡི་ལ་ཡོགས་སེམས་ལ་འོང་། ཤེས་རབ་ཁོ་ལ་གསར་

1 རྩེ་བཟུན། ཚད་མ། ཅེ སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་ ༡༤བཙ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་ཟད་མི་འད་
སྟེ། “བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན།” ཞེས་སོ།

2 རྩེ་བཟུན། ཚད་མ། ཅེ སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་ 33ན3 ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་རྒྱུང་དང་
པོ་རྩུང་ཟད་མི་འད་སྟེ། “འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི།” ཞེས་སོ།

3 རྩེ་བཟུན། དབྱེ་མ། ཡ རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ལེའུ་དགྲུ་པ། ཤོག་གངས་ 36ན6 ལས་ཆོགས་རྒྱུང་དང་པོ་རྩུང་ཟད་མི་འད་སྟེ།
“བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

4 རྩེ་བཟུན། དབྱེ་མ། ཡ སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། རབ་བྱེད་བརྒྱ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་ 140བ3 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་
ཟད་མི་འད་སྟེ། “གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ།” ཞེས་སོ།

འགྲོགས་བྱས། ང་ནི་བསྐྱར་བར་འདོད་པ་འབྱུང་། བསྐྱར་བསྐྱར་ཟེར་མི་མང་ལགས་ཀྱང་།
 བསྐྱར་མི་སྲུ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ང་ཡིས་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱས་ཡོད་པས། ད་དུང་སྲུ་ཀྱང་བསྐྱར་
 མི་སྲུ་བ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟེ་ན། སྟོང་སྟོང་པ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཡང་། ང་ཡི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 བཏུན་པས་ན། ས་བདུན་བར་དུ་ང་དང་འགྲོགས། ང་ཡིས་བསྐྱོས་པའི་བྱི་མ་དེ། ས་བཅུ་བར་
 དུ་འགྲོགས་པས་ན། ཐ་མལ་མི་ལ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། ཤེས་རབ་ཟེར་ཀྱང་རེས་འགའ་ཙམ། ང་
 བྱི་རྒྱན་དུ་འགྲོགས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལང་མི་འབྱུང་། ཁོ་པོའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་ཡི།
 དུག་གསུམ་ལ་སོགས་གཙོ་བྱས་པའི། ཐུག་དོག་སེར་སྒྲ་གཡོ་སྒྲུ་རྒྱགས། ལྷ་ངན་དུག་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་དང་། ང་རྒྱལ་ལེ་ལོ་བག་མེད་སོགས། འདོད་ཆེན་རྒྱན་དུ་ཁོ་པོས་གཏོང་། འབྲལ་བ་
 ལས་ནི་གཞོན་པའང་དགའ། ང་ནི་རྒྱན་པའི་སྟོང་མི་ཡིན། ཁྱོད་ནི་སྟོང་བྱར་ཤེས་རབ་སྟེ། འགྲོ་
 བྱ་ཁྱོད་རང་འགྲོ་བའི་རིགས། ཚོད་པས་སྟེང་ཕུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱིས་སྟེས་རྩ་ཡི་གཏམ་འདི་
 མཆོང་། ང་ནི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ལས་ལས་བྱུང་སྟེ་སྟེས་པས་ན། དུས་གསུམ་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མཐུ་ལུས་རྩུ་འབྲུལ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། ཁོ་པོ་འབྱུང་བར་གཤམ་ལུས། ལུས་
 བྱུགས་ལ་དེ་ལས་མེད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྐྱས་པ། བོང་བྱ་ཞོན་ནས་བོང་བྱ་འཆོལ།
 ཁྱོད་ནི་སྟེས་པ་ཁོ་ནས་ནི། འདི་རུ་སྟོང་པ་འཛིན་སྟངས་འགའ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ནི། སེམས་དང་དུས་མཉམ་གནས་དུས་ནས། ཡེ་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་པ་ལ། འོན་
 ཀྱང་སྟོང་བྱར་བྱི་མས་བསྐྱབས། ཚོད་པས་སྟེང་ཕུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུད།² བྱིས་སྟེས་རྩ་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 བྱས། ང་ནི་འདི་ན་འདུག་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ནི་སྟོང་པའི་གནས་དང་ནི། རྟེན་ས་རྟེན་ཕྱར་གང་
 དུ་བྱེད། ཅིས་ཀྱང་ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཟེར་ན། བདག་གིས་འདི་ལྟར་དཔྱད་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་
 མཆོང་མ་རྒྱགས་ཤིག །སྟོང་པ་ལྟ་ནི་རྒྱུ་པའི་བར། ཕྱང་པོའི་ཆོགས་རྒྱན་ཁྱོད་མིན་ཞིང་།

¹ འབྱུང་བར་ བོད་དཔལ།

² ཕུང་། བོད་དཔལ།

ཆོགས་པ་མིན་ཞིང་རེ་རེའང་མིན།། དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ཁྱོད་མིན་ནོ།།

རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེད་པའང་བྱེད།།¹ རྒྱས་པར་བྱུང་དུ་བསྐྱབས་ཡོད་ཨང་།། ཆ་ཤས་
 ཆོགས་པའང་ཁྱོད་མིན་ཞིང་།། རེ་རེའང་ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཀྱང་མིན།། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་
 བྱི།། ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་དག་མིན།། ད་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་།། དེ་ཡི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་
 དང་།། ཐ་མར་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མའི།། སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་
 ཀྱང་དེ་དག་མིན།། དེ་ཡང་སྤྱི་ཅེ་འབྲམ་གཤམ་ཆེ།། སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་གང་དུ་ཡང་།། རང་
 བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་ན།། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱང་མཆང་དོལ་བ་ཡིན།། འཁྲལ་པའི་རང་རོ་ཞིག་པ་ཡིན།།
 སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་ཆོད་པ་ཡིན།། དུག་གི་སྤོང་པོ་འགྲེལ་བ་ཡིན།། ཉོན་མོངས་ཀུན་ཀྱི་དཔོན་པོ་
 དེ།། ཤེས་²དུར་དུ་ཚུད་པ་ཡིན།། ཉོན་མོངས་ཀུན་ཀྱི་ཅ་བ་ཆད།། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་ཆོས་
 ཀུན་ནི།། གཏན་ནས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན།། གནས་ལུགས་དོན་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན།། ཡེ་ནས་
 ཡོད་མ་སྤོང་བ་ཡིན།། གཤམ་སྤྱི་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན།། རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པ།།
 སེམས་ཀྱི་རང་རོ་མཐོང་བ་ཡིན།། གནས་ལུགས་ཐངས་ཐལ་ཆེན་པོ་ཡིན།། ལྟ་རྒྱ་མེད་པའི་ལྟ་
 བ་ཡིན།། མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ཡིན།། སྒྲོམ་རྒྱ་མེད་པའི་བསྒྲོམ་པ་ཡིན།། བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་དོན་ཞིག་ཡིན།། སྤྱི་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན།། མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་བསམ་འདས།།
 གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ།། ཀུན་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཞི།། དེ་རྣམས་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ཡིན།། དྲིལ་བས་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན།། དུ་མ་རོ་གཅིག་བྱ་བ་ཡིན།། འཁོར་
 འདས་དབྱེར་མེད་བྱ་བ་ཡིན།། དེ་རྣམས་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག །མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 བཞག་དོན།། བདེན་འཛིན་ཁྱོད་པས་སངས་རྒྱས་མེད།། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ས་ལམ་མེད།།
 འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་མེད།། བདེན་པ་མེད་ཅིང་བརྟན་པ་མེད།། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་མི་གང་ཤ

¹ དབྱེད་པར་བྱེད།། བོད་དཔར།

² ཤེས་ ཤེས་དཔར། བོད་དཔར།

ན།། བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ནི་ག་ན་མཆིས།། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས།། ཉིང་འཛིན་དེ་ལས་
 ལངས་པའི་རྗེས།། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་མེ་ལོང་ལ།། ཀུན་རྫོབ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར།།
 སྤང་ཙམ་མ་གཏོགས་གཏན་མེད་པས།། བདེན་འཛིན་སྟོང་པའི་ཡུལ་མེད་དོ།། སེམས་ཉིད་སྟོང་
 པའི་མེ་ལོང་དང་།། ཀུན་རྫོབ་སྤང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི།། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་ཙམ།། མ་
 དབྱེད་ན་ཡིན་དབྱེད་ན་མེད།། སྤང་བ་སྟོ་བྱང་མིང་བཏགས་ཙམ།། དབྱེད་མེད་ཙམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
 འཛོགས།། དེ་ཡིས་ཆེས་པར་མ་གྱུར་ན།། བཙལ་བའི་ཆེན་འཛོགས་རྒྱ་མེད།། བྱ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་བརྟོས་
 བཞིན་དུ།། བདེན་པར་སྤང་བ་ཡ་རེ་མཆན།། བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་བས་མཆར།། མཆར་ཡང་
 ཞེན་པས་ཨ་ཐང་ཆད།། བྱིས་པ་རྣམས་པའི་རྒན་པོ་དེ།། རྒྱུས་ཙམ་ཉིད་ནས་རྒན་པོ་རང་།། བྱབ་
 བྱབ་འབྲ་བའི་སྤང་བ་དང་།། དེ་ལ་ཞེན་པ་ཉིད་དང་མཚུངས།། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ནམ་མཁའ་
 ལ།། རྒྱ་མ་ལུས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆོགས་འཕྲིགས།། སྤྲིན་ཆོགས་རྟོག་པས་ཀུན་བསྐྱངས་ནས།། བྱ་བྱེད་
 ཡོངས་ཀྱི་ཆར་བབས་པ།། སེམས་དང་སྤང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས།། བྱང་བར་སུ་ཡིས་མ་མཐོང་བ།།
 དབྱེད་ན་ཆར་སྤྲིན་སེམས་ཉིད་གསུམ།། བྱང་ཡང་ནམ་མཁའ་རང་ལས་བྱང་།། ཐིམ་ཡང་ནམ་
 མཁའ་རང་ལ་ཐིམ།། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་མེ་ལོང་ལ།། མི་ལམ་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར།།
 རྒྱ་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་གཉིད་¹དང་ནི།། སྟོན་ཆད་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས།། རྒྱ་འབྲས་ཡོངས་
 ཀྱི་བྱ་ལས་མཁས།། སྤང་ཙམ་དུ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཐོང་།། དབྱེད་དང་སད་པའི་དུས་ན་ནི།། རོན་
 ལ་ཡོད་པ་ངས་མ་མཐོང་།། བྱང་ཡང་སེམས་ཉིད་རང་ལས་བྱང་།། ཐིམ་ཡང་སེམས་ཉིད་རང་
 ལ་ཐིམ།། སྤང་བ་ཙམ་ལ་ལས་འབྲས་འཛོགས།། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ནང་དུ།། ཤེས་རབ་རྩ་
 བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར།། ལྟ་ངན་ལུན་པ་སེལ་²བ་དེ།། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ནང་ནི།། ཤེས་
 རབ་རྩ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས།། གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་།། སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཐ་

¹ ཉིད་ མོད་དཔར།

² སེལ་ ཤིང་དཔར། མོད་དཔར།

སྒྲིབ་འཛིན། །དབྱུང་དོན་གྲུབ་པ་ངས་མ་མཐོང་།། དེ་ནམས་བྱང་ཡང་སེམས་ལས་བྱང་།། ཐེམ་
ཡང་སེམས་སྟོང་རང་ལ་ཐེམ།། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་བྲག་རི་ལ།། ཆོས་སྐྱ་མཐོན་པོའི་སྐྱ་ཞིག་
འདྲ།། གནས་ལུགས་སྐྱ་འདོགས་ཆོད་པའི་སྐྱ།། བྲག་ཅའི་སྐྱ་དུ་སྐྱག་པ་འདི།། སྟོང་པའི་ཆོག་
གི་སྐྱ་ཆེན་དང་།། སེམས་སྟོང་བྲག་ཆེན་ཆོགས་པ་ཡི།། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་སྟོང་སྐྱ་སྐྱག །མ་
རིག་སྤྱན་སེལ་སྐྱོན་མེ¹ཡིན།། སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཐོས་བསམ་མཛོད།། དབྱུང་ན་ཡོད་པར་ངས་
མ་མཐོང་།། བྱང་ཡང་སེམས་ཉིད་རང་ལས་བྱང་།། ཐེམ་ཡང་སེམས་སྟོང་རང་ལ་ཐེམ།། དེས་
ན་ཁྱོད་དང་ང་གཉིས་ནི།། འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་ཁྱུགས་པ་འདིས།། ལྷན་ཅིག་སྟོད་པའི་
གནས་མ་མཆིས།། ཁྱོད་རང་འགྲོ་བའི་གནས་ལ་རྒྱག །

བདེན་པར་འཛིན་པས་ལན་སྐྱས་པ།། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་སྐྱ་དེ་སྐྱས་ཀྱང་།། ང་ཡིས་ཆོས་
བརྒྱད་བཏང་ན་མཛོད།། ང་དང་ཁྱོད་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ནི།། དངོས་འགལ་ཁྱུགས་པ་ང་ཡང་
འདོད།། ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གནས་མིན་ན།། ཁྱོད་རང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས།། ང་ནི་
ནང་གི་སྟོང་མི་ཡིན།། ཁྱོད་ནི་སྟོང་བྱུང་ཙམ་ཡིན།། ང་དང་སེམས་ཉིད་འགྲོགས་པ་འདི།། རི་
ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་འབྲ།། གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་སྟོད་པ་ཡིན།། ཁྱོད་ནི་སྐྱ་དེ་ཅིག་སྐྱོག་དང་འབྲ།།
ང་ནི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འབྲ།། རྐྱེ་བྲི་མེད་པར་སྟོད་པ་ཡིན།། ཁྱོད་ནི་མི་ལམ་ཡུད་ཙམ་ཡིན།། ང་
ནི་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱན་དང་འབྲ།། ཁྱོད་ནི་མིག་འཇུག་གཅིག་གི་ཡུན།། ང་ནི་མ་བུར་བཅེ་བ་འབྲ།།
ཁྱོད་ནི་སྟོང་རིང་མགོན་པོ་ཡིན།། ང་ནི་འབྲུད་པར་བྱེད་དོ་ཟེར།། ཁྱོད་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་
ཡི།། སྐྱོམ་ཆེན་ནམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།། སེམས་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ་ཟེར།། སྐྱ་དེ་ཅིག་སྐྱ་མའི་
རྗེས་མི་གཅོད།། སྐྱ་དེ་ཅིག་ཕྱི་མའི་སྤྱན་མི་བསྟ།། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སོ་མ་ལ།། བཅོས་སྤང་མེད་
པར་བསྐྱོམ་པ་འདི།། སེམས་རང་བསྐྱོམ་ལས་མ་འདས་མོད།། དེ་ནི་ང་རང་བསྐྱོམ་པ་ཡིན།། ང་
དང་འཛིན་སྤངས་མི་འགལ་བས།། ཁྱོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་མི་འགྲུང་ཞིང་།། ང་ལ་གཞོད་པར་ག་

¹ སྐྱོན་མ་ ཤིང་དཔལ།

ལ་འགྱུར།། དེར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྟེབ་པོ།། ལ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་ཡི།། ཡིད་ལ་བྱར་མེད་
 བསྐྱེམ་པ་ཡོད།། དེ་དང་ང་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་ནི།། འགལ་བ་མེད་པས་ངར་མི་གཞོད།། ཁྱོད་
 ཉིད་བསྐྱེམ་པར་ག་ལ་འགྱུར།། དེར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྟེབ་པོ།། ལ་ལས་སེམས་ནི་གཟུགས་
 ཅན་དུ།། བཅའ་བས་མ་རྟོག་དེ་བསྐྱེམ་པ།། དེ་ནི་ང་ཡི་ཕྱོགས་ནའང་མེད།། འཛིན་སྐྱངས་འགལ་
 བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནའང་མི་འདུག་པས།། ང་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞོད་པ་བྱེད།། ལ་ལ་
 སེམས་ནི་མ་བཅོས་པ།། ལྷག་པ་རྗེན་པར་བསྐྱེམ་པ་ཡོད།། དེ་ག་སེམས་རང་བསྐྱེམ་པ་ཡིན།།
 ང་ཉིད་བསྐྱེམ་ལས་མ་འདས་མོད།། ང་ཉིད་བསྐྱེམ་པ་ང་ཡི་ཕྱོགས།། ཁྱོད་ཉིད་བསྐྱེམ་པར་ག་ལ་
 འགྱུར།། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྟེབ་ངར་མི་གཞོད།། ལ་ལ་རིག་པ་ཐང་ཐལ་ཟེར།། ལྷང་བ་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་ཅིང་།། བསྐྱེམ་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བསྐྱེམ།། དེས་ཀྱང་ང་ལ་གཏན་མི་གཞོད།། ང་དང་འཛིན་
 སྐྱངས་འགལ་བ་ཡི།། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ནའང་མི་གདའ་ན།། ཁྱོད་ཉིད་བསྐྱེམ་པར་ག་ལ་འགྱུར།།
 དེར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟེབ་པ་མེད།། ཐོས་མེད་བསྐྱེམ་པ་པལ་ཆེར་ནི།། ང་སྤྱོད་འགྲིག་འགྲིག་ཡོད་
 ཁ་མོ།། ཆོག་ནི་ཐབ་ཐབ་ཐད་ཁམ་ཅན།། བསྐྱེམ་ག་རང་དུ་ཡོད་ལགས་ཀྱང་།། མཉམ་པར་
 བཞག་ནས་བསྐྱེམ་ཅ་ན།། པལ་ཆེར་ང་ཉིད་བསྐྱེམ་པ་མང་།། ང་དང་ཡོད་ལ་བྱང་མ་བྱེད།། ལ་
 ལ་ང་མེད་བསྐྱེམ་ཟེར་ཀྱང་།། ང་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས།། དབྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱེད་པར།།
 མེད་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེམ་པ་མང་།། དེ་རྣམས་ང་ཡི་ཕྱིན་ལས་ཡིན།། ཁྱོད་ནི་ཕྱོགས་ནའང་མི་
 གདའ་ན།། དེ་དུས་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་དུ་བྱིན།། ཡུད་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་མ་སྟེབ་པར།། ང་ནི་འབྲུད་པ་
 གད་མེའི་གནས།། ཐོས་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱོད་བསྐྱེམ་ཟེར།། ཡ་མཐའ་མ་མཐའ་བསྐྱབ་བསྐྱབ་དང་།།
 དབྱེད་པ་མང་པོ་བྱེད་བྱེད་ནས།། སྐྱེམ་ལ་སྐྱོན་ནི་འཆོལ་འཆོལ་ཟད།། འཛིག་པའི་དོན་ལ་སྐྱོན་
 འཆོལ་དང་།། བསྐྱེམ་པ་ལ་ཡང་དཔྱོད་དཔྱོད་པ།། དཔྱོད་པ་པོ་ཡང་དཔྱོད་པར་བྱེད།། དེ་ཡི་
 དཔྱོད་པ་པོ་ཡང་དཔྱོད།། དཔྱོད་པའི་གཉེན་པོ་མི་ཐད་པས།། ལྷག་མེད་བར་དུ་དཔྱོད་པ་ན།།
 ངལ་བའི་རྣམ་ཏྲོག་ཆེན་པོ་ཡི།། བར་ཆུད་ནས་བསྐྱེམ་རྒྱ་མེད།། དཔྱོད་པའི་དུས་སུ་ཡོང་ཡོང་

སོང་བ། དེ་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་རྒྱུ་དུས་། རྣམ་རྟོག་མང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། ཆོས་སྐྱར་མང་བ་ཡིན་
 པས་ན། རྣམ་རྟོག་དགག་པ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་རོ་ཟེར། གནས་ལུགས་
 བསྐྱེལ་པར་འདོད་པ་ཡོད། རྣམ་རྟོག་གཟུགས་སུ་མ་མཐོང་དང་། སེམས་ནི་གཟུགས་སུ་མ་
 མཐོང་བ། ང་དང་འདྲིན་སྐྱེད་མི་འགལ་བས། གནས་ལུགས་བསྐྱེལ་པར་མི་འགྱུར་ན།
 ཆོས་སྐྱར་མཐོང་བ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། ང་ཉིད་འབྱུང་པ་གད་མོའི་གནས། ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་
 བྲལ་གྱི། དབྱུང་པ་དག་པར་བྱས་པ་ཡིས། བཅའ་བས་མ་རྟོག་པ་དེ་བསྐྱེལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་
 ཆོས་བསྐྱེལ་པས་ན། བསྐྱེལ་བྱ་ང་མེད་བསྐྱེལ་པ་མིན། ང་དང་འདྲིན་སྐྱེད་མི་
 འགྱུར། དེ་ཡང་ང་མེད་བསྐྱེལ་པ་མིན། ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས། དབྱུང་པས་མ་རྟོག་
 པ་ཡི་དུས། མིང་བཏགས་ཅམ་ལ་རྟོག་པ་ཡིས། ང་ནི་མི་འདུག་སྟུང་བསམས་ནས། བསྐྱེལ་
 པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་དགག། བསྐྱེལ་གྱི་མེད་དགག་མ་ཡིན་ཅིང་། ང་དང་འདྲིན་སྐྱེད་དངོས་
 མི་འགལ། འདྲིན་སྐྱེད་དངོས་འགལ་མ་ཞུགས་ན། ང་ནི་འབྱུང་པར་ག་ལ་བྱས། ང་ལ་
 གཞོད་པར་མ་གྱུར་ན། ཤེས་རབ་བསྐྱེལ་པར་ག་ལ་འགྱུར། ལ་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས།
 དབྱུང་ནས་མ་རྟོག་པ་ཡི་ཆེ། ང་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེལ་ཞེས། དེ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེལ།
 དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་ཆད་ཚུལ། ཁོ་རང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ནི། སོང་བའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར།
 མདུན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཞུགས་ཀྱང་། སྟོང་པར་སོང་ཚུལ་མ་གོ་བས། ང་ཡི་གཉེན་པོ་ཤེས་
 རབ་དེ། དེ་ག་རང་དུ་གར་སོང་མེད། གཉེན་པོ་མེད་ན་ཅི་ཕྱིར་གཞོད། ང་ནི་སྟོང་པ་ལས་
 འོས་ཅི། ལ་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི། དབྱུང་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཆེ། དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་
 སོང་བས་ཟེར། སྐྱོམ་གར་དམིགས་གཏད་མེད་དོ་ཟེར། ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སུ་འདོད། ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ། ང་དང་འདྲིན་སྐྱེད་
 འགལ་བ་མཆོར། ང་མེད་བསྐྱེལ་པར་མ་གྲང་ན། ཟབ་དོན་མིང་ནི་ཅིང་བཏགས་ཀྱང་། ང་ལ་
 གཞོད་པའི་ཕྱོགས་ནའང་མེད། ཤེས་རབ་བསྐྱེལ་པ་གད་མོའི་གནས། ལ་ལ་གཅིག་དང་དུ་

བྲལ་གྱི། དབྱེད་པས་མ་རྟེན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ཡི། རིགས་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་དེ་ཡི་ནི། རྒྱུ་ལ་ཅི་ཐུབ་མཉམ་པར་འཛིན། དེ་ལ་གནས་ལུགས་བསྐྱེད་པ་ཟེར། ཤེས་
 པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་གྲགས། ཀུན་རྫོབ་བསྐྱེད་ལ་གནས་ལུགས་འདོད། ཏ་ཏ་ཤེས་རབ་ཡ་
 མཚན་ལ། ང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ང་ཡི་གྲོགས། ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས། དབྱེད་པའི་
 རྒྱལ་ལས་ང་ཉིད་ནི། བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། ངེས་ཤེས་དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་ནི། མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་གནས་ལུགས་འདོད། དེ་ཡང་གོང་དང་བྱེད་མེད་ཅིང་། འཛིན་སྐྱངས་འགལ་
 བ་ཨ་ཅང་ཆེ།¹ ང་རང་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་མོད། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ལ་
 ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས། དབྱེད་པའི་རྒྱལ་ལས་ང་ཉིད་ནི། བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་
 པའི་ཆེ། ཁོ་རང་མེད་པར་དག་པ་དེ། མ་ཤེས་བསྐྱེད་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ཟུར་དུ་བཅའ་ནས་
 སྐྱེད་པར་བྱེད། གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་ཆད་ཡིན། སྟོང་པ་བདེན་འཛིན་སྟོང་ཡོད་པས། ང་རང་
 བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་། ང་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་པ་ཡི། གཉེན་པོ་ཡོད་མེད་ཁྱོད་རང་
 སོམས། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སྟེན། ཁྱོད་རང་མེད་པ་མ་གོ་བར། སྟོང་ཉིད་ཟུར་དུ་བཅའ་བས་
 སོ། ཁ་པོ་སྤྱི་ནི་ཆེ་ཡང་རུང་། འོན་ལ་ང་མེད་བསྐྱེད་པ་ཅུང་། ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་
 གྱིས། དབྱེད་པའི་རྒྱལ་ལས་ང་ཉིད་ནི། བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། ངེས་ཤེས་དེ་ཡི་
 འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི། རྒྱུ་ལ་ཅི་ཐུབ་མཉམ་པར་འཛིན། དེ་ལ་གནས་ལུགས་བསྐྱེད་པར་འདོད།
 གཞན་དེ་དག་ལས་ཅུང་ལེགས་ཤིང་། ང་ལ་འདྲ་ཅན་གཞོན་མོད་ཀྱང་། རྫོགས་པར་གཞོན་
 པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སྟེན། སྤང་པོ་ཆོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་འོ་སྟམ་
 པའི་སྟོང་སྟེ་ཞིང་། ང་འོ་སྟམ་པའི་སྟོང་དེས་ནི། དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་ནི། རྣམ་པ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན། དེ་ལྟར་བདེན་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་བདེན་ཞེན་
 ཡིན། དེ་ལྟར་སྤང་པ་བདེན་སྤང་ཡིན། ཕྱི་མ་ས་བཅུ་བར་དུ་འབྱང་། ཤེས་སྤྱི་བ་ཟེར་བའི་མིང་

1 ཨ་ཅང་ཆེ། ཤིང་དཔར། མོད་དཔར།

ཡང་བཏགས། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ། བདེན་སྣང་ཡོད་དེ་བདེན་ཞེན་མེད།
 མཉམ་གཞག་རྩོམ་གཉིས་ཀ་མེད། སངས་རྒྱས་ས་ན་མཉམ་རྗེས་མེད། སོ་སྤྱེ་རྣམས་ལ་
 གཉིས་ཀ་ཡོད། སྤང་སོ་ཆོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་འོ་སྣམ་པའི་སྟོ་ལ་ནི། ང་ནི་བདེན་
 པར་སྣང་བ་ན། དེ་ཉིད་བདེན་པའི་གཅིག་དང་ནི། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་པར། དེས་པའི་
 ཉགས་ལས་ང་ཉིད་ནི། བདེན་པར་མེད་པར་དེས་པ་ཡི། དེས་ཤེས་དེ་ཡི་འཛིན་སྣངས་དེའི།
 རྒྱན་ནི་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་། ང་ལ་གཞོད་པ་རྒྱུང་བར་དེས། དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟེ་ན། ང་
 ནི་སྤང་སོའི་སྟེང་དུ་ནི། བདེན་པར་ཁེགས་པ་དགོས་པ་ལ། སྤང་སོ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཡི།
 སྤང་སོའི་སྟེང་གི་ང་ཉིད་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པས། ང་ཉིད་སྤང་སོའི་སྟེང་དུ་
 འགྲུང་། ང་དང་སྤང་སོ་ཁ་སྤྲུལ་ནས། བདེན་མེད་ཅི་ཅམ་བསྟོམས་ཀྱང་ནི། འཛིན་སྣངས་
 དངོས་སུ་མི་འགལ་ཞིང་། ང་ནི་སྤང་སོ་ལ་དམིགས་ནས། བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡི།
 སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར། ཆང་མས་དེས་ཤེས་འདྲོངས་ན་ནི། གཞོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
 འོ། སྤང་སོ་ལ་དམིགས་པ་འོ་ཞེས། དེ་ཡི་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་གྱི། མེད་དགག་འཛིན་
 སྣངས་ལྷལ་བྱས་ནས། རྟགས་མ་ཉམས་ཤིང་གསལ་ངར་ལྡན། བྱིང་གྲོད་བལ་ཞིང་མཆོན་
 འཛིན་ཞིག སྤང་སོ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་ནི། ང་མེད་ལྷལ་དུ་ཤར་བ་ཡི། འཛིན་སྣངས་སྟོང་ལ་
 མཁས་ན་ནི། ང་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བ་སྟེ། ང་ནི་འབྲུད་པར་བྱས་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཉིན་
 མོའི་སྐར་མ་ཅམ། རྒྱན་དུ་ང་ཡི་གཞལ་བྱར་དེས། ང་ནི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར། ང་ནི་འབྲུད་
 ཟེར་མི་རྣམས་ཀྱིས། འདྲེ་ནི་ཤར་སྟོར་གནས་པ་ལ། སྤྱད་ནི་བྱུང་སྟོར་སྤྱེལ་དང་མཚུངས།
 རྒྱན་མ་ངོས་ནི་མ་ཟིན་པར། རྒྱན་མའི་ངོས་ནི་འཛིན་པ་འདྲ། འབེམ་ནི་མིག་གིས་མ་མཐོང་
 བར། འབེམ་ལ་བརྟེན་པའི་མདའ་བརྒྱག་འདྲ། ཁོར་བྱ་ངོ་ནི་མི་ཤེས་པར། ཁོར་བྱ་བཅའ་ནས་
 དེ་སྟོང་འདྲ། ཤེས་རབ་ཁྱོད་ནི་མཐོང་ལྷལ་མིན། ང་ནི་ཀུན་གྱི་བདག་སོ་འོ། ང་ནི་སྟོ་བདེ་
 བསམ་གྲུབ་ཡིན། ལ་ལ་ང་ནི་འབྲུད་དོ་ཟེར། རྣམ་བཤུན་རིགས་པས་དབྱུང་རྟགས་ཀྱིས།

སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ངཉིད་ནི།། བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི།། དེས་ཤེས་འཛིན་སྤངས་རྒྱན་
 སྦྱང་ཟེར།། འཛིན་སྤངས་དེ་ནི་རི་ལྷ་བྱ།། ཤེས་པའི་རྒྱན་ལ་ཟེར་ན་ནི།། དེ་ནི་ངཉིད་བསྐྱེལ་
 པས་ན།། ང་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།། སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་མཐུན།། རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན།། དེ་ཡིས་རྫོགས་པར་གཞོད་མི་འགྱུར།། དེས་ན་ང་ལ་གཞོད་པ་རྒྱུང་།། འཛིན་
 སྤངས་མེད་དགག་ཡིན་ཟེར་ན།། མེད་དགག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།། རྣམ་མཁའ་མཐའ་དབྱས་
 མེད་ལ་ནི།། མཐའ་དབྱས་མེད་པའི་དོན་དེ་ནི།། གཟུགས་མ་གྲུབ་དང་དོན་འདྲ་བས།། ང་ལ་
 དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ན།། འཛིན་སྤངས་འགལ་བར་ག་ལ་འགྱུར།། ང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱོགས་
 ན་མེད།། སྒྲོན་པོར་མཐོང་ལ་ཟེར་ཅེ་ན།། སྒྲོན་པོ་རི་རབ་མདངས་ཡིན་ཅིང་།། རྣམ་མཁའི་དོན་
 ལའང་མི་རེག་ན།། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།། གཞོད་པར་འགྱུར་བ་གང་མའི་གནས།།
 རྫོགས་བཅས་རགས་པ་བཀག་ཙམ་ལ།། བྱེད་དོ་ཟེར་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི།། རྒྱན་ནི་གང་ལ་བྱེད་པར་
 འགྱུར།། དེས་ཤེས་དེ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན།། དེ་ནི་དེས་ཤེས་རྒྱན་ཡིན་པས།། ངཉིད་བསྐྱེལ་པ་ཁོ་ནར་
 གནས།། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཨ་ཅང་ཆེ།། རང་བཞིན་མེད་ལ་ཟེར་ཅེ་ན།། ཡིན་མོད་མེད་
 དགག་རྒྱན་ནི་གང་།། གཅིག་གམ་མི་གཅིག་རི་ལྷར་བྱེད།། མི་གཅིག་ན་ནི་ངོས་འཛིན་དགོས།།
 རྫོགས་བཅས་རགས་པ་བཀག་ཙམ་ལ།། རྣམ་མཁའི་མེད་དགག་ཙམ་བཏགས་བཞིན།། བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་བཅད་ཙམ་གྱི།། མེད་དགག་དེ་ཡི་རྒྱན་དེ་ལ།། གོང་གི་དེས་ཤེས་དེ་ཡི་ནི།། ཡུལ་
 ལམ་འཛིན་སྤངས་མེད་དགག་གི།། མིང་འདོགས་བྱེད་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི།། དེ་ཉིད་དཔྱོད་ལ་རྟགས་
 པ་དང་།། མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་ན་ནི།། བྱིང་དང་རྒྱགས་དང་མི་གསལ་དང་།། རར་མེད་པ་
 དང་འབྲུགས་མི་ལྷན།། ཉིག་དང་ཉིད་པོར་ལུས་པ་དང་།། རྒྱུ་འཕྲོ་གཡེང་བ་རྣམས་ལ་སོགས།།
 དགོས་དུས་ང་ཡིས་བཏང་བས་ན།། ཁྱོད་ནི་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དོ།། གསོབ་དང་གསོག་དང་སྦྱང་
 པོ་མེད།། བན་བྱན་ལ་སོགས་ང་ཡིས་གཏོང་།། ཁྱོད་ནི་འབྲུལ་པས་དེ་ལ་ཞེན།། ང་ཡིས་བྱིན་
 རྒྱབས་བྱས་འོག་ཉལ།། དེས་ན་ང་ལ་གཞོད་མི་འགྱུར།། དཔྱོད་དུས་མ་ཟད་མཉམ་གཞག་

ཉུང་ཏོ། སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ང་དེ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་དེ། དམིགས་ལུལ་ནར་
 མར་མ་བརྟེན་པར། བཅུག་ནས་བཀག་པའི་མེད་དགག་གི། རྒྱལ་ལ་ཤུགས་དང་གསལ་ངར་
 ནི། ཡེངས་མེད་མ་ཉམས་ལྡན་པར་ནི། མཉམ་གཞག་བསྐྱེལ་ན་མཁས་པ་ཡིན། དེ་འབྲས་སྤྱིད་
 མཐའ་ཅམ་ཡིན་པས། ང་ནི་སྤྱིད་ཉལ་རིང་མོ་བྱེད། ཤེས་རབ་སྤྱོད་ནི་ཅབ་ཅུབ་མང་། མང་བ་
 ཅམ་དུ་ཟད་ལགས་གྱི། ང་དང་སྐྱོམ་ཆེན་ཀུན་མཐུན་པས། སྤྱོད་རང་ཡི་ཐང་མ་ཆད་པར།
 གནས་ལུགས་ངར་དུ་ཉལ་ན་ལེགས། ང་ནི་འབྲུད་ཟེར་མང་ལགས་ཀྱང་། ང་ལ་གཞོད་པར་མི་
 འགྱུར་བའི། རྒྱུ་མཆོན་འདི་ལྟར་ཡོད་པས་ན། ཤེས་རབ་ན་བ་གཞུངས་ལ་ཉོན། སྤྱིར་དུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། ང་ཡི་མངའ་ཞབས་འབངས་སུ་མཆི། འོན་ཀྱང་ཐར་པ་འདོད་
 རྣམས་ལ། ང་ཡི་མདའ་ལྷ་འཕངས་པའི་ཆེ། ཐར་ལ་འཕགས་པར་ག་ལ་རུས། གྲུབ་མཐར་
 ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་གཉིས། ཞུགས་པ་ལྷུ་དུས་ར་ཅམ། དེ་ལའང་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཡོད་པའི།
 སྤྱི་པ་ཆེས་ནི་མང་བར་ཡོད། སྤྱི་ལའང་གྲུབ་མཐའ་མང་མོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་ན་ཉག་ཆད་གཉིས་སུ་
 འདུས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ། འདི་ག་གཅིག་སུ་མ་གཏོགས་པའི། སྤྱི་བ་སྤྱི་
 ཁས་མི་ལེན། ཐར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད། སྤྱོད་པ་པ་ཡིས་སྤྱི་མ་ཡི། བདག་
 ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད། གངས་ཅན་ལ་སོགས་
 གཞན་རྣམས་ཀྱིས། ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་རྣམ་མཐུན་མེད། ཉག་པས་འབྲས་སུ་སྤྱི་བར་འདོད།
 ལྷ་སྤྱིགས་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། བཞི་ཐོབ་མཛོན་ཤེས་རྒྱུ་འབྲུལ་སོགས། ལུས་པ་ཐོབ་
 ཅིང་ལྟ་བ་དེ། གོམས་པས་བཟོད་པ་མི་འཐོབ་ཅིང་། རྟོད་ཅི་ཅམ་དུང་བཟོད་རུས་མེད།
 ཤེས་རབ་བསྐྱེལ་པར་མི་འདུག་པས། ང་ལ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་གཞོད། ཆོར་འདུ་སེམས་པ་སོགས་
 བཀག་པའི། ཡིད་ལ་བྱེད་པའང་བཀག་ནས་ནི། སྤྱིར་མེད་མཉམ་གཞག་བསྐྱེལ་པར་བསྐྱོམ།
 དེས་ཀྱང་ང་ལ་གཞོད་མི་འགྱུར། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། གང་དུ་ཡོད་སོགས་དཔྱོད་པ་

ཡི། འདུཤེས་བཀག་པའི་ལྟ་བ་དེ། གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་མེད་པས་ན། བསྐྱལ་པར་བསྒྲོམ་སྟེ་
 ངར་མི་གཞོད། འདུཤེས་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་འདུཤེས་དེའང་། ཡོད་
 པ་མིན་ཅིང་མེད་པ་མིན། ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་རྟོག་པར། བསྐྱལ་པར་བསྒྲོམ་སྟེ་ངར་མི་
 གཞོད། ང་ལ་གཞོད་པའི་གཉེན་པོ་མེད། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ལྟ་བ་འོ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི། མཚན་མ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི། ཡིད་
 རྟོག་འབའ་ཞིག་གསལ་རིག་ཅམ། དེ་ལ་མཉམ་གཞག་བསྐྱལ་མང་བསྒྲོམ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་
 པ་ལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། མ་གཏོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞན་མེད་མོད། རྒྱུན་དང་
 མ་འཕྲད་ཡིན་པར་ཟད། ང་ནི་དེ་གར་སྤྲོད་པ་ལ། གཉེན་པོའི་གཞོད་པ་ཕྱོགས་ནའང་མེད།
 ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། ད་ལྟའི་བསྒྲོམ་པ་པལ་
 མོ་ཆེ། སྒྲོམ་གྱི་མིང་འདོགས་བཟང་བཟང་དང་། སྟན་སྟན་རི་ཅམ་བཏགས་ལགས་ཀྱང་།
 བསྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་རང་ལ་ཡང་། འདི་རྣམས་བསྒྲོམ་ལས་མི་འདའ་བར། ང་མེད་སྟེ་
 ཡིས་རྟོགས་པ་མེད། ང་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ནི། འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་
 ན། འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་མ་ཞུགས་པའི། བསྒྲོམ་གྱིས་ང་ལ་གཞོད་པ་མེད། ལུན་པའི་
 གཉེན་པོར་སྤྲོད་པ་བཞིན། དཔོན་གྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། སྤང་པོ་ཞིག་ཆེ་སྤང་འཛིན་སྟོ།
 མི་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟ་བར་འདོད། གསལ་རིག་ཅམ་ནི་མི་འདོར་བས། ཤེས་པ་བསྒྲོམ་ལས་མི་འདའ་
 ཞིང་། དེ་འདྲ་བྱེད་བྱ་སྤྱ་བ་འདོད། ང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱོགས་ནའང་མེད། རྩལ་ཕན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆ་མེད་ནི། མ་རིག་མ་འབྱུང་རིག་ལ་ཁད། སིལ་བྱར་གནས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་མཐུ་ལས་ནི། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བན་བྱན་དང་། གསོབ་དང་གསོག་དང་སྤྲོད་པོ་
 མེད། རག་མ་ལུས་པར་མཐོང་བ་ན། རི་དང་ར་བ་ཁང་གིས་དང་། ཅིག་པ་ལ་ནི་ཐལ་བྱང་
 དང་། ཐོགས་སྤྱག་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། རྩལ་ལྷང་ལག་རྗེས་འཛོག་སོགས། ཡོན་ཏན་
 དཔག་མེད་མངའ་མོད་ཀྱང་། ང་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་གྱི། གཉེན་པོ་མེད་པས་ངར་

མི་གཞོད། དེ་ལྟའི་སྒྲིམ་ཆེན་པལ་ཆེར་ནི། དེ་དག་གྲུང་ཆེ་མཆོག་འཛིན་པས། ཤེས་རབ་
 བསྒྲིམ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ང་ཡི་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། ཅི་ཕྱིར་ང་¹ཡི་གཉེན་པོ་མེད། འོན་
 གང་དེ་དག་སྒྲིམ་པ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡི། རྒྱ་ཚམ་བྱེད་པས་བསྒྲིམས་ཤིག་གོ། འོན་
 གང་ང་ཡི་བདེན་གྲུབ་དེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་འདོར་མི་རུས། བདེན་གྲུབ་དོར་བས་དངོས་
 རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་འཛིན་མི་རུས། ང་དང་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་པས་ན། ང་ལ་གཞོད་
 པའི་རེ་ཐག་ཆད། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་སོ། དེ་ཡི་མཉམ་གཞག་ཅི་བསྒྲིམས་ཀྱང་། རྟོད་
 ཅི་ཚམ་དུ་བསྐྱོད་རུས་མེད། བཟོད་²པ་སྦྱེ་བར་ག་ལ་རུས། སེམས་ཚམ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་
 བྱི་གྲུབ་པ་དང་། རྩས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས། ཆད་གྲུབ་ཏུ་ནི་མཛད་པར་སྤང་། ཁྱད་
 པར་སེམས་ཚམ་དངོས་སྤྲུལ་ས། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ལྟ་བའང་དེ་མཐུན་
 བསྒྲིམས་པས་ན། ང་ལ་མ་གཞོད་མ་ཟད་བར། ང་ཉིད་བསྒྲིམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ང་རང་
 བསྒྲིམ་པ་ང་ཡི་གྲོགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག་ཅིག །ཐར་པ་ཚམ་ཡང་ཐོབ་པར་དགའ།
 རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་འཛིན་པ་མི་ཤེས་པས། བདེན་པ་གཉིས་དང་ཐར་པ་
 མེད། “མགོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་གསུང་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དེ། དེ་དག་ཀུན་
 རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། བདེན་གཉིས་ཉམས་ལ་ཐར་པ་འབྱུང་ཡོད་མིན།”³ ཞེས་
 སོགས་ང་ཡི་གཞུང་དུ་གསུངས། དཔུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་
 ཀྱང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ཐ་སྙད་དུ་ནི་མེད་པ་ན། བྱ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་འཛིན་མི་
 ཤེས། དེ་འབྲའི་ལྟ་བ་མ་བོར་བྱིན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་། འཕགས་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་

¹ ཅི་ཕྱིར་དེ་ མོད་དཔལ།

² བཟོད་ ཤིང་དཔལ། མོད་དཔལ།

³ རྩེ་བཅུ་ན། དཔུ་མ། འ་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དཔུ་མ་ལ་འབྲུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ། ཤོག་གངས་ 304ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་
 འད་སྟེ། “སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། དེ་
 ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འབྱུང་ཡོད་མིན།” ཞེས་སོ།

བ་དགའ། སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ལས་ནི་མ་སྒྲོད་ན། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་མ་
 བསྐྱབས་པའི། སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་པལ་ཆེར་ནི། མ་རིག་ཐུན་པའི་སྒོ་དེ་ནི། དེ་ལས་ནག་པའི་
 ཅིག་ཁྱག་གི། ནག་པ་ཞིག་ལ་རྟེན་བཅས་ནས། ང་དང་འཛིན་སྐྱངས་མི་འགལ་བའི། ཡིད་ལ་
 བྱར་མེད་བསམ་རྒྱ་མེད། སྒྲོམ་མེད་བལྟ་རྒྱ་མེད་དོ་ཟེར། གསལ་རིག་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ནི། ཡིན་པ་རྒྱས་ནི་མེད་པས་ན། གསལ་རིག་ཙམ་ལ་མ་ཡེངས་པར། འཛིག་པ་སྒྲོམ་གྱི་ཡང་
 ཅེར་འདོད། ཐར་པ་ཙམ་ཡང་མི་འཐོབ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་མེད་གནས། གང་ཡང་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར། གསལ་རིག་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ་པ་ནི། སེམས་རང་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་
 ན། ང་དང་སེམས་གཉིས་འབྲལ་མེད་གནས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ཡིན། ང་ཉིད་བསྒྲོམས་
 པའི་འབྲས་བྱ་ལ། ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱི་ཁར། ང་ཉིད་རྒྱས་སུ་འགོ་བ་ལས། འོས་མེད་
 གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། དབྱ་མར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་ལྷག་པ་མེད།
 དེ་ཡི་ལྟ་བུ་འང་འཕགས་པ་ཡི། རྗེས་ཐོབ་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ས་རུ་དེ་ཡང་
 འདོར། དེ་ཡི་རྒྱ་མཆན་ཅི་བྱིར་ན། ཐ་སྙད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་
 འདོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ས་ན་མིང་དོན་གྱི། མཆན་མ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། མཉམ་
 གཞག་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་པར་ནི། རྒྱད་ལྔ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྒྲས་པ། ང་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སྤྱིག་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་
 བྱེད་ཀྱི། ང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། སྤྱིད་པ་རྣམས་པོར་བྱེད་འགྱུར་ན། བསྒྲོམས་ན་ཁྱོད་འབྱུང་
 ཐེ་ཆོམ་མེད། ང་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ། ཁྱོད་ཉིད་འཁོར་བར་ལྷུང་བའི་དག། ཁྱོད་ནི་
 ཅད་ནས་མ་བཏོན་ན། འཁོར་བར་སྐྱར་ལ་མཐའ་མི་འདུག །

བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྒྲས་པ། ང་ཉིད་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་ལ། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པར་
 མི་བྱེད་པར། རྒྱག་ཅིག་བྱས་པས་འགོ་བ་དགའ། གཉེན་པོའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་འགལ་ན།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་དགར་ལངས་ནས། གོ་

གོན་མཆོན་ཆ་སྣ་ཆོགས་ཐོགས། རྒྱུ་དང་གསོད་ཀྱི་དག་འབྲིན་ཅིང་། མཐུ་དང་རྩ་འབྲུལ་
 རུས་པ་རྣམས། རི་ཅམ་མང་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ང་ཡི་ཕྱོགས་ཉིད་རྒྱས་པས་ན། ཤེས་རབ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་གང་དུ་བྱེན། ང་ཡི་ཕྱོགས་ལ་འང་མ་འཁོར་ན། འབྲུད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྲུགས་ཡིན།
 ང་ཡི་འོག་དུ་ཚུད་པ་ཡི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་
 ཡི། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ལོ། མཆོན་ཉིད་སྤྲུགས་པ་སྟོམ་ཆེན་པ། སལ་ཆེར་ཁ་ལ་ཆེ་འདི་
 བློ་སྟོས་བཏང་ཡིན་ཟེར་ཞེ་ལ་ནི། ང་ཡི་ཉན་ཐོས་ཁོ་ན་དང་། བྱ་བཏང་བྱ་བྱེད་གཞན་ལས་
 མང་། ཁྱད་པར་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཡང་། སལ་ཆེར་ང་དང་ཤེས་རབ་གཉིས། འདམ་
 དུ་བཙུག་ན་ང་ཉིད་འདམ། ཅི་ཡི་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཉིད་ནི། ཟ་རྒྱ་མིན་ཅིང་གོན་རྒྱ་མིན། མཐོང་
 བའི་ཡུལ་ན་ཁྱོད་མེད་ཅིང་། བྱི་མ་གར་སོང་ཆ་མེད་ཡིན། ང་ནི་འབྲུལ་ལ་ཉེར་མཁོ་ཡིན།
 ར་ཆང་ཟ་མ་བཟང་ངན་དང་། བཀྱར་སྟེ་ཞབས་ཉོག་ཆེ་ཚུང་དང་། འབྲུལ་བ་བཟང་ངན་ལེགས་
 ཉེས་སོགས། ང་ཡིས་འབྲུལ་དུ་ཉོགས་ནས་ནི། གདབ་ལན་བཟང་ངན་ང་ཡིས་བྱེད། དགའ་
 མགུ་ཐམས་ཅད་ང་ཡིས་བྱེད། ཆོས་བརྒྱད་སྟོག་དུ་ངས་བཙུད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དུས་གང་དུ་
 བྱེན། མཐོང་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ། ང་ནི་འབྲུལ་མར་བཅར་མར་དགོས། ཁྱོད་ནི་
 འགྲུང་བའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། ཤེས་རབ་ཁྱོད་ནི་འདི་ཉོན་ཅིག །ཁྱོད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དེ། སྤྱིད་པ་
 རུལ་པོར་ཨེ་བྱེད་ཀྱང་། ཁྱོད་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་རྟགས། རྒྱ་མཆོན་སྟེ་བྱིར་ཆོས་ནི་འཆོང་།
 ཆོས་ར་བོར་ནས་གོང་ཡུལ་འགྲིམ། སྟོམ་པ་བོར་ནས་བག་མ་ལེན། རུལ་བྲིམས་བོར་ནས་
 འདོད་པ་སྐྱབ། རི་ཁྱོད་བོར་ནས་ཁྱི་དྲོག་བྱེད། འདོད་པ་མ་སྤངས་ངོ་ཆ་སྤངས། འཁོར་བ་
 མ་སྤངས་ཐར་པ་སྤངས། ཆོས་བརྒྱད་མ་སྤངས་བསམ་གཏན་སྤངས། ང་ཉིད་མ་སྤངས་སྟོང་
 ཉིད་སྤངས། རས་ཁ་གང་ལ་དབང་བསྐྱར་འཆོང་། སྟོག་ཆོག་གཅིག་ལ་རྗེས་གནང་འཆོང་།
 གཤེན་ཆོག་འདི་བྱི་གཉིས་ཀ་འཆོང་། དེ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཆེས་མང་མོད། ཐམས་ཅད་ང་ཡི་
 འཕྲིན་ལས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དུས་གང་དུ་བྱེན། འབྲུད་པའི་སྟེ་སྤྲུགས་མ་འདོན་ཅིག །གཞན་

ཡང་ཤེས་རབ་འདི་ཉོན་ཅིག །འཆི་བ་སྤྱང་ནས་མ་བྱུང་ན། ཆོས་པའི་མིང་ནི་ཅི་བཏགས་ཀྱང་། ཆེ་འདི་ལས་ནི་འོས་ཅི་ཡོད། །འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི། ཉེས་དམིགས་བསམས་བས་སྤྱང་ནས་ནི། ཐར་འདོད་སློ་ནི་མ་སྤྱེས་ན། ཉན་ཐོས་ཐར་པའང་ག་ལ་འཐོབ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར། བཅེ་སློ་སྤྱང་ནས་མ་སྤྱེས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་ཁུར་དུ་མ་ཁུར་ན། ཐེག་ཆེན་གྲལ་དུ་ག་ལ་ཚུད། །ཞི་གནས་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་ནི། ང་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཡི། ཤེས་རབ་ཁྱོད་ནི་བསློམ་པ་ལ། དབྱེད་བས་གནས་པ་ལྷག་པར་ནི། འཛེན་པའི་ཤིན་སྤངས་མ་ཐོབ་ན། ལྷག་མཐོང་བསློམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་བས་ང་འབྱུང་མ་ཟེར་ཅིག །འབྱུང་འབྱུང་ཟེར་བ་མང་ལགས་ཀྱང་། སྒར་ཡང་སེམས་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ། ད་དུང་སེམས་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ། སྒྲོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་དུ་བསྐྱད། ང་ཡི་སར་ནི་ཁྱོད་མ་བྱུང་། ད་དུང་ཁྱོད་ནི་བྱེད་ལོར་ཟད། སྒྲོན་ཆད་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས། ལུ་དུས་རའི་མེ་ཉོག་བཞིན། སྒྲུབས་ཁ་ལེགས་པ་རེ་རེ་ཅམ། དེ་ཡི་མིང་ལ་མ་རིག་ཟེར། མ་རིག་སངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར། དེ་བས་ཁྱོད་དང་ང་གཉིས་ནི། སེམས་དང་འགྲོགས་པ་ང་སྤྲོ་མོད། ང་ཡི་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་ལ། གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས། ཟེར་བ་ཀུན་གྱིས་སྤྱིང་ན་ཡང་། གངས་དང་ངོ་ནི་ཤེས་པ་མེད། གཉེན་པོ་ངོ་སྟོང་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ལགས་ཀྱང་། ང་ཡི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ནི། གཅིག་བྱ་བྱབ་པར་མི་འགྱུར་བས། གཞན་རྣམས་གང་མོད་གནས་སུ་འགྱུར།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྱེས་པ། ཁྱོད་རང་གཏམ་ལབས་བཟང་པོ་འདུག །ཟེར་རྒྱ་པ་བསད་བྱ་ལའང་ཡོད། ལྷེ་ཡོད་གཡེར་མས་སྤྱི་བར་བྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་ལབས་ཆད་བརྟུན་པ་ཡིན། ཡང་དག་མཐོང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། གཏི་ཐུག་ཅན་གྱིས་ལབས་མངས་ཀྱང་། འགལ་བའི་རྣམ་གངས་མང་བར་ཟད། ལམ་དང་འཕོང་ར་ཉག་ཉག་རྣམས། ལོང་གཏམ་ཅལ་ཅོལ་དལ་མེད་ལབས། འོན་ཡོད་ལབས་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་བཞིན་ཁྱོད་ལའང་དོན་མེད་མོད།

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་ལ་བས་རྣམས་ནི། བལ་ཆེར་སྤང་བྱར་གོ་བས་ན། རིགས་པ་ཁས་ལེན་ཟེར་
 བ་ནི། ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུ་འདི་ལྟར་ཡོད། ཉན་མོངས་རྣམ་ཏྲོག་ཆེས་མང་མོད། ཡང་དག་
 འོན་ལ་རྣམ་ཏྲོག་མེད། རྒྱ་སྤྱན་ཐམས་ཅད་ཅ་ཅོ་ཆེ། རྒྱ་མཆོ་ཅ་ཅོ་ག་ལ་སྒྲིག་། སངས་རྒྱས་
 བདེན་པ་གསུང་བ་ཡིན། བརྟུན་པ་གསུང་བ་ག་ལ་སྤིང། བརྟུན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅི་མང་ཡང་།
 བདེན་པའི་དོན་དུ་མེད་པ་ཡིན། བདེན་པའི་དོན་དུ་བདེན་པའང་མེད། ཁྱོད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས། སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་ཟེར་ན། སེམས་ནི་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྒྲིམ། རྟག་གོ་ཞེ་ན་
 སྒྲི་བ་འགལ། མི་སྒྲི་ཟེར་ན་མངོན་སུམ་བསྟོན། མི་རྟག་ཟེར་ན་སེམས་ཀྱི་ནི། སྐད་ཅིག་སྤྲ་སྤྲི་
 ཡོད་དམ་མེད། སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་ཡོད་ཟེར་ན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་དེའི། བདེན་པར་
 སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ། སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་འགྱུར་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
 དང་། རྟག་བརྟུན་ཐེར་བྱུག་གྱུར་བས་ན། མ་རིག་པ་དང་ཁས་སྤངས་འགལ། སྐད་ཅིག་སྤྲི་
 མར་འགྱུར་བ་མེད། ད་ལྟར་བ་ཡང་མེད་པས་འགལ། བདེན་པར་གྲུབ་ལ་འགྱུར་བ་མེད།
 འགྱུར་བ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་འགལ། སྐད་ཅིག་སྤྲི་མ་ཁས་ལེན་ན། སྤྲི་མ་མ་འོངས་འབྱུང་
 འགྱུར་ཡིན། འབྱུང་འགྱུར་སྒྲི་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། སྤྲི་མ་ཞེས་པ་དང་པོ་ལ། ལྟོས་ནས་སྤྲི་
 མར་བཏགས་པ་ཡིན། ལྟོས་དང་སྒྲི་བ་འཕྲལ་བཞག་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ལྟོས་མེད་དང་།
 འགྱུར་མེད་སྒྲི་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་པའི། རྟག་བརྟུན་ཐེར་བྱུག་ཁས་ལེན་
 པ། དངོས་འགལ་ཡིན་པ་མ་རིག་གས། ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ན། དེ་ལའང་སྐད་ཅིག་སྤྲ་སྤྲི་
 ཡོད། སྤྲ་སྤྲི་གོང་གི་རིགས་པས་མཚུངས། དེ་ཡི་ད་ལྟར་ལྟན་ཅིག་ན། དེ་ལའང་སྤྲ་སྤྲི་གོང་
 དང་མཚུངས། དེ་བཞིན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། ད་ལྟར་མ་ཟད་བར་དུ་དབྱེད། ད་ལྟར་ཟད་
 པའི་དུས་བྱུང་སྤིན། ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་གནས་མེད་ཅིང་། ཡོད་པའི་ཆོས་ཤིག་མ་དམིགས་
 བ། ཁྱོད་ནི་སྤྲ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི། བདེན་པར་གྲུབ་
 པས་གང་དུ་སྤིན། དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངམ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དུག་གསུམ་དེའི།

དང་པོ་ཞེ་སྤང་སྦྱེས་པའི་ཆེ། ཞེ་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡི། སྤང་ཚུལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན།
 རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཞེ་སྤང་རང་དུ་འདོད་རིགས་མོད། འདོད་ཆགས་སོགས་
 སུ་སྦྱེ་བ་འགལ། འདོད་ཆགས་སོགས་སུ་སྦྱེས་པའི་ཆེ། བདེན་པའི་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་
 དང་། ཉག་བཟན་ཐེར་བྱག་གནས་པས་ན། འགྱུར་མེད་ཉག་པར་འདོད་ཆགས་སུ། རིགས་ཀྱི་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འགལ། གཏི་ཐུག་ལ་སོགས་གན་མཆིས། གཏི་ཐུག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་དུ།
 གནས་སོ་ཞེ་ན་སྤྲ་མ་ཡི། སྦྱོན་ནི་འདིར་ཡང་སོ་ན་གནས། སེམས་ནི་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་དང་།
 ལྟན་ཅིག་དུ་ནི་གནས་ཞེ་ན། སེམས་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡི། སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
 དང་། གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་པ། ལྟོས་མེད་ཉག་བཟན་ཐེར་བྱག་པས། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 བྱུང་བ་ཡི། སེམས་བྱུང་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གཅིག་ནི། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་དུ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་བྱུང་བ་འགལ། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་། ཙུ་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 འགལ། དག་དང་མི་དག་ཕྱང་མ་བསྟན། མེད་པའམ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགལ། སེམས་ནི་
 རང་བཞིན་གྲུབ་པ་ན། དག་སྤྲིག་ལ་སོགས་ལས་འབྲས་རྣམས། གསར་སོག་མེད་ཅིང་སྟོང་
 བ་མེད། འཁོར་བ་མེད་ཅིང་ཕྱང་འདས་མེད། ཆོས་ཕྱང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མེད། སྦྱབས་
 གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་མེད། དུག་གསུམ་མེད་ཅིང་དེས་བསྐྱེད་པའི། ཉོན་མོངས་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་མེད། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན། འགལ་འདུའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོར་
 འགྱུར་། གོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པའི། ང་ཡི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་ཡི། ཉོན་མོངས་
 བརྒྱད་ཁྲི་ཁས་ལེན་དང་། ཀུན་ལ་ང་ཡི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས། ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་འགལ་འདུར་
 བྱི། མོང་བར་མ་མཐོང་ཅེ་རེ་ལོང་། ཡང་ན་བསྟོན་ནམ་སྟོ་འཕུ་ཅི། བདེན་པར་གྲུབ་ལ་ཆོས་
 ཀུན་མེད། ཆོས་ཀུན་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་འགལ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པས་ན། སེམས་ནི་
 ལྷ་རུ་སྦྱེས་པའི་ཆེ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སྦྱེས་ཆེ། སེམས་ནི་གཅིག་ཕུ་ལ་དམིགས་
 བས། བདེན་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་བས་ན། དེ་འཛིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས། སྦྱིར་དུ་གཞན་

དུ་སྐྱེ་བ་འགལ། གལ་ཏེ་འོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། དེ་ཡི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལ་བདེན་
 འཛིན་སྐྱེ་བ་འགལ། གལ་ཏེ་བདེན་འཛིན་སྐྱེས་པ་ན། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་འགལ།
 ལྷ་ཡི་ཆེ་དང་དཔལ་འབྱོར་སོགས། འདོད་ཡོན་བདེན་པར་གྲུབ་སྒྲུང་བ། དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
 ནས། ཁོ་རང་ལྟོས་མེད་གྲུབ་གྲུབ་པ། འགྱུར་མེད་ཉག་པར་སྡོད་པས་ན། འཆི་དང་ཆེ་འཕོ་ག་
 ལ་སྲིད། འཆི་དང་ཆེ་འཕོ་སྲིད་ཟེར་ན། རང་ཚུགས་སྤུང་བར་མ་གྱུར་པས། འགྱུར་བ་མེད་
 པའི་བདེན་གྲུབ་འགལ། ལྷ་ལུས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ན། འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའང་མེད།
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་པོ་ཡང་། ལྷ་མོའི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། ཆགས་པ་བདེན་པར་སྒྲུང་
 བ་ཡི། སྒྲུང་བ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས། སྐྱེ་སོགས་འདོད་ཡོན་བཞི་པོ་ལ། ཆགས་པ་ཅི་ཡི་
 ཕྱིར་ན་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་གཟུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་འགལ། ལྷ་ཡི་ཕུ་མོ་ལ་དམིགས་ནས། ཡིད་དུ་འོང་
 པའི་བྱམས་པ་དེ། ལྟོས་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུང་། སྒྲུང་བ་གཞན་འགྱུར་མི་སྲིད་ན། ལྷ་
 མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་ཆོ། ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་འགལ། གལ་ཏེ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་ན། ཡིད་
 འོང་བྱམས་པའི་བདེན་གྲུབ་དེ། ལྟོས་མེད་འགྱུར་བ་མེད་པ་འགལ། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་དམིགས་པ་
 ཡི། ཞེ་སྤང་དག་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ཞེ་སྤང་བདེན་པར་སྒྲུང་བས་ན། འཐབ་མོ་གྲོལ་ནས་རང་
 ཡུལ་དུ། ལྷ་མོ་ལ་ནི་བཅེ་བའི་ཆོ། ཡིད་འོང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད། སྐྱེ་ན་ཞེ་སྤང་བདེན་གྲུབ་
 འགལ། ཡིད་འོང་དེ་ཡང་གསར་སྐྱེ་བས། ཡིད་འོང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགལ། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་ལག་སྟབས་འདིས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་འདྲ། གྲོ་གཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ངོར། ཆོས་ཀུན་སྐྱེ་འགག་འགྲོ་འོང་མེད། ཐ་སྙད་ལས་འབྲས་ཐམས་ཅད་མེད། མདོར་
 བ་ཆོས་ཀུན་མེད་པར་གྲོ། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཆོན་ཅི་སྟེ་ན། བདེན་པར་འདོད་རྣམས་ཆོས་ཀུན་ནི།
 ལྟོས་མེད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས། ཁོ་རང་ངོ་པོས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་། འཛིག་ཉེན་ཐ་སྙད་ལ་བསྟུན་
 པའི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། པན་ཚུན་ལྟོས་བཞག་མོ་བྱུང་དུ། ཉོག་པའམ་
 མིང་གིས་བཏགས་ཅིམ་ལ། གཞི་གཅིག་སྟེང་དུ་གཉིས་ཀ་ནི། འདུ་བའི་སྐྱབས་ཤིག་མ་གྱུར་

བས།། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ལས་ལྟར་ན།། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མེད།། དེས་ན་ཆོས་
 ཀྱི་མེད་པ་ཡིན།། ང་ཡི་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་ནི།། རྒྱུ་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོག་ལས་སྐྱེ།། དེས་
 ཆོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན།། ལས་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་ཡོད།། ས་དང་ལམ་དང་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་།། ར་སྣང་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ཡོད།། དེ་ཡང་ར་སྣང་ཅམ་དུ་ཡིན།། བདེན་པའི་དོན་དུ་
 ཁྱོད་དང་འབྲ།། ཆོས་ཀྱི་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད།། ཁྱོད་ནི་གཏི་མུག་མ་རིག་པས།། ཆོས་
 ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་སྐྱེད་པས།། ར་སྣང་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ནི།། མེད་པར་སོང་བ་མ་རིག་པ།།
 མ་རིག་ལས་ནི་མ་རིག་པ།། མ་རིག་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལོ།། ཁ་ལ་ཀྱི་རྫོབ་ཁས་སྐྱེད་པས་
 གང་།། ཀྱི་རྫོབ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན།། ཁྱོད་ནི་ལྟོས་མེད་གྲུབ་པར་འདོད།། དེས་ན་ཀྱི་རྫོབ་
 ཁྱོད་ལ་མེད།། སྤྱིར་དུ་ཁྱོད་ལ་འཆི་བ་མེད།། ཁྱད་པར་ཁྱོད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད།། གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་ཆེ་
 འཕོས་ནས།། ལྟ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ།། ལྟ་ཡི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས།། ང་འོ་སྟམ་དུ་འཛིན་
 པ་ཡི།། བདེན་འཛིན་དེ་ནི་མི་འགྱུར་བས།། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཕྱི་དེ་ལ།། དམིགས་ནས་ང་འོ་སྟམ་
 པ་ཡི།། སློ་དེ་གཉིས་པོ་གཞི་གཅིག་དུ།། འདུ་བ་མེད་ཀྱང་འདུ་བ་ནི།། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་
 ཡིན་མོད།། འདུ་ཕྱགས་ཅེ་འདྲ་བ་ཞིག་སློས།། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་སློ་དེ་ནི།། ལྟ་ཡི་དཔལ་འཕྱོར་
 འདོད་ཡོན་ལ།། སྤྱོད་དོག་འབྲན་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཆེ།། ཁྱོད་རང་ལྟ་དུ་སྐྱེས་པ་ན།། དཔལ་
 འཕྱོར་བདེན་གྲུབ་མི་འགྱུར་བས།། ཁྱོད་དང་ལྟ་ཅིག་གནས་པར་དེས།། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཁྱོད་རང་ལ།། སྤྱོད་དོག་འབྲན་སེམས་བྱེད་དམ་ཅི།། ལྟ་ཡི་བདེན་འཛིན་འགྱུར་མེད་དང་།། ལྟ་
 མིན་བདེན་འཛིན་འགྱུར་མེད་ན།། ཁྱོད་ནི་ལྟ་འམ་ལྟ་མིན་ཡིན།། གཞི་མཐུན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
 སྤྱིད་།། ལྟ་ཡི་བདེན་གྲུབ་ཞིག་པའི་རྗེས།། ལྟ་མིན་བདེན་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་ན།། སྐྱེ་འཛིག་བདེན་
 གྲུབ་ཡོད་མིན་པས།། བདེན་གྲུབ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན།། ཁྱོད་ཀྱི་འགྱུར་མང་དོན་དེ་འགལ།།
 ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་དེ་ལྟར་ན།། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་།། ཡི་དྲགས་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་

ཆོ། ཡི་དྲགས་བཤེས་སྒོམ་གྱིས་མནར་བས། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་དེ། ཉག་བརྟན་ཐེར་
 ཟུག་འགྱུར་མེད་ན། ཟ་རྒྱ་མེད་ཆེ་ཟ་བར་རིགས། ལྷ་ཟས་ཐོས་པས་འགྲངས་པ་དེ། འགྲངས་
 པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ན། ད་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྟོགས། ཡི་དྲགས་ལུས་ཀྱི་བཤེས་སྒོམ་དེ།
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འགྱུར་མེད་ན། སྐྱེ་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། བཤེས་སྒོམ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལས། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས། འོ་ནི་རྒྱན་པར་བརྒྱལ་ལོ་ཨང་། ཁྱོད་ནི་དཔལ་
 བར་སྐྱེས་པའི་ཆེ། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འགལ། དཔལ་བ་ཆ་གང་སྤྱད་བསྐྱལ་དེ།
 གསར་དུ་ཁྱོད་བས་སྐྱེ་མེད་འགལ། ཆ་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཁྱོད་བའི་ཆེ། ལྷ་ཡི་བདེ་སྐྱིད་གང་དུ་
 ཐལ། ལྷ་ཡི་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ། ལྷོས་མེད་འགྱུར་མེད་རག་མ་ལས། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་
 སྲིད་ན། ཆ་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་། བདེ་སྤྱད་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ན། གཞི་གཅིག་
 སྟེང་དུ་ཅི་སྟེ་འདུ། ཁྱོད་ནི་ལྷ་ལས་འཕྲོས་མ་ཐག ། ལྷ་ཡི་བདེ་བ་གཞན་མི་འགྱུར། ལྷ་ཡི་བདེ་
 བའི་རང་བཞིན་ལས། འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ཆ་བ་ཡི། སྤྱད་བསྐྱལ་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་པ།
 ཁྱོགས་གཅིག་འདུ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཁྱོད་ལ་འདུ་བ་ནི། སྟོང་ཆོས་སྟོང་ཆོས་དེ་རེ་
 ཁྱེད་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་འདི་ལ། ཡོན་ཏན་དུ་བཟུང་སྟོང་རེ་ཆོས། གང་བའི་སྤྱད་
 བསྐྱལ་ཁྱོད་བ་དེ། ཆ་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་རང་བཞིན་དེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་མེད་པས།
 དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་བཞིན་དུ། གང་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་རང་བཞིན་དེ། ཉག་པར་སྟོང་པའི་
 ཐེར་ཟུག་པས། སྤྱད་བསྐྱལ་གཅིག་ཐོག་གཅིག་བཅེགས་པ། ཆ་གང་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་
 དང་། རང་བཞིན་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ན། ཉམས་སྤྱི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་བར་འགྱུར། གཞི་གཅིག་
 སྟེང་དུ་ཇི་ལྟར་འདུ། འགལ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པའི། བདེན་གྲུབ་ཁྱོད་ལ་སྟོང་རེ་ཆོས།
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་འོ། སྐྱེ་མེད་ཁྱོད་ནི་གལ་ཏེ་ན། མི་ལུས་ཅིག་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཆེ། མི་
 ལུས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་མཐོང་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཁས་ལེན་
 མཆར་། མ་རིག་པ་ཡི་དོན་གཅིག་ཆང་། འཁོར་བ་འདི་ལ་མཐའ་མེད་པས། འགྲོ་བ་ལྷ་པོར་

སྐྱེས་པའི་ཆེ།། དེ་རེ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལ།། དམིགས་ནས་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཡི།། འཛིན་སྐྱངས་
 སོ་སོར་སྐྱེས་པ་དང་།། དེ་ཡང་ལྟོས་མེད་འགྱུར་མེད་དང་།། རག་མ་ལས་པར་བྱོད་ཞེན་པའི།།
 ཞེན་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བཞིན།། འདིར་ཡང་སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ལ།། བརྟེན་ནས་ང་འོ་སྐྱམ་
 པ་ཡི།། སློ་ཡི་འཛིན་སྐྱངས་བདེན་བྱུང་ཏུ།། སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱོད་འདོད་པས།། འགྲོ་བ་དུག་པོ་རེ་
 རེ་ལྟར།། ལུས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་གཞི་གཅིག་ཏུ།། འདུ་ལུགས་རི་ལྟར་བྱེད་ན་ཨང་།། སལ་ཆེར་
 དངོས་འགལ་ཞུགས་པ་མང་།། རྣམ་པའང་པལ་ཆེར་ག་ལ་མཐུན།། འགྲོ་བ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི།། ལྷག་བསྐྱེད་ཆ་གང་ལྟར་འགལ་བའི།། བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ལྷག་བསྐྱེད་རྣམས་།། བདེན་
 པར་བྱུང་བའི་ལྟོས་མེད་དང་།། གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་དང་།། འགྱུར་མེད་རྟག་བརྟན་ཐེར་
 ཟུག་འདི།། བྱོད་ཀྱི་མི་ལུས་འདི་ཐོག་ཏུ།། དུས་གཅིག་ལ་ནི་རི་ལྟར་སྤྱང་།། བྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་
 སྤྱང་ན་ནི།། བདེན་བྱུང་འགྱུར་བ་མེད་པ་འགལ།། དངོས་འགལ་ཐམས་ཅད་གཞི་མཐུན་དུ།།
 གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་འདུ་བ་འགལ།། སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས།། ང་འོ་སྐྱམ་པའི་སློ་དེ་ནི།།
 དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་ནི།། རྣམ་པ་བདེན་པར་བྱུང་བར་འཛིན།། དེ་ནི་གང་ཟག་བདག་
 འཛིན་ཡིན།། དེར་ཞེན་གང་ཟག་བདག་ཞེན་ཡིན།། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་བདེན་བྱུང་ཡིན།། དེ་འབྲེ་
 སློ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ལ།། སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ང་དེ་ནི།། བདེན་པར་བྱུང་བར་སྤང་བ་དེ།། སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་བྱུང་བ་འདུག་ན།། རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཚུལ་གྱིས་སུ།། དགག་བྱའི་ཆད་ཀྱི་དགག་རྒྱ་དེ།།
 འཁྲུལ་མེད་ངོས་ནི་ཟེན་པ་ན།། དེ་ནི་དགག་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན།། དག་ཡི་གཙོ་བོའང་དེ་ཡིན་ནོ།།
 ད་དུང་བྱོད་ལ་འགལ་འདུ་ཡི།། སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་བྱུང་པའི་ང་དེ་ནི།། སྤང་
 པོ་དང་ནི་རང་ངོས་ནས།། བྱུང་བའི་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་འཇ།། བྱུང་བའི་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུང་།།
 གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཐེར་ན་ནི།། ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་བྱུང་དང་།། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་
 འགྱུར་དང་།། གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་དང་།། ལྟོས་མེད་འགྱུར་མེད་ཐེར་ཟུག་པས།། ཤི་ནས་
 སྤང་པོ་མེར་བསྐྱེད་ཤིང་།། ཐལ་བ་ཚུ་སྤང་བསྐྱེད་བའི་ཆོ།། སྤང་པོ་གཏན་མེད་བྱུང་བས་ན།།

ང་ཡང་གཏན་མེད་གྱུར་ཏམ་ཅི། སྤང་པོ་དང་ནི་རང་ངོས་ནས། གྲུབ་པའི་འགྱུར་བ་གང་དུ་
 མོང་། འགྱུར་བ་འགྱུར་བའི་འགྱུར་མེད་མཆོང་། སྤང་པོ་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། འགྱུར་མེད་
 ཏག་པར་བདེན་གྲུབ་ན། སྤེལ་པའི་ཐ་སྙད་ག་ལ་བྱེད། འཆི་བ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མེད། ག་དང་ན་
 མོགས་ག་ན་མཆིས། ཡང་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་མེད་པ་ཁྲིད། སྐྱེ་འཆི་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་མེད།
 ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མེད་ནི། ལྷོས་མེད་འགྱུར་བ་མེད་པར་གྲུབ། བན་ཚུན་ལྷོས་གྲུབ་ཆོས་
 མེད་པས། དེས་ན་ཁྲིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་མེད། གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་མི་འགྱུར་ཟེད། ཁྲིད་ནི་མ་
 རིག་རང་དུ་འདུག །དེ་ཡི་ནང་ནས་རང་མ་རིག །ཁྲིད་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་སྐྱེས་ཆོ། དེ་ཡི་སྤང་
 དང་ང་གཉིས་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པས། སྤང་པོ་འདི་ལ་དམིགས་ནས་ནི།
 འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སྤང་པོ་ལའང་། ང་འོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱེ་དགོས། དེས་ན་འགྲོ་བ་ཞན་སྤང་པོ་དེ།
 སྤང་པོ་འདི་ཐོག་ཡོད་དགོས་པས། མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པ་འདི། དངོས་འགལ་གྱུང་
 ཡང་མ་རིག་པ། ཁྲིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཅོད་པ་འདི། ལྷོན་བ་དག་དང་ཅོད་པ་འདྲ། ལབས་པ་ལ་
 ནི་བྱེད་མེད་པས། ཡང་ན་རྟོ་དང་ཅོད་པ་འདྲ། ཁྲིད་ནི་རྟོ་ལས་ཆེས་ལོད་པ། རྟོ་ལ་བཟོ་
 བཅོས་ཅི་བྱས་ཉན། ཅི་མི་ཉན་པའི་མ་རིག་པ། སྤེལ་བ་ཁྲིད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤེལ་ནས་
 གཞན་སྐྱེས་ཆོ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཆོ་ཁྲིད་སྤང་དང་། འབྲལ་མེད་བདེན་པར་གནས་དགོས་དང་།
 སྤྱིར་དུ་འཆི་བ་ག་ལ་བྱེད། ལྷོས་སྤང་པོ་འདི་ཁྲིར་ནས། གཞན་གྱི་མ་ཡི་མངལ་དུ་ནི།
 བདེན་པར་སྐྱེ་ལུགས་རི་ལྟར་བྱེད། སྤང་པོ་འདི་བཅས་ལུགས་སམ་ཅི། དེ་བཞིན་ལུགས་པར་
 གྱུར་ཟེར་ཀྱང་། ལུགས་པའི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་ནི། བདེན་གྲུབ་འགྱུར་བ་མེད་པ་འགལ། སྤང་
 པོ་བཞག་ནས་སྐྱེ་ནི། སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བདེན་གྲུབ་འགལ། ང་སྤང་བདེན་པའི་གཅིག་གྲུབ་ན།
 ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡི། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཁྲིད་ལ་མེད། གལ་ཏེ་ང་ཡིར་འཛིན་ཞེ་ན།
 བདེན་གྲུབ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན། འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་འགལ། ང་ཡི་ལག་པ་ལ་
 དམིགས་པའི། ང་ཡི་བ་ཡི་བདེན་གྲུབ་དེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཏག་པར་དང་། ལྷོས་མེད་

གཞན་ལ་རག་མ་ལས། རོ་སོས་གྲུབ་པའི་འགྱུར་མེད་དང་། ང་ཡི་རྒྱུ་མེད་གས་ལ་དམིགས་
 པའི་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་འགལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ནི་སྐྱེས་པ་ན། བདེན་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་འགྱུར་མེད་འགལ། བདེན་པས་ཚུགས་ནི་མ་ཐུབ་པོ། དེ་བཞིན་ཆགས་
 པའི་བདེན་གྲུབ་དེ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཐེར་ཐུག་པས། འདི་མིན་ཀུན་ལ་འགྲོས་འདི་ཁྱེར།
 བུད་མེད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། ཡིད་འོང་དངོས་སོ་
 གཞན་དག་ལ། བདེན་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་འགལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་འགྱུར་མེད་འགལ། སྐྱེ་བ་
 ཁོ་ནས་བདེན་གྲུབ་འགལ། དེ་བཞིན་དབང་སོ་གཞན་དག་ལ་འང་། སོ་སོར་ཆགས་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི། བདེན་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་འགལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་མེད་འགལ། བདེན་གྲུབ་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བའང་འགལ། དང་སོ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས། མིག་གི་དབང་སོའི་ཡུལ་དག་
 ལ་། བདེན་པའི་ཆགས་པ་ལྟོས་མེད་དུ། གྲུབ་གྲུབ་པར་ནི་ཡོད་ཟེར་ན། འོ་ན་སྤང་སོ་འདི་ཡང་
 བྱི། དང་སོ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས། ལྟོས་མེད་གྲུབ་པར་ཡོད་དམ་ཅི། ཡོད་ན་འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་
 རུ། སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཁྱོད་ལ་འགལ། མི་ལུས་ཆེ་འདིར་འཕྲལ་སྒྲངས་བཞིན། ཐོག་མེད་གྲུབ་
 པའི་ཁས་ལེན་འགལ། བུ་ཚུང་ནས་ནི་རིམ་པར་ནི། ཀན་སོའི་ལུས་སུ་གྱུར་བཞིན་དུ། ཐོག་
 མེད་དུས་ནས་ཀན་སོའི་ལུས། འདི་ག་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད་དུ། གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་འདི་འདྲ་
 ཡང་། མ་རིག་ཡིན་ཀྱང་གད་མོ་འཆོར། ཨ་མར་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ། འགྱུར་མེད་ཀན་སོའི་
 རང་བཞིན་དུ། གྲུབ་གྲུབ་འདྲ་བ་འདི་གར་ན། ཀན་སོར་ཨ་མའི་ལུས་སུ་ནི། ལྷགས་པའི་ཚུལ་
 འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོས། ང་སྤང་བདེན་པའི་གཅིག་གྲུབ་ན། སྤང་སོ་ལ་ཆགས་བདེན་འཛིན་དེ།
 འགྱུར་བ་མེད་པས་སེམས་ལ་ནི། བདེན་འཛིན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་གཞན་འགྱུར་མེད་པ་
 འགལ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་འགལ། ཀུན་ལ་འདི་ཡི་རིགས་བསྐྱེས་ན། འདི་འདྲའི་རིགས་
 ལ་ཐད་མཐའ་མེད། ང་དང་སྤང་སོ་བདེན་པ་ཡི། ཐ་དད་དུ་ནི་གྲུབ་པ་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་
 གཞན་ཡིན་དགོས་པས། ལག་པ་ན་ཡང་ང་ན་ཞེས། བདག་གིར་བྱེད་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན། ང་

ཡི་མགོ་དང་ང་ཡི་ཁ།། ང་ཡི་སྣ་ཅེ་མིག་དབང་སོགས།། ང་ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་གྲོད།། ང་ཡི་ཞེད་
 ཆེགས་ལུས་མོ་དང་།། ང་ཡི་ལྷོ་སྐྱོམ་གོས་ལ་སོགས།། ང་ཡི་ཞིང་ཁང་ང་ཡི་གཡོག། ང་ཡི་རྩུང་
 མ་བུ་སོགས་དང་།། ང་ཡི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ།། དམིགས་ནས་ང་ཡིར་འཛིན་བ་ཡི།། གློ་ནི་
 སྐྱེ་བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན།། བདེན་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ།། འབྲེལ་བ་གཏན་མེད་ཨ་ཐང་
 ཆད།། བདེན་འཛིན་དང་ནི་ཤེས་རབ་བཞིན།། ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་སྐབས་མེད་པས།། ང་ཡི་བ་
 ལ་དམིགས་བ་ཡི།། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དོན་མེད་པས།། ང་ཡི་བ་ལ་བདག་གིར་ནི།། བྱེད་བ་མ་
 རིག་ཁྱོད་ལ་འགལ།། འགལ་ཡང་བྱེད་ན་རྒྱ་མཆོན་མེད།། དེ་བས་ཁ་རོག་འདུག་ན་དགལ།། ང་
 སྤང་བདེན་པའི་དུ་མར་ནི།། གྲུབ་ན་ང་སྤང་བདེན་བ་ཡི།། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།
 རྒྱ་མཆོན་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།། “གཅིག་མེད་ཕྱིར་ན་དུ་མ་དང་།”¹ ཞེས་དང་གཞན་ཡང་དུ་
 མ་ནི།། ཡོད་ན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་སོ།། ང་དང་སྤང་བོ་གཅིག་པར་ཐལ།། ང་སྤང་བདེན་
 པའི་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར།། འདོད་ན་དབུ་མ་འཇུག་པར་བཀག། ང་སྤང་བདེན་པའི་གཅིག་གྲུབ་ན།།
 སྤང་བོའི་ཆ་ཤས་ཀྱན་དང་ནི།། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པས།། ཤར་རུབ་ལྷོ་བྱང་
 དབུས་དབྱེ་བའི།། སྤྱོད་པ་ནི་གང་དུ་གཅིག་པར་འགྱུར།། དབུས་ཆར་མཆོན་ནས་གཅིག་ན་ནི།།
 དེ་ལ་འང་ཤར་རུབ་དབུས་དབྱེ་འོ།། དེ་བཞིན་ཐ་མར་རྩལ་སྤྲོད་ནི།། ལྷགས་རྩལ་ཅམ་དུ་གསེལ་
 བའི་ཆེ།། རྩལ་མེད་མ་གྱུར་བར་དུ་ནི།། གསེལ་བའི་ཆེ་ན་བདེན་འཛིན་ཁྱོད།། བདེན་པའི་
 གཅིག་ཏུ་སྤྱ་དང་²འགྲོགས།། ང་སྤང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ།། འགྱུར་བ་མེད་བ་གང་དུ་སོང་།།
 འགྱུར་གྱིན་འགྱུར་གྱིན་མི་འགྱུར་ཟེར།། འདི་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་ལ་མཆོན་ཅན།།

བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲོས་པ།། ཁྱོད་གྱིས་ཁ་སྐྱོབས་ཅི་ལ་བས་ཀྱང་།། འགྲོ་བ་ཡོངས་

1 རྩེ་བཅུན། སྤྱོས་རབས། གེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་སྤང་བ། ལུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ 104བ3 ལས་བྱང་བ་རྩུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “གཅིག་
 མེད་པར་ནི་དུ་མའང་མེད།” ཅེས་སོ།།

2 སྤྱ་དང་ ཤིང་དཔར།
 སྤྱ་དང་ ཐོད་དཔར།

ལ་གཡོ་འགྲུལ་མེད།། དེས་ན་ང་ཡང་གཡོ་འགྲུལ་མེད།། རྫོ་ལ་ཆོས་བཤད་བྱས་པ་བཞིན།།
 ཁྱོད་རང་ཁ་ནི་ན་བར་ཟད།། ཡང་ན་ཉི་མ་ཕྱིད་ལ་རེ།། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེ་ན།། ལྷ་ནི་བག་
 མེད་པ་ཡིས་གཡེངས།། ལྷ་མིན་སྤྲུག་དོག་གིས་ནི་གཡེངས།། ཅུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་
 ཟས་གཡེངས།། ཡི་དྲགས་བགྱེན་ཞིང་མོངས་པས་གཡེངས།། དཔྱུལ་བ་ཆ་གང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་
 གཡེངས།། མི་རྣམས་ལ་ལ་ཡོད་པས་གཡེངས།། ལ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་
 གསོད་པ་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་རྒྱ་འགྲོག་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་སྤྲ་མ་ཁོ་ནས་གཡེངས།།
 ལ་ལ་ཆོས་བརྒྱ་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་བསྐྱོམ་བརྒྱ་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་ཐོག་ཆོས་ཁོ་
 རྣམས་གཡེངས།། ལ་ལ་གཡོ་རྒྱ་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་སོ་ནམ་ཆོང་གིས་གཡེངས།། ལ་ལ་
 ཅུད་མེད་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་ཆང་འཕྱང་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་གཉིད་དང་ལེ་ལོས་
 གཡེངས།། ལ་ལ་ལོང་གཏམ་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་བཟོ་དང་ཅེད་མོས་གཡེངས།། ལ་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་བསམས་པའི།། ཐོས་ཡུར་ལུས་པ་ཁོ་ནས་གཡེངས།། ལ་ལ་མཚམས་མེད་ལས་ཀྱིས་
 གཡེངས།། བལ་ཆེར་མི་དགོ་བཅུ་ཡིས་གཡེངས།། དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དེ།། དགོས་པ་མེད་
 ཅིང་གོ་རྒྱ་མེད།། ཐོས་མེད་བསྐྱོམ་ཆེན་པལ་ཆེར་གྱིས།། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ནི་གོ་བ་མེད།། ཐོས་ལྷན་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།། ཡིད་ཀྱང་མི་ཆེས་ཉམས་ལེན་མེད།། རྒྱུན་ནི་ཅི་འདུག་བལྟ་བལྟ་
 རྣམས།། བསྐྱོམ་པའི་ལོང་ཡང་མེད་པ་ཡིན།། གལ་ཏེ་ལོང་ཡོད་ཀྱང་ན་ནི།། ཐོས་པའི་དུས་དེ་
 བསྐྱོམ་ཆེ་མེད།། རྣམ་གཞུག་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི།། བསྐྱོམ་ཆེན་གཅིག་ལ་སྒོ་གཏད་འཆའ།།
 དེས་ན་ང་ནི་གད་མོ་འཆོར།། ཁྱོད་རང་ཡིད་ཐང་ཆད་པ་དེ།། ཆད་པ་རང་དུ་བས་བར་གདའ།།
 ཁྱོད་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ།། བསྐྱོམ་པ་དཀའ་ལ་སྐྱེ་བ་ཅུང་།། ང་ཡི་བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ།། བསྐྱོམ་
 པ་སྤྲ་ལ་སྐྱེ་བ་མང་།། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེ་ན།། རྒྱེས་པ་ཅུད་མེད་གང་ཡང་རུང་།། རྣམ་པ་
 གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་།། ལེན་ཡང་མི་དགོས་བསྐྱུང་མི་དགོས།། དབང་བསྐྱུར་རྣམ་དག་མི་
 དགོས་ཤིང་།། དམ་ཆོག་བསྐྱུང་ཡང་མི་དགོས་ལ།། དགོ་བཅུ་སྤྲུབ་ཀྱང་མི་དགོས་ཤིང་།། དོར་

མ་ཤིང་པར་བཅད་པས་¹ཆོག །མ་བཅད་ཀྱང་ནི་རུང་བ་ཡིན། དཔལ་ལོ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས། རྟོ་ལོ་ལྟ་ཆར་སོག་ན་དགོས། རུང་སྒྲོར་ལྷགས་ཁ་རུས་རྒྱན་སོགས། ཁ་ལྷོ་ག་དང་ཟ་མ་མཆོན། གྲང་ཐུར་སྟག་ཤི་སྒྲུལ་ཐོག་སོགས། ཀ་ལི་རྒྱང་ཆོགས་བ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་རོ་སྟོང་བྱེད། ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར། བསྒྲུལ་པས་ཉིང་འཛིན་འཕུལ་མང་སྟེ། འདི་ནི་ང་ལི་བསྒྲུལ་སྒྲུབ་མཁན། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མེད་བ་ཡི། བསྒྲུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ། ཞག་གསུམ་ཐོག་ནས་རྒྱ་གཅིག་བསྒྲུལ་ས། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར། ང་ལི་འཕྲིན་ལས་འདི་འབྲ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཏན་མེད་པས། ཁྱོད་རང་ལི་སྟག་སྟེས་ཞན་འབྲ། ཁྱོད་ནི་ལན་གཅིག་ཡོད་བ་ལ། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་བསོག་²དགོས་ན། ང་ནི་བཅར་མར་སྟོང་བ་ལ། ཐུག་དོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཞན་འབྲ། ཡིད་ཐང་ཆད་ལས་མི་འོང་ངོ་།

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལན་སྟུས་བ། བདེན་བ་ཟེར་བའི་ང་རྒྱལ་ཅན། རང་ལ་ཡོན་ཏན་གཅིག་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་སྒྲུབ། ཡོན་ཏན་ལྟ་ཞོག་གོགས་མེད་པོ། ལྟོས་མེད་ཆོག་ཚུགས་སུ་བ་ཅན། འགྱུར་མེད་ཏྲག་བཏན་ཐེར་བྱག་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པས་ན། གོགས་གཅིག་ཡོང་བའི་³དོན་མ་མཆིས། ང་ལ་ཆོས་ཀུན་ཡོད་པས་ན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ང་ལི་གོགས། ང་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གོགས། དེ་ལི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟེ་ན། ཆོས་རྣམས་པན་ཚུན་ལྟོས་བཞག་ཡིན། དེ་ཡང་ང་ལི་གོགས་སུ་འགྱུར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཏགས་བ་ཅན། དེ་ཡང་ང་ལི་གོགས་སུ་འགྱུར། འདུས་བྱས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ། དེ་ཡང་ང་ལི་གོགས་སུ་འགྱུར། ཉི་ལྷ་ཤར་བྱུང་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་ཡོད་པ་དང་། ཆར་ཆུ་འབབ་ཅིང་འབྲས་བུ་སྟེན། སོ་ནམ་དུས་བཞི་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟེ་འཆི་ཡོད་པ་དང་། བ་དང་སྟག་བསུལ་སྟོང་བ་དང་།

1 ཤིང་པར་བཅད་པས་ ཤིང་དཔར། དཔེ་ཐུང་།

2 སོག་ ཤིང་དཔར། ཐོད་དཔར།

3 ཡོད་ ཐོད་པར།

ཚ་གང་བགྲེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ། འཕྲལ་དུ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཟ་ཉལ་འབྲེ་འདུག་ལ་
 སོགས་པ། ལུས་ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱོང་བརྒྱུད་ས་བསྐྱམས་དང་། ངག་གི་སྦྱ་བརྗོད་ཉན་ལེན་དང་། མིག་
 གིས་ལྟ་དང་ཚོད་ལ་སོགས་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ཐུག་དང་། སྤག་དོག་སེར་སྦྱ་གཡོ་
 སྦྱ་དང་། ཉན་མོངས་བརྒྱུད་ཁི་བཞི་སྦྱང་སོགས་། འཕྲལ་དུ་རྒྱུན་ལ་སྦྱོས་ནས་ནི། དངོས་སུ་
 སྦྱེ་འགག་ཡོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་སྦྱ་ཕྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དེ་ལྟར་དུ་རང་རང་གི། མིང་གིས་
 བཏགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་། གཞན་ལ་རག་ནི་ལས་པ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དང་།
 བན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱོས་བྱུང་བས་། དེ་རྣམས་ང་ཡི་གྲོགས་ཡིན་མོད། ང་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱང་
 ཀྱི་གྲོགས་། དེ་རྣམས་མེད་ན་ང་ཡང་མེད། ང་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནི་མེད། དེད་རྣམས་གཅིག་
 གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད། གཅིག་གཅིག་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གཅིག་གཅིག་མེད་ན་གཉིས་
 ཀ་མེད། གཤོག་པ་གཅིག་གིས་འབྱུང་མི་ཐུབ། ཀྱང་པ་གཅིག་གིས་འབྲེ་མི་ཐུབ། དེས་ན་
 གཅིག་རིན་གཅིག་ལ་ཆེ། ཁྱོད་ནི་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས་པ། ཁྱོད་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པ་ཡིན།
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་པས་ལན། སྤང་བ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་འདིས། སྤང་བ་བདེན་བྱུང་
 མཐའ་དེ་དང་། སྤང་བ་གཏན་མེད་མཐའ་གཉིས་སེལ། སྤང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་འདིས།
 སྤང་བ་བདེན་བྱུང་མཐའ་དེ་དང་། སྤང་བ་གཏན་མེད་མཐའ་གཉིས་སེལ། གཏན་མེད་མཐའ་དེ་
 སེལ་བྱས་ཏེ། སྤང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་ཡི། སྦྱོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྤང་བ་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 བ་མེད་མཐའ་སེལ། རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ཕྱིར་ན་ནི། སྤང་ལས་སྦྱོང་བ་སྦྱེས་པ་འདྲ། སྦྱོང་ལས་
 སྤང་བ་སྦྱེས་པ་འདྲ། གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཨ་ཅང་ཆེ། སྤང་དང་སྦྱོང་པའི་རིན་གཉིས་པོ། གཅིག་
 ལ་གཅིག་རིན་ཆེ་བ་འདི། རིན་དུ་བསམས་ན་ཆེ་ཆུང་མེད། སྤང་ལ་བཅལ་ན་ཡང་ལྷི་མེད།
 སྦྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་གཅིག་ །ཐོག་མར་གང་ལ་སྦྱེས་ཅམ་ནས། དུས་མཉམ་སྦྱོང་རྗེ་སྦྱོང་བ་
 དེ། བན་ཚུན་འགན་ནས་སྦྱེས་པ་འདྲ། སྦྱོང་རྗེ་སྦྱོང་པར་རྟོགས་ཅམ་ལས། དེ་ལས་སྦྱོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དེ། བན་ཚུན་འགན་ནས་སྦྱེས་པ་འདྲ། སྦྱོང་རྗེ་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་རྗེ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ཏ་

ཞིག་འཕྲུག་པ་འདྲ། རྒྱ་འབྲས་གོ་རིམས་ཡོད་མཆིས་མོད། སུ་ནི་རྒྱ་དང་སུ་ནི་འབྲས། གོ་
 རིམས་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་གནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་འདིས་རིགས་འགྲེ། བདེན་འཛིན་
 ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲ་ཡི། རྣམ་གཞག་གཏན་ནས་མེད་པས་ན། ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན།
 ཁྱོད་ནི་གཅིག་ཕྱ་པོ་རེད་པོ། གཅིག་ཕྱར་སྔོན་པའི་ཚུགས་སྤྱབ་ཅན། རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་ཐེར་
 ཟུག་པོ། རག་མ་ལས་པའི་ལྷོས་མེད་པོ། འགྱུར་མེད་ཉག་པར་སྔོན་པ་ཁྱོད། མོངས་པའི་
 རང་ནས་མོངས་ཆེན་པོ། མོངས་པ་སྤྲ་མེད་གོང་ན་མེད། ཁྱོད་ལས་མོངས་པ་སྤིད་གསུམ་
 ན། ཡོད་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་མེད། ཁྱོད་ནི་མིག་ཅན་ཅེ་རེ་ལོང་། དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་
 འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྱི་བ་མེད། ཅ་བཞིན་དུ་ཡང་ཅ་བ་མེད། ན་བཞིན་དུ་ཡང་ན་བ་
 མེད། འཆི་བཞིན་དུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། འགག་བཞིན་དུ་ཡང་འགག་པ་མེད། ལུས་ཀྱི་སྤྱུལ་
 སྔོད་འཕལ་མར་ནི། བྱེད་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱུལ་སྔོད་མེད། ཀྱང་ལག་ལ་སོགས་བརྒྱུ་བ་སྤྱུམ་ནི།
 བྱེད་བཞིན་དུ་ནི་བརྒྱུ་བ་སྤྱུམ་མེད། འགྲོ་བཞིན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། སྔོན་བཞིན་དུ་ནི་སྔོན་པ་
 མེད། ཉལ་བཞིན་དུ་ནི་ཉལ་བ་མེད། གཉིད་ནི་ལོག་བཞིན་ལོག་པ་མེད། སད་བཞིན་དུ་ནི་
 སད་པ་མེད། ཟ་ཡིན་ཟ་ཡིན་ཟ་བ་མེད། འཕུང་གིན་འཕུང་གིན་འཕུང་བ་མེད། གོན་གྱིན་གོན་
 པ་མེད་དོ་ཟེར། ལྟ་དང་ཉན་དང་ལྟོས་པ་དང་། སྤང་དང་རེག་བྱའི་བྱ་བ་ལ། འཇུག་བཞིན་དེ་
 དག་མེད་དོ་ཟེར། འདི་རིགས་བརྗོད་ལ་ཟད་མཐའ་མེད། མདོར་ན་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ།
 སྤྱི་དང་ལྟོས་པ་ཉེན་འབྲེལ་རྣམས། འཕལ་དུ་བྱ་བྱེད་འགྱུར་བར་ནི། མཐོང་བཞིན་མི་འགྱུར་
 ཟེར་བ་དེ། འཁྲལ་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་འཁྲལ་པ། སྤྱོ་བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོ་བ། འདི་དང་ལྟན་
 ཅིག་ཚུད་པ་འདི། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྤྱོ་བ་འདྲ། འདྲ་ཡང་དག་ཐག་ཉེ་བས་ན། རྒྱན་པར་མི་ཚུད་
 ཁ་མེད་འདུག །དག་ལ་འདི་ལས་རོད་ལྡི་བ། འདི་འདྲའི་དག་ལ་བྱེད་པ་འདི། ཞེས་རབ་ང་ནི་
 ཡི་ཐང་ཆད། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི། འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྫོགས་དང་
 ནི་བདེན་འཛིན་རྣམས། ཨ་ན་ཚུགས་ནི་མ་གཏོགས་པ། ལབ་པ་ལ་ནི་གོ་རྒྱུ་མེད། ང་ཉིད་

སྒྲོམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་། བཙུན་འགྲུས་ལ་སོགས་མེད་པས་ན། ལབས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་
ན། ཁ་རྟོག་འདུག་པའི་དུས་ལ་བབ། གྱེ་མ་སེམས་ཙན་ལས་ལ་དབང་། བ་རི་ལ་ནི་སྒྲོས་ནས་
ནི། ཚུ་རིའི་སྒྲོ་ནི་སྒྱེ་བ་ལྟར། བ་རིར་བྱིན་པའི་ཆེ་ན་ཡང་། སྒྲོན་མའི་བ་རི་ཡིན་ཀྱང་ན། རང་
ཉིད་བསྐྱད་ལ་སྒྲོས་ནས་ནི། སྒྲོན་མ་བསྐྱད་པའི་ཚུ་རི་ལ། བ་རིའི་སྒྲོ་ནི་སྒྱེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་
སྒྲོང་བ་སྒྲོང་ཕྱོགས་བལྟས། སྒྲོང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ། སྒྲོང་བ་ལས་ནི་སྒྱེས་པ་འདྲ། སྒྲོང་
བའི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་ནི། སྒྲོང་བ་སྒྱེ་འགག་བྱེད་པ་དེ། སྒྲོང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས།
སྒྲོང་བར་སྒྱེས་པ་ཁོ་ན་འདྲ། “ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། འོན་དམ་བདེན་པ་
ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།”¹ “ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་ལུས།
སྒྲོང་བའི་ནང་ནས་སྒྲོང་བ་རྟོད།”² ཅེས་སོགས་འདི་ལ་བསམས་ན་ནི། སྒྲོང་བ་སྒྲོང་བ་ལས་
སྒྱེས་འདྲ། ཆོས་རྣམས་རང་རང་ངོ་མོས་ནི། སྒྲོང་བར་ཉམས་འོག་ཚུད་པ་ན། སྒྲོང་གཞི་ཆོས་
རྣམས་མིང་རྒྱུང་ཙམ། བཏགས་ཙམ་བདུན་ཙམ་ཐ་སྐྱད་ཙམ། དེ་ལ་དབྱེད་པ་མ་བྱས་པར།
མིང་བཏགས་ཙམ་གྱི་དངོས་ཀྱན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་སྒྱེ་འགག་སོགས། འབྲུལ་མེད་བསྐྱེ་
བ་མེད་པར་ནི། རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། དེས་པ་བཙུག་མིན་འཛོངས་པ་ན། སྒྲོང་
པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་འབྱུང་། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་རྒྱ་འབྲས་ལ། དེས་པ་གཏིང་ནས་
སྒྱེ་བར་དེས། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི། མཆོན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ནི། ཐམས་

1 རྟོ་བསྐྱེད་དབྱེད། འ་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དབྱེད་པ། ཤོག་གངས་ 304ན3 ལས་ཆོགས་རྒྱུང་དང་མོ་
ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། འོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

2 རྟོ་བསྐྱེད་དབྱེད། ཨ་དཔལ་མར་མེ་མཛད། བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ཤོག་གངས་ 23ན2 ལས་འདི་ལྟར་བྱུང་སྟེ། “སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་གྲགས་
འདི་སྐྱེད་དུ། ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་འོན་དམ་བདེན་པ་དག །གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་
པ། དེ་དག་ལོག་པར་རྟོགས་པས་དན་འཛོར་འཛོ། ཐ་སྐྱད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འབྱུང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲུབ། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། སྒྲོང་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི། མཁས་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བ་འདི། དེགས་
པས་བཏགས་ན་འགའ་མི་རྟོད། མ་རྟོད་པ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན། ཡི་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། རྒྱ་རྒྱེད་དག་གིས་བསྐྱེད་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཇི་
ལྟར་སྒྲོང་བ་བྱུབ། གལ་ཏེ་གྲུབ་པར་མི་བྱུང་ན། རྒྱ་རྒྱ་སོགས་སུ་ཡིས་བསྐྱེད། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱེད་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱིས། བསྐྱེད་པས་སྒྲོང་བ་ཐམས་
ཅད་བྱུབ། རྒྱེད་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་གྱུར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་།” ཞེས་པ་ལས་ཆོག་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་ཡང་དོན་ལ་གནས་ཡོད་སྟེ།

ཅད་མ་ལུས་འཛིག་པ་དགོས། ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྤྲོད་ས་ལ། ལས་འབྲས་ལ་ནི་དེས་
 པ་བསྐྱེད། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་སོམས། དམིགས་གཏད་མཆོན་འཛིན་ཀུན་བཞིག་
 པས། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་མཆོད་དོ་གིས། ལྷ་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པས། ལྷ་བ་སྟོང་པར་
 གོ་བར་གིས། དེས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས་བྱུང་ན། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གིས། རྟེན་
 འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་དེས།¹ རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་མ་ལུས་
 ཀུན་འཛིག་པར། མཐོང་བའི་དེས་པ་བཟན་རྟེན་ཆོ། ཡི་དམ་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གིས། ལྷ་བ་
 སྟོང་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་དུ། རྒྱ་འབྲས་ལྷ་བྱུང་ཤར་བའི་ཆོ། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་
 གིས། རང་གི་རྒྱ་ལས་རང་འབྲས་ནི། མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཉིད་གིས་ནི། ལྷ་གཞན་ལ་ནི་ལྷ་ས་
 མེད་དུ། དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་སྟོང་པར་ནི། མཐོང་ཆེ་ཆོས་སྤྲོད་མཆོད་དོ་གིས། རྒྱ་
 འབྲས་མི་བསྐྱེད་གཏན་ཆེགས་གིས། རྟགས་གཞན་ལ་ནི་ལྷ་ས་མེད་དུ། ཡོད་མཐའ་བྲས་པའི་
 སྟོང་པར་ནི། འབྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་རང་རྒྱ་ལས། རང་འབྲས་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པས། གཏིང་
 རས་དེས་ཤེས་འཛོད་ས་པའི་ཆོ། ཞལ་བཞི་པ་ལ་མཆོད་དོ་གིས། དེས་ཤེས་ལུལ་གྱི་འཛིན་
 ལྷ་ས་ཀུན་འཛིག་ནི། རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་པར་གོ། དེས་ཤེས་ལུལ་གྱི་
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི། རྒྱན་ནི་སྤྲོད་རྒྱའི་འཛིན་སྤངས་ནི། རང་བཞིན་གྲུབ་པ་བཀག་ཙམ་གྱི། མེད་
 དགག་དེ་ཡི་རྒྱན་ལ་གོ། དེ་ཡིས་དོ་རྩེ་སྤྲོད་ཆེགས་མཆོད། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་ཞི་གནས་
 སྐྱབས། ལྷ་ག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་ཞོག །འཛིག་པར་མ་
 བདེ་མཉམ་གཞག་དུས། རྣམ་བཟུན་རིགས་པས་མ་དབྱེད་ན། ལྷ་ག་མཐོང་འབྲུབ་པར་ག་ལ་
 འབྱུང་། དབྱེད་པས་གནས་ཆ་འཛིན་བྱུང་ན། སྤྲོད་བདག་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གིས། སངས་
 རྒྱུད་མཉམ་པོར་རྒྱ་བར་ཤོག །

བདེན་འཛིན་གིས་ནི་ལན་སྐྱེས་པ། ཁྱོད་གིས་ང་ལ་འགལ་འདུ་ནི། འགྲིག་འགྲིག་མང་པོ་

¹ དེས་ མོད་དཔལ།

ལ་བས་པ་ནམས། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ན། འགལ་འདྲ་འདི་ལྟར་ཡོད་པས་ཉོན། ལྟོས་གྲུབ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ན། ང་བདེན་པར་འཛིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། ཁྱོད་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ཅེས་¹བཞག་ན། ང་བདེན་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་འགལ། དེ་བོང་རྩ་ཡི་སྐས་ལེགས་ལ། ཡོད་ཆོས་ལྟོས་བཞག་སུ་ཡིས་བྱེད། རུས་སྤལ་སྤྱི་ཡོགས་འངས་ལ། ལེགས་ཉེས་ལྟོས་བཞག་སུ་ཡིས་བྱེད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་སྤང་ནི། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ནམས། ང་ཡིས་གཙོ་བྱས་དུག་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ། ལྟོས་ནས་གཉེན་པོ་ཞེས་བཞག་ན། དེ་ནམས་མེད་ན་ཁྱོད་ལ་ནི། འགལ་བས་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦྲངས་སོ། འཛིན་ཉེན་ཐ་སྣང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ང་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད། འགལ་བས་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦྲངས་སོ། ལྷ་མཆན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁྲོ་བ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ལྷ་ལ་གཙོ་བོར་ང་ཡོད་པས། དྲུག་གསུམ་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ནི། མི་དགེ་བཅུ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད། མཆོམས་མེད་ལྷ་ལ་གཙོ་བོར་འདོན། སྤྱི་ཁྱ་འཆིའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེ་ནི་འཛིན་ཉེན་སོ་ནམ་ཡིན། ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། ང་ཉིད་ཡོད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཡོད་ལ་མེད་པ་སྟོང་འདོགས་པ། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཁྱོད་ལ་འགལ། འཛིན་ཉེན་གྲགས་པས་ཁྱོད་ལ་གཞོད། ཡོད་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཅེ་རེ་ལོང་བའི་སྒྲིན་པར་ནི། ཁྱོད་རང་གྱུར་པས་འཁོར་གསུམ་མོ། འཁྲོ་བ་དྲུག་པོ་ཀུན་ལ་ནི། ཤེས་རབ་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་བསྐྱོམ། མེད་བཞིན་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དེ། ཏྲག་མཐའི་མཐར་ལྷུང་ཁྱོད་ལ་འགལ། ང་ཉིད་གཏན་ཡོད་བསྐྱོམ་མི་དགོས། རྟགས་འབྱུང་གང་དགོས་ཐོག་དུ་སྤྲེལ། ཁྱོད་ནི་མེད་པ་བཅོས་ནས་བསྐྱོམ། བཅོས་མའི་བསྐྱོམ་གྱིས་ཅི་ལ་པན། བཅོས་ནས་བསྐྱོམས་པའི་གནས་ལུགས་དང་། བཅོས་མིན་གནས་ལུགས་དངོས་འགལ་དུ། ཁྱོད་རང་ཁས་སྦྲངས་འཁོར་གསུམ་མོ། ལྷ་མཆན་བདེན་གྲུབ་བདེན་མེད་ནི། དངོས་འགལ་ཡིན་ཅིང་ལྟོས་གྲུབ་

༡ ཞེས་ ཤིང་དཔར།

དང་། ལྷོས་མེད་གྲུབ་པ་དངོས་འགལ་དང་། བཅོས་དང་བཅོས་མིན་དངོས་འགལ་དུ། ཁྱོད་
 རང་ཁས་སྒྲངས་འཁོར་གསུམ་མོ། བ་རིའི་སྒོ་ནི་སྒྲེ་བ་དེ། ཚུ་རི་ལ་ནི་ལྷོས་གྲུབ་ན། གཉེན་པོ་
 ཞེས་རབ་སྒྲེ་བ་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ལྷོས་ནས། བཀག་པའི་ཞེས་རབ་སྒྲེ་འོ་ཞེས། གུན་
 གྱིས་སྐྱེད་བས་ཁྱོད་ལ་འགལ། དབྱ་ནི་ཐལ་མོ་ཡ་མེད་ལ། སུ་ཡིས་སུ་ལ་འཛིང་བར་བྱེད།
 དེ་བཞིན་ང་ཉིད་ཡོད་པ་ལ། ཁྱོད་ནི་ང་ཉིད་འགོག་གོ་ཞེས། གཡས་ཚུང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡི།
 བསྐྱེམ་པ་ཁང་བཏང་བྱེད་པ་ནི། ང་ཉིད་ཡོད་པས་བྱེད་མིན་ནས། བྱེད་ན་ང་མེད་འགལ་བས་
 བློ་དཔྱད་ཁྱོད་ལ་དངོས་འགལ་ལོ། ང་ཡི་ཉོན་མོངས་ཚུང་རིམ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཆེ་
 རིམ་གྱིས། རིམ་བཞིན་སྒྲངས་པའི་ལམ་དེ་ལ། ས་ལམ་ཞེས་ནི་མ་བཞག་གས། བཞག་ན་ང་
 ཉིད་སྒྲིང་བ་དེ། ཡོད་པས་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་ནས། མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྒྲིང་བར་བྱེད། ཞེས་བྱ་བྱེད་
 བགོས་བྱས་པའི་ཆེ། བྱེད་ལ་ང་ཡིས་བྲུབ་པ་ཡིན། ང་ཡང་ང་ཉིད་མང་བ་ཅམ། དེ་ལྟར་ཡོད་
 གང་ཁྱོད་ཉིད་ནི། ང་ཉིད་མེད་དོ་ཟེར་བ་འདི། སྒྲོ་བའམ་ཡང་ན་བོག་གམ་ཅི། ཡང་ན་ཞེས་པ་
 མེད་པ་ཡིན། ང་ཉིད་འཕེམ་ལ་དམིགས་ནས་ནི། གཉེན་པོའི་མདའ་དེ་འཕེན་ནམ་ཅི། འཕེན་
 ན་ང་ཉིད་ཡོད་པར་གསལ། ང་ཡང་ཁྱོད་ལ་འགལ་བ་ཡིན། མི་འཕེན་མདའ་དེ་གང་ལ་
 རྒྱག་ཤོང་བ་མདའ་འཕེན་བྱས་པ་དེས། ཞེས་རབ་བསྐྱེམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་རབ་
 བསྐྱེམ་ལ་འཛིན་སྒྲངས་ནི། དངོས་འགལ་ཞུགས་པ་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་འཕོ་
 བ་ན། འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་འགལ། ཞེས་སོགས་སྒྲིན་གྱིས་ངར་མི་གཞོད། རྒྱ་
 མཆོན་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་ཉོན། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱན་ནི། གྲུབ་ཅམ་ཉིད་ནས་རང་
 རང་ཐོག །བདེན་གྲུབ་རེ་རེ་སོ་སོར་ནི། དུས་མཉམ་ལྷོས་མེད་རང་གྲུབ་ཡིན། གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་འཕོ་བ་མིན། ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བཞིན་པ་ལ་ཡང་། བདེན་གྲུབ་གྱིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་
 སྒྲེ་བ་ཞིག་འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་། ཉོན་མོངས་སྐད་ཅིག་སྒྲེ་བ་ནི། འགག་བཞིན་པ་ལ་འང་

ང་ཡོད་མོད།། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བཞིན་ལའང་།། གྲུབ་ཅམ་ལྟོས་མེད་ང་ཡོད་པས།། ཆོས་
 རྣམས་ཀུན་ལ་དེ་བཞིན་འགྲེ།། སྤང་བས་དག་པའི་ས་སྤྱོད་ས་སུ།། ལུན་ནག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕུ་
 དེ།། ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ།། བྱབ་པར་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི།། ཆོས་རྣམས་ཀུན་
 ལ་རེ་རེ་ནས།། ལུན་པ་འཕོ་ནི་ག་ལ་དགོས།། སྐྱེ་འགག་ཀུན་ལ་རིམ་བཞིན་དུ།། ལུན་པ་དེ་
 ཡིས་བྱབ་པ་ལྟར།། དེ་བཞིན་ང་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན།། ང་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི།། ཁས་ནི་
 མི་ལེན་ཁ་མེད་དང་།། མི་བྱེད་ཀ་མེད་འགྲོ་དུག་གོ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་པ་ཡིན།།
 གདགས་གཞི་ཆོས་ཀུན་ལ་དམིགས་ནས།། རྟོག་པས་པར་ལ་བཏགས་ནས་ནི།། བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་འདུག་གོ་ཞེས།། ཁོ་རང་ཆོ་ཡིས་བཅོས་པ་ཡིན།། ཐག་ཁ་ལ་ནི་སྤྱལ་འཛིན་དང་།། མཐོ་
 ཡོར་ལ་ནི་མིར་འཛིན་དང་།། སྤྱི་ལ་ནི་ཆུར་འཛིན་བཞིན།། ཁོ་རང་ཆོ་ཡི་མངོན་སུམ་ལྟར།།
 ང་ཡིས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་པ།། བྱེད་སྤྱོད་འདོད་པོ་ང་རང་མེད།། བཅོལ་བའི་ངོ་ལ་བྱས་པ་
 ཅམ་།། ཨ་ཅང་ཅི་ཟེར་བལྟས་པ་ཡིན།། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི།། ངེས་ངོ་སྤང་ངོ་
 གཉིས་ཀ་ལ།། ཤེས་རབ་བྱོད་ནི་མི་སྤང་མོད།། མེད་པར་སྤང་བ་ག་ན་ཡིན།། མེད་པར་སྤང་ན་
 གཏན་མེད་ཡིན།། སྤྱིར་དུ་ཤེས་རབ་ལོས་ཡོད་མོད།། དེ་བཞིན་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་ལ།།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངེས་ངོ་དེར།། ང་ནི་མི་སྤང་བ་ཡིན་ལ།། མེད་པར་སྤང་བ་ག་ན་ཡིན།།
 མེད་པར་སྤང་ན་གཏན་མེད་ཡིན།། གཏན་མེད་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་
 ལངས་པ་ཡི།། རྗེས་ཐོབ་ཆོས་རྣམས་སྤང་བ་ནི།། བདེན་པར་སྤང་ལས་འོས་ཅི་ཡོད།། དེ་ཅམ་
 མ་ཐད་ས་བཅུ་ཡི།། རྒྱན་མཐའ་ཚུན་དུ་བདེན་སྤང་ཡོད།། ཤེས་སྤྱིབ་ཟེར་བའི་མིང་དུ་བཏགས།།
 ང་ནི་ད་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་ཤེས།། བྱོད་ལ་འགལ་འདུར་གྱུར་རོ་ཨང་།། སྤང་པོ་བདེན་མེད་བསྟོམ་པ་
 ཡི།། ངེས་ངོར་སྤང་པོ་མི་སྤང་མོད།། སྤང་པོ་མེད་པ་ག་ན་ཡིན།། དེ་བཞིན་ང་ལའང་མཚུངས་པ་
 ཡིན།། བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི།། གང་ཤར་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ཡི།། ངེས་ངོར་སྤང་པོ་
 རྟོས་བཅས་འདི།། མི་སྤང་བས་ན་མེད་པ་མིན།། དེ་བཞིན་ང་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན།། མཚུངས་

བར་གྱུར་ན་ཁྱོད་ལ་འགལ། གཞན་ཡང་མཁས་ནས་བྱིས་པའི་བར། ཚུམ་པ་པོ་མི་ལ་བརྟགས་
 བས། བརྟགས་པའི་བརྗོད་བྱ་མི་རྟོག་ཅིང་། ཚུམ་པ་པོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། ཚུམ་པ་པོ་ནི་དངོས་
 འན་ན། བརྟགས་དོན་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཟབ་ཀྱང་། དངོས་འདྲི་པག་བཞིན་བོར་ལྟར། དེ་མཐུན་
 བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཀྱང་འབོར། ལ་ལ་ཚུམ་མི་ཆེ་ཆེ་མོ། མཁས་མཁས་ཤིག་གི་བརྟགས་ཆོས་དེ།
 བརྗོད་བྱ་ཟབ་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆད་མར་བྱེད། དེས་ནི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
 དཀའ་ལྟོ། དཀའ་ཡང་དེ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད། དེས་ཀྱང་ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། ཁྱོད་ལ་འཕྲིན་
 ལས་ག་ན་ཡོད། མཁས་པ་ཆོག་ཚོད་ལྟར་ལེན་པ། བརྗོད་བྱ་མི་ལྟ་ཚུམ་མི་ལྟ། མང་པོ་ཤེས་
 ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟགས། བརྟགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཤེས་མི་འདོད། ང་རྒྱལ་གཙོ་བོར་འདོན་
 པ་ཡོད། དེས་ཀྱང་ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། མཁས་ལ་དེ་ལས་མེད་ན་ནི། ལྷན་པོ་རྣམས་ལ་
 ཅི་ཆར་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གང་དུ་སོང་། ང་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་
 མཁས་པ་ལ་ལ་ནི། བརྟགས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ལགས་ཀྱང་། གསུང་རབ་རྣམས་ན་མེད་པ་
 ཡི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་འདིར་ཡོད་མིན། ཚུམ་མིའི་བཟོ་ལྟ་ཁ་སྟབས་ལ། གཏིང་ནི་ཞེ་
 སྒང་གིས་བསྐྱེད་ནས། ཁ་ལ་སྟོང་རེ་རྗེ་འོ་ཟེར། ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ཟབ་དོན་འབོར། དེ་ཡི་
 རྒྱད་ལ་ང་ཡོད་པས། ཟབ་དོན་འབོར་བ་མ་ཡིན་ནས། དེས་ཀྱང་ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། ཁྱོད་
 ལ་འགལ་འདྲར་གྱུར་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ་ནི། ལྷ་མ་གོང་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི།
 བཟང་པོར་རྫོམ་པས་རྫོ་བསྐྱར་ནས། ཟབ་དོན་ཟབ་ཀྱང་རང་གི་ནི། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་མ་
 མཐུན་ན། འབོར་བར་མ་ཟད་ཁ་གཏོང་བ། དེ་ལ་འང་ང་ཉིད་ཡོད་པས་ལན། ཡོད་པར་གྱུར་ན་
 ཁྱོད་ལ་འགལ། ང་ཉིད་རྒྱས་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། ཤེས་རབ་མེད་པའི་མཁས་པ་འགལ། ལྷ་
 མས་ཤར་ལ་རྒྱབ་ཡིན་ཟེར། དེ་འདྲའི་ཟབ་དོན་ཤོག་པ་ན། དེ་ག་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ནི།
 ཡིན་ན་མ་ཡིན་མ་གཏོགས་པ། གཞན་གྱི་ཟབ་དོན་ཅི་བཟང་ཡང་། བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཞོག་སྟོག་མི་
 བྱེད། ང་ཡི་རྒྱད་ལ་འང་ང་ཡོད་པས། ཁྱོད་ལ་འགལ་འདྲར་གྱུར་ན་ཡང་། ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་

རྒྱུ་པ་ཡིན། མཁས་ནས་གནག་རྩི་མོ་བར་གྱི། རྒྱ་སེར་པལ་ཆེར་སྒྲ་མ་ལ། འབྲུལ་བ་
 ཞབས་ཉོག་བྱས་ནས་སུ། རོན་དུ་གཉེར་བྱ་བ་དོན་ལྷན། ལྷན་ཀྱང་གདབ་ལན་མ་བྱུང་ན།
 བཟང་པོར་མ་མཐོང་དད་ལོག་བསྒྲོམ། ཁ་ལ་ཆོས་ལྷན་ལྷན་བྱས་ཀྱང་། རོན་དུ་སེམས་ལ་
 རོར་འདོད་ལྷན། དེ་ཡང་ང་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན། དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུར་བྱུང་། ཅི་
 ཕྱིར་ང་མེད་ཟེར་བ་འགལ། ལ་ལ་སྒྲ་མར་གུས་གུས་བྱེད། འདོད་ཆོས་ཟབ་དགུ་བྱུང་ལགས་
 ཀྱང་། ར་བཀྱར་སུན་གཅིག་མ་བྱུང་ན། ལྷོ་བ་སྤེལ་ལོག་ནས་ལོག་ལྷ་བསྒྲོམ། དེ་དོན་འབྲས་བྱ་
 དཔུལ་བར་འཕེན། དེ་ཡང་ང་ཡིས་བྱས་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་མེད་ཟེར་བ་འགལ། ཆོས་པར་
 རྒྱུ་པ་ལ་ལས་ནི། ཆོས་ནི་གཞན་ལས་གལ་ཆེ་སྟེ། རང་གིས་ཅུང་ཟད་ཉམས་ལེན་ཆོ།
 ཉགས་མཆོན་སྤྲོ་ཅམ་བྱུང་བ་ལའང་། རང་ཉིད་བཟང་པོར་རྒྱུ་པ་དང་། གཞན་དག་རྣམས་ལ་
 ཐོས་སྒྲོག་བྱེད། བསྟོད་ར་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ལ། ང་རྒྱལ་ཁམས་གསུམ་གང་བར་བསྒྲོམ། དེ་
 ཡང་ང་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན། ང་མེད་ཟེར་བ་ཁྱོད་ལ་འགལ། ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་འདི་འདྲ་ན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་སུན་ཁུང་གང་དུ་བསྟེན། མཁས་དང་བསྒྲོམ་ཆེན་པལ་ཆེར་གྱིས། ཅུང་ཟད་སྒྲོམ་པར་
 བྱེད་ན་ཡང་། རང་ཉིད་འདི་འདྲ་ཅིག་བསྟེན་ནས། སྒྲོམ་ཆོས་པར་ངོས་ཡོད་པ་ལ། ལྷན་མོ་
 བལྟ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ། འདི་འདྲ་མཐོང་ན་ཁྱེད་ལ་བགད་འཆོར། ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་འདི་འདྲ་ན།
 ཁྱོད་ནི་ཡི་སྤྱད་བསྒྲོམས་ཞན་འདྲ། དེ་ལས་དག་རྒྱུ་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མཉམ་གཞག་དོན་ལ་
 འཛོག་ཀ་མར། རང་ནི་ཡོད་ཡོད་འདྲ་ལགས་ཀྱང་། བཞག་པའི་ཆེན་སེམས་དང་ནི། གཞག་
 རྒྱུ་ཁ་ཁར་སྒྲོམ་པར་བྱེད། ལ་ལ་བདེན་མེད་ལྷགས་བྱས་ནས། མེད་པ་ཁོ་ན་སྒྲོམ་པར་བྱེད།
 པལ་ཆེར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲོམ། ལ་ལས་གསལ་ཅམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། དེ་ནི་ང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་
 ཡིན། ཡིད་བྱེད་བཀག་པའི་སྒྲོམ་ལ་ནི། ཁ་ནི་གཏོང་ཞིང་དོན་ལ་ནི། ཡིད་ངོར་སྤང་མེད་སྒྲོམ་
 པར་བྱེད། དེ་ནི་ཡིད་བྱེད་བཀག་པའི་སྒྲོམ། འཛོན་སྤངས་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། འཛོག་དོན་
 འདི་ལ་མཁས་ཀྱང་ནི། དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དགལ། མགོ་བོ་འཁོར་བའི་ས་མཆོམས་འདིར།

ངལ་བ་དོན་མེད་བྱེད་བ་ཡོད།། ང་¹ཡི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ་ཐབས་འདིས།། ཐར་བ་ཐོབ་བ་ཉམས་རེ་
 དགའ།། འཁོར་བ་སྤོང་བ་ཁྲོད་རེ་བོ།། གཞན་ཡང་མཁས་བ་ལ་ལ་ནི།། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་
 གཏན་ཆེགས་ཀྱིས།། དབྱང་བ་བྱེད་བྱེད་འཛིག་ཁར་ནི།། སེམས་ནི་ངལ་ནས་གཉེན་པོ་ཡི།།
 འཛིན་སྐྱངས་ལྷགས་དང་གསལ་ངར་ཤོར།། ཤོར་བ་མ་རིག་ཡོད་པའི་ལྷགས།། བྱས་ནས་
 མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཆེ།། འདི་ཡིན་འདི་མིན་མེད་བ་ཡི།། ཏང་པོའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་
 འཛིག། ལ་ལར་བྱིང་ཁྲོད་སྤོང་གཞན་²ལྷགས།། ལྷགས་བ་སྤྲོ་མོ་མ་རིག་པར།། དེ་ག་ཡུན་དུ་སྤྱོད་
 བར་བྱེད།། བསྐྱོམ་བ་སྤྱོད་ཅན་ཡིན་བསམ་མེད།། བྱིང་ཁྲོད་སྤོང་གཞན་ཆེར་བྱུང་ན།། མགོ་ནས་
 སྤྱར་སྐྱོམ་མི་བྱེད་པར།། མཉམ་གཞག་ངང་³དུ་བཟོ་བཅོས་བྱེད།། བཅོས་བཅོས་མང་བ་ཅམ་
 གྱིས་ནི།། གཉེན་པོའི་འཛིན་སྐྱངས་ཤོར་བ་ཡི།། གསལ་རིག་ཅམ་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད།། དེ་ནི་
 ཤེས་བ་ཡིན་བས་ན།། དེ་ཉིད་སྐྱོམ་པར་བྱེད་བ་ཡིན།། ང་ཉིད་བསྐྱོམ་བཞིན་མེད་ཟེར་བ།། ཁྱོད་
 ལ་འགལ་འདུ་ལྷགས་བ་ཡིན།། མེ་དང་ཤིང་ནི་མ་སྦྱག་ན།། ཤིང་ནི་འཆིག་པར་ག་ལ་འགྱུར།།
 དེ་བཞིན་ང་དང་གཉེན་པོ་ནི།། འཛིན་སྐྱངས་སྦྱག་བ་མང་ན་ནི།། གནོད་བ་ལྟ་ཞོག་ང་ཉིད་རྒྱས།།
 ཁྱོད་རང་འོ་བརྒྱལ་མ་བྱེད་ཅིག །མཉམ་གཞག་འདི་ཡི་ཐད་དུ་ནི།། མཁས་བ་རྣམས་ཀྱི་དུགས་
 ས་ཡིན།། ལྷན་པོ་མགོ་བོ་འཁོར་ས་ཡིན།། ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ས་⁴ཡིན།། ཤེས་རབ་རྒྱབ་རྒྱ་
 རྒྱད་བ་ཡིན།། མཉམ་གཞག་འདི་ཡི་ངེས་ངོ་ན།། སྤང་ཚུལ་ཅི་འདྲ་བྱུང་ཡང་ནི།། བདེན་པར་
 སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན།། སྤོང་བ་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་སོགས།། སྤང་ཡང་བདེན་པར་སྤང་བས་ན།།
 གསོར་མི་བྱུང་གི་ལྟ་བ་ཡིན།། སྤོང་བ་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་སོགས།། ངེས་ངོར་སྤང་བ་སྤྱོད་
 ཡིན་ན།། ངེས་ངོར་སྤང་བ་ཡོད་དམ་མེད།། མེད་ན་མཉམ་གཞག་གང་ལ་བྱེད།། བདེན་པ་

¹ དེ་ ཐོད་དཔལ།

² གཞིན་ ཤིང་དཔལ། ཐོད་དཔལ།

³ དང་ ཤིང་དཔལ།

⁴ བ་ ཤིང་དཔལ། ཐོད་དཔལ།

བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ། འཛིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དག་ངེས་པོ་དེ་ལ་ནི། ལྷང་ནས་
 འཛིག་གས་མི་ལྷང་འཛིག་ ། ལྷང་ན་སྟོན་ནི་སྤྲ་མར་གནས། ལྷང་བ་མེད་པར་འཛིག་ཟེར་ན།
 ལྷང་བ་བསྐྱས་དང་ཡིད་བྱེད་བཀག་ ། ཡིད་ལ་བྱར་མེད་བསྐྱེམ་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེམ་
 རྣམས་ནི། ང་ཡི་སྟོགས་ནས་བལྟས་ཅ་ན། ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་གོ། ཁྱོད་རང་དབྱེ་བ་
 ཅི་ཡིས་འབྱེད། ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ཡི། དེས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཁྱད་དེས་¹ན། སྤྱིར་དུ་ངེས་
 ཤེས་ཡོད་མི་པན། མཉམ་གཞག་ངོ་ན་ངེས་པ་ཡིན། དེས་ངོར་ངེས་ཤེས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ནི་
 ང་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན། ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཟེར་ན་ནི། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེམ་རང་ཡིན། འཛིན་
 ལྷངས་འགལ་བའི་གཉེན་སོ་མེད། ང་ལ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་གཞོད། ང་ནི་བདེན་མེད་ངེས་པ་ཡི།
 དེས་ཤེས་དེ་ཡི་འཛིན་ལྷངས་ཀྱི། ལྷན་ནི་སྟོང་ངོ་ཟེར་ན་ནི། སྟོང་མཁན་སུ་འབྲེལ་གིས་
 བྱེད། སྟོ་ཅིག་ལས་ནི་འོས་མེད་མོད། དེ་འབྲེལ་མཆམས་གང་ན་ཡོད། མཉམ་གཞག་ངོ་ན་
 ཡོད་ན་ནི། དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན། ང་མེད་བསྐྱེམ་པ་ག་ལ་ཡིན། མཉམ་གཞག་སྟོན་དུ་
 ཡོད་ཟེར་ན། མཉམ་གཞག་སྟོང་ལ་དེས་ཅི་པན། མཉམ་གཞག་རྗེས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། མཉམ་
 གཞག་རྗེས་ནས་ཅི་ཞིག་སྟོང་། མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། ཡོད་དུ་ལྷག་མོད་ས་
 མཆམས་དང་། སྟོད་པའི་གནས་རྟོན་གང་དུ་འཆའ། མཉམ་གཞག་རང་ལ་འཆའ་ཟེར་ན།
 མཉམ་གཞག་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་རྟོན་བཅས་སྟོད་པ་ནི། སྟོ་རང་སྟོང་པར་མ་སོང་
 བར། སྟོ་དང་སྟོང་པ་མཉམ་གནས་ན། ལེགས་ན་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཅམ། དེ་མིན་མཉམ་གཞག་སྟོར་
 འདུག་པས། ང་ལ་མཉམ་གཞག་བྱས་བསྐྱེམ་ཡིན། གཙོ་བོ་སེམས་རང་སྟོང་པར་ནི། སོང་
 བའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་ནས། སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱང་སྟོ། དེ་ཡིས་མཉམ་
 གཞག་སྟེད་ཅེ་ན། དེ་ཡི་སྟོད་ས་གང་ན་ཡོད། མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། སྤྲ་མའི་
 སྟོན་རྣམས་སོ་ན་གནས། མི་མངོན་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། སྤྱི་ནི་གཙོ་བོའི་ཁས་ལེན་ལྟར།

¹ དེས་ མོད་དཔར།

གངས་ཅན་ལ་ནི་འགན་ནམ་ཅི།། ས་བོན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱ་གྲུ་ནི།། མི་གསལ་བ་ཡི་ཚུལ་བསྐྱེད་
 ལྟར།། བདག་སྤྱེ་ཁས་ལེན་གངས་ཅན་ནི།། སྤག་དོག་སྤྱེ་བར་མི་འགྱུར་རམ།། ལ་ལ་འདི་འདྲའི་
 སྤང་ཚུལ་ལ།། མགོ་བསྐྱོར་མང་དུ་བཟེད་ནས་ནི།། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི།། སྒོམ་གྱིས་མི་
 ཆེ་མིལ་ཐོར་བསྐྱེལ།། དེ་འབྲས་ཅི་ཡང་མེད་པ་འབྱུང་།། འདི་དག་ང་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན།། དེས་
 བ་ང་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན།། ང་མེད་ཟེར་བ་ཁྱོད་ལ་འགལ།། དབྱུང་མཆམས་འཛིག་མཆམས་མ་
 ཤེས་ན།། འདི་ཡང་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་རྒྱ།། ཏ་ཅང་དབྱུང་པ་དག་བྲགས་ན།། དེ་ཡང་སྦྱོན་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན།། དབྱུང་པ་མེད་ན་དེ་བས་སྦྱོན།། དབྱུང་མཆམས་འཛིག་ལ་མཁས་ན་ནི།།
 མཁས་པའི་མཆོག་གྱུར་ཅིག་ཏུ་འདུག །ཁྱོད་ལ་ཆོད་ཆོད་མང་ཡོད་པས།། བསམ་སྒོ་ཐོང་ལ་
 ལན་ཅིག་ཐོབ།།

སྤྱ་སྤྱེ་ལ་སྤྱུགས་དོན་ནི།། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ནི།། རྣམ་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་དེ།། ང་འོ་ཞེས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི།། བསྐྱོམ་པ་ཀུན་གྱིས་འཛིག་བྱེད་ན།། ང་རྒྱལ་འཛིག་
 མཆམས་གང་དུ་བྱེད།། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ།། མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་
 དེར།། ང་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱེད།། ཡོད་ན་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན།། དེ་ནི་ང་ཡི་ང་རྒྱལ་ཡིན།།
 རང་བཞིན་དག་ལ་དགོས་པ་ཅི།། མེད་ན་ང་རྒྱལ་གང་དུ་འཛིག །མཉམ་གཞག་དུས་སུ་འཛིག་
 ཟེར་ན།། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆ་དེ་ནི།། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།། ང་རྒྱལ་ཀུན་རྫོབ་ཆ་ཡིན་
 པས།། མཉམ་དུ་སྟོད་ལྷགས་ཇི་ལྟར་བྱེད།། ང་རྒྱལ་སྟོང་པར་སོང་ཟེར་ན།། ང་རྒྱལ་སྤུ་ཡིས་
 འཛིན་པར་བྱེད།། སྟོང་པ་ང་རྒྱལ་དུ་སོང་ན།། ཡང་ན་སྟོང་པ་མེད་པ་ཡིན།། ཡང་ན་ང་རྒྱལ་
 མེད་པ་ཡིན།། སྟོང་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི།། སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་གང་དུ་བསྐྱོམ།། ང་རྒྱལ་
 མེད་པར་གྱུར་ན་ནི།། སྟོང་ལ་ང་རྒྱལ་སྤུ་ཡིས་འཛིན།། གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་འདྲེས་ཟེར་ན།། སྤྱ་
 མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་གྱི།། སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་ག་ལ་ཡིན།། མཉམ་གཞག་ངོ་ན་ང་རྒྱལ་ནི།།
 སྤང་བར་གྱུར་ན་ང་སྤང་མོད།། ང་ནི་རྒྱན་དུ་འཁྱོགས་པ་ལ།། སྤང་བར་བསྐྱོམ་པ་ག་ལ་དགོས།།

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་དུ་ནི། ང་རྒྱལ་དེ་ནི་ཐེ་འམ་ཅི། ཐེ་འོ་ཞེ་ན་ང་རྒྱལ་ནི། རང་
 བཞིན་རྣམ་པར་དག་ཆར་སོང་། ང་རྒྱལ་སྤྱི་ཡིས་འཛིན་པར་བྱེད། ང་རྒྱལ་དེ་རྒྱལ་ཡོད་ཟེར་
 ན། རྒྱལ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ན། མི་ཐེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་ཅི། ང་རྒྱལ་སྟོང་ཉིད་མ་ཞུགས་
 པར་། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི། ལྷ་མོ་བལྟ་བའི་ཚུལ་འབྲས་པས། ང་
 མེད་བསྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པས། འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་དོན་མེད་དོ། ཤེས་རབ་ཁ་ལ་སྤྱོད་བཅད་
 གྱེན། འོ་བརྒྱལ་བྱས་པའི་ཁ་ན་མེད། ལྷ་ཐུ་ཏུ་ཡི་སྤྲུགས་དོན་ཡང་། ཡུལ་ནི་སྟོང་དང་ཡུལ་
 ཅན་ནི། རང་བཞིན་དབྱེར་ནི་མི་བྱེད་པའི། བདག་ཉིད་ང་འོ་ཞེས་བསྒྲོམ་ན། ཡུལ་ཅན་སྤྱི་
 ཡིས་བྱས་ནས་ནི། ང་རྒྱལ་ཅི་འབྲས་ཞིག་གིས་བསྒྲོམ། ཡུལ་ཅན་སེམས་ལ་བྱེད་པ་དང་། ང་
 རྒྱལ་ང་ཅམ་ངེས་བྱེད་ན། དེ་འབྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་དོ་དེར།
 ང་རྒྱལ་དེ་ནི་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ང་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན། མེད་ན་ང་རྒྱལ་སྤྱི་ཡིས་འཛིན།
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར། ཞུགས་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རང་དུས་དེ་རུ་
 ནི། ང་རྒྱལ་ཀྱན་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཅི། ཡོད་ན་ང་ཡིས་འོངས་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་འབྲེས་
 བས་ནི། དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ང་རྒྱལ་སྟོང་པར་སོང་བས་ན། སྟོང་པས་ང་རྒྱལ་འཛིན་
 བས་ཅི། མཉམ་གཞག་དུས་སྤྱི་ཡོད་ཟེར་ན། མཉམ་གཞག་རང་དུས་སྟོང་ཉིད་ཡིན། སྟོང་ཉིད་
 རང་གི་དུས་སྤྱི་ནི། ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་སྤྱི་མ་ཡི། སྟོན་ནི་སོ་ན་གནས་པ་ཡིན། ང་རྒྱལ་སྟོང་པ་
 གཉིས་པོ་ནི། གཉིས་ཀ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི། སྟོང་སྟོང་ཆོགས་པར་གནས་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྗེས་
 ཐོབ་སྟོང་ལུགས་ཡིན། སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་ག་ལ་ཡིན། མགོ་བོ་འཁོར་བའི་ས་མཚམས་
 འདིས། ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་རྒྱས་འབྲས། ཤེས་རབ་སྤྲུག་དོག་བྱེད་བྱེད་འབྲས། འདི་ཡི་སྐབས་
 སྤྱི་ལ་ལ་ནི། རང་ལ་སྒྲོ་གཏད་མ་བྱུང་བས། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་ནི་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད། སྤྲུགས་ལ་
 གཏད་སོ་མེད་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། ལྷ་དཔོན་གསལ་བསྐྱས་པ་ཡི། སྟོང་སང་
 དེ་ལ་མཉམ་འཛིན་གྲ། དེ་འབྲའི་སྟོང་སང་ཅི་འབྲས་ཞིག །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རིམ་གྱིས་ནི། ལྷ་

དེའི་བར་དུ་བསྐྱུས་ནས་ནི། ལྷ་དེ་ཡིད་དོར་བསྐྱུས་པ་ཡི། སྟོང་སང་དེ་དང་རིལ་འཛིན་དང་།
 རྗེས་གཞིག་སྤྱད་རིམ་བྱས་པ་ཡི། སྟོང་སང་དེ་དང་ཡིད་བྱེད་ནི། བཀག་པའི་སྟོང་པ་དེ་དང་
 ནི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི། བྱད་པར་སྤྱད་རིམ་གང་གིས་
 འབྱེད། ཡིད་ལ་སྤང་བ་བསྐྱུས་མཉམ་དང་། བསྐྱུས་པའི་སྟོང་སང་འབྲེལ་མཉམ་དང་། ང་མེད་
 བསྐྱེལ་པའི་གཉེན་པོ་ནི། འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་མེད་མཉམ་ན། བྱད་པར་ཡོད་ཅེས་ཅམ་
 གྱིས་ནི། མི་ཆད་དབྱེ་བ་བྱེ་ཞིག་གོ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེལ་
 པ་སྟོན་སོང་ནས། དེ་ཉིད་ཉེར་བསྐྱུས་བསྐྱུས་པ་ཡི། སྟོང་སང་དེ་ལ་སྤར་གྱི་ནི། རང་བཞིན་
 མེད་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དེ། ཡོད་པས་གཉེན་པོ་འགལ་ཞེ་ན། ཅང་མེད་བསྐྱེལ་པའི་གང་ཟག་
 དེ། སྤྱི་བ་ཐོག་མ་མེད་པས་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་ཅམ་ཞིག་། སྟོན་ཆད་ཐེངས་གཅིག་
 བསྐྱེལ་སྟོང་ནས། རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྐྱངས་དེ། ཡོད་པས་གཉེན་པོ་འགལ་བར་
 མཚུངས། མཉམ་གཞག་སྟོང་པའི་དུས་སུ་ནི། འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྐྱེལ་མེད་ན། སྟོན་
 ཆད་ཡོད་དོ་ཟེར་བ་དང་། ཕྱིན་ཆད་བསྐྱེལ་མོ་ཟེར་བས་ནི། མཉམ་གཞག་སྟོང་དུས་གང་ལ་
 པན། སྟོགས་དུས་ཟ་རྒྱུའི་སྟགས་མེད་ན། བྱད་ན་རྩམ་པ་ཡོད་ཞན་འདྲ། ལ་ལས་སེམས་དང་
 ལྷ་དེ་ནི། ཁ་ཁར་བྱས་ནས་ལྷ་དེ་ནི། སྤྱད་རིམ་དེ་ལ་སེམས་གྱིས་ནི། བལྟ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱས་
 བས་སུ། སེམས་ནི་དེ་ཁར་བསྐྱད་ནས་ནི། ལྷ་དེ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་སང་ལ། སེམས་གྱིས་བལྟ་
 བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད། དེ་འདྲ་སྐྱོམ་གྱི་གང་ལ་ཐེ། ལ་ལས་སེམས་དང་ལྷ་དེ་གཉིས། དབྱེར་མེད་
 བྱས་ནས་ལྷ་དེ་ནི། བསྐྱུས་པའི་སྟོང་སང་དེ་ལ་ནི། དེ་གར་བསྐྱད་པའི་སེམས་གྱིས་བལྟ།
 རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡི་བྱེར་ན་ནི། ལྷ་དེའི་སྤང་བ་བསྐྱུས་པ་ཅམ། སེམས་ནི་དེ་གར་ལུས་པ་ཡིན།
 སེམས་ཀྱང་མཉམ་དུ་དག་ཅེ་ན། མི་ནི་གསོན་པོར་མེར་བསྐྱེགས་ཆོ། སྤང་པོ་ཆོག་ཆེ་སེམས་
 ཆོག་གས། སྤང་པོ་གཏན་མེད་གྱུར་པ་ན། སེམས་ཀྱང་གཏན་མེད་གྱུར་ཏམ་ཅི། ལྷ་དེའི་སྤང་
 པ་ཞིག་པ་ན། དེར་འཛིན་སྟོན་ནི་མི་སྤྱེ་བ། བྱེ་བྱག་སྤྱད་པའི་ལྷ་བ་འདྲ། དེ་འདྲ་འདི་ནི་མི་འདོད་

དམ། རྒྱ་དཔེ་སྤྲུང་བ་ཡལ་བ་ལ། བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་འཛིན་ན། རྣམ་མཁར་སྤྲིན་ཕུང་
 ཡལ་བ་དེ། སྤྲིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལགས་སམ། སེམས་ནི་རང་གི་ངོས་ནས་ནི། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཅིག་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་བྱས་ན། ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་
 སུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཚུངས། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་
 མ་ཆགས་ཤིང་། ལྷ་མའི་མན་ངག་མེད་པ་དང་། རང་དགར་ལམ་འདི་ལ་འཇུག་པའི། སོ་སྤྱི་
 རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ནི། འདི་ཡི་ཐད་དུ་འཁོར་ས་འདུག །དེས་ན་ལྷ་མ་མཁས་པ་བསྟེན། བསྟེན་
 པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། སྟོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཞིབ་པར་ནི། བཅད་ནས་ངེས་ཤེས་སྟོང་
 རྣམ་ནི། འདྲིངས་ཀྱང་ཆེས་པར་མ་མཛད་པར། ངོས་པ་མེད་པར་ཆོད་ཅིག་ཨང་། དལ་
 འགྲོར་དོན་ཡོད་མཛོད་ཅིག་ཨང་། བདེན་འཛིན་ང་ཡིས་བྲང་གཏམ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཁ་ཐོ་
 ཆེ་ཡང་ནི། ཤེས་རབ་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་ནི། ཁ་ཐོ་ཁམས་གསུམ་གང་བར་འདོན། ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཆོ། བྱེད་རང་ཆོ་ཡི་ངོས་ནས་ནི། ང་ནི་བདེན་པར་མ་བཟུང་
 ན། ང་ཡི་ངོས་ནས་བྱེད་ཆོ་ལ། བདེན་པའི་ཆ་ནི་རྩལ་ཙམ་མེད། བདེན་གྲུབ་རྩལ་ཙམ་མེད་
 པ་ལ། ཡོད་པ་ལྟར་དུ་མ་འཛིན་ཅིག །

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲུས་པ། ཆོས་སྐྱར་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལ། ལབས་ལབས་ངེ་ལྟར་
 མང་ལགས་ཀྱང་། རོལ་བརྒྱལ་ལ་བ་གཅིག་གིས་ཆོད། ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །སྤྱ་
 སོར་དཔེ་ལ་ལན་ཐེབས་ན། དོན་ལ་ལན་ནི་ཐེབས་པར་འགྱུར། ལུ་ཐོར་བྱེད་བྱེད་པ་གཉིས་ནི།
 གཅིག་ཏུ་རིལ་བའི་ཆེན་ནི། དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ལུ་གཉིས་བྱེད་གྱིས་
 བྱེ། མེད་ན་སྤྱ་མའི་ལུ་དེ་ནི། རྟིང་མའི་ལུ་རུ་སོང་ངམ་ཅི། སོར་ན་སྤྱ་ལུ་ལུ་གང་། མིང་
 གི་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྤྱ་མའི་ལུ་དེ་གང་། མེད་ན་སྤྱ་མའི་ལུ་དེ་ནི། རྟིང་མར་
 ལྷག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷག་ན་མིང་གི་བྱེད་བྱུང་བས། དེ་ཡང་བྱེད་ལ་འགལ་བ་ཡིན། འདྲེས་
 རྣམ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་ཟེར་ན། འདྲེས་དུས་རང་དུ་སྤྱ་ལུ་དེ། ཡོད་དམ་མེད་པ་བྱེད་གྱིས་སྟོས།

མེད་ན་སྤྱག་བཞིན་གང་དུ་སོང་། མོར་བ་གང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི། ཡོད་ཀྱང་འབྲེས་ནས་དབྱེ་
 བ་ནི། འབྲེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་ཡོད་ཅེ་ན། མི་གསལ་བ་ཡི་རྩལ་ཡོད་དེ། ཁྱེད་རང་སྟེང་དུ་འཁོར་
 གསུམ་མོ། དེ་བཞིན་ཆོས་སྤྱིའི་ང་རྒྱལ་ལའང་། མཚུངས་པར་གྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡུལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ནི། དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། ང་འོ་
 ཞེས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ། བཞག་པར་གྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ངང་དེར་ཁྱགས། རྒྱ་
 ལ་རྒྱ་བཞག་ཇི་བཞིན་ནོ། སྟོང་ཉིད་དུ་ཁྱགས་ང་རྒྱལ་ནི། མཉམ་གཞག་ངོན་མེད་མོད་ཀྱང་།
 མཉམ་གཞག་དུས་དེར་ཡོད་ཀྱང་ནི། དབྱེ་བ་འབྲེད་པར་ག་ལ་རུས། ཆོས་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་ལའང་། དེ་བཞིན་དཔེ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན། འོ་ན་ང་རྒྱལ་གང་དུ་འཛིན། ང་རྒྱལ་མཉམ་
 གཞག་དུས་སུ་འཛིན། འཛིན་རྩལ་རང་གི་དངོས་གཞི་ནི། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་།
 ཡུལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ནི། དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་གྱུར་བ་ཡི། བདག་ཉིད་དེ་ནི་ང་འོ་ཞེས།
 ང་རྒྱལ་དེ་ཡི་འཛིན་སྟངས་ནི། མེད་དགག་ཅམ་གྱི་གསལ་ངར་དང་། རྒྱགས་ལྡན་དག་ལ་
 གྱིམས་པ་ཡི། རྒྱན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ནི། བྱིངས་མོད་མེད་པར་སྟོངས་ཤིག་གོ། འདི་
 དང་སྐབས་ནི་འགའ་ཞིག་དུ། གཞོན་རུས་བདེ་བ་སྟོང་བ་བཞིན། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཉམས་
 ཤིག་ཡོད། རྒྱགས་པས་མི་ལམ་མིས་པ་བཞིན། སྤྱ་རུ་མེད་པའི་ཉམས་ཤིག་ཡོད། འདི་དག་
 ཁྱོད་གྱིས་གོ་བ་མེད། གོ་ཡང་ཁྱོད་ནི་མ་རིག་པས། ཡིད་ཆེས་བྱེད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཁྱོད་
 གྱི་ཐད་དུ་གསང་སྟོག་གོ། རྒྱ་ད་རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་སོགས། འོད་གསལ་སྤྱད་དོན་འདི་ལྟ་
 སྟེ། ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྤྱན་བསལ་བས། ཆོས་ཀྱན་གསལ་བར་སྤང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཤེས་
 རབ་འོད་གྱིས་ནི། བདེན་འཛིན་སྤྱན་བསལ་བ་ཡི། འཛིན་སྟངས་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་ལ།
 གསལ་ངར་རྒྱགས་ལྡན་དག་གྱིམས་པའི། རྒྱན་གྱི་མཉམ་གཞག་སྟོངས་ཤིག་གོ། འོད་གསལ་
 ཞེས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན། སེམས་དང་རྒྱ་ད་དབྱེར་མེད་དེ། དེ་འབྲེའི་འོད་གསལ་དུ་ཁྱགས་
 པས། དེ་ནི་སྟོང་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་འོད་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ནི། བདེན་འཛིན་སྤྱན་

བ་བསལ་བ་དེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལགས་ན། བདེན་འཛིན་ཁ་ལ་སྤྲ་བཅད་ཀྱིན།
 གནས་ལུགས་འདི་ལ་སྒྲིངས་བས་ན། ཁྱོད་ལ་མ་རིག་མིང་བྱང་མོད། ང་ནི་མཁའ་ལ་ཉི་མ་
 འབྲུག་ཤིང་། ཤར་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྲོ་བ་སེལ། ཁྱོད་ནི་གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་བས། ཐུག་ལྟར་ལུས་
 བ་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ད་ལ་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། བསྒྲོམ་
 བ་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། འཛིན་སྒྲིངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་ན།
 ལུས་སེམས་བདེན་པར་མེད་པར་ནི། དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི། འཛིན་སྒྲིངས་སྒྲིང་བ་
 ཉིད་ལྷགས་པའི། གཟུང་ནམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་ཤར་བས་ན། ཐ་མལ་
 ལུས་ཀྱི་བདེན་སྤང་དེ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། ལྷ་སྐྱར་བསྒྲོམས་པས་བཀག་པས་ན།
 དེས་ངོར་ལྷ་སྐྱ་མ་གཏོགས་པ། ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་བདེན་སྤང་མེད། དེས་ངོར་མི་སྤང་བ་ཡིན་
 ཀྱི། མེད་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། མེད་པར་སྤང་ན་གཏན་མེད་ཡིན། སྤང་ངོའི་བདེན་སྤང་མ་
 ཞི་ཡང་། དེས་ངོར་ལྷ་སྐྱ་བསྒྲོམ་པ་དེ། རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡི། དབྱེར་མེད་བརྟན་པ་
 ཐོབ་ཐུང་ན། སྤང་ངོའི་བདེན་སྤང་གཏན་ལོག་པས། དེ་གཉིས་སྤང་མེད་མཐོ་དམན་བཞིན།
 ཞེན་པའང་དེ་བཞིན་མཚུངས་པ་ཡིན། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ནི། ལུབ་པ་ཞེས་བྱ་དེ་ནས་
 འབྱུང་། ཁྱོད་དང་འཛིན་སྒྲིངས་འགལ་བ་ཡི། གཉེན་པོ་ཡོད་པ་མ་གོ་བའི། ཡུས་ཆེན་ང་ལ་
 བཅོངས་ཞན་འདྲ། སེམས་དང་རྒྱ་ད་དབྱེར་མེད་དེ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཡིན་པ། དེ་ནི་
 འོད་གསལ་དུ་ལྷགས་པས། ཁྱོད་དང་འཛིན་སྒྲིངས་འགལ་བ་ཡི། གཉེན་པོ་ཡོད་བཞིན་དེ་ཉིད་
 ནི། འོད་གསལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལྷགས་པས། མེ་ནི་འབར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁར། ཤིང་ནི་བསྐྱེན་པ་ཉིད་
 དང་མཚུངས། འདི་འདྲའི་ཚུལ་ནི་གཅིག་ཤེས་ན། དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བསྐྱེས་མཛོད་ཨང་།

བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲས་པ། ཁྱོད་དང་ཆིག་གླེང་མཁས་པ་འགལ། ཐ་སྤྲུང་ལབས་
 ཆོ་འགྲིག་འགྲིག་འདྲ། མཉམ་གཞག་དོན་ལ་འཛོག་ཁ་རང་། ཆིག་སྐྱོན་ཚུན་ཆད་སྤོང་ཁ་མོ།

མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་དེར་ནི། ཁྱོད་དང་མཁས་པ་བསྐྱེད་ཆེན་ལག་ལ། ཅི་སྐྱོམ་འདི་སྐྱོམ་
 མེད་པ་དང་། ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མེད་པ་དང་། གར་འགྲོ་འདིར་འགྲོའི་གཏོལ་མེད་ཅིང་། བདེན་
 པར་མེད་དང་གཏན་མེད་གཉིས། རོ་དེར་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཐུབ། དེ་འབྱེད་ཐུབ་པར་མ་གྱུར་
 ན། ཡོད་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་གཉིས། རོ་དེར་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པས། མཐའ་གཉིས་ལ་ནི་
 གནས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ང་ཡི་ཤེས་འདོད་དོ། རོ་དེར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་ན། ཐ་སྙད་ལ་བྱེ་པན་པ་
 མེད་ན། རོ་དེར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པས། མགོ་མོ་འཁོར་ཆད་དེ་རུ་འཁོར། རོ་དེར་དབྱེ་བ་འབྱེད་
 ཟེར་ན། འདི་དག་ལ་ནི་ལན་ཐོབ་ཅིག །ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 བཞག་ངོ་དེར། ང་ནི་བདེན་པར་མེད་ལགས་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ང་དེ་ནི། བཞག་ངོ་
 དེ་ན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ང་ཉིད་ཡོད་པས་ན། ཏྲག་པའི་མཐར་ནི་མ་ལྟར་ངམ། ང་མེད་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་ཅི་ཡོད། མཉམ་གཞག་ངོ་ན་མེད་མོད་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་
 ན། ཡོད་པ་དེར་ནི་ང་ཡོད་པས། དེ་ནི་ང་ཡི་མཉམ་གཞག་ཡིན། ང་མེད་བསྐྱེད་པར་ག་ལ་
 འགྱུར་ན། མཉམ་གཞག་དུས་དེར་མེད་ཟེར་ན། ཆད་པའི་མཐར་ནི་མ་ལྟར་ངམ། སུ་ཞིག་བདེན་
 པར་མེད་པར་བསྐྱེད། སྟོང་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོས། ང་ནི་
 སྟོང་པར་དག་ཟེན་ནས། ཡོད་ཀྱང་དབྱེ་བ་མི་ཐུབ་ན། དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ང་དེ་ནི། ཡོད་པ་གང་
 འདྲར་ཡོད་ཀྱང་ནི། དེ་ཡོད་ས་རུ་ང་ཡོད་པས། ང་མེད་བསྐྱེད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་གང་ཡི་
 མཉམ་གཞག་ནི། ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར། བསྐྱེད་པས་ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་ལ་རེ། དེ་འདྲའི་
 རྒྱ་འབྲས་ལ་མཆོན་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ན་ང་ལས་ནི། ཁྱོད་རང་རང་མ་རིག་ཏུ་འདུག །དེ་ལྟ་
 ཡིན་ན་ནམ་རྟོག་ནི། ཆོས་སྐྱོ་ཡིན་པ་ཅིས་མི་འཐད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས།
 འབད་མེད་ཅི་བྱིར་གྲོལ་མི་འགྱུར། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ང་ཡི་གྲོགས། ད་ལྟའི་བསྐྱེད་པ་པལ་མོ་ཆེ།
 སྐྱོམ་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། ཤིང་གི་དཀྱིལ་གྱི་སྤྲིན་བྱ་ཡིས། དཀྱིལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཤིང་
 བ་ལྟར། ཁ་ལ་ང་མེད་བསྐྱེད་མོ་ཟེར། བསྐྱེད་བྱའི་དཀྱིལ་དུ་ང་བཅུག་ནས། བསྐྱེད་པས་

ང་ཉིད་འཕེལ་བ་ཡིན། འདི་ཚུལ་མ་ཐེངས་བསྟོམ་བ་ངལ།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྟུང་བ། བྱད་མེད་ཁྲམ་མོའི་ཁ་ཐག་བཞིན། ཅལ་ཅལ་མང་ཡང་
 དོན་གོ་ཚུང་། མོངས་ཆེན་ཁྱོད་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི། ཅོམ་མིའི་བཟོ་ཏ་བལྟ་བལྟ་དང་། ཆོག་སྟོན་ཅི་
 འདུག་བལྟ་བ་དང་། སྤེབ་སྟོར་ལེགས་ཉེས་བལྟ་བལྟ་བས། ཐབ་དོན་ལེགས་པར་སྟུང་ལགས་
 གྲང་། ཁྱོད་ལ་དོན་བྱུང་བ་དགལ། ཁྱོད་ལ་དགའ་ཡང་རང་ཉིད་ནི། དོགས་པ་གཙོད་པའི་
 གཞི་ཅམ་ཡིན། གཞན་བྱུང་མཛོན་ཐོགས་ཡོད་བསམ་མེད། ཁྱོད་རང་ལན་ཅིག་འདེབས་
 སྟུང་ན། གཞན་སྟོན་རྟོག་པའི་སྒོ་སྤངས་ནས། ལེགས་པར་ཉོན་ལ་བསམ་སྒོ་ཐོང་། བྱད་ཤིང་
 ལ་ནི་མེ་འབར་ཆོ། འབར་གྱིན་རང་གིས་མཉམ་གཞག་ངོར། ཤིང་དེ་སྤང་བར་མ་གྱུར་མོད།
 འབར་བའི་མཉམ་གཞག་རང་བྱས་སུ། ཤིང་དེ་ཡོད་པས་མེ་འབར་མོད། མེད་ན་མེ་ནི་གང་
 ལ་འབར། འབར་ཞིང་ཆེས་ཆེར་འབར་བ་དེ། གོམས་ཤིང་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་མཐར། ཤིང་
 དེ་ཆོག་ནས་བརྒྱག་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་ལ། ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་མེ་འབར་
 བའི་འབར་ཞིང་རང་གི་མཉམ་གཞག་ངོར། བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་མི་སྤང་བ། མེད་པར་སྤང་
 བ་ག་ལ་ཡིན། མཉམ་གཞག་ངོར་མེད་པ་དེ། བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཆད་མཐར་
 སྤང་བ་ག་ལ་ཟེར། ཐ་སྤྱད་བྱུང་མེད་པ་ནི། ཆད་པའི་མཐར་སྤང་ཞེས་བྱ་ལོ། མཉམ་གཞག་
 ངོར་མི་སྤང་ཡང་། མཉམ་གཞག་བྱས་སུ་ཡོད་པ་ལ། ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་མེ་དེ་ནི། འབར་གྱི་དེ་
 ལས་གཞན་བྱུང་། ཇི་ཅམ་འབར་ཡང་འདི་བྱས་གྱི། བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་ག་ལ་འཆོག་ཁོང་
 རང་ཆོག་སར་ཁོ་རང་ལས། འབར་གྱི་གཞན་བྱུང་མ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ཆོག་གོ་ཞེན་ནི། འཕྲེ་
 ནི་ཤར་དང་ཡ་སྟགས་བྱུང་། རྒྱན་མ་སྤང་ལ་རྗེས་གཙོད་ནགས། དེ་འབྲའི་རྒྱ་འབྲས་ཡ་མཚན་
 ཅན། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བྱས་གྲང་། གལ་པོ་ཆེ་ཡི་ཡང་སྟོར་ན། ང་ནི་བདེན་པར་མེད་
 པ་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོར་དེར། ང་ནི་མི་སྤང་བ་ཡིན་གྲང་། ཏྲག་མཐར་སྤང་
 བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཡིས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། ཅི་ཕྱིར་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི། ང་

ནི་ཡོད་པས་ང་མེད་གྱི། མཐའ་ནི་ཨེ་སེལ་བྱོད་རང་ལྟོས། བཞག་དུས་ང་ནི་ཡོད་པས་ན།
 ཡོད་བཞིན་དེ་ག་བདེན་མེད་དུ། བསྐྱོམ་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡིས་རྟག་མཐར་སྤྱང་བ་
 སེལ་། དེ་ག་བདེན་མེད་བསྐྱོམ་པ་ལ། ཤིང་སྤྱན་དཔེ་ཡི་མཚུངས་པ་འབྱུང་། དེ་ག་བདེན་མེད་
 མི་བསྐྱོམ་པར། འཛོག་ན་ཤིང་སྤྱན་མཚུངས་པ་ཡིན། མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ང་མེད་ན། སུ་
 ཞིག་བདེན་པར་མེད་པར་བསྐྱོམ། སྟོང་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱོད་ཀྱིས་
 སྐྱོས་། འཁོར་གསུམ་བྱང་ལ་ངོ་ཆ་མེད། གོང་འོག་འགལ་ལ་ཁྲེལ་གཞུང་མེད། གཉི་སྤྱག་
 རང་མ་རིག་གི་ནི། སྤྱ་བཤད་དོན་དུ་ཆང་ངོ་¹ཨང་། ཁོ་བོ་བདེན་པའི་ཆོག་སྤྲུལ་ཡི། བྱོད་ཀྱི་
 བརྒྱན་ཆོག་སྤྲུལ་ཆོས་འདི། རང་གཞན་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་རྒྱ། བརྒྱན་པ་སྟོངས་ལ་བདེན་པ་
 སྐྱོས་། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཉི་ཤར་འདྲ། སྤལ་ཚུངས་ལྟ་དོར་རི་བཞིན་དུ། ཀུན་དགའ་སྟོ་
 གོས་འཕེལ་བྱིར་ཡིན། མཁས་པས་ཁྲེལ་བར་དགོངས་ན་ཡང་། བཟོད་པ་གནས་ལུགས་ངང་
 དུ་བཞེས། བདག་ལ་སྤྲིག་མེད་མཛད་དུ་གསོལ། ཅས་པ་འདི་ཡང་བརྒྱན་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
 ཀྱིས་སྤྲུམ་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

མི་བཟང་སྤྲིགས་མས་སྤྲགས་པའི་དུས་མཐའ་འདིར།

རྒྱལ་བས་བསྤྲགས་པ་དབེན་པའི་རི་བློད་དུ།

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་གཞི་ལ་གནས་བཅས་ཏེ།

སྟོ་གསུམ་དགེ་ལ་བརྩོན་ནམས་སྤལ་བ་བཟང་།

༡༡། དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་འབྲིད་མན་
ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཆེམས་
རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་བའི་འབྲིན་ཡིག་
བཞུགས་སོ།།

༥ དབང་མ་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་ཀྱང་དད་མེད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པའི་ལག་ཏུ་མ་སྤེལ་ཞིག །

༡༡། །རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ལ་བྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཅེ་བ་
སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།

ཤིན་ཏུ་ཕ་བའི་སྲོག་འཛིན་རྩལ་མང་གཉུག་སེམས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་གོང་
བྱར་འབྲེས་པའི་བྱི་བཅས་བེ་རྩུར་དཀར་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ནོར་བུ་མཁན་གྱིས་རིམ་ལྔའི་སྦྱོང་
བྱེད་ལེགས་སྦྱར་བས།། འོད་ཟེར་ལྷ་པའི་སྤྱན་དབྱའི་རྩལ་དང་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་
ཁམས་བཞིས་ཉེར་ལེན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་དབྱིབས་ལེགས་དག་པ་སྦྱར་མའི་སྦྱོང་དང་
དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས།། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆོགས་པའི་སྦྱོབ་པའི་བྱང་
འབྱུག་ནོར་བུ་སྦྱར་ཡང་བྱི་མ་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་
དུས་གཅིག་གསལ་ལེར་འཆར་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ།། བྱངས་མེད་སྦྱལ་པའི་འོད་གྱི་བྱ་
བས་སྲོགས་བཅུར་འགོངས་ཏེ་སྦྱེ་དགྲའི་རེ་སྦྱོང་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་འདོད་དགྲའི་ཆར་སྤྱན་ཁ་
སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་རྣམ་ཀུན་དགའ་ལེགས་སྟོལ།། དུས་
གསུམ་རྒྱལ་ཀུན་དང་པོར་སྤྱགས་བསྐྱེད་བར་དུ་རྒྱབས་ཆེན་སྦྱོད་པར་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོབ་པའི་
ཚུལ་༎ ལེགས་པར་འདོམས་པས་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གྲུར་མཐའ་མར་རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཀུན་
གྱི་མཇེད་པ་ཀུན།། སྦྱུབ་པའི་ཁུར་གང་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བཞིས་ཏེ་བྱངས་མེད་ཞིང་ཀུན་སྦྱལ་
པས་བྱུབ་མཇེད་པ།། ལ་ལར་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་སྐྱབས་འགར་སྤྱས་གྱི་བྱ་པོར་མ་དེས་ཚུལ་
འཛིན་དེ་ལ་འདུང།། ཟས་གཙང་སྤྱས་གྱི་བསྟན་པའི་ཉི་མས་གངས་སྦྱོངས་སྤངས་པ་ན།། འཇམ་
དཔལ་གང་དེས་ཤྲུམ་མེད་གཤེ་མཇེད་པ་སྦྱུབ་པའི་བྱིར།། ཟུར་བུད་ལྷ་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་
སྤངས་དུར་སྤྱིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ།། ལྷ་སྦྱུབ་ལུགས་བཟང་བསྟན་ལ་རྒྱ་དང་བལ་བའི་

འཇམ་མགོན་ཐུགས་འདུད། རྒྱལ་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་འཇམ་པའི་དབྱངས། དུར་སྤྲིག་གར་རོལ་རྩེ་བཅུན་ཚོང་ཁ་པའི། སྟན་བརྒྱན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་གཙོ། བཀའ་འཛིན་གསུམ་ལྟན་སྟོང་དབྱུང་ཉག་བཞུགས་ཤིག །མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་གསུངས་པའི་གདམས་པ་རྣམས། གཡོ་བའི་སྒྲིག་དང་སྒྱུར་བའི་ཤུགས་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཕྱིར་ཟབ་མོ་ལམ་འདི་སྐྱབ་པ་དང་། བཤད་པའི་ངལ་བས་བདག་སྒྲོ་ཆེམས་པ་མེད། རང་གི་ཡིད་ལ་འབྱུངས་སྐྱེན་འདོན་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཆེམས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བཞིན་ཡི་གེར་བྲི། གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཉག་ཏུ་སྒྲིགས་ཀྱིས་ཤིག །

འདིར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ། ཆོགས་གཉིས་རབ་འབྱམས་སྤྱད་པའི་ལག་པ། སྤྲིག་པ་དང་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པར་བྱེད་པའི་དུས་མཐའ་མེ་ལྟ་བུ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱགས་པའི་ཐུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར། གྲུབ་མཆོག་རྣམས་བཟོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མས་སྒྲོན་འགྲོ་བུས་ཉེ་ཐུག་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་དམིགས་བསྐྱུངས་འཁྱུང་ལག་པའ།

༩ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་སྤྱད་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གདམས་པའི་བརྒྱུད་པ། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གདམས་པའི་ཆེ་བ། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་གདམས་པ་རིམ་ལྔར་ཉམས་སུ་བྲུང་བའི་ཚུལ་བཤད་བའོ། དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་སྤྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གདམས་པའི་བརྒྱུད་པ)ནི། གཞུང་འདིར། རྒྱ་གར་སྐད་ལྟ། ལུ་ཅུ་ཕ་རྩ་ལྔ་ཀུམ་ལ། བོད་སྐད་ལྟ། ཐུ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་ཞེས་བྲི། བཀའ་འཛིན་མཉམ་མེད་ཐུ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། གང་

ལ་བརྟེན་ན་སྐྱ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེ། ལུ་མོང་དངོས་གྲུབ་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ལ། སྦྱོལ་མཛད་
འདོད་དགའི་མཆོག་སྦྱོལ་ཡིད་བཞིན་འོར། རྩོམ་ཅན་ཞབས་བསྐྱར་གྲུས་བཏུང་ནས། སྐལ་
བཟང་སློབ་མའི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་བ། སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ། མདོ་རྒྱུད་
དམ་པའི་མན་ངག་བདེ་ཆལ་ལས། འོངས་པའི་མེ་ཉྱ་གྲེང་མཛེས་མགུལ་རྒྱན་སྦྱེལ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་རྒྱ་སྐད་ཁྱད་དུ་སློབ་ཏེ་སྐད་གཉིས་
ཤུར་སྤྱིར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་འདྲིར་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། གདམས་པ་འདི་ཉིད་
བོད་དུ་རང་བཟོ་བྲས་པ་མིན་གྱི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ངེས་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ་འཕགས་ལུལ་གྱི་
མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས་
ཐེབས་པ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་མདོར་དུ་མཛད་ནས་གྲུབ་པའི་སྤྱིས་བྱའི་ཐམ་མ་ཆད་པ་ལས་འོངས་པ། དེ་རྒྱུ་རྒྱལ་གྱི་དོན་
མ་ཡལ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཁུངས་ལྡན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་སྤྱི་དགའི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་མདོར་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མི་འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོ་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འབྲུག་པས་སྤྱི་དགའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱི་
ཆེར་མཛད་དེ་རིངས་པར་འབྲུག་པའི་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱི་དགའི་དོན་གཉིས་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཐབ་པ་དང་སྤྱིར་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གང་དུ་ཡོད་
པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ངེས་མ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཞོ། དེའི་བྱིར་སྤྱི་དགའི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་ཉམས་སུ་སྤང་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཙོང་མེད་རྣམས་ནས་
ཟེན་ཅིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་གྱི། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཐབ་མོར་གྲགས་པ་
རྣམས་ལ་ཡིད་ཉྱོན་བྱ་མི་རུང་བ་འདི་ནི་མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ་དང་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པ་སློབ་ཐབས་གྲགས་པའི་བཀའ་སློལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། གཞུང་འདྲིར་ཡང་། མདོ་

རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་པད་ཆལ་ལས།། འོངས་པའི་མེ་ཏྲིག་སྤེང་མཛེས་མགུལ་རྒྱན་སྟེལ།།
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དབྱིད་ཀའི་དུས་སུ་སྤྲའི་ཆལ་དུ་མེ་ཏྲིག་གསར་དུ་ཐོན་པ་ན་དེར་
 མེ་ཏྲིག་གང་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྤྱག་པ་མ་ཉམས་པ་རྣམས་བརྟུས་པ་ན། དེའི་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། རི་དང་རོ་མན་ཞིང་ཕྱོང་བས་ཡིད་སིམ་
 པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཐོར་ཞིང་འཁྲུག་ནས་ཡོད་ན་དེ་ཅམ་མཛེས་པར་མི་
 འགྱུར་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤེང་བར་ལེགས་པར་བརྒྱས་པ་ན། སྤྱི་ཐོ་སྤྱིག་པར་འདོད་པ་དག་
 གི་མགུལ་དུ་བརྒྱན་ཏེ་རོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་མདོ་རྒྱུད་ཅོད་མེད་
 རྣམས་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་སྙན་བརྒྱུད་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་རྣམས་
 ལས་གང་ལེགས་ཤིང་ཟབ་པ་རྣམས་བརྟུས་ཏེ་ཡི་གེར་འཁོད་ན། ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ་མཐོང་བ་
 དང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་ཅིང་། དོན་བཟང་པོ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པས་
 ཕྱོང་ན་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། ཆོག་གི་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཐོར་ཞིང་གོ་རིམ་
 འཁྲུག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ན་དེ་ཅམ་རོ་མཆར་མི་ཆེ་ཞིང་འཇུག་པ་མི་བདེ་བས་གདམས་ངག་
 འདིར་དེ་དག་དོ་ཐོ་མ་ཞོར་བ། གངས་མ་ཆད་པ། གོ་རིམ་མ་འཁྲུག་པའི་ཚུལ་དུ་ཆོག་ཉུང་དུར་
 སྤེབ་པར་བྱ་བས་འདིག་ཏེན་དང་། འདིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་ལེགས་ཐམས་ཅད་མདོན་
 དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྤངས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག ཅེས་དངོས་
 སུ་བཤད་པར་དམ་བཅས་ནས་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པས་འདི་དག་གིས་གདམས་པའི་ཁྱད་ས་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་གདམས་པ་འདི་མདོ་རྒྱུད་ཅོད་མེད་རྣམས་དང་། མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་མན་ངག་
 རྣམས་ལས་འབྱུང་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐ་མའི་ནལ་འགྱོར་འདི་ནི་མདོ་ཕྱོགས་འདུལ་བ་
 རས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་འཇུག་པའི་སྟོ་སྐྱབས་འགོ་ཅོམ་བྱེད་དུ་
 བྱས་ནས་དགོ་བསྟེན། རབ་བྱུང་། དགོ་ཚུལ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁན་

སློབ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་དང་། རོད་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁན་སློབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་གས་
 ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཚུལ་དང་། རོད་པ་པོ་སློབ་མའི་མཆན་ཉིད་འགལ་
 རྒྱུན་བར་ཆད་དང་བྲལ་ཞིང་བྱི་ནང་གི་མཐུན་རྒྱུན་དང་ལྟན་དགོས་ཚུལ་དང་། སློབ་པ་སྤངས་
 བས་ཀྱང་སྤང་སྤང་ཞུ་བའི་བྱིར་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འཆོལ་ལུགས། སློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་
 སློང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་ཞུ་བའི་བྱིར་སློག་པའི་སློབ་དཔོན་འཆོལ་ལུགས། དེ་
 བས་མཁན་སློབ་དེ་རྣམས་བསམ་པས་བསྟན་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་དགོས་ལུགས།
 སློར་བས་བསྟན་ཚུལ་ཉིན་མོ་སྐྱེ་མཉེ་འི་ལྱིས་སོགས་དང་མཆན་མོ་ན་བཟང་འབྲལ་བ་སོགས་
 ལུས་ཀྱི་བསྟན་བཀྱར་དང་། མཆན་ནས་བརྗོད་ཆེད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་གིས་སློབ་བསྟུ་
 བ་དང་། ཞལ་ཏ་མཛད་པའི་ལན་དུ་བཀའ་བཞིན་བགྱིའོ་ཞེས་འབྲལ་བ་སོགས་ངག་གི་བསྟན་
 བཀྱར་དང་། བསོད་སྟོམས་བསོད་པ་རྟེན་པ་ནའང་¹ སློབ་པ་ལ་སློབ་དགོས་པ་སོགས་རྟེན་པ་
 འབྲལ་ཚུལ། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་སློར་བས་བསྟན་དགོས་ལུགས་དང་། མ་བསྟན་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་འགལ་ན་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་² དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བསྟན་
 པའི་པན་ཡོན་དོན་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཁུངས་རྣམས་མང་བས་འདིགས་
 བས་མ་བྱངས་སོ། ། མདོ་སྤེའི་ཕྱོགས་པལ་པོ་ཆེ་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་གཞོན་ནུ་ལོར་བཟང་གིས་
 སློབ་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམས་བྱིར་བས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
 བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་གི་ཚུལ་དུ་གསུངས།³ ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྤེའི་པོ་ཆེ་
 བས་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་རྟེན་པ་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དགོ་
 པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟན་ནས་ས་ལམ་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་རི་ལྟར་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཏྲག་ཏུ་དུས་ཆོས་འཕགས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱ་

1 རྟེན་ནའང་ དེ་བ་དཔལ།

2 འབྱུང་ཚུལ་ དེ་བ་དཔལ།

3 སྤེའི་གཤམ་པལ་ཆེན། ག སློང་པོས་བརྒྱན་པ། ཤེར་ཞེ་ལྟ་བུ། ཤོག་གངས་ 366ནམ་ བས་ 369ནམ་ བར།

དགོས་པར་གསུངས་ལ། ཉག་ཏུ་དུས་ཚྭ་གས་བཅུ་ལྔ་པ་སངས་རྒྱུ་གངས་མེད་པ་མཇུག་ཡང་
 ཡིད་མི་ཆེམས་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནམ་ཞིག་མཇུག་པར་འགྱུར་སྟེ་པའི་མུ་དན་
 གྱིས་ཡིད་གསུངས་ནས་ཉག་ཏུ་དུས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ལྷག་པར་བལྟ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 མཆོད་པ་ལྷག་པར་གཞིགས་ནས་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་།
 ཀྱང་མར་འདོད་པའི་བརྒྱ་ཁྱིན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བླ་མ་ཟེ་ལ་དེ་དག་སངས་པ་མེད་པར་བཏང་ཞིང་
 ཆོས་འཕགས་ལ་ཁོར་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཏོང་བ་དང་། དེས་ཆོས་
 བསྟེན་པའི་གནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱེད་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་པ་དང་། གཉེན་དང་ཁ་ཟས་ཀྱང་ཡིད་
 ལ་མི་བྱེད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ནས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་ཞིག་
 ཐོས་པར་འགྱུར་སྟེ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ལོ་བདུན་འདུལ་བར་བྱས་པས་ས་ལམ་རྒྱུར་དུ་བཟོད་
 པར་གསུངས་ཏེ།¹ འདི་དག་གི་ཁྱེད་སྟེ་ཆམས་དངས་ན་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་པས་མདོ་སྡེ་ཉིད་དུ་
 བལྟས་ནས་ངས་པ་བཟུང་པོ་བསྐྱེད་དོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་།² ས་སྤྱོད་གི་
 མདོ་དང་།³ དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་གས་ནས་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་། བསམ་
 པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྟེན་ལུགས་དང་། བཀའ་རིན་རྗེས་སུ་དན་པའི་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ལུགས་
 རྣམས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་
 རི་རྒྱུད་བསྟེན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲུ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་
 འདིའི་སྤྱོད་དུ་བྱུངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་དགོས་པས་ན། མདོ་སྡེ་གས་ནས་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་རི་སྤྱོད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདམས་པ་འདིའི་ཁྱེད་སྟེ་འགྲོ་བ་ཡིན་
 གྱི། དོན་དེ་རྣམས་དང་གདམས་པ་འདི་ཉིད་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །

1 རྟེན་གཤམ་ ཤེས་ཕྱིན། 2 བརྒྱུད་སྤྱོད་པ། ཉག་ཏུ་དུས་ལེུ་སྟེ་ཆུ་པ། ཤོག་གངས་ 3693 ནས་ 3706 བར།

3 རྟེན་གཤམ་ བལ་ཆེན། 4 སྤྱོད་པོས་བརྒྱན་པ། ལེུ་ཞེ་ལྷ་པ། ཤོག་གངས་ 3707 ནས་ 3719 བར།

5 རྟེན་གཤམ་ མདོ་སྡེ། 6 སའི་སྤྱོད་པོའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ། ཤོག་གངས་ 3720 ནས་ 3729 བར།

7 རྟེན་གཤམ་ དགོན་བཅེགས། 8 དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་སྡེ། ཤོག་གངས་ 3730 ནས་ 3733 བར།

དེ་ཡང་མདོ་བྱུགས་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་རི་སྟེན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནད་རྣམས་བསྟུན། བསྟེན་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་བསྟེན་
 ཚུལ། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ཏེ་དོན་ཆོན་བཞིར་འདུལ། གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཉམས་
 སུ་གླང་བ་ནའང་དང་པོ་ཉིད་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་
 དམིགས་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 དབྱེད་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་ཏེ། གླ་མ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་ལ་དགའ་བཞིན་སྦྱོར་བཞིན་འདུག་པའི་སྦྱོ་
 རྒྱགས་དང་། བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་སྤར་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པར་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་
 སེམས་དང་། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བའི་སྒོམ་སེམས་ངང་གིས་སྦྱེ་ཞིང་སྤྲིག་པ་སྦྱོར་བའི་འདུན་པ་དག་
 པོས་གླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་གླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་
 ལུས་གངས་མེད་སྦྱལ་ཏེ་བྱག་འཆལ་བ་དང་། བདག་ཉིད་བླ་དུ་འབྱུང་བ་དང་དག་གིས་བསྟོད་
 དབྱངས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལུས་དག་གི་བསྟེན་བཀྱར་དང་། དངོས་སུ་བཤམས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་
 དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་མཆོད་རྩལ་སྦྱ་ཆོགས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་ཏེ་འབྱུང་བ་
 སོགས་ཟང་ཟེང་གི་བསྟེན་བཀྱར་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སྒོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་
 མཆོམས་མཐའ་དག་མིག་འབྱས་ལྟ་བུར་སྦྱང་བའི་དམ་བཅའ་འབྱུང་བ་དང་། མཆོན་སྒྲགས་ཀྱིས་
 ཐུགས་རྒྱུད་བསྟུལ་ཏེ་ལས་རབ་འབྱམས་སྦྱབ་པ་དང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 རྩོགས་པར་སྦྱོར་བྱིང་བྱིན་སྒྲབས་ཁུ་བ་ལྟ་བུ་བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱ་ཚུལ་དང་།
 བཀའ་བློན་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་གླ་མ་དེ་ཉིད་འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྟེན་དང་། རྒྱུད་སྟེན་ནས་གསུངས་པའི་
 གླ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པར་བསྟེན་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྩ་བ་དད་པ་སྦྱོང་བ་དང་།
 བཀའ་བློན་བླ་མའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བླ་མའི་གྲུས་པ་བསྐྱེད་
 པ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་པོ་
 རང་ལུས་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་མཆོད་རྩལ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་

སྟོང་པ་བདེ་བས་ཐེན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་རྣམས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུལ་བ་དང་། མཆོད་ཡུལ་སྐྱ་མ་
 ཡང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་སོགས་དང་འབྲེལ་ནས་
 གྱེད་དགོས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དེ་
 རྣམས་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་གྱེད་པ་ལ་
 སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་ནན་ཏན་སྟོང་པོར་གྱེད་པ་ནི་རྒྱབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་
 ས་ཆོད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་ལག་རྩེས་ནི། སྐྱ་མ་བསམ་སྦྱོར་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ལ་དགའ་བཞིན་སྦྱོར་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། བསྟེན་ཚུལ་རི་བཞིན་དུ་མ་
 བྱུང་བ་ལ་སྟོང་ནས་འགྲོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བའི་སྟོམ་སེམས་ངང་གིས་
 སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོན་ཏོག་གི་བསམ་པ་མི་སྦྱོར་ཞིང་ཅི་མཛད་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བའི་དད་
 པ་དང་། བཀའ་བློན་སྟོང་ནས་བྲན་པའི་གྲུས་པ་ངང་གིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། མདོ་རྒྱུད་ནས་
 གསུངས་པའི་སྐྱ་མ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་དེ་རྣམས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པར་དེ་འདྲའི་ལག་
 རྩེས་འཛོག་ལུགས་མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། དེས་ན་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། “དེ་ལྟར་
 བ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་བའང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་
 ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅམ་ལ་སྦྱངས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་ཆོས་ཤིག་གྱེད་ན་ནི་མ་ཁོར་
 བར་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྟེན་¹དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ཡང་འཆད་
 ཀ་བའི་ཞལ་ནས། སྐྱ་མ་བསྟེན་བསྟོར་ཅ་ན་སྤངས་དོགས་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་མ་
 ཤེས་པར་བསྟེན་ན་ནི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྲོང་འབྱུང་བས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྐྱོར་འདི་
 རྣམས་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་ཅ་བར་སྤང་བས།”² ཞེས་གསུངས།

¹ བསྟེན་ ཤིང་དཔལ། བོད་དཔལ།

² རྩེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུག། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་ ༣༩བཟེ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འད་སྟེ། “དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་མའི་

གདམས་པ་འདི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གར་¹ རྡོ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་
མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱར་བས་ཐབ་མོའི་སྒོ་ད་རུང་དུ་བྱས་ནས།
དམ་ཆེག་དང་སྒོ་མ་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་
བ་དང་། དམ་ཆེག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དམ་ཆེག་ལ་དམ་དོག་ཆེ་བ་དང་།
སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུགས་ལམ་ཐབ་མོ་བཞུགས་དགོས་
པའི་ཚུལ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་པར་གདམས་པ་ལ་འདིའི་ཁྱད་པར་མཐར་ཐུག་པ་ནི་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་གདམས་པ་
འདིའི་གནད་མཐའ་དག་ཆོང་བར་གསུངས་ཀྱང་མཐའ་དུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པས་
རྒྱས་བཏབ་ནས་ཡོད་པས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་གདུལ་བྱས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་རྒྱ་བཀོལ་ཏེ་བཤད་རྒྱུ་རྡོ་
རྗེ་སྒོ་བ་སོགས་གསུངས་པས།² སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདིའི་གནད་ཡོངས་
སྤྲེགས་པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་སྒོ་བ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ།³ ཐོག་མར་སྒྲ་མ་དང་སྒོ་བ་མའི་
མཆོན་ཉིད་བརྟག་ལུགས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་རིམ་ལྔར་བསྟེན་ཚུལ། སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་
དུ་བལྟ་ལུགས། སྒྲ་མའི་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་མ་ལུགས། དེ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དང་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་
གཉིས་སྒོ་མ་ལུགས་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། ཁྱད་པར་རྣམས་མང་བས་འདྲིགས་ནས་

རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སྤྲུགས་པའི་གདམས་པ་འདི་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅམ་ལ་སྤངས་པས་ནི་གར་ཡང་མི་
བྱིན་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤིག་གེད་ན་ནི་མ་ཞོར་བར་འབྱིད་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མཆད་ཀ་པའི་
ཞལ་ནས། སྒྲ་མ་བསྟེན་བདོ་ཅན་སྤངས་དོགས་ཡོང་གསུང་བ་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བསྟེན་ན་ནི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྱིང་འབྱུང་བས་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྒོར་འདི་རྣམས་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བར་སྤང་བས།” ཞེས་སོ།

1 ཀར་ དེ་བཤད།

2 རྡོ་རྗེ་ལ། རྒྱུད། ཅ རྡོ་རྗེ་དེ། ཤོག་གངས་ 304ན7 རས་ 322བ3 བར།

3 རྡོ་རྗེ་ལ། རྒྱུད། ཅ རྡོ་རྗེ་དེ། ཤོག་གངས་ 304ན7 རས་ 322བ3 བར།

མ་བྲངས་ཤིང་། བསྐྱ་ན་ལྷ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་མཚོ་དཔྱད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་ཐོར་བྲངས་
པ་དེ་ཅུ་མ་མཁ། རྒྱུ་པར་རྒྱུ་ཕྱི་ཉིད་དུ་གཞིགས་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་མདོ་རྒྱུ་ཀྱན་ནས་ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་དགོས་པར་མགྱིན་
གཅིག་དབྱངས་གཅིག་དུ་གསུངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་ལུགས་ལ་འདུལ་
བ་ནས་རིམ་གྱི་བྱ་བ་དང་གཞོན་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་དགོས་པར་
དགོངས་ནས། མཁན་སློབ་དང་། ཉན་པ་བྲིམ་པ་ཚུན་ཆད་ལའང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
འཛོག་དགོས་པ་གསུངས་པ་ལས་གཞན་ལྷ་མ་སངས་རྒྱུ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའམ། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ལ། མདོ་ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཐ་མལ་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟུང་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་མའི་སྐྱའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གསུང་
གི་གདངས་དང་སྦྱོད་ཡུལ་སོགས་མཛུལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རི་འབྲེལ་ཡིད་ལ་གཟུང་སྟེ་ཡང་ཡང་
བན་པར་གསུངས་པས་མཛུལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་གཞོན་
འབྱུར་སློང་སླ་བའི་ཐབས་སུའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་
དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་མཚན་དཔེས་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟ་དགོས་
པར་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ལ། རྒྱུ་ཕྱི་རྣམས་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་སྟེགས་དུས་སུ་ཐ་མལ་
པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་
དང་། སྤྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ལུས་སུ་ཞུགས་ནས་སློབ་མའི་དོན་
མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་མ་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་མི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་
ལ། ཡང་ལྷ་མ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱང་པོར་ཐག་བཅད་ནས་ཡོན་ཏན་མང་
དུ་འབྱུང་བའི་རེ་བ་ཆེན་པོས་ཡོན་ཏན་གང་འདུག་གི་བྱ་ར་ངང་གིས་འབྱུང་ཞིང་ཆད་དུ་བྱེད་
པ་དང་། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཐག་བཅད་པས་སྐྱོན་རྟོག་གི་བྱ་ར་ངང་གིས་མི་འབྱུང་ཞིང་

ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་བྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་དངོས་བྱུང་སྤྱར་དུ་འབྱུང་བའི་དམ་ཆེག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཅེ་མོ་ལྟར་མ་འབྲེས་པར་འབྱེད་¹པར་བྱ་ཡི། སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་ཅེས་པའི་ཆེག་ཅམ་གྱིས་མགྲུ་བར་མི་བྱའོ། དེ་དག་ནི་གདམས་པའི་ཁུངས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་ཅམ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། གདམས་ངག་འདི་མཁས་བྱུང་དམ་པའི་མན་ངག་ལས་སྟོན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུས་བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིང་འདིར་སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པའི་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་དང་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་སོགས་ལའང་མངའ་ཞིང་། བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་སོགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་ནས་སྤྱི་སྤྱུང་ཡབ་སྤྱུང་སོགས་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། ཡང་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ནས་ཨིན་པོ་རྩི་དང་། མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ས་ར་ཏ་སོགས་ལ་བརྒྱུད་དེ་མཁས་བྱུང་དམ་པའི་མན་ངག་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མན་ངག་དེ་དག་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཡི་གེར་འགོད་པའང་མཛད་དེ། རྩེ་བཅུན་བྱམས་པས་མདོ་སྤྱི་རྒྱན་དུ། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་དེ་སྟོབ་མས་རི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས།² ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་སར། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སྟོབ་མས་དེ་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་རྩིད་པ་འབྲུལ་ལུགས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་འདུ་ཤེས་ལྡ་འཛོག་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བལྟ་ཞིང་། གནས་ལྡ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་སྟོན་ཏོག་གི་བསམ་པ་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདམས་ངག་འོད་ལུགས་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།³ འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱུང་གྱི་རིམ་ལྔར། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱས་ནས་

1 མ་འབྲེས་པར་སྟོམ་ དེབ་དཔར།

2 སྟེ་བསྟེན། སེམས་ཅམ། བེ རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྱི་རྒྱན། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད། ཤོག་གངས་ 3453

3 སྟེ་བསྟེན། སེམས་ཅམ། བེ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སར། ལེའུ་བཅུ་བྱུག་པ། ཤོག་གངས་ 1323

ཐབ་ལམ་རིམ་བུ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས།¹ མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས། གསང་བ་བྱུང་བར་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སློབ་ཏུ་བྱས་ནས་བདེ་ཆེན་སྐྱོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉམས་ལེན་ཆེག་སྒྲིལ་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་ལ།² དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གཉིས་མེད་བྱུང་བ་སོགས་བྱུང་སྐྱོང་གི་སློར་རྣམས་དང་། རོ་རྩའི་སློར་རྣམས་སུ་འང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་བྱུང་ཆད་མར་གྱུར་བ་དེ་དག་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སློབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་མདོ་སྐད་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་སྐྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་འདི་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་བྱུང་ཀྱན་གྱི་སྐྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་ལམ་ཐབ་མོ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མན་ངག་ཆད་ལ་མ་རྟོར་བ་བསྐྱེད་མེད་པ་རྣམས་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་། མར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཀྱིས། འགོས་ལོ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཞེས་ཏེ་གངས་ལྗོངས་འདིར་བསྐྱམས་ཤེབས་པ་ལས། ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་རྣམས་བྱ་སློར་མཁན་ཆེན་དང་སྟོ་བག་བྱུང་ཆེན་གཉིས་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསན། མར་སྟོན་དང་འགོས་ལོ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཁྱུང་པོ་ལྟས་པ་གཞོན་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་། སྐྱོན་སྐྱེ་སྐྱགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་རྗེ་དོན་བྱུང་རིན་ཆེན། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་རྣམས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་གསན་ཏེ། འདི་དག་གི་གདམས་པ་འདིའི་རིང་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།

ཁྱུང་པར་ཉེ་བརྒྱུད་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རེ་ཞིག་གཏུལ་བུའི་སྐྱང་ཆོད་དང་བསྐྱོན་ནས་བསྐྱོན་པ་དང་འགྲོ་དོན་བྱ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་འཁོར་རིང་འབྲེལ་བ་སྐྱོན་དགོས་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་སྤྱོད་རྣམས་ལ་འདི་གཏུགས་མཛད་དགོས་པ་རྣམས་ནས་བྱུང་རེས་བཞེན་སྐྱེ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་ཁྱེད་བཙུན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཁྱེད་པར་མཛད། ཕྱིས་རྗེ་ཉིད་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཞལ་བསྐྱོན་པ་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོའི་དཀའ་གནད་སྤྱོད་རྣམས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་

¹ རྗེ་བསྐྱོན་གྱི་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་ ༥༣བཟ

² རྗེ་བསྐྱོན་གྱི་འབྲེལ། མི་དབལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་མ། གསང་བ་བྱུང་བ། འོག་གངས་ ༡༣༡ ནས་ ༡༤༧བཟ

སེལ་ཚུལ་ཐལ་འགྲུར་བའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྩོམ་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་དང་། དོན་དམ་དོན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་
 འབྲུག་ཚུལ་སོགས་དཀའ་གནད་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འདྲི་གཏུགས་མཛད་ཅིང་དེའི་ཆེ་ཆེ་བཅུན་གྱིས་
 ལུང་གང་བསྟན་པ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་ཆེ་མོ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མན་ངག་གཞུང་ཆེན་མོ་ཆོས་སྤྱོད་དང་
 ཐེག་གཅིག་དུ་འོང་བར་གཟེགས་ནས་ལྟ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་གསུངས་པའི་མན་ངག་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་
 མར་བཟུང་སྟེ། གཏུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་མན་ངག་དེའི་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཆོས་སྤྱོད་
 འདོམས་པར་མཛད་ནས་ཡོད་པ་ན། རྩོམ་ཆེན་པོ་ཡང་དེས་སྤྲུགས་ཡིད་བྱངས་
 ཏེ་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆེ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྤྱོད་པར་འཆང་བྱ་བའི་མན་ངག་
 ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་གཅིག་དུ་བྱིས་བ་ཞིག་དེ་ན་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུས་ནས་བསྐྱར་རོགས་གནང་
 དགོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་ན། རྩོམ་ཆེན་པོ་མཁུན་པས་ཀྱང་རྩོམ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ལ་བྱི་
 བར་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ལྟ་བུ་ཏེ་ཞུས་པའི་ལན་ལས།
 རྩོམ་ཆེན་ཀྱི་ཞུས་ནས་སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆེ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་བ་ལ་ཐོབ་བྱ་ཆོས་གཟུགས་
 ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་ལས་འདོག་མེད་པར་དུས་གཅིག་དུ་ཐོབ་དགོས་པས་དེའི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་
 སྤྱོད་དུ་གཟུགས་སྤྱོད་ཉིད་ལོན་སྤྱོད་མོང་མེན་པ་ཐབས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་དང་། ཆོས་སྤྱོད་ཉིད་ལོན་སྤྱོད་
 མོང་མེན་པ་ལེས་རབ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་གཉིས་འགྲོ་དགོས་ལ། ཐབས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་འབྲུག་པ་
 ལ་རགས་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བཞི་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལས་སྤྱོད་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 འཁར་བའི་སྤྱོད་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལས་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་གསུངས་དང་། སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་
 ཡང་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་གདམས་པ་ཆོས་སྤྱོད་དགོས་ལ། དེ་
 ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་རིམ་པ་དང་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོམས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་པོད་ནས་སྤྱོད་དེ་ཆོས་སྤྱོད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རིམ་པས་རགས་
 པ་ཉིད་ལྟ་བུ་འབྱུང་བཞི་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་ལས་སྤྱོད་བཞི་རིམ་གྱིས་འཆར་བའི་ཉིན་འབྲེལ་

སྤྲིག་པའི་མན་ངག་སྤྱན་མོང་མེན་པ་རྣམས་དགོས་པས། མན་ངག་དེ་དག་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་
 ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གསང་འདུས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་དང་བྱད་པར་འདུས་པ་འཕགས་
 ལུགས་ཉིད་ཆེ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལུགས་དང་། རོན་དམ་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་རྒྱུད་ལ་སྤྲེ་བ་ལ་
 ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པར་འཆེ་རིམ་རིམ་བཞིན་ཞུགས་
 གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་ལུགས་དང་། ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་ཉི་
 མས་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡས་བབ་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བཞི་
 འདྲེན་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར། འབར་འཇག་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་
 ཅང་གི་རྒྱུ་རྣམས་དང་བྱེད་རྒྱུ་བྱུ་རྒྱུ་སྟོན་ཅེས་རྣམས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་སྟོན་
 བྱེད་རིམ་པ་དང་བོའི་སྐབས་དབང་བོའི་སྟོ་རྣམས་དང་། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞི་
 དང་། སྟོང་གའི་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་རྒྱ་བའི་ཅ་རྒྱུ་རྣམས་སྟོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་
 དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་ཉེར་བཞི་དང་བདེ་ཆེན་ལྷ་ལྷ་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་རྣམས་
 ལས་སུ་རུང་བའི་ཉེན་འབྲེལ་བསྤྲིག་དགོས་པས། མན་ངག་དེ་རྣམས་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་ཞིབ་ཏུ་
 བཤད་པ་ལ། བདེ་མཆོག་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་དང་བྱད་པར་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཨི་པ་ཉིད་ཆེ་
 དང་བྲལ་བས་བདེ་གསང་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ལུགས་དང་། དེ་ཡང་
 སྟོགས་མ་ལྷ་ཤིན་ཏུ་བདོ་ཞིང་སྟོ་ཤོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་བསོད་ནམས་བསགས་རྒྱབ་རྒྱུང་ཞིང་
 སྤྲིག་པ་ཆོན་ཆེན་ངང་གིས་གསོག་པའི་བདག་འབྲས་ཀྱིས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གང་བས་
 རྒྱུན་ངན་རུ་འཛིངས་པའི་དུས་འདིར། བདེ་གསང་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པར་གོགས་མེད་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཡི་དམ་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལུགས། དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ནོར་བུ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དེད་དཔོན་
 ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་དཔེ་དང་
 རྒྱུར་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀར་

འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྒྲིགས་མཛུབ་མཛད་པ། རྒྱ་
མ་དང་མེ་ཐབ་འཛིན་པ། ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་པ། སྐྱེས་བུ་གསོན་པོ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པ་འབྱར་
བ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྡན་ཡི་དམ་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ལྟ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་སྤྱར་ཏེ་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ལ་མི་བརྟེན་ཐབས་མེད་པས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་དགོས་
ལུགས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུགས་ལམ་ཐབས་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོང་སྟོང་བའི་ཐུན་མོང་ལམ་སྟོང་རྣམས་འགོ་དགོས་པས། ལྷ་མ་ཡང་ཡོན་ཏན་
ཕྱོགས་རེ་ལྟན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་
འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པ། བསམ་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ལ་གཞིལ་བས་མ་མཐའ་ཡང་སྟོང་བ་
སྟེ་ཐེན་སྐྱེས་པ། རང་གིས་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་བས་
འདོམས་པས་གདུལ་བྱ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འབྲིང་བྱུང་པ། སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་
མཆམས་རྣམས་ཤེས་ཤིང་འཇུག་ལྟོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ངས་བར་བརྟེན་དགོས་
ལུགས་། ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐོས་པ་ཆེ་ཞིང་གཞིལ་བ་ཞིག་དང་འགོགས་ཏེ།
གཞན་དམ་ཉམས། འཆལ་པ། འདྲེས་ཁྱེར་སོགས་དང་འགོགས་མི་ཉན་ལུགས། ཆོས་སྟོང་ཡང་
གང་བྱུང་བྱུང་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་འགོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས།
འཆི་བ་མི་ཉག་པ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསམ་སྟེ་དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་འཇུག་ལྟོག་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཆོས་
སྟོང་ཆོས་རྒྱལ་བརྟེན་དགོས་ལུགས། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལུགས་དག་པོས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ་འདུལ་བའི་དགག་སྐྱབ་
གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆམས་མཐའ་དག་མིག་འབྱས་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྟོང་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་བརྟེན་
དགོས་ལུགས། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཤེས་ནས་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྩེའི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་

སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་རང་གི་ཁྱད་དུ་བྱེད་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་
 བསམ་པས་སྦྱོད་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་མགོན་
 བོ་བྱག་དྲུག་པ་ཡིན་པས་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྦྱོང་མགོན་པོ་བསྟེན་དགོས་ལུགས། གཞན་
 ཡང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས་པས་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་བྱག་དྲུག་པ་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་ལུགས་སོགས་ཞིབ་དུ་གསུངས་ནས། གདམས་པ་དེ་
 རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པོར་ངེས་ནས་སྟན་ཐོག་གཅིག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཐ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་
 དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱུང་ཏེ། གསོལ་བ་
 བཏབ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ། མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་ཤར་སྒོམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱང་ཚུལ་ཏེ་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་ཐ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སྟན་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ནས། མན་ངག་དེ་རྣམས་
 ཀྱང་ཉམས་ལེན་གཞན་རྣམས་དང་ཡེ་མི་འབྲ་བར། རྒྱབས་དང་ས་ཆོད་ཤིན་དུ་ཆེ་ཚུལ་རྣམས་
 གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པར་མཐེན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱེགས་བམ་གནང་ནས་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་
 བོར་མངའ་གསོལ། དེའི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟན་བརྒྱུད་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོ་ནི་སྐལ་ལྷན་ཀྱི་ལྷ་ཁ་ཤས་
 དང་། མིའི་ནང་ནས་རྫོགས་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ལས་
 མེད་གསུངས། རྫོགས་པར་མཐེན་པས་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་དེ་རྣམས་སྤར་ཡང་རྫོགས་
 ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་ནས་རྫོགས་ལྷན་པས་ཀྱང་དགའ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་མགོ་**འཛུགས་ཕྱིར་དབེན་**པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་
 གདམས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཐུགས་དམ་ཆིག་སྒྲིལ་མཛད་པས་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། ཡང་
 རྫོགས་པར་མཐེན་པས་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་ཐ་མ་ལྷ་བརྒྱ་པའི་རྟེན་དང་།¹ ལྷ་རོ་
 ཆོས་དྲུག་གི་འཁྲིད་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྷན་སོགས་སུ་ཐ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་གདམས་པ་དེ་

༡ རྫོགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ ཐ་མ་ལྷ་བརྒྱ་པའི་རྟེན། (ཐ་མ་ལྷ་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་སྒོམ་པའི་རེ་བ་ཀུན་སྒོམ་དེ།)

ནམས་རྒྱུད་སྤེའི་ཁྲུང་ས་དང་སྤྱར་ནས་བསྟུ་དོན་ཅམ་ཞིག་རེ་གསུངས་ནས་ཞིབ་པར་སྒྲ་མའི་
 ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས།¹ རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཁས་
 གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་དང་གྲུབ་པའི་དབང་སྤྱུག་ཉོགས་ལྡན་པ་གཉིས་ལ་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་
 བ་སོ་ཆོས་རྒྱུད་གྱིས་གསན། བ་སོ་བས་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་དོན་རྗེ་ལ་གནང་ནས་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་
 གདམས་པ་དེ་ནམས་སྤྱོད་པ་ལ་དཔལ་ཤེས་པ་རི་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་
 གནང་ནས། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་རི་དྲགས་མས་མ་བཞིན་བྱ། མི་མེད་པའི་དབེན་པ་ནས་དབེན་
 པར་རྒྱ་ཞིང་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ནམས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད་པས་སྤྱོད་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
 འཇའ་ལུས་དོན་རྗེའི་སྤྱོད་བཞེས་ཤིང་བྱུང་གཅིག་རྗེ་སྒྲ་མས་ཞལ་བསྟན་ཏེ། སྒྲ་མའི་ནལ་འཁྱོར་ཐུན་
 མོང་མིན་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་མདོ་
 སྤྱུགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་གནང་། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་རྗེ་སྒྲ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་
 ནམས་བུམ་པ་གང་ཤྱོད་ཚུལ་དུ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ལ་གནང་། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྗེ་སྒྲ་
 མའི་སྟན་བརྒྱུད་ནམས་ལ་ཐུགས་དམ་ཆིག་སྤྱིལ་མཛད་པས་སྤྱོད་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་ཅིང་སྤྱིར་བས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་རྗེ་སྒྲ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ནམས་ཀྱི་
 ལུས་ནམ་གཞག་དང་བསྟུ་དོན་ཅམ་ཞིག་རེ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གོ་བའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཡི་
 བཅའ་འཁོད་པར་མཛད། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོར་རྗེ་སྒྲ་མའི་
 སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ནམས་གསན་ཏེ་ལམ་ཐབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྟའི་ནལ་འཁྱོར་ཐུགས་དམ་ཀྱི་
 མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་རྗེའི་སྤྱོད་མཛོད་ཡང་ཡང་དོལ། མཁས་གྲུབ་
 སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ནམས་དང་བྱེད་པར་སྒྲ་མའི་ནལ་འཁྱོར་སེམས་
 དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་གདམས་པ་ནམས་པཎ་ཆེན་མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་གནང་། པཎ་ཆེན་
 མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་རྗེ་སྒྲ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མིན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དགོན་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། 5 ལྷ་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འཁྲིད་རིམ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན། གཙང་དཔར། འོག་གངས་ 369ན3 ནས་ 370བ6

པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དབང་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཉམས་པ་ལ་
 ལྷག་པར་བཅོད་སྒྲགས་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་གདམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནག་འགྲོས་སུ་
 བཀོད་པ་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་མཛད་པས། དེར་དུས་སྐྱ་
 སེར་བྱིས་པ་སྒྲོག་ཤེས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་ནས་
 སྟན་དུ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་རིག་པའི་གནས་ལྡན་སྤངས་པའི་མཁས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་འདུ་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཅི་དགར་སྐྱོད་ཆོག་པ་འདི་བཞིན་བྱུང་བས་པཌ་ཆེན་སྒོ་
 བཟང་ཆོས་རྒྱུད་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཀྱང་ལ་བཀའ་ངེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བ་ཡང་དེ་ལ་
 ཟེར་གྱི། བརྒྱ་བཞི། ཁ་འབར་མ་སོགས་གྲོང་ཆོག་གི་ཟུམ་ཆོས་འཁྱུང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལྷགས་
 ཅོམ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་ངེན་ཆེ་བར་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་པ་ནི་རང་གི་མཛོད་འབྱུང་བ་མེད་པར་དོལ་
 བའི་གཏམ་ཡང་དག་པའོ།།

༥ གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གདམས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཐཱ་མ་
 མཆོད་པའི་གཞུང་དུ། དེ་ཡང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་
 ལེགས་ཆོགས་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས། མཆོག་དང་ཕུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་
 ཀྱན་གྱི་ཅ་བ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་མན་ངག་
 མཐའ་དག་གི་གནད་བསྐྱེད་པ་ནི་རང་ལ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། བེལ་བུམ་སྟོན་སོ་ལས། “མན་ངག་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་འགོ་ནི། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། དེ་ལས་¹དད་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་ཀྱན་གྱི་གཏེར་ཡིན།”² ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཀྱང་། “དེ་ནས་འདི་ཕྱིར་ལེགས་ཆོགས་རི་སྟེང་པའི། རྟེན་འབྲེལ་
 ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་ཅ་བ་ནི། ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་བ་ཡིས། བསམ་དང་

1 དེ་ལ་ དེབ་དཔལ།

2 གངས་ཅན་རིག་བརྒྱུད་སྒོ་འབྲེད་ལྟེ་མིག་ དེབ་བཅུ་དྲུག་པ། མོ་ཏོ་བ། བེལ་བུམ་སྟོན་སོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། 1999 ཞོག་གངས་ 113

སྐྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་རུ། མཐོང་ནས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། བཀའ་བཞིན་
བསྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་
འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་འཆལ་ལོ།”¹ ཞེས་དང་། “འདི་ག་རྟེན་འདི་ག་རྟེན་འདས་པའི་
དགེ་ལེགས་ཀྱི། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་རིན་ཅན་རྗེ།”² ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མ་ལྷ་བརྩུ་བ་
ལས་ཀྱང་། “དངོས་བྱུང་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་འབྱུང་ཞེས། རྗེ་རྗེ་འདྲིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། ཤེས་
ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྒྲ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ།”³ ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་
པོ་ཆེ་སྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། “སྟོབ་མ་བཟང་པོ་སྒྲ་མར་གྲུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། སྒྲ་མ་མཁས་པ་
རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། དེ་དག་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་
ཞེས། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐྱེད་གསུངས།”⁴ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་བས་ན་སྟོབ་མའི་ཆོག་གསལ་གསལ་བ་དང་སྟོབ་པ་སྐྱོང་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ལས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ལྷག་སྟེ། སྟོབ་འབྱུང་ལས། “འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།
ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་བྱ་ཉིད། མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དེ་བས་
ལྷག་ཀྱི།”⁵ ཅེས་གསུངས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་གནད་ཆང་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
སྟོམ་པ་ནི་དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་ཉམས་
སུ་བྱུང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་སྟོན་གསུམ་སོགས་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། 10 གསུང་ཐོར་བུ། ལམ་རིམ་བསྐྱེད་པའི་གཙུག་པོ་གཙུག་པོ་གྲངས་ 663

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། 10 གསུང་ཐོར་བུ། མཁེན་སྤྱི་མ། གཙུག་པོ་གྲངས་ 663

3 རྗེ་བཀའ་ལྷན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་འབྱུང་། སྒྲ་མ་ལྷ་བརྩུ་བ། གྲུ་གྲངས་ 1156

4 རྗེ་བཀའ་ལྷན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་འབྱུང་། གྲུ་གྲངས་ 663

5 རྗེ་བཀའ་ལྷན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་འབྱུང་། གྲུ་གྲངས་ 1156

རྗེ་བཀའ་ལྷན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་འབྱུང་། 10 རྗེ་རྗེ་མཁས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་འབྱུང་། གྲུ་གྲངས་ 1156 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་
འདས། འདི་ཉིད་གཅིག་བྱ་ལྷག་པའི་ལྷ།” ཞེས་སོ། འདིར་སྟོབ་འབྱུང་ལས་ཞེས་བྱུང་ཡང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་སྟོབ་དཔོན་རྟེན་
མཁས་པའི་སྟོབ་ལས་ཆོག་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་པོས་འདྲིན་སྐྱེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱུད་གང་ལས་བཏུས་པ་དོས་འདྲིན་མ་བྱུང་།

ལེགས་ཆོགས་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་བར་གོང་
ན་མེད་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་
ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་ན་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་དང་། ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་
སྒྱུར་བའི་ཞིང་དུའང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལྷག་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་
མའི་ནལ་འཁྱོར་འདི་ནི་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད་ལས། “སྒྲིབ་དཔོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་པོ་ལས་མཆོད་
པ་ལེན།”¹ ཞེས་དང་། “བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་སྒྲིབ་པོས་ཀྱང་། དེ་མཉེས་བྱས་པས་རྟེན་པར་
འགྱུར།”² ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་འགྲེལ་སྤྲུལ་དོན་ཀྱན་གསལ་དུ། ཆེ་
སྟོད་ལ་བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་སྒྲིབ་པ་པོ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དང་
མཇལ་ཏེ་དེ་མཆོད་པར་བྱས་ན་ཏེ་དུ་ཀ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་ལུས་སུ་བཞུགས་ནས་སྒྲིབ་མའི་བསོད་
ནམས་བསྐྱེད་པས་ཆོགས་སྒྱུར་དུ་རྫོགས་པར་མཇེད་ནས་ཆེ་སྟོད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།³

བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་མེད་བ་ལས། “ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱན་ལ་འདིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་བཞུགས། སྒྱུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ། རྫོ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་ཡིས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་འདི། ལུས་པ་མེད་པ་སངས་
རྒྱས་སྒྱུ། སྒྱེ་བ་འདི་ལ་ནལ་འཁྱོར་པ། ལྷ་འདྲེ་འདས་པ་སྒྱུར་དུ་འཐོབ།”⁴ ཅས་སྒྲ་མའི་ལུས་
དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པའི་པན་ཡོན་དང་། “ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོངས་སྒྱིན་པ། དེ་བས་རྫོ་རྗེ་སྒྲིབ་དཔོན་
ཀྱི། ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། མཐོང་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཀྱེ། ལྷི་མའི་དུས་ན་

1 རྫོ་བཀའ། རྒྱུད། 1 བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད། ལེའུ་མོ་གསུམ་པ། འོག་གངས་ 336ན3

2 རྫོ་བཀའ། རྒྱུད། 1 བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད། ལེའུ་མོ་བདུན་པ། འོག་གངས་ 337བ3 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “བསོད་ནམས་ཆུང་
བའི་སྒྲིབ་པོས་ཀྱང་། ང་མཉེས་བྱས་པས་རྟེན་པར་འགྱུར།” ཞེས་འབྱུང་དོ།

3 རྫོ་རྫོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། 9 སྤྲུལ་དོན་ཀྱན་གསལ། ལེའུ་མོ་གསུམ་པ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་ 144ན4 པའི་ནང་བསྐྱས་དོན་བཞོད་འདུག

4 རྫོ་བཀའ། རྒྱུད། 3 རྫོ་རྗེ་མེད་ལེའུ་མོ་བཞི་པ། འོག་གངས་ 340བ3

སེམས་དབང་ཆེ། དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ལྷ་ཡི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས། རབ་
 ཏུ་འབད་དེ་སྒྲ་མ་བསྟེན།”¹ ཞེས་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དགོ་བ་
 བས་གང་གི་ཕྱང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་སོགས་སྤྱི་ཆའགས་ཐམས་ཅད་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
 བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་དཔོན་འབད་པས་མཆོད་ན་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བར་གསུངས་ལ། བྱད་པར། བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཛོལས། བྱི་རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་
 བྱིས་སྦྱབ་གཞི་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པ་ལས་ནང་ཕྱང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་སོགས་སྦྱབ་
 གཞི་བྱས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པ་ཆོགས་སྤྱར་དུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བ་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས།² སྒྲ་མ་ལྷ་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྩོམ་དཔོན་གཅིག་ལ་
 སེམས་དང་བས་ཡོ་བྱད་གང་བཟང་བཟང་ཕྱལ་ན་དེས་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་
 པར་འགྱུར་བས་ཆོགས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྩོགས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་
 གསུངས་སོ།³

སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལས་སྦྱིབ་སྦྱོབས་ཆེན་རྣམས་སྤྱར་དུ་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་དུས་
 མཐའི་མེ་དང་འབྲ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ཕྱང་ལས། “འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། ང་ནི་དེ་
 ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། སྦྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། དེ་མཉེས་དེ་ཡིས་རང་གི་རྒྱད། ལས་ཀྱི་
 སྦྱིབ་པ་དག་བྱེད་པའོ།”⁴ ཞེས་རྩོམ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་
 སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱས་ན་འཇམ་དཔལ་ཉིད་སྦྱིབ་དཔོན་གྱི་ལུས་
 སུ་བཞུགས་ཏེ་སྦྱབ་པོ་དེའི་མཆོད་པ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་སྦྱིབ་པ་སྤྱོད་པར་མཛད་པས་ལས་

1 རྟེན་གཤམ་རྒྱུད། 3 རྩོམ་ཐེངས། ལེན་པའི་བཞི་པ། སྟོག་གཏངས་ 320བཟ

2 རྩོམ་ཐེངས་ལས་ཀྱིས་འབྲུག་ཏུ་བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཛོལ། གཙང་དཔལ་ལ། སྟོག་གཏངས་ 233ན་3

3 རྟེན་བསྟེན། རྒྱུད་འབྲེལ། རྩོམ་དཔོན་ཉིད་ཐེངས། སྒྲ་མ་ལྷ་བཅུ་བ། སྟོག་གཏངས་ 20བཟ

4 རྟེན་བསྟེན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྦྱིབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་དཔལ་ཡོ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ཕྱང་། སྟོག་གཏངས་ 24བཟ 4 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་
 འད་སྟེ། “འདི་ནི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། བསྦྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱད། ལས་
 ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་བྱེད་ཏོ།” ཞེས་སོ།

སྒྲིབ་སྐྱུར་དུ་འདག་པར་གསུངས་ལ། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། “རི་ལྷར་མེ་ཡིས་ཤིང་ཆོག་
 པ།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐལ་བར་བྱེད།། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་དཔལ་སྒྲ་མ།། བཞེས་ན་སྐད་ཅིག་
 གིས་སྒྲིག་འཆོག་།”¹ ཅེས་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་སྐྱ་ཆེ་སྟོད་མཐུ་དང་སེར་བས་མི་སྐྱུ་ཅུ་
 དང་འདབ་ཆགས་བྱེའུ་སོགས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་བསད་པའི་ལས་ཆན་² ཆེན་བསགས་ཀྱང་།
 གླ་མ་མར་བ་དང་མཇལ་ནས་དཀའ་སྤྱད་བྱ་ལོས་བསྟེན་བས་ལོ་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ལས་
 སྒྲིབ་སྟོབས་ཆེན་འདག་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུ་བ་ཐོབ་པ་དང་། དམ་པ་མང་པོས་གླ་མའི་
 སྟོགས་སུ་དཀའ་སྤྱད་མཇེད་བས་ལས་སྒྲིབ་དག་ནས་མངོན་ཤེས་རྩུ་འབྱུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་
 བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་ཡོད་པས་སྒྲིག་བ་སྤྱོད་བ་ལའང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 ཚུལ་འདི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་མེད་དོ།། མདོ་སྒྲགས་གང་གི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་ཀྱང་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལས་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྲགས་བྱ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཆེས་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
 བར་བྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་ཀྱང་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་ལྟོས་
 བ་མེད་བར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བྲགས་བྱ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ལམ་གྱི་བཟོད་བ་ཆེས་
 སྐྱུར་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་དུས། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་ས་བརྒྱུད་པའི་བར་
 ལོ་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་མངོན་དུ་མཇེད་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་
 པའི་ཞལ་ནས། ཉག་དུས་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་མང་པོ་ཞིག་མངོན་དུ་
 མཇེད་བ་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྐྱུར་བྱུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བར་བྱིན་རང་ལམ་
 ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱུར་བྱུང་མི་སྟོན་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ།།³ རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སངས་

1 ཐེག་པའི་རྒྱུད། 2 ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ། སྟོག་གངས་ 62ན3

2 ཆེན་ དེ་བ་དཔལ།

3 འདིར་“བདག་གི་གླ་མ་”ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འགར་“བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་”ཅེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་“པ་གླ་མ་”ཞེས་བྱུང་བའང་བྱ་
 བལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་གླ་མ་ལྟ་ཅི་ཡི་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ལྟ་ཅི་ཡི་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་ནི་ཡོངས་འདྲིན་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་
 མཆོན་གྱི་སྐས་ཀྱི་བྱ་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོང་དག་ལྷན་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་འདྲིན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ།། ལྟ་ཅི་ཡི་ཤེས་བསྟན་འདྲིན་གྱི་གསུང་དཔེ་
 ལག་ཏུ་མ་སོན།

རྒྱས་སྐྱབ་ཀྱང་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཤུགས་དྲག་ཡོད་ན་ཆེས་སྤྱར་བ་ནི། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས།
 “རང་གི་དམ་ཆེག་སྒྲོབ་དཔོན་ནི། སྤྱན་མེན་བྱ་དང་རྩེ་མ་དང་། རང་སློག་གིས་རྟག་བསྟེན་
 བྱ་ན། ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། གང་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ནི། གངས་མེད་པར་
 ཡང་རྟེན་དཀའ་བའི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་བཙོན་ལྡན་ལ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད།”¹
 ཅེས་ལུས་སློག་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་རྟོ་རྟོ་སྒྲོབ་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
 ཅིང་ཤུགས་ལམ་སྐྱབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དྲག་པོ་དང་། ལྡན་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་
 གངས་མེད་མང་པོར་སྐྱབ་དགོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་
 འཛོལ་བར་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྤྱར་ལམ་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་དེས་བྱངས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་ནམས་དང་། སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་
 དད་གུས་དང་ལུས་སློག་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲ་མའི་སྤྱགས་སུ་དཀའ་བ་
 སྤྱད་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་ཆོགས་བྱང་ན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཀྱི་བགྲོད་པ་
 ཆེས་སྤྱར་བ་དང་། རྟོ་རྟོ་ཐེག་པའི་སྤྱར་ལམ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མར་ལྟ་དང་སྟོང་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་
 བརྟེན་ནས་མིག་སྒྲུབ། ས་འོག་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་བྱུང་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ས་ཆོགས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་
 སྤྱར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་སློག་ཏུ་
 བྱས་ནས་སྐྱབ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་སྟེ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དང་ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་སྤྱི་མའི་སྤྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསྐྱལ་བ་
 གངས་མེད་མང་པོའི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་སྤྱར་དུ་འདུམ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་
 ཞིག་ཡོད་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་སློག་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་
 ན་ཆེས་སྤྱར་བར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བྱུང་ཆེན་ས་

¹ རྟོ་བསྟན། རྒྱད་འབྲེལ། རྒྱ་སྒྲོབ་དཔོན་རྟེན་བྱངས། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ། འོག་གངས་ ༡༠བཟུང་ལས་ཆོགས་རྟེན་གཅིག་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ།
 “རང་སློག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་བྱ་ན།” ཞེས་སོ།

དེས་ན་གོང་གི་ལྷ་མ་མ་དེ་དག་གི་གནད་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བྲིས་བའི་མན་དག་མཐའ་
 ཐུག་པ་ནི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཡིན་
 ཉེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ལྷ་མ་བ་ལྷ་མ་
 བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་ལྷ་མ་བ་དང་པོ་མདོ་
 སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཆང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ལྷ་མ་བ་གཉིས་པ་སྒྲ་མའི་
 རྣམ་འབྱོར་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ།། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
 རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ན་དཀའ་ཆེ་གས་མེད་པར་ལྷ་མ་དུ་འཐོབ་པར། ལྷ་མ་
 ལས། “དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་། དོ་རྩེ་ཆོས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་། བདུན་གྱི་རྒྱལ་
 པོའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་། གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་དཀའ་བ་མེད་། མིག་སྒྲུབ་དང་ནི་རྒྱང་མཁྱོགས་
 དང་། རལ་གྱི་ས་འོག་སྒྲུབ་པ་དང་། རིལ་བུ་དང་ནི་མཁའ་སྐྱོད་དང་། མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ཀྱི་
 ལེན་། གང་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཡང་། མཉེས་པས་ལྷ་མ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་།”¹ ཞེས་གསུངས་
 པས་དངོས་གྲུབ་ལྷ་མ་དུ་འགྱུགས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་གདམས་པ་འདིར་ནི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྲེལ་ཚོད་
མེད་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་སྒྲིམ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བར་རྩིས་
སྒྲིམ་རྩིས་ནས་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་བྲང་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་ནམས་གསལ་

[illegible]

བར་བཞུགས་པས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
གདམས་པར་འཆར་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་པ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགག་
ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ལ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱབ་
ཚུལ་ལ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ནས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
གཉིས་ཀའང་པན་ཚུན་བསྐྱེད་ནས་སྐུ་བས་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྲང་ཚུལ་གྱི་སྟན་བརྒྱད་ཐུན་མོང་
མིན་པ་རྣམས་དང་སློབ་སྤྱོད་དོན་བདུན་མའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདམས་པ་འདིར་གསལ་
བར་བཞུགས་པས། “དོ་ཇེ་ཉི་མ་ལྷོན་ཤིང་བཞིན། གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། མན་
ངག་བདུད་རྩི་སྤྱོད་པོ་འདི། གསེར་སྒྲིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན། སྟོགས་མ་ལྔ་པོ་བདོ་བ་
འདི། བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན།”¹ ཞེས་པའི་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། རྒྱད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱོད་པོ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདམས་པ་འདིར་ཆང་བས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
ཆེ་བ་རིམ་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་འབྱུང་བས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
སྤྱོད་པོ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་ཁུ་བུའི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་བཤད་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ངལ་
བས་བདག་སློབ་ཆེན་པོ་མེད་དོ། འདི་དག་ནི་གདམས་པ་འདིའི་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ཅི་
ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱངས་རྣམས་མང་བས་འདི་གས་ནས་མ་དངས་ཤིང་གོང་དུ་བཤད་པའི་
གདམས་པའི་བརྒྱད་པ་དང་གདམས་པའི་ཆེ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུག་ཆེན་གྱི་བརྒྱད་པ་དང་
ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་པས་ལོགས་སུ་མ་སློས་སོ།

གདམས་པ་འདི་ཉིད་གང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་རྟེན་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་སློབ་སྤྱོད་²བས་མ་མཐའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩིས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཅུང་
ཐད་སྐྱེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གདམས་པ་འདི་

1 ཇེ་ཁ་པོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། 3 སློབ་སྤྱོད་དོན་བདུན་མ། གཙང་དབང་། ཤོག་གངས་ 93 ལས་བྱུང་བ་གོ་རིམ་ཅུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “མན་ངག་
བདུད་རྩི་སྤྱོད་པོ་འདི། གསེར་སྒྲིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན། དོ་ཇེ་ཉི་མ་ལྷོན་ཤིང་བཞིན། གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། སྟོགས་མ་ལྔ་པོ་
བདོ་བ་འདི། བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན།” ཞེས་སོ།

2 སྤྱོད་ དེ་བཤད་པ།

ཉིད་གསང་བ་དེ་འདི་གས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་
 མཐུན་ཡིན་པས་རྒྱུ་སྡེ་འོག་མའི་དབང་བསྐྱར་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་གསང་བ་དེ་འདི་གས་
 གསུམ་གང་རུང་གི་དབང་བཞི་རྒྱུ་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་མ་ཐོབ་པས་འདི་ཉམས་སུ་བླང་ན་ཁེ་ཆུང་ཞིང་ཉེན་¹ཞིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 ཚུལ་རྒྱུ་སྡེ་འཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།། གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱང་གདམས་པ་
 འདི་ལ་སྟོང་ནས་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་བྱུང་བྱུང་གིས་མི་ཚོག་པར་
 མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་བསྐྱུགས་པའི་སྐྱབ་པའི་གནས་མཚན་ཉིད་ཆང་བའམ། མ་མཐའ་དག་སྐྱོར་
 གྱི་ཕྱོགས་²སུ་འགྱུར་བའི་ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་ཤིག་དགོས་ཏེ། དཔེན་པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་། གནས་དེར་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་ཚུལ། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་གནས་པའི་ཚུལ་རྣམས་
 བསྐྱབ་བཅུས་སུ། མདོའི་ཁུངས་བྲངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་།³ མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་⁴འདུས་པའི་
 ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་དང་⁵དབྱུང་བཟང་གིས་ཁྲུས་པ་⁶རྣམས་ནས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 བཤད་ཀྱང་ཁུངས་རྣམས་མ་བྲངས་སོ།།

༥ གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་གདམས་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་
 གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)
 ལ་སྡོན་འགོ། དངོས་གཞི། མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(སྡོན་འགོ་)ལ་སྐྱེའི་སྡོན་འགོ་ཀྱན་སྐྱོང་བཙས་ཏེ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་
 བེ། དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བས་གདམས་པ་འདི་ཉིད་སྐྱབ་པའི་སྡོད་རུང་དུ་བྲས་པའི་གང་ཟག་

༡ གཞན་ཤིང་དཔར། ཐོད་པར། དེབ་དཔར།

༢ དག་སྐྱོར་ཕྱོགས་ དེབ་དཔར།

༣ རྡོ་བཏུན། དབུ་མ། ཁི་རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟ། བསྐྱབ་བཅུས། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་ ༣བཅ

༤ རྡོ་བཏུན། སེམས་ཙམ། བེ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། འོག་གངས་ ༡༩༡ ནས་ ༣༤༩༣ བར།

༥ རྡོ་བཀའ། རྒྱུ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུ། འོག་ ༤༠༩༡ ནས་ ༡༤༡༩༥ བར།

རྡོ་བཀའ། རྒྱུ། ཅ་རྡོ་ཐེང་། འོག་གངས་ ༣༠༡༩༡ ནས་ ༣༡༡བཅ བར།

༦ རྡོ་བཀའ། རྒྱུ། མ་དབྱུང་བཟང་གིས་ཁྲུས་པའི་རྒྱུ། འོག་གངས་ ༡༡༡༩༡ ནས་ ༡༤༠བཅ བར།

གཤིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་ས་སྟོན་གསུམ་རྒྱུད་དང་ཁ་ཆར་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱག་གསལ། ཤིང་བྱང་ངམ། སྤྱིལ་བྱ་སོགས་རང་ཉིད་གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་ཉི་འཁོར་ཚུན་ཆད་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་ལྟ་བུས་གཙང་སིང་ངེ་བ་རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་དང་བ་འབྲེན་སོ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་བྱ་སོ་བྱག་གི་སྐྱེས་རབས་དང་། སྐྱ་མ་གསེར་གླིང་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྤར་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་དེ་ཡིས་ཉི་བར་བསགས་པའི་ལས་ངན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་“འདི་ནས་བཟུང་ཤི།” རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཐབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་གཉིས་འཇག་ཕྱགས་སམ། སྤེན་ཕྱགས་དང་། ར་ཕྱགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་འདིས་“འདི་ཡན་ཆད་སྤར་ན་ཡང་བྱང་བར་མངོན་ལ་མ་སྤར་ན་འང་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་འབྲུག་།” ཕྱགས་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་རྒྱའི་ཀྱན་སྦྲིང་དང་། ལམ་ཆུང་བས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་དགེ་འདུན་གྱི་བཞུགས་གནས་ཕྱག་བདར་བྱས་པས་ལས་སྐྱེ་བ་སྟོབས་ཆེན་རྣམས་འདགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བདག་མེད་ཐལ་གྱིས་རྫོགས་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་མཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་སྤྱན་འབྲེན་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་བཞུགས་གནས་འདི་ཕྱགས་པར་བྱའོ། ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བདེ་སྐྱག་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་སྤྱས་ཏྲག་ཏུ་དུ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་གཡོག་མོ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཆོས་གསུང་བའི་གནས་ཕྱག་བདར་བྱས་ཤིང་། རང་རང་གི་ལུས་ཕྱག་པའི་ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་པས་ཐབས་གཞན་གྱིས་གངས་མེད་མང་པོར་སྐྱབ་དགོས་པའི་ས་ལམ་རྣམས་ལོ་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་མངོན་དུ་མཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་སྐྱག་ཏུ་

སྤྲེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྤྲེལ་མ་སངས་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་སྤྲོ་
 བས་ཏེ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་གནས་འདིར་ཕྱགས་
 བདར་བྱའོ།། དགེ་བ་འདིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དེ་ལྟ་
 བུའི་ས་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་བདེ་སྒྲགས་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག བྱང་པར་སྤྲེལ་མའི་སྤྲོགས་སུ་
 ལུས་སྟོག་ཐེད་ལ་བོར་བའི་དཀའ་བ་སྤྲད་རུས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་
 ཅག་རྣམས་ཀྱི་ལས་བསྐྱབས་རྗེ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཀྱི་བཞུགས་གནས་
 སུ་ཕྱགས་བདར་དང་ཆག་ཆག་མཛད་ཅིང་། བདག་ཅག་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལའང་ཕྱགས་
 བདར་བྱ་དགོས་པའི་བཅས་པ་གནང་ནས་རང་གི་སེམས་དང་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་སེམས་དང་
 བར་འགྱུར་བ། དཀར་སྤྲོགས་སྦྱོང་བ་རྣམས་དགའ་ཞིང་སྟོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། མཛེས་པའི་
 ལས་བྱས་བ། མཐོ་རིས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕན་
 ཡོན་རྣམས་གསུངས་པས། བདག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ཕྱགས་བདར་བྱས་པ་
 འདི་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་འབྱུང་བར་
 གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་རྣམས་གསལ་བཏབ་ནས་ངག་དུ་རྩལ་སྦྱོང་། ཇི་མ་སྦྱོང་
 ཞེས་པའི་ཆོག་འདོན་བཞིན་ཆག་ཆག་དང་ཕྱགས་བདར་བྱ་ཚུལ་སྤྲེལ་མ་དམ་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་
 མ་ཉམས་པར་བྱ། དེ་ཡང་རྩལ་སྦྱོང་། ཇི་མ་སྦྱོང་ཞེས་པ་འདི་སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 གདམས་ངག་རུས་པ་ལོན་དུ་ཆེ་ཞིང་དོན་ཡང་ལོན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཞེས་པ་ཉོན་
 མོངས་དུག་གསུམ་མངོན་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་། ཇི་མ་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ས་བོན་རྣམས་ལ་གོ་
 བས་། སྦྱོང་ཞེས་པ་དུག་གསུམ་མངོན་འགྱུར་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱང་པར་ཅན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 བྱང་པར་ཅན་འབྱུང་བ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་པ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་

དེར་མ་ཟད་མན་ངག་འདི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུ་སྒྱུར་ན་པར། རྩལ་
ཞེས་པ་བདག་འཛིན་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གཉིས་དང་། ཇི་མ་ཞེས་པ་བདག་འཛིན་གྱི་བག་
ཆགས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་གོ་ནས། སྒྲོང་ཞེས་པ་བདག་
འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་
ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་
འགྱུར་བ་ལ་གྲོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གངས་མེད་གཉིས་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྒྲོད་པ་རྟེན་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་
བ་ལྟས། “ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཟུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།”¹ ཞེས་
སོ།། རང་གཅེས་འཛིན་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

༡ རྩེ་བརྩན། དབྱ་མ། བ ཟུལ་ཤལ་ཞི་བ་ལྷ། རྩོད་འཇུག མེའུ་དབྱ་བ། སོག་གངས་ ༣༠བ༢

ཡིན་ལ། སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་མ་བཟོད་ནས་
 དེ་ནམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཁུར་རང་ཉིད་གཅིག་བྱས་ཁྱེར་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱན་
 ཏུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་གཏོང་ནས་སྐྱེ་ཞིང་སྤིང་ཅེའི་
 སྤྱོམས་འཇུག་གི་དཔལ་ལྷ་བྱ་ལའང་ཡིད་སྤོམ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱི་མའི་སྤྱང་ཤས་ལྷོག་པ་སྤྱན་ཏུ་འགྲོ་
 དགོས་ལ། དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྤྱོད་བའི་ལག་རྩེས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་
 ཤས་མ་ལོག་པར་བྱི་མའི་སྤྱང་ཤས་ལྷོག་ལུགས་མེད་པས་སྤྱན་ཏུ་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་ཏུའི་བསམ་པ་
 སྤྱོད་བསམ་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་ཤས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཚུལ་ནམས་ལ་གོ་དགོས་པས་མན་ངག་འདིས་
 བྱི་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་འོན་ཀྱང་མདོ་
 འདི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ཁོ་བོས་འདི་སྐད་སྤྱོད་པ་ལའང་འགའ་ཞིག་གིས་
 རྟོག་བཟོ་ཡིན་སྟེ་ནས་བཞད་གད་ཏུ་བྱེད་པ་སྤིང་ཀྱང་དེ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལམ་ཆུང་
 པས་མན་ངག་འདིའི་སྤྱིང་ཏུ་ཐེག་པ་ཆུང་ཏུའི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ནས་ལམ་
 ལྷ་མཛོན་ཏུ་མཛོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་ལའང་མན་ངག་དེའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་བས་རྒྱན་
 ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའང་མང་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ནམས་བདེན་པར་
 འདོད་བཞིན་ཏུ་མན་ངག་དེ་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་སྤྱོད་ཆོས་ཤིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འགལ་འདུའི་ཁུར་
 གྱིས་འོན་པར་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་སོ། གནས་ཁང་གི་དོར་གྱི་སྐབས་འདིར་ས་འདུ་བ་དང་།
 འདག་སྐྱར་རྩ་གཙོད་སོགས་བྱ་དགོས་བྱུང་ནའང་ཏུས་བྲན་དང་སྟོག་ཆགས་ལ་མི་གཞོད་པའི་
 བྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་བྱེད་པ་ནི་ཚྭ་གས་རེའི་མིག་ཅན་ནམས་ལས་ཁྱད་པར་ཏུ་གྱུར་པའི་ལག་
 ལེན་ནོ།

དེ་ལྟར་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ཤིང་སྐྱོད་གསུང་བྱགས་རྟེན་ནམས་ལེགས་པར་བཀྲམ་
 ནས་ལོག་འཆོ་ལྷས་སྐྱབ་པའི་ཡོ་བྱད་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་ལ་གཏོང་བར་བྱས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར་བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྲངས་པ་ནམས་འཆོ་བ་དག་

ཕེ་བཟུམ། དུམ་ལ། ལ་ཁུལ་རྩ་ཁྲི་བཟུ། ལྷོ་དྲུག་ལ། ལེ་དྲུག་ལ། ལོག་ཁྲའ་ས་ ༡༩བཟ ལས་ལྷོ་དྲུག་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། “དེ་དག་དགའ་
བས་ལུང་ལ་ལྷོ་དུས་ལོང་། དེ་ལ་གཞོན་ལུས་ལྷོ་ལ་གཞོན་ལུས་།” ཞེས་སོ།

ཏན་གྱི་ཞིང་དང་པན་འདོགས་པའི་ཞིང་སྤྱོད་ཅིང་བ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འབྱུང་བར་
 དཀོན་པ། གཅིག་ཕྱག་ཉིས་¹་སྤྱོད་ཅིང་བ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དོན་བསྟན་
 བ་སྟེ་བྱང་ས་²་ནས་གསུངས་པའི་ལྷག་བསམ་བློ་ཡིད་ལ་བྱེད་བཞིན་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་
 དམ་པའི་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་ཕུལ། མཐུག་ཏུ་མཆོད་ཡོན་པལ་ཆེར་ཐོན་ཅིང་ཀུན་
 བཟང་མཆོད་སྤྱོད་གྱི་དམིགས་པ་བྱ། དེ་ཡང་རང་གིས་དངོས་སུ་རྒྱ་རང་ག་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་འབྱུང་
 བ་ལ་ཡང་བདུད་ཅི་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཕུལ་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདུད་ཅི་དངོས་གནས་པར་གཟིགས་ཤིང་བཞེས་རྒྱུ་ཡོང་བས་རྒྱུ་དུ་མི་
 འགྱུར་ཞིང་བདུད་ཅི་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་རྒྱ་རང་
 ག་བ་མོར་གང་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པ་ན། ལྷ་ཐ་མལ་པས་བདུད་ཅི། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣལ་ཞག
 མིས་རྒྱར་མཐོང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་འང་རང་རང་གི་ལས་བཟང་རན་འབྱིང་གསུམ་གྱི་དབང་
 གིས་བདུད་ཅི་དང་། རྣལ་ཞག་དང་། རྒྱར་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཐེག་བསྟུ་དང་དབྱུ་མའི་གཞུང་
 རྣམ་གསུངས་པས། བྱངས་མེད་མང་པོར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ལ་མཆོད་ཇས་རང་ག་བ་རྣམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྷ་
 ཅི་སྤྱོད་ཞེས་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་དམ་པས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ།།

ལོག་འཆོ་ལྷ་ཡང་། དེ་ཆེན་སྤོང་བ་ལས། “ཚུལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀུར་སྤྱོད་ཕྱིར་།། དབང་

༡ གཅིས་ དེབ་དཔར།

གཅིས་ བོད་དཔར། སེར་དཔར།

གཤམ་གྱི་བྱང་སའི་ནང་བྱངས་པར་གཟིགས་ཆེ་ “གཉིས་” ཞེས་ཡིན་དགོས་འདུག

༢ རྟེན་བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། ཤོག་བྱངས་ ༡༢༤བལ་ལས་འདི་ལྟར། “དེ་ལ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་རྣམས་པ་བཙུ་པོ་དེ་དག་བྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 བྱག་གིས་བྱེད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཅིང་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། པན་འདོགས་པ་སྤྱོད་ཅིང་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། རྒྱར་མེད་
 དང་། རྒྱར་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ལུ་དུམ་ལྷ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་
 དཀོན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་གཅིག་ཕྱ་འབྱུང་སྟེ། འབའ་ཞིག་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 དང་། འཛིག་ཉེན་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དེའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 བྱག་པོ་འདི་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། དེའི་ཆོས་སམ། དེའི་དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ནི་རྒྱུ་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
 འགྱུར་ན། མང་པོ་ལྷ་ཅི་སྤྱོད་།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

དེ་ནས་སྟོན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟངས་བརྒྱད་དམ་སྟོང་ལམ་གང་བདེར་གྱིས་འཁོད་དེ་དགོ་
 སེམས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ནི། ཡུན་རིང་འདུག་ནས་
 སྐྱབ་བ་ལ་འཕོངས་³སྟེ་བྱུག་མི་སྐྱེད་པ་དང་གདན་མི་བྱུལ་བའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་
 བའི་ཁྱི་བྱ་བ་ཅན་ནམ། གནས་ངེས་མེད་འགྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱ་བའམ། སྐྱེན་པའི་ཆག་པ་
 ལྷག་པས་གྱིས་དམ་དུ་བཅིངས་པ་བརྒྱ་ཙམ་སྟོམ་པ་ཆུ་ཁེང་གཉིས་ཀར་སྟན་གྱི་ཆད་དུ་ལོངས་
 པ་དབྱུག་པ་པུ་ལ་བརྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྟན་དང་གདིང་བ་གང་རིགས་བཏིངས་ནས་རྒྱབ་ཅུང་
 ཟད་མགོ་བའི་མལ་བཅས་པའི་འོག་ཏུ། སྐྱབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་འདྲི་བ་གསུངས་
 །ཡང་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་དང་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བྲག་མཆན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲི་ན་བྲག་མཆན་འགོམ་པའི་ཉེས་
 བྱས་འབྱུང་བས་ས་དཀར་རམ་ཀར་གོང་གིས་གཡུང་བྱང་ཆོས་སྒོར་བྱི་བ་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 བྲག་ལེན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ས་སྟོགས་དེ་

༣ འཕོང་ དེབ་དཔར།

ཡང་འོག་གཞི་དོ་རྩེ་པ་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ན་རྩལ་བཞིན་དུ་ཞིགས་ནས་མི་ཐེགས་
 པས་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་དོན་ཡིན་གསུངས། དེའི་སྟེང་དུ་རྩ་ཀྱུ་ཤ་རྣམས་ཚྭ་གས་བཞི་ནས་
 ཅེ་མོ་ནང་དུ་བསྟན་ཅིང་ཅ་བ་ཕྱིར་སྟོན་པ་མ་འདྲིངས་ཤིང་མ་འཁྲུག་པར་བཀའ་དགོས་ཏེ། རྩ་
 རྣམས་འཁྲུག་ན་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ནང་དུ་བསྐྱུང་རྒྱུའི་དམིགས་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱང་འཁྲུག་པར་
 འགྱུར་གསུངས། འདི་དག་གི་སྐྱབས་སུའང་ཀུན་སྒོར་སྟོན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་
 རྩེ་གདན་དུ་རྩ་འཚོང་ཁྲིའུ་བཀྲ་ཤིས་ལས་རྩ་དུར་བ་བཞིས་ཏེ་བཞུགས་མལ་གྱི་འོག་དུ་བཏིངས་
 ཏེ་རི་སྟོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྟོན་དུ་རྩེན་གང་གིས་
 ཀྱང་གདན་འདི་ལས་ལྷང་བར་མི་བྱ་དགོངས་པའི་དམ་བཅའ་བཟན་པོ་མཛད་དེ་བདུད་བཞི་
 བཅོམ་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་གདན་འདིའི་སྟེང་དུ་རི་སྟོན་བདག་འཛིན་
 བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྟོན་རྩེན་གང་གིས་ཀྱང་གཡོ་བར་མི་བྱ་སྟུམ་
 པའི་དམ་བཅའ་བཟན་པོ་བྱ་བ་ནི་སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ད་ལྟའི་སྐབས་པ་པོས་ཉམས་ལེན་
 དུ་བྱེད་བའི་ཚུལ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ལུགས་བརྒྱུད་དམ་སྟོན་ལམ་གང་བདར་གྱིས་འཁོད་པའི་
 ལུས་གནད་བཅའ་ཚུལ་ལས། ཀྱང་པ་དོ་རྩེ་སྐྱེལ་གྱང་ནི་གཡོན་པའི་ཀྱང་པ་ནང་དུ་བཀྱག་པའི་
 བོལ་བརྒྱ་གཡས་པའི་སྟེང་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡས་པ་བཀྱག་པའི་བོལ་གཡོན་པའི་བརྒྱ་
 སྟེང་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་བཟན་ཅིང་བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་མི་
 རྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་གསུངས། ལག་པ་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་སྟེ་འོག་སོར་བཞིའི་
 ཐང་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་འོག་དང་གཡས་པ་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱི་ཅེ་སྐྱར་བའི་
 བྱ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་ལྟེ་བའི་ཐང་དུ་ཡོད་པས་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མཐེ་
 བོང་གཉིས་སུ་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩ་གནས་པས་དེ་གཉིས་ཅེ་སྐྱར་པ་ལས་འོད་སྐྱེས་ནས་
 ཅ་མཉེན་པའི་དབང་གིས་སེམས་རྒྱུད་འཇམ་དུལ་དུ་འགོ་ནས་བྱམས་སྟེང་རྩེ་སྐྱེ་སྐྱ་བའི་གནད་

དེ་ལྟར་ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ཏེ་སྤངས་གོ་གནད་ནི། སྤངས་རྒྱ་ལྷགས་བསལ་
ཚུལ་དང་། སྤངས་ཆས་ལ་ཕབ་ཚུལ་གང་རུང་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དབྱགས་དབྱུང་རྒྱབས་ཅིམ་ལ་

དམིགས་པས་སེམས་ཀྱི་དྲངས་སྟོགས་འབྱེད་དེ་སེམས་དྲངས་གསལ་ཀྱི་རང་ནས་སྒྲོམ་ལ་
 འདུག་དགོས་པས། རྒྱུ་གི་རོ་མ་དགུ་སྟུགས་བསལ་ཚུལ་སྣ་བྱུག་གཡས་ནས་རྩལ་ཏེ་གཡོན་
 ནས་འབྱེད་པ་དང་། གཡོན་ནས་རྩལ་པ་གཡས་ནས་འབྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་རྩལ་པ་
 གཉིས་ཀ་ནས་འབྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་སྟུགས་ལན་གསུམ་བསལ་དགོས་པས་རྩལ་པའི་སྐབས་
 རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གཞུག་པ་དང་དབྱུང་བའི་སྐབས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཐོན་པའི་དམིགས་པ་བྱ། རྒྱུ་ཆམ་ལ་པལ་ཚུལ་དལ་བྱས་རང་རྒྱུད་
 ལ་བརྟགས་ཏེ་སེམས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་ན་སྒྲོ་བའི་འདིས་བདག་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དོན་མེད་ཀྱིས་སྟུག་བསལ་མཐའ་མེད་ལ་སྐྱར་དུ་ཐིག་ཀྱང་མི་ཆེམས་པར་ད་
 རེས་དལ་བའི་རྟེན་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཡང་དོན་མེད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་གཏོང་ནས་སྟུག་བསལ་
 མཐའ་མེད་ལ་སྐྱར་འདོད་པས་ད་ནས་སེམས་སྒྲོ་བའི་འདིའི་དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གཏོང་བར་
 མི་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པ་རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ལོ་སྟུམ་དུ་བསམ་སྟེ། རྒྱུ་སྣ་བྱུག་གཉིས་ནས་བྲག་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་
 ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་རན་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་ནས་རྩལ་པ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གཞུག་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་
 ལྟར་བརྟགས་པ་ན་གཡུ་ཏེ་སེམས་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྱས། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ། སྟོང་
 ཐོ་ལེན་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདུག་ན་དགའ་བ་སྒྲོམ་སྟེ་དབྱུགས་ཕྱིར་མི་གཏོང་
 བར། དལ་བྱས་རྩལ་པ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གཞུགས་ནས་བརྟན་
 པར་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་རོ་བསལ་བ་དང་ཆམ་ལ་པལ་པ་གང་རུང་བྱས་པའི་
 མཆེམས་ནས་རྒྱུ་ཕྱར་སྐྱ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་ཅན་དང་། རང་བབས་སུ་མི་བཞག་པར་རྩལ་
 བས་བསྐྱེད་པའི་ཤུགས་ཅན་དང་། རིང་ཐུང་མི་མཉམ་པའི་རྒྱོད་བག་ཅན་ཏེ་སེམས་རྣལ་དུ་མི་
 པལ་པའི་རྒྱུ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་དབྱུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རང་བབས་སུ་བཞག་

པའི་ཁྱགས་པ་གསུམ་ཙམ་དང་བདུན་དང་བཅུ་བཞི་ཉེར་གཅིག་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ནས་གཉིད་མྱགས། རྣམ་གཤེད་། བྱིང་ཁྱོད་སོགས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་སྟེ་གཉུག་སེམས་ལྷང་མ་སྟོན་དྲངས་གསལ་རྩིག་གོ་བ་དེ་དལ་བྱས་འཆར་དུ་བཅུག་ནས་ཅུང་ཟད་བཏན་པའི་ངང་ནས་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་ན་སེམས་ལ་དམིགས་རྣམ་འཆར་སྒྲ་བ་དང་སེམས་དང་དམིགས་རྣམ་འབྲེས་སྒྲ་བའི་གནད་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཤིན་ཏུ་དྲང་བའི་ཤེལ་གོང་དེ་ཆོན་གང་དང་ཕྱད་ཀྱང་ཕྱད་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཁ་དོག་ཅན་དུ་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཁ་དོག་དེ་ཡང་རང་གི་ཁ་དོག་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གསལ་རིག་དེའི་ངང་ནས་དགོ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱིད་ཚུལ་ཡང་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟར་སེམས་གསལ་རིག་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་མ་ཤོར་བར་གཉུག་སེམས་གསལ་རིག་ཁོ་རང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དགོས་པ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི།

ག་ན་བདག་སོགས་རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཆད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བའི་མལ་གཏིང་འདྲིའ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་ཏྱག་དུ་གཟིར་བའི་མི་བཟད་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱང་འདུག་སྟེ། ད་དུང་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་འདིའི་གཏིང་དང་མཐའ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་མངོན་པ་མེད་པས་སྒྲུང་ཡང་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མའི་བྱད་ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མི་འདུག དེས་ན་ད་རེས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་། རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འགྱོར་ཆོས་བཙུན་དང་ལྷན་པའི་དོ་རྗེའི་ལུས་ཏེན་ཞིག་ཐོབ། མཇལ་བར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྗེ་སྤྱི་མའི་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དགའ་མགུར་བྱར་ཡོད་པའི་སྤྱབས་ལན་གཅིག་པ་སྤྱི་མའི་བཀའ་བློན་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་བའི་དུས་འདྲིའ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་ཐབས་ཤིག་ལ་མི་
 འབད་བར་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ཙམ་དོན་
 མེད་ཆུད་ཐོས་སུ་བཏང་། ཆེད་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལུས་པ་འདི་ཡང་ཉིན་མཆོན་འཁོར་ལུག་ཏུ་
 དོན་མེད་ཆུད་ཐོས་སུ་བཏང་ནས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལུས་
 སེམས་གདུངས་ནས་སྒྲོད་པའི་རང་ཚུལ་འདི་ནི་སྒྲོངས་པ་མི་བཟད་པ་དུད་འགོ་ནམས་དང་བྱུང་
 བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རེད། དེས་ན་ད་རེས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ལན་གཅིག་
 ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་བར་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲང་བས་ཉིན་མཆོན་དུས་འདུག་
 བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་འདུག དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲིང་པོའི་
 ཡང་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པ་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མ་སྒྲའི་
 རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། དེ་ཡང་ད་རེས་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྒྲིང་ནས་བསྐྱབ་
 དགོས་ཀྱི་ཕྱིན་ཆད་འདི་འདྲའི་ལུས་རྟེན་རྟེད་པའི་སྐྱལ་བ་མི་འདུག འདི་འདྲའི་ལུས་རྟེན་ཡོད་
 བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་གཟུང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་གོགས་བྱས། སྒོན་ལམ་ངེ་
 མ་མེད་པས་མཆོམས་སྒྲུབ་པ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ཞིག་ཆོགས་དགོས་པ་ལ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བདག་ལ་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ནའང་མི་འདུག་པས་ཕྱིན་ཆད་འདི་འདྲའི་
 ལུས་རྟེན་རང་གིས་དངོས་སུ་འཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ན་བའི་ཡུལ་དུའང་གོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་
 ཤིག་ཏུ་ཁ་ལྷས་ནས་འགོ་བ་ལས་འོས་མི་འདུག དེས་ན་རྟེན་བཟང་པོ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་
 རང་གི་ལག་ནས་མ་ཞོར་གོང་དུ་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་མ་འཇུག་ན་འདི་འདྲའི་ལུས་རྟེན་
 མ་རྟེད་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤལ་དང་སྤལ་དུ་མ་སྐྱབ་ན་ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྒྱུན་
 རྒྱུར་ནག་འཚུབ་མ་ལྷང་བ་ལྟ་བུའི་གསེབ་ན་ལུས་སྒོག་གི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཆུང་བ་རྒྱའི་
 རྒྱ་བར་རམ་རྒྱ་རྒྱའི་ཐེལ་བ་ལྷར་ཆེས་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་ད་
 ལྟའི་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་འདིའི་བར་དུའང་ནག་སྤྱད་དེ་མི་འགོ་བའི་རེས་པ་མེད། ཇི་ལྟར་

ན་ཡང་ཉི་མ་དང་གུང་ཚུན་ཆད་ཤིང་བ་ལས་བསྐྱད་པའི་གདེང་ཚིང་གཏན་ནས་མི་འདུག་པས་ད་
ལྟ་ཡང་འཁོ་དང་མར་འཁོ་གཉིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ལེགས་ཉེས་ལ་འདམ་ཁ་
བྱ་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཁྱིམ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་དུས་འདིར་སྦྱར་བ་ཁོ་ནར་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཞིག་
ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། བེ་བའི་འོག་དུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་
ཕན་བ་མེད་དེ། གཉེན་བཤེས་བཅེ་གདུང་ཇི་ལྟར་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འབྲིང་
རྒྱ་མེད། འོར་གྱི་སྙིང་པོ་ཇི་ཙམ་སྦྱངས་ཀྱང་རྩལ་སྤན་ཙམ་ཡང་འཁུར་རྒྱ་མེད། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
པའི་ཤ་རུས་ཀྱི་སྤང་པོ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འབྲལ་མི་པོད་པར་གཅིས་ཤིང་པངས་པར་བྱས་པ་
འདི་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡིང་གིས་བསྐྱར་ནས་རིག་བ་རྟེན་མེད་འབྲམས་པོ་ཅི་འཁོ་གཏོལ་
མེད་པ་དེ་གར་འགྲོར་ཆ་མེད་ཞིག་དུ་འབྲམས་པ་དེའི་ཆེ། རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་མགོན་
སྐབས་དཔུང་གཉེན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་མི་འདུག་པས་འདིག་རྟེན་སྤྱི་མར་
ཕན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པས་ཉིན་མཚན་དུས་འདའ་ཞིང་མི་ཆེ་མཐར་འཁྲུལ་
བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། བེ་བའི་འོག་དུ་ཡང་མེད་དེ་མི་འཁོ་བས་སྦྱེ་བ་གཅིག་སྤང་དགོས་ལ།
སྦྱེ་ས་དེ་ཡང་བདེ་འཁོ་དང་རན་འཁོ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་གར་སྦྱེ་ཡང་རང་དབང་མེད་
དེ་དཀར་ནག་གི་ལས་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཔངས་པ་ལྟར་སྦྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དེ་ཡང་ད་ལྟའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྤིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཚུགས་སུ་འཁོ་བ་ལ་བཀག་ཀྱང་ཁེགས་པ་མེད་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་དགེ་བའི་
ཚུགས་སུ་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན་ཅུ་སྦྱང་གེན་དུ་འབྲེན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་དུ་དཀའ་བ་འདི་
ནི། སྔོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤིག་པ་མི་དགེ་བ་ལ་གོམས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་
གོམས་ཤུགས་ཤིན་དུ་ཆུང་བའི་རྒྱ་ཆོས་སྔོན་སོང་གི་འབྲས་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤར་བ་ཡིན།
ཆེ་འདིར་ཡང་བཅས་རང་གི་ཉེས་ལྟར་སྤར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ།
སྤར་ཡོད་གོང་འཕེལ་དུ་འཁོ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཅུ་བོ་བཞི་འདུ་བ་བཞིན་དུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་

གྲིས་འཕེལ་ཡོང་བས། སྤྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་མི་བཟད་པ་དེ་ཙམ་མི་དགོས་སྤྲིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་
 རེས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྲིག་པ་རྗེ་ཙམ་དེ་ཉིད་གྲིས་
 བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྤྲིག་པ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་མ་བཟོད་ནས་སྤྲིག་པ་གསང་དང་རྒྱུན་གཏི་མེད་
 བར་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ལྷུང་བསྐྱར་བ་དེས་ན། ད་¹སྤྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་མི་བཟད་པ་དེ་དག་དང་
 བཅས་བཞིན་པར་དབྱུགས་འདི་ཆད་སོང་ན་དབྱུགས་ཆད་ཡོང་མ་ཉིད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 ངན་སོང་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རེད། ངན་སོང་གསུམ་དུ་
 ལྷུང་སོང་ན་དཔྱལ་བ་ལ་བསྤྲིག་ཅིང་འཆོད་པ། བརྟུང་ཞིང་དཔྱལ་བ། གཤེག་ཅིང་གཏུབས་པ་
 སོགས་དང་། ག་དང་རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དུམ་བུ་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་གཞིག་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་གང་གི་སྤྲིག་
 བསྐྱལ་རྣམས་དང་། ཡི་དྲུགས་ལ་བཀའ་ཤིང་སྒྲོམ་པ། ངལ་ཞིང་འཛིགས་པ་སོགས་དང་། དུད་
 འགྲོ་ལ་སྤྲིན་ཞིང་གཉི་སྤྲིག་པ། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ། བཀོལ་བ་སྤྲོད་པ་བསད་པ་བཅིངས་
 པ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཅོད་དག་པོ་དེ་འབྲུག་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་དངོས་སུ་སྤྲོད་པ་
 ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེའི་གཏམ་ཐོས་པ་དང་། གཟུགས་སུ་བཀྲིས་པ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྲིས་ཀྱང་
 སྤྲོད་ཡང་འགས་འགྲོ་བའི་ཆོད་ཙམ་དུ་འདུག་ན་དེ་འབྲུག་སྤྲིག་པ་སྤྲིག་པ་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་
 དངོས་སུ་སྤྲོད་དགོས་ལྷུང་ཙམ་ལ་རྗེ་འབྲུག་སྤྲིག་པ་བཟོད་སྤྲིག་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྲིག་པ་སྤྲིག་
 དེ་མི་སྤྲོད་བའི་རང་དབང་ནི་མེད་དེ། དེ་སྤྲོད་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤྲིངས་པ་བཞིན་དུ་
 བསགས་ཟིན་ཅིང་། གསོག་པ་ལ་དགའ་བཞིན་སྤྲོད་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་སྤྲིང་རོ།། སྤྲོད་བར་ཡང་
 རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏེ། འཛིགས་རུང་གི་གནས་མི་བཟད་པ་དེ་དང་ད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་འདི་གཉིས་
 ཀྱི་བར་དུ་དབྱུགས་སྤྲིན་དུ་རྒྱ་བ་འདི་ཙམ་གྲིས་ཆོད་པ་རེད། དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདི་ནི་ད་ལྟ་
 སྤྲིན་དུ་རྒྱ་བའི་བར་འདིར་ཡང་སྤྲིད་དེ་མི་འགྲོ་བའི་རེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པས་ད་
 ལྟ་རང་ཆེ་འདིའི་སྤྲིང་བ་བྱུང་ནས་འཛིགས་རུང་གི་སྤྲིང་བ་མི་བཟད་པ་དེ་སྤྲིག་ཙམ་བདག་གི་

༡ ང་ ཞིང་དཔལ། ཐོད་དཔལ།

དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིར་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་ཞིང་དཀར་ནག་གི་ལས་རྒྱལས་
ལ་འདུག་ཕྱོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ངན་སོང་ལས་ཐར་པའི་བདེ་འགྱོ་ཞིག་ངེས་པར་འཛོལ་
མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་གཏན་དུ་བདེ་བ་མེད་དེ། འཁོར་བ་འདིར་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་
དུག་སྐྱལ་གྱི་ཆོང་ལྟ་དུ་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་གནས། ལོངས་སྤྱོད་གང་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་དུག་འབྲེས་པའི་ཁ་
ཟས་ལྟ་དུ་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད། རྒྱུགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་ཐ་མེན་མའི་བསྐྱེད་གས་
ལྟ་དུ་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུགས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པས། འབྲལ་དུ་དགའ་དགའ་སྦྱིད་སྦྱིད་
ལྟར་སྤང་ཡང་འབྲལ་ཕྱགས་གང་ལའང་མི་བཟད་པའི་དུག་ངན་གྱིན་ཞིང་ཕྱགས་སུ་མི་ངེས་པར་
མཐོང་ངེས་དང་ཐར་པའི་ཕྱོག་ཅ་གཙོད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་པས།

འཁོར་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་སྒོགས་མཛའ་བཤེས་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་མི་དགོས་ཤིང་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་མ་བྱས་ན་འཕྲལ་ཕྱགས་གང་ལ་ཡང་བདེ་རུ་མི་སྟེར་ཐག་ཚད་པ་རེད། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོང་སྒོགས་རང་དབང་མེད་པར་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རང་དབང་མེད་པར་བསགས་པའི་བག་ཆགས། གསུམ་པ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བཞག་པ་དེ་སྤྱིད་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་སྒོགས་པ་བདུན་འགྱུར་པ་དང་། བདུན་པོ་དེ་དག་གི་གནས་སྐྱབས་སུ་འང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་ལས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སྒོགས་པ་བདུན་འགྱུར་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱོར་དགོས་པ་སྟེན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། ད་དུང་ཡང་བདག་འཛིན་ཁོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱོར་དགོས་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་པས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་དུ་མི་སྟེར་བའི་བཙོན་སྤང་མ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཇུག་ཅིང་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་གཤེད་མ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐྱབས་ཚུན་ཆད་དུ་བདེ་རུ་མི་སྟེར་བའི་ནང་གི་ཁོང་སྐྱོན་ལྟ་བུ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ཉིད་སྟེང་གི་དཀྱིལ་ནས་འདོན་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་ད་རེས་ནས་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་འབའ་ཞིག་བདག་འཛིན་དེའི་དངོས་ཀྱི་གོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་བྱམས་སྟེང་རྗེ་སྒོགས་དགེ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གང་གིས་ཀྱང་དེ་སྟོང་མི་རྒྱས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྟོང་བ་ཕྱལ་བྱུང་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་

དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་
 དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་བསམ་བ་ཤུགས་དག་པོས་རྒྱད་བསྐྱེལ་ཏེ། ལམ་བསྐྱེལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
 གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེལས་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་
 ཐར་བ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་རང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་གཞན་དོན་ཡང་ཉི་
 ཆེ་བ་ཙམ་ལས་མི་ཡོང་བ་རེད། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ལ་
 ཅིར་མི་ཡོང་ཞིང་འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པར། སྡོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་
 བ་འདིར་རེས་རེས་བདག་གི་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། བྱས་པ་ཡང་གངས་དང་
 མཐའ་མེད་པ་དང་། མ་ནས་བྱས་རེས་ཤིང་བདག་སྟོག་ལས་གཅིས་ཤིང་ཁོར་གྱི་སྡིང་པོ་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལས་ཀྱང་པངས་པར་བྱས་ནས་བདག་གི་དོན་དུ་ལུས་སྟོག་བྱང་དུ་བསང་
 པའི་དཀའ་སྤྱད་བྱ་དགོས་བྱུང་བ་ཡང་གངས་དང་མཐའ་མེད་པ་དང་། བདག་གི་དོན་དུ་སྡིག་
 པ་མི་དགོ་བ་བསགས་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་དགོས་བྱུང་བ་ཡང་གངས་དང་མཐའ་མེད་
 པ་དང་། སྡིག་སྤྱག་གཏམ་ངན་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོན་གང་ཡང་བྱང་དུ་བསང་ནས་ཤུ་ཐང་ཐང་

གིས་བསྐྱབས་པའི་ཟས་ཞོར་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་ཙམ་བསགས་
 བ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཡང་ཤོད་ས་མེད་པ་དང་། བཅེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཁར་བྱ་ཞོ་
 བསྐྱན་པ་ཙམ་བསགས་ནའང་ཚུ་མོ་བཞི་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་མང་བར་བྱི་མ་མེད་པའི་
 ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེས་ན། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་
 སྟོག་ལས་གཅེས་ཤིང་ཞོར་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ལས་ཀྱང་ཕངས་པར་བྱས་ཆར་བ་
 དང་མཉམ་དུ་སྟོན་སྟུག་གཏམ་ངན་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོང་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་བདག་
 འབའ་ཞིག་བཅེ་ཞིང་བྱམས་པའི་བསམ་སྟོར་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པ་དེའི་སྐྱ་བྱིན་
 དང་ཐུགས་རྗེ་དེ་ལ་ངས་རིམ་བུ་བྱིན་འཇལ་ཐབས་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ད་དུང་ཡང་དེད་གྱིས་
 སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱར་སྟེ་བ་གངས་དང་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ལྷང་དགོས་ཡོད། དེ་དག་
 གིས་ཀྱང་བདག་བྱར་ནམ་སྟེས་རེས་ཤིང་སྟོག་ལས་གཅེས་ཤིང་ཞོར་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 ཞོར་བྱ་ལས་ཀྱང་ཕངས་པར་བྱས་ཆར་བ་དང་མཉམ་དུ། ཡང་སྟོན་སྟུག་གཏམ་ངན་ལུས་སྟོག་
 ལོངས་སྟོང་གང་ཡང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བདག་འབའ་ཞིག་བཅེ་ཞིང་བྱམས་པའི་བསམ་སྟོར་
 ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་སྟོང་དགོས་པ་ཡང་གངས་དང་མཐའ་མེད་པ། དེས་ན་སྟེ་བ་ནས་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་ན་བདག་གི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་སུས་
 སྐྱབ། གཞོད་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་སུས་སེལ། སུ་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་བདེ་བ་སྟོང་།
 དེས་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྟེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་མེད་དུ་
 མི་རུང་བའི་བདག་གི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་སྐྱབ་པའི་མཛའ་བཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཀུན་ལ་སྟུག་
 རེད། དེ་ལྟར་ནའང་ད་ལྟ་ཁོ་རང་ཆོ་ལ་སྟོན་སྟུག་ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་
 སེམས་པར་བདག་འབའ་ཞིག་བདེ་ཞིང་སྟོན་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་སེམས་པ་འདི་
 བྱི་མ་རབས་ཁྲེལ་མེད་དུ་འགོ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་རེད། དེར་མ་ཟད་རང་གཅེས་
 པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དང་མི་མེན་གྱི་གཞོད་འཆོ། སེམས་

མེད་དུག་མཆོན་སོགས་ཀྱི་འདྲིགས་པ། སེམས་ལྡན་གཅན་གཟན་ཁོ་བོ་སོགས་ཀྱི་འདྲིགས་པ།
མདོར་ན་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་རི་སྟོང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་གཙོ་བོར་རང་གཅེས་འདྲིན་གྱི་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས། ཡ་གི་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་མ་གི་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་རྗེས་
སྤྱི་འབྲང་བའི་དག་པོ། སྤྱིག་སྤྱིག་གཏམ་ངན་སོགས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁྲིད་ཡོང་བའི་འགོང་
པོ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སློག་ཅ་གཙོད་པའི་གཤེད་མ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་
བདེ་རུ་མི་སྟེར་བའི་ནང་གི་ཁོང་སྐྱོན་ལྟ་བུ་རང་གཅེས་འདྲིན་འདྲིའི་དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་
གཏོང་བར་གཞན་གཅེས་པར་འདྲིན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ལ་སྤྱིས་བྱའི་ཅལ་རི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་
པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་སྤྱིད་སྟོན་གསུམ། བྱི་མའི་སྟོ་མའི་གོ་འཕང་། དེ་ལ་མཁོ་
བའི་བདེ་འགྱོར་བྱུན་ཆོགས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་གང་སྐྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འབྱུང་བ་
དང་། མདོར་བར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་འབྱུང་ས་མེད་པས། གཅིག་ཏུ་ན་སེམས་ཅན་
འདི་རྣམས་ནི་སྤྱི་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་གི་པན་
བདེའི་ལེགས་ཆོགས་སྐྱབ་པའི་མཛའ་བཤེས། གཉིས་སུ་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གང་གི་
གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་བདེ་
སྐྱབ་ཏུ་སྟེར་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྒྲ་མ་དང་སྟག་པའི་སྟ་རྣམས་དང་བྱང་
པར་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ནི་སློག་ལས་ཀྱང་གཅེས་ཤིང་། ཁོར་གྱི་
སྟོང་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལས་ཀྱང་པངས་པར་བྱས་ཆར་བ་དང་མཉམ་དུ་འདི་དག་མཁྱ་
བར་བྱ་ཞིང་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ནི་ལུས་དང་སློག་ཀྱང་གཏོང་བའི་དཀའ་སྤྱད་ལའང་

ཅེས་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པ་འདུག འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེ་
 བ་གཅིག་རང་འདོད་མོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་
 བ་སྤྱོད་ཅི་དང་སྤྱད་པའང་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་དང་འབྲ། བདེ་བ་སྤྱོད་ཅི་དང་ཡང་དེ་མ་ཐག་སྤྱག་
 བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད། སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཐ་ན་མི་ལམ་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 བརྒྱ་སྤྱག་དུ་མས་ཏྱག་དུ་གཟེར། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་ལས་ངན་མི་བཟད་པ་
 གསོག་པ་ལ་ནི་ཁྱིས་ཁྱག་མཐོང་བ་ལྟ་བུར་ངམ་ངམ་བྱགས་ཀྱིས་འཇུག ལས་ངན་དེའི་འབྲས་
 བྱར་ཆེ་འདིར་ལུས་སེམས་གདུང་བའི་ནད་དང་གཞོད་པ་སོགས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་བྱ་མི་ཤིས་པ་
 རྣམས་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ནས་ཆ་གྲང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་རྣམས་
 སྦྱོན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་ནས་ཀྱང་ཆེ་བྱང་བ་ནད་མང་བ་སོགས་དང་ཁ་ཟས་
 དང་སྦྱོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཇུ་དཀའ་ཞིང་ནད་སྦྱེད་པ་སོགས་སྤོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་
 འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་གཟེར། ཁྱད་པར་ལས་ངན་དེའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་
 བསྐྱེད་ཏེ་ལས་ངན་གསོག་དུ་འཇུག་ནས་སྦྱར་ཡང་ལས་ངན་དེས་¹ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཇུག་
 ཅིང་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་པས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་འདི་ལྟར་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་འདི་འདྲ་འབྲལ་ཕྱགས་ཀྱན་
 དུ་བརྒྱག་པར་འགྱུར་བ་སྦྱིང་རེ་རྗེ་སྦྱིང་རེ་རྗེ། འདི་ལྟར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་
 སྤྱིག་སྤྱག་གཏམ་ངན་ལུས་སྦྱོག་ལོངས་སྦྱོད་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་བདག་འབའ་ཞིག་བཅེ་ཞིང་
 བྱམས་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ཤིང་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའི་དེན་ཅན་ཀྱི་མ་
 བཀའ། བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་བདེ་སྤྱག་དུ་སྦྱར་བའི་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཞོར་བྱ་དང་སྦྱ་
 མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཤིས་ལྟག་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་

¹ ལས་དེས་ དེབ་དབར།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་དེས་ཉི་
བར་བསགས་པའི་ལས་ངན་མི་བཟད་པ་རྣམས་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་འདིར་ལུས་སེམས་
གཤུང་བའི་ནད་དང་གཞོད་པ་སོགས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་བཟ་མི་ཤིས་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མར་ངན་
སོང་དུ་ལྷུང་བའི་རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་འབྲས་བྱ། རྩོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས། བྱུང་བར་བྱེད་པ་
རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གི་རྒྱུད་སྟེང་འདིར་སྤངས་ནས། རི་སྤྱིད་
འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་ཆོགས་

ཐམས་ཅད་དེད་གཅིག་ཤུས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མིང་
 ཅམ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་
 བདེའི་ལེགས་ཆོགས་རྣམས་དང་མི་ལམ་དུའང་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ། དེ་
 ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཐུག་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ཀྱན་ལས་གྲོལ་ཞིང་བདེ་བ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པར་སྐྱབ་པའི་ཁུར་དེ་བདག་ལ་བབ་
 འདུག་ཀྱང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཅི་སྟོས། སེམས་
 ཅན་གཅིག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་ཀྱས་པ་ཡང་མེད།
 དེད་པར་ཞོག་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལའང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཡང་སྐྱབ་པའི་ཀྱས་པ་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་ཞིང་བདེ་བ་
 ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པར་སྐྱབ་པའི་ཀྱས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉག་གཅིག་ལ་ཡོད་དེ། ལྟའི་ཡོན་ཏན་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྱས་པ། མཐོང་ན་མི་
 མཐུན་པ་མེད་པ། མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་ཅམ་གྱིས་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་པན་བདེའི་གསོས་སུ་གྱུར་
 པ། ལྟའི་བ་སྤྱ་བྱ་ག་རེ་རེ་ནས་འགོ་བའི་འོད་ཟེར་དང་སྤྱལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་ཀྱས་པ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་བྱག་ཅུའི་དབྱངས་
 དང་ལྡན་པས་གསུང་དབྱངས་སྐད་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་
 འཆོམས་པའི་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་སྐད་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 གོ་བར་བྱས་ནས་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་པོར་འགོད་ཀྱས་པ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་བྱ་རི་
 ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་
 ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོ་ཀྱན་ལ་ཉི་རིང་མེད་པར་འདུག་པས་འདུལ་བའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པ་

དེ་ཡང་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙྰ་བ་དང་། གཞན་གཅེས་པར་
འཛིན་པ་ནི་པན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པར་དེ་མ་མེད་པའི་
ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ། དེས་ན་རང་ཉིད་གཅིག་བྱའི་ཆེད་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟ་
བུ་ལའང་མི་ལམ་དུ་ཡང་འདོད་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་ཀྱང་། གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་ནི་སེམས་ཅན་
རེ་རེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ས་ཆེན་པོའི་རྣལ་ཀྱི་གངས་
དང་མཉམ་པའི་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་དཔལ་བ་མནར་མེད་དུ་གནས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་རིམ་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་
བྱུང་ཡང་དབུལ་པོས་གཏེར་རྩྭ་བུ་དགའ་བཞིན་སྟོབ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་རིགས་ནའང་།
སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ཅུང་སྤྱད་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་རིམ་ཀྱིས་
སྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་བྱུང་ན་སྤྱད་ཀྱང་བཟོད་སྒྲགས་མི་འདུག་པས། ད་ནི་མ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱད་བ་ཁོ་ནར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་མཛོན་དུ་
བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེར་ཡང་སེམས་ཅན་གངས་དང་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་གི་དོན་བྱེད་པའི་
ཁུས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་ངས་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་
གཅིག་ལ་འཇའ་ལུས་རྩོམ་ཞེས་ཀྱི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུད་ལམ་ཐབ་མོ་རྩེ་སྒྲ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་

བ་འདི་རྣམས་ཉམས་སྲུང་བར་བུའི་སྐྱམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྡེ་བྱི་གཉིས་ཤུགས་ཐག་
 ཏུ་བསྐྱེད་བ་འདི་ནི་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་
 ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཡིན་པར་ཡིད་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་རེ་འདོན་དགོས་ལ། བྱང་བར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྡེ་མ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱུན་མོང་མིན་པའི་འདུག་སྒོ་ཡིན་པར་
 སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་གསུང་གི་བབས་ལས་འབྱུང་བར་སྒྲ་མ་ཡོངས་
 འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། དགེ་
 སྦྱོར་གང་ལ་འདུག་ཀྱང་ཀུན་སྦྱོང་འཆོས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་གཟུང་དགོས་
 པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་ཉམས་སྲུང་སྤྱོད་དེ་རྣམས་གནད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་
 བེ་གོང་དུ་བསྐྱེད་བ་ལྟར་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་བཞིན་སྒོ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བ་སྦྱེས་པ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆེས་སྤྱོད་ལྟོག་བྱེད་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་
 གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་དགེ་བཤེས་འབྲོམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་
 སྒོས་སོགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་།¹ དེ་དག་གི་རྒྱབ་རྟེན་ཡང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། “ཆོས་རྣམས་
 སྡོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་ཡིད་གཙོ་སྟེ། ཡིད་མཐོགས་རབ་དུ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། བྱས་སམ་
 སྦྱས་ན་འབྲས་བུ་སྦྱོང་བ་ནི། ཤིང་གི་གིབ་མས་དེ་ནི་བཏང་མ་གྱུར།”² “ཆོས་རྣམས་སྡོན་དུ་
 ཡིད་འགྲོ་ཡིད་གཙོ་³སྟེ། ཡིད་མཐོགས་རབ་དུ་སྤང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། བྱས་སམ་སྦྱས་
 ན་འབྲས་བུ་སྦྱོང་བ་ནི། ཤིང་རྩ་འབྲན་པས་དེ་ཡི་མགོ་པོ་གཙང་།”⁴ ཅས་རྒྱལ་རིགས་དང་
 དམངས་རིགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ལས་ལས་བཅུ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་ལས་

1 འདིར་གསུང་སྒོས་གསུངས་པ་གཙོ་པོ་མ་ཆོས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞུས་ལན་ནོར་བུའི་ཐེང་བ་ལ་གོ་དགོས། གྱུང་གོའི་ཐོང་རིག་པ་དཔེ་སྟུན་
 ཁང་། བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཅེས་བཏུས། (2) རྩོམ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤེས་གསུང་འབྲས། པ་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལུག་ལས་ཞུས་ལན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ནོར་བུའི་ཐེང་བ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ། 3006 རོག་གངས་ 2 ན་ས་ 246 བར།

2 རྗེ་བཀའ། འདུལ་བ། ཁ འདུལ་བ་གཞི། རོག་གངས་ 4394 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་རྣམས་སྡོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་ཡིད་གཙོ་ཡིན། ཡིད་
 མཐོགས་རབ་དུ་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ནི། སྦྱས་སམ་བྱས་ན་དེ་ནས་སྤྱག་བསྡུལ་དེ། འཛོལ་འགྱུར་འཁོར་ལོ་འབྲན་པས་མགོ་པོ་བཅད།” ཅས་སོ།

3 གཙོ་ ཐོང་དཔར།

4 རྗེ་བཀའ། འདུལ་བ། ཁ འདུལ་བ་གཞི། རོག་གངས་ 4394 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་རྣམས་སྡོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་ཡིད་གཙོ་ཡིན། ཡིད་
 མཐོགས་རབ་དུ་དང་བའི་ཡིས་ཀྱིས་ནི། སྦྱས་སམ་བྱས་ན་དེ་ནས་བདེ་བ་དེ། འཛོལ་འགྱུར་གྱིབ་མ་ཡོལ་བར་མི་འགྱུར་བཞིན།” ཞེས་སོ།

གཞན་ཡང་ལུས་གནད་ཀྱི་སྒྲོར་འདི་ལ། གཏུམ་མོ་བྱ་བ་སུམ་བྱ་ག་འབར་འཆང་ལུགས་ནི།
སྒྲོམ་ཐག་གམ་ལུས་འཁྱུད་ཅེས་པ་ཞིང་མཐེབ་གང་བའི་སྒྲུམ་བྱ་སོགས་ཆུར་ཉིས་སྟེབ་བྱས་ཏེ།
ནལ་འབྱོར་པ་རང་གི་མགོར་འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་མདུན་ངོས་ཀྱི་སྒྲེ་མོར་ལག་པའི་ཁྱ་ཆུར་
གཉིས་ཐེད་དུ་གཤེལས་ཏེ་བཟུང་བའི་ཆད་ཀྱི་མཐར་བཅད་ནས་པན་ཚུན་ཀྱི་བཅད་འཕྲོ་མཐུད་
དེ་བཅེམ་པས་གོར་མོར་འགྱུར་ཞིང་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱང་མཐུད་དེ་བཅེམ་པས་སྐབས་ཅན་དུ་
གྱུར་བ་དེས། རྒྱབ་ཏུ་རྒྱུད་སྒྲོར་ཅམ་དང་མདུན་དུ་ལུས་མོའི་མགོར་བཅིངས་པས་རྒྱང་པ་གཉིས་
ཅོག་བྱ་དང་འཕྲོངས་མགོ་སྟན་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཅུགས་ཏེ། འྱིན་པ་གཉིས་སྟོལ་རྒྱང་པོལ་ཀྱི་ཕྱི་སྟོ་

3 རྩེ་བརྩན། འདུལ་བ། རྩེ་མོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་པོད། འདུལ་བའི་མདོ། རོག་གྲངས་ ༡༧༡

གཉིས་གདན་དུ་བཞག་སྟེ་ཀང་བ་གཉིས་གཟར། ལག་བ་གཉིས་སྒོ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྒོམ་ཐག་གི་འོག་དུ་བཅུག་སྟེ་ཉེ་འོག་སོར་བཞིར་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་བ་སྟེ། ཕྱིན་བ་གཉིས་བསྒོམ་བའི་སྟངས་འོག་དུ་བྱ་གསུམ་གཉིས། སུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་མགོར་སུས་འཁྱུད་ཀྱིས་བཅད་དེ་གསུམ་ཐག་གི་བར་བྱ་གསུམ་གཅིག་སུས་མོའི་ཅེ་གཉིས་ནས་ཅིབ་འགམ་གཡས་གཡོན་དུ་སྒོམ་ཐག་གིས་བཅད་དེ་དབྱི་མགོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱ་གསུམ་རེ་རེ་སྟེ་བྱ་གསུམ་ལ། ཉེ་འོག་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་གསུམ་གྱི་ཅེ་མོ་ནང་གི་གཏུམ་མོའི་ཐད་དུ་བབས་བ་སྟེ། ཕྱིའི་བྱ་གསུམ་དུག་གི་གནད་ཀྱིས་ནང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་ན་གཏུམ་མོ་བྱ་གསུམ་དུག་འབར་ཞེས་བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་མི་ལས་བསྐྱབས་བ་ཆེར་མཛད་པའི་སུས་གནད་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟར་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་སོགས་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་འདེབས་ལུགས་ལ་ཁྲིམ་ཆོགས་དང་། ཀྱན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོར་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཆོགས་དང་། གཞན་ཡང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སང་གའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟངས་དུ་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་སང་ཁྲི་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་སྟངས་དུ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྱབ་དབང་། སང་ཁྲི་ཆུང་དུའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མདུན་ངོས་ནས་མར་སྒྲ་བ་ཆེས་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་གལ་སྒྲིག་པའི་བད་ཆེའི་གདན་ནམས་ཀྱི་སྟངས་དུ། གཡས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། གཡོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སོགས་ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་བཞུགས་པ། རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟའི་མན་ངག་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་ཆོགས་ཞིང་ལྟར་ན། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་རེ་རེ་བཞུགས་པའི་གཡས་ཀྱི་གལ་གཉིས་པར་རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟ། དེ་ནས་ཞེ་ལ་རྩ་རི་དང་དཔའ་བོ་རྩོལ་སོགས་སྐབས་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། གཡོན་གྱི་གལ་གཉིས་པར་སྐྱ་སྐྱབ། དེ་ནས་སྐྱ་གཡས་སོགས་ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་བཞུགས་

པ། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སེང་གི་མཁུན་དུ་ས་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡངས་ཙམ་བཞག་ནས། དེ་
ནས་ཡང་སེང་གི་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ། སྟོང་རྒྱའི་ཁྲིད་ཐོག་པའི་ཙམ་པའི་ལྷ་མ་སྟེང་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་སྟོད་ཚུལ་ནམས་མཛལ་དུས་ཀྱི་ནམ་པར་བཞུགས་པ། སེང་གི་དེའི་གཡས་གཡོན་
ནས་པན་ཚུན་དུ་གཡ་རིམ་དང་པོ་དང་། རྒྱབ་ནས་གཡ་པོར་མོར་སྒྲིག་པའི་པད་རྒྱའི་གདན་
ནམས་ལྷ་གས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟར་སྒྲིག་པ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷ་མ་རི་ཡོད་
ཡང་ཐུབ་དབང་ལ་ཞལ་བཞུན་ནས་བཞུགས་པ། ལྷ་མ་ཐུབ་དབང་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་རྒྱབ་ལ་
ཅུང་ཟད་ཕྱིར་སྟོགས་པའི་སར། སེང་གི་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་། དེའི་འོག་
ནས་གཡས་གཡོན་དང་འོག་ནམས་སུ་ཉེ་ལོ། ལྷ་དོ། རྒྱ་ལྷེ་པ། ཨ་ཉི་ཤ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སོགས་
ཉམས་ལེན་བྱེན་རྒྱབས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མ་ནམས་བཞུགས་པ། ཐུབ་དབང་གི་རྒྱབ་དུ་ཉེ་བར་རང་
རང་གི་གདན་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས། དེའི་ཕྱི་རོལ་ནས་འཕྱོར་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས། དེའི་
ཕྱི་རོལ་སྟོད་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས། དེའི་ཕྱི་རོལ་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཉེ་རྒྱད་སྟེ་བཞའི་ལྷ་ཆོགས་
ནམས་ཐུབ་དབང་དང་ཞལ་གཟིགས་སྟོགས་གཅིག་པར་བཞུགས། གཡས་གཡོན་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་
སྟོད་བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་ནས་མར་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་
ནམས་དང་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་མོ་ལྷ་སོགས་སངས་རྒྱས་ནམས་བཞུགས། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་
ནས་འཇམ་དཔལ། དུག་ན་དོ་རྗེ། སུན་རས་གཟིགས། ས་སྟོང་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་ནས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ནམས་དང་། འཕགས་པ་གནས་
བཟླ་བཅུ་དྲུག་གིས་གཙོས་པའི་ཉན་ཐོས་ནམས་བཞུགས། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་ནས་དཔའ་པོ་
དཔའ་མོ་ནམས་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་ནས་ཆོས་སྟོང་སྟངས་ནམས་བཞུགས་པར་གསལ་
གདབ་པའི་ཁྲིམ་ཆོགས་དང་། ཡང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལ། ལྷ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་མར་གཡས་གཡོན་དུ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷ་པ་དབང་གཞུ་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་པ།
སེང་གི་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་ཉེ་བར་གཡས་གཡོན་ནས་དབང་གཞུའི་དབྱིབས་ལྷ་བྱ་པོར་མོ་བྱེད་ཀྱི་

ཚུལ་དུ་ཕྱིར་བའི་སྟེང་དུ་བད་ཆེའི་གདན་ལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱུད་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
 རྣམས་བཞུགས་པའི་རྒྱབ་སྟོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་སེང་ཁྱི་ཆེན་པོའི་སྟེང་དུ་རེག་བར་
 སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་སོགས་སྤར་བཞིན་བཞུགས་པ་གསལ་གདབ་པའི་ཁྱོམ་ཆོགས་དང་།
 སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཞིང་ལྟ་བུའི་ཁྱོམ་ཆོགས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེར་སངས་ཡོངས་
 སུ་གྲགས་པ་རེ་རེ་ཅུ་ལས་མི་འདུག་གསུངས། ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་ནི་ལྟ་བརྒྱུ་མའི་
 ཆོགས་ཞིང་དང་གཅོད་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཟེར་གསུངས། དེ་དག་ནི་སྐྱབས་ལུལ་གྱི་
 ཞལ་ཤེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་བཏབ་ཟེན་པ་ན། སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་དང་དེས་བྲངས་པའི་སྐྱབས་
 འགྲོའི་ངོ་བོ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། ག་ན་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་
 པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་སྟོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ནི་བཀག་ཀྱང་ཁེགས་ས་མེད་པར་
 དམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕྲུག་ དགེ་བའི་སྟོགས་སུ་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན་ཆུ་ལྷུང་གེན་དུ་འབྲེན་
 པ་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲིག་པ་
 མི་དགེ་བ་ལ་གོམས་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་གོམས་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་
 འབྲས་བུའི་ཉུགས་ཡང་དག་ཡིན། ཆེ་འདིར་ཡང་བཅས་རང་གི་ཉེས་ལྷུང་སྤར་མེད་གསར་དུ་
 འབྱུང་བ་ནི་ཆར་འབབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤར་ཡོད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་
 བོ་བཞི་འདུས་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་འཕེལ་ཡོང་བ་རེད། སྒྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་མི་བཟད་པ་དེ་ཅུ་
 མི་དགོས་སྒྲིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྐྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་མ་
 བཟོད་ནས་རྩལ་གཡོ་དང་སྤྲས་གསང་མེད་པར་རྣམ་གངས་དུ་མར་ལུང་བསྟན་པ་དེས་ན། ད་
 སྒྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་མི་བཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་བཞིན་པར་དབྱགས་འདི་ཆད་སོང་ན་དབྱགས་
 ཆད་ཡོང་མ་ཉིད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་ ངན་སོང་དུ་ལྷུང་

སོང་ན་དཔལ་པར་བསྐྱེད་ཅིང་འཆོད་པ། བརྒྱུད་ཞིང་དཔལ་པ། གཤེག་ཅིང་གཏུབས་པ། ཤ་
དང་རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགས་ཤིང་ཞིགས་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་གང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད། ཡི་དྲུགས་ལ་
བཞེས་སྒོམ། གང་ལྟོ་ངལ་ཞིང་འཛིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད། ཏུང་འགྲོ་ལ་སྐྱེད་ཞིང་གཏི་
ལྷག་པ། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ། བཀོལ་བ་སྤྱོད་པ་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཅོད་དག་
པོ་དེ་འདྲ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱེད་ནས་དངོས་སུ་སྤྱོད་བ་ལྟ་ཅི་སྒོམ། དེ་དག་གི་གཏམ་ཐོས་པ་དང་
གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱེད་ཡང་འགས་འགྲོ་བའི་ཆོད་ཅམ་
ཏུ་འདུག་ན། ངས་དེ་འདྲའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱེད་ནས་དངོས་སུ་སྤྱོད་དགོས་ལྟར་
ཅ་ན་ཅི་འདྲ་བསྐྱེད་ན་བཟོད་སྐྱེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་སྤྱོད་བའི་རང་དབང་ནི་མེད་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་
དེ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་བཞིན་ཏུ་བསགས་ཟིན། སྤྱོད་བར་ཡང་རིང་པོ་མི་
ཐོགས་ཏེ་འཛིགས་རུང་གི་གནས་མི་བཟད་པ་དེ་དང་ད་ལྟའི་ལུས་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་
དབུགས་ཕྱི་ནང་ཏུ་རྒྱ་བ་འདི་ཅམ་གྱིས་ཆོད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདི་ནི་
ད་ལྟ་ཕྱི་ནང་ཏུ་རྒྱ་བའི་བར་འདིར་ཡང་སྤྱད་དེ་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད། རི་ལྟར་ན་ཡང་ཉི་མ་ད་
དགུང་ཚུན་ཆད་ཤི་བ་ལས་སྤོད་པའི་གདེང་བོད་གཏན་ནས་མི་འདུག་པས། ད་ལྟ་རང་འཛིགས་
རུང་གི་གནས་མི་བཟད་པ་དེར་སྐྱེད་པས་སོང་ན་ངས་ཅི་འདྲ་བསྐྱེད་ན་བཟོད་སྐྱེད་ཡོད། དེའི་ཆེ་
ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་མེད། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱེད་པས་འཆོལ་ཡང་མི་
ཆེད། སྐྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་མང་པོར་མཐོངས་དང་ཐར་བའི་སློག་ཅ་ཆད་པའི་མགོ་ནི་ད་གཟོད་
དེ་ནས་བརྩམས་ཟིན་པས་ཕྱིས་ཆར་བ་ཡིན། དེས་ན་ད་ངེས་འཛིགས་རུང་གི་གནས་མི་བཟད་
པ་དེར་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཞེ་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་
འཛིགས་རུང་གི་གནས་མི་བཟད་པ་དེར་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤིག་ལ་མི་འབད་པར། གནས་དེར་
འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་བྲིས་ཁྲག་མཐོང་བ་ལྟར་དགའ་བཞིན་འདུག་པ་འདི་
ནི་ངེས་པར་སྤྱོད་པ་རེད། ད་ནས་བདག་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་འཛིགས་རྒྱུ་གི་གནས་མི་བཟད་པ་དེར་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཅིས་¹ གྲང་འཆོལ་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པའམ་ཆོངས་པས་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་ཇི་ཙམ་འབད་གྲང་འལ་
བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་པས། ཐབས་དེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པའི་
ཤེས་ལྡན་འབའ་ཞིག་འཆོལ་ནས་དེས་གསུངས་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་སྟོང་པོ་བྱ་དགོས་པའི་
བྱིར་རོ།

དེ་ཡང་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མཐའ་དག་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ཉིད་གྱིས་
གཟིགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་རང་དབང་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་དགོས་
གྱི། གཞན་དུ་མངོན་ཤེས་རྒྱུ་འབྱུང་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཇི་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལྡན་
གྲང་དེ་ཙམ་གྱིས་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་མེད་པར་མི་
འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་དེ་འདྲའི་ཆད་མའི་སྐྱེས་
བུ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སུ་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་དང་ཆ་
ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པས། འཛིག་ཉེན་འདི་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
མི་འགྲོ་ལྟ་མའི་འགྲོ་བ་སུ་ཡིན་གྲང་རུང་། འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཤིག་
འདོད་ན་ཐབས་དེ་སྟོན་² པ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་དང་། ཐབས་དེ་ཡང་དེས་གསུངས་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་དང་། དེ་སྐྱབས་པའི་ཕྱོགས་གྲང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་ནར་
ངས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ས་སྟེང་གང་ནའང་
མི་³ ཉིད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་ཞིང་སྐྱོབ་པ་ལའང་
བྱི་ནང་གི་ཡན་ལག་གཉིས་ཆང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྟོན་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པའི་སྤྲོའམ་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་སྟོན་སྟེན་

1 ཅི་ནས་ དེ་བ་དཔལ།

2 བསྟན་ མོད་དཔལ། མེར་དཔལ།

3 མ་ ཤིང་དཔལ། མོད་དཔལ།

བསྐྱབས་ཟིན་ཏེ། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དབྱང་གཉིན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུས་སྐད་ཅིག་
 ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་བཞུགས་བཞིན་བཞིག་ཡིན་ནའང་། ནང་གི་ཡན་ལག་དེ་ལ་སློ་འགོལ་
 ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འདུག་ལྟོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འདི་མ་
 བྱུང་བ་ཁོ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་འབྱམས་ཤིང་མགོན་མེད་སྐྱབས་
 མེད་དུ་གྱུར་པ་འདི་བཞིན་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་སྐྱབས་བསྐྱབས་མེད་པ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
 ནམ་པ་གསུམ་ལ་སྤྱིར་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་དཀར་ནག་གི་ལས་ནམས་ལ་འདུག་ལྟོག་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་ན་འདིགས་རུང་གི་གནས་མི་བཟད་པ་དེ་ལས་སློལ་མི་སློལ་དང་སློབ་མི་སློབ་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པས། ད་ནི་བདག་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་བསྐྱབས་མེད་པ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་ནམས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་འགོ་བར་བྱའོ།། བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་བྱུང་པར་ངན་
 སོང་གསུམ་གྱི་འདིགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱུང་ཞིང་སློབ་དུ་གསོལ་ལོ་སྙམ་
 པའི་སློ་འགོལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའས། དེའི་ཆོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ངག་ཏུ་འང་སྒྲ་མ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སོགས་དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་ལ་བྱུག་ཆེན་པོ་སྤྱེས་པ་ན་རང་དབང་
 མེད་པར་སྐད་ཤོར་བ་ལྟ་བུའི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དེ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། བྱུང་པར་
 སེམས་ཅན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་ནས་སྤྱིར་འཁོར་བ་
 དང་བྱུང་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འདིགས་སུ་རུང་བའི་གཡང་ཁ་མི་བཟད་པ་རབ་དུ་འགྲིམས་
 པའི་ཉམ་ཐག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་དག་ཀྱང་གཅིག་དུ་སྤྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
 དུ་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་སྤྱབ་པའི་མཛའ་བཤེས།
 གཉིས་སུ་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གང་གི་གནས་སྐྱབས་ན་ཡང་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་
 བའི་བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་བདེ་སྒྲག་དུ་སྤྱོད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་སྒྲ་
 མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ནམས་དང་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཤ་སྟག་དུ་འདུག་པ་ལ། ད་ལྟའི་

གནས་སྐབས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་འབྲལ་
 གེས་བྱུགས་གེས་སུ་སོང་ཞིང་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་དུ་གྱུར་པ་འདི་འབྲེལ་སྟེང་རེ་རྗེ།¹ སེམས་
 ཅན་འདི་རྣམས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་སྒྲོལ་ཞིང་སྒྲོབ་པའི་ཁུར་དེ་ཡང་ངེད་རང་གཅིག་ཕུ་
 ལ་བབ་མོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་གནས་སྐབས་འདི་འབྲས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། སེམས་
 ཅན་གཅིག་གི་མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པའི་རྒྱས་པའང་བདག་ལ་མི་འདུག དེའི་རྒྱས་པ་སུ་ལ་ཡོད་
 བ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་
 སྐྱབས་བྱེད་པའི་རྒྱས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདུག་པས་གོ་འཕང་དམ་པ་དེ་ཐོབ་བྱར་བཟུང་།
 མཁས་གྲུབ་ཆད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སློག་ལའང་མི་གཟིགས་པར་དཀའ་བ་
 བརྒྱ་ཕྱག་གིས་ངེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཐབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུག་བྱ་ཆེན་པོའི་
 ཁྱིེད་དམིགས་སྒྲོང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བཟུང་ནས་མཁས་གྲུབ་ཆད་མར་གྱུར་
 པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་སྟེ་ལུས་དང་སློག་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་དཀའ་སྒྲོད་དང་རྒྱབས་
 པོ་ཆེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་སེམས་དྲུང་དྲུང་བ་
 ཞིག་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རང་གི་ཐོབ་བྱར་བཟུང་ནས་འབྲས་
 བྱར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་ལ། འདི་འབྲའི་སྐྱབས་འགོ་དང་ཐེག་
 ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་འབྱེད་དཀའ་བ་ཞིག་ཡོད་གསུངས། དེ་ནས་སྒྲ་
 མ་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་
 དུ་བཞུགས་པར་དམིགས་པ་དང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་ལུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བློན་བྱས་ཆེན་པོས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་འགོའི་ཆེག་ལུར་
 ཏེ་བཏོན་པའི་ཆོ། སྐྱང་འདུག་ཚུད་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། ཐེག་པ་སྐྱང་
 སྐབས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་སྟོན་པོའི་གཟུགས་ཅན་

¹ སྟེང་རེ་རྗེ་སྟེང་རེ་རྗེ། མོད་དབང། སེར་དབང།

དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མའི་སྐབས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་
 གྱི་དང་བྱུང་པར་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འབྱུག་ཅིང་བྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡར་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་དུ་མི་སྟེར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་འདི་གཉིས་
 ཡིན་པས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤང་
 བྱིང་སྐྱོབ་དུ་གསོལ་ལོ་སྟམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འགོ་དང་། བདག་གིས་སྐྱོན་པ་ལས་བྱུང་
 བ་སོགས་གཞི་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ན་
 ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་དེ་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་སྤྱར་ཅིག སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 དུ་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡང་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་གཏོང་སྟམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་
 སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་དང་། “དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐབས་མཆི།”¹ ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་སྐབས་སྐབས་འགོ་བོང་དང་འབྲ། སྤྱིག་བཤགས་རང་ཉིད་ཆེ་འདིར་ཡང་ཡོན་ཏན་ཤེས་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེ་དུ་མི་སྟེར་བྱིང་སྐྱོབ་པར་ངན་སོང་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིག་པའི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་བརྩུ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བྲིད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་མཐོལ་ལོ་
 འཆགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བསགས་པའི་དགེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་ཕྱས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 གསོག་ཁུས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དངོས་
 གཞི་འབྱུག་སེམས་གཟུང་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་

༡ རྟེན་གཤམ། རྟེན་འབྲུག། ༨ རྟེན་གྲུབ། ལེན་བཅུ་གཉིས་པ། རྟེན་གྲུབ་ས་ ༥༣བ།

སའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་སྐུ་གྱི་
 སྦྱོང་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་ལུས་དང་སྒྲིག་ལའང་མི་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྦྱོང་དང་རྒྱལ་སའི་
 ཆེའི་བཙུན་འགྲུས་གྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦོལ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པ་ལྷ་མ་ལྷས་xx
 དེ་ཡང་ཐེག་པ་པོ་དང་འོག་གི་སྒོ་མ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགོ་ས་ཉེན་གཞི་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་
 པ་དང་། སྤྲིག་པ་ཆོན་¹ཆེན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་བའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒོ་མ་པ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱ་
 ལ་སྦྱེས་ནའང་དགོས་པ་སྐྱབས་ཀྱས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ས་གཞི་ཚུ་སྒོ་ཅན་དང་། རྩ་དང་ལུས་བྱ་
 སོགས་མང་བ་དང་། ལུད་དང་རྫོད་གཤེར་སོགས་མི་འཛོམས་པར་ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་ལྷ་གྱུ་སྦྱེ་
 དཀའ་བ་དང་། སྦྱེས་སུ་ཐེན་ཀྱང་པན་མི་ཐོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཟུང་བ་
 ལ་སྐྱབས་འགོ་སོགས་གསུམ་ངེས་ཅན་སྒོ་ནས་དུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་སྒོ་མ་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་བ་བསྒོམ་ཞིང་། རང་ཉིད་ལ་
 དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་རྒྱལ་སའི་ཆེ་སྦྱེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷ་མ་ལྷུབ་པའི་དབང་པོ་དབྱེས་ནས་མར་མེ་
 གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་རང་འབྲས་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས། རང་གི་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷ་མ་ལྷུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་སུ་ལམ་གྱིས་གྱུར་པའི་མོས་
 པ་བྱ་ཞིང་དར་ཅིག་མཉམ་པར་འཛོགས་རང་གི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་ཉི་མ་དང་མེ་ཤེལ་གྱི་འོད་ལྟ་བུ་
 ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་དང་། ཁ་བ་དང་རྩ་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་བྱང་བའི་རེག་བྱ་ཅན་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་འཛོམས་པས། ཆ་བྱང་གི་དཔུལ་བའི་སྦོད་དང་བརྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྦྱོན་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་ནས་དག་པའི་ཞིང་དང་ཐུབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་
 བྱ་བ་དང་། ཡང་འོད་ཟེར་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་གི་ནོར་བུ་དང་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་
 ཡོ་བྱང་མཁོ་དགའི་རྣམ་པར་སྦྱོས་པས་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་སྒོ་སྒོས་

¹ ཆོབ་ དེབ་དཔར།

དེ་ནས་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེལ་བའི་མཆའས་སྒྲུབ་དང་། རི་ལྷར་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་དང་།
བདུད་ཅི་འཕེབ་སྒྲུབ་སོགས་སྤྱི་ལྷར་བྱས་ཇེས། ག་ན་བདག་གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་འདིར་ཡང་མ་གྲག་སེམས་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྱུར་ཐེན་པ་དེ་རྣམས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེལ་དུ་མས་ཉག་དུ་གཟེར་བའི་ངང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་བས་ངས་མ་གྲག་ཆེས་
ཉམ་ཐག་བའི་གནས་སུ་སྒྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡལ་བར་འདོད། དེས་ན་བདག་གིས་མ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་
ཆེ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཐབ་མོ་སྤྲུལ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱག་
སྐྱེལ་ཆེན་པོའི་འཁྲིད་བསྐྱེལ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་

ཀླས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཚོག་ལ་འགོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་སྟེ་པའི་ཞེ་དམ་དྲག་པོ་སློ་ཕྱགས་སུ་བཅུག་
སྟེ། དག་ཏུ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱད་བ་སྤྱད་བར་ཞེས་པ་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་
ཐབ་མོ་སླ་མ་ལྟའི་ནལ་འཕྱོར་ཀྱི་སློ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འཁྲིད་བསློམ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་
ལན་འགའ་བརྗོད། དེ་དག་ནི་སྤྱོད་འགྲོའི་འཁྲིད་ཆེན་བཞིའི་ནང་ཆོན། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་ཁྱད་
བར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སློ་སྤྱད་པས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁྲིད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་
ནམས་ཡིན་པས་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ།།

༥ གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲོ་ལ། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་སླ་མའི་ནལ་འཕྱོར་སྟན་
མོང་མེན་པ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྟན་མོང་བའི་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་འཁྲིད་སྤྱོད་བ་ལ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱད་
ཅིག་གིས་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གང་རུང་གི་ཤོང་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་ལ། སྟན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་འཁྲིད་དམིགས་སྤྱོད་བ་ལ་ནི་རང་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་
ལམ་འཁྲུང་གསུམ་གྱི་གནད་ཆང་བའི་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་
གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དན་སོང་གསུམ་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་ཏུ་གཟེར་བའི་མི་བཟད་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
འདི་བཞིན་བྱུང་འདུག་སྟེ། ད་དུང་ཡང་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེའི་གཏིང་
དང་མཐའ་ནི་གཏན་ནས་མ་མཆིས་པས། སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་བྱུད་ཞིང་
དུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་པས། ད་རེས་ཞིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ནས་དོན་ཆེ་བའི་
དལ་འཕྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཐོབ། མངལ་བར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྗེ་སླ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་འཇུང་
ལུས་དོ་རྗེའི་སྤྱི་འགྱུར་པའི་ཐབས་ལམ་ཐབ་མོ་འདི་འདྲ་བ་ནམས་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་

དགའ་མགུར་བྱར་ཡོད་པའི་དུས་འདིར་སྐྱར་བ་ཁོ་ནར་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོན་དུ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་
 རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེ་ཡང་ད་རེས་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྤྱིང་ནས་སྐྱབ་དགོས་
 གྱི། ཕྱིན་ཆད་འདི་འདྲའི་ལུས་རྟེན་རྟེད་པའི་སྐྱལ་བ་མི་འདུག་སྟེ། འདི་འདྲའི་ལུས་རྟེན་ཡོང་བ་
 ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞིར་གཟུང་། ཕྱིན་སོགས་ཀྱིས་གོགས་བྱས། སྒྲོན་ལམ་
 འི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྐྱར་བ་སོགས་དགོས་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡུལ་དང་
 རྟོགས་ནའང་མི་འདུག དེ་ཡང་འབྲལ་དང་འབྲལ་དུ་སྐྱབ་ཏུ་མ་འཇུག་ན་ཉི་མ་ད་དགྲང་ཚུན་ཆད་
 དུའང་གི་བ་ལས་སྤྱོད་པའི་གདེང་བོད་གཏན་ནས་མེད། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སུ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
 རྟོགས་མཛུབ་བཞེས་རྣམས་དང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁ་བྲལ་བའི་སྤྱིང་ན་གྱི་འཁྱུགས་ཀྱིས་གདོང་
 དམར་ཞིང་སྤྱངས་པ་དང་། མིག་ནས་མཆེ་མ་འཛུག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཛུབ་འཁྱུགས་ཆེ་བའི་ཉི་དུ་
 རྣམས་དང་འཁྱུགས་པའི་རེ་ཐག་ནི་ཆད། གཤམ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྤྱིང་ན་ལྟུང་བ་རང་ལ་འཇིགས་
 ཚུལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་རིག་རིག་ཏུ་ནི་བཟླ། སྐར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་
 པ་རྣམས་ལ་འགྲོད་པའི་མེ་ནི་འབར། ངན་སོང་གི་སྤྱོད་བཅུད་འཇིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་མིག་
 ལམ་དུ་ལམ་ལམ་འཆར་ཞིང་སྤྱང་བས་ཁ་མིག་ཐམས་ཅད་ནི་གདངས། ཀྱང་ལག་ཐམས་ཅད་ནི་
 གཡོ་བ་¹སྟེ། བཤང་གཅི་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་མལ་དུ་འཆོར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་
 བྲགས་མེད་པ་རྣམས་སྤྲིག་ཅན་བདག་ལ་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རེད། དེར་མ་ཐད་ས་
 ཚུལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རི་ཆེན་པོས་གཞོན་པ་དང་། ས་ལ་བྱིང་བ་ལྟ་བུ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱང་བ་འཆར་བ་དང་། ཚུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཚུ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བ་དང་། དེའི་འཁྱུགས་ཀྱིས་
 ཁྲིར་བ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འཆར། མེ་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་མེ་འབར་བའི་ཁོངས་སུ་
 རྒྱད་པ་དང་། མེས་འཆོག་པ་དང་། མཁར་སྤང་གི་མེ་ཁྲིར་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འཆར། རྒྱང་རྣམ་ཤེས་

¹ གཡོ་བ་ དེབ་དཔལ།

ལ་ཐེམ་པར་བརྩམ་པ་ན། མར་མེ་ལྷ་བྱའི་སྒྲུང་བ། ཐེམ་པ་ན་སྒྲུང་བ་དཀར་ལམ་བ། དེ་ནས་
 མཆོད་པ་དམར་ལམ་བ། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་བ། ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་འཆི་བ་འོད་གསལ་རྣམས་
 འཆར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་དགོས་པ་རེད། དེ་དེ་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་མཐས་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒྲོང་ཞིང་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་ཤི་སྤྱག་ཏུ་འདུག་པས། ད་ནས་བདག་སོགས་ནམ་
 མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉམས་
 སུ་སྒྲོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་ལམ་དུས་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་གཉིས་ཀྱིས་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་བའི་འཆི་བ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་འབྲས་བྱར་དེ་དང་རིགས་
 མཐུན་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབདེ་བ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས། ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་
 དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབདེ་རྣམས་རིམ་བཤུ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་མངོན་དུ་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཐེན་པ་
 བཏང་ནས་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐེམ། སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་
 འོད་སྟོན་པོར་མེར་གྱིས་ཞུ་ནས་རང་གི་སྟོན་མཆོམས་སུ་གཞུག་པས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་མོས་
 པ་བྱ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གིས་རང་ཉིད་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་དུ་ལམ་གྱིས་གྱུར་པའི་མོས་
 པ་བྱ། རང་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོར་མཆོམས་དང་ཐུགས་
 ཀའི་རྩྭ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ། སྟོད་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ལས་ཁང་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་
 འཛིགས་བྱེད་དུ་ལམ་གྱིས་གྱུར་པ་རྣམས། སྒྲར་ཡང་སྟོད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བཅུད་ཀྱི་
 ལྷ་རྣམས་ལ་ཐེམ། བཅུད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ཉིད་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཐེམ།
 རང་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་སྟོན་པོར་མེར་གྱིས་ཞུ་ནས་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལ་
 ཐེམ་པ་དང་མཉམ་དུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བར་སྟོན་ཆུ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། ས་
 རྒྱ་ལ་ཐེམ་པའི་ཉགས་ཤར་བྱུང་སྐྱམ་པ་བྱ། རྩྭ་གི་ཞབས་ཀྱང་ལ་ཐེམ་པ་དང་མཉམ་དུ་དུ་བ་ལྟ་

བྱེད་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཚུ་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ངོས་འཛིན། ཏ་ཏའི་མགོ་བོར་ཐེམ་པ་དང་
 མཉམ་དུ་མཁར་སྒྲུབ་གི་མེ་བྱེད་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་ཉིད་མེ་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ངོས་
 འཛིན། མགོ་བོ་རྒྱ་ཆེས་ལ་ཐེམ་པར་ཚུ་མེ་ལ་ན་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུ་ནམ་
 ཤེས་ལ་ཐེམ་པར་ཚུ་མེ་ལའི་རྟགས་སུ་ངོས་འཛིན། དེ་ནས་མགོ་བོ་རྒྱ་ཆེས་ལ་ཐེམ་པ་ན་སྒྲུབ་བ་
 དཀར་ལམ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེས་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པ་ན་མཆེད་བ་དམར་ལམ་བ་དང་། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་
 ལ་ཐེམ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་བ་དང་། རྒྱ་ད་ཡང་སྒྲུབ་དང་སྒྲིབ་ཀ་རའི་བ་ཐག་ལྟ་བུར་ཇེ་སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་སོང་ནས་མཐར་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་པར་སོང་བ་ན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་འོད་གསལ་ལུང་
 བའི་མོས་བ་བྱ་ཞིང་། གསལ་བའི་རར་ལྟན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་དར་གཅིག་མཉམ་པར་འཛིན།
 དེ་ནས་དག་དུ་ཨོ་སྒྲུབ་ཐ་ལྟོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཐ་ལྟོ་ཉི་ཨོ་སྒྲུབ་ཐ་ལྟོ་ཉི་ཨོ་སྒྲུབ་ཐ་ལྟོ་ཉི་
 བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཟོད་དེ། སྒྲུབ་གྱི་འོད་གསལ་ཁྱད་
 ཆོས་གཉིས་ལྟན་དེ་མན་དག་བཞིན་དུ་ཡེངས་མེད་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཏེ་ཅུང་ཟད་བཟན་དུ་སོང་བར་རིག་
 པའི་མཆོམས་ནས་སེམས་ཀྱི་བྱིངས་འོད་གསལ་དེའི་ངོ་བོར་བྱེད་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལས་
 སེམས་ཀྱི་ཆ་ལས་གཅིག་གིས་ང་འོད་གསལ་བསྒྲིམ། ང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་རར་
 འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཐབས་མཁས་པས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལ་ང་ཚུ་ལ་ཇེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་དེས་ང་ཚུ་ལ་
 ཇེ་ལྟར་དུ་བཟུང་བའི་ཚུ་ལ་ལ་བཟླ་བ་ན། ང་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཅམ་མིན་པར་
 གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཚུར་ལིང་དེ་གྲུབ་ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་ཚུགས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་
 པ་ལས་འོས་མེད་པས། དེ་ལྟར་དགག་བྱེད་གནད་འཕྲུག་མེད་ངོས་ཟེན་པའི་གནད་དང་པོ་སྒྲིབ་
 དུ་བཟང་ནས། ང་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་གདགས་གཞི་སྒྲུབ་པོ་དང་པན་ཚུན་
 སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུ་ལ་ལ་ངེས་པ་འཆོལ་བ་བྱུང་བ་ངེས་
 པའི་གནད་དང་། སྒྲུབ་པོ་དང་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ན། སྒྲུབ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བཞིན་དུ་བདག་གྱུར་
 སྒྲུབ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པོ་ལྟ་ཀའང་

གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ལས། སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་གཅིག་བྲལ་གྱི་གནད་དང་། སྤང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། བདག་སྤང་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་ལས། སྤང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་དུ་བྲལ་གྱི་གནད་བཞིའི་དབྱེད་པ་ཤུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་འདི་ཐག་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱལ་ལྷར་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་ཤུགས་དུ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་པའི་ངེས་པ་ལྷང་གིས་སྦྱེས་པ་ན། སེམས་ཀྱི་ཤུགས་པལ་ཆེར་ངེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་ཞིང་། དེ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་གཅིག་གིས་སྤར་རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་བྲན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྱོད་བའི་བདེ་བ་གཉིས་སེམས་གཅིག་གི་སྤྱོད་དུ་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་།

དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་དུ་སྤར་བར་བཏགས་པ་ན། གང་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤར་བ་ལས་འོས་མེད་པས། དེ་ལྟར་སྤར་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རང་གི་སྤྱད་ཅིག་སྤྱི་བར་མ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་འབབ་ཚུལ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་བྱངས་པའི་མཐུས་འདི་ལྟར་སྤར་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཤུགས་དུ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་པའི་ངེས་པ་ལྷང་གིས་སྦྱེས་པ་ན། ངེས་པ་དེ་ལས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཤེས་འབྱེད་དེ་འདི་ལྟར་སྦྱོབ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ངའོ་སྟམ་པའི་ཆོས་སྐྱེའི་ང་རྒྱལ་འཛིག་པ་དེ་ལ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟར་གཞི་དུས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་རིམ་བཞིན་འཆར་བའི་མའི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད། ད་ལྟ་སྟོན་དུས་སུ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་འཁྱེར་བའི་བྱའི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་འོད་གསལ་མ་བྱ་

མཛད་པའི་གདམས་པ་ཞེས་བྲ་བ་སྐྱ་བསྐྱར་མར་བ་སོགས་གྱིས་བསྐྱགས་བཟོད་མང་དུ་མཛད་
པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་གཅེས་པར་བྱངས་ཤིག་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐྱའི་ང་རྒྱལ་དེ་ཡང་
བདེན་སྒྲིབ་འཛིན་སྒྲིབ་ལུལ་བྲས་གྱི་བསྐྱོམ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་དགག་གཞག་དང་། མཉམ་
གཞག་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་དཀའ་གནད་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྲ་དགོས་གྱི་མོས་མཛོས་ཅན་གྱིས་ཆོས་པར་མི་བྱའོ།། གོང་དུ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་
ལམ་འཁྲུང་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
གིས་ཀྱང་སེམས་སྟེང་དུ་ཅུང་ཟད་པལ་བ་ལྟར་གྱི་གོ་ཆོད་དང་ཤར་ཆོད་འོལ་སྤྱི་ཅན་བཀོད་པ་
ཡིན་གྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་དཀའ་གནད་མང་དུ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་
རིམ་དང་མཐུན་པའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འཁྲུང་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱད་གཞིའི་འཆི་བ་དང་
མཐུན་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རིམ་འཛིན་གྱི་
སྤྱད་རིམ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་ན་སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དོ་སྤྱད་པའི་མཆོམས་ནས་རང་ཉིད་ལྟ་སྐྱར་
མི་ལྡང་བར་ཐ་མལ་པའི་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་སྟོད་སྤྱད་དུ་འོད་སྟོན་པོར་མེར་གྱིས་
ཞུ་ནས་འོད་སྟོན་པོ་འདོམ་གང་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་རྒྱུང་དང་རྗེ་ཕྱར་སོང་ནས་མཐར་
མི་དམིགས་པའི་སྟོང་སང་དུ་གྱུར་པ་ན། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ཤར་བའི་མོས་པ་བྲ་
ཞིང་དེའི་སྟེང་ནས་བྱའི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱའོ།།

དེ་ནས་བར་དོ་མོངས་སྐྱར་འཁྲུང་བའི་ལམ་ཁྲུང་བསྐྱོམ་དགོས་པས་སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་
དོ་སྟོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྲ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་སྤྱད་འགགས་པའི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱལ་བ་
དང་མཉམ་དུ་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་བྱལ་བའི་བར་དོའི་སྤྱད་པ་བྱལ་ནས་རིག་པ་རྟེན་མེད་འབྱམས་
པོ་ཅི་འགྲོ་གཏོལ་མེད་པ་དེ་གར་འགྲོ་ཆ་མེད་དུ་རྒྱག་པ་ན། གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་འཛིགས་སུ་རུང་
བ་དག་གིས་སོད་ཅིག་རྒྱོབ་ཅིག་སོགས་འཛིགས་པའི་སྐྱ་བཞི་དང་འབྱུལ་སྤང་གི་སྤྱལ་བསྐྱལ་
བཟོད་གྲགས་མེད་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་དགོས་པ་རེད། དེ་དེ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་པ་མར་གྱུར་

བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བར་དོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཉམ་ཤིང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་
 ལས་འོས་མི་འདུག་པས། དེ་ནས་བདག་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བར་དོའི་སྤྱིད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་བར་དོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་ལམ་དུས་ཀྱི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་
 མའི་སྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་བར་དོ་དངོས་སུ་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བྱར་དེ་དང་རིགས་
 མཐུན་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བས། ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་གོ་འཕང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་བྱའོ། དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ་
 དང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་གསུམ་པོ་འདི་པན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལྟར་སྤང་བ་འདི་བཞིན་དུ་བྱུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་པའི་ངང་ནས། རང་
 ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་དྲངས་གསལ་འོད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 འགོངས་པར་འཕྲོ་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་དམིགས་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་སྤྱོད། དེ་ནས་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་
 དེ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་གིས་ཡིད་ངོར་སྤང་བའི་ལྷ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཚུལ་རིམ་ལྟར་
 སྤང་བར་བྱར་ནས་བྱུར་བྱས་པ་ན་གང་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་དུ་བྱུབ་བྱུབ་པ་ཞིག་
 འཆར་བ་ལས་འོས་མེད་པས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱུབ་ན་ལྷ་སྒྱུ་དེ་རང་གི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་སྤར་བཞིན་བྱས་པས། སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་བྱུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་པའི་ངེས་པ་ལྟར་གིས་སྤྱེས་པ་ན། ཡིད་ངོར་སྤང་
 བའི་ལྷ་སྒྱུ་དེ་ཞིག་འཕྲོ་བས་ངེས་ཤེས་དེའི་ངང་ནས་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཞིག་གིས་སྤར་ཀྱི་ལྷ་སྒྱུ་
 དེ་བླན་པར་བྱས་ཏེ། ཡིད་ངོར་ལྷ་སྒྱུའི་ནམ་པ་ལམ་ལམ་ཤར་བ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་བྱར་
 ནས་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་ཡིད་ངོར་སྤང་བའི་ལྷ་སྒྱུ་འདི་སྤང་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་བྱུབ་
 ལུགས་གཏན་ནས་མེད་སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་འབྲུག་ཅམ་འབྲུག་ཅམ་བསྐྱེད་དེ། ངེས་ཤེས་འབྲུག་

ཅམ་པ་དེ་རྣམས་དང་ཡིད་ངོར་ལྟ་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ལམ་ལམ་ཤར་བ་གཉིས་སེམས་གཅིག་གི་སྟེང་
དུ་དུས་གཅིག་ཆོག་པ་པར་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བ་ནི་བདག་འདྲའི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གོ་བའི་སྟེང་ནས་སྒྲིབ་ཚུལ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་བྱ་དུ་ཚུལ་འདིའི་དོགས་གཅོད་
ཞུས་པའི་བཀའ་ལན་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ཡང་། དཀའ་གནད་སྒྲ་མོ་འབྱེད་པར་འདོད་
པའི་སྒོ་སྒོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་རིགས་སོ།།

གཞན་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་ངེས་ངོར་ལྟ་སྒྲིབ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་
དམ་སྒྲིབ་ངེ་བ་དང་། ལྟ་ངོར་ལྟ་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ལམ་ལམ་ཤར་བ་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་
འཁོར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་པ་དང་སྒྲིབ་རྣལ་འབྱོར་
ལ་གོམས་པ་རབ་ཆད་བཟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་བདག་འདྲ་ལས་དང་པོ་བས་
ཚུལ་དེ་ཉམས་སྟེང་དུ་སྒྲིབ་ལུགས་གཏན་ནས་མེད་དོ།། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲ་
སྒྲིབ་དེ་གདགས་གཞི་བྱས་ནས་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་པའི་དབལ་ལྡན་ཁྱབ་བདག་དང་པོའི་
མགོན་པོ་དེ་ངོ་སྟོན་པའི་ལོངས་སྒྲིབ་ང་རྒྱལ་འཛོགས་ལུགས་སོགས་ནི་ཆོས་སྒྲིབ་སྐབས་དང་
འདྲ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཞན་དག་གིས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྒྱ་ད་ཅམ་དང་རྩྭ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་
ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་དེར་ལོངས་སྒྲིབ་ལམ་ཁྱེར་སྒྲོམ་པར་ངོ་སྟོན་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་པའི་
ངང་ལས་སྒྲ་སྒྲིབ་རྣམ་པར་ལྟ་ནས་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་མ་བཞོད་པའི་སྐབས་དེར་
ལོངས་སྒྲིབ་ལམ་ཁྱེར་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་སྒྲ་མ་ལོངས་འཛོལ་རིན་པོ་ཆའི་མན་ངག་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འབྱེད་པའི་ལམ་ཁྱེར་བསྒྲོམ་དགོས་པས། ཐོག་མར་སྒྲིབ་གཞི་
སྒྲིབ་བྱེད་ངོ་སྟོན་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིག་པ་ཉེན་མེད་འབྱུང་པའི་བར་དོ་བ་ཅི་འཁོར་
གཏོལ་མེད་པ་དེ་གར་འཁོར་ཆ་མེད་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས་པ་ན། པ་མའི་ཁྱེར་ཁྱེར་འདྲེས་པའི་གོང་བྱར་
པོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་བཞིན་པར་མཐོང་ནས་རང་གིས་ཀྱང་ཉལ་པོ་བྱེད་འདོད་པའི་ཆགས་པས་དེ་དང་

ཉེ་བར་སྟོགས་པ་ན་གཞན་ཅི་ཡང་མི་སྤྲོད་བར་པོ་མོའི་མཆན་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་ཁྱོ་
 བས་བརྒྱལ་ཏེ་མི་བ་ཁུ་ཁག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ཞིང་། མེར་མེར་པོ། ལྷར་ལྷར་པོ།
 གོར་གོར་པོ། མཁའ་འགྲུར། ཡན་ལག་འགྲུ་བ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་། བཅས་
 པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་མནམ་ལ་བྱི་ང་བ་མི་གཙང་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཤ་མས་
 དཀྱིས་ཏེ་ཆུ་དགུ་ངོ་བཅུ། ཆ་གང་དང་། མནན་པ་དང་། བདབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་།
 དེ་ནས་ཕྱིར་བཅས་པ་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་བརྒྱ་པག་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྦྱེ་བས་སྦྱེ་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 དང་ལྡན་པ། གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་
 བལ་བའི་ཆོས་ཅན་སོགས་མདོར་ན་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་སྦྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའི་སྣོད་
 དང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྦྱེ་གནས་རྣམས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་དགོས་པ་རེད།
 དེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱེ་བའི་
 སྤྱུག་བསྐྱལ་སྦྱོང་ཞིང་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཤི་སྤྱུག་ཏུ་འདུག་པས། ད་ནས་བདག་སོགས་ནམ་
 མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བའི་སྦྱིད་པར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་མི་
 དགོས་པ་དང་སྦྱེ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱའོ། དེ་ཡང་ལམ་དུས་
 གྱི་དག་དང་མ་དག་གི་སྦྱེ་མའི་སྦྱུ་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པའི་ལུས་བརྒྱུང་བའི་སྦྱུལ་སྦྱུས། འཛམ་བུ་
 སྦྱིང་བའི་སྦྱེ་བ་དངོས་སུ་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུར་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་སྦྱུལ་སྦྱུའི་གོ་འཕང་
 མདོན་དུ་འགྱུར་བས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདོན་
 དུ་བྱའོ་སྦྱུལ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། རང་ཉིང་ལོངས་སྦྱུ་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་གནས་པ་
 དེའི་སྦྱེ་བོར་ཨོ། མགྱོན་པར་ལྷུང་། ཐུགས་ཀར་རྩྭ་ཡིག་གསུམ་བཞོད་ནས་རང་གི་སྦྱུ་ལས་འོད་
 ཟེར་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྦྱོས་པའི་སྟེ་མོར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྦྱུལ་པའི་བཞོད་པ་
 སྟོགས་བཅུར་འཕྲོ་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་དམིགས་ནས་སྤྲོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷའི་
 རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟ་སྦྱུ་དེ་གདགས་གཞི་བུས་ནས་འདི་འདྲའི་སྤྲོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རགས་

པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དེ་ནི་རའོ་སྤྱམ་པའི་སྤྱལ་སྤྱིའི་ར་རྒྱལ་འཛིག་
ཚུལ་རྣམས་སྤར་བཞིན་འོ།།

འདི་ལས་རྒྱས་ཅམ་བསྐྱོམ་པར་སློབ་ན། སྒྲོང་པའི་རང་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྗེ་རྗེའི་ས་
གཞི། རྩ་བ། གྲུར་སྒྲུབ་རེ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བྱེ་རོལ་དུ་དྲུང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་
སྤྱོད་བསྐྱོར་པའི་ནང་དུ། གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྒྲོ་བཞི་པ་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་
རྗེའི་གས་པ་གདན་དང་བཅས་པའི་དབུས་སྤྱོད། རང་ཉིད་རྒྱ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱར་
ལམ་གྱིས་གྲུར་པའི་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་ཁྱེད་དང་། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ལས་
འོད་ཟེར་འསྐྱོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་ཐེམ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་གྲུར་པ་
ལས་རང་ཉིད་འབྲས་བྱ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མདོག་མཐེང་ནག་
ཞལ་དགུ་བྲུག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་ལས་གྱིས་
བཞུགས་པ། སེམས་དཔལ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡུམ་དང་བཅས་པར་སྐྱར་བཞེངས་པའི་
མིག་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི། རྩ་བ་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས་བྲུགས་ཀར་སྤྱོད་གིས་མཆན་པར་གྲུར་པའི་
སྤྱོད་པ་སྤྱལ་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་ལམ་ཁྱེད་བསྐྱོམ་ཚུལ་པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་འཛིགས་
བྱེད་རྗེའི་གས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་འགྲོར་¹གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཆོག་པ་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་
ཆེས་གསུངས།² འདི་དག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལི་བར་དོ་
གསུམ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཡིན་ཞིང་སྤྱོད་གཞི་གསུམ་པོའང་
འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་སྤྱོད་ལི་བར་དོ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་བྲུག་
དཔལ་མགོན་འབགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་དམ་པར་སྤྱིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་
རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འཛེན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་
པའི་མན་ངག་དམ་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་རྣམས་ལ་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་

1 པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་གསུང་དུང་པ་ཏྲ་བྲུག་པས་ཐེན་ཐེས་མཛད་པ།

2 ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་གསུང་འབུམ། བ སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཁྱིད་ཡིག་ འོག་གངས་ ༩༡བ

པར་བརྟག་ན་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པར་འགྱུར་རོ།། ཁུངས་ནམས་ནི་མང་བས་འཛིགས་
ནས་མ་བཞོད་དོ།།

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་སྟོད་བཅུད་བྱིན་རྒྱལས་བྱ་ཚུལ་ནི། ཐ་མ་མཆོད་པའི་
གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་གི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་
པ་སྐྱུངས་xxx དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་དེ་དམིགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱ་
ཚུལ་ཆོག་ངེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤོ།།

མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལས་ནི། ཨོྩ་ཕྱི་ཕྱི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་ཉིད་ལྟར་
གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱ་གི་རྒྱ་ད་ལས་ཁྱོ་བོ་གཤེན་རྗེ་འཛིགས་སུ་བྱུང་བ་ལྷག་ན་མཆོན་
ཆ་སྒྲ་ཆོགས་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པ་རང་གི་སྐྱེ་བྱུག་གཡས་ནས་ཐོན་པས། བྱང་
མཆོད་དང་མཆོད་ཡོན་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ལྟར་གཡོ་བའི་ལོག་འདྲེན་དང་། མེ་ཉོག་ལ་ཞུགས་
པའི་ཟས་སུ་སྤེང་བ་ཟ་བའི་ལོག་འདྲེན་དང་། བདུག་སྟོས་ལ་ཞུགས་པའི་ཟས་སུ་བྱི་ཟ་བ་དང་།
མར་མེ་ལ་ཞུགས་པའི་གཙུག་སྤྱད་གཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་འདྲེན་དེ་ནམས་ཁོར་ཡུག་ཆེན་
པོའི་བྱི་རོལ་དུ་བསྐྱེད་དེ་ཁྱོ་བོ་ནམས་རྒྱུར་འདུས་ནས་རང་གི་སྐྱེ་བྱུག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་
རྩྱ་གི་རྒྱ་དར་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱ། ཚུལ་འདི་ནི་ལོག་འདྲེན་དེ་ནམས་སྐྱབ་པ་པོའི་མཆོད་རྗེས་
ནམས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ལྷག་མར་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་པོའི་ཆོགས་རྗོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རྒྱུ་འཁྲུག་པ་དང་། མེམས་གཡེང་བ་དང་ཉོག་ཉོག་པོར་འགྲོ་བའི་བར་
ཆད་སོགས་བྱེད་ཡོང་བས་དམིགས་པ་ལྷགས་བྱུག་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས། ཨོྩ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྷན་
ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱང་མཆོད་སྐྱབ་གཞི་སྟོད་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱ་བཞི་
ཉེར་སྟོད་སོགས་མཆོད་རྗེས་སྟོད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་པན་རྒྱན་སྟོས་བཏགས་
ཅམ་མ་གཏོགས་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་དུ་གྱུབ་པར་སྒྲུང་བ་འདི་ལྟར་བྱུབ་
ལུགས་གཏན་ནས་མེད་སྟུང་པའི་ངེས་པ་བྱིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་ལྟ་ལཔ་ལུམ་

[illegible]

དེ་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས། ཞེས་སོགས་བརྗོད་བ་དང་མཉམ་དུ་བྱེ་རོལ་
 གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཆོག་རིས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་སྤྱ། བད་གི་མཆོན་དོན་པོ་ཚུལ་
 བྱེ་རོལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་མཉམ་པོར་ཤེས་པའི་ཆ་ཤས་ཞིག་གིས་རང་ལྟ་
 ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པས་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་གཡོས། དེས་ཉེ་བའི་གཏུམ་མོ་སྤར་
 བ་ཡར་སོང་བས། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་བཞུས་བ་ལས་བདེ་བ་སྤྲེས་ཤིང་། བདེ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་
 བར་ལྟ་བའི་བདེ་སྟོང་པོར་བར་བྱས་བ་ནི་བྱེ་རོལ་དུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་མེ་དཀྱིལ་ཐོད་པ་བྱེ་དཀར་ལ་
 བད་དམར་བའི་མཆོན་དོན་ཁ་བཤད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཉམས་སྟོང་དུ་པབ་ནས་ལག་ཏུ་
 སྤྲང་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྩྱུ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་ཁ་དོག་དེ་བྱས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་
 བྱེད་དང་། ལྷ་བདུད་ཅིའི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་བདུད་ཅིར་སྐྱུར་བྱེད་དང་། ཨོ་
 གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་རྣམ་སྤྲང་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་མང་པོར་སྤར་བྱེད་ཡིན། ཨོ་
 ལྷ་རྩྱུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐུའས་སུ་རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་
 དུ་རང་དང་པ་མས་གཙོས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་དེ་དག་གི་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་ནད་དང་གཞོད་པ་མི་ལམ་ངན་པའི་མཆོན་མ་སོགས་
 ཉེར་འཆའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་ཐོན་ཏེ་མདུན་གྱི་བདུད་ཅིར་ཐིམ་ཞིང་
 དེ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བྱུར་བ་ལྟར་ལུལ་བ་ནི། སྤྲིག་པ་སྤྲུང་བ་དང་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཐབས་སྤྲད་
 བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱལས་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མིན་པར་
 ལན་རེ་བྱས་པས་ཀྱང་གསང་སྤྱགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཆེ་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་
 མང་པོ་སྤྲེ་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ལན་རེ་སྤྲངས་པས་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། སྤྱ་བསྐྱུར་མར་པ་ལོ་རྩུས། སྤྱལ་
 ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རེ་རེ་བྱང་བ་ན། གཞན་བོད་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་ལན་བརྒྱ་བྱས་པ་བས།
 ངའི་ནང་མཆོད་ལན་རེ་སྤྲང་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བས་འདི་སྟོངས་ཤིག་གསུངས་ནས་ནང་མཆོད་

སྤྱལ་བར་མཛད་པ་དེ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས། མཚོད་པ་གཞན་ཞུས་པ་བསྐྱེད་ན་
 ལྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐྱབས་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཞུས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེ་ལྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ས་པོན་རྩྱུ་སྒྲིབ་པོ་རེ་རེ་དེ་ཞུས་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཚོད་རྩམ་
 རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྐྱོད་རོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་
 ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་དང་བཅས་པའི་རི་རབ་སྐྱིང་བཞི་སྐྱིང་ཐུན་དང་བཅས་པ་དང་། བཟ་ཤིས་
 རྟགས་བརྒྱད་སོགས་མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པས་ས་དང་བར་སྣང་གི་ཁྱོན་
 ཐམས་ཅད་གང་བར་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བདེ་ལྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཞུས་
 པའི་ཁྱད་པར་མཚོད་རྩམ་སོ་སོའི་ཞུས་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཞུས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་
 གི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་བྱུར་བ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཅན་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དུ་
 བསྐྱེད་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཁ་བཤད་ཅིང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་དུ་པལ་ནས་
 ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ། མཚོད་རྩམ་དེ་ཞུས་པ་ད་ལྟ་རང་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སྤང་བའི་ཚུལ་རིག་པར་
 བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བྱལ་ལུགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞུས་ཞེ་ལ་བཞག་ནས། སྤང་
 བ་འདི་བཞིན་དུ་བྱལ་ལུགས་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟུང་པའི་ངེས་པ་སྤང་གིས་སྦྱིས་པ་ན། རང་
 འདོད་ལྟ་ཡབ་ལུས་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་སྦྱང་ཚུལ་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་དེ་ཡང་
 ལྟོང་པར་ངེས་པའི་བདེ་ལྟོང་གི་ཅི་མ་ཞིག་པའི་ངང་དུ་མཚོད་རྩམ་སོ་སོའི་ཞུས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ཞུས་སུ་བདེ་ལྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཞུས་མཐ།
 སྤང་ཡུལ་མཚོད་རྩམ་སོ་སོའི་ཞུས་པར་ཤར་བ་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་དེ་བདག་འབྲ་
 ལས་དང་པོ་པས་ལག་རྒྱ་ལེན་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཞུས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞུས་སྤྱོད་ཞིང་བེམ་
 ཆོས་ཀྱི་ཞུས་པ་མིན་པར་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་གསུངས། བྱེད་ལས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “རྒྱལ་སྤྱི་བཙོན་འགྲུས་མཚོག་ལ་བརྟན་པ་གང་། སེམས་

ཅན་ཆོགས་རབ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ན།། བ་རོལ་སེམས་དགེ་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི།། བསྐྱལ་བ་
བྱེ་བ་སྟོང་དུའང་སྟོ་མི་འགྱུར།།”¹ ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་
རྒྱུད་ལ་དགེ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུའང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་དགའ་
སྟུང་མཛད་དགོས་བྱུང་ཡང་མི་སྟོ་བར་དགའ་བཞིན་འཇུག་པར་གསུངས་ན། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་
ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་བྱང་བརྒྱུད་ཁི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོའི་ཡང་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལན་རེ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་སྟེ་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་ཁ་ཅམ་
ཆོག་ཅམ་མིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བྱུང་པར་གཞན་གཉིས་ངང་གིས་འབྱུང་ངོ་།། མཆོད་པའི་དོན་
གཙོ་བོ་ཡང་མཆོད་པའི་སྐྱད་དོན་སྤུངས་ཞེས་པ་མཉམས་པ་དང་དགའ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས་
མཆོད་ལུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་མཉམས་པར་འགྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་ངག་གི་
བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དགེ་བཤེས་འབན་
གྲུང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་གཞུང་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འབྱུང་དང་མཆོད་རྗེས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཐལ་བས་གཏོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་སྟོང་དུ་དགའ་
བ་དང་ཉམས་དགའ་བས་མཆོད་པ་ལ་སྟོ་ཞིང་རངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་བྱང་སའི་མཆོད་པའི་
ལེའུ་ལས། “དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་
པ་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་། སེམས་དགའ་བས་བརྩོན་
པར་བྱའོ་”² ཞེས་སོ།།

1 རྟེན་བཞུན། སེམས་ཅམ། བེ རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྟེན་རྒྱལ། ལེའུ་དགུ་བ། ཤོག་གངས་ 132 ལས་བྱང་བ་ཆོགས་རྒྱུད་དང་
པོ་རྩེ་ཟད་མི་འབྱེད། “རྒྱལ་སྐས་བརྩོན་འགྱུས་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ།” ཞེས་སོ།།

2 རྟེན་བཞུན། སེམས་ཅམ། མེ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ་བཅུ་དྲུག་བ། ཤོག་གངས་ 236 ལས་བྱང་བ་རྩེ་ཟད་མི་འབྱེད།
“དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སེམས་ཉམས་བདེ་བ་དང་། སེམས་དགའ་བས་བརྩོན་པར་བྱའོ།” ཞེས་
སོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲིབ་འཁོར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་འདི་དག་ནི་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་གཞུང་དུ། དེ་ཡང་
 དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དང་ནས་སྐྱབས་འཁོར་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོན་པ་སྒྲིབ་
 ཏུ་བཏང་xxxx བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་གང་བར་བསམ་ལ།¹ ཞེས་སྒྲིབ་ཅན་ཞིག་བཀོད་
 ནས་རྒྱས་པར་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་དགོངས་པ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་ངེ་ལྟར་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་པ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་རབ་
 ཆོད་² ཏུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།³ མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། “བདེ་
 ཆེན་དང་ལས་རང་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟ།”⁴ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འཁོར་བའི་ཡུལ་སྐྱབས་གསུམ་ཡང་ད་ལྟ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཛོག་དགོས་པ་དང་།
 གང་ལས་འཛིགས་པའི་ཡུལ་ཡང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
 ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བ་རྣམས་ཡོད་དོ།།

མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་བསྐྱས་པ་བྱེད་ན། སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཞན་
 སྤྱི་ཞིང་འབྲུག་གསུམ་བཞིན་པའི་སྐབས། མཆོད་རྣམས་དེ་དག་རེ་རེའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱི་དང་ལྷུང་ལྷོ་གསུམ་
 སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་དུ་བཅེགས་པའི་སྤྱི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐུགས་རྟོ་རྟེན་ལྟ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བཀྱག་
 སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཐིམ་ཞིང་། སྤྱི་མཆོད་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་ཁ་དོག་དྲི་རུས་ཀྱི་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་
 ནས་དྲངས་ཤིང་དག་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྷུང་འོད་ཟེར་གྱིས་གསུང་རྟོ་རྟེན་ལྟ་ཆོགས་ཐམས་

9 བཀ་ཆེན་སྐོར་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབྲུམ། 7 སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་གཙང་དབང་། ཤོག་གངས་ 256 ནས་ 257 ལས་ “དེ་ཡང་དགེ་
 སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དང་ནས་སྐྱབས་འཁོར་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱོན་པ་སྒྲིབ་ཏུ་བཏང་། བདག་ཉིད་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་
 སོགས་ལྟག་པའི་ལྟ་གང་རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟར་བའི་སྐྱེད་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྱི་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤྱངས། སྤྱི་དབང་ཐམས་ཅད་
 གཞལ་ལས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱུངས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམ། རང་མཆོད་དང་མཆོད་རྣམས་
 རྣམས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཆོག་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་བའོ། མདོར་བསྐྱེད་ན། ལྷོ་ལྷུང་ལྟ་གསུམ་བཞིན་པས་ངོ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་རྒྱང་
 མཆོད་དང་མཆོད་རྣམས་སོ་སོའི་རྣམས་ལ། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྤྱི་དབང་དུ་བདེ་སྤྱི་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པས་ས་དང་བར་སྤྱང་
 ནས་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྱིན་དམ་རྒྱུན་གཞིགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་གང་བར་བསམས་
 ལ།” ཞེས་འབྱུང་དོ།།

1 ཆད་ ཤིང་དབང་། བོད་དབང་།
 2 ལྟ་ བོད་དབང་། སེར་དབང་།
 3 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ། བོད་དང་པོ། 2 སྒྲ་མཆོད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་། ཤོག་གངས་ 253

ཅད་བཀྲུག་སྟེ་ཤྲུལ་ཐིམ་ཞིང་། ཤྲུལ་མཆོད་ཇུས་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་བས་ན་བ་མེད་
 བ་སྐྱེན་གྱི་བདུད་ཅི། འཆི་བ་མེད་བ་ཆེད་བདུད་ཅི། ཟག་བ་མེད་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིར་གྱུར་
 བ་དང་། ཨྱི་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྱུ་རྩོད་རྩེ་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀྲུག་སྟེ་ཨྱི་ལ་ཐིམ་ཞིང་། ཨྱི་
 མཆོད་ཇུས་རྣམས་དང་འབྲེས་བས་མཆོད་ཇུས་རྣམས་སྤྱད་བས་མི་འཛད་པའི་མང་པོར་སྤེལ་
 བར་གྱུར་པའི་མོས་བ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་བ་དང་། སྒྲོད་བཅུད་དང་མཆོད་ཇུས་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་འདི་རྣམས་ནི་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ཀའི་ཐུན་མོང་པའི་བྱད་ཆོས། གནས། ལུས།
 འོངས་སྒྲོད། འུ་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོངས་དག་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་ནན་ཉན་
 འུ་བར་འོས་སོ།།

༥ གཉིས་བ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། ཚོགས་གྱི་ཞིང་དུ་ཐ་མ་ལྷ་ཚོགས་སྒྲོམ་བ། དེ་ལ་ཡན་
 ལག་བདུན་བ་འབུལ་བ། དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བ་འདེབས་བ། མདོ་སྤྲུགས་གྱི་
 ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤར་བསྒྲོམ་བྱ་ཞིང་གྱིན་རྒྱབས་ཁྱེད་པའོ།།

དང་པོ་(ཚོགས་གྱི་ཞིང་དུ་ཐ་མ་ལྷ་ཚོགས་སྒྲོམ་བ་)ནི། ཐ་མ་མཆོད་པའི་གཞུང་དུ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་ལྷ་ལམ་ཡངས་པར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱོད་འཁྲིགས་པའི་དབུས།། ཞེས་བ་ནས། ཚུ་སྐྱེས་
 ཉི་མ་རྒྱས་པའི་སྟེང་།། ཞེས་པའི་སྐྱབས། སྤར་མཆོད་བ་གྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
 གྱི་གཞུང་རྣམ་མཁ། སྤང་ཡུལ་གྱི་ནང་གསང་པའི་དམ་ཇུས་སྤྱན་གཟིགས་གྱི་མཆོད་པའི་བྱེ་
 བག་ལྷ་ཚོགས་པས་ས་དང་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་གང་བར་དམིགས་པའི་གསང་སྤྲུགས་
 གྱི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱོད་དེའི་དབུས་སུ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ལས་གྲུབ་
 པའི་ལྷོན་ཤིང་རྒྱན་རྣམ་པ་དུ་མས་སྤྲས་བ་རྣམས་དང་། འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་བརྒྱ་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཚོགས་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཅིང་བྷེ་རྒྱུའི་མིག་མང་གི་རིས་སུ་བྱིས་པའི་གསེར་གྱི་ས་
 གཞིས་མཐའ་བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་མཆོ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་བ་འོག་གཞི་རིན་
 པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱི་གམ་བ་དང་། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་ཀུན་ནས་བཅའ་བ། གཉིང་ཐམས་ཅད་འོར་བུ་

ནམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པས་གཏམས་པའི་འོད་ཟེར་ཀྱན་ནས་བཞུགས་པའི་དབྱུང་སྐྱ་འདོད་དགུ་འབྱུང་
 བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། དེའི་རྩ་བར་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ནས་ལུས་སྤེད་ཐོན་
 པའི་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགའ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་གཡས་པས་ཡལ་གའི་འོག་ནས་
 ཡར་བརྟན་ཅིང་གཡོན་པས་སྤྲུགས་ཀར་ལོར་བུ་བསྐྱམས་པ་རེ་རེ། ཤིང་དེའི་རྩ་བ་དང་སྤྱོད་པོ་
 དང་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའམ་ཡལ་ག་སྤྱ་མོ་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་ནམས་ཀྱང་
 བདུན་ཆོན་བདུན་དུ་སྦྱེས་ཤིང་ཅེན་པ། དེ་ཡང་རྩ་བ་གསེར། སྤོང་པོ་དདུལ། ཡལ་ག་བྱི་རྩུ། ལོ་
 མ་ཤེལ། འདབ་མ་སྤྲུག་མེ་ཉོག་སྤྲུག་དམར་པོ་ཤིང་ཉེའི་འཕང་ལོ་ཅན་དང་འབྲས་བུ་ནམས་
 ཀྱང་རྩེ་རྩེ་པ་ལས་ལས་གྲུབ་པ་འབྲུ་བྱེ་ལྷ་ཤིང་བའི་རྩ་བོ་ཅན་དུ་ཡོད་པ། ཡལ་ག་དང་ཡལ་ག་སྤྱ་
 མོ་ནམས་སུ་ལོར་བུ་ན་ཆ་དང་། སོར་གདུབ། གདུབ་ཀོར་གསེར་གྱི་འོག་བགས་སམ། གསེར་
 གྱི་སྒྲི་རགས། དར་གྱི་ཚུན་པོ་དང་ཅོད་པམ། གསེར་དང་སྤྲུག་ཉོག་གི་བ་བ་བ་སྤེད་ནམས་གྱི་སྦྱེ་
 མོར་དདུལ་གྱི་བྱིལ་བུ་སྒྲ་སྤེད་རྩེ་ཡལ་དང་བཅས་པ་དང་། གསེར་གྱི་གཡེར་ཁ་ནམས་ཀྱིས་
 བརྒྱན་པའི་འབྱུང་འབྲུལ་སྐྱ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་ཅིང་། བྱིལ་བུ་དང་གཡེར་ཁའི་སྐྱ་ནམས་ལས་
 ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནམ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དེའི་གཟུགས་མཐོང་བ་
 དང་། སྐྱ་ཐོས་པ་དང་། བྱི་ཆོར་བ་དང་། རེག་བྱ་དང་རྩེ་སྤོང་བས་ཀྱང་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་ལ་
 སོགས་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཟས་
 འདོད་པ་ནམས་ལ་ཟས་དང་། ལོས་དང་མལ་ཆ་དང་སྤྲན་ལ་སོགས་པ་རྩི་ལྟར་འདོད་པའི་འདོད་
 དགུའི་ཆར་ཆེན་བབ་བཞིན་པ། སྤོང་པོ་དུག་སྤྲུགས་སྤྲུགས་སུ་གྱེས་ཤིང་གཅིག་དབྱུང་སྐྱ་བྱང་
 པོར་སྦྱེས་པའི་རྩེ་མོར་སྐྱ་ཆོགས་བརྒྱ་འདབ་མ་འབྲུམ་སྤྲུག་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་ལྟེ་བ་ཡངས་
 ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་དུ། སེང་གེ་ཆོན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཞེག་པའི་བྱི་རྩུའི་ཁྱི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པ་
 འོད་ཟེར་གྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱང་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ལོར་བུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་
 ཀྱི་སྤྱ་བཀོད་པའི་སྤྱོད་དུ་སྐྱ་ཆོགས་བརྒྱ་འདབ་མ་འབྲུམ་སྤྲུག་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་འདབ་མའི་རྩེ་

མོ་རྣམས་སྤར་དུ་སྤྱོད་གས་པས་སེང་ཁྱིའི་ཁའི་ཕྱི་རོལ་ནས་མར་ཅུང་ཟད་ཁེབས་པ། འོག་གི་སྤྱོད་
 ཚོགས་པ་རྒྱའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱིན་དུ་སྤྱོད་གས་པས་སེང་ཁྱིའི་ཙུ་བའི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཡར་ཅུང་ཟད་
 བསྐྱབས་པ། སེང་ཁྱིའི་སྤྱོད་གས་བཞིར་སྒོ་ཁྱུང་གཉིས་གཉིས་སུ་སེང་གེ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ།
 དབུ་སྤྱག་དང་གཉའ་མཐུག་སོགས་རལ་པ་དམར་སེར་གྱིས་ཁེབས་པ། ཞལ་རབ་ཏུ་གདངས་
 ཤིང་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་པ། སྤྱན་འབྲས་མེའི་སྤང་པོ་ལྟར་འབར་ཞིང་ཀྱན་ནས་འཁོར་བ།
 ལྷགས་ལ་ལ་རྣམ་པར་བསྐྱོད་ཅིང་ལ་ལ་རྣམ་པར་རྟེན་བའི་འཛིགས་རྒྱུད་གི་རྣམ་པས་བར་སྤྱང་
 ཁམས་སུ་བལྟས་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་གདོན་བཅན་དང་རྒྱལ་འགོང་གི་གཞོན་པ་བསྐྱང་བའི་
 འཕྲིན་ལས་མཛད་པ། ལྷག་གཡས་པའི་སྤར་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སེང་ཁྱིའི་སྤྱིང་གི་སྒོ་འབྱར་འོག་
 རས་ཡར་བཏེག་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་སྤྱིང་གདོན་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བསྐྱང་
 བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ། ལྷག་གཡོན་པའི་སྤར་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སེང་ཁྱིའི་འོག་གི་སྒོ་འབྱར་
 ཀྱི་སྤྱིང་ནས་མར་གཞོན་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་འོག་གདོན་ས་བདག་སྤྱུ་གཉན་སོགས་ཀྱི་གཞོན་
 པ་བསྐྱང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཁྱི་སྤྱད་དང་པག་སྤྱད་སྐམ་པོ་དུག་ཇས་ཀྱི་
 ཚལ་པར་གཏུམས་པ་མཐའ་མལ་པའི་བྱེད་དང་། རེད་དང་། བེད་སྤྱག་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་འདོགས་
 པས་ཀྱང་བཅན་དང་རྒྱལ་འགོང་གི་གཞོན་པ་བསྐྱང་བ་མདོན་སུམ་དུ་བྱུབ་ན། སེང་གེ་བརྒྱད་
 པོ་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་དབང་ལྷག་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེང་
 གེའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་པས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་དད་གུས་ཡོད་ན་སྤྱིང་འོག་བར་གསུམ་ཀྱི་
 གདོན་བགེགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྒོས་གསུངས། སྤྱོད་པོ་དུག་གི་ཅེ་
 མོ་ཡལ་ག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སེང་ཁྱིའི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཡར་ཕྱིར་གྱེས་པའི་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ། སེང་
 ཁྱིའི་ཁར་སྤྱོད་ཚོགས་པ་རྒྱའི་སྤྱིང་དུ་སེང་ཁྱིའི་ཁ་ཞིང་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མཉམ་པའི་པ་རྒྱ་དཀར་པོ་ལྟེ་བ་
 ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཐམས་ཅད་དཀར་ལ་ཙུ་བ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་
 མདངས་ཆགས་པ། དེའི་སྤྱིང་ནས་དེ་དང་འབྲ་བའི་པ་རྒྱ་རིམ་པ་བཅུ་རྒྱ་རིམ་ཅུང་དང་དབངས་རིམ་

མཐོར་བར་རིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཅེགས་པའི་སྟེང་གི་རིམ་པ་བརྩ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོགས་བཞིར་
འདབ་མ་རེ་རེ་དང་། རྟེན་བ་ཟེའུ་འབྱུང་དང་བཅས་པ་དེ་དང་ཆད་མཉམ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཤེས་དཀར་དམར་གྱི་མེ་ལོང་གཉིས་བཅེགས་པ་ལྟ་བུའི་བཞུགས་གནས་གསལ་བཏབ། དེ་
ཡང་བསྐྱེད་ཀྱི་མས་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཆགས་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཚོན་
བྱེད་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུའི་ཚུ་མཚོན་སྐྱབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་
དག་པའི་རྟེན་བ་གསུམ་མཚོན་ཀྱི་མས་པར་ཤར་བ་དང་། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་
ཤིང་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་བྱུག་དང་དེའི་མེ་ཏོག་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་
འབྲས་བུ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཞིའི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱ་གཉིས་ནི་བདེན་སྟོང་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་ཏོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སྟེང་རྗེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་
སྤྱུ་ཤར་བར་བསྒོམ་དགོས་པ་ནི། རྗེ་སྐྱེས་པའི་སྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་དེང་སངས་སྤྱུ་ལའང་མ་
གསལ་པ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཉམས་དམའ་བས་བཤད་བཞག་གསུངས། རྗེ་སྐྱེས་པའི་སྟེན་
བརྒྱུད་འདི་རྟེན་བརྒྱུད་བཏགས་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་
ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདོང་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ནས། བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟ་བུ་ཅ་བའི་སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད། ཅེས་པ་
ནས། རྗེ་རྗེའི་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟ་བུ་ཅ་
བའི་སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད། ཅེས་སྐྱེས་པའི་མཚན་བརྗོད་པ་ཅམ་དང་ཡིད་ལ་བློན་པ་
ཅམ་གྱིས་ཡིད་འགྱུར་བའི་དད་གུས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་ཅིང་ལག་པ་ཐལ་
མོ་སྒྱར་བཞིན་པར་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེན་ནས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་
དང་ལྟན་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེན་གཞུང་བཤད་དང་རྒྱུད་སྟེན་དོན་བདེ་སྒྲགས་ཀྱི་ཏོགས་པའི་ཐབས་མན་
ངག་གསུམ་ལེགས་པར་སྦྱལ་བའི་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟ་བུ་ཅ་བའི་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རོ་བོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་བཅོམ་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད། ཀྱིས་པ་ཆོས་གོས་དུར་

སྤྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དཀར་ལ་དམར་
 པའི་མདངས་ཆགས་པ། འཇུག་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ། སྤྲོད་དུས་རིང་པ། འདས་གྱི་སྤྱོད་
 སུ་ཅུང་ཟད་ཆེ་ཞིང་གཟེངས་མཐོ་པ། དཔལ་བ་དབྱེས་ཆེ་ཞིང་འགྲམ་པ་སེང་གའི་འབྲ་པ། ཕྱག་
 གཡས་པས་ཐུགས་ཀར་ཆོས་འཆད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་མཐེབ་མཇུབ་གྱིས་ལྷན་ལའི་སྤྱོད་
 སུའི་རྩ་བ་ནས་འཛིན་པའི་མེ་ཏོག་དཔུང་པ་གཡས་པའི་ཐད་དུ་བཞད་པའི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོས་གསུམ་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཁུན་རབ་གྱི་ངོ་བོ་རལ་གྱི་སྤྲོད་པོ་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་ཅེ་མོར་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་ཅུང་ཟད་འབར་ཞིང་མེ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འགོངས་པ། ཕྱག་གཡོན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་
 སྤྲོད་དུ་བདུད་ཅིས་བཀང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ཤིང་མཐེབ་མཇུབ་གྱིས་ལྷན་ལའི་རྩ་བ་ནས་
 འཛིན་པའི་མེ་ཏོག་དཔུང་པ་གཡོན་པའི་ཐད་དུ་བཞད་པའི་སྤྲོད་དུ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྤྱོད་
 གི་བརྒྱུད་ཕུང་བའི་ཉིང་ཁུ་སྟན་བརྒྱུད་གྱི་སྤྲོས་པའི་སྤྲོགས་བམ་གདོང་ཁེབས་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
 བསྟན་པ། མེ་ཏོག་གྲུར་གྲུམ་གཅིག་ལ་དམར་སྤྲོས་དང་དམར་སེར། སེར་པོའི་ཁ་དོག་གསུམ་
 དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ། དམར་སྤྲོས་དང་དམར་སེར་དང་སེར་པོའི་མདངས་དང་
 ལྷན་པའི་མཐང་གོས་སྤྲོས་གསུམ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲོད་དང་བལ་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཛེས་པར་གསོལ་བ། དེར་མ་ཟད་ཆོས་གོས་
 རྣམས་སྤྲོད་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་རྩལ་གཟན་དང་རྩལ་གཟན་གྱི་གཟན་གྱི་དོད་ཐུབ་ད་ལྟ་སྤྱོད་འགག་ཏུ་
 གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བ། དཔུ་ལ་དར་རམ་གོས་སྤྲོས་སེར་པོ་ཅུང་ཟད་དམར་མདངས་
 ཆགས་པའི་པཎ་ལྷ་སྤྱོད་རིང་ཁམ་ཆོག་གི་དབྱེབས་ཅན་ཅེ་མོ་རྣེ་ཞིང་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་མཛེས་
 པར་གསོལ་བ། ཐུགས་ཀར་སྤྲོད་གདན་ལ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་སྤྲོད་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྤྲོ་
 མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བ་རྩོ་རྩོ་
 འཆང་ཡུམ་དང་བཅས་པ་སྤྲོ་མདོག་སྤྲོད་པོ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་

དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ད་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོན་པོ། ཐིག་ལེ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་
པོ། རྩ་ཆེས་ལས་འོད་ཟེར་མེར་པོ། ཏ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ། འབས་ཀྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ལྗང་
གྲུ་སྟེ་འོད་ཟེར་ལྗང་འཕྲོ་བ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡུམ་བཅས་རྣམས་མང་རིན་
ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་ལྷ་རྩལ་དར་གྱི་ན་བཟའ་སྤྲ་ཚོགས་པས་བསྐྱབས་པ། དམ་ཆོག་སེམས་
དཔའ་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཆོན་དཔའི་རྒྱན་དང་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་
བ། འངའ་ཆོན་སྤྲ་ལྷའི་འོད་ཀོར་གྱི་དབུས་ན་འབས་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་གི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་པ་བརྩ་
གཅིག་པའི་བསྐྱའི་ལྷེ་བར་ཉི་ལྷའི་གདན་ལ་བཞུགས་པར་གསལ་བཏབ།

དེ་ནས་སྤྲ་མའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་ཚུལ། སྤང་པོ་རྣམ་དག་བདེ་གཤེགས་ལྷ། ཞེས་པའི་
སྐབས་སྤྲ་མའི་ཆངས་བྲུག་གི་ཐད་ཀར་ཐོད་པའི་འོག་ཁྲད་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་བར་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
པ་དེར། གཞུགས་སྤང་རྣམས་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་སྤང་དཀར་པོ། མགྱིན་པའི་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་
ཐད་ཀར་ནང་དུ་འདུཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ། ལུ་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་
བར་སྟེང་གསང་གི་ཐད་ཀར་ནང་དུ་ཁོང་སྟེང་ཡོད་པ་དེར་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱོད་
པ་སྒྲོན་པོ། ལྷེ་བའི་ཐད་ཀར་ནང་དུ་ཆོར་སྤང་གི་ངོ་བོ་རིན་འབྱུང་མེར་པོ། གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་
བར་སྤྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆོམས་སྤྱ་ནང་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་དོན་གྲུབ་ལྗང་གྲུ་སྟེ་སྤང་པོ་
ལྷ་གཤེགས་པ་ལྷ་དང་། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་ཞེས་པའི་སྐབས་ལྷེ་བར་རིན་འབྱུང་གི་མདུན་དུ་
ས་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱན་མ་དཀར་མོ། སྟེང་གར་མི་བསྐྱོད་པའི་མདུན་དུ་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷ་མ་
ཀྱི་སྒྲོན་མོ། མགྱིན་པར་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མའི་ཅ་འཁོར་ཡོད་པ་དེར་མེ་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ། སྤྱི་བོར་རྣམས་སྤང་གི་མདུན་སྤྱོད་གས་དཔལ་བའི་ནང་དུ་རྒྱང་གི་ཅ་འཁོར་
ཡོད་ས་དེར་རྒྱང་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲོལ་མ་ལྗང་གྲུ་སྟེ་ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྒྲོམ། སྤྱི་མཆེད་
ཅེས་པའི་སྐབས་མིག་གཉིས་སྤྱི་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་དྲངས་པའི་ཆད་མར་གྲགས་པ་
དབྱིབས་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་གས། ཚུ་ཤིང་གི་མེ་ཉོག་ལྷ་སྤང་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ས་སྟེང་དཀར་པོ་

གཉིས་དང་། མིག་གི་སྒྲོར་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་རེ་རེ། རྣ་བར་རྣ་བའི་དབང་པོ་སྒྲོ་ག་བསྐྱེལ་བའི་
 བཅད་འཕྲོ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཕྱག་དོར་སེར་པོ་གཉིས་དང་རྣ་བའི་སྒྲོར་སྒྲོ་དོ་རྩེ་མ་རེ་རེ། ལྷར་སྒྲུའི་
 དབང་པོ་ཟངས་ཀྱི་མོ་ཁབ་གཉིས་གཤིབས་པ་ལྷ་བྱ་ནམ་སྤྱིང་སེར་པོ་དང་། ལྷའི་སྒྲོར་བྱི་དོ་རྩེ་
 མ། ལྷའི་ཅེ་མོར་ལྷའི་དབང་པོ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅེ་མོ་གཉིས་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་ཆུ་ཆེས་
 ལྷ་བྱ་དེ་འཛིག་ཅེན་དབང་ཕྱག་དམར་པོ་དང་ལྷའི་སྒྲོར་རོ་དོ་རྩེ་མ། སྤྱིང་གར་མི་བསྐྱོད་པའི་
 མདུན་དུ་ཡིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རོ་པོ་འཇམ་དཔལ་དམར་པོ་དང་ཆོས་དབྱིངས་དོ་རྩེ་མ། གསང་
 གནས་གྱི་ནོར་བུའི་དབྱུས་ཅ་འཁོར་ཡོད་ས་དེར་ལུས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རོ་པོ་སྐྱིབ་སེལ་ལྷང་
 ཁུ་དང་དོ་རྩེའི་སྒྲོར་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་སྤྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་སེམས་དཔལ་དུག་པོར་བསྐྱོམ། ཅ་རྒྱས་
 ཆིགས་རྣམས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་དངོས། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སྤྱི་པོར་རྣམ་སྤྱང་གི་སྤྱིང་དུ་
 ཅ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་པོ་བྱམས་པ་དཀར་པོ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་ཆིགས་རྣམས་སུ་
 ཆིགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་པོ་ཀུན་བཟང་ལྷང་གྱུ་རེ་རེ་བསྐྱོམ། བ་སྤྱད་ག་བཅོམ་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྤྱིང་
 ཞེས་པའི་སྐྱབས་བ་སྤྱི་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྤྱིང་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྤྱིང་དུ་བསྐྱོམ། ཡན་
 ལག་ཁྲོ་པོའི་དབང་པོ་ཉིད། ཅེས་པའི་སྐྱབས་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་གྱི་མཐེ་བོང་གི་ཅ་
 བའི་མདུན་ངོས་སུ་མཐེ་བོང་གི་ཅེ་མོར་དབྱ་སྤྱིན་པའི་གཡས་སུ་གཤིན་རྩེ་གཤེད། གཡོན་དུ་
 གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་པ། དབྱང་པའི་ལྷ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་མི་གཡོ་བ་དང་འདྲོད་པའི་རྒྱལ་
 པོ། དུས་མོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མགོར་དབྱུག་སྤྱིན་ཅན་དང་སྤྱིབས་པོ་ཆེ། སྤྱི་པོར་རྣམ་སྤྱང་
 དང་བྱམས་པ་གཉིས་གྱི་སྤྱིང་དུ་གཙུག་ཏྱིར་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཞལ་
 རབ་དུ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ་སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་སྤང་མིག་དུ་བལྟ་བ།
 དེ་ལྷར་སྒྲོམ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་པོར་སྤྱིང་གདོན་གྱི་གནོད་པ་སྤྱང་བའི་མཆོག་ཡིན་གསུངས། བཤད་
 རྒྱུད་དུ། ཞལ་གྱི་སྒྲོར་ཏྲ་མཁྱིན་བསྐྱོམ་གསུངས་པ་ནི་ལྷའི་ཅ་བར་བསྐྱོམ་གསུངས།¹ ཀང་

༡ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད། ཅ་རྩེ་ཐེང་། ལེའུ་མོ་བཞི་བ། རྟོག་གངས་ ༢༠༠༧

མཐིལ་གཉིས་སུ་ཀླང་པའི་ལོང་བྱར་དབུ་སྟོན་པའི་གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་རེ་རེ། གསང་གནས་
སུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་འོག་དུ་དོ་རྗེའི་ཅ་བར་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་བཅུ་གྲོ་བོ་བཅུར་བསྒྲོམ།
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་བཞུགས་སྐྱདས་རྣམས་ནི་
གསང་འདུས་ལྟར་བྱ་དགོས་གསུངས།

དེ་ནས། འོད་ཟེར་ཕྱོགས་སྐྱོད་གཞོན་སྟོན་གསང་བ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞབས་ཀྱི་
གདན། ཞེས་པའི་སྐབས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐྱོད་བཅོ་
ལྔ་དང་། གཞོན་སྟོན་གསང་བ་པ་ཞེས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
བའི་རྒྱལ་པོ་རྟག་དུ་སྐྱར་བའི་གཞོན་སྟོན་ལག་ན་དོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒྲོམ། འཛིག་རྟེན་པ་
རྣམས་ཞབས་ཀྱི་གདན་ཞེས་པ་ཁྱིད་རྒྱན་གཞན་ལས་ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དུག་པོ་སོགས་འཛིག་
རྟེན་པའི་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་དེ་དག་གིས་སངས་ཁྱི་བཏེག་པར་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་མ་གྲུབ་
པའི་དབང་ལྷག་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱིད་རྒྱན་འདི་ལ་ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་དོ་
རྗེ་འཆང་གི་ཞབས་ཀྱི་བསྒྲོར་སྐྱེ་གཙུག་གི་ལོར་བྱས་གཏུག་པ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པར་དཀའ་བས།
དེ་དག་གིས་སྐྱེ་མའི་གདན་དུའང་མི་འོས་པས་ན་སྟོན་པ་ན་སྐྱེ་མ་ལས་མཐོ་བ་མེད་པའི་དོན་
ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་གང་གི་སྐྱེ་མའི་ཆལས་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་
བཀའ་བྲིན་གསུམ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་མ་དེ་དུ་ལྟ་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་ཡོད་ན་ལུས་དཀྱིལ་མཆོན་
ཉིད་པ་དང་། མེད་ན་ལུས་དཀྱིལ་ཅམ་པོ་བར་འགྱུར་ཡང་པན་ཡོན་ལ་བྱད་མེད་གསུངས། འདི་
དག་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོར་སྤངས་སོགས་ནས་སྐྱེ་མའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་རྒྱལ་གསུངས་པའི་དཀའ་
གནས་རྣམས་དམར་ཁྱིད་དུ་མཛད་པའི་སྟོན་བརྒྱུད་ཡིན་པས་གཅེས་པར་བྱངས་ཤིག

དེ་ནས། མཐའ་སྒྲོར་རིམ་བཞིན་དངོས་བརྒྱུད་སྐྱེ་མ་ཞེས་པའི་སྐབས། སྐྱེ་མའི་ཐུགས་
ཀ་ནས་གཡས་སུ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་པ་ཅ་བ་སྐྱེ་ཞིང་ཅེ་མོ་རབ་དུ་རྒྱས་པ་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོ་
རྣམས་སུ་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་སེམས་དཔའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱིས་གཙོས་པའི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད།

གྲོལ་སྡེ་ནམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། གཡོན་དུའང་དེ་ལྟ་
 བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྡེ་ནམས་སུ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་སེམས་དཔའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱིས་
 གཙོས་པའི་འཕགས་པ་སྤྲུལ་བ། རྒྱ་གཡགས། རིག་པའི་ཁུ་བྱག་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་
 ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། རྫོ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ན་གཡམས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་
 དཔལ་ཡོངས་སྤྱི་ཆ་བྱད་ཅན་དེ་དེས་གཙོས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་
 བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་གསལ་གདབ་ལུགས་སྤར་སྤྱབས་ཡུལ་གྱི་སྐབས་ལྟར་བྱ། ཐུགས་ཀ་
 རས་འོད་ཟེར་སྤར་ལྟར་སྤྲེང་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྡེ་ནམས་སུ་མཐོ་བཅེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱལ་
 བ་དོ་ཇེ་འཆང་དང་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས། ཇེ་ཙོང་ཁ་བ། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ།
 བ་སོ་ཆོས་རྒྱལ། བྱབ་ཆེན་ཆོས་དོ་ཇེ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་སོགས་གདམས་པ་འདིའི་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཉི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་གཡམས་གཡོན་ནམས་སུ་ཁྲོམ་
 ཆོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ཨིན་པོ་རྟི། ས་ར་ཏ། ལྷ་སྤྲུལ། ཉེ་ལོ། ལྷ་རོ། རྩི་
 རྩི་བ། མཉམ་མེད་རྩི་པོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་བཞུགས་
 པ། ཐུགས་ཀ་རས་འོད་ཟེར་སྤར་ལྟར་མདུན་གྱི་བར་སྤང་ལ་འཕྲོས་པའི་སྡེ་ནམས་སུ་གདམས་
 པ་འདིའི་ཁྱིད་པོག་པའི་སྒྲ་མས་གཙོས་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་
 སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ལ་ཞལ་སྟོན་ཉི་རང་གི་ངོ་ཆེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་གསལ་
 གདབ། སྒྲ་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཕྱག་མཆོན་བཞུགས་སྐྱངས་ནམས་ནི་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཆག་ཆད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ།

དེ་ནས། ཡི་དམ་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་ཆོགས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་རིམ་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 བསྐྱེད་ཕྱོགས་བཞིའི་འདབ་མ་བཞི་ལ། མདུན་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྟ་ཆོགས། གཡམས་སུ་དོ་
 ཇེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས། གཡོན་དུ་བདེ་མཆོག་གི་ལྟ་ཆོགས། རྒྱབ་དུ་དབྱེས་པ་དོ་ཇེའི་ལྟ་
 ཆོགས་ཉི་བརྒྱུད་ཆེན་བཞིའི་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ཉིན་དང་བཞིན་པར་བཅས་པ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་རྒྱུད་

སྒྲེ་བཞིའི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་
བཅེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས། དེའི་འོག་མའི་པད་འདབ་རྣམས་སུ་
དུས་འཁོར། དག་ནག་གཤེད་དམར། འཁོར་ཆེན། མརྟ་མ་ཡ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་སོགས་སྒྲུ་
མེད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྤང་མཛད། རྒྱལ་མཆོག་རིན་
ཆེན། རྒྱ་ཀུན་རིགས་དབང་། མེ་ཏོག་ཆེར་རྒྱས། རྟོར་དབྱིངས། ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱལ་སོགས་
རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་། ཕྱག་རྟོར་འབྱུང་
པོ་འདུལ་བྱེད། ཁྲི་བོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། སྤྱོད་རྒྱུད་ཆེ་དཔག་མེད། རྒྱུད་ཏུ་ཡ་གྱི་ཐ་ནས་
གསུངས་པའི་རྟ་མགིན་སོགས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐུབ་དབང་དམ་
ཆོག་གསུམ་བཀོད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཙུ་གཅིག་ཞལ་དང་། ཕྱག་བཞི་པ། གཙུག་ཏོར་རྣམ་
རྒྱལ། གདུགས་དཀར། འོད་ཟེར་ཅན་མ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་རྟེན་བརྟེན་པར་
བཅས་པ་བསྒྲོམ།

དེ་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བཤམ་སྤྱད་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱོར་ནས་
བཞུགས། ཞེས་པའི་སྐབས། དེའི་འོག་མའི་པད་འདབ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ།
བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་སོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇམ་དཔལ།
ལག་ན་རྟོ་རྗེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་ཉེ་བའི་སྤྱས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ། འོད་ཀྱི་
ཏོག་སྒྲོན་ལམ་སྒྲོ་གོས། དབང་པོ་ཞི་སོགས་བྱང་སེམས་རྣམས་སེམས་དཔའི་ཆ་བྱད་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་བཞུགས། དེའི་འོག་ཏུ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་རྟེན་པ་རྟོ་རྗེའི་སྤྱིལ་ཤུང་། ལག་པ་མཉམ་
གཞག་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཤར་འབྱུང་རེ་རེ་ཡོད་པར་བསྒྲོམ་གསུངས། དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པ་གནས་
བརྟན་བཙུ་བྱུག་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་ཁྲི་དང་བྱུག་སྤྱོད་བཞི་བརྒྱའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམ།
དེའི་འོག་ཏུ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་གཡས་གྱི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། མཆན་
ཁུང་ན་ཁ་རྒྱུ་ག་འབྱུང་པ། དཔའ་བོ་ཐམས་ཅད་གཡས་བསྐྱམ་གཡོན་བརྒྱུད་གི་གར་སྐབས་སུ་

བཞུགས་པ། དཔལ་པོའི་དར་ཐོད་དཔལ་བར་འཆིང་བ། ཐོད་ཆོན་གྱི་དོ་ཤལ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། དཔལ་མོ་ཐམས་ཅད་གཡས་བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱམ་གྱི་གར་སྒྲུབས་
 ལུ་བཞུགས་པ། ཐོད་སྐྱམ་གྱི་དོ་ཤལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེས་
 བུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། རྣམ་སྲས། ཆོས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རིགས་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་བཞུགས་པར་གསལ་གདབ། སང་ཁྱིའི་ཕྱོགས་བཞིར་
 བར་སྒྲུང་དུ་སྤྱོན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་བྱི་ཟའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ལྟོར་
 འཕགས་སྐྱེས་པོ་གཤེན་རྗེའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ལུ་བ་ཏུ་སྤྱོན་མི་བཟང་སྟེའི་ཆོགས་རྣམས་
 ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་སྲས་གཞོན་སྤྱོན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་རྣམས་སྐབ་པ་པོ་ལ་
 བར་ཆད་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ་གསུངས།

དེ་ནས། དེ་དག་སྒོ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་མཆོན་རྒྱུ་ཡིག་འད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། ཞེས་
 པ་ནས། སྤྱོན་བྱངས་དབྱེར་མེད་བརྟན་པར་གྱུར། ཅེས་པ་དང་། མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱུ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོན་འདེན། ཕུན་ཆོགས་བདེ་ལེགས་ཞེས་སོགས་ནས། དམ་ཆོག་པ་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར།¹ ཅེས་པའི་སྐབས་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཆོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 གསུམ་དུ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་བཀོད་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱུ་རྣམས་ལས་
 འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲུ་བའི་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་
 རྣམས་སྤྱོན་བྱངས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོགས་བཞེད་² རྣམ་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་ནི་ལྷིང་ཞིང་འཕྱར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལྷའི་ཞབས་
 འབྲིང་དང་བཅས་པ་གཟེ་བཞེད་ལྷམ་མེ་ལྷང་རེར་གསལ་བ་ས་ལ་བྱ་བ་བཞེན་དུ་གོམ་འགྲོས་

1 བཀ་ཆོན་སྐྱོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་གསུང་འབྲུམ། ༡ ཐ་མ་ཆོད་པའི་ཆོག་གཙང་དཔར། འོག་གྲངས་ ༩༩

འདིར་མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོན་འདེན། ཕུན་ཆོགས་བདེ་ལེགས་ཞེས་ཕུན་ཆོགས་བདེ་ལེགས་མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱུ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ། ཐོད་དང་པོ། ༤ ཐ་མཆོད་དངོས་བྱུང་ཀུན་
 འབྱུང་། འོག་གྲངས་ ༤བལྷ ལས་སྤྱོན་འདེན། ཐུགས་རྗེས་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་ལས་ཕུན་ཆོགས་བདེ་ལེགས་ཞེས་པ་མ་རྟེན།

2 ལྷ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ༥ མགཏན་བཟང་མོའི་རྟོགས་བཞེད། འོག་གྲངས་ 349བ7 རྣམ་ 34936 བར།

གྱི་ཚུལ་དང་། ལ་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྷིང་བའི་སྤྲོད་ནས་འགྲོ་བ་དང་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། ལ་ལ་
སྤང་པོ་ཆེ་དང་། ལ་ལ་ཤིང་རྩར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཁ་ཅིག་བཞུགས་གནས་གྱི་རི་དང་
ནགས་ཚལ་སོགས་ན་སྤྲོད་ལམ་རིམ་ལྷན་བཞུགས་པའི་གནས་དང་བཅས་པ་ལང་ལང་ལིང་
ལིང་གི་ཚུལ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྲོད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་སྤྲོད་ནས་ཚུ་འབྲུབ་པ་སོགས་ཆོ་འབྲུལ་ཡ་
མ་བྱུང་སྤྲོད་ཆོགས་སྤྲོད་བཞིན་དུ་བྱོན་པར་བསམས་ནས། རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་དམ་
ཆོག་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པར་སྤྲོད་པས། རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་
སོ་སོར་གཞུགས་ནས་སྤྲོད་གཞུགས་དང་ཞལ་བྱུག་སྤྲོད་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་སྤྲོད་པར་
ཉིས་རིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། འི་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་དམ་ཡེ་རྣམས་ཚུ་དང་འོ་
མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་
པ་སོ་སོར་མཉེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་དམིགས་པ་གསལ་པོ་བྱེད་དགོས་གསུངས། སྤྲོད་
འདྲེན་གྱི་ཆོག་རྣམས་གོ་སྤྲོད་ཡང་རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་མ་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་ཆོས་སྤྲོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཆོས་དབྱིངས་
ལ་རྩལ་དུ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་དབྱེར་མེད་འོ་གཅིག་དུ་བཞུགས་བཞིན་པར་གདུལ་བྱའི་
མོས་པའི་དབང་གིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཞུགས་སྤྲོད་རྣམས་པ་སྤྲོད་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་
ཞིང་། ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་སྤྲོད་རྣམས་རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་གྱི་ཡིན་
པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ལྷ་མའི་སྤྲོད་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་སྤྲོད་བྱངས་པའི་དོན་ཡིན་
ནས་སྤྲོད་ཆེ། ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་མ་གོ་ན་ལྷ་མ་ལས་བཟང་བའི་དོན་རྗེ་འཆང་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་
སོགས་ཡོད་པའི་ལོག་རྟོག་སྤྱོད་ཉེན་ཤིན་དུ་ཆེད།

༥ གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་ནི། ལྷ་མ་མཆོད་པའི་གཞུང་དུ། དེ་ནས་
མགོན་པོ་སྤྲོད་ཆུང་གྱི་རིམ་ལྷན། “མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། ལྷ་མ་མཆོད་པ་
ཡང་དག་བཅས། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།”^༡

༡ ལྷ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྤྲོད་ཆུང་གྱི་རིམ་ལྷན། རིམ་པ་གསུམ་པ། སོག་གངས་ ༥༣བཅ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཤི། “མཆོད་པ་

ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་དོན་ཆེ་བར་
 གསུངས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་མ་
 མཆོད་པའི་པན་ཡོན་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སེམས་པས་ངེས་པ་
 གཏིང་ནས་འདྲོངས་ཤིང་སྟོ་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་དགེ་སྤྲེལ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་དུ་འཇུག་ན་སྦྱར་བའི་སྟོ་
 རས་ལྷི་བ་དང་། བྱད་པར་གདམས་པ་འདི་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གཙོར་འདོན་བྱས་ནས་
 ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སེམས་པ་
 ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་ལ་དབུལ་
 པོས་གཏིར་རྟེན་པ་ལྟ་བུས་དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ལག་རྩིས་འཛིག་བྱེད་
 ཡིན་པས་གནད་དུ་ཆེའོ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། མདོར་ན་སྦྱབ་
 པ་པོའི་ལས་སྦྱིབ་སྦྱབས་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ངང་གིས་འདག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོགས་སྒྲབས་
 པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་དུ་རྫོགས་པ་དང་། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་།
 ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་སྦྱར་དུ་སྦྱིབ་རྣམས་སྲུ་འདུ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཁྲངས་རྣམས་ནི་སྤར་
 གདམས་པའི་ཆེ་བའི་སྒྲབས་སྲུང་ཐར་ཐོར་བྱངས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཐེག་
 ལའི་རྒྱུད་ལས། “ས་བརྩ་ཡི་ནི་དབང་ཕྱག་བདག །དེ་ཡི་བཀའ་འདྲིན་གྱི་ནི་སྒྲ། དེ་བས་སྒྲ་མ་
 ལས་ལྷག་གཞན། སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཡོད།”¹ ཅས་པ་དང་། རིམ་ལྡར། “འདི་ནི་རང་འབྱུང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་བྱ་ཉིད། མན་ངག་རབ་དུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། རྩི་རྩི་
 སྦྱོབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །”² ཅས་པ་དང་། གཉིས་མེད་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “ཁམས་གསུམ་ན་

ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། ཐ་མ་ལ་མཆོད་ཡང་དག་བཅུམ། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

༡ རྩི་བཀའ། རྒྱུད། ༥ ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ། སྟོག་གྲངས་ ༡༩༩༥ ལས་ཆོགས་རྒྱུད་གཉིས་པ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ།
 “དེ་ཡི་བཀའ་འདྲིན་གྱིས་ནི་སྒྲ།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

༢ རྩི་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ། རིམ་ལྡ། རིམ་པ་བཞི་པ། སྟོག་གྲངས་ ༥༩༧ ལས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་རང་འབྱུང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས། གཅིག་བྱ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྟེར་བས། རྩི་རྩི་བཅོམ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག །” ཅས་འབྱུང་ངོ་།

ནི་སློབ་དཔོན་ལས། ཆེ་བར་གྱུར་པ་གཞན་མེད་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་བཀའ་འདྲིན་གྱིས། དངོས་
གྲུབ་མང་པོ་འཛོལ་བར་འགྱུར། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་
ཀྱང་འཆའ། སློབ་དཔོན་མཆོད་པ་སྤྲོད་མེད། ཅི་ཅམ་རྒྱས་པས་མཆོད་པར་བྱ།”¹ ཞེས་པ་
དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་པ་ལས། “དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་རྡོ་རྗེ་ཡི། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། སྤྱགས་བཙུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་
འཆའ།”² ཅེས་སྤྲོད་པ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་བ་དང་།
སློབ་མའི་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་དང་། མཆོད་པའི་གནས་
མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སྤྱགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པར་འོས་པས་ན། མཆོད་
པའི་གནས་ཀླུ་མས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་བས་སློབ་མ་ཀླུ་མས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སློབ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་མ་མེད་པའི་ལྷ་འཛིགས་ཀྱིས་སློབ་མ་ནས་སེམས་ཤིང་ངས་པ་གཏིང་
ནས་འཛོངས་པའི་སློབ་ལྷགས་ཀྱིས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྲོད་པ་སངས་སྐྱེར་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་
ཚུལ་ཀླུ་མས་ལ་བསྐྱེད་ཆའ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་དྲངས་པའི་མཆོ་ཆེན་པོར་ངང་པའི་
རྒྱལ་པོ་འབྲུག་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་ལ། གང་གི་ཕྱགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
དབྱིངས། ཞེས་པ་ནས། ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པའི་ལུས་སྦྱུལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པའི་སྐབས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྲོད་པ་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཞིང་བཞུགས་
གནས་དང་བཅས་པར་གསལ་གདབ་སྟེ། ཆོགས་ཞིང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་
བྱེད་ལུས་མེད་ཕྱགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་རེ་རེ། རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་རེ་རེའི་བ་སྦྱི་ཉི་མེ་ཆེག་
སྦྱོར་གི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་འཛིགས་བྱེད་རེ་རེ། འཛིགས་བྱེད་དེ་དག་གི་བ་སྦྱིའི་བུ་ག་ཀླུ་མས་སུང་
འཛིགས་བྱེད་རེ་རེ་སྦྱུལ་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཐབ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་དང་། འཛིགས་བྱེད་

¹ རྡོ་བཙུན། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ ལུགྱི་ཀར། གཉིས་མེད་ཕྱབ་པ། འོག་གངས་ ༤༩ན་

² རྡོ་བཙུན། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ སློབ་དཔོན་རྟོག་དབྱིངས། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་པ། འོག་གངས་ ༡༠ན་

དེ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཀྱང་གང་གི་ཐུགས་རྗེས་ཞེས་སོགས་སྒྲ་མའི་བསྟོད་ཕྱག་
 ཕུར་གྱིས་བརྗོད་པར་དཔེགས་པའི་ངག་གི་ཕྱག་དང་། བསྟོད་ཕྱག་གི་ཆོག་རིས་དང་བསྟུན་ཏེ་
 སྒྲ་མ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཚུལ། མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 ལུགས། མདོར་ན་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་
 མའི་རྣམ་རོལ་ཡིན་ཚུལ་ལེགས་པར་བསམས་པས་དད་གུས་ལྷང་ལྷང་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་
 ཕྱག་སྟེ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆོལ་བའོ། ད་ལྟ་ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 སྦྱངས་ནས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུངས་བཅུ་རེ་རེར་ཡང་དངོས་སུ་རང་གི་ལུས་བརྒྱ་སྟོང་
 སོགས་ནས་ཞིང་གི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་སྦྱལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ལ་
 ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་བསྐྱེད་དགོས་པས་
 ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་ནི་སྟོན་འགྲོ་ཙམ་དང་བྱེད་རྒྱས་པོངས་པ་དག་གི་སྤྲ་ཆོས་ལྟ་བུ་མིན་
 པར་ཆོགས་གསོག་པར་འདོད་པའི་མཁས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ཉམས་ལེན་
 དུ་གོའོ། དེ་ཡང་བཟང་སྟོང་ནས་རང་གི་ལུས་གངས་མེད་སྦྱལ་བ་དངོས་སུ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་
 ཡན་ལག་ལ་སྦྱར་ཡང་། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་དོན་གྱིས་ཐོབ་བམ་སྟམ་སྟེ། བྱང་སའི་
 མཆོད་པའི་ལེའུ་ནས། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་དཔག་
 མེད་སྦྱལ་ཏེ་ལུས་རེ་རེ་ལ་འང་ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་སྦྱལ་ཏེ་མཆོད་རྗེས་སྤྲ་ཆོགས་ཐོགས་
 ནས་མཆོད་པར་མཛད་པར་གསུངས་པས་སོ། །¹

མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྦྱབས་མགོན་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་འཁོར་བཅས་ལ། སྤྲ་ཆོགས་
 མཆོད་སྟོན་རྒྱ་མཆོ་འབུལ་བ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་
 རྗེས་དངོས་སུ་བཞགས་པ་རྣམས་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དག་བྱེད་བདུད་ཅིའི་ཆུ་བཞི་དལ་གྱིས་
 འབབ། ཅས་པའི་སྐབས་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་བའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཛེས་

༡ རྟེན་བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་འབགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། ལེའུ་བཙུ་བྱག་ལ། སོག་གངས་ ༡༣༥བཟ

ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དབག་མེད་འཕྲོས་པ་ནམས་ཀྱིས་གསེར་དངུལ་བྱི་རྒྱུ་མན་ཤེས་སྤྲུག་མུ་
 ཉིག་དམར་པོ་རྩོ་རྩོ་པ་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ནམས་སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་
 རྒྱ་བཞི་ཐོགས་ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་ཞལ་དང་། ཞབས་དང་། དུག་ནམས་སུ་
 དུལ་ཞིང་བསང་གཏོར་གྱི་སྟོང་ནས་ཀྱུ་ཤིའི་རྒྱུ་པོས་ཆབ་སྐྱེད་ཉེ་བསང་གཏོར་བྱས་ནས་
 སྤར་ཡང་རང་གི་སྟོང་གར་བསྐྱུ་བ་དང་། མཆོད་རྗེས་དེ་དང་དེ་དུལ་བས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་
 སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་དང་། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ད་ལྟ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་བྱུང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་
 གདོད་མ་ནས་བྱུང་བྱུང་བ་ཞིག་སྤང་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་བྱུགས་གཏན་ནས་མེད་སྟུང་པའི་བདེན་
 སྟོང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ནམ་རོལ་དུ་བལྟ་ཚུལ་ནམས་འོག་མ་ནམས་སུ་འང་མ་ཆད་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་
 ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ནམས་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་གཡོས་པའི་སྐབས་མ་མཆིས་ཀྱང་
 བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་མོས་པ་ནི་སྤྱུ་པ་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྤྱར་དུ་སྟེ་
 བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་མཆོད་ལྷ་ནམས་སྟོང་ག་ནས་སྟོས་པ་དང་བསྐྱུ་བ་ནི་ཅ་བ་དང་ཡན་
 ལག་གི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྟོང་གར་འདུས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་
 བས་མ་ཆད་པར་བྱ་དགོས་གསུངས། སྟོང་པོ་སེལ་¹མ་སྐྱེད་བ་སྐྱེལ་ལེགས་པའི། ཞེས་པའི་
 སྐབས་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་འཕྲོས་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ལས་བྱུང་བའི་
 དུམ་པ་ནམས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱི་མེ་ཉོག་གི་སྟོང་པོ་གཟུག་པ་ཐོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱ་བདུན་གྱི་སྤར་མ་ནམས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱི་མེ་ཉོག་གསེལ་མ་སྤྱངས་པ་ནམས་ཐོགས་
 ནས་དུག་གིས་ནམ་མཁར་འཕྲོར་བས་ཆོགས་ཞིང་ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བར་སྤང་ཁམས་སུ་སྒྲ་བྱེ་
 དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། བྱེད་བ་དང་། མེ་ཉོག་གི་ཁང་བྱ་བཅེགས་པ་བྲིལ་བྱ་དང་
 གཡེར་ཁའི་སྤྱ་སེལ་སེལ་སྟོགས་པ་སོགས་སུ་སྤྱལ་ཉེ་གླིང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱི་མེ་

1 གསེལ་ བོད་དཔར། སེར་དཔར།

ཏྲོག་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྤེལ་བའི་སྤེང་བ་རྣམས་ཐོགས་ནས་ཆོགས་ཞིང་
 རྣམས་ཀྱི་དབུ་དང་མགུལ་སོགས་སུ་འདོགས་ཏེ་མཚོད་པ་དང་། མེ་ཏྲོག་དེ་དག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྣ་བདུན་ཀྱི་བྱང་བ་སྟན་པའི་སྤྱུ་དབྱངས་སྣ་ཆོགས་སྟོགས་པ་རྣམས་འཁོར་བ། ཇི་དང་ཁ་དོག་
 གིས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་ལྷ་དང་མིའི་མེ་ཏྲོག་གི་གསེལ་མས་ས་གཞི་ཐམས་
 ཅད་ཁྱབ་པར་བསྟོམ་པ་དང་། ཇི་ཞིམ་སྟོས་ཀྱི་དུད་པ་བེ་རྒྱུད། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷ་མོ་
 རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ཀྱི་སྟོས་ཐོར་དབྱང་ཐག་ཅན་རྣམས་སུ་ཨ་ག་རུ་དང་ཅན་དན་
 དཀར་དམར་སོགས་སྟོས་ཀྱི་ཤིང་དང་། རྩ་ཏི་དང་གྲུར་གུམ་སོགས་བདུག་རུ་རུང་བའི་འབྲས་
 བུ་མེ་ཏྲོག་ལོ་མ་སོགས་བསྐྱེགས་པའི་དུད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ཀྱི་སྟོས་ཐོར་སྟེགས་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ། རེང་བུ་བཞི་སྟེར་དུ་གྲགས་པའི་སྟོས་རིང་བཙུགས་པའི་དུད་པ་རྣམས་
 མདོག་བེ་རྒྱུ་ལྷ་བུ། དབྱིབས་བཟ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་དང་། འོར་བུ་ཆ་བདུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་གནས་པའི་སྟོན་ཀྱིས་ཆོགས་ཞིང་གི་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འཁྲིགས་པར་མོས་
 པ་དང་། ཉི་མ་འོར་བུ་རབ་འབར་སྟོན་མའི་ཆོགས། ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
 མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ཚུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་མྱ་བའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་། འོད་ཟེར་རབ་རུ་འབྱིན་པའི་འོར་བུ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། ཅི་མར་དང་འབྲུ་
 མར་ཀྱི་མར་མེ་སོགས་སྟོན་མའི་ཆོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་ལས་རི་དང་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ཆེན་པོ་
 སོགས་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་པ་དང་། མྱིང་བར་
 ཀྱི་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་རུ་འཕྲོས་པས། རྩོགས་རྩོགས་
 སུ་འོད་ཟེར་རྣམས་གཞན་དང་གཞན་རུ་འཁྲིལ་ཏེ། དེ་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་རྩོགས་གཞན་
 དང་གཞན་རུ་འང་དེ་ལྟར་འཁྲིལ་བའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་བྱ་བའི་བར་བར་རྣམས་སུ་འོད་ཟེར་བཟ་
 ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། རིན་ཆེན་འོར་བདུན། འོར་བུ་ཆ་བདུན། འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་སྟོན་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འགོངས་

བས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོངས་པའི་སྤྱན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་
གསུངས། འོད་ཟེར་ཅེ་དགའ་ཤོད།། ཅེས་པའི་དོན་འོད་ཟེར་རྣམས་མཆོམས་མཆོམས་སུ་པན་
ཚུན་འབྱུང་ཅིང་དེ་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་གྲེས་ཤིང་། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་དུའང་སྤར་བཞིན་འབྱུང་
ཅིང་གྲེས་པ་འདྲ་བལ་གྱི་ཅེ་དགའ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། ག་སྤར་ཅན་དན་གྱར་ཀྱམ་ངེས་
བགོས་པའི།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་སྒྲོན་རྣམས་སུ་
ག་སྤར། ཅན་དཀར་དམར། ཀྱར་ཀྱམ། རྩ་ཏི། ཨ་ག་རུ་སོགས་ངེ་བསུང་ཆིང་དེ་བས་བསྐྱོས་
པའི་ངེ་ཆབ་ཐོགས་ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་སོགས་སྤྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱུག་པའི་མཆོད་པ་དང་། ཡང་ས་གཞིའི་སྤྱིང་དུའང་ཤིན་ཏུ་ངེ་ཞེས་པའི་སྤྱན་སྤོས་སྣ་ཆོགས་
ཀྱིས་བཏབ་པའི་མཆོ་དང་། རིང་བྱ། ལྷེང་ཀ་འབབ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་
ཞིང་ངེ་ངད་ཀྱན་ནས་ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པའི་མོས་པ་བྱ། རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ལྡན་བཟའ་
བཅའ་བརྟུང་བ་དང་།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་གཞོང་
པ་དང་། སྤར་མ། ཐོར་བ་རྣམས་སུ་འབྲས་ཆན། ལྷར་བ། ལ་དུ། ཏིལ་གྱི་ཅུང་བེང་སོགས་
བཟའ་བ་དང་། ཁམ་བྱ། ལྷར་ཁ། རྒྱན་འབྲུམ། བྱར་ཤིང་སོགས་བཅའ་བ་དང་། ཞོ་དང་། འོ་
མ། འབྲས་ཆང་། རྒྱན་ཆང་། རྒྱན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་བ་ཇ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་མིའི་ཡུལ་
ན་ཡོད་པའི་བདུད་ཅི་དང་ཞལ་ཟས། རི་རོ་རེག་བྱ་བུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བཟའ་བཅའ་ལས་བྱལ་
པའི་ལྟ་བཤོས་སུ་བྲགས་པ་རྒྱན་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་བ་རྣམས་ཐོགས་ནས་མཆོད་པའི་མོས་
པ་བྱ། སྣ་ཆོགས་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་ཡས།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་མོ་དུང་དང་
སྤྱིང་བྱ་སོགས་འབྱུང་པའི་རོལ་ཆ་དང་། སེལ་སྤྱན་ངེལ་བྱ་སོགས་དགོལ་བའི་རོལ་ཆ། ར་ར་
དང་སྤྱབས་སོགས་བརྟུང་བའི་རོལ་ཆ་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་སྤྱེ་བྱེ་བྲག་སྣ་
ཆོགས་པ་འབྲིན་པས་མཆོད་པའི་མོས་པ་བྱ། རོལ་མོའི་སྤྱེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྤོམ་བཞི་
དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱེ་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་ཅིང་གོལ་བར་བྱེད་པའི་མོས་

བ་བྱ་གསུངས། གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་བྱའི་དཔལ་འཛིན་པའི། བྱིན་འདོད་ཡོན་ལྷ་མོ་སྤྱུགས་
 ཀྱན་བྱ། ཅེས་པའི་སྐབས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བྱག་ན་ངོས་གཉིས་སུ་སྤོང་གསུམ་འཛིག་ཏེན་
 གྱི་ཁམས་ན་གཟུགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལམ་མེར་འཆར་བའི་རིན་པོ་
 ཆེ་སྤྱོད་བྱུན་གྱི་མེ་ལོང་དང་བེ་ལང་སོགས་བྱའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་འཛིན་མ་རྣམས་
 དང་། བརྒྱ་ཅན་ལ་སོགས་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཅལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་བྱག་རྒྱ་མ་རིགས་བཞི།
 ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ། ཟུར་མིག་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་འཛུམ་བག་ཅན། རྟེན་པ་ཤ་ཞིང་རོ་སྤྱད་ཅུང་
 ཟད་བསྐྱོད་པ། ཏུ་འབྱར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་སོགས་ནང་གི་འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དཔལ་འཛིན་མ་
 དང་། ཟུར་གྱིས་བལྟ་ཞིང་སྟེག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་འགྱུར་བྱག་ལྡན་སོགས་སྤྱི་བྱེ་
 བྱག་སྤྱོད་ཆོགས་ལེན་པ་ནང་གི་འདོད་པའི་སྤྱི་དཔལ་འཛིན་མ་དང་། ལུས་དང་ཁ་རྣམས་ནས་
 ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཡུལ་ལའི་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པའི་ཅན་དང་གྱུར་གྱུས་ལ་སོགས་
 པས་བྱག་ཅིང་། དྲི་ཞིམ་པའི་མེ་ཏོག་གི་སྤོང་བས་བརྒྱན་པའི་སྤྱོད་བྱུང་གི་དྲི་ཆིང་རེ་བྲོ་བའི་ནང་
 གི་འདོད་པའི་དྲི་དཔལ་འཛིན་མ་དང་། གང་གིས་འོ་བྱས་ཤིང་འཛིན་པས་པ་ཅམ་གྱིས་འདོད་
 པའི་བདེ་བ་ཏེན་བཅས་སྤར་ཞིང་བཞུ་བའི་མ་མཆུ། རབ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་བེམ་པ་སྤང་ཅིས་བསྐྱོས་
 བ་ལྷ་བྱའི་ནང་གི་འདོད་པའི་རོའི་དཔལ་འཛིན་མ་དང་། མེ་ཏོག་བརྒྱའི་དབྱིབས་དང་། དྲུང་གི་ཁ་
 ལྷར་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱབས་རིང་བ་དང་། མར་སྤྱོད་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་ལེ་བ་དང་རི་
 དྲགས་སྤྱོད་པའི་ལྟེ་བའི་སྤྱབས་ལྷ་བྱའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་གསང་བའི་སྤྱོད་ཅེའི་རེག་བྱ་གཏུམ་མོའི་མེ་
 སྤར་བའི་རྒྱས་པ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པའི་ནང་གི་འདོད་པའི་རེག་བྱའི་དཔལ་འཛིན་མ་དཔག་ཏུ་མེད་
 བ་སྤུལ་བས་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་བྱིན་པའི་འདོད་པའི་དཔལ་ལ་རོལ་བའི་བདེ་སྤོང་གིས་ཆེམ་
 པའི་མོས་པ་བྱ། བྱག་རྒྱ་མ་རིགས་བཞི་དེ་དག་གི་ལུས་ཐོང་དང་གདོང་སྤྱི་མདོག་དབྱིབས།
 ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་དྲི། རྟེན་གྱི་གདངས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆེམ་པའི་
 རིགས་རྣམས་ལ་མེ་དགོས་མོད། གདམས་པ་འདིའི་མན་ངག་མཐའ་དག་ཉམས་ལེན་དུ་འབྲེལ་

བར་འདོད་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞིབ་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་ན་ནང་གི་འདོད་ཡོན་འབྲུལ་བའི་ཆོག་རྒྱས་པ་འདོན་པར་སྟོན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་མཛད་པའི། “འདོད་པའི་སྒྲུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་བཞི་ལ་མཁས།།” ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། “མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ལྷ་ཆོག་མཉེས་ཕྱིར་འབྲུལ།།”¹ ཞེས་པ། རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མའི་ལྷ་ཆོག་མཉེས་ཕྱིར་འབྲུལ།། ཞེས་པར་བསྐྱར་ཏེ་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་སྤར་ཏྲར་བྱ། ཡང་ནང་གི་ཉར་སྐྱོད་འབྲུལ་བར་སྟོན། ཕྱིའི་ཉར་སྐྱོད་ཕྱལ་བའི་རྗེས་སུ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོ་བྲིལ་བཟུང་བའི་འབྲུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཏེ། “གསང་བའི་འཁོར་ལོར་ཨིན་ཀྱི་ལ་ཏྲར།།”² ཞེས་སོགས་སྐབས་རང་འདོད་ལྷ་ཡཔ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཡུམ་གྱི་གསང་བའི་སྒྲ་རྩེ་ལས་བྱང་སེམས་དམར་པོའི་མེ་ཏོག་འོངས་པའི་འདུ་འཕྲོད་ལས་བདེ་སྟོང་འབྲེན་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། “སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏུམ་མོའི་མེས་བསྐྱེད་པའི་།”³ ཞེས་སོགས་ཡཔ་གྱི་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་གཡོས་པས་ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་རྩ་སྟོང་ཕྱག་དོན་གཉིས་ནས་བྱང་སེམས་གྱི་ག་ཐུར་བཞུ་ཞིང་ལྷེ་བར་གཏུམ་མོའི་མེ་དང་འབྲུད་ནས་བདེ་བ་འབར་བའི་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། “ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་གནས་བདེ་བའི་དངོས།།”⁴ ཞེས་སོགས་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ཏེ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་འཛུམས་པའི་མར་མེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་འབྲེན་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། “བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ན་ལེགས་གནས་པའི།།”⁵ ཞེས་སོགས་ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེས་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་ 369བཟ

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་ 360བཟ

3 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་ 369ན7

4 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ། གཙང་དཔར། འོག་གངས་ 369ན8

5 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བྱ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ། གཙང་དཔར།

སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱི་ཆབ་བཞུས་ཏེ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱེན་པ་སོགས་ལུས་གནད་རྣམས་སུ་
 རིམ་བཞིན་བབ་པ་ལས་ཡས་བབ་མས་བཏྲན་གྱི་དགའ་བཞི་འདྲེན་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་དབང་བོའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་བྱུག་
 གི་ཞལ་ཟས་གང་དང་གང་སྤྲང་ཟམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འགྲུར་དུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཅ་སྟོང་ཐུག་དོན་གཉིས་ནས་བྱང་སེམས་བཞུ་
 བའི་རང་མདངས་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྤྲར་ཤར་བའི་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ནང་གི་ཉེར་སྤྱོད་དེ་དག་
 ལའང་ཕྱིའི་ཉེར་སྤྱོད་རྣམས་དང་འབྲེ་ཆོས་གཉིས་གསུམ་སོགས་ཡོད་པས་ན་ཉེར་སྤྱོད་ཅེས་
 བཤད་པའོ། ཚུལ་འདི་དག་ལེགས་པར་གོ་བ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་
 འདྲའི་དེའི་ཚུལ་རྣམས་མང་བས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

དེ་ནས། བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་སྤྱི་བཞི་ལྷན་སྦྲེས་བཅས་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱི་དང་
 རང་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་གསུམ་ལས། ཕྱིའི་མཐུལ་ཆོས་སུ་སོ་བདུན་མ་སོགས་མང་
 འདྲའི་སྐབས་འདིར་རི་རབ་སྤྱི་བཞི་དང་བཅས་པ་ལྷ་སྤྱི་བཞི་ཐུག་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་
 གཉེར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་སུ་ཉེར་གསུམ་མ་འབྲུལ་དགོས་ཏེ།
 དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་པོ་དང་། ཨ་ལྷ་ཀ་ར་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་འདུས་པའི་
 ཅ་རྒྱུད་ལས། “ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས།”² ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་
 བཞེད་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཤར་
 ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་འདིའི་སྟེང་ནས་མཐུལ་གངས་གསོག་
 གནད་པ་ཡིན་པས་བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས། སོ་བདུན་མ་ཡང་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་
 འཕགས་པས་མཐུལ་འདིའི་སྟེང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རི་བོ་སོགས་དང་།

གོག་གངས་ ༡༩༡༣ ལས་བྱུང་བ་བྱང་ཐད་མི་འབྲསྟེ། “བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ན་ལེགས་གནས་པ།” ཞེས་སོ།།

༡ བསྐྱེད་སྤྱོད་ ཤིང་དཔར། རོད་དཔར། དེབ་དཔར།

༢ རྗེ་བཀའ་ རྒྱུད། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱུད་པ། གོག་གངས་ ༡༩༡༣ ལས་བྱུང་བ་བྱང་ཐད་མི་འབྲསྟེ། “རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་
 བཀའ་བཞེ། ཞིང་འདི་རྣམ་པར་མཁས་པས་ནི། ཡེ་ཤེས་འདོད་པས་དངོས་གྲུབ་འདོད། ཉིན་རེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབྱུག་།” ཞེས་འབྲུང་ངོ།།

ཀུན་རིག་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིག་སོགས་བསྒྲུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་སང་འདི་འབྲུལ་བའི་དར་སོ་ཆེ་
གསུངས། རིན་ཆེན་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན། ཞེས་པར། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་
སྐྱེད་མོས་ཆལ། ཁང་བཟང་། མལ་སྟན། གོས། ལྷམ། སྤྱི་བགས་པ། རལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
བདུན་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱ་ཡི་ཆོམ་བྱ་འགོད་པའི་བྱ་གསོལ་མེད། ཆོམ་བྱ་ཉེར་གསུམ་
པོ་དེ་དག་གི་སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་སྟོང་པོ་ཡལ་ག་ཉེར་ལྔ་པ་རེ་རེ། ཡལ་ག་རེ་རེ་ཅེ་མོར་བསྒྲུབ་རེ་རེ།
བསྒྲུབ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བྱ་ག་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་དུ་
ཁོར་བྱ་འཛིན་པ་རེ་རེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་དག་གི་སྟེ་བ་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་སྟོང་པོ་ཡལ་ག་ཉེར་
ལྔ་པ་རེ་རེ་སྦྱོས་པའི་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོར་བསྒྲུབ་སྟོང་རྣམས་སྤངས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁོར་
བྱ་བསྒྲུམས་པ་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་བཟང་གི་མཆོད་སྤྲིན་གྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་
སྦྱལ་ཏེ་འབྲུལ། བྱེ་བ་སྤྲལ་བསྐྱེད་སྤྲིང་བཞི་ལྟར་པོར་བཅས། ཞེས་པ་རི་རབ་སྤྲིང་བཞི་སྤྲིང་
སྤྲལ་ལྟར་སོགས་སྟོང་ལ་སྟོང་དང་པོ། སྟོང་དང་པོ་ཅེས་གཞི་བྱས་པའི་དེ་སྟོང་སྤྲལ་ལ་སྟོང་
གཉིས་པ། སྟོང་གཉིས་པ་ཅེས་གཞི་བྱས་པའི་དེ་སྟོང་སྤྲལ་ལ་སྟོང་གསུམ་པ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་རི་རབ་སོགས་བྱེ་བ་སྤྲལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། ནང་
གི་མཐུལ། རང་གི་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་¹ ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བགས་པ་སྤྱད་² དེ་བཤུས་ནས་ལུས་ཀྱི་
མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་རྣམས་སྤལ། མིག་གཉིས་བཏོན། སྟེ་དང་། རྩ་བ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གཅོད། སྟོང་
སོགས་དོན་རྣམས་དང་། རྩུ་མ་སོགས་སྟོད་རྣམས་ཀྱང་བཏོན། རྒྱུ་ལག་གི་མཐིག་མ་རྣམས་
བཅད་པའི་རྒྱུ་ལག་གི་ལྷ་རྣམས་ཡན་ལག་ བོལ་རྣམས་ཉིང་ལག་སྟེ། ཁོག་པ་བགས་པའི་སྟོང་
དུ་བསྐྱང་། དེའི་སྟོང་དུ་མགོ་པོ་འཛིག་ དེ་སྟོང་སྟོང་གཉིས་དུ་སྟོན་ཏེ་འཛིག་ མིག་གཉིས་ཁོག་པའི་
མདུན་རྒྱུ་གཉིས་སྤྱ་འབྱང་། ཡན་ལག་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་བཞག་ ཉིང་ལག་རྣམས་ཀྱང་དུམ་
བྱ་གཉིས་གཉིས་སྤྱ་གསལ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བཞག་ དེ་རྣམས་ལས་གཞན་

¹ རང་གི་མཐུལ། ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ དེབ་དཔར།

² སྤྱད་ དེབ་དཔར།

པའི་དབང་པོ་ཤ་ཐག་ནམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཕུང་ཕུང་སྤངས་ཏེ། བགས་པ་ལས་གསེར་གྱི་
ས་གཞི། ཁོག་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ། ཡན་ལག་བཞི་ལས་སྤིང་ཆེན་བཞི། ཉིང་ལག་བརྒྱད་ལས་སྤིང་
ཕན་བརྒྱད། མགོ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་། སྤིང་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་ཉོག་
ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ། མིག་གཉིས་ཉི་མ་ཆེ་བ། དབང་པོ་ནང་ཁོལ་ནམས་ལས་སྟ་མིའི་དཔལ་
འབྱོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྤུལ་ཏེ་སྤུལ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཁྲལ་ནི། སྤང་ངོར་མཁྲལ་གྱི་ནམ་པ་ལས་ལས་འཆར་བ་དང་། དེས་ངོར་
རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དམ་སྤིང་ངེ་བ་གཉིས་སྟོ་གཅིག་གི་ངོར་ཆོགས་པར་
བྱས་པ་ལ། སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མཁྲལ་དང་བདེན་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་མཁྲལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
མཁྲལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བདག་འབྲའི་ལས་དང་པོ་པས་ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྤང་སྤུལ་བའི་
ཕྱི་ནང་གི་མཁྲལ་ནམས་སྤྱབ་པ་པོ་རང་གིས་སེམས་ཀྱིས་སྟོ་བྱར་དུ་བཟོས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཚུར་རང་དབང་དུ་བྱུང་བྱུགས་གཏན་ནས་མེད་སྟུམ་པའི་དེས་ཤེས་
སྤང་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེས་ཤེས་དེའི་རང་ནས་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་
བདེ་བ་འདྲེན་ཚུལ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཁྲལ་གྱི་
ནམ་པར་ཤར་བར་དམིགས་ཏེ་སྤུལ་བའི་མོས་པ་བྱ།

དེ་ནས། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོའི་ངོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
རང་གིས་སྤང་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤུལ་བའི་མཆོད་རྗེས་དེ་ནམས་འདོད་རྒྱ་
འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོ་ལོག་གཞིར་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཅལ་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཕན་གྱི་
ལུས་གང་བ། སྤན་སྟོས་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་བྱིས་བསྟོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་
བཤམས་ཡིད་སྤུལ་གྱི་མཆོད་པ་སྤུལ་བའི་སྤིད་པ་དང་ཞི་བའི་ནམ་དགར་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་
ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱི་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་བརྒྱ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ཕན་པ་དུ་མས་ནམ་པར་
བརྒྱན་པའི་བརྒྱའི་ཆོལ་དུ་གྱུར་པའི་བརྒྱའི་སྟོང་པོ་རེ་རེ་ནས་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕག་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་

རེ་འཕྲོས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་མོར་མཆོད་པའི་རྩལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཀྱན་བཟང་གི་མཆོད་སྤྱོན་འཕྲོ་
བཞུགས་པ་ལྟར་ཡང་རང་གཞན་སྦྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་
པའི་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་དཀར་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མཆོ་དེའི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་ལྷན་ལ་དང་།
ཀྱུ་ལྷ་ཏ་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་། མཐོ་ར་བ་སོགས་མེ་ཏོག་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཅིར་ཡང་བཟུང་བར་
གྱུར་པའི་བརྒྱའི་ཆལ་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་མཆོ་དེའི་འགྲམ་རྣམས་སུ་རང་གཞན་སྦྱེ་
འཕགས་ཀྱན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤེས་
རབ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བདུན་གྱི་ལྷོན་ཤིང་རྒྱན་སྤྲོ་ཆོགས་འབྲུང་བ་དུ་མ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ངེས་ཤེས་རྣམས་
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་འབྲུམ་སྤྲུག་དུ་མར་གྱུར་པའི་ཅེ་མོར་སྤྱོད་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
དང་། སྤྱོད་མོང་མེན་པའི་ཡོན་ཏན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དང་ཇི་རོ་སྤྲོ་
ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བ་བ་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་དགའ་ཆལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོན་ཤིང་དེ་
རྣམས་ལས་ཀྱང་སྤར་སྤར་ཀྱན་བཟང་གི་མཆོད་སྤྱོན་འཕྲོ་བར་གྱུར་ཏེ་འབྲུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་
བ་ནི། གཞུང་གི་ཆོག་རིས་དང་བསྐྱུན་པའི་སྤྱབ་པའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་
རང་གི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པའི་ནང་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཆོད་རྩལ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། རང་གི་སྤྱོད་མེ་
ཏོག་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་གདན་དུ་གྱུར་པ་སྤྲོ་མ་ལ་འབྲུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་བ་སོགས་མང་
ངོ་།། དེ་ལྟར་སྤྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལུས་བས་སྤྲོ་མ་མཉེས་པར་མོས་པ་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཏེན་འབྲེལ་
ཀྱི་གནད་གཅིག་ཡོད་གསུངས། མོང་དུ་བཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་ནང་གི་ཉེར་སྤྱོད་དང་། ནང་གི་
འདོད་ཡོན་འབྲུལ་ཚུལ་སོགས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་
ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། གྱུར་ཀྱམ་མདངས་སྤྲོ་བཟང་

པའི་ཁྱི་ངད་ཅན།། ཞེས་པ་ནས། བདུད་ཅི་རྒྱ་མཆོ་མཆོད།། ཅེས་པའི་སྐབས་རང་གི་སྤྱིང་ག་
 ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཡོན་མ་སོགས་ཕྱག་གཡས་པས་མཆོད་ཡོན་སོགས་རང་རང་གི་
 མཆོད་རྩལ་རྣམས་ཐོགས་ཤིང་། གཡོན་པས་ཐོད་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཐོགས་པ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཏེ། གཡོན་པའི་ཐོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བདུད་ཅི་བཅུས་ཏེ་
 ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་སྤུལ་བས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱུ་གྲུས་བདུད་ཅི་བྲངས་ཏེ་
 གསོལ་བའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་དངོས་སུ་ནང་མཆོད་འབུལ། དེ་ཡང་གྲུར་གྲུམ་མདངས་ལྡན་ཞེས་
 སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་སྟོལ་འདིར་བསྟན་
 པའི་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་བཅས་མཆོམས་ལ་ཞེ་ཅིས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་པས། ནང་མཆོད་སྤྱོད་
 གཞིའང་ཇ་ཐར་གིས་ཆོག་པར་བྱས་པས། ནང་མཆོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའས། ཡང་ན་རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འང་མ་བྱུང་བའི་ཐུན་ཆོད་དུ་བྱུང་བའི་བུར་བ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་
 རྒྱ་ཇའི་མཆོད་པ་ལོགས་སུ་འབུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིའི་མཆོད་པར་འདུ་བའི་ཚུལ་གཉིས་
 གང་བྱེད་ཀྱང་འབྲ། ཐཱ་མ་ལ་ཆོགས་མཆོད་དངོས་སུ་འབུལ་བ་དང་། བརྟན་བཞུགས་དངོས་
 སུ་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གྲུར་གྲུམ་མདངས་ལྡན་མའི་མགོར་གསོལ་ཇ་སྤུལ་ཏེ་ཇ་མཆོད་རང་
 ལུས་ལྡར་གསལ་མ་འདོན་པའི་ཕྱག་སྟོལ་མཐོང་།

ནང་མཆོད་སྤུལ་བའི་མཆོམས་འདིར་ཆོགས་མཆོད་འབུལ་བའི་ཕྱག་སྟོལ་ཡོད་པས་
 ཆོགས་འཁོར་བཞུགས་ཚུལ། མངར་གསུམ་མར་བྱུང་ཆང་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཐན་ལས་
 ཏུ་མའི་དབྱིབས་འབྲ་བ་མགིན་པ་བྱུང་ཐད་རིང་བ། སྤྱུ་ཅིས་བྱུག་པར་བྱུག་པ་ལ་མར་དཀར་
 ཀྱི་ཐིག་ལེས་ཀྱན་ཏུ་བྱུག་པར་སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་དང་། ལོགས་སུ་ལྷ་བཞོས་ཀྱི་དཀར་རྒྱ་ལྷ་བྱས་
 བརྟན་པ། ཅི་མོར་ཤིང་བྱང་གཅིག་གི་ལོགས་ལ་སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་དུ་བཅེགས་པའི་ཆེ་བྱེད་ཐིག་ལེ་
 འོར་བུའི་དབྱིབས་འབྲ་ལེབ་མའི་མཐར་འོད་ཟེར་གྱི་དོད་མར་དཀར་གྱི་གཟེགས་མ་རྣོན་པོས་
 བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་རྒྱ་ད་སྤྱོད་ཀྱི་གིས་མཆོན་པ་བཅུགས་པ་ཞིག་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་ལོགས་

སྤྱ་བཅའ་བའི་ཕྱག་སློལ་ཡོད་པས། དེ་ལས་ཆུང་བ་དབྱིབས་རྒྱན་ནམས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་
 བཤམས། ཆོགས་ཆེན་པོ་བཅའ་དགོས་བྱུང་ན་ཟན་ལས་ས་པག་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་བཅོས་པ་སྤྱག་
 ཅིས་ཁྲབ་པར་བྱགས་པ་མང་དུ་བཅོས་པ་ནམས་བཅེགས་པའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་འཁོར་འཛོག་ དེ་
 ལས་གཞན་ཆོགས་འཁོར་གྱི་འོག་གཞིར་ཟན་གྱི་མཐུལ་རྒྱུ་པོའམ། ཡང་ན་རྒྱུ་པོ། བྱ་བཞི།
 རྒྱ་གས། ཟུར་གསུམ་ནམས་བཅེགས་པའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་འཁོར་འཛོག་པ་དང་། ཆོགས་འཁོར་
 གྱི་ཅེ་མོར་མར་གྱི་རྩེ་མེ་བྱེད་པ་བཅུགས་པ་དང་། འོགས་ནམས་སྤྱ་བ་བ་བ་བྱེད་ལྟ་བུའི་དཀར་
 རྒྱན་བཅོས་པ་ནི་བོན་རྟེང་སོགས་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པས། དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་
 སློལ་འདི་ལ་དེ་འབྲེལ་གན་བསྐྱེད་ན་མི་རུང་གསུངས། དེ་ན་རྒྱལ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱ་ཞིང་བདུད་
 ཅི་ཁོལ་བའི་རྒྱངས་པ་ལས་བཀྲ་ཤིས་ཏྲགས་བརྒྱད། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་
 བྲག་མཐའ་ཡས་པས་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་མོས་པ་བྱ་གསུངས། འབྲུལ་བའི་
 དམིགས་པའང་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱ། ཆོགས་རྣམས་ལ་འོངས་སྟོང་བ་ནའང་བྱི་རྩིའི་དུས་ཡིན་ན་
 རང་ཅག་དགེ་ཚུལ་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་ཆོགས་འཁོར་ལ་སྟུང་བཏགས་ནས་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཡོད་
 པའི་དུས་རུང་གི་བཟའ་བཅའ་ནམས་ལ་བག་མེད་པར་སྟོང་ན་མི་རུང་སྟེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་
 ནས་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་རྣམས་འབའ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་གཞི་བྱས་པའི་
 ཆོགས་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་གསུང་ངོ་།¹ ནང་གི་ཆོགས་འཁོར་འབྲུལ་ན་རང་གི་
 འག་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་དཀར་ཞིང་ཆོ་ལ་སྤྱུལ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མདུན་དུ་ཡི་
 ལས་རྒྱུང་། རྩི་ལས་མེ། ཨ་ལས་མི་མགོའི་སྟེང་དུ་རི་རབ་ཅམ་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་རང་
 གི་ཐོད་པ་ཡིང་སྟེ་བཀོག་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་དེ་དམར་ཅིར་གྱིས་འགེལ། དེའི་ནང་དུ་
 རང་གི་ཕྱང་པོ་སྤྱག་ཅིང་གྱི་གྲག་གིས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གཏུབས་ཏེ་རྒྱུང་གཡོས་མེ་སྤར་བས།
 ཐོད་པའི་ནང་གི་རྣམས་ནམས་བཞུ་ཞིང་ཁོལ་བའི་རྒྱངས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ནམས་

1 མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་གང་ལ་དགོངས་ངོས་འཛིན་མ་བྱུག།

ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་བཀྱག་སྟེ་བདུན་ཅི་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱས་
ཏེ་འབྲུལ། གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་པ་འཁོར་ནི། སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོག་པ་འཁོར་
འབྲུལ་ཚུལ་གོང་དུ་མཐུལ་གྱི་སྐབས་དང་འབྲ།

དེ་ནས་གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། ཡིད་འོང་ལང་ཆོའི་དཔལ་
འཛིན་བྱུག་ཅུ་བཞིའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒྲ་
ཅན་དང་། དུང་ཅན་མ། སྤང་པོ་ཅན། རི་དྲུགས་ཅན་མ་ནང་གི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་དཔལ་
འཛིན་ཅིང་། འབྲུད་པ་དང་། འོ་བྱེད་པ་སོགས་འདོད་པའི་སྐྱུ་ཅལ་བྱུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་
མཁས་པ། ལུ་ཏིག་གི་སྤང་བ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་། དར་སྒྲ་ཆོག་པ་ཀྱི་ན་བཟའ་གསོལ་
བ། གནས་ཉེར་བཞི་སོགས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་ཞིང་སྐྱེས་དང་། རོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་
ཐོབ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ཁྱད་པར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲུགས་སྐྱེས་ཀྱི་པོ་ཉ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
འཕྲོས་པ་རྣམས་སྤྲ་མ་ལྷ་ཆོག་པ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ཏེ་སྤྲ་མའི་སྤྲུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
ཡུམ་རྩོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་མར་ཐིམ་ཞིང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
སྟོང་སྤྲུགས་རྒྱད་ལ་འབྲུངས་པའི་མོས་པ་བྱ། འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲ་མ་རྩོ་རྩེ་
འཆང་དང་སྤྲུགས་རྒྱད་གཅིག་པས་དེ་དང་མཉམ་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་མོས་པ་བྱ་
གསུངས། སྤྲ་མ་ལྷ་ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྩེ་དང་རྒྱས་པས་སྤྲུབ་པ་པོ་རང་གི་རྒྱད་ལའང་དེ་
ལྷ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ།

དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། སྤྱིབ་བྲལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། སྤྲ་མ་ལ་ཕུག་རྒྱ་མ་རིགས་བཞི་ཕུལ་བས་སྤྲ་མའི་
སྤྲུགས་རྒྱད་ལ་སྤྱིབ་པ་ཀྱུན་དང་བྲལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་རོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། རྒྱུ་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་
སྟོན་རྩོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་རང་སྤྱང་གི་རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བའི་ལུས་ཅན་གཉིས་དངོས་པོ་

གཅིག་ལ་ཚྭ་གས་པའི་བྱང་འཇུག་འཁྲུངས་པའི་མོས་པ་བྱ། སྒྲ་མ་ལྷ་ཚྭ་གས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
 རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་སྤྱར་པའི་
 མོས་པ་བྱ། གོང་གི་བྱིན་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འདི་དག་ནི་གསང་བ་འདུས་པའི་
 རྒྱུད་ནས་ཀྱང་གསུངས་མོད། གཙོ་བོར་བདེ་མཆོག་ནས་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ་
 ཡིན་ཏེ། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། གདམས་པ་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་
 འཛིགས་བྱེད། མཆོད་པ་བདེ་མཆོག་རྫོགས་རིམ་གསང་འདུས་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ་ཉམས་
 སུ་སྒྲངས་ན་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་འགྲོ་
 གསུངས་པས། སྟོན་འགྲོའི་སྐྱབས་རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐུག་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 ཀྱང་རུང་མོད། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཆང་བའི་ལྟར་
 བསྐྱེད་པ་དང་། མཐུག་གི་རྫོགས་རིམ་ཡང་གསང་འདུས་དང་སྤྱར་ན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།

དེ་ནས། ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞིའི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས། རང་གི་
 སྟོང་ག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་ལྷ་ཚྭ་གས་པ་རྣམས་སུ་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
 བད་བཞི་བརྒྱ་ཙ་བཞི་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྤྱར་བ་བྱེ་མ། རིམ་བུ། ཐང་། མ་སྤྱར་བ་ཙ་བ་དང་
 སྟོང་པོ་སོགས་བྱེ་བྲག་ལྷ་ཚྭ་གས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་སྟོས་ཏེ་སྒྲ་མ་ལྷ་ཚྭ་གས་རྣམས་ལ་བྲུལ་
 བ་དང་། དེའི་མཐུས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ནད་མཐའ་དག་ཞི་བའི་མོས་པ་བྱ། ཁྲིད་
 མཉེས་བབྱེད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་
 འདི་དང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲ་མ་ལྷ་ཚྭ་གས་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་བྲན་དུ་འབྲུལ་
 བས་བཞེས་སུ་གསོལ་ལོ། དེང་པན་ཆད་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདི་ཁྲིད་རྣམས་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་དབང་བས་ན། ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་གཏོང་ཞིང་རང་ཉམས་སུ་
 གཏོང་བར་མི་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྒྲ་མ་ལྷ་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེ་དུ་

གསོལ་བ་འདེབས། དེ་ཡང་ཁྱོད་མཉེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞེས་བ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སེམས་
 ཅན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་མཉེས་བར་མི་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཕན་བ་སྒྲུབ་དུ་བཅུག་ན་མཉེས་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། ད་ལྟ་
 རས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲ་མ་ལ་འབྲུལ་བའི་མོས་སྒོ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་
 ཅིག་ཡོད་གསུངས།

མཆེམས་འདིར། “དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆེ།”¹ ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་
 རས་སྒྲོད་པའི་ཉེན་སྒོན་བ་དམ་བཅའ་ཅན་དང་། སྒྲོད་པ་ཕྱིན་དུག་སོགས་ལ་སྒོབ་བར་དམ་
 བཅས་པའི་འདུག་སེམས་གཉེས་སྐྱབས་གཅིག་དུ་ཆོགས་གཟུང་། “སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཀུན་།”² ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་རས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུང་དུ་ཐོབ་བར་འདོད་
 པའི་བསམ་བས་རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཆེག་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞི་དང་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་སོགས་དང་།
 བཟའ་བའི་དམ་ཆེག་ བསྟེན་པའི་དམ་ཆེག་ སོ་སོའི་དམ་ཆེག་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་རིས་སྤྱ་
 མ་ཆད་བར་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་པའི་བར་དུ་བསྒྲུང་བར་དམ་བཅས་པའི་རིགས་ལྷའི་སྟོམ་པ་གཟུང་།
 དེ་ཡང་གཞན་དག་གིས། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་པོ་འདི་སྤྲུལ་སྟོམ་
 ཀྱི་སྟོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བའི་ཆོགར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སྤྲུལ་སྟོམ་གཟུང་བའི་
 ཀུན་སྒོང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་གྱི། སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བའི་ཆོགར་
 གཏན་ནས་མི་རིགས་གསུངས། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་སྟོམ་བཟུང་བྱས་པས་སྟོམ་པ་སྤར་མེད་
 གསར་སྐྱེས་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་སྤར་ཡོད་གོང་འཕེལ་
 དུ་འགྲོ་བས་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པའི་ཁོངས་སྤྱ་འདུ་བ་ཡིན་གསུངས། འདིར་སྟོམ་བཟུང་བྱ་བ་འདི་
 བལགས་པའི་ཁོངས་སྤྱ་གོ་བའི་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ།

1 ཕྱི་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༨ རྫོན་ཀུན། ཤེལ་བཅུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་ ༥༣༧༥

2 ཕྱི་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༧ རྫོན་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། རིས་པར་བྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་ 3༥༧9 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ།
 “སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་།” ཞེས་སོ།

དེ་ནས་བཞགས་པ་བྱ་བ་ལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བསྐྱོམ་བཞུས་ནི། སྤར་བྱས་ཀྱི་ཉེས་ལྟར་གི་
མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱས་ཆེ་འདིར་གཏུངས་ཤིང་། རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་འབྲས་བྱར་ངན་སོང་གི་སྤྱག་
བསྐྱེད་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱོད་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་
གཉིས་ཀྱིས་འཆེ་བའི་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་བྱེད་བ་རྒྱ་མཐུན་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་ཏེ་
སྤར་ཡང་ལས་ངན་གསོག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། ཡང་ལས་ངན་དེའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སོགས་
རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་བསམ་བས། སྤར་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་
རྣམས་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལས་ཀྱང་འགྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་སྤྲོད་འབྱེན་པའི་
སྟོབས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྤྱད་པའི་རྒྱས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་
པ་སྤྲོ་མ་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་བསམ་བས་དེ་ལ་རེ་སྟོས་འཆང་ཞིང་།
ཉེས་ལྟར་སྤྱད་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསམ་བས། སྤྱིང་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕྲུལ་བའི་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། རྟེན་ཀྱི་སྟོབས་དང་། བདུད་ཅིའི་འབེབས་སྤྱད་གི་དམིགས་པ་
ཤུགས་བྲག་སྐྱོད་བ་དང་། སྤྲིག་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་མོས་མཐོས་ཅམ་
མ་ཡིན་པར་ཡིད་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་འབྲེན་པ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱོད་བ་དང་། དག་ཏུ་ཡིག་
བརྒྱ་བཞུ་བ་རྣམས་གཉེན་སོ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྤྲིག་ལྟར་བྱང་
བར་མོས་ནས་བྱིན་ཆད་སྤྲིག་ལྟར་གཏན་དུ་སྤྱད་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་ཉོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་ན་སྤྱད་ཅིག་མ་རེ་རེར་
ནི་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྤྱད་སྤྲོས་པ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྟོག་པའི་སྟོབས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་
བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་ལོག་པ་ལྟར་བརྒྱ་བཞུ་ན་ཁྱི་སྤྲག་ཁལ་སོང་བའི་མཆོམས་ནས་སྤྲིག་པ་བྱང་
བའི་ཉམས་ཐན་སྤྱད་འབྱུང་བ་སྤྱོད་བས་བྱུབ་བས། ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་སྤྲག་སོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་
ཆོག་ཅམ་ལ་དམིགས་པར་མི་བྱེད། སྟོབས་ཐ་མ་འདི་ལ་བྱིན་ཆད་སྤྲིག་པ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་

སྒྲུལ་པའི་དམ་བཅའ་འབྲུལ་ན་རང་ཅག་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་བག་ཡོད་བསྟེན་པའི་མཐུ་
 རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་སྤྲིག་པ་མི་བྱང་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱུན་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པའི་
 སེམས་ཀྱི་སྤྲོགས་མཐུན་ཅམ་ཡང་མེད་ན་སྟོབས་བཞིའི་གནད་མི་ཆང་བས་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་དགའ་
 བས་སྤྲིག་པ་གཏན་དུ་བསྐྱུང་བྱས་པ་རྣམས་སྤྲིག་ལ་ཐུག་ཀྱང་བསྐྱུང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་གིས་འབྱུང་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་ན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེར་ནི་སྤྲོག་དང་བསྐྱོས་ཏེ་
 བསྐྱུང་སྒྲུལ་པའི་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ནའི་མན་ངག་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་རྗེ་སྒྲུལ་མས་
 གསུངས་གསུངས།

དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་བརྒྱུས་པ་བྱེད་ན། གཞན་རྣམས་བསྐྱེད་ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲུལ་
 ལྟར་ལྟར་རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ། ཐུགས་ཀའི་དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་ལས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་མོར་དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་དབག་མེད་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱས། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྗེས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
 བཅས་ཐམས་ཅད་མཆོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་
 རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས། དམ་ཆོག་དོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་སྤྲགས་ཐེང་
 ས་ཐོན་དང་བཅས་པར་ཐིམ། དེ་རྣམས་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་
 བ་གང་ནས་རྩ་བཞི་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་ནར་ནར་བྱུང་བས་དམ་ཆོག་དོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་
 ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབ་པ་རང་གི་རྒྱུ་
 པའི་སོར་མོའི་ཅིའི་བར་སོང་སྟེ། དེ་ནས་ཡར་རིམ་གྱིས་བདུད་ཅིས་གང་པའི་ཁར་རང་གི་སྤྲིག་
 ལྟར་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་བཏེག་ཅིང་འདྲེད་ནས་དབང་པོ་དང་བ་སྤྲིའི་སྟོ་
 ཐམས་ཅད་ནས་ནག་ཉིལ་ཉིལ་ཐོན་ཏེ་སྤྲིག་པ་དག་པའི་མོས་པ་བྱ་བ་ཞལ་ཤེས་ཡིན་གསུངས།
 དེ་ནས་སྒྲོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་ལྟར་བཤགས་
 གྱི་སྐྱབས་རང་གི་སྤྲིག་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་འདྲིར་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་

སྒྲེ་རུ་མི་སྟེར། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པའི་ཚུལ་ནམས་ཞིབ་དུ་བསམ་པས་སུན་འབྱིན་པའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་དེ། སངས་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྒྲིག་པ་སྦྱོང་བར་མཛད་པའི་
གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རེ་རེའི་མཆོད་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བདུད་ཅི་འབེབ་སྦྱང་གི་དམིགས་
པ་བྱ་གསུངས། འདིར་བརྒྱ་ཕྲག་གང་མང་དང་སྟེལ་ནས་བྱ། འདི་དག་ནི་བྱག་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་
དམིགས་སྦྱོང་བའི་སྟོན་འགྲོ། ཁྲིད་ཆེན་བཞིར་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་སྒྲིག་པ་སྦྱོང་བ་ཡི་གེ་བརྒྱ་
པ་སོགས་གྱི་ཁྲིད་ཡིན་ལ། འདིས་མཆོན་བསྟན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྦྱབས་འགྲོ་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཁྲིད་ནི་སྦྱབས་སེམས་གྱི་སྐྱབས་དང་། དྲིན་རྒྱབས་ལྷུང་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཟླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད་ནི་ཆོགས་གྱི་ཞིང་དུ་སྒྲ་མ་ལྷ་ཆོགས་བསྒྲོམ་བ། ཟླ་མ་མཆོད་པའི་པན་
ཡོན་བསམ་སྟེ་བྱག་མཆོད་སོགས་དང་། བསྟན་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསམ་སྟེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་གྱི་སྐྱབས་དང་། ཆོགས་གསོག་པ་མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་ནི་
མཐུལ་གྱི་སྐྱབས་རྣམས་སུ་ལག་དུ་སྒྲང་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་ནང་གསེས་མཐུལ་དང་ཡིག་བརྒྱ་
བརྒྱང་བྱག་གསུམ་ལ་འབྲུམ་ཕྲག་རེའི་གངས་གསོག་བྱ་བའི་བྱག་ལེན་ཡོད།

དེ་ནས་གཞུང་དུ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་མི་དགེ་སྒྲིག་པའི་ལས།། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་
ཆོག་ཟེན་དུ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བར་ཐོན་ཚུལ་མང་བས་མ་བྲིས་སོ།།

དེ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཆོན་མ་ཀུན་བྲལ་ཡང་།། ཞེས་
སོགས་གྱི་སྐྱབས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། མི་ལམ་གྱི་དགེ་
སྒྲིག་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་ཕྱད་པའི་དབང་གིས་སྒོ་བྱར་དུ་དགེ་སྒྲིག་
ཅིར་ཡང་འཆར་ཡོང་བས་སྒྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགེ་བ་རི་སྟེད་བསགས་པ་དེ་དང་འབྲ་
བར་རང་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་གསོག་རྒྱས་པ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་།
དེ་ལྟར་གསོག་རྒྱས་པར་སྒྲ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས། ཚུལ་
འདི་ནི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་འབད་བ་ཚུང་དུས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཆོགས་

བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཡིན་པར་རྗེ་སྒྲ་མས་གསུངས། རང་དང་རྒྱུད་ཆོད་མཉམ་
 པའམ། རང་ལས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་མཉམ་
 པ་འཕྲོལ་བ་དང་། རང་ལས་ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བར་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་དེ་དང་མཉམ་པར་མི་
 འཕྲོལ་གསུངས། མི་ལམ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་མི་ལམ་ན་དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གང་ཡང་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་། སད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཡི་རངས་བྱས་པས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་
 མིན་པ་གསོག་ཡོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་
 དུ་དགེ་སྤྲིག་བསགས་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་ལ་ཡི་རངས་བྱས་པས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་
 ནམས་མིན་པ་འཕེལ་ཡོང་བ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་། མི་ལམ་ན་དམིགས་པའི་
 ཆགས་ལུལ་གྱི་བཟང་མོ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་མི་ལམ་གྱི་བཟང་མོ་དེས་སད་
 པའི་གནས་སྐབས་མི་རྒྱན་པའི་སེམས་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་སྲུས་ཀྱང་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་དགེ་སྤྲིག་གང་ཡང་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོན་དུ་འགགས་ཅིན་
 ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དགེ་སྤྲིག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་བདེ་སྲུག་བསྐྱེད་པ་སྲུས་ཀྱང་བརྒྱུག་ཏུ་
 མེད་པ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ན་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲིངས་
 པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱེད་པ། ལུལ་བྱུང་མཁའ་བཙུན་བཙུན་ཆུ་འཛིན་འབྲུམ་
 དཀྱིགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རང་གི་ལུས་གངས་མེད་སྐྱེལ་ཏེ་ལ་ལས་དུང་དཀར་
 གཡས་འབྲེལ་དང་། ལ་ལས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་བཟུང་ནས་ཆོགས་
 ཞིང་རྣམས་ལ་ཕྱལ་ཏེ། བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ལུན་དུ་གནས་པ་དང་། གནས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་རག་ལས་པས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པ་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་གཅིག་ཡོད་གསུངས། མཚམས་འདིར་བརྟན་བཞགས་འབྲུལ་བའི་
སྐབས་ཡིན་ན། ལྷ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་སོགས་མཁའ་འགྲོ་བརྟན་བཞགས་
དང་། དེ་ནས། “ལྷོ་བཟང་དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་རྩོད་རྩེ་འཆང་།”¹ ཞེས་སོགས་རིགས་ལྗེའི་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱར་བའི་གསོལ་འདེབས་འདོན་ཞིང་མཐུལ་ཕྱལ་ཏེ་མཐུལ་བཤད་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱག་
སྟོལ་མཐོང་།

དེ་ནས་གཞུང་དུ་རྩོད་རྩེའི་སྐྱེལ་སྐྱེའཆི་མི་མངའ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ལན་“འདི་བརྟན་བཞགས་
གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་མི་དགོས།” གསུམ་འདོན་བའི་སྐབས། རང་ལུས་གྲངས་མེད་སྐྱེལ་ཏེ་སེང་གི་
བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་སྐྱ་ཆོགས་རྩོད་རྩེས་མཚན་པ་རེ་རེ། ལྷ་མ་ལྷ་ཆོགས་
རྣམས་ལ་ཕྱལ་ཏེ།² བྱིད་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྐྱེལ་འདི་རྩོད་རྩེའི་སྐྱེལ་སྐྱེའཆི་འཕོ་འགྱུར་གང་ཡང་
མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་དེ་བདག་ཅག་གི་མཐོང་བའི་ལྷལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་སྐྱེ་དེ་གར་ལ་བཞགས་པའི་
དམ་ཆོག་པའི་ལུས་རགས་པ་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུ་དེ་བདག་ཅག་སྤྱི་ཞིའི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་ལས་
གྲོལ་བར་མ་གྱུར་བར་དུ་མི་བསྐྱེད་བར་བརྟན་པར་བཞགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། དཔྱེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པ་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་གཅིག་
ཡོད་ཅིང་རང་གི་ཆོ་སྐྱབ་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་བསྟོ་བ་ནི། དེ་³ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས། ཞེས་སོགས་གྱི་
སྐབས་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱོར་དངོས་
མཐུག་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་འདིས་མཚོན་རང་གཞན་སྐྱེའཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་
གསོག་པའི་གཞི་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཕྱང་པོ་རྩེ་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་

1 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ། རྟོན་ཆ། ༤ ལྷ་མཚོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་། ཤོག་གངས་ 1639

2 རྣམས་ལ་རྟེན་ཕྱལ་ཏེ། དེ་བཤད་པ།

3 འདི་ ཤིང་དཔལ་ སྟོན་དཔལ་ དེ་བཤད་པ།

ཅད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་བ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་བྱ་བྱེད་གྱི་ནམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བཀའ་
འིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མས་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་
གོ་འཕང་སྐྱར་བ་སྐྱར་དུ་འཛོལ་པའི་རྒྱར་སྐྱར་ཅིག་སྟམ་དུ་བསྟོ་སྟོན་འདེབས། དེ་ཡང་དགེ་ཅ་
ནམས་སྦྱར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གང་གི་གནས་སྐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་
ནས། དེས་དགེ་ཅ་སྟེལ་བའི་རྒྱས་མཐུ་དེ་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་ནམས་གྱིས་
དགེ་ཅ་འཛོམས་པའི་རྒྱས་མཐུ་དེ་ཙམ་མེད་པར། མདོ་ལས་དབུལ་ཆུ་གསེར་དུ་སྤང་བ་སྤང་
གཅིག་གིས་ལྷགས་སྤང་སྟོང་གསེར་དུ་བསྐྱར་རྒྱས་བ་ལྟར། ལྷགས་སྤང་སྟོང་གིས་དབུལ་ཆུ་
སྤང་གང་པོ་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་བ་དེ་ཙམ་མི་ཐོན་པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་།
དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་ཅིང་རྒྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བའི་དགེ་ཅ་ནམས་འབྲས་བྱ་
སྤང་བས་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་མདོ་¹དང་སྦྱོད་འཇུག་²ནམས་སུ། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་སྐྱར་བའི་ཆུ་
ཐིགས་རྒྱ་མཆོ་མ་ཟད་བར་དུ་མི་འཛད་པ་དང་། སྟོན་ཤིང་བཟང་པོ་འབྲས་བྱ་སྤང་བས་མི་ཟད་
པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་འཇུག་བ་³དང་སྦྱོད་འཇུག་⁴གཉིས་སུ་ཁོང་
ཁོའི་འཛོམས་བྱ་དགེ་ཅ་དངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཅ་ནམས་
མ་སྟོས་པས། སྤར་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་རྒྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་
བསྟོ་བ་འདི་ནི་དགེ་ཅ་བའི་རྒྱ་བ་ནམས་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་ཡིན་པས་ནན་ཏན་
དུ་བྱའོ། ། གཞུང་འདིར་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་བཀའ་འིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མ་
དེས་དང་པོ་རང་ཉིད་ལམ་གང་ནས་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་གང་དུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་ཤུལ་ཆང་ལ་

༡ རྗེ་བཀའ་མདོ་སྟེ། མ་རྒྱུ་ཐོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ། འོག་གངས་ ༡༠༨ན།

༢ རྗེ་བསྟན་དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེས་ལྟ། སྦྱོད་འཇུག་ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་ ༩བ།

༣ རྗེ་བསྟན་དབུ་མ། འ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། འོག་གངས་ ༩༠ནན།

༤ རྗེ་བསྟན་དབུ་མ། ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞེས་ལྟ། སྦྱོད་འཇུག་ འོག་གངས་ ༡ན། ནས་ ༤༠ན།

མ་རྟོར་བ་དེར་བདག་ཀྱང་བཟུང་ཞིང་འབྲིད་དེ་སྐྱར་དུ་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་པ་ཡིན་པས་ཇེས་སུ་བཟུང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་འཛིན་དུ་ཆོད།

དེ་ནས་མཐུལ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཕྱལ་ཏེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྲུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་གཉེས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་སྤྲོ་མཐའ་དག་འགག་
པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་གྲུས་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་
སྟེ་མི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འདུག་གི་བར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
བདག་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱར་དུ་སྟེ་བ་དང་། རྒྱུན་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཉེ་བར་ཞི་བར་སྒྲ་མ་
ལྟས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་
སོགས་ལུགས་དག་བྲ། དེ་ཡང་སྟེ་དགའི་དོན་གཉེས་གང་ཞིག་སྐྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་འགལ་
རྒྱུན་ཕྱི་ནང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆོག་གས་གསོག་པ་གཉེས་གལ་ཆེ་བས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་བསགས་སྤང་བྱ་བའི་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པའི་སྟོམ་མད་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་
ཉིད་ཡིན་ལ། བདུན་པོ་དེ་དག་བསྐྱུ་ན་བསགས་སྤང་སྟེལ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་གསུམ་ཡང་
བསགས་སྤང་གཉེས་སུ་འདུ་བའི་ཚུལ་དང་། ཡང་བདུན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགོ་ཅ་སྟེལ་བ་
གཅིག་ཕྱར་འདུ་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྟས་བསྐྱབ་བདུས་སུ། “བཟང་པོ་སྟོད་པའི་ཆོ་ག་
བཞིན། ཕྱག་འཆོལ་ལ་སོགས་གྲུས་པར་བྲ།”¹ ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་དགོ་ཅ་སྟེལ་བའི་
ཐབས་གཙོ་པོར་གསུངས་སོ། དེར་མ་ཟད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུགས་ཇི་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་
ལག་བདུན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བསྟོ་བའི་ཁོངས་སུ་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོད་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཐམས་
ཅད་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་ཚུལ་གསུངས། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་མཁས་
མཆོག་དཔའ་བོ་གཉེས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བསྟོ་བའི་ཁོངས་སུ་ཐེག་པ་

1 རྟེན་བསྐྱར། དབྱ་མ། ཞི་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་སྤྲ། བསྐྱབ་བདུས། རོག་གངས་ 3བ2

༩ གསུམ་པ་དང་གུས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གསེལ་བ་འདེབས་པ་ནི། གཞུང་དུ། དེ་ནས་ལག་
ན་རྟོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། “སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་།། སྒྱོན་ནི་ནམ་ཡང་
གཟུང་མི་བྱ།། ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་།། སྒྱོན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ།།”¹
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མའི་སྒྱོན་རྟོག་གི་སྒོ་ཡེ་མ་ཤོར་བ་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྲན་ཤེས་ཡང་ཡང་
བསྟེན་ནས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་དང་དམ་
པའི་གསུང་བསྐོས་བཞིན་ལེགས་པར་བསམ། བྱད་པར་དུ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་མཆོད་ཐོས་པ་
ཅམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང་། དན་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་
བཤ། གསེལ་བ་བཏབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་དུ་སྦྱོལ་བར་མཛད་པའི་སྐྱབས་གནས་
བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ལ། དེ་ས་གཞན་ན་
མཛད་པའི་སྒོ་སྒྲོས་བཅས་ཉེ་གདུང་ཤུགས་བྲག་པོས། དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་གྱིས་གསེལ་བ་
གང་མང་བཏབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་
གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྲེས་པར་འགྱུར་བ། ངན་འགྲོར་མི་ལྟར་བ།

ཉ རྩེ་ལག་ལ། རྒྱུད། ན རྩེ་ལག་ན་རྩེ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད། འོག་གསུམ་ ༢༠ན། ལས་ལྷུང་བ་ལྷུང་ཟད་མི་འད་མེ། “སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྱེ་ནི་ཡོན་ཏན་
བཟུང་།། རྒྱེ་ན་མས་ནས་ཡང་བཟུང་མི་བྲ།། ཡོན་ཏན་བཟིན་ན་ལྷུང་པར་བཟུང་།། ཉེས་པ་ན་མས་ནི་དོར་ས་ལྷུང་ཉམས།།” ཞེས་སོ།།

ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཐོངས་པ། ཉོན་མོངས་བ་དང་ལས་ངན་
 བས་སྐྱབ་པར་དཀའ་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་བྲན་བ་ནར་མ་སྦྱི་བས་
 ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་རྩེ་མཐོ་རྩེ་མཐོར་འགྱུར་བ།¹ གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་
 པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་བ་དང་། བསམ་སྦྱོར་དགེ་བ་འཕེལ་བས་རང་གཞན་
 གྱི་དོན་བྱེད་ཀུས་པ། ངན་སོང་དུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ངན་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་ལུས་
 སེམས་ལ་གཞོན་པ་སྤྲོ་མོ་རེའམ་མི་ལམ་དུ་སྦྱོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདོངས་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་
 བ། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་འབྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཅུམ་དུ་
 བསྟེན་ཚུལ་བྱས་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཆོགས་རྒྱབས་སོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་
 ཏུ་རྫོགས་ཤིང་ལས་སྦྱིབ་སྦྱོབས་ཆེན་རྣམས་ངང་གིས་འདག་པར་འགྱུར་བ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་
 དངོས་གྲུབ་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་
 བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་པ་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བཤེས་
 གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཉག་ཏུ།² འོར་
 བཟང་། ཉེ་ལོ། ལྷ་རྩེ། མི་ལ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་པན་
 ཡོན་རྣམས་མདོན་སུམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བདག་ཀྱང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཟོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་དམ་
 གྱི་མཐེལ། ཆོགས་གཉིས་རབ་འབྱམས་སུ་དཔེ་ལག་པ། སྤྱི་བ་དང་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་
 པར་བྱེད་པའི་དུས་མཐའི་མེ་ལྷ་བྱ། དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་འགྲུག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱར་མདོ་རྒྱད་
 དུ་མ་ནས་ལེགས་པར་བསྒྲགས་པའི་ཐབས་ཐབས་མོ་སྒྲ་མ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་འདི་ལ། ལུས་དང་སྒོག་ལའང་མི་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྦྱོང་དང་། རྒྱབས་སོ་ཆེའི་
 བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀུས་པ་སྒྲ་མ་ལྷས་xx

1 ཆོགས་ཀྱིས་རྩེ་མཐོར་འགྱུར་བ། དེ་ན་དཔལ།

2 རྒྱལ་སྤྱི་ཉག་ཏུ་བྱ། དེ་ན་དཔལ།

མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གལ་ཏེ་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན། ཆེ་འདིར་ཡམས་དང་། མཛེ་
 སོགས་ནད་དང་། དུག་མཆོན་སོགས་དང་། གདོན་དང་ལོག་འབྲེན་གདུག་པ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་
 སྟོག་འཕྲོག་སྟེ། ཤི་ནས་དཔྱུལ་བར་ལྷུང་བ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐར་ཡང་། སྒྲ་མ་ན་བའི་ཡུལ་
 དུའང་གོ་རྒྱ་མེད་པའི་སར་སྐྱེ་བ་དང་། སྒྲ་མ་དང་ཐད་དུ་ཐེན་ཀྱང་སྤར་གྱི་ལས་ངན་པའི་བྱེད་པ་
 རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་སྤྲོན་འབྲིན་པ་ལ་ཆོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་།
 ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་བགེགས་སྤྱི་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་རྣམ་ཀྱངས་དུ་མར་གསུངས་པས་ན་སྟོག་ལ་
 ཐུག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། མི་ལམ་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་
 ལ་གནས་ཤིང་འཇུག་པའང་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག སྟོན་ཆད་བསྟེན་ཚུལ་ངེ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་
 རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་དང་བཅེ་བའི་རང་བཞིན་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོན་སྤར་མཐོལ་
 ཞིང་འཆགས་སོ།། བྱིན་ཆད་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་ལ་སྟོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་མི་འཇུག་སྟམ་དུ་བསམ་
 མོ།། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་པའི་སྟོགས་པའི་དབང་དུ་སོང་ཡང་། ཡོན་ཏན་ཁད་
 ཀྱིས་ཉམས་ཤིང་སྟོན་རང་གིས་འཕེལ་བས་ཆེ་འདི་བྱི་ཀྱན་ཏུ་སྤར་བར་འགྱུར་བས་མི་ལམ་དུ་
 ཡང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། མཆོན་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲེས་བཞིན་དུ་
 རེས་སུ་བཟུང་བའི་རྒྱ་ཆོགས་བསྟེན་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཅལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བར་བྱའོ་སྟམ་
 དུ་བསམ་སྟེ། དེ་ནས་གདམས་པ་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉེ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་འདོན།
 དེ་ཡང་ཐུག་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབས་འདིར། བྱིན་རྒྱབས་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ནས་རང་གི་བཀའ་ཁྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མའི་བར་མའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤིང་དེ་དག་
 ཀྱང་ངོ་མོ་སྒྲ་མ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤི་སྟག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་
 གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་གསུངས། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲ་མར་ལྟ་བུའི་
 དབྱེད་པ་བྱ་བའི་སྟོན་དུ་སྒྲ་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་ཤུགས་ཐག་ཏུ་
 བཏབ་པ་དང་། ཤུགས་ཐག་ལ་ཡུན་རིང་བའི་བསག་སྦྱངས་ལ་འབད་པ་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་

ནམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་གསུམ་སྤིལ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་¹པའི་ནང་ཆོན་ཆུ་མ་དང་ལྷག་
པའི་ལྷར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། གདམས་པ་འདིར་ཉེ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ལག་ཏུ་ཆང་དགོས་པས། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སྤྱིར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཆུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་
དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་ལ་བྱེད་དགོས་པ་
འོས་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་དགོངས་སོ།།

དེ་ནས་མཆོན་སྤྲུགས་ཀྱི་སློན་ཁྲིམས་སྤྲུགས་ཆུད་བསྐྱེད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་གདམས་
པ་འདིར། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་མ་ཞེས་པ་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་པའི་དམིགས་བཅེ་མ་དགྲ་
སློང་དུ་གྲགས་པ་དེའི་སློན་ཁྲིམས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དམིགས་བཅེ་མ་དེས་མི་ཆོག་
གསུངས། དེ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་ལས། “གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དག་བརྒྱ་ཅ་སོགས།། བྱས་
ནས་ཆུ་མ་རང་ལ་སྤྲིམ།།”² གསུངས་པ་ལྷར་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་ཁྱིད་དམིགས་སློང་སྐབས་གསོལ་
འདེབས་འདི་མ་མཐའ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མི་འགོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ།། མཆོན་སྤྲུགས་
གསོལ་འདེབས་འདིའི་སློན་ཁྲིམས་ལས་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཁ་བསྐྱར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།
མཆོན་སྤྲུགས་དང་དམིགས་པའི་ཁ་བསྐྱར་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་སོགས་ལས་རབ་འབྱུངས་ནམས་
འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། གཙོ་བོར་དད་པ་ལ་རག་ལས་པས་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། བྱི་
མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད། ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷན། གསང་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་
བསམ་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པས།

དང་པོ་(བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་)ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བཅེ་བ་
འགཅིག་ཆེ་དང་བྲལ་བ་ནི་འཕགས་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མཁའ་རབ་འགཅིག་ཆེ་དང་བྲལ་བ་ནི་
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་། མཐུ་སྟོབས་རུས་པ་འགཅིག་ཆེ་དང་བྲལ་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་གསང་བའི་

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲུམ། 9 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་ཡི་གེར་མཛད་ནས་རྗེ་ཡེད་མདའ་བ་ལ་བྱུལ་བའི་མན་
དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གཙང་དཔར། སྟོག་གངས་ 233

2 བཀའ་ཆོན་སློབ་ཐང་ཆོས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ། 2 ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ། གཙང་དཔར། སྟོག་གངས་ 333

བདག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མཐུན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་རེ་ཅིན་མིན་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འགྲན་ཆེ་ཀྱན་དང་
 བུལ་བ་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་
 གློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་རྒྱུ་བྱེད་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
 སོ།། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཅེ་བ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་དང་།

གཉིས་པ་(ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་)ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་གཅིག་ཡོད་པ་
 དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་པ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་ཞིང་། འཕགས་པ་ཕྱགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་གཅིག་
 ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་ཞིང་། འཕགས་པ་
 འཇམ་དཔལ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ནི་དཔལ་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེའི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་ཞིང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེ་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་
 པས། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཐུན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་
 བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་གློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་རྒྱུ་བྱེད་ལ་
 གྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་×× གཟུང་དུ་
 གསོལ་ལོ་སྟུང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།

གསུམ་པ་(གསང་བ་སྟག་པའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྩལ་བསམ་པ་)ནི། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་

བཅེ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རང་གཟུགས་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་
 ཡིན་ལ། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡང་འཕགས་པ་སྤྲུལ་
 རས་གཟིགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ལྟས་བྱང་
 པར་ཅན་ཡང་ཡང་བྱུང་ལ། ཡང་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་རབ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་
 རང་གཟུགས་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ཡིན་ལ། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་
 མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་
 པར་སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་དུ་མས་ལྷུང་བསྟན་ཅིང་བྱང་པར་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་སོགས་
 ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ལྟས་བྱང་པར་ཅན་གསལ་བར་བྱུང་ལ། ཡང་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་
 གྱི་མཁུ་སྟོབས་རུས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རང་གཟུགས་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་
 རྗེ་བཙུན་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་
 གྲགས་པ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ན་དོ་རྗེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པར་ཡབ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་དེ་ལྟ་
 བུའི་མཆོན་ལྟས་བྱང་པར་ཅན་གསལ་བར་བྱུང་བས། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བཅེ་
 རུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རང་གཟུགས་འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་
 པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་
 གྲགས་པ་བྱིད་ལ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། དུས་ཐམས་ཅད་
 དུ་××× རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ལོ་སྟམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་རྗེ་སྒྲ་མའི་ཕྱི་སྐྱབ། བྱང་
 སྐྱབ། གསང་སྐྱབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཞི་བའི་ལས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། བྱང་པར་དུ་བདག་གས། བསྐྱབ་བྱ་ཆེ་གོ་མོ་
 སོགས་གྱི་ཕྱི་གྲྭ་སྐྱབ་ནད་གདོན་སོགས་གང་ཞིག་ཞི་བར་འདོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་
 པའམ། ཉེ་བར་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ།། ཞེས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་
 གསོལ་བ་བྲུགས་པ་ཏུ་གདབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་གཤམ་རྗེའི་གཤམ་གྱི་རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པ་

ལས། “ལྷ་དང་བྱང་སྤོང་གིས་བཞད་པའི།། དེག་སྒྲགས་བསྐྱར་བར་མི་སྤྲོད་ན།། འདོད་ཆགས་
བྲལ་བས་བསྐྱད་པ་ཡི།། གསང་སྒྲགས་སྦྱར་བ་བསྐྱར་བ་ནི།། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།”¹
ཞེས་འདིག་ཏེན་པའི་ཆགས་ཅན་ལྷ་ཆངས་དབང་སོགས་དང་། དེ་དག་མཉེས་པར་བྱས་པའི་ལྷ་
མིའི་བྱང་སྤོང་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་དེག་སྒྲགས་ནམས་ལའང་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་པ་མངོན་སྲུང་
དུ་མཐོང་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་སྤོང་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལྷོ་བཟང་གྲགས་པས་ཡང་དག་པར་བསྐྱད་པའི་དེག་སྒྲགས་འདི་ལ་འབྲས་བྱ་དེས་པར་འབྲུབ་
པ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་སྒྲུབ་དུ་ཐུ་མ་ལ་དད་པ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ལས་སྦྱར་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་
པ་ཕྱགས་བྲག་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་སྦྱར་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་དང་། དེར་མ་བཟོ་²བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་ལས་སྦྱར་དང་། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་གསུམ་རང་གི་སེམས་ལ་
འཆར་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པ་ན། བན་ཚུན་ལྷོས་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་བ་ལས་
ངོས་མེད་པས། དེ་ལྷར་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་འཕྲུག་མེད་ངོས་ཟེན་པ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ལས་དེ་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་གཉིས་ལ་མ་ལྷོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་
པའི་ལས་སྐྱུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་
ལ་མ་ལྷོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན་ལས་མེད་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བས། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
མིན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོར་ཐལ་བ་སོགས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལྷོ་ཕྱགས་སུ་བཅུག་སྟེ་འདི་
ལྷར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་འཁོར་གསུམ་ཡོད་ཕྱགས་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྒྲུབ་པའི་དེས་པ་
བསྐྱེད། དེ་ལྷར་པན་ཚུན་ལྷོས་མེད་གྱི་འཁོར་གསུམ་མ་བྱུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་པན་ཚུན་ལྷོས་
བཏགས་ཅམ་གྱི་འཁོར་གསུམ་ལ་བྱ་བྱེད་གྱི་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱ་རྩས་སྒྲགས་ཉིང་འཛིན་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱ་ལས་འབྲས་བྱ་དེ་
དང་དེ་འབྱུང་བར་ནམ་གངས་དུ་མར་གསུངས་པས་བདག་གི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་སྦྱར་དུ་མཆིས་

¹ རྟེན་གཤམ་རྒྱུད། ༩ གཤམ་རྟེན་འདི་གཤམ་གྱི་རྒྱུད། ཏྲུག་པ་གསུམ་པ། འོག་གངས་ ༡༩༡ན།

² དེར་མ་བཟོ་ མོད་དཔར། སེར་དཔར།

པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པའི་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་དང་། ལས་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྱི་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོག་སྐྱབ་པའི་མཛའ་བཤེས་གཙོ་བོ་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་གང་གི་གནས་སྐབས་ནའང་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོག་སྐྱབ་པའི་མཛམ་ཅད་བདེ་སྐྱབ་དུ་སྟེར་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་། སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་ཤིང་། རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བརྒྱུད་སྟེ་ཕྱི་ལ་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་མནར་བའི་ལས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱགས་སུ་པན་བདེ་རོ་གཅིག་པར་སྦྱར་བར་འདོད་པའི་བསམ་བསྟན་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ཞི་སྟོགས་ལས་རབ་འབྲམས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་དོན་པོར་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། “རང་སེམས་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་འབྱུང་།། རིན་ཆེན་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་འབྱུང་།།”¹ ཞེས་དང་། “ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་།། དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཡི།། མཁས་པ་ལ་ནི་དངོས་བྱུང་ཉི།།”² ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་གསལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་ཕྱག་ན་བུམ་པ་དཀར་པོ་སྒྲ་བ་ལྷ་བྱ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་བཀང་བ་ཐོགས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཛོམས་ཏེ། བདག་གམ་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་བ་དཀར་པོར་གནས་པ་ལ་ཁྱུས་བྲས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་སྟོགས་བྱང་ཞིང་དག་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤེལ་གོང་ལྟར་དག་པར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་བྱའོ།། དེས་མཆོན་འཇམ་པོ་གཞན་གཉིས་ལའང་རྒྱས་པར་ལྷ་མོ་བུམ་པ་བདུད་ཅི་སྒྲ་བ་རྣམས་སེར་པོ་དང་། ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་སྟོགས་སྐབས་དང་སྦྱར། དབང་ལ་ལྷ་མོ་དམར་མོ། ཕྱག་གཡས་པས་བུམ་པ་དམར་པོ་བདུད་ཅི་དམར་པོས་བཀང་བ་དང་། གཡོན་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཁྱུས་བྲས་པས་སྤྲིབ་བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བསམ་བ་རན་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་

1 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད། ༤ གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད། རྟོག་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ 162བ3

2 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད། ༤ གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད། རྟོག་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ 162ན6

བྱང་བ་དང་། བྱད་པར་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་མ་དད་པ་དང་། ལོག་པར་འཁུ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་
དང་། སྤག་དོག་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱད་པའི་ལུས་ངག་གི་སྦྱོར་བ་རྩལ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཞིང་དག་ནས། ལྷ་མོ་ནམས་ཀྱིས་ཕྱག་གཡོན་པའི་ལྷགས་ཀྱས་སྙིང་ག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་བ་
དམར་པོ་རྒྱུད་གིས་བསྦྱོད་པའི་སྟེང་དུ་བསྦྱོན་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་ཁྱིད་ཡོང་བ་ནམས་རང་
གི་མདུན་དུ་སྟེབས་པ་ན་རང་ལ་ཆགས་ཤིང་འདུན་པ་དང་དད་གུས་ཀྱི་བསམ་བས་ལུས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དམར་ལམ་ལམ་དུ་གྱུར་ནས། རང་གིས་ཅི་གསུང་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པར་ཁས་ལྡང་
བར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་རྐང་པའི་བྱང་དུ་མགོ་བོ་སྦྱང་ཞིང་ཕྱག་འཆའ་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱའོ།

དྲག་པོ་ལ། ཐ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཁོ་བོ་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་ནག་པོ། ཁྱོས་ཤིང་རྩམས་པ་ཕྱག་གཡས་པས་གི་གྲག་དང་གཡོན་པས་ཐོད་པ་ཐོགས་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པ་ནམས་ཀྱིས། གི་གྲག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཀྱི་མགོ་ལ་སོགས་པ་
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཅོད་ཅིང་སྙིང་ལ་སོགས་པ་དོན་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བྲངས་ཏེ། དེ་ཡང་
གི་གྲག་བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་ལ་བཏབ་རེས་ཤིང་ཐུག་བསྐྱལ་མི་བསྐྱེད་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་བྱ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་ལུས་སེམས་ཕྲལ་ཏེ་ལུས་གི་གྲག་གིས་དུམ་
བྱར་གཏུབས་པ་ཐོད་པར་སྐྱགས་ཏེ་སྦྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་ཞལ་དུ་དམར་ཅིར་
ཅིར་གསོལ། སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སོང་བ་མཁའ་སྟོད་ཀྱི་གནས་སུ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟེ་
བར་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་མོས་པ་བྱ། བསྐྱབ་བྱའི་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སོང་བ་མཁའ་
སྟོད་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་བྱ་བ་ནི་རང་བཙོ་མིན་པར་རྗེ་ཆེ་མའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཆ་ཁོ་ངག་དབང་
གྲགས་པས་རྟོ་རྗེའི་སྦྱར་བྲངས་པ། “བརྒྱ་ཕྱེད་མཁའ་སྟོད་གནས་སུ་བཟོ་ཕུང་”¹ ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་དྲག་ལས་གཞན་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲམ་བར་བྱའོ།

བྱད་པར་སྐྱབས་འདིར་རྒྱས་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྒོ་འཕེལ་གྱི་མན་ངག་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

༡ འདིའི་ཕྱང་ཁྱངས་མ་རྟེན།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱུང་ཆེན་དཔལ་བོ་དོ་རྗེ་ལ་གསུངས་པ། “སྐྱུ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་
 གིས་གསལ།། ཐུགས་ཀྱིས་སྦྱར་དང་ཕྱག་མཆན་ཟབ།། སྒྲིགས་བམ་རལ་གྱི་སྒྲིགས་རལ་
 ཀྱིས།། འཆད་དང་ཚྱོད་དང་ཚྱུ་མ་པ་ལོ།།”¹ ཞེས་པ་ལྟར་ཉམས་སྦྱང་ལེན་ན། གོང་ལྟར་གསོལ་བ་
 བཏབ་པའི་མཆོམས་སྦྱང་བྱེད་པར་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བའམ།
 གསལ་བ། སྦྱར་བ། ཟབ་བ། འཆད་པའི་ཤེས་རབ་བམ། ཚྱོད་པའི་ཤེས་རབ། ཚྱུ་མ་པའི་ཤེས་
 རབ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་སེམས་དཔལ་
 གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་སེར་མོ་ཕྱག་ན་བུམ་པ་སེར་མོ་བདུད་རྩི་སེར་མོས་
 བཀའ་བ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཁྱུས་བྱས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་། ཁྱེད་པར་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་
 སོགས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་འི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་། རང་གཞན་ཀུན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་
 བདུད་རྩིས་གང་། བདུད་རྩིའི་རྩལ་སྤར་རྣམས་ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱུ་ཆེ་བ་མཐེབ་
 ཆོགས་ཅོམ་ནས་ཆུང་བ་རྒྱ་སྒྲ། མ་ལྟ་ནས་འབྱུ་ ཡུངས་ཀར། ཉིལ་འབྱུ་ཅོམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་
 སྒྲོད་སྒྲད་བྱི་ནང་། ལ་སྐྱུ་བགས་མཆོམས། ཀླང་དང་རུས་པ་ཚུན་ཆད་ཐམས་ཅད་གང་བའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་འགོངས་ཏེ་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་མཐའ་དག་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་འབྱེད་
 རུས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དང་ཁྱེད་པར་མེད་པར་གྱུར་སོང་སྟེ་པའི་
 མོས་པ་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་བདུད་རྩིའི་རྩལ་རྣམས་ལས་ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་གོང་ལྟར་
 རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འགོངས་
 ཏེ། སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལའི་རྩི་མོ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་རུས་པའི་
 ཤེས་རབ་གསལ་བ་དང་། ཡང་བདུད་རྩིའི་རྩལ་རྣམས་ལས་རྗེ་ཡིག་ཆེ་ཆུང་གོང་ལྟར་གྱུར་
 པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལས་ཐམས་ཅད་གང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འགོངས་ཏེ།

1 འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དཔལ་བོ་དོ་རྗེ་ལ་གསུངས་པ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྒོར། ཤེས་རབ་སྤང་བ་འཕེལ་བྱེད། ཤོག་གངས་ 245

གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཅི་དང་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་
 སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འགོག་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྱུར་བ་དང་། ཡང་བདུད་ཅིའི་རྩལ་རྣམས་ལས་ཕྱག་
 མཆོན་སྒྲེགས་རལ་གྱི་རྣམ་པ་ཆེ་ཆུང་གོང་ལྟར་གྱུར་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གང་བའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འགོངས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྤྱི་ཞིང་གཉིང་དཔག་
 པར་དཀའ་བ་རྣམས་ལའང་གཏུགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་བདུད་ཅིའི་རྩལ་རྣམས་ལས་སྒྲེགས་བམ་རྒྱུད་པ་དང་། རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྱག་པའི་
 རྟེ་བར་རྒྱུ་ཡིག་དང་། ཅིབས་རྣམས་སུ་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཙ་ནའི་ཡི་གེ་བྱག་གིས་མཆོན་པ་དང་།
 སྒྲེགས་རལ་སྒྲགས་མའི་རྣམ་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་མས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་གང་བའི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འགོངས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་
 གྲད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། འདི་དག་ནི་དེང་དུས་པལ་ཆེར་སློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་
 ཆུང་ཞིང་། སློ་གྲོས་ཅུང་ཟད་དེ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་ཞག་དུས་རེ་རེ་ཞིང་རེ་དམན་རེ་དམན་
 ལ་སོང་ནས་ན་ཆོད་མཐོན་པོར་སོང་བ་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་གང་ཡང་བློ་མི་ཀྱས་པ་
 ལ་སྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས། ལོ་ལྔ་ཞག་དུས་བཞིན་དུ་སློ་གྲོས་རེ་མཐོར་འགོ་བའི་རིགས་ཤིན་
 ཏུ་དཀོན་པས་ཅུང་ཟད་སློས་ཏེ་གིས་སོ།། གདམས་པ་འདིར་འདི་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་སློ་འཕེལ་
 གྱི་མན་ངག་གྲད་པར་ཅན་རྣམས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་རང་ཅག་དགའ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིགས་བྱེད་རེ་བཏོན་ནས་ཨ་ར་བ་ཙ་
 ཡགས་པོ་བགྲངས། སྒྲ་མ་མཆོད་པ་རེ་བཏོན་ནས་དམིགས་བཅེ་མ་ཡགས་པོ་བགྲངས་ན་སློ་
 གྲོས་ཆེས་ཆེར་འགོ་བ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མེད་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོ་པོ་ཡང་མན་ངག་འདི་དང་
 འཛིགས་བྱེད་ཞི་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་ཅུང་ཟད་དེ་བྱས་པས་སློ་
 གྲོས་ཅུང་ཟད་འཕེལ་བ་སྤྱོད་བས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ་ལག་ཏུ་ལོངས་
 ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ཆར་འབེབས་པར་འདོད་ན། གོང་ལྟར་གསེལ་བ་བཏབ་པའི་མཆོམས་ནས། བྱད་
 པར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་འཁོད་པའི་སྤྱི་འགྲོ་ཐན་
 པའི་འཛིགས་པས་གདུངས་པ་ནམས་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅི་བཅུད་ལོ་ཉོག་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པའི་ཆར་གྱི་རྒྱན་བཟང་པོ་རྒྱར་དུ་པབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་དུ་གསེལ་ལོ་སྙམ་དུ་གསེལ་
 བ་བཏབ་པས། ལྷ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་མི་ཡིག་དམར་
 སེར་འོད་ཟེར་རབ་དུ་འཕྲོ་བའི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཉྱུ་ཡིག་གིས་མཆོན་
 པའི་མི་ཡིག་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་པར་འཕྲོས་པའི་སྤྱི་ལོ་ནམས་སུ་རྩེ་ལྷ་
 མ་རེ་རེ་བཞུགས་པ་ནམས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་། མཆོའུ་དང་། རྩེ་བུ་དང་། རྟེན་ཀ་དང་། རྩ་
 མིག་འབབ་རྩ་སོགས་ན་གནས་པའི་སྤྱི་རྩེ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་ཏེ་སྤྱི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་པབ་པས། དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་གསྐྱེལ་དང་སྤྱི་བཙོག་སོགས་ལས་
 རྒྱར་པའི་ཉེར་འཆིའི་རིགས་ནམས་དང་། ཞེ་སྤང་། སེར་སྤྲ། ཐུག་དོག་སོགས་ལས་རྒྱར་པའི་
 བསམ་ངན་སྦྱར་རྩལ། ཉམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། བྱེ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་
 ཞེ་ནས་བདེ་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་རྒྱར་ཏེ། རྩེ་ལྷ་མར་སྤྱོད་ནས་གུས་པ་དང་དད་པ་ལུགས་
 དག་སྤྱོས་ཏེ། དག་ནས་གསེལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཕུག་འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་
 འབུལ་བ་དང་། བསྐྱོར་བ་བྱས་པར་མོས་པ་དང་། ཡང་རྩེ་ལྷ་མ་དེ་ནམས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱི་
 བོར་བཞུགས་ཏེ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་པབ་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྱི་གསྐྱེལ་སྤྱི་དང་། བྱད་
 པར་བཙའ་ཐན་སད་སེར་སོགས་ལས་རྒྱར་པའི་ལྷ་གི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འགྱར་གྱི་ལས་ངན་འབྲས་
 བུ་དང་བཅས་པ་བྱང་ཞིང་དག་ནས། ཅི་བཅུད་ལོ་ཉོག་སོགས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་དཔལ་
 འབྱོར་ཕུན་ཆོགས་ལ་རོལ་པའི་བསོད་ནམས་ཅན་དུ་རྒྱར་པའི་མོས་པ་བྱ། ཡང་ལྷ་མ་སེམས་
 དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་མི་ཡིག་ཉྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་
 པ་འཕྲོས་ཏེ། ཅི་བཅུད་ལོ་ཐོག་སོགས་རྒྱས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བརྩམས་པའི་འབྱུང་པོ་མི་

མིན་ཤེ་བརྒྱད་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱིན་འཛོར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལྟའི་ཆོགས་ལ་ཐོག་པས་
 སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་ངན་སྦྱར་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ཆར་འབབ་པའི་མཐུན་ཆེན་སྐབ་
 པའི་མོས་པ་དང་། ཐན་པ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་འགལ་ཆེན་ནམས་ལ་ཐོག་པས་རྩ་སྤྱར་
 མེ་དབུང་ཆེན་པོ་དང་འབྲུད་པ་བཞིན་དུ་གཏན་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་བྱ། ཡང་འོད་ཟེར་དེ་
 རྣམས་སྤྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་ཤེས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཏེ་ཆར་འབབ་པ་ལ་དགའ་སྤྱོད་ཆེན་
 པོ་དང་བཅས་ཏེ་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ། དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤྱིའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱིན་ཀྱི་
 བྱང་པོ་དག་དུ་དབྱུང་སྟེ་གནོད་པ་མེད་པའི་འབྲུག་སྐྱ་ཐབ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཆར་ཀྱི་རྒྱན་བཟང་
 པོ་པབ་པས། ཅི་བཅུད་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པའི་མོས་པ་བྱ། ཡང་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལས་ཆོགས་སྐབ་ན། ཐ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྣམ་ལུགས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། འཁོར་ལོའི་རྣམ་ལུགས་ལ་ཐོག་པས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་ཅི་བས་ཀྱི་རྩྱུ་ཡིག་
 ལ་ཐོག་པས་དེ་རྣམས་ཁོ་པོ་བཅུར་བྱུང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་མཐའི་དམིགས་
 བཅེ་མའི་ཐུགས་སྐྱེད་ལ་ཐོག་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་དང་ཇེ་ཐ་མའི་སྤྱིའི་སྒོ་བསྐྱེད་སྤྱར་
 བཞིན་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བགོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་འབབ་དུ་མ་འདོད་ན་དག་པོའི་དམིགས་
 པ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་དོ། ། འདི་དག་ནི་དང་སང་པལ་ཆེར་གཞན་དོན་ལྟར་སྤྱང་རེ་ལ་འཇུག་པ་ན། རང་
 གི་དགོ་སྦྱར་གྱི་འཕྲོ་རྒྱུད་བསྐྱེད་བྱེད་པ་མང་དུ་སྤྱང་བས་རང་གི་དགོ་སྦྱར་གྱི་ཞོར་ལས་གཞན་
 དོན་དངོས་སུ་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་པས་གསལ་བར་བཀོད་དོ། །

རྩལ་དེ་ཡང་བདག་གི་དཔལ་ལྡན་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་སང་པལ་རིམ་བསྐྱོམ་པ་པལ་
 ཆེར་ཡང་གཞན་གྱིས་ཆེ་སྐྱབ་འདྲ་བྱེད་རོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་མ་བྱུང་བ་ན། རང་གི་དགོ་སྦྱར་གྱི་འཕྲོ་
 བཞོལ་ཏེ་ཆེ་ཆོག་འདྲ་འདོན། ཆེ་གཟུངས་འདྲ་བཟང་གིན་འདུག་པ་སྤྱང་སྟེ། གཞན་དོན་བྱེད་
 དགོས་བྱུང་ནའང་ལམ་རིམ་སྦྱོར་བའི་སྟེང་ནས་བྱེད་ཆོག་པ་ལ་གཞན་མ་གོ་བ་ཡིན་གསུངས་
 ནས་ལམ་རིམ་གྱི་སྟེང་ནས་ལས་རབ་འབྲུམས་རྣམས་སྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པའི་ཁྱེད་མའི་ཉམས་

མགུར་དུ། “སླེ་དགའི་རེ་བ་མ་ལུས་སྒོང་བས་ན།། གདམས་བ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
སྟེ།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་དངས་ནས། བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུངས་ཞུ། “བྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཙོད་
པའི་ཆོགས།། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།།”² ཞེས་པའི་སྐབས་ཞི་རྒྱས་དབང་
དག་གི་དམིགས་པའི་ཁ་བསྐྱར་བྱེད་ལུགས་གསལ་བར་སྦྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་པོ་ཡང་གོང་
དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ལག་དུ་བྲངས་པ་བཞིན་བྲིས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལས་ཆོགས་སྐྱབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཆེ་བ་ཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་བདུན་ཅི་
འབེབས་སྤྲང་བྲས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གཞན་ཡང་འདིའི་སྐབས་སུ་དམིགས་བཅེ་མ་དགུ་སྒོར་གྱི་
དམིགས་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་སེམས་དཔའ་
གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོར། དབུ་ཐོད་ཀྱི་འོག་ལྷད་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱི་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་བ་ཙ་
ན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ནང་འཇམ་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ། དེའི་ཐུགས་ཀར་གསང་བ་འཇམ་
དཔའ་གསང་སྐྱབ་སྟེ་འཇམ་དབྱངས་གསུམ་བཅེགས། ལྷ་མའི་མགྱིན་པའི་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་ཐད་
ནང་དུ་བྱི་སྐྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་བ་ཉི། དེའི་ཐུགས་ཀར་ནང་སྐྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་
པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་གསང་བ་སྐྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་སྐྱན་རས་གཟིགས་གསུམ་
བཅེགས། ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀའི་ནང་དུ་བྱི་ཕྱག་རྡོར་གོས་སྟོན་ཅན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ནང་ཕྱག་
རྡོར་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་གསང་བ་ཕྱག་རྡོར་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཕྱག་རྡོར་
གསུམ་བཅེགས་ཉེ་སེམས་དཔའ་དགུ་བཅེགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་དུ་གསུངས། ཡང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དཔའ་དགུ་བཅེགས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་དུ་ཞུས་པར། སྐྱེ་འཇམ་
དཔའ་ཅི་གཅིག་གི་སྐྱབ་པ། གསུང་འཇམ་དཔའ་ཅི་གཅིག་གི་སྐྱབ་པ། ཐུགས་འཇམ་དཔའ་
ཅི་གཅིག་གི་སྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་སྟོན་ཆད་སྟེགས་བམ་གང་ནའང་མ་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་ཀྱི་

1 རྩེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་འབུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བུ། ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར། གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་ ༤༤ན ༡ ལས་ཆོགས་རྒྱང་དང་པོ་ཙུང་ཟད་
མི་འདྲ་སྟེ། “སླེ་དགའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྒོང་བས་ན།།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

2 རྩེ་ཙོང་ཁ་བའི་གསུང་འབུམ། ཁ་གསུང་ཐོར་བུ། ལམ་མཚོགས་སྟོན་འབྱེད། གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་ 3ན ༤

འགའ་རེ་གསུངས་ནས་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལྟ་གྲག་འཇམ་དབྱངས་ཤིག་སྟག་ཡིན་དེང་སང་
འདིའི་མན་ངག་ཐོད་དུ་ཆད་ཡོད་པ་འདྲ་གསུངས་ཏེ། དེ་སྐབས་ཁོ་ཐོ་གྲུ་སར་ལྷགས་པ་འགམ་
པའི་སྐབས་སུ་མཆིས་པས་ཉམས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པར་མན་ངག་ཐབ་མོ་ཅད་གཅོད་ཁུལ་བྱ་
བས། ཐཱ་མས་ཐུགས་ཁྲིལ་གནང་དོགས་ཀྱིས་ཡང་སྐར་ཁུ་མ་ཐོད། ཕྱིས་སུ་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པའི་
སྐབས་སུ་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་བགེགས་སེལ་ཐོགས་འདོན་འབའ་ཞིག་
ཅད་གཅོད་པར་འབྱམས་པའི་ངང་དུ་ལུས་པས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྟན་བརླུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་བདག་
པོར་ཁས་འཆེས་པ་དག་ལ་འདི་འདྲ་ཡོད་དོ་ཞེས་མཚོན་པ་ཅམ་མོ།། ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ལྟ་
ཅི་སྟོས། ཐུན་མོང་བ་དེ་ཅམ་ཡང་དེང་སང་སུ་རུང་རུང་ལ་བཞུགས་པར་མི་སྣང་བས་མན་ངག་
གི་རྒྱུ་ཆད་པར་དོགས་པས་པངས་པ་མེད་པར་གྲིས་མོ།།

དེ་ནས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་མཁན་སྟོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསམ་པའི་
སྟོན་གསལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་མཚོ་ཆེ། ཞེས་སོགས་
དང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པར་བསམ་པའི་སྟོན་གསལ་བ་འདེབས་པ་ནི། གང་དང་ལྡན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་ལམ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པར་བསམ་པའི་སྟོན་གསལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སྟོན་གསུམ་ལེགས་སྟོན་སྟོ་ཆེན་བཟོད་
ལྡན་པར་། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོང་གི་མཚན་སྟགས་གསལ་འདེབས་དང་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་
དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་
དུ་འདུལ། དེ་ནས་སྤར་བྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སུས་ཀྱང་དོན་མཛད་པར་མ་བྱས་པ་
སྟེགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟེགས་མར་ལུས་པའི་དཔྱ་རྟོད་འདུལ་དཀའ་བ་བདག་ཅག་ལ། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་གསལ་འདེབས་ནི། སངས་

རྒྱས་གངས་མེད་བྱོན་པས་མ་སྐལ་བའི།། ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐུགས་རྗེ་ཅན་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བསྐྱབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་པན་བདེ་འབྱུང་བའི་གནས་
 གཅིག་དུ་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཉི་བར་བསྐྱས་
 པའི་རྗེས་སྤྱང་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་དུ་མས་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་
 བར་མཛད་དེ་སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་གཅིག་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ། བྱད་པར་
 དག་བཅོམ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་ཤིང་
 སོར་བཞི་བ་རེ་དོར་བས་འདོམ་བཅོ་བརྒྱད་ཟབ་པའི་བྲག་པ་ཞིག་སྤྱར་བུར་གང་། དེའི་རྗེས་
 སྤྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དམན་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་རྗེས་སྤྱོད་པར་བདོ་བ་ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱ་སྤྱོད་པ། ཐོགས་
 མེད་སོགས་མཁས་བླ་པ་དུ་མས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་སྟོག་ལའང་མི་གཟིགས་པར་བསྟན་པ་ཉམས་པ་
 རྣམས་གསོས། གནས་པ་རྣམས་སྤེལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ཚུལ་དུ་མས་སེམས་
 ཅན་མང་པོར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་སྟོག་སྤྱལ། བོད་གངས་ཅན་འདིར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དང་སྟོག་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་མི་གཟིགས་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པའི་སྟོལ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ཚུལ་དུ་མས་འགྲོ་བ་
 རྣམས་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་དུ་ཟེན་ཀྱང་། སྤྱིགས་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་ལོག་པར་སྦྱོད་པའི་སྦྱོན་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་མཁས་མཆོག་པད་
 མའི་ངང་ཚུལ་དང་། མཉམ་མེད་རྩོ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འབྲེན་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་
 ཞུ་ཅོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་པར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དག་ཐེར་མཛད་
 ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསེར་སྤྱངས་བཅོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱན་དང་བལ་ཞིང་། བསྟན་པ་
 འི་མ་མེད་པར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པར་མཛད་པའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཐམས་
 ཅད་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། རང་ཅག་སྤྱིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱིགས་མར་གྱུར་པ་རྣམས་སྤྱིས་

བྱ་དམ་པ་དེ་དག་སྤྱི་ཡོད་པར་མ་ཁུས་པ་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་།
 ལྷག་པར་དེར་དུས་རྒྱུ་བའི་བསྟན་པ་ཡང་འཆི་ལྷས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལྷ་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱི་ཡོད་པར་
 བདག་ཏུ་མི་བཟུང་བར་ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་པ་ན། བསྟན་པ་ཉམས་པ་དང་སྤྱི་གས་
 མའི་སེམས་ཅན་མགོན་སྐྱབས་མེད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་
 སོས་མ་བཟོད་ནས། རྒྱུ་བའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཛད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 གསུང་གི་མཛད་པ། བཀའ་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱི་གས་གསང་མེད་
 པར་གོ་སྤྱི་ཡོད་པ་གིས་རྒྱུ་བ་བཞིན་འདོམས་པར་མཛད་པས། བདག་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་དང་ཁྱད་
 པར་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དགའ་མགུར་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་འབྲེལ་སྤྱི་བཞིན་ནི་ངས་ཅི་འབྲེལ་བཞིན་འཇུག་ཐབས་ཡོད་སྟེ་དུ་མིག་ནས་མཆི་
 མ་འབྲུག་ཅིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་གས་པའི་ཆོད་ཅེས་དུ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 བྱི་ ཐུབ་པའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱིས་ཐུབ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་སྤྱི་གས་དུས་སྤྱི་གས་པ་ཆོན་
 ཆེན་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུ་གང་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་སྤོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གས་པ་ངང་
 གིས་སྤྱང་ཞིང་བསོད་ནམས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྒྱུ་གས་པར་བྱེད་པ་ལའང་དུས་གསུམ་སྤྱི་གས་བཅུར་
 བཞུགས་པའི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་། གང་གི་བ་སྤྱི་ཡོད་ཁྱད་བྱ་རེ་རེའི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་
 སྟེ་དུ་བཀའ་བློན་པའི་གསོལ་འདེབས་ནི། དུས་གསུམ་སྤྱི་གས་བཅུའི་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཀྱི་ ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛོད་སྤྱི་ཡོད་མེད་མི་རུས་པ། གསང་གསུམ་
 མི་ཐད་རྒྱུ་བའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱང་། བདག་འབྲེལ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྱི་ཡོད་ལུས་དང་
 འཆོམས་པར་བསྟན་ཏེ་མཇུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་སྟེ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་
 པ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྤྱི་གས་རྒྱུ་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ནི་བཀའ་བློན་
 རྒྱུ་བའི་སྤྱི་གས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོལ་དུ་འདུའོ།

དེ་ནས་སྒྲ་མའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀྱང་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་ཏེ། སྒྲ་མ་
མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་སྟེ་གསལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་
ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་ནམས།། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲ་མ་བྱང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་
པོ་རིགས་ཀྱན་ཀྱི་བདག་པོ་དུག་པ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་སྟེ་གསལ་བ་འདེབས་
པ་ནི། ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི།། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲ་མ་རྟེན་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་སྟེ་གསལ་བ་
འདེབས་པ་ནི། སྒྲིབ་མེད་ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་བ་དང་།། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ནི་རྩ་བ་
དད་པ་སྐྱུང་བའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་འདུའོ།། ཡང་ན་བདེ་གཤེགས་སྐྱེ་གསུམ་ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱོད་
ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་ཞེས་སོགས་སྒྲ་མ་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་། ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ལོངས་སྐྱེ་
དང་། སྒྲིབ་མེད་ལྟན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་དུ་བཟླ་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་བདེ་
གཤེགས་སྐྱེ་གསུམ་ཞེས་སོགས་སྒྲ་མའི་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་ཞེས་སོགས་
ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་མེད་
ལྟན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་དབྱེ་
བསྟུ་གིན་ཏུ་མང་ངོ་།། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བ་འཆོལ་བར་འདོད་ན་སྒྲ་མ་
དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་དེའི་མན་ངག་གིས་མདོ་རྒྱུད་ནམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཟླ་དགོས་ཀྱི་
ཅུང་ཟད་ཅེས་ཀྱིས་ཆོས་པར་མི་བྱའོ།།

དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་ཞབས་གཉིས་སུ་ཅིར་ཀྱིས་འཇུས་གིང་ཞབས་ལ་སྐྱེ་
བོས་གཏུག་པར་མོས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཕྱང་ཚུགས་གསལ་འདེབས་བྱ་བ་ནི། ཁྱོད་ནི་སྒྲ་མ་ཁྱོད་
ནི་ཡི་དམ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱུང་སྟེ།། ཞེས་སོགས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ནི་སྐྱབས་
གནས་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོའི་བར་དུ་
ཁྱོད་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གཞན་མི་འཆོལ་བས་ཆེ་འདི་དང་འཆི་ཁ་བར་དོ་བྱེ་མའི་སྐྱེ་བའི་

གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྐྱགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱིས་གཟུང་
 དུ་གསོལ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་དང་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞིའི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྒྲོལ་དུ་གསོལ་ལོ། ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་
 ཐམས་ཅད་xxx བདག་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་སྐྱོན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 སྐྱལ་དུ་གསོལ་ལོ། ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་xxx བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། ཁྱོད་ནི་ཆོས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་xxx
 བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་
 སྒྲིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།

དེ་ནས་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པའི་མཐུས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཅིམ་ཞིག་
 གྱེད་ན་ཅ་བའི་ཆོག་ངེས་དང་བསྐྱར་ཏེ་བྲ། རྒྱས་པར་སྒྲོ་ན། རྗེ་སྐྱ་མའི་མན་ངག་སྐྱགས་སྐྱས་
 ནམས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་སྐྱོན་དུ་བརྒྱུད་པ་རྟོགས་ལྡན་པས་ཟེན་གྱིས་སྐྱ་བཞོད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་
 མཐུལ་སྐྱལ་ཏེ། རྒྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱ་མ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་བུམ་
 པའི་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ལོ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐཱ་མ་སྐྱབ་དབང་རྟོ་རྟོ་འཆང་
 གྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་སྐྱགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྟོ་རྟོ་འཆང་གི་སྐྱགས་ཀ་ནས་འོད་
 ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
 བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་ཏེ་སྐྱོན་དངས་པ་ནམས་ནམ་མཁར་བཞུགས། ཐཱ་མ་
 རྟོ་རྟོ་འཆང་གིས་དབང་བསྐྱར་པའི་དགོངས་པ་མཛད། སྐྱོན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་ནམ་མཁར་
 བཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ནམས་རང་གི་སྤྱིང་ཕྱོགས་སྐྱ་
 འཛིན། ལྷ་གར་མཛད་ཅིང་རྩོལ་མོ་བརྒྱུད་ཞེས་སོགས་ནས། བཟུལ་གང་ཞིག་མ་དང་། དབང་
 བསྐྱར་རྟོ་རྟོ་མ། ཞུ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཞེས་སོགས་གསུང་ཞིང་སྐྱ་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་དབང་གི་

ཆུས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་། བདེ་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་
 ཅམ་མེད་པར་ངེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་བྱམ་དབང་གི་ངོ་བོ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཞེ་སྤང་
 གི་ངི་མ་སོགས་ངི་མ་ལྟ་སྤྱོད་། ཆུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པས་དབྱ་
 བརྒྱན་ཅིང་། སྤྱན་དངས་པའི་དབང་ལྷ་རྣམས་རང་གི་བ་སྤྱིའི་སྒྲོན་མེས་པའི་མོས་པ་རྣམས་
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་རྣམས་རང་གི་དག་ནས་འདོན་བཞིན་དུ་མ་ཆད་པ་བྲ། དེ་ནས་བྱམ་པའི་
 དབང་ཐོབ། སྤྱན་མོང་བ་སྤོག་གཅིད། མ་བྱིན་ལེན་དང་། མི་ཆངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་
 ངི་མ་རྣམས་སྤར་བསགས་འདག་ཅིང་བྱི་མ་སྤོམ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་
 ཞིང་ཞེན་པའི་ངི་མ་འཁྱུད་པས་སྤྱོད་རྩེ་སྤྱོད་། ཞེས་སོགས་དབང་གི་དག་པ་རང་གི་དག་ནས་
 བཏོན་ཅིང་། བསྐྱོམ་བྱ་ལ་སྤྲོམ་མ་རྩེ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་མོས་པ་དང་། ཆོག་དོན་རྣམས་
 རང་གི་ཡིད་ལ་བརྟེན་འཕྲོད་ངེས་སུ་བྲ། གོང་དུ་དབང་གི་ཆུས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རང་དུ་རང་གི་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་བཟུང་སྟེ་འཁྱུད་པའི་བྲག་རྒྱ་
 བཅའ་ཞིང་། ལུས་ལ་འཁྱུད་པའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་བྱམ་དབང་གི་གཙོ་བོ་རྩོམ་བཟུང་
 དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྲ་བའང་སྤྲོམ་མ་རྩོགས་ལྷན་པའི་ཐེན་བྲིས་
 ལས་འབྱུང་ངོ་།¹

དེ་ནས་མཐུལ་དང་། སྤར་བཞིན་གསང་དབང་གི་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྲོམ་མ་རྩོམ་མེད་འཆང་
 ཡབ་ལུས་སྤོམས་པར་འཇུག་པའི་དགའ་བའི་སྤྱིས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ལུས་དབལ་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་
 དངས་ཏེ། སྤྲོམ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་བཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་
 དཀར་དམར་གྱི་རྒྱན་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་བྱུང་སྟེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 དང་གཙོ་བོར་རང་གི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་སྤྱོད་པ་ལས་བདེ་བ་སྤྱེས། སྤྱོད་བྱའི་བདེ་བ་འདི་ཡང་
 སྤྲོམ་ཡབ་གསང་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ལ་རག་ལས་པའི་

1 སྤྲོམ་རྩོགས་ལྷན་པའི་ཐེན་བྲིས་ཞེས་གསུངས་པ་རྩེའི་དངོས་སྤྱོད་སྤྱན་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་པོ་རྩོགས་ལྷན་འཇུག་དཔལ་རྒྱ་མཆོར་གོ་དགོས་མོད།
 དེའི་ཐེན་བྲིས་ཀྱི་དཔེ་དེང་མཇུག་དཀར་བས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

ཕྱིར། རང་དབང་དུ་བྱུང་ལུགས་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གསང་
དབང་གི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་བྱས་པས། ཐུན་མོང་བ་རྩལ་ལ། ཆོག་རྩལ། དག་འབྲལ་ལ་སོགས་
པ་དག་གི་དྲི་མ་རྣམས་སྤར་བསགས་འདག་ཅིང་ཕྱི་མ་སྟོམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་
དག་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་སྤགས་སོ་སོར་སྤར་ཞིང་ཞེན་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་པས་གསུང་དོན་རྒྱུད་།
ཞེས་སོགས་དབང་གི་དག་པ་བྲན་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་མཐུལ་ཕུལ་ཏེ། ཤེར་དབང་གི་ངོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐཱ་མ་ངོ་རྩེ་འཆང་གི་
ཡུམ་ངོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་ལས་རང་འབྲུག་ཉེས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ངོ་རྩེ་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ངོ་ལངས་མ་ལ་ཐིམ་པས། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་ཞེས་སོགས་
མཁའ་གསང་བྱིན་རྒྱལ་བ་བྱས་ཤིང་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འདུག་པས་ཡུམ་ཀྱི་ཐུར་སེལ་
ཀྱིས་རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་གཡོས་ཏེ་ཉེ་བའི་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་རྒྱ་རྒྱུ་འུམ་པ་ནས་ཡར་
སོང་བས་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་བཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱིན་པར་སྤྱེབས་པ་ན་དགའ་བ། མགྱིན་པ་
ནས་སྤྱིང་གར་སྤྱེབས་པ་ན་མཆོག་དགའ། སྤྱིང་ག་ནས་ཉེ་བར་སྤྱེབས་པ་ན་བྱུང་དགའ། ཉེ་བ་
ནས་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་བར་སྤྱེབས་པ་ན་སྤར་བ་དགའ་ལམ་པ། དེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་རྟེན་
པར་སྤྱེབས་པ་ན་མཆོད་པ་དམར་ལམ་པ། དེ་ནས་ནོར་བུའི་རྩ་བར་སྤྱེབས་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་ནག་
ལམ་པ། དེ་ནས་ནོར་བུའི་རྩེར་སྤྱེབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་ཡས་
བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེས་ཤིང་། ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བ་འདི་ཡང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་
སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤར་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་ལུགས་གཏན་
ནས་མེད་སྟམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྤར་ཡང་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཉེ་བར་
སྤྱེབས་པ་ན་དགའ་བ་སོགས་མས་བཏན་ཀྱི་དགའ་བཞི་འབྲེན་ཏེ། དགའ་བ་བཞི་པ་སྟོང་པ་དང་
སྟོར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་བྱས་པས། ཐུན་མོང་བ་བརྟུང་
སེམས་ཀྱི་གཞི་སེམས། ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་སྤར་བསགས་འདག་ཅིང་ཕྱི་

མ་སྒོམ་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་སྤང་བདེ་སྤྱོད་གི་ནམ་རེལ་དུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཁྱི་
མ་འབྱུང་པས་ཐུགས་རྟོ་རྗེ་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་དག་པ་བྲན་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་མཐུལ་ཕུལ་ཏེ་ཆོག་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མ་རྟོ་རྗེ་འཆར་གི་
གསུང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་
རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡབ་ལུས་དུ་སྤང་བཞིན་པའི་དུས་སུ། སེམས་ལྷན་
སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་འདི་
བསྒོམ་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་ཆུང་སེམས་ཅན་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡེ་
ཤེས་རང་སྤང་གི་རིག་མ་དང་ཁ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཅན་དང་། དེའི་དུས་ཉིད་ན་ཐུགས་ལྷན་སྤྱོད་
ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་
གསལ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འཇུག་
གི་གོ་འཕང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་དོན་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་གི་
སྒོ་ནས་བརྟུན་པར་བྱེད་པས་ན། དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུན་
པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་མ་གཉིས་པ་ཞིག་། དབྱེས་
བཞིན་ཐེམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར།། ཅས་པའི་དོན་ལྷ་མ་རྟོ་རྗེ་འཆར་ལས་རང་འབྲ་
གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས། རང་ལ་དབྱེས་བཞིན་དུ་ཐེམ་པས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཅིང་སྤྱར་ཡང་རང་ཉིད་འོད་དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དོན་ཀྱི་འོད་
གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱས་ཏེ། འོད་གསལ་དེའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་ཁྱབ་བདག་དང་
པོའི་མགོན་པོའི་སྐྱུང་ལྡན་བའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། ལྷ་མ་རྟོ་རྗེ་འཆར་གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་
གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བཏན་པོ་བྱ། དེས་ཆོག་དབང་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ལུན་མོང་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ཁྱི་མ་སྒོ་ནས་མཉམ་དང་། ལུན་མོང་མིན་པ་
སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་གཉིས་སྤང་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཁྱུང་།

པར་ཅན་བཞག་ཅེས་སོགས་དག་པ་བྲན་པར་བྱའོ།།

འདི་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་འདི་ནི། རང་ཉིད་རྩོམ་པའི་འཛིན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་འབྱོར་ལ་གནས་བཞིན་དུ་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་
 བངས་ཏེ། དགའ་བ་བཞི་པ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དགའ་བ་སྟོང་པ་དང་སྟོར་བའི་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་སྟོང་
 ཞེས་པ་རེས་དོན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། དབང་བཞི་པའི་སྐབས་སྤྲུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 དང་། སྦྱ་དག་པ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆོགས་
 པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱ་ཞེས་པ་རེས་དོན་གྱི་གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་གོ་བའི་སྟེང་ནས་སྟོང་
 ཚུལ་ཡིན་པས་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་གསང་བདེ་འཛིན་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་དུས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེམ་ཚུལ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་
 གླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་གསང་བདེ་འཛིན་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་
 དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་གནས་ཡོད་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་གསང་བདེ་འཛིན་གསུམ་
 རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་རྣམས་སོ་སོར་བསྐྱེད་པས།
 རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བསྐྱིག་དགོས་ཀྱི། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡ་མ་
 བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་མེད་གསུངས། གཞན་ཡང་མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆེས་རྩེའི་བྱང་
 རྣམ་འཛིན་གསུམ་གྱི་དབང་ཆེན་ཞུས་པ་ནས་བཟུང་ཉིན་རེར་འཛིན་གསུམ་གྱི་དབང་འཇུག་མ་
 ཆད་པ་བཞེས་པ་ནི་བྱིན་རྒྱལ་དབང་གི་ཚུ་བོ་མ་ཆད་པའི་ཕྱག་ལེན་གནང་བ་ཡིན་པས། འོ་
 ཅག་དེ་ཅམ་མ་རུས་ཀྱང་གླ་མའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་
 དུ་ལེན་པ་འདི་ཉིན་རེ་མ་ཆད་པ་བྱེད་སྤྱབ་ནའང་བྱིན་རྒྱལ་དབང་གི་ཚུ་བོ་མ་ཆད་པའི་ཉམས་
 ལེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བས་དོན་མི་རྒྱུད་ཞིང་། ལྷག་པར་གླ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་སྤྲུགས་ལམ་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་འདི་ཉིད་
 ཡང་ཡང་བསྐྱགས་པ་མཛད་ཀྱིན་ཡོད་གསུངས།

དེ་ནས་རང་ཉིད་བྱང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་རྣམས་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྔགས་
ཀར་ཉི་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གིས་མཆན་པའི་མི་ཡིག་གི་མཐར་ནང་དུ་ཨོ་ཨུམ་རྩྭ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་
ཨོ་ཨུམ་བཟོ་རྩྭ་ར་སི་རྩྭ་རྩྭ། ཞེས་རྣམས་འཆང་གི་མཆན་སྔགས། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཨོ་ཨུམ་ཞི་དང་།
དེའི་ཕྱི་རོལ་ཨོ་ཨུམ་གྱི་རུ་སྤྱོད་མ་ཉི་ཀའི་སི་རྩྭ་རྩྭ། ཞེས་རྣམས་འཆང་སྔགས་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་
རང་རང་གི་སྒྲ་མའི་མཆན་སྔགས་ཉེ་ཁོ་བོས་ནི། ཨོ་ཨུམ་གྱི་རུ་སྤྱོད་མ་ཉི་ཀའི་སྤྱོད་མ་ཉི་ཀའི་སྤྱོད་མ་
ན་རྩྭ་ཀ་སི་རྩྭ་རྩྭ་གིས་བསྐྱར་བར་དམིགས་ཉེ། ཕྱི་ནས་རིམ་བཞིན་བསྒྲ་ཡི་དམིགས་རྣམས་ཡིད་
ལ་བྱ་ཚུལ་བསྒྲས་བ་སྤྱི་ལྟར་བྱ། མཇུག་ཏུ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྤྱོད་དུ་བདག །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ་གྱུར་ཉེ། ཞེས་སྔགས་བརྗོད།

༥ བཞི་པ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤར་སྒོམ་གྱིས་སྒོ་སྤྱོད་
ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལྷ་བ་ལ། བཞེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནི། ཞིང་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ལ་བཞུན་སྒྲ་མ་
ལ། ཞེས་སྔགས་ཉེ། བདག་ཅག་སྒོ་བ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་དུས་གསུམ་
ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་
ལྟར་པར་བསྔགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ཁྱོད་ལ། མཆོད་ཅིང་གྲུས་པས་གསོལ་
བ་བཏབ་པའི་མཐུས། བདག་གིས་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་
ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཞིབ་དུ་བསམ་པས། བསམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ལ་དབུལ་པོས་
གཏེར་རྩྭ་པ་ལྟར་དགའ་བཞིན་སྤྱོད་བཞིན་དུ་འཇུག་ཅིང་། བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་སྤྱིག་པ་རྣམས་
ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤྱིག་པའི་བསམ་པས་བག་ཡོད་ཆེན་པོ་བསྟེན་ཉེ། སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་འགྲོད་པའི་མེ་
སྤྱོད་ཞིང་སྤྱོད་ནས་བཞགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་དང་གསོལ་བ་ཕྱགས་ཐུག་
དུ་གདབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བློན་བསམ་པས་མིག་ནས་མཆོ་མ་འཇུག་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་
བ་སྤྱི་གཟིངས་པའི་ཆོད་ཅམ་ཀྱི་དད་པ་དང་། གཅིས་ཤིང་པངས་ལ་འདོར་མི་པོད་པའི་གྲུས་པ་
ཆེན་པོས་ལུས་སྤྱིག་ཡོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་མི་བཟོ་བའི་སྤྱོད་བ་ཐུག་པོས་བསྟེན་པས། དགེ་

ཞིབ་ཏུ་བསམ་བས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྤྱར་དུ་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་བཤུགས་
 དག་སྐྱེ་བར་མཐོང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཅ་སྒྲོང་དག་ཏུ་འབྱུག །སྤྱག་བསུལ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱ་སྲིན་མང་པོས་གཅོས། ། ཞེས་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་བཤེན་གྱི་ལོ་རིམ་དང་
 མི་མཐུན་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་བསྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་མིན་པར། སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་བཤེན་ལའང་དུད་འགྲོ་དང་
 རྒྱ་སྤྲུལ་ཅན་སོགས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱག་བསུལ་ལས་ཐར་འདོད་ཉི་ཆེ་བས་མི་ཆོག་པར་
 སྲིད་པ་ལས་ཐར་འདོད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་
 བོར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཅ་སྒྲོང་ཞེས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོར་བ་སྤྱག་བསུལ་ལས་ཐར་
 འདོད་ནི་དུད་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རུས་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། སྲིད་ཅེ་
 མ་གཏོགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་མང་པོ་ལས་ཐར་འདོད་བསྐྱེད་རུས་པའི་
 ཕྱི་རོལ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ནི་སྲིད་ཅེའི་སྒྲོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བ་དེ།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྤྱར་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསུལ་ཡིན་པར་མ་གོ་བས་
 དེ་ཉིད་ཐར་པར་བཟུང་ངོ་། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྤྱར་པའི་འདུ་
 བྱེད་མཐའ་དག་ལས་ཀྱང་ཐར་འདོད་བསྐྱེད་རུས་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཆོས་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་རྗེ་སྐུ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་མ་ཡིན་ན་ཞིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བས་པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་
 ཆོས་རྒྱན་གྱིས། “མང་ཡང་སྤྱག་བསུལ་སྤྱག་བསུལ་གྱིས། འཇིགས་ནས་ཐར་འདོད་སྤྲུལ་ས་
 ལའང་ཡོད། ། ཟག་བཅས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས། ། ཡིད་འབྱུང་ཕྱི་རོལ་བ་ལའང་མཆིས། ། དེས་ན་
 འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི། ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་སྤང་པོ་འདི། ། སྤྱག་བསུལ་གྲུབ་དང་འབྲུབ་པའི་
 སྒོ། ། ཉན་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩ་ལྟར། ། དམིགས་ནས་སྒྲོམ་ན་བྱིངས་གཡོ་ལགས། །”¹ ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་འདིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟུག་པ་སྐྱེ་མ་དེ་ཉིད་གྱིས།

1 པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ༥ དེས་ལན་སྒོ་བཟང་བཞད་པའི་སྤྱི་དབྱེད་སྤྱི་གཙང་དཔལ་ རྟོག་གྲངས་ 393 ལས་ཆོགས་རྟུང་
 གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱག་བསུལ་འབྲུབ་དང་གྲུབ་པའི་སྒོད།” ཅེས་འབྱུང་ངོ་།

སྲིད་པའི་མཚོ་དང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་ཕྱི་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པ་འདྲ་མོ་ཞིག་གོ་ན་མི་
 ཡོང་བས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། “སྤྱག་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ།”¹ ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་འདྲུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འཁོར་
 བའི་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ད་ལམ་གསལ་པོ་ཞུས་ཡོད་གསུངས། འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་གོ་
 དགའ་བའི་གནས་སྤྱ་མཆིས་པས་རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐཱ་མ་མཚོད་པའི་གཞུང་ཞལ་
 རས་གསུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅེས་གྱིས་མགྲུ་བར་མི་དིགས་སོ།།

ཐར་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་པབ་པ་ནི། བཅོད་དགའ་བཅོན་ར་འདྲ་
 བའི་འཁོར་བ་འདི། ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་གིས་སྲིད་པའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྲིད་ཅེའི་
 སྟོམས་འདུག་ལྟ་བུར་ཡང་བཅོད་པར་དགའ་བའི་བཅོན་ར་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་དགའ་བའི་
 བསམ་པ་ནས་ཡང་མི་བསྐྱེད་པར་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བར་དིངས་པའི་བསམ་པས། སྲིད་པའི་རྩ་
 བ་བྱུང་ནས་འབྱེན་པའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། འཕགས་ལོར་བདུན་དང་། བྱེད་པར་མངོན་
 མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱང་གྱི་གཞི་རྟེན་ཁས་སྦྲངས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱང་ཐབས་
 ཡན་ལག་ལྔས་སྐད་ཅིག་གྱང་སྟོད་པ་མེད་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་སྟོན་པར་ཐར་པའི་རྒྱལ་
 མཚན་རྟག་ཏུ་འཛིན་ཏུས་པར་xxx འདིར། བསྐྱབ་གསུམ་འཕགས་པའི་ལོར་གྱི་མངོན་བཟུང་
 རྟེན། ཞེས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསུངས་ནས། སྤྱར་ཡང་། ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པར་བྱིན་
 གྱིས་རྫོབས། ཞེས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་གྱིས་སྤྱག་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུ་བ་འདི་
 དི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིས་བྱུ་འབྲིང་དང་བུན་མོང་བའི་ལམ་དེས་གྱི་སྐྱབས་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་
 ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་པབ་པར། སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་དིག་པ་ཡིན་ཚུལ་ལ་
 དེས་པ་བྱངས་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་རག་

1 རྟེན་བཅུ་ལྔ། ཚད་མ། ཅེ་སྟོན་དཔོན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ། ཚད་མ་སྤྱོད་པའི་ལེའུ། ཤོག་གངས་ 113ན3

ལས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་དང་ཅ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 ཚུལ་རྣམས་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཏིང་ནས་བྲངས་ཏེ་སྐྱབས་འདིར་ལག་
 ལེན་གཙོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་ནས། བསྐྱབ་པ་གཞན་གཉིས་པར་བྱིན་མཐའ་
 མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བྲང་དགོས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་
 སྐྱབས་འདིར་ལག་ལེན་གཙོ་བོ་རང་གིས་ཁས་བྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་
 བསྐྱབ་པ་མཐའ་མ་གཉིས་ལ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་དམན་ལམ་དུ་ཤོར་ཉོན་ཆེ། འདི་ལ་
 འགའ་ཞིག་གིས་དམན་ལམ་དུ་རང་གིས་མ་ཞུགས་ཆོག་པས་སྦྱུང་སྟེ། དེ་རང་དབང་མེད་པས་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱལ་ས་ལྟར་མཐོང་ནས། དེ་ལས་ཐར་འདོད་
 ཀྱི་བསམ་པ་བྱུགས་བྲག་པོས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་ན་དེ་ཉིད་དམན་ལམ་ཡིན་མོད་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་གྲུབ་ཆེན་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་འབྲེལ།

བཏང་སྦྱོམས། མར་ཤེས། དེན་བན་གསུམ་གྱིས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་།
 བྱམས་པ་དེས་སྙིང་རྩེ་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་
 གིས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་བྲག་པོས་བརྒྱམས་ཏེ་བན་པ་
 ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྟོ། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ནི་ལྟོངས།
 འཁོར་བ་སྐྱེ་དང་བྱུང་པར་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་མི་བཟད་པར་རབ་རྒྱ་འགྲིམས་པའི་ཉམ་
 ཐག་པའི་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་བསམ་པས་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་ཕན་
 པའི་བསམ་པ་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་འབྲུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མར་མ་
 གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། མར་གྱུར་པ་ཡང་གྲངས་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་
 དུས་སྔ་བྱི་བར་གསུམ་གྱི་མ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་

མགོ་སྟོམས་བྱེད་ལུགས་རྣམས་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་འབྲུལ་གྱིས་ངེས་པ་གཏིང་
 རྣམ་འཛོངས་པས་ཆེ་འདིའི་མ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་མེན་གྱི་བྱེད་པར་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་བའི་ངེས་ཤེས་དང་། ཆེ་འདིར་མའི་དྲིན་ལ་དཔགས་རྣམ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ལ་དྲིན་དེ་དང་མཉམ་པའམ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དང་། སྤར་ཡང་དེ་ལྟ་
 བུའི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱར་དགོས་ལུགས་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་
 རྣམ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་
 སྐྱབ་པའི་མཛའ་བཤེས་གཙོ་བོ་མ་གཞན་ཉིད་དུ་མཐོང་རྣམ་གཅེས་ཤིང་པངས་ལ་འདོར་མི་ཤོད་
 པའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་
 ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གིས་མཁར་ཞིང་། བདེ་བས་ཐོངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་
 པས་བཟོད་སྒྲགས་མེད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་གདུང་བའི་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ་
 བར་xxx

བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསམ་ཚུལ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤོ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་།
 ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་གིས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཐ་ན་མི་ལམ་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་ནི་རི་ཅམ་བྱང་ཡང་དུས་དང་གནས་
 སྐབས་གང་ལའང་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་
 པས། རང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བདེ་སྐྱིད་སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོགས་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་
 བར་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་པ་ལ། རང་གི་བདེ་སྐྱིད་སྤྱན་ཆོགས་སྐྱབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་དང་བྱེད་པར་
 མེད་པར་འཇུག་པར་རུས་པ་ཞིག་སྤྲོ་མ་སྤྲོས་xxx

རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
 གཙོང་ནད་འདི། ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་གིས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དེ་མ་མེད་

པའི་ལུང་རིགས་གྱི་སྟོན་ས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་བསམ། རང་གཅེས་འཛིན་འདི་མི་འདོད་པ་དང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་མཐོང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོད་པ་དང་རྒྱད་པ་
ཐམས་ཅད་གཅེས་འཛིན་དག་པོ་འདི་གཅིག་ལུས་ལན་པའི་འཁོན་ཞེ་ལ་བཞག་སྟེ་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་
གཞོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་འཛོམས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་xxx

གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་བསམ་ཚུལ་ནི། མ་རྒྱལ་གཅེས་འཛིན་བདེ་ལ་འགོད་
པའི་སྟོ།། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་ལུང་རིགས་དེ་མ་མེད་པས་སྟོན་ཏུ་
མ་ནས་བསམ་བསམ། གཞན་གཅེས་འཛིན་ཉིད་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱར་མཐོང་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་གཉིན་དང་ཐ་མལ་པར་གནས་
ན་ལྟ་བུ་ཅི་སྟོས། ཐམས་ཅད་དགའི་གཙོ་བོར་ལངས་ཀྱང་རང་གི་ངོས་ནས་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་
ཤིང་། རྟོན་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོན་བྱ་དང་། ལྷ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་བྱེད་པར་
མེད་པར་ལངས་པར་བྱས་པའི་ཡིད་འོང་གི་བསམ་བསམ་མཁྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མཉེས་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་འབྲུག་ཀྱས་པར་xxx

བདག་གཞན་བརྗེ་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་
སོགས་ཏེ། བདག་གཞན་བརྗེ་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་མང་དུ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་མདོར་བསྡུ་ན། རང་ཅག་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་སྟོན་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་བ་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་
ཅིང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་དབང་གིས། རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་པར་རྒྱད་པའི་
གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ཚུལ་དང་། སྟོན་པ་སྤྲེལ་ཆེ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་
པའི་སྤྲོ་རོལ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་གོམས་པར་མཛད་པས་རང་ཡལ་བར་
དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་
བྱིན་པའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་མཛད་ནས། སྤྲེལ་ཡང་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་བདག་ཅག་སྟོགས་

བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་པན་ཡོན་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནི། རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་སྐྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ།། ཞེས་སོགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། རང་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་འཛིན་ཏེན་དང་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུར་འགྲོ་ལུགས་ཞིབ་དུ་བསམ་པས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་ལ་ཉམས་ལེན་སྙིང་ཁོར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལུགས་བསྐྱེད་ཀྱས་པར་མ་

བདག་གཞན་བཞི་བའི་ཚུལ་དངོས་གཞི་ནི། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཞེས་
སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་ངེས་པར་བཞི་དགོས་པར་མཐོང་ཞིང་། བཞི་བར་ཡང་རུས་
ལ། བདག་གཞན་བཞི་བའི་པན་ཡོན་ཡིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། མ་བཞེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡིན་ཏུ་
ཆེ་བས་ན་བདག་གཞན་བཞི་བའི་བསམ་སྒྲུང་ལ་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་འདོན་དགོས་པ་དེས་ན།
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་བདག་གི་རྒྱད་སྟེང་
འདིར་སྦངས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེད་གཅིག་ཤུས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
གིས་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་པངས་
པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་ནས་དེ་དག་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་དང་མི་ལམ་དུ་འང་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ངས་བྱའོ། ། པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱིད་
ཀྱིས་མ་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་མཐུས་

ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་དགོ་ཕྱན་སྲུང་ཆོག་པ་དང་ཕྱན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
གསོལ་ལོ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་གཏོང་ལེན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱང་འགྲོ་འོང་ལ་བསྐྱོན་
པའི་དམིགས་པ་བྱ་ཞིང་། གསོལ་འདེབས་འདི་ལན་གསུམ་བཏོན་པའི་ཕྱག་སློལ་ཡོད། འདིར་
ཆོག་པ་བཅད་མི་མཉམ་པ་བྱུང་བ་ནི། བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གཞུང་འདི་དང་པོ་
ལྷགས་ཅོམ་གནང་བའི་སྐབས་ཆོག་ཤང་དང་པོ་འདི་མ་བྱུང་བར། གྱིས་སྤྲེལ་སྲས་རྣམས་
གྱིས་གཏོང་ལེན་འདི་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྙིང་པོར་ལགས་པས། འདིར་
སློབ་པའི་སྤྲེལ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཤིག་བྱུང་ན་ལེགས་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱིས་པར་བཏེན་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲིམ་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས།

ཀྱེན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་ནས་བསྐྱུར་བ། སློབ་འབྲོངས་
པའི་ཆད། སློབ་སྦྱང་གི་དམ་ཆོག་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། སྦྱོང་བཅུད་སྤྲེལ་
པའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་སོགས་དང་། མདོར་ན་བཟང་ངན་ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ཞེས་
སོགས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲེལ་པའི་དུས་འདིར་སྦྱོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་
དགོ་བའི་བདག་འབྲས་དང་། སྦྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱས་གང་བའི་
ཀྱེན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་སྤྲེལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
གང་དང་སྤྱི་ལའང་ལེ་ལན་མི་བདེ་བར་བདག་གཅིས་འཛིན་འབའ་ཞིག་ལ་ལེ་ལན་བདས་ཏེ།
གཅིས་འཛིན་དེས་བསག་དུ་འབྱུག་པའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཟད་པའི་རྒྱར་བསྐྱེད་ཏེ་ཀྱེན་
ངན་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་དང་། མདོར་ན་ཀྱེན་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཀྱེན་བཟང་ངན་གང་
བྱུང་ཡང་ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་འདྲིལ་བ།
འཕེན་པའི་སྦྱོབས། གོམས་པའི་སྦྱོབས། དཀར་པོ་ས་པོན་གྱི་སྦྱོབས། ལུན་འབྱེན་པའི་སྦྱོབས།
སློན་ལམ་གྱི་སྦྱོབས་ཏེ་སྦྱོབས་ལྗེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སློན་སྤྱི་རྒྱུ་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་།
དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་འཕེལ་བའི་ལམ་དུ་འབད་ཅོལ་མེད་པར་ངམ་

ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ། གང་ལའང་འབྱོར་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་སྒྲིམ་ནུས་
 དང་། ཆོགས་གསོག་པ། སྤྱིབ་བ་སྤྱོད་པ། གདོན་བགོགས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་པ། ཆོས་སྤྱོད་ལ་
 འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་བཞིའི་སྒྲོན་ས་རྒྱུ་དན་ལས་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལུས་
 གྱི་གཡོ་བ། དག་གི་བརྗོད་པ། སེམས་ཀྱི་བྱ་རྟོག་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རྣམས་བ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་རྒྱུ་དུ་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོ་སྤྱོད་གི་དམ་ཆོག་བཙུག་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་ཉེར་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་འདུག་སྒྲོག་ཆུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་དལ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་
 རུས་པར་མཐོང་།

དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་མ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མན་དག་འདི་གཉིས་
 གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སོ་སོར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པན་ཚུན་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 ཆུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་མེད་པས། གདམས་པ་འདིར་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཆུལ་གསུངས་པ་འདི་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 གནད་ཡིན་ཏུ་གོ་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་བདག་འདྲས་གནས་དེ་རྣམས་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་
 རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་བར་མི་རུས་མོད། འོན་ཀྱང་གདམས་པ་འདིའི་མན་
 དག་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་དབྱེས་བཞིན་དུ་སྦྱལ་བའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་གོ་ཆོད་འོལ་སྤྱི་
 ཅམ་བཤད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ནི་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་པའི་རྟོན་ལྟག་བསམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་དང་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ནི། སྤྱོད་རྗེ་དེ་ཡོད་མེད་དང་ཤུགས་ཆེ་
 ཆུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲོ་ལྟག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱོད་རྗེ་དེ་ཡང་གཞི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་
 རུས་འབྱུང་དགོས་པས། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྤྱི་བུལ་ལ་བཙུག་འདས་སུགས་རྗེ་ཅན་

༡ སྤྱོད་པའི་ དེབ་དཔལ།

དེ་ཉིད་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སློབ་རིགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་འབྲ་བ་གཉིས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་མར་ཤེས།
 ཇིན་པོ། ཇིན་གཙོ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྦྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་
 བདུན་མ་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་
 བསམ་པས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྦྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མན་ངག་
 ཅེས་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་མཛད་དོ།།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གྱི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱིས་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་
 བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མན་ངག་ལ་དམར་འདུས་བྱས་པས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་
 མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གྱི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཆུང་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དཀའ་ཞིང་གཉན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དང་
 པོ་ཉིད་འོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཉིད་འོད་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིད་འོད་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་
 སྟོམས་སྦྱབ། དེས་གཞི་བྱས་ནས་མར་ཤེས་ཇིན་པོ་གཉིས་བསྒྲོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་ལ་འདོར་མི་ཤོད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཞིག་བསྦྱབ། སྤར་
 ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་།
 བདེ་བ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བའི་སློང་ན་སྒྲིག་སྟེ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་
 བསལ་ཞིང་། བདེ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བསམ་སྦྱོར་རིང་བྱུང་མེད་པ་ཞིག་སྦྱབ། དེ་ནས་བདག་གཅེས་
 འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པས་དེ་ཉིད་དག་ཡི་གཙོ་བོར་བལྟ་ཞིང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་
 གྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་གང་གི་གནས་
 སྐབས་ནའང་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་བདག་གི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་མཐའ་དག་སྦྱབ་ཅིང་བདེ་
 གླག་ཏུ་སྟེར་བའི་མཛད་བཤེས་གཙོ་བོ་དང་། སྒྲ་མ་དང་སྟག་པའི་སྟ་རྣམས་དང་བྱུང་པར་མེད་
 པར་མཐོང་ནས། སྟོག་ལས་གཅེས་ཤིང་ནོར་གྱི་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་པངས་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་

འོང་གི་བྱམས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་སྤར་མར་ཤེས། རིན་འཛན་སོགས་ཀྱི་གཞིར་བཏང་སྟོམས་བསྐྱབས་ཐེན་ནས་སྤར་ཡང་
བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསམ་པས་བཏང་སྟོམས་སྐྱབ་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་མར་ཤེས་སོགས་
ཀྱི་གཞིའི་བཏང་སྟོམས་ནི་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཀྱང་།
འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་པན་པའི་སེམས་མི་མཉམ་
པ་མེད་པར་འབྱུག་པའི་བཏང་སྟོམས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་སྤར་མའི་བཏང་སྟོམས་ནི་ཉན་
ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཏང་སྟོམས་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་
དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཏང་སྟོམས་ལ་ཉི་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སེམས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་མཉམ་
གཏེག་གྱིས་འབྱུག་པ་ཞིག་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་མཐོན་པོ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞི་མ་ཚུལ་འདི་འབྲའི་བཏང་སྟོམས་ཤིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་སྐྱབ་སོང་ནའང་།
གཞན་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འབྱུལ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་མི་བྱུང་ཅེས་སྤྱོད་པ་བྱུང་
པའི་དབང་ཐུག་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་སྤྱོད་པ་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་གསུངས་གསུངས།

འོ་ན་མར་ཤེས། རིན་འཛན། རིན་གཞོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་འབྱུང་ན།
དེ་ལས་གཞན་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉིས་དམིགས་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་
བསམ་པས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། མར་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
པའི་ཡིད་འོང་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོན་བསམ་
པས་སྐྱབ་པའི་ཡིད་འོང་གཉིས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་འབྲེལ་ཡང་། རྒྱགས་ཆེ་ཆུང་
མི་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བྱམས་སྟོང་ཐེ་གཉིས་དང་ལྷག་བསམ་རྣམས་ལའང་
རྒྱགས་ཆེ་ཆུང་མི་འབྲེལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་བསམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོན་གྱིས་འབྱུལ་བའི་བྱང་ཆུབ་

༡ གཤམ་ཉམ་ དེབ་དཔར།

3 རྩེ་བརྒྱན། རྩེ་འབས། ཅུ་ རྩེ་བ་དཔོན་དཔའ་པོ། རྩེ་འཕེ་འབས་ཀྱི་རྒྱུད་ རྩོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ 394 ལས། “ཅུ་ལུ་
འཕོང་པ་ཡོན་ཏེ་མེད་ལ་རྩོས་། གཅན་བཟམ་མོནི་ལྷོགས་ནས་སུ། རྩམས་པའི་མཆོམས་ལས་འདས་ནས་ནི། འད་མི་ལུ་ཡང་ཟ་པར་

གཞན་ཐམས་ཅད་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ། སྟག་མོ་ལྷ་གྲ་དང་བཅས་པ་ནམས་
 གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལ་གཟེགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པས། “དེ་བས་ལུས་ཀྱིས་བསྐྱར་
 བར་བྱ་བ་ནི། གཡང་སར་རྒྱུད་ལ་ཐུག་པའི་སློག་ཡོད་པས།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་གྲ་
 བསམ་ལུགས་དག་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེ་ལུས་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བདག་ལ་
 སློག་ཏུ་གསུངས་སོ།། འདི་དག་ནི་གསེར་དབུལ་གྱི་ཁུར་པོ་བྱེད་ནས་བཅའ་དུ་བྱིན་ཀྱང་རྟེན་
 པར་མི་འགྱུར་བའི་མན་ངག་ཡིན་པས་གཅེས་པར་བྱངས་ཤིག

དེ་ལྟར་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྟོ་དུ་
 མ་ནས་བསམ་པས། བདག་གཞན་ངེས་པར་བཟླ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན། བདག་གཞན་བཟླ་
 བར་དགོས་ནའང་དེ་ལྟར་རྒྱས་སམ་མི་རུས། མི་རྒྱས་ན་འབད་པ་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་
 རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པས་བདག་གཞན་བཟླ་བར་རྒྱས་པ་ཡང་མཐོང་བ་ན།
 ཡང་བདག་གཞན་བཟླ་བར་རྒྱས་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེའམ་ཚུང་། ཚུང་ན་དགོས་པ་ཚུང་དུ་ཞིག་གི་
 དོན་དུ་དཀའ་ལས་ཆེན་པོར་འབྱུག་པར་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། བདག་གཞན་བཟླ་བའི་ཕན་ཡོན་
 དང་མ་བཟླ་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པས། བདག་གཞན་བཟླ་བའི་བསམ་སྦྱར་
 ལ་སྟོ་ལུགས་འཕེལ་ནས་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་བབྱང་དགོས་པ་མཐོང་བ་ན། བླ་མའི་
 ཐུགས་མེ་བསྐྱེད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལུགས་དག་བྱས་ནས་བདག་གཞན་བཟླ་བའི་ཉམས་ལེན་
 དངོས་གཞི་གཏོང་ལེན་ལ་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འདི་དག་སྟོང་པོར་རིལ་ན་བདག་གཞན་
 ངེས་པར་བཟླ་དགོས་ལ། བཟླ་བར་རྒྱས་ཤིང་། བཟླ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བདག་
 གཞན་བཟླ་བའི་བསམ་སྦྱར་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་བྱ་དགོས་པ་དེས་ན། བཟླ་བཅུན་ལྷ་
 མ་ཐུགས་མེ་དང་བཅེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁྱིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

འདོད།། གྱེ་མ་ཉི་བདག་ལ་བྱམས་པ་འདི། ཏུ་ཅང་མ་འོས་མི་བཟོད་དོ།། གང་ཕྱིར་མ་ཡིས་བདག་གི་བྱ།། ཟ་བར་འདོད་པ་ག་ལ་སྤིང་།། གང་ཕྱིར་
 འདི་འདྲའི་ལས་དག་ཀྱང་།། བྱེད་པར་ཚོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི།། བདག་ལ་བྱམས་པའི་དབྱ་པོ་དེ།། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད།།” ཅེས་འབྱུང་དོ།།
 1 རྟེན་བཅུན། རྟེན་རབས། ཏུ་ སྟོན་དཔོན་དཔའ་པོ། རྟེན་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། རྟེན་པ་བཟོད་པ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ 3བ6

གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གི་རྒྱུད་སྤྱིང་དུ་སྒྲངས་པའི་མཐུས།
 དེ་རྣམས་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་བདག་ལ་སྤྲིན་ནས་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་
 རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་བསམ་
 པ་ཐག་པས་གཏོང་བའི་མཐུས། དེ་དག་བདེ་དགོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྟེ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་ཉིད་དུ། དེས་ན་
 རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་བསམ་པས་སྤར་ལྟར་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱ་ནས། གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཞིང་བདེ་བས་
 སོངས་ཚུལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་དེ། དེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་དང་བདེ་བ་དང་
 ཐུན་འདོད་གྱི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་དང་ཐུན་པར་
 བསྐྱབ་པའི་ཁུར་རང་གིས་བཟུང་བའི་ལྟག་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཆོག་པ་ལ་བར་འདིར་གཏོང་ལེན་ཟེར་བ་ཞིག་བཅུག་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གཞན་གྱི་བདེ་
 དགོ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོན་པའི་པར་གཏོང་ཚུར་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་བྱས་པ་
 ཅམ་ལ་གཏོང་ལེན་གྱི་གནད་རྫོགས་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མི་བཟད་པ་ཞེ་སྤྲུགས་སུ་འཆང་
 བའི་གཏམ་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གཏོང་ལེན་ཟེར་བ་ནི་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་པན་
 ཡོན་བསམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་སྒོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་ཤིང་ནོར་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་ལས་ཀྱང་པངས་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་དེ། གཅེས་ཤིང་
 པངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཞིང་བདེ་བས་སོངས་ཚུལ་བསམ་
 པས་དེ་རྣམས་ལ་བཟོད་སྤྲུགས་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཐུན་འདོད་
 གྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་གིས་སྤྱི་ཞིང་། དེ་
 ཡང་བདེ་བ་དང་ཐུན་འདོད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཅམ་ལ་མི་བཞག་པར་སེམས་ཅན་

དེ་རྒྱུ་ལ། “ཉིན་མོངས་ཀྱིས་སྟོ་གཏི་ཐུག་སྟོངས།”¹ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་དབང་
མེད་ཅིང་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པས། གཅེས་ཤིང་པངས་པའི་
སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་པན་བཏགས་ཤིང་
འདོགས་པར་འགྱུར་བ་བདག་ལྟ་བུ་ལ་མི་རེ་ན་སུ་ལ་རེ། དེ་དག་གིས་པན་མང་པོས་བསྐྱངས་
ཤིང་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་བདག་ཀྱང་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ཤིང་སྟེར་
བའི་མ་ཆུན་དང་། ཐུང་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡལ་བར་འདོར་སྟེན་པའི་
དེན་གཞིའི་བསམ་པས། དེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་དང་ཐད་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་
དུ་ཐེ་ཆོས་དང་བག་ཆ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་དེ་རྒྱུ་སྟེ་
ཀྱི་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གི་རྒྱད་སྟེང་དུ་བྲལ་སྟེ་རི་སྟོང་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་
བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་ཤུས་ཉམས་སུ་སྟོང་སྟེ་དེ་
རྒྱུ་ལ་རྒྱད་པའི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། བདག་གི་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་ནས། དེ་རྒྱུ་སྟེ་པན་བདེའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་དང་ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ངས་བྱའོ་སྟེ་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་
སྟེ་སྟོར་བ་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་འགྲོ་འོང་ལ་བསྐྱེན་ཏེ་
ལེན་པ་དང་གཏོང་བའི་དམིགས་རྒྱུ་སྟོང་བ་ཡིན་པས་བྱམས་སྟོང་རྗེ། དེན་གཞོ། ལྷག་བསམ་
རྒྱུ་སྟེ་ལེན་གཏོང་ལེན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་ཞིང་གཏོང་ལེན་འདི་ནི་གཙོ་བོར་བྱམས་པ་ལྷག་བསམ་
དང་སྟོང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ལ་རྩལ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་མན་ངག་འདིར་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་། དེན་གཞོ་དང་ལྷག་བསམ་རྒྱུ་སྟེ་ལེན་གཏོང་ལེན་སྟོང་ལེན་སྟོང་མི་དགོས་
པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་པ་དེ་རྒྱུ་སྟེ་དང་གང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་གཏོང་ལེན་

¹ རྟོ་བསྐྱར། དབུ་མ། བི་རྒྱལ་སྐུ་ཞིབ་ལྷ། བསྐྱབ་བཏུས། བམ་པོ་བཏུ་བཞི་བ། སོག་གངས་ ༡༩༩༥

ཟེར་བ་ཞིག་མཆོམས་འདྲིར་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་མིན་ནོ།། གཞན་ཡང་བསམ་པ་དེ་རྣམས་
 གྱི་རིམ་བས་བདས་ཏེ་གཏོང་བ་དང་ལེན་པའི་དམིགས་པར་འབྲུག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 གཞུང་འདི་ཉིད་དུའང་། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བདག་གི་
 དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་འདྲིར། དེས་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་
 སྒྲ་མ་བྱུ་བ་པའི་དབང་སྤྲུག་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ཞེས་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་
 ཆེས་གསུངས་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོག་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དོན་གྱི་གོ་བ་ལེན་ལུགས་དང་བཤད་
 ལུགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆོག་གི་བྱས་པ་ཆེ། བཤད་གཞི་ཆེ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་མང་སོ་
 བགྲངས་པའི་ཆོག་གི་བྱས་པ་ཆེ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མིན་ནོ།། དེར་མ་ཟད་གཏོང་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་
 བྱམས་སྟོང་རྗེ་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་ཆོན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འཕུལ་རྒྱལ་ཡང་། གཏོང་ལེན་
 རྒྱང་ལ་བསྐྱོན་པའི་འཕུལ་འདེགས་ཅན།། བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིས།། འགྲོ་
 རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།། རྒྱལ་འདི་དག་ནི། བདག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་། གཏོང་ལེན་འདི་གཙོ་བོ་ལྷག་བསམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་རྩལ་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ཅིང་།
 བྱམས་སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཀྱང་འདྲིའི་ཁོངས་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་ཏེ། གཏོང་བ་ནི་བྱམས་པའི་དམིགས་
 རྣམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ལེན་པ་ནི་སྟོང་རྗེའི་དམིགས་རྣམ་དང་འབྲེལ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། དེར་
 མ་ཟད་དེན་གཙོ་ཡང་འདྲིའི་ཁོངས་ནས་ཆང་བས་ལོགས་སུ་བསྒྲོམ་མི་དགོས་གསུངས་པའི་
 མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་གོ་ཆོད་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འདྲ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་མཁས་པར་
 གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་མ་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་དཀའ་གནས་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་ཅམ་སྟེན་བྱས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་འདུག་ན་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ།

དེ་ནས་ལྷག་བསམ་གྱི་ཆོན་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འཕུལ་རྒྱལ་ནི། གཏོང་ལེན་རྒྱང་ལ་
 བསྐྱོན་པའི་འཕུལ་འདེགས་ཅན།། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཏོང་ལེན་གྱི་འཕུལ་འདེགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་བྱམས་སྟོང་རྗེ་ལྷག་བསམ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་བས་བདས་ནས། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་

མཐའ་དག་སེལ་ཞིང་། བདེ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་ཁུར་དེ་རང་ལ་བབ་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་
 ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པ་དེ་སྤྱལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་པ་ན། དེའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་¹འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་
 བའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པས། ད་གཟོད་གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཚུལ་
 ལ་ངས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་ཤིང་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྟོས། རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་
 ཞིག་མ་ཐོབ་ན་རང་དོན་ཡང་མཐར་མི་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པས། ཡོན་ཏན་དེ་
 རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པས་རྟེན་བྱས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་
 པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ལྷགས་པ་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་xxx
 འོ་ན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་ཁུར་རང་ལ་བབ་
 པར་མཐོང་བ་ན། དེའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་མོད་
 མཆམས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་མང་པོས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི་
 གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མི་ཤེས་པས་གཞན་དོན་དུ་ཞི་བ་རྒྱུད་པས་
 ཆོག་པར་འདྲིན་པ་མི་ལྟོག་པར་མ་ཟད། རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་ཤེས་པས་རང་
 དོན་དུ་ཞི་བ་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་འདྲིན་པ་ཡང་མི་ལྟོག་ལ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པས་རྟེན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་
 དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་མོས་མཐོ་ཅམ་མ་གཏོགས་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་ནི་སྤར་ལྟར་ཆོག་འདྲིན་
 གཉིས་པོ་ལེགས་པར་ལྟོག་པའི་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པས་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་
 པའི་རྟེན་བྱས་ཚུལ་རྣམས་ཆང་བའི་སྟོན་སྐྱོད་དགོས་པ་ནི། རྗེ་སྤྲེའི་མན་ངག་ལྟར་པ་
 སྤྲེའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ན་ལམ་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་པས། མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་སེམས་

¹ ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ དེབ་དཔར།

བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་རྒྱས་པའང་དགའ་བ་ནི། ལྷ་མ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཕུར་བུ་ལྟོགས་སྒྲ་མ་བྱམས་པ་དང་། ལུང་སྐྱོ་རྩལ་པའི་རྩོམ་དང་། འཛིགས་མེད་དབང་པོ་
 གསུམ་གྱི་གསུང་སྟོས་དང་སྐར་ནས་གསུངས། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསམ་པ་ནས་
 གཏོང་ལེན་གྱི་བར་དེ་རྣམས་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་།
 དེའི་གོང་གི་བཏང་སྟོམས། མར་ཤེས་སོགས་དང་། མཇུག་གི་ལྷག་བསམ་གྱི་ཆོན་གྱིས་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་འཕུལ་རྒྱལ་རྣམས་ནི་མན་ངག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། བ་རྩེ་བཅུན་སྒྲ་
 མ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལྷག་བསམ་ནས་མན་ངག་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་བྱང་སྟོན་གཟུང་རྒྱལ་ནི། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྐྱེད་གཅིག་ལམ། ཞེས་
 སོགས་ཏེ། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བསྐྱེད་
 བ་གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད། ཉེས་བྱས་ཞེ་
 སུག་ རྩོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མ་གོས་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
 མིག་འབྲས་ལྟ་བུར་བསྐྱང་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་བསྐྱས་པའི་སྟོན་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་བལྟ་བར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་
 བྱའོ།། རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུའང་གཏོང་བར་
 མི་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱས་པར་xxx

དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་དང་། འཇུག་སེམས་གཉིས་སྤྲལས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་དང་།
 རིམ་ཅན་དུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ། འོ་ན་སྟོན་འཇུག་གཉིས་སྤྲལས་གཅིག་
 ཏུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་འདིས་འཇུག་སྟོན་མཆོན་ཉིད་པ་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་སྟོན་འཇུག་གཉིས་དུས་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱིར་སྟོན་འཇུག་གཉིས་རིམ་ཅན་སྐྱེ་བར་ངེས་ཀྱང་། སྟོན་
 སེམས་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། སྟོན་འཇུག་གཉིས་རིམ་

ཅན་དུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་། སྟབས་གཅིག་དུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་གཉིས་གང་གི་སྟོན་སྲུང་སྟོན་
 གྲངས་ཀྱང་སྟེ་མི་སྟེའི་ཁྱད་པར་མི་རྟེན་པས། སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་དང་འཇུག་སྟོན་མཆོན་
 ཉིད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྟེ་བར་འདོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་སེམས་
 ལ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཙམ་སྟེས་པས་ཀྱང་། སྟོན་འཇུག་གཉིས་སྟབས་གཅིག་དུ་ལེན་པའི་
 ཆོ་ག་བྱས་པས། འཇུག་སྟོན་མཆོན་ཉིད་པ་མི་ཐོབ་ཀྱང་འཇུག་སེམས་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་ཐོབ་
 པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་རྗེས་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་
 འགལ་བ་མེད་དམ་སྟེ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལྷུང་བ་ལ་སྟོར་ན་ཅ་ལྷུང་དངོས་གཞི་
 འབྱུང་མི་འབྱུང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁོ་ན་ལས་ཡིད་ཆེས་བཅའ་དགོས་པས་མཆོམས་
 ཟེན་པར་དཀའ་ནའང་། མ་ཆགས་པ་དང་ཉམས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྟོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ་གསུངས་པ་
 ལྟར་འདུལ་བ་སྤྱིའི་འགོ་ལུགས་དང་བསྟན་ཆོག་མིན་དབྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ནའང་བདག་འདྲ་སྟོན་
 སེམས་ལ་སྟོང་བ་སྟེས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྟོན་སེམས་གོ་བའི་ཡུལ་དུའང་མེད་པ་དུ་མས་སྟོན་
 འཇུག་སྟབས་གཅིག་དུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་ཀྱངས་དུ་མ་བྱས་པ་འདི་ལ་ནི་སྟོན་འཇུག་དངོས་
 གནས་ལྟ་ཅི་སྟོས་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པར་དཀའ་ནའང་། དེ་རིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་བསྐྱང་དགོས་ཏེ། མ་སྐྱང་ན་གྲངས་པའི་བར་མའི་དགེ་
 བ་དང་འགལ་བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་ངོ་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་ཆུ་མ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་འོ་སྟོལ་ལྟ་བུས་བྱང་སྟོན་ཆོ་གས་གྲངས་པ་འདི་ལ་བྱང་སྟོན་མི་སྟེ་ཡང་། བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་
 ངེས་པར་བསྐྱང་དགོས་ཏེ། མ་སྐྱང་ན་ལྷུང་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ནན་ཏན་གདམས་སོ། འདི་ལའང་
 འགའ་ཞིག་གིས་ལམ་རིམ་དུ་སྟོན་སེམས་བཙས་མིན་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་འཇུག་
 གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་། ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཙམ་སྟེས་པས་དེ་གཉིས་སྟབས་
 གཅིག་དུ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་སོ་སོར་བཤད་པས་གང་ཟག་སྟེ་མ་དེ་རིགས་ཀྱིས་སྟབས་གཅིག་དུ་
 ལེན་པའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཁས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སྟོན་ལེན་པའི་ཚུལ་

བཅོད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་དགུ་མ་ལུས་ཁྲིས་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁོང་ཁྲིའི་
 ཉེས་དམིགས་དང་། བཅོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སོ་སོར་དཔྲོད་པའི་ཞེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པ་བྱངས་
 ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གཉིས་སོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དང་། དེ་ཡང་གཉེན་དང་བར་མར་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐམས་ཅད་དཔྱར་ལངས་ཏེ་གཞོད་པ་
 ཟུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གཤེ་ཞིང་མཆང་འབྱུ་བ་དང་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤངས་
 རྣམས་ཀྱི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རིགས་པའི་འབྱུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱད་ཅིག་གྱུང་མི་ཁྲི་བར་

གཞོན་ལན་པན་བ་སྐྱབ་བས་གཞོན་བ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་
བཟོད་པ། ཆོས་ལ་དེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་xxx

བཙོན་འགྲུས་ནི། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ། སེམས་
ཅན་རེ་རེའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་ཉིད་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་གྱི་
མེད་ནང་དུ་དུས་ལུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་བ་ཀྱི་མཆོད་པར་དུ་གནས་དགོས་བྱུང་ཡང་རང་ཉམས་ལ་
དཔགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱག་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཤས་མི་བཟོད་
པའི་སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱད་ཅིག་ཡང་སྒྲོ་བ་མེད་པར་སྐྱར་བ་སྐྱར་དུ་དེར་གནས་ཤིང་འཇུག་
བ་སོགས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བཙོན་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་xxx

བསམ་གཏན་ནི། བྱིང་མྱོད་ནམ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་སྤངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། མི་
རྟོག་གསལ་བའི་ངར་ལྡན་གྱི་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་བ་ལ་འཇུག་པ་ན། གསལ་ངར་གྱི་བར་ཆོད་བྱིང་
བ་བྱང་ན་དལ་འབྱོར་སོགས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་གདམས་ངག་དང་། མི་རྟོག་པའི་བར་ཆོད་
མྱོད་པ་བྱང་ན་མི་རྟོག་པ་སོགས་སྤངས་པའི་གདམས་ངག་དང་། མི་རྟོག་པའི་བར་ཆོད་ནམ་
གཡེང་བྱང་ན་ནམ་རྟོག་ངོས་ཟེན་དང་། འབྲལ་གཅོད་སོགས་ནམ་གཡེང་འགོག་པའི་གདམས་
ངག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་བར་ཆོད་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དམིགས་རྟེན་སྒྲིང་བ་ཉིད་
ལ་གཏད་པ་དེ། དན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་གྲོལ་བར་གཡེངས་མེད་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་ཉིང་
འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་xxx

མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བསྐྱང་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྒྲིང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་
གི་ངར་ལས་ཅུང་ཟད་ཡང་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་དྲངས་པའི་ཚུ་ནང་དུ་ཉེན་ཚུང་འཇུག་པ་བཞིན་
དུ་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཇི་ཅམ་དཔྱོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡང་

གནས་ཆ་རྒྱུ་བརྟན་དུ་སོང་བའི་མཐུས་དངས་པའི་བདེ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
མཉམ་གཞག་གི་སྒྲོན་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱེན་xxx

རྗེས་ཐོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བྱི་ནང་ཆོས་རྣམས་སྦྱུ་མ་མི་ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པར་བསྒོམ་པའི་མཐུས་དེ་
ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོག་པ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲུང་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ཚུལ་ངང་གིས་འཆར་བའི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་xxx

སྒྲུང་སྦྱོང་གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་བའི་སྦྱ་སྦྱབ་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། འཁོར་
འདས་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྦྱོང་སྤྱོད་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་སེམས་པས་ཀྱང་སྒྲུང་སྤྱོད་པ་
རྒྱ་འབྲས་ཏེན་འབྲེལ་བསྦྱབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ངང་གིས་སྦྱེ་བ་དང་། སྒྲུང་སྤྱོད་པ་
འབྲེལ་བསྦྱབ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སེམས་པས་ཀྱང་སྦྱོང་སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་
ངང་གིས་སྦྱེ་བ། སྦྱོང་པ་ཏེན་འབྲེལ་དང་ཏེན་འབྲེལ་སྦྱོང་པའི་དོན་དུ་འཆར་བའི་འཕགས་མཆོག་
སྦྱ་སྦྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏེགས་ཀྱས་xxx

དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བློན་གྱིས་ལམ་བསྒོམ་པའི་སྦྱོང་རུང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱད་དོན་ལ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཚུལ་དང་། སྦྱོང་རུང་དུ་རྒྱུར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་དག་
པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་
ལམ་སྒྲུང་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲུང་ཡང་ལུས་སྒོག་ལོངས་སྦྱོང་གང་ལའང་སྒྲོས་པ་མེད་པར་དོ་རྗེ་
སྒྲོབ་དཔོན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་དབང་བཞི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལེགས་
པར་བསྐྱེད་བས། ལམ་རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྫོགས་པར་ཐེངས་
པ་དང་། སྦྱ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་སུ་མཛད་པ་ན་ཅ་བཤད་སྦྱར་བའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་

བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
ཀུན་གྱི་ཅ་བ་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུའམ་སྒོག་
ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་བསྐྱར་བྱས་མཁོ། །

ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་སློབ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་
དུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་བར་དོ་གསུམ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བར་
བྱེད་པའི་ལམ་འབྲེར་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམས་པས། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་
པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་བབྱང་ཞིང་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བཅས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། ལམ་དུས་
ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་བའི་དགོ་ཅ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་
མཐའ་དག་སྐྱངས་ནས་གང་སྤང་ལྷ་སྐྱར་འཆར་བ་ཞིག་མཁོ། །

རིམ་པ་གཉིས་པར་སློབ་ཚུལ་ནི། སྤྱིང་གའི་འདབ་བརྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུ་དབྱས་དག་ཏུ། ཞེས་
སོགས་ཏེ། སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཅ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་གྱི་མགོན་
པོ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་བསྒྲོམ་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བའི་རྩོད་རྗེའི་བཞུས་པ་
སོགས་ཀྱི་མཐུས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དང་། དག་མ་དག་གི་སྐྱ་ལུས་གཉིས་དང་།
སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཏེ་ཐབ་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་སྤྱིང་པོ་མཐའ་དག་ཆེ་འདིར་མཛོན་
དུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་མ་སྐྱས་མཁོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྐྱངས་ཀྱང་བཅན་
ས་མ་ཐེན་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན། འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་དང་འཕོ་བ་བྱ་ཚུལ་ནི། ལམ་སྐྱ་མ་
ཐེན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་གིས་དཔ་འཁྱོར་ཆང་བའི་ཉེན་འདིར་མཛོད་
སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲོ་སྐྱངས་ཀྱང་བཅན་ས་མ་ཐེན་པར་འཆི་དགོས་
པ་བྱུང་ནའང་། རྒྱུད་སྤེན་གསུངས་པའི་སྤྲིག་ཅན་བཅན་ཐབས་སུ་འཆོང་རྒྱ་བའི་མན་དག་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འཁྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲོ་སྤྱོད་གི་གདམས་པ་འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན།

ཆེ་རབས་ཀྱང་ཏུ་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་འདྲིན་ཅིང་སྤྱི་མཉམ་གྱི་སྤྱོད་པ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར་
བའི་སྒོན་ལམ་བྱ་ཚུལ་ནི། མདོར་ན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་
བདག་གིས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བཅུད་ལུང་བའི་ཉིང་ཁ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་
ཀྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་བཟང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་ཤིང་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་
ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ། མདོ་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་བཟུང་སྟེ་ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྟོང་གང་ལ་ཡང་མི་བཟླ་བའི་དཀའ་
སྟོང་བྱ་པོ་དང་། རྒྱབས་པོ་ཆེའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་རབ་བྱུང་
ན་ཆེ་འདིར་འཁོར་རྒྱ་བཟུང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ནའང་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་སོགས་དང་། ཐ་
ནའང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ཕྱིར་མི་འགྲངས་པར་འཁོར་རྒྱ་བཞིག་བྱ་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་
ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུའང་པ་སྒྲ་མ་ཁྲིད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་གཟུང་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་
མཐའ་དག་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་མན་ངག་གི་བདུད་ཅི་དགེས་བཞིན་དུ་སྦྱེལ་བ་དང་། སྐྱོ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སུ་ལའང་མདོན་པར་མི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་གསལ་མེད་པར་
གསུངས་པས། སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་མཐའ་དག་འདྲིན་པའི་སྤྱི་མཉམ་གྱི་སྤྱོད་པ་འཁོར་
བ་དང་། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་མཛད་ཟིན་ནའང་། སྤྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་
འབྲམས་རྣམས་སུ་ལ་ལར་སྐྱོ་བཟླམས་པ་དང་། གཞན་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་སོགས་མཛད་པ་སྐྱོ་ཆོགས་ཀྱིས་བདག་

པར་མཐུལ་ཕུལ་བའི་མཐུག་ཏུ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་མཆོག །ཅེས་སོགས་ཏེ།
འདིར་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུ་ལུགས་སུན་མོང་དང་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(སུན་མོང་བ་)ནི། ཆོགས་ཞིང་གི་རྣམ་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་
ནས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས། སྒྲ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྐྱུགས་ཀའི་རྩྱ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་དང་། བཞུགས་གནས་དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་དང་མཆོད་རྗེས་རྣམས་ལ་ཐོག་པས། དེ་དག་རྗེ་གསལ་དང་རྗེ་དྲངས་སུ་སོང་ནས་
མཆོད་རྗེས་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་སེང་ཁྱི་
ལ་ཐིམ་ཞིང་། མཐའ་སྒྲོར་གྱི་ཞི་ཁྱོ་རབ་འབྱམས་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་ནང་
མ་ནང་མ་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས། མཐར་ཐུད་ཆེན་བཞིའི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སྐྱབ་དབང་
དོན་རྗེ་འཆང་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་སྒྱའི་ཕྱོགས་བཞིར་ཐིམ། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་དང་། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་
མ་རྣམས་གདམས་པ་འདིའི་ཁྲིད་ཐོག་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཐིམ། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་
མ་རྣམས་དང་། གདམས་པ་འདིའི་ཉེ་བརྒྱད་སུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་དོན་རྗེ་འཆང་ལ་
ཐིམ་ཞིང་། གཙོ་འཁོར་ལྷ་པོ་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་
གཉིས་པོ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཡས་གཡོན་དང་། ཁྲིད་ཐོག་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་
མ་ཞལ་དངོས་སུ་བཞུགས་ན་སྐྱུ་རིལ་པོ་དང་། ཞལ་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་¹ན་འོད་སྤྱོད་པོར་ཁྱེན་
ནས་ཆོགས་ཞིང་གཙོ་པོའི་སྐྱུགས་ཀར་ཐིམ། དོན་རྗེ་འཆང་ཆོགས་ཞིང་གཙོ་པོའི་སྐྱུ་པོ་ནས་མར་
ཞུགས་ཏེ་སྐྱུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ། སེང་ཁྱི་བརྒྱ་བཅེགས་པའི་གདན་དང་
བཅས་པ་ཉི་ལྱའི་གདན་ལ་ཐིམ་ཞིང་སྒྲ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཉི་ལྱའི་གདན་བཅས་
རང་ཉིད་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྐྱུ་པོར་ཐེབས་ཏེ་ཆངས་བྲུག་གི་ཁར་བཞུགས། དེ་

༡ མི་བཞུགས་ ཐོད་དཔག་ སེར་དཔག་

ཡང་རྩེ་རྒྱུ་དུ་སོང་ནས་མཐར་སེམས་དབང་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་སྒྲན་ཅམ་མམ། མཐེབ་ཆེག་
 ཅམ་དུ་སོང་སྟེ་ཆངས་བྲག་ནས་མར་མྱེ་ཡི་ཡི་ཞུགས་ནས། སྟོང་གའི་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པའི་གཉུག་མའི་
 རྒྱུ་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རང་སེམས་གསུམ་རོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ།

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་)ནི། སྤར་སྟོད་བཅུད་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབས། སྟོད་དང་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མོར་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་རང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་
 གྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་དང་སྦྱོར་མཆམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དཔམ་པོ་
 དབག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་རྩེ་དྲངས་དང་རྩེ་གསལ་ལ་སོང་བ་རྣམས་འོད་དུ་ཞུགས་རང་ཉིད་
 ལ་ཐེམ་པ་དང་། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་བསྐྱུས་ནས། གཙོ་བོ་རང་གི་ཆངས་བྲག་
 གི་ཁར་བྱོན་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་རྒྱུ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་རྩ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་ལྷར་
 གནས་པའི་ལུས་གནས་བཞིའི་ཐད་ཀར་དབྱུ་མ་ནས་རྩའི་འཁོར་ལོ་བཞི་ཀྱེས་པའམ། གནས་
 ལྷའམ་བྲག་དུ་འཁོར་ལོ་ལྷའམ་བྲག་གསལ་བརྟབ་རྩེ་ལ་རྩོགས་རིམ་སྟེ་འགྲོས་ལྷར་བྲས་ཏེ།
 རང་གི་ཆངས་བྲག་གི་ཁར་བཞུགས་པའི་ཆོགས་ཞིང་གཙོ་བོ་རྩེ་རྩུང་རྩེ་རྩུང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་
 དམིགས་པས་མ་ཐེན་ན་ཀྱི་སྒྲན་ཅམ་དང་ཐེན་ན་ནས་འབྱུངས་ཡུངས་ཀར་ཅམ་དུ་གྱུར་པ། ཅ་
 དབྱུ་མའི་ནང་ནས་མར་ཞུ་བྱ་བྱ་ཞུགས་ཏེ་སྟེ་བོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་པས་སྐྱེ་ལས་
 འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྷོ་བ་དང་རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་
 གསལ་བར་བྲས་པས་རྩ་མཉེན་པ་དང་རྒྱུང་ལས་སུ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། རྒྱ་མའི་སྐྱ་
 ལ་བརྟེན་པའི་དཔམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་བསམ། དེ་ནས་མགྱིན་པའི་
 རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་པ་ནའང་། སྤར་བཞིན་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཤིང་རྩ་རྒྱུང་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་དང་། གསུང་གི་དཔམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པ་དང་། དེ་ནས་
 སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་པ་ན་དེར་གནས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་འོག་དཔམར་

པོ་དང་སྒྲིང་དཀར་པོར་ཡོད་པ་གཏུ་ཁ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ནང་དུ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གཏུག་མའི་རྒྱང་སེམས་ལ་ཐེམ་བས་གཏུག་མའི་རྒྱང་སེམས་དང་སྒྲ་མ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཐེག་ལེ་དམར་པོ་གདན་དང་དཀར་པོ་ན་བཟའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་རང་གི་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་རང་གི་སེམས་གསུམ་རྒྱང་ཆད་གྱི་གཉིས་སྒྲ་མ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཐེག་ལེ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་རང་གི་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གནས་དེར་ཡང་སྤར་ལྟར་འོད་ཟེར་སྒྲོས་པ་དང་ཅ་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་གྱི་མོས་པ་བྱའོ།།

༥ དེ་ནས་དངོས་གཞི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ། མདོ་ལུགས་གྱི་བྱ་བ་ཆེན་དང་། སྤགས་ལུགས་གྱི་བྱ་བ་ཆེན་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བས་ལུས་སྟོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་གཙོ་པོ་ཡང་། འདུས་པ་ནས་སྒྲིང་གར་དང་། རྒྱུད་གཞན་ནས་སྟེ་བར་གསུངས་སོ།། ཐོག་མར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་ཡང་འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གྱི་སྐྱབས། ཐོག་མར་སྒྲིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དང་། དེ་ནས་གསང་བའི་སྒྲ་ཅིར་སྤྲ་ཐེག་དང་། དེ་ནས་གདོང་གི་སྒྲ་ཅིར་འོད་གྱི་ཐེག་ལེ་དང་། དེ་ནས་སྒྲིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཁྲུང་པར་ཅན་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྒྲིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་སུ་ཐོག་མར་ཞོར་བྱར་སྤྲ་ཐེག་དང་། དེ་ནས་སྒྲིང་གར་སྤགས་ཐེག་དང་འོད་གྱི་ཐེག་ལེ། དེ་ནས་གསང་བའི་སྒྲ་ཅིར་རྒྱས་ཐེག་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས། ཐོག་མར་གསང་བའི་ཅིར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྲ་ཐེག་མཐར་ཕྱིན་པས་ནི་ཐོག་མར་འོག་སྒྲོར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ན་

འབྲེལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་ཕྱ་མོ་མཐར་
 མ་ཕྱིན་པས་ནི་དང་པོར་སྟིང་གར་རམ་འོག་སྒོར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་
 ལྷང་ཡང་། ཐོག་མར་སྟིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཀྱང་གནས་དེར་རྒྱུང་འདུ་མ་ཐུབ་ན། གནས་
 གཞན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་ལན་མང་བྱས་པས་རྒྱུང་འདུ་བར་བྱང་བ་ན། སྒར་ཡང་
 སྟིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་
 ཕྱ་རགས་གང་ཡང་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་ཐུགས་འདིའི་ཕྱག་ཆེན་བསྐྱོམ་པའི་བག་ཆགས་འདོག་
 བར་འདོད་པས་ནི། ཐོག་མར་སྟིང་གར་རམ་འོག་སྒོར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཀྱང་བྱང་མེད་པར་
 ལྷང་བས་ཐོག་མར་སྟིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཀྱང་སྒར་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱས་པའི་སྐབས་སྟིང་
 གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་ནང་དུ་འོན་ཏུ་ཕྱ་བའི་གཉུག་
 མའི་རྒྱུང་སེམས་ལྷ་མ་སེམས་དབང་གསུམ་བཅེགས་གྱི་རྣམ་པར་སོང་བ་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་
 བར་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པས། རོ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་རྒྱ་རྒྱུ་ཞུགས་
 གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་སྟོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དང་། དེའི་དུས་སུ་ཡས་བབ་
 མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་དངས་པའི་མོས་པ་བྱས་ཏེ། བཞི་པ་ལྟན་སྟེས་གྱི་དགའ་བའི་དུས་སུ་
 སྒར་བཅའ་བའི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་མཉམ་གཞག་དུ་བསྐྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ལྷང་
 བར་བརྟམ་པ་ན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཐུགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱུ་
 མའི་འོངས་སྐྱར་ལྷང་ཐུགས་དང་། དེས་སྤང་པོ་རྟིང་པ་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་དམ་
 ཆོག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་པའི་སྤྱལ་སྐྱ་བཟུང་
 ཚུལ་དང་རྗེས་ཐོབ་དུ་གང་སྤང་སྟོང་བར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ། དེའི་རང་དུ་སྒར་གྱི་ལྟན་སྟེས་གྱི་
 བདེ་བ་དྲན་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལྟའི་རྣམ་པར་འཆར་ཚུལ་གྱི་ཐུས་དབེན་
 རས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། བདག་གི་རྗེ་བརྟན་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། འདིར། སྟིང་གའི་འདབ་
 བརྒྱུད་རྒྱ་རྒྱའི་དབྱས་དག་ཏུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདིས་སྟོག་ཚུལ་གྱི་ཕྱགས་གཅིག་དོར་

བསྐྱེད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་དབེན་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་གསུངས་སོ།། འོག་སྒྲོང་གནད་དུ་བསྐྱེད་ན་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་ནོར་བུའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་ངམ་ནོར་བུའི་ཅར་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ཅམ་དུ་དམིགས་པས་པམ་སྟེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། དེ་ནས་དམིགས་ཏེན་སྟོང་གར་བྲངས་ཏེ་སྤགས་ཐིག་སོགས་བསྐྱོམ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཞིབ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་གཞི་དང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གོགས་སེལ་སོགས་འདོན་རྣམས་ནི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྟར་དང་། གདམས་པ་འདིའི་སྒྲོས་ཀྱི་དམིགས་པའི་བྱད་པར་ཞིབ་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། འདི་དག་ནི་ཤིན་དུ་དཀའ་བའི་གནས་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་མཁས་བྱུ་ཆད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བདག་འདྲས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་བརྟོད་པར་མི་རུས་ཀྱང་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་གི་བབ་དང་། སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱ་ཀྱང་དང་། རྩོགས་རིམ་གྱི་མན་ངག་གསལ་བར་བསྐྱེད་པའི་ལོགས་བཤད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གོ་ཆོད་ཅམ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པའི་གཞིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

སྤེལ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བྱུ་ཆེན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆའི་དངོས་བསྐྱེད་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཏེ་མིང་གཞན་དབྱ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་སྟོང་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དབྱ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ལ་མིང་བྱུ་ཆེན་ཞེས་འདོགས་པ་དང་། སྟོན་འགྲོའི་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོགས་རིམ་ལྟར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆེས་མ་འབྲེལ་ཞིང་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟེན་ན། ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་དུ་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པས་གདམས་པ་འདིའི་མན་ངག་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་གོ་ཆོད་ལྟར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། འདིར་བྱིང་གོད་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བའམ་འཕྲོ་བའི་སྟོན་

ནམས་འགོག་པའི་ཐབས་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། བྱད་པར་
བྱུང་ཆེན་ནམས་ཀྱི་མན་ངག་བྱད་པར་ཅན་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཉུག་སེམས་རགས་པའི་
ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོར་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་བླ་བས་ཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སེམས་
རགས་པ་འདི་ཉིད་དབང་དུ་འདུ་ནས། དེས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་འདི་ནི་མཐར་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀྱན་
རྟོག་གཡོ་བྱེད་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བསྐྱུས་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་ཤ་བའི་གཉུག་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་
ཤིང་དབང་དུ་འདུ་ནས་གཉུག་སེམས་སྤྲོ་མོ་དེས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་དང་ནམས་པ་མཐུན་ཞིང་
དེའི་སྤྲོ་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་གཉུག་སེམས་སྤྲོ་མོས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་
ནི་སྤྲོ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅའ་ནས་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་བླ་བར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི།
སེམས་སྤྲོ་མོ་དེའི་ངང་དུ་དམིགས་རྟེན་འཆོལ་བའི་དབྱུང་པ་རགས་པ་བྱས་ན་རྒྱུ་འདུ་བའི་
གོགས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྲོ་བྱེད་དམིགས་རྟེན་སྟོང་ཉིད་བཅའ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་སྤྲོ་
ལྟར་གཉུག་སེམས་རགས་པའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་འཆོལ་བ་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱག་ཆེན་
ཀྱི་དམིགས་རྟེན་འཆོལ་བ་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་ལ་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་མིང་འདོགས་
པའང་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ། དེར་མ་ཟད་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་མིང་
འདོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། “ཆོས་
ནམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།”¹ ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

གཞན་ཡང་གཉུག་སེམས་སྤྲོ་མོས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་ནི་དབང་བཞི་ནམས་པར་དག་
པ་སྒྲངས་ཤིང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་ནམས་པར་དག་པར་བྱེད་པ་
དང་། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་སྟོན་མོ་ཆོགས་སྒྲབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་སོགས་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ་འདིར་ཡང་དེའི་

¹ རྗེ་བཀའ་མདོ་སྟེ། དེ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༥ན ༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་ནམས་
ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།” ཞེས་སོ།

དམིགས་ཏེན་འཆོལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་དགོས་པའང་ཆེད། འོན་ཀྱང་དབང་བཞི་མ་ཐོབ་
པས་དམིགས་ཏེན་སྟོང་ཉིད་འཆོལ་བ་ལ། སྒར་ལྟར་སྐྱོན་མོང་མིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་དེ་དག་བྱ་མི་
དགོས་ཤིང་བྱ་བར་ཡང་མི་རུང་ལ། དབང་བཞི་ཐོབ་པས་ནི་སྒར་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་
དང་། དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོན་མོང་མིན་པ་སོགས་
སྐྱབ་བྱུག་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་རང་གི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

སྒྲིང་ཚུལ་དངོས་གཞི་ལ། ཐོག་མར་ལྟ་བའི་ངེས་པ་བཅའ་ཏེ་ངེས་པ་རྟོག་པའི་ངང་ནས་
གནས་ཆ་འཆོལ་བ་དང་། ཐོག་མར་གནས་ཆ་བཅའ་ཏེ་གནས་པ་རྟོག་པའི་ངང་ནས་ལྟ་བའི་ངེས་
པ་འཆོལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་མ་ནི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་
བག་ཆགས་སད་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱི་
མ་ནི་ད་ལྟའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པར་འདོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པས་འདིར་དེའི་ལུགས་ལྟར་འཆོལ་བར་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྒར་ལྟར་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུས་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོའི་ལྷ་མ་སེམས་དབང་གསུམ་
བཅེགས་ལ་དད་བྱས་ཆེན་པོས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ། ལྷ་སྐྱབ་
ཡབ་སྐུས། ལྷ་བ་མཆོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ། རྗེ་ཡབ་སྐུས་སོགས་
ཀྱིས་རི་ལྟར་ངོས་བཟུང་བ་ལྟར་འབྱུང་མེད་རྗེན་པར་ངོས་འཛིན་ནས་བ་དང་། དེ་བཞག་པའི་
སྟོང་པ་ཏེན་འབྱུང་དང་། ཏེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཆར་བའི་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལམ་བཟང་བདག་
གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་དུ་སྤྱོད་པར་ལྷ་མ་ལྟས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་
གཏིང་ནས་གསོལ་བ་ལུགས་བྱུག་ཏུ་བཏབ་པས། སྒར་ལྟར་ལྷ་མ་སྟོང་གར་མི་ཤིགས་པའི་རྒྱང་
སེམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའམ། ལྷ་མ་རང་ལ་ཐེམ་པས་ལྷ་མའི་སྤྱི་གསུང་སྐྱགས་དང་
རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོའི་ངང་དུ་དར་
ཅིག་འཛོག་པའི་སྒྲིང་བ་བན་བྱུན་སོང་བ་དེའི་ངང་དུ་བདེ་སྤྱིད་སྐྱབ་གསུམ་སོགས་འབྱུང་བའི་

རེ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་གཏམ་ངན་སོགས་འབྱུང་དོགས། ཆེ་འདིའི་བྱ་བཞག་གི་ནམ་ཉིག་གང་
ཡང་མི་བྱེད་པས་གཡོ་མེད་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་འཛིག་གོ། དེ་ནས་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་
མི་འཕྲོ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་བཤུགས་དྲག་བཏང་སྟེ། སེམས་ཡུལ་གང་ལ་འང་མི་འཕྲོ་བར་
གསལ་ལེ་ཉིག་གི་བར་གནས་བ་དེ་ལ། སེམས་ཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དན་བ་སྤྱ་རེ་
བསྟེན་¹པའི་དན་པའི་རྒྱན་བསྐྱེད་པའི་ངང་ནས། སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་སེམས་
དམིགས་ཉེན་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་བཏགས་བ་ལྟར་གནས་མི་གནས་ཀྱི་བྱ་ར་རིག་ཅམ་རིག་ཅམ་
བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་ཡང་བསྟེན་པར་བྱའོ།

སྐབས་འདིར་དན་བའང་དམིགས་ཉེན་སྒོ་ཡུལ་ནས་མ་ཞོར་བར་དན་སྤྱ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པར་སེམས་དམིགས་ཉེན་ལ་ཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་པར་ལྟན་
གྱི་དན་བཤུགས་ཅན་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དན་བ་བསྟེན་ཚུལ་ནལ་མ་ཞིག་བྱུང་ན་ཤེས་
བཞིན་ཡང་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་རི་ལྟར་འདོད་བ་ལྟར་བསྟེན་དུ་ཡོད་ཀྱི། དན་བ་ལ་མ་ལྟོས་
པར་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ཚུལ་མེད་དོ། ཤེས་བཞིན་དན་པའི་འབྲས་བྱར་གསུངས་པའང་སྤྱ་གྱ་
ས་ཐོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། ཉི་མའི་འོད་ཉི་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་
གོ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཤུར་སྐྱོར་ན་སྤྱར་སྐྱར་སེམས་དམིགས་ཉེན་ལ་ཡེང་མེད་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དན་བ་ལས་སྤྱ་རེས་འབྱེད་པའི་དན་པའི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་སེམས་
དམིགས་ཉེན་ལ་རི་ལྟར་བཏགས་བ་ལྟར་གནས་མི་གནས་སོགས་ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་པ་ན་སེམས་དམིགས་ཉེན་ལ་རི་ལྟར་བཏགས་
བ་ལྟར་གནས་པར་མཐོང་ན་རང་བབས་སྤྱ་སྤྱག་པར་འཛིག་ མི་གནས་པར་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་
ངར་ཞོར་ན་དན་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ཀྱི་ངར་གསོས་ཏེ་བསྐྱོམ། འཕྲོ་གོད་བྱུང་ན་དམིགས་ཉེན་སྒོ་
ཡུལ་ནས་མ་ཞོར་བར་དན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་ནམ་ཉིག་གི་ངོ་བོ་

¹ བསྟེན་ མོད་དཔར། སེར་དཔར།

ལ་བལྟ་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཐོག་བརྩིས་སུ་བྱེད་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་རི་ལྟར་འཕྲོ་བ་ལ་བལྟ་བའི་
མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱས་པས་རྣམ་རྟོག་རང་ཡལ་ལ་སོང་བའི་མ་སྤྲིབ་
སྟོང་གསལ་ཕྱི་གེ་བའི་ངང་དུ་འཛིན་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་བློ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་བསམ་
སྦྱར་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྟེན་པར་བྱེད་ན། འཕྲལ་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྩིས་བ་སྟོང་ཤིག་གེ་བར་
བྱས་པའི་ཁོངས་ནས་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གིས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། བ་སྤྲི་མ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས། འཕྲལ་ལུས་སེམས་སྟོང་ཤིག་གེ་བ་ཞིག་བྱས། ཁོང་ནས་སེམས་སྤྲིམ་པོར་བྱས་ཏེ་
བསྐྱོད་དགོས་གསུངས།¹ ལྟལ་དེ་ནི་མཁས་མཆོག་ཅན་གྱི་མི་དང་། ས་ར་ཏ། མ་ཅིག་ལ་བ་སྟོན་
སོགས་མཁས་བྱུང་དུ་མས་ཀྱང་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། དེ་ལ་འདིར་ཉིང་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱེད་ལྟལ་
བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བབ་བ་ལ། དྲན་པའི་བསྐྱེད་ལྟལ་ཀྱི་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆེས་མ་
འབྲེལ་བ་ཞིག་གོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པས། བ་སྤྲི་མའི་མན་ངག་
ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གོ་ཆོད་རྩང་ཟད་བཤད་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་
ཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དྲན་པ་སྤྱི་ལོ་བསྟེན་པ་ན། སེམས་སྤྲི་མའི་གདམས་ངག་གིས་
བརྟེན་སྤྱད་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་ཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་དྲན་པ་དང་། དེ་ལ་
སེམས་རི་ལྟར་འཛིན་པ་ལྟར་ཡེང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟེར་བ་
ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོང་སྟེ་རིས་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ཉིང་
དེ་འཛིན་ནི་དྲན་པའི་བྱེད་ལས་ལས་འབྱུང་བས་དྲན་པའི་སྟོང་ལྟལ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཀྱི་སྟོང་ལྟལ་མེད་དོ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བ་སྤྲི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྲི་མ་ཡོངས་འཛིན་
རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་དྲན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་གསུང་གིན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་
ཁྱེད་ཅག་གཞུང་ཆེན་མོར་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ཨོ་འགྲིགས་པ་ཨང་ཞེས་འདྲི་བའི་ཟློས་ཀྱིས་ཡང་
ཡང་འདོམས་སོ།

1 འདིར་བ་སྤྲི་མ་གསུངས་པ་བྱ་བའི་པར་ཅན་ཀྱི་སྤྲི་མ་སྟོང་ཅེ་ཡེ་ཤེས་བསྟེན་འཛིན་ལ་གོ་དགོས་སམ་སྟེ་མ་ལ། འདིར་དེའི་ཞལ་ཤེས་བཞོན་
པར་སྤྱང་།

གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། “སེམས་མི་རྟོག་པ་ཙམ་སྐྱོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བློ་ནས། དེ་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་ལ། མ་ཡེངས་པ་ཡང་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་བློ་བ་དང་དོན་གཅིག་པས་བློ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཐོན་པའི་བློ་བ་བསྟེན་ནོ།”¹ ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས། “ཡེངས་དང་མ་ཡེངས་པ་ཡི་དོན། དམིགས་ཏེན་གང་ལ་འཛིག་པའི་སེམས། བློ་ཤེས་རྒྱ་ལས་མ་གྲོལ་བར། གཡོ་མེད་ཅེ་གཅིག་གནས་པ་ལ། འདིར་བསྟན་མ་ཡེངས་པ་ཞེས་བརྗོད།”² ཅེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པའི་³སེམས་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་མད་དུ་བྱུང་བ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་བའི་རྒྱུ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་བསྒྲོམ་པས། བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་མ་སྐྱབ་པས་གསལ་བ། གཟུགས་ཅན་གང་དུའང་མ་བྱུང་བས་སྐྱོང་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡུལ་སྒྲུང་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིག་གོ་བ། སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དོ་བོ་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་གིས་དོ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྐྱོང་ཐོག་ནས་དོ་འཕྲོད་པའི་གནས་ཆ་བཟོན་པའོ། དེ་ལྟར་རྗེ་མ་རྗེ་བཞིན་དོ་མ་འཕྲོད་ཀྱང་དེའི་ཆ་བྱེད་དང་སྐྱོགས་མཐུན་ཙམ་དོ་འཕྲོད་པའི་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ན། ད་གཟེད་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དོ་སྐྱོད་བྱ་དགོས་ཀྱི། བདག་འདྲེ་ལས་དང་པོ་པས་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ད་ལྟ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་བལྟ་རྟོག་བྱེད་པའི་སེམས་འབྱུང་པོ་འདི་འདྲས་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྗེ་ཙམ་⁴དབྱེད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་སྐྱོང་བ་ཐོན་མི་སྤིད་པར་

1 རྗེ་ཙམ་པའི་གསུང་འབྲས། བ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དབང། ཤོག་གངས་ 304ན4 ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་མི་རྟོག་པ་ཙམ་སྐྱོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་གདམས་ངག་བློ་ནས་དེ་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱ་དགོས་ལ། མ་ཡེངས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་བློ་བ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་བློ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དེས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཐོན་པའི་བློ་བ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་སོ།

2 བཀ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབྲས། 5 རྗེ་ལམ་སྒོ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱོང་བྱུངས། གཙང་དབང། ཤོག་གངས་ 21བ3

3 དང་པོའི་ དེབ་དབང།

4 དང་པོའི་ སེར་དབང།

5 གནས་ཚུལ་རྗེ་ཙམ་ དེབ་དབང།

གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲིམ་དགོས་པར་གསུངས་པས་དང་པོ་སྒྲིམ་པ་
པོ་སྒྲིམ་བྱའི་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོ་སྟོན་བྱ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་སྤྱད་
སོགས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡོ་བའི་ནང་དུ་ཉེན་ཅུང་འབྱུག་འབྱུག་འགོ་བ་ན། ཆུའི་ནང་དུ་
སྤྱང་འོག་ཐད་ཀར་གང་དུ་རྒྱ་བ་ནའང་ཆུ་དྲངས་ཤིང་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱ་མའི་མཉམ་གཞག་དེའི་ངང་ནས་ཤེས་པའི་ཆ་ཤས་སྤྱ་མོ་ཞིག་གིས་
གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་བྱེད་པ་ན། གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་སྤྱར་གྱི་མཉམ་གཞག་
དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པས། སྤྱར་གྱི་མཉམ་
གཞག་དེའི་ངང་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྱ་མོ་ཞིག་གིས་མ་ཉེས་
ཁ་གཡོགས། བདེ་བ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་འབྲེས་
ནས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཐབས་མཁས་པོས་བསྐྱེད་དོ།། སྒོ་བྱིངས་པོ་ངར་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་
སུ་བཏང་ནས་དེ་ལས་སྒོའི་སྤྱ་རིས་འབྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྱ་མོ་ཞིག་གིས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་ང་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སྤྱར་བ་དང་། དེས་ང་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བཟུང་བའི་ཚུལ་
སྤྱ་ཞིང་མཛངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་ནས་སྤྱང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་འབྲུག་མེད་ཅིག་
ལེགས་པར་ངོས་འཛིན་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པ་ན་སྤྱང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་སྤྱང་གཞན་ཞིག་
དང་འབྲེས་ནས་མཆམས་མཆམས་ནི་ངོས་ཟིན་པ་འདྲ་མོ། མཆམས་མཆམས་ནི་མི་ཟིན་པ་འདྲ་
མོ་ཞིག་ལས་མི་ཡོང་བས་ཐག་བཅད་པ་མ་སྤྱ་བར། བསལ་སྤྱང་དང་དགག་བྱ་འབྲུལ་མེད་ཟིན་
པའི་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པས་རང་གིས་ངོས་ཟིན་པའི་
དགག་བྱའི་སྤྱང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྩིས་མ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཆང་མ་རྣམས་དང་
མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་མགོ་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་ཏེ། བ་སྤྱ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཉན་མོངས་འདི་མགོ་སྒྲོར་

གཏོང་མཁན་རང་ཡིན་པས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དང་འདྲེས་ནས་མཚམས་མཚམས་ནི་ཡོང་བ་
འདྲ་མོ། མཚམས་མཚམས་ནི་མི་ཡོང་བ་འདྲ་མོ་ཞིག་ལས་མི་ཡོང་བས། ལན་རེ་རེ་གཉིས་རེ་
ཅུ་ལ་ཆད་འཛིན་མི་བྱ་བར་བསག་སྦྱང་དང་། ཐ་མ་ལ་སྦྱང་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ནས་དགག་
བྱ་འབྲུག་མེད་འཆར་བའི་གསོལ་བ་བྲུགས་དག་ཏུ་བཏབ་སྟེ་ཡང་ཡང་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་
དགོས་གསུངས། ངར་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་འདི་རང་ཅག་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལ་མི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཚུན་ཆད་ངམ་ངམ་བྲུགས་ཀྱིས་འབྱུང་ཡང་། འདིའི་སྤང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་གཉིས་ཡུལ་
སྤང་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ངོས་འཛིན་སྦྱ་བའི་ངར་འཛིན་གསལ་པོ་དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ཉིས་ཁ་
གཡོགས་དང་། འཛིགས་དངངས་ཆེན་པོ་སོགས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་
མི་སྦྱེ་ཞིང་། རྒྱུ་ལན་དེ་འདྲ་བྱུང་བའི་རུས་དེ་ཉིད་ནས་རྟོག་དཔྱད་མ་བཟེད་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
ལ། བརྟག་དཔྱད་ཀྱིས་ན་ནི་ཅི་ཡང་ངོས་མི་ཐེན་པ་ནི།¹ བ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ངར་འཛིན་ལྟན་
སྦྱེས་གསལ་པོ་འདི་སྦྱེས་པའི་ཡུན་ཤིན་ཏུ་སྤང་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དང་འདྲེས་
ཡོང་བས་ཐིགས་པོ་ཞིག་ངོས་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ་གསུངས་སོ།²

དེས་ན་གཅོད་ལྟ་བའི་ཐོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། གཅོད་བྱས་པས་སྟ་འདྲེས་སྦྱོང་
དང་ཆོ་འབྲུལ་སྟ་ཆོགས་གཏོང་བ་དེ་རྣམས་ངར་འཛིན་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་པའི་ལམ་དུ་
བསྐྱུར་ནས། ངར་འཛིན་གསལ་བར་ངོས་ཐེན་པ་ན་ལྟ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་ལ་སྒྲ་མའི་གསུང་གི་བབ་ལ་འབྱུང་ཡང་། བལ་ཆེ་བས་གཅོད་ལྟ་བའི་
ཐོགས་འདོན་ཡིན་ཟེར་བ་ལུས་སྟོག་ལྟ་འདྲེ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་བསྟོས་པས་འཛིན་ཆགས་
ཚུང་དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་གོ་སྟེ་གནད་མ་ཐེན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། གཞན་ཡང་གཅོད་བདག་པས་
གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། ལྟ་འདྲེ་རྣམས་

¹ མི་ཐེན་ནོ།། དེ་དཔེ་ལ།

ཐེན་ནོ། ཐོད་དཔེ་ལ།

² འདིར་ཡང་བྱ་བལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ཤེས་བཞོད་པར་སྤྱང་།

གྱིས་སྒྲོང་ལྷ་ཆོག་གས་གཏོང་བས་རང་གཅེས་འཛིན་དག་གི་རྒྱས་པའི་ཆོད་ཅམ་དུ་ངང་གིས་
སྒྲེས་པ་ན། གཅེས་འཛིན་དེ་ཉིད་དགའི་དྲངས་མར་བཟུང་སྟེ་དེའི་ཉེས་སྒྲོན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམ་
བསམ་ཤིང་ལུས་སྒོག་སྒྲོས་ལིང་བསྐྱར་བྱས་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། དེ་
ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐབས་གཅེས་འཛིན་གཞན་ཞིག་ན་ཡོད་པ་
འདྲ་མོ་བྱས་ནས་རང་གིས་དེའི་སྒྲོན་བགང་གིན་འདུག་པའི་ཉམས་སྟངས་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་
ཁུལ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ལ་བོགས་ཆེན་པོ་མི་ཐོན་པ་ནི་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་བལྟས་ན་ཞེས་བར་
འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བརྟགས་པས་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་
འབྱུང་མེད་རྗེན་པར་ངོས་ཟིན་ན་སྤང་པོ་དང་། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་དང་། ཇི་མེད་སྒྲོང་སངས་
སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་བར་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་གདགས་གཞིའི་སྤང་
པོ་འདིའི་སྟངས་ནས་ཚུར་གྲུབ་ཡོང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་པ་ཐང་པའི་བཤམ་དམ་སྤྲིང་སྤྲིང་བའི་ང་ཞིག་སྒྲུང་
ཞིང་ཞེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་རང་འཛིན་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་བརྟག་པ་ན་འདྲ་སྤང་པོ། དབྱིབས། ཁ་
དོག་སྒྲོང་སངས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ན། དེ་རྣམས་ལ་ནི་རང་སྟེ་གཞན་གྱིས་སྤང་པོ་དང་
དབྱིབས་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
དུ་འདོད་པའི་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་ལས་མེད་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒྲོ་སྐྱེད་པ་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་སྟངས་དུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་སྒྲུང་
བའི་ང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་རང་འཛིན་ལྟན་
སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཚུལ་འདི་དག་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་
མཁས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་གཏུགས་པའི་གནས་ཡིན་པས། བདག་འདྲས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་སྤྲོ་བར་མི་རྒྱས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས། “གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་སྤང་པོ་བདག་
གོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་འདོད་ན། དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་

སྟེ། གཞུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུང་བྱིར་རོ།¹ ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་
 ཐཱ་མས་ལེགས་པར་བཀའ་བའི་མདོ་དུ་བྱུང་བའི་མན་ངག་དང་། བ་ཐཱ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
 བས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ངར་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་
 དོན་རང་གིས་གོ་བ་སྒྲུང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པས་གཞུ་བོར་གནས་པའི་དཔྱོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་
 དབྱུང་པར་མཛོད་ཅིག

དེ་ལྟར་དགག་བྱའི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་འདྲིན་ཚུལ་རིམ་ལྔ་འདྲིན་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཐོག་
 མར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདྲིན་ཚུལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞིབ་དུ་
 ཞེས་པར་བྱས་ཏེ། ད་གཙོད་སྤར་ལྷར་མཉམ་གཞག་གི་ངར་ནས་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་དགག་བྱའི་
 སྒྲུང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་ལེགས་པར་བཏགས་པས་འཕྲུག་མེད་ཅིག་ངོས་ཟེན་པ་ན། གཅིག་དུ་
 བལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཅ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མདོན་སུམ་གང་རུང་ལ་
 སྤྱག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་འདྲིན་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཞེས་ཁྱད་པར་
 གཉིས་ལྷན་བསྐྱེད་དགོས་པས། ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདྲིན་ཚུལ་ནི། དཔེར་
 བ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ན་མདོག་དབྱིབས་དང་འབྲེལ་ལུགས་སོགས་སྐྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐག་ཁ་
 མཐོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱལ་ལོ་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐོས་གྱིས་སྐྱེས་པ་ན། འབྲུལ་གཞི་ཐག་པ་དང་
 འབྲུལ་པ་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པན་ཚུན་འཕྲད་པའི་དབང་གིས་སྒྲོ་བྱུང་དུ་འབྲུལ་གཞི་ཐག་པའི་སྟེང་
 དུ་སྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་གང་གིས་ཀྱང་བསྒྲོག་དུ་མེད་པར་ལམ་ལམ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་འོས་མེད་
 ཀྱང་། སྐྱལ་འདྲིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་གཏན་ནས་མི་འཆར་
 བར་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་འབྲུལ་གཞི་ཐག་པའི་སྟེང་ནས་སྐྱལ་ཞིག་ཚུར་གྲུབ་ཡོང་བ་
 ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་འདྲིན་ནོ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་དུ་
 བཏགས་པའི་སྐྱལ་དེ་འབྲུལ་གཞི་ཐག་པ་དང་། འབྲུལ་པ་སྐྱལ་འདྲིན་གཉིས་པན་ཚུན་སྤྲད་པའི་

1 རྗེ་བསྟན་དབྱུང་མ། འ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐཱ་མ་གསལ་གྱི་དབྱུང་འཕྲུག་ག། མེམས་བསྐྱེད་བྱུག་ག། འོག་གངས་ 370བ4

དབང་གིས་སྒོ་བྱར་དུ་སྤང་ཅམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལྷོག་པ་ནའང་དེ་ཉིད་དུ་ཡལ་
འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་མཐུ་ཡང་མེད་ལ། གཞན་གཤེད་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་
ཡང་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་མི་འཐད་དགོས་ནའང་སྤྱལ་དེ་ནི་དེ་འདྲའི་རྟེན་
འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་དུ་བྱུང་བ་སྤྱི་ཡོད་པས་དེ་ལས་བསྐྱོད་པར་སྤང་བ་དེ་ནི་
འབྲེལ་སྤང་ལས་འོས་མེད་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་སྤྲམ་མེ་བ་ཟས་ཟ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་
གྲིས་ངས་ཟས་ཟོའོ་སྤྲམ་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཐོལ་གྲིས་སྤྲེས་པ་ན། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་
སྤྲམ་མེ་བ་ཟས་ཟ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འདོགས་བྱེད་ང་ཟས་ཟོའོ་སྤྲམ་པའི་རྣམ་ཏྲོག་
གཉིས་པན་ཚུན་སྤང་པའི་དབང་གིས་སྒོ་བྱར་དུ་གདགས་གཞིའི་སྤྲེད་དུ་ཟས་ཟ་བའི་ང་ཞིག་གང་
གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པར་ལམ་ལམ་འཆར་ཡོང་བ་ཅམ་ལས་མེད་ཀྱང་། མ་དེག་འབྲེལ་པའི་
དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་གཏན་ནས་མི་འཆར་བར་གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་གང་ལ་ཡང་
སྤྲོས་པ་མེད་པར་ཡུལ་སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་སྤྲམ་མེ་བ་ཟས་ཟ་བའི་བྱ་བར་ཞུགས་པའི་སྤྲེད་ནས་
ཚུར་བྱུང་ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་ཟས་ཟ་བའི་ང་ཞིག་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་ནོ། དེ་
ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་ན་ཟས་ཟ་བའི་ང་དེ་སྤང་ལྟར་གདགས་གཞི། འདོགས་བྱེད་གཉིས་པན་
ཚུན་སྤང་པའི་དབང་གིས་སྒོ་བྱར་དུ་སྤང་ཅམ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལྷོག་པ་ནའང་
དེ་ཉིད་དུ་ལོག་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་དེར་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་མཐུ་ཡང་མེད་ལ། གཞན་གཤེད་
ཅིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱའང་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་མི་འཐད་དགོས་ནའང་དེ་ནི་
མི་དགས་ཏེ། གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་སྤྲམ་མེ་བས་ཟས་ཟ་བའི་བྱ་བ་བཏང་ནའང་ད་
དུང་ཟས་ཟ་བའི་ང་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་མཐུ་ཡོད་ན། གདགས་གཞི་ནི་མི་རྟག་པ། བཏགས་
ཆོས་ནི་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཟས་ཟ་བའི་ང་དེ་ཡང་ཟས་ཟ་
བའི་བྱ་བ་ལ་མི་སྤྲོས་པར་ཡོང་དགོས་པས། བྱ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟར་ན་ཟས་ཟ་བའི་ང་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་། གཞན་ཡང་

འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ནའང་། ད་དུང་ཟས་ཟ་བའི་ང་རང་དབང་དུ་གནས་པར་ཁས་
ལེན་ན། ང་དེ་ནི་འདོགས་བྱེད་ལ་མི་སྟོས་པར་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བྱུབ་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གདགས་གཞི་དང་གཅིག་ཟ་དད་གང་རུང་དུ་བྱུབ་དགོས་ནའང་དེ་གཉིས་
གང་དུ་¹བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་འབབ་ཡོང་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་འདོགས་
བྱེད་རྟོག་པ་ལོག་ནའང་ད་དུང་ང་རང་དབང་དུ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུབ་ན་འདོགས་བྱེད་མི་རྟོག་
ལ་བཏགས་ཆོས་ང་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ། འདི་ལ་རྩ་མཁན་སྤར་ཤི་ནས་དེས་བཅོས་བའི་རྩ་བུམ་
ད་ལྟར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་སྤང་བུ་²སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བུམ་
བཅོས་བའི་ལས་སུ་བུ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་ནས་རྩ་བུམ་རྫོགས་
པར་བྱུབ་ཟིན་པའང་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་འཛིག་ནས། བྱིས་དེའི་རྒྱན་གནས་པར་མཐོང་བ་ན་མོ་
ཅིངས་པས་སྤར་རྩ་མཁན་གྱིས་བཅོས་བའི་རྩ་བུམ་དེ་ནི་འདིའི་སྟམ་བའི་སྤྱི་བྱེད་གཅིག་འཛིན་གྱི་
རྟོག་འཛིན་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། ། གཞན་གཤེད་དུ་འགོ་བར་ཁས་ལེན་ན་རྟོག་ཆད་གང་རུང་
ལས་མ་འདས་པས་དེ་འབྲའི་ང་དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ལས་འོས་མེད་པས། དེ་ལས་
སྟོག་པར་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་ནི་དགག་བྱའི་སྤང་ཞེན་གྱི་རྩལ་ལས་མ་འདས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་
དགོས་མི་དགོས་དང་། བདེན་འཛིན་འབྲེལ་ཤེས་སུ་ངེས་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་
འགོ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབྱུད་པ་མང་དུ་སྤང་ཡང་། ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་དུ་
ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་བཞག་པའི་སྟོང་པ་
གཏན་ལ་འབབ་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་
ལྷ་སྐུ་བ། བྱུབ་མཆོག་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་བཞེད་པ་དམ་པར་ཡབ་
རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་མན་ངག་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བ་

¹ གང་རུང་དུ་ དེབ་དཔལ།

² སྤང་བུ་ མེར་དཔལ།

ནའང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། རིམ་པ་དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
 པ་ལ་ནི་ཏ་ཅང་ཁྲབ་ཆེས་པ་དང་། ཁྲབ་ཆུང་པ་སོགས་གང་ཞིག་བཀག་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་
 མི་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འབྱུག་མེད་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་རྟོགས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་པར་དགོངས་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུགས་རྗེ་ཅན་ནས་བཟུང་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་འདི་ལ་བསྒྲགས་པ་ཆེར་མཛད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་མ་
 ཟེན་པར་སྟོང་ཉིད་འོ་སྤྲད་པ་ནའང་སྟོང་སྟོང་པོ་ཞིག་ནས་བཤད་ཅིང་དཔྱད་པ་མང་དུ་སྤང་བས་
 ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཉི་ཆེ་བ་དང་སྒྲོས་བྲས་ཀྱི་སྒྲིན་སོགས་
 དང་བྲལ་བའི་དགག་བྱ་འབྱུག་མེད་ཅིག་ངོས་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྗེ་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆད་མར་གྱུར་པ་མང་པོས་དགག་བྱ་རགས་
 རིམ་ནས་ངོ་སྤྲད་དེ་མཐར་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོའི་ངོ་སྤྲད་རིམ་བཞིན་མཛད་དོ། དགག་བྱ་འབྱུག་
 མེད་ཅིག་ངོས་ཟེན་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རིམ་རིམ་བཞིན་རྟོགས་པའང་ཉིན་མོའི་སྤར་
 མ་དང་འབྲེལ། དགག་བྱ་འབྱུག་མེད་ཅིག་སྤྲོང་ཐོག་ནས་ངོས་ཟེན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱ་
 ཆོད་གཅིག་ཡིན་པ་འབྲས་ལྟེ། སལ་ཆེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བེར་བ་སྟོང་ཉིད་ཐག་རིང་ཞིག་
 ན་ཡོད་ནས་རྟོགས་མི་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་གོའོ།

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འཆར་ཚུལ་གནད་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་ན། ང་དེ་དགག་བྱའི་སྤར་
 ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པས། སྤྱིར་ཡོད་ནའང་
 གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྤྲད་
 པས། ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་
 གཏིང་ནས་འཛོངས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྤྱིས་པ་ན་ཕུང་པོ་
 དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཡིན་ན། ལུལ་དུས་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་

བས་ཕྱང་པོ་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་ན་ཕྱང་པོ་ལ་ཆ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ང་
 ཡང་མི་འདྲ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ང་ཆ་དུ་མ་དབྱེར་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་
 ལྟ་ཀའང་ཆ་སོ་སོར་མེད་པའི་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། ཡང་ཕྱང་པོ་དང་དུས་ནམ་ཡང་
 རེས་འཛིག་མེད་པའི་གཅིག་དུ་འགྱུར་བས་ཤིང་སྤྱི་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱེད་
 ལས་གསར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱེད་ལས་སྤར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་དགོས་
 བ་དང་། ཕྱང་པོ་ཆེ་འདིར་ཞིག་པའི་འོག་དུ་ང་ཡང་ཞིག་པའི་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་
 དང་། ཡང་སྒོ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདྲ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་
 ནས་ཀྱང་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ང་ལ་དམིགས་ནས་
 ཀྱང་གཞུགས་སོགས་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རང་གི་
 རྒྱུ་རྐྱེད་པ་དང་མི་འཆམས་པའི་མདོན་སྙམ་ཀྱི་གཞོན་པ་འབབ་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བསམ་བསམ།
 ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རེས་པ་གཉིང་ནས་འདྲོངས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་གཅིག་དུ་མ་
 གྲུབ་པའི་རེས་པ་སྐྱེས་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་མེད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་
 ཉེ། སྤྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས་གཅིག་མ་ཡིན་ན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་ཕྱང་པོ་དང་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན། ཏ་དང་བ་སྐྱང་བཞིན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། ཕྱང་
 པོ་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ང་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་
 སེམས་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ང་འདྲུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བ་སྐྱང་ལས་གཞན་པའི་
 ཏ་བ་སྐྱང་གི་མཆོན་ཉིད་མཐོག་དང་སྒོ་གཤམ་འདྲུས་པའི་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་
 དུ་ང་ཡང་ཕྱང་པོ་འདྲུ་བས་སུ་མཆོན་པའི་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བས།
 ཕྱང་པོ་ནི་སྐྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། ང་ནི་དེ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་
 པའི་རང་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱིས་བདེ་སྤྱུག་རྒྱུ་རྐྱེད་པ་ན་ང་
 ཡིས་བདེ་སྤྱུག་རྒྱུ་རྐྱེད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱིས་དགོ་སྤྱེག་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་

ང་ཡིས་སྤྱོད་བར་མི་འཐད་པ་སོགས་རང་གི་སྤྱོད་རིག་དང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དང་མི་འཆོམས་
པའི་གཞོན་པ་མང་དུ་འབབ་པའི་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བསམ་པས། སྤང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་
ངེས་པ་གཏིང་ནས་འབྲོངས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་གནད་བཞིའི་ངེས་པ་སྒྲོ་ཕུགས་སུ་བཞག་པའི་གནད་བཞིའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྟ་བ་དངོས་གཞི་བདག་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་
གང་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་དུ་མར་འབབ་ཡོང་བས་གང་དུ་འདར་གྲུབ་ཚུལ་མེད་
དོ།། འོན་ཀྱང་ང་འདི་གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་གང་ལའང་མི་ལྟོས་པར་གདགས་གཞིའི་ངོས་
ནས་ཚུར་གྲུབ་ཡོང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཐང་དེ་བཞིག་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་ཀྱི་མེད་
པ་འདི། ཐག་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱུལ་དང་འདྲ་བར་ངའོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བའི་དབང་
གིས་སྤང་ཞིང་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་སྤང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་
འདུག་སྟམ་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། བསྐྱེད་ན་གནད་གཞིའི་དབྱེད་པར་དེ་ཅམ་
དང་། རྒྱས་པར་སྒྲོ་ན་གནད་མཐའ་མའི་ཕྱོགས་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཆོགས་
ཅམ་དང་། ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཁུད་པར་ཅན་ལ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིག་པས་ངེས་པར་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་དགག་བྱ་འཆར་ཚུལ་གྱི་གནད་འབྲུག་མེད་ཅིག་མ་ཟེན་ན། དཔུ་མའི་
གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་ཆོག་གི་རྗེས་སྒྲོས་བྱང་བའི་མཁས་
པར་བྱས་ཀྱང་། དག་ངོ་མ་ཟེན་པའི་དམག་བཤམ་དང་འདྲ་ལ། དགག་བྱ་འབྲུག་མེད་ཅིག་
ངོས་ཟེན་ན་རིགས་པ་རེ་རེ་གཉིས་རེས་ཀྱང་གནད་ལ་ཐེབས་པ་ཞིག་འབྱུང་བས་རྣམ་བདུན་གྱི་
རིགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་དུ་མ་སྒྲོས་སོ།།

ངེས་ཤེས་དེ་ཡང་མོས་མཁོས་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ངེས་ངོར་ང་རང་བཞིན་མེད་པར་
ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དམ་སྤྱིང་དེ་¹བ་དང་། སྤང་ངོར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་མེད་དགག་

¹ སྤྱིང་དེ་ དེབ་དཔལ།

སྟོང་སང་དེ་བའི་བྱད་པར་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་པས། དེས་ཤེས་དེའི་ངོར་དགག་བྱའི་བདག་
 བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ད་དུང་ཡང་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཅའ་བའི་གཞི་ང་ལུས་པའི་
 ཉམས་བྱུང་ན། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་པས་དེས་ཤེས་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། དེས་ན་དེས་ཤེས་དེའི་ངོར་
 དགག་བྱའི་བདག་དང་ཐ་སྙད་པའི་ང་གཉིས་ཀ་ཁེགས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ང་ཆེད་དུ་
 གཉེར་ནས་བཀག་པ་མེན་པར་དགག་བྱའི་བདག་ཁེགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོ་ཡི་སྒྲིབ་བ་ལྟོག་
 པ་ཞིག་དགོས་པས་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱུང་པ་ན་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་མེད་
 འཆོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྟེང་ནས་དབྱུང་པ་མི་བྱ་བར་འཆོལ་མཁན་རང་ཉིད་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་ཞིབ་དུ་དབྱུང་པས་མ་རྟེན་པ་ན། འཆོལ་གཞིའི་ང་ཡང་མོད་ལ་སྟོར་བའི་ཉམས་
 ཤིག་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲག་པ་སྦྱེ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་དགའ་བ་སྦྱེ་བར་ཡང་
 གསུངས་སོ། །སྒྲག་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྟོང་ངོར་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁ་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སྒྲུང་ནས། དེ་ལས་གཞན་ཐ་སྙད་པའི་ང་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་དུ་འཆར་ཡོང་བས་སྟོང་ངོར་ཁ་
 རྒྱལ་བའི་དགག་བྱའི་བདག་གི་སྒྲིབ་བ་ལོག་པ་ན། དེ་ལས་གཞན་ཐ་སྙད་པའི་ང་མཐོང་མ་རུས་
 པས་ད་ང་རིལ་པོ་མི་འདུག་སྟུང་པའི་སྒྲག་པ་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ང་མེད་པར་མཐོང་བས་སྒྲག་པ་སྦྱེ་
 པ་མིན་ནོ། །

འོ་ན་དེས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཐ་སྙད་པའི་ང་ཁེགས་ན་རིག་ཤེས་དེ་ཆད་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 རིག་ཤེས་དེས་དགག་བྱའི་བདག་མ་རྟེན་པ་ན་དེ་མེད་པར་རྟེན་པ་དང་མེད་པར་དེས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ང་མ་རྟེན་པ་ན་དེ་མེད་པར་རྟེན་པ་དང་མེད་པར་དེས་པ་གང་ཡང་མིན་པས་
 སྟོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཐ་སྙད་པའི་ངའི་སྒྲིབ་བ་མ་ལོག་ན་ང་རང་ངོས་
 ནས་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་བ་ལས་འོས་མེད་པས། རིག་ཤེས་དེ་ལ་ང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་
 མི་སྒྲིབ་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེས་ཤེས་དེ་ང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་

རིག་ཤེས་ཡིན་པས་སོ།། འོན་ཀྱང་ངེས་ཤེས་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་སྤང་ཡང་། སྤང་བ་དེ་
བཀག་མི་དགོས་ལ་བཀག་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། བཀག་ལུགས་ཀྱང་མེད་དོ།། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་
ཏུ་འཆར་ཚུལ་འདི་ཡང་སྟོང་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་དགོས་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་དགའོ།། དེ་ལྟར་ངེས་
ཤེས་དེ་ཡང་ལན་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐབས་མཁས་པའི་མན་ངག་གི་འབྲུལ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྒྱན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་སྤེལ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་སྤར་ལྟར་བྱུང་
པར་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངེས་ཤེས་སྤང་གིས་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་བྱིངས་པོ་ངེས་ཤེས་དེའི་ངོ་བོར་
བྱེད་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལས་སྤྱི་རིས་འབྱེད་པའི་སེམས་གྱི་ཆ་ཤས་ལྷ་མོ་ཞིག་གིས་ངེས་
ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིང་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ལྷ་མོ་བསྟེན་པའི་མཐུས། ངེས་ཤེས་དེའི་
ཤུགས་ཞན་ཏུ་འགྲོ་བར་བརྩམ་པའམ། ཞན་ཏུ་སོང་བའི་དེ་མ་ཐག་ནས་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་
གྱི་བྱ་ར་རིག་ཙམ་རིག་ཙམ་བྱས་པས། ཤུགས་ཞན་ཏུ་འགྲོ་བར་བརྩམ་པའམ་སོང་བ་མཐོང་
བ་ན། སྤར་བཞིན་གནད་བཞིའི་དབྱང་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱས་པས་སྤར་ལྟར་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་
རྒྱན་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་འབྱུང་རུས་པའི་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་ན་ལྷ་བ་ལ་སྟོང་བ་
སྐྱེས་པའི་སྤྲེ་ཐེན་པ་ཡིན་ལོ།།

བྱུང་པར་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངེས་ཤེས་བསྐྱང་ཚུལ་འདི་ལ་པ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་ངེས་ཤེས་དེའི་
རྒྱན་བསྐྱང་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི། ངེས་ཤེས་དེ་ཡང་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་
ཅིང་གནས་ཀྱི་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ལོག་པ་ན་སྟོག་པར་¹འགྱུར་བས་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཡང་
ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱངས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་དེའི་རྒྱན་སྟོང་གསུང་
བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། “ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཅི་ཞིག་རིག་། གང་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་
བྱེད་ཀྱི། གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་
ཉེར་གནས་པ། མེད་པར་ཤེས་བྱ་མེད་ཅེས་བྱ།”² ཞེས་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་དོ།། དེ་ལྟ་བུའི་

¹ ལོག་པ་མ་སྟོག་པར་ དེབ་དཔར།

² ལྟ་བུ་ན། དབྱ་མ། ལ་ རྒྱལ་སྤྲེལ་ཞི་བ་སྐྱེ། སྟོང་འཇུག་ ལེུ་དགུ་པ། ལོག་གངས་ ༣༣༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འད་སྟེ། “ཤེས་བྱ་

བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་གང་ཡང་མེད་པར་ངེས་ཤེས་དེ་ལྟར་གིས་སྦྱོར་བ་ན། ངེས་པའི་འཛིན་སྐྱེད་སྐད་ཀྱི་ལ་ཞེ་རྩིས་གང་ཡང་མི་བྱ་བར་དེའི་སྐྱེད་ཆ་སྦྱོར་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་བསྐྱོམ་རྒྱུའི་སྦྱོར་ཉིད་ཡིན་སྟེ་ནས། དེ་ཉིད་འཛིན་སྐྱེད་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་སྐད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་གིས་སྦྱོར་བ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་ལ་འང་མི་འཛིན་པར་སེམས་ཏེ་ངེས་པར་བཞག་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་ཤེས་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་མེད་སྟེ་པའི་བདག་མེད་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་ཡིད་བཞེས་བྱེད་པ་ལོགས་ནི་སྦྱོར་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་གོལ་ས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱོ་ཕྱགས་སུ་འཆངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་མིན་པར་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱུ་བ་པའི་རྣམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་བསྐྱོམ་ཡང་¹བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོན་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས། བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ལས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པར་གཉིས་ལྟར་གྱི་ངེས་ཤེས་དེ་སྦྱོར་པའི་ཡུན་ཡིན་ཏུ་བྱུང་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་ཡིན་དགག་དང་། སྐྱུ་བ་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ལངས་ཡོང་བས་བསྐྱེད་ཚུལ་མཁས་པོ་དགོས་གསུངས། ཡང་སྦྱོར་ཉིད་མེད་དགག་བསྐྱོམ་ཟེར་བ་ཡང་ངེས་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་བ་དེན་བྱུང་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པ་ན་སྐྱོ་རོར་དགག་བྱ་གཏུགས་ཀྱིས་བྱུང་པོར་བའི་སྐྱབས་སུ་རང་སེམས་མེད་དགག་གི་ངོ་པོར་སོང་བ་དེའི་ངང་དུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྦྱོར་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་སྐྱོ་ཡུལ་དུ་བསྐྱོམ་འདོད་ན་མི་འགྲིགས་པ་འདྲ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་ཆེ་སེམས་ཁོ་རང་མེད་དགག་ཡིན་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་མེད་དགག་ཅིག་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་འདྲ་བྱས་ན་བྱེད་ཅག་གཞུང་ཆེན་པོར་སྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་

མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིག་གང་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་ཆོད་བྱེད། གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉིད་གནས་པ། མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས།” ཞེས་སོ།

¹ བསྐྱོམས་ཀྱང་ དེ་བ་དཔལ།
བསྐྱོམ་ཀྱང་ མེད་དཔལ།

འགྲིགས་པ་ཨང་ཞེས་འདྲི་བའི་ཐོལ་གྱིས་འདོམས་སོ།། “དཔེར་ན་བྱམ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་
 ཞིང་དེ་དང་ས་ཚྭ་གས་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགལ་བ་མི་
 འགོག་པ་ལྟར།”¹ ཞེས་དང་། དགག་པ་ནི་སྤྲས་བརྗོད་པ་ན་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་
 བའམ་དེའི་རྣམ་པ་སློ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། “དགག་པ་ནི་སྤྲས་བརྗོད་པ་ན་
 ཆོག་གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པའམ་དེའི་རྣམ་པ་སློ་ལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།”² ཞེས་པ་ལྟར། དེའི་ཆེ་སེམས་དེ་
 སློ་ངོར་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་སྤྲུབ་པ་དངོས་བྱུགས་གང་ལའང་མི་འཕེན་
 པའི་མེད་དགག་གི་རྣམ་པར་འབྱུབ་ཀྱི། གཞན་རྟག་མི་རྟག་དང་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་
 དུ་འང་འབྱུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་རྣམ་པར་འཆར་བའི་
 གནས་མེད་དོ།།

འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སེམས་དེ་སྟེར་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མེད་དགག་ཡིན་
 པར་འགལ་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། “བྱམ་མེད་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་དེ་དང་ས་ཚྭ་གས་
 གཞི་མཐུན་དུ་འདྲུ་ཡང་མེད་དགག་དང་དངོས་པོ་གཉིས་འགལ་བ་མི་འགོག་པ་ལྟར།”³ ཞེས་
 སོ།། དེ་ཡང་། སྟོད་འཇུག་ལས། “གང་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡི།། རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་ནི་དབྱེད་
 བྱས་ན།། དེའི་ཆེ་རྣམ་དབྱེད་དེ་ཡང་ནི།། རྣམ་དབྱེད་⁴ཕྱིར་ན་ཐུག་པ་མེད།། དབྱེད་བྱ་རྣམ་པར་
 དབྱེད་བྱས་ན།། རྣམ་དབྱེད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན།། རྟེན་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྟེ་སྟེ།། དེ་ཡང་ཐུང་ན་
 འདས་པར་བརྗོད།།”⁵ ཅེས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ནམ་སྟེ། མགོ་འཁོར་ཆོད་གནས་འདི་ལ་

1 རྩ་ཚིང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ བྱང་པེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། གཙང་དབང། འོག་གཏངས་ 33བ3
 2 རྩ་ཚིང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ བྱང་པེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། གཙང་དབང། འོག་གཏངས་ 113བ6
 3 རྩ་ཚིང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ བྱང་པེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། གཙང་དབང། འོག་གཏངས་ 33བ3
 4 རྣམ་དབྱེད་ དེ་བ་དབང།
 5 རྩ་བཅུ་དྲུག་ དབུ་མ། བ རྩལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྟ། སྟོད་འཇུག་ ལེུ་དགུ་བ། འོག་གཏངས་ 34བ3

འཁོར་བར་མཆིའོ། ། མན་ངག་དེ་རྣམས་ནི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་འབྲ་བས་ཤིན་ཏུ་གོ་
 དཀའ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་གོ་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དཀའ་གནད་ཀྱི་མཐུན་པ་མང་པོ་རང་ཞིག་རང་
 གོལ་དུ་འགྲོ་བས་གཅེས་པར་གཟུང་ངོ་། ། ལས་དང་པོ་བས་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
 ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་རྣམས་ནི། འབྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་དཀའ་བའི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལོ་མང་པོར་སྦྱངས་པའི་མཁས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མན་ངག་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་བྱས་པའི་གནས་ཡིན་པས། བདག་འདྲས་ཐད་ཁམ་
 ཆེན་པོ་བྱས་ན་མི་རིགས་པས་གཟུང་གནས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱོད་པའི་སྒྲོར་སྒྲོས་པས་
 བཅོམ་སྤྱོད་དོར་ནས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པར་མཛོད་ཅིག

དེ་ནས་རྗེས་སོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པ་
 ན་སྤར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་སྒྲོ་ཅེ་གཏད་ནས།
 ཆོགས་བྱུག་གི་ཡུལ་དུ་ང་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཅེ་སྤང་ཡང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལ་ཆད་
 འཛོག་མི་བྱ་བར་ཡོད་ནས་འདི་ལྟར་སྤང་ངས། མེད་ནས་འདི་ལྟར་སྤང་ཞེས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པས་
 མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་ངས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ངས་པ་འཆར་
 མ་བདེན་ཐག་ཁའི་སྐུལ་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ལས་དཔེ་
 སྤངས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སྐྱུ་མའི་དོན་ལ་ངས་པ་རྟེན་པ་ན་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། ། ཚུལ་འདི་ནི་དཔེར་ན་སྤར་དུང་ཁ་དོག་དཀར་པོར་མཐོང་ཟིན་གྱི་ངས་པ་
 དང་། ད་ལྟར་མཁྲིས་པ་སོགས་ཀྱིས་དུང་པོར་པོར་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ད་ལྟའི་སྤང་ཚུལ་འདི་འབྲུལ་སྤང་དུ་ངས་པར་བྱར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ང་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ངས་པ་དང་། ད་ལྟར་ང་བསྟོན་མེད་དུ་
 སྤང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་སྤང་ཚུལ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཚུལ་དུ་
 ངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་གཞག་མ་གཏོགས་པར་སྒྲོ་གང་ལ་ཡུལ་

ཅིར་སྒྲུང་ཡང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བར་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་མ་འཁྲུལ་པའི་ཆ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། རང་ཅག་སོ་སོ་སྒྲེ་
 བོའི་སྒྲུང་ཚུལ་འདི་ཐམས་ཅད་དགག་བྱའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས། ལྷང་སྒྲུ་
 རོལ་པའི་དོན་རྗེས། “ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྒྲོ་གསལ་འགའ་ཞིག །ཚུགས་ཐུབ་བདེན་བྱ་བ་སོགས་བརྟ་
 ལ་ཞེན་པས། ལྷང་བ་ལིང་ལིང་དེ་རང་སོར་བཞག་ནས། དགག་རྒྱ་དུ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་
 ལྷང་སྒྲེ། སྒྲིབ་བྲལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་རས་དེ་ན། ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག །”¹
 ཅེས་དང་། བ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གྱིས། དེ་ཅག་གི་སྒྲུང་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་པའི་དགག་བྱའི་སྒྲུང་
 ཚུལ་གཞན་བཅས་རྒྱ་མེད་པས། ཡང་ཡང་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་དགག་བྱའི་སྒྲུང་ཚུལ་དུ་ངོ་
 འཕྲོད་པ་ཞིག་འབད་དགོས་གསུངས།

དེས་ན་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོ་ལྟ་སྒྲེས་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཁྲུལ་
 ལྷང་དུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། གཟུ་པོར་གནས་པའི་སྒྲོས་བརྟགས་ནས་མེད་བཞིན་
 དུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འཛོངས་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལ་དཔེ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། ཚུལ་འདི་
 བོ་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་རང་སྒྲེ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གི་མཐུན་པའི་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་
 བའི་དཀའ་གནས་སུ་གསུངས་པས་ཆོག་ཅམ་གྱིས་མགྲ་བར་མི་རིགས་སོ། དེ་ལྟར་ལས་དང་
 བོ་བས་གོ་བའི་སྒྲུང་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱུངས་པ་མ་གཏོགས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོང་
 ཉིད་བསྐྱོན་སྒྲོབས་གྱིས་རྗེས་སོ་བུ་ཡུལ་གང་སྒྲུང་ཡང་ཆེད་དུ་གཉེར་མི་དགོས་པར་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 བུར་རང་གིས་འཆར་ལུགས་མེད་པར་གསུངས། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལ་རང་གི་སྒྲེ་
 བ་གོང་འོག་སུ་ཡི་ལུགས་ལའང་རང་རང་གིས་བརྟག་པའི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ངེས་ཤེས་སྒྲོ་
 ཐུགས་སུ་འཆངས་པ་ཞིག་མེད་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་འགའ་ཞིག་བསྐྱོན་པའི་མཐུས་སོགས་རྟུགས་

1 ལྷང་སྒྲུ་རོལ་པའི་དོན་རྗེས་གསུང་འདུམ། 2 ལྟ་བུའི་གསུང་མགྱུར་ཟབ་མོ། ཤོག་གངས་ 457

བཀག་པའི་ཉམས་སྒྲུབ་བྱུང་ཡོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ།
 གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་བྱང་འདུག་དང་། སྒྲུབ་སྒྲུབ་དབྱེར་མེད་དང་། སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྒྱ་འབྲས་
 སུ་འཆར་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་
 དང་། སྒྲུབ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཆར་ཚུལ་ཟེར་བ་སོགས་རང་ཅག་
 དགའ་ལྟོས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱུ་མ་ནམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་སྙད་དགུ་འདོགས་པའི་ཐབས་ཆོས་དེ་ཡང་
 སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ལ། སྒྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་ཤེས་
 གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད། གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་
 ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚུལ་ཡང་ང་དེ་གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་
 པན་ཚུན་འཕྲད་པའི་དབང་གིས་སྒྲོ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལོག་པ་ནའང་དེ་
 ཉིད་དུ་ཡལ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་མཐུ་ཡང་མེད་ཅིང་། གཞན་གཤེད་དུ་
 འགྲོ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ཐག་པ་ལ་བཏགས་
 པའི་སྐུལ་དཔེར་སྤངས་སྟེ་ཞིབ་དུ་བསམ་བསམ། ང་གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་གང་ལའང་ལྟོས་པ་
 མེད་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བཅའ་བས་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་བྱུང་བུགས་གཏན་ནས་
 མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཆེད་དུ་མ་བསམ་པར་ཡང་ངེས་པ་རང་གིས་སྟེ་བ་དང་། ང་གང་ལའང་ལྟོས་
 པ་མེད་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བྱུང་བུགས་རི་ལྟར་འདུག་བཅའ་བས་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་
 སྟེང་དུ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་རྟེན་པའི་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བསམ་བསམ་ང་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་
 ལ་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་ཡང་ངེས་པ་རང་གིས་སྟེ་བ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངེས་
 པ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། “སྒྲུབ་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་
 པའི་གོ་བ་གཉིས། རི་སྤྱོད་སོ་སོར་སྒྲུབ་བ་དེ་སྤྱོད་དུ། ད་དུང་བྱུང་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་
 པ་མིན། རམ་ཞིག་ངེས་འདོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཅམ་
 ཉིད་ན། ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀུན་འཛིག་ན། དེའི་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པ་

དེ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་འཛོལ་བའི་དབྱང་སྒྲིམ་དང་། དབྱང་མཐར་ངེས་པའི་འཛིག་བསྒྲིམ་གཉིས་ངེས་འཛིག་ཏུ་བསྐྱེད་ས་པས་ངེས་པའི་ངང་ཏུ་དབྱང་བ་སྤྲོ་མོ་བྱས་པས་ངེས་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་བརྟན་པ་རྟེན་པ་ན་ངེས་པའི་ངང་ཏུ་དབྱང་བ་བྱ་དགོས་པས། དེ་ཡང་སྤར་སྤར་དམིགས་རྟེན་འཛོལ་བའི་དབྱང་བ་རགས་པ་དེ་འདྲས་དབྱང་ན་ངེས་པ་འཛོར་འཛོལ་བས། དཔེར་ན་ཆུ་དྲངས་ཤིང་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ནང་ཏུ་ཉེའུ་ཆུང་འབྲུག་འབྲུག་འཛོལ་བ་ལྟ་བུར་སེམས་ཁུད་པར་གཉིས་ལྷན་གྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངང་ཏུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་དྲན་པ་སྤྲོ་རེ་བསྟེན་པའི་ངང་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གིས་གནད་བཞིའི་ཕྱོགས་དྲན་པ་ཅམ་མམ། སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་གནད་བཞིའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོན་ཅམ་བྱས་པས་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངར་ཡང་ཡང་གསོ་བར་བྱས་པས། དབྱང་བ་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་ངེས་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད་ངེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངར་ལྷགས་དག་ལ་ཡུན་རིང་བར་

༤ བདེར་ཡང་བ་ལྷ་མ་དེའི་དུས་ལ་ལྷ་ཅེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ནུས་པ་ལས། དེའི་ཞལ་ཤེས་བཞོན་པར་སྐྱད།

གནས་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་བ་ན་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་བཤེགས་པར་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྤར་
 དམིགས་ཏེན་འཆོལ་བའི་སྐབས་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་མང་དུ་བྱས་པས་འབྱོར་པའི་དབང་
 གིས་གནད་བཞིའི་ཕྱོགས་ལ་སློབ་སྟོན་པ་ཅམ་མམ། བན་པ་ཅམ་གྱིས་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་
 དངོས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་ངེས་ཤེས་ཤུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་གནད་གྱིས་སོ།། འོན་ཀྱང་
 ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་བཤེགས་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ལྟ་བུ་མཐོང་ཐོབ་དགོས་པ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ན་དབྱད་
 པ་བྱེད་ཤུགས་དང་དབྱད་པ་སྤྱི་བཞི་ཤིང་གིས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲངས་རིང་སྤང་ཡང་སྤར་དམིགས་ཏེན་
 འཆོལ་བའི་སྐབས་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བས། ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཞན་དུ་འགྱོ་བར་དོགས་པ་ན་
 དབྱད་པ་བྱི་མ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་ཞན་དུ་སོང་བ་ན་བྱེད་པ་མིན་ལ། དཔྱད་
 པ་ན་འང་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་བཏང་བ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་གཞག་དུ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བསྟོམ་དགོས་སོ།།
 དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་རྗེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་
 ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ངའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་གང་གི་སྟེང་དུ་སྤར་གྱི་གནད་
 བཞིའི་དབྱད་པ་ཁ་སྟོས་ནས་བསྟོམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་པར་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་
 གདམས་པ་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དོ་སྤྱད་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ཅུང་
 ཟད་བརྗོད་ན། སྤར་ལྟར་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་གནས་ཆ་ཉིད་པ་ན། མཉམ་གཞག་དེའི་ངང་
 ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་ཤེས་པའི་ཆ་ཤས་སྤྱོད་མོ་ཞིག་གིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་
 རྗེས་པའི་དོ་བོ་གཟུགས་ཅན་གང་དུ་འང་མ་གྱུབ་པའི་སྟོང་སངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་བྱིང་གོད་
 སོགས་ཀྱིས་མ་སྤྱི་བ་པས་ཡུལ་སྤྱང་སྤྱོད་ཆོགས་རང་གིས་འཆར་ཞིང་ཡུལ་གང་ལ་འང་འགྱུར་ཞིང་
 འགྲོ་སྤྱོད་པ། འབྲེལ་དུ་སྤྱང་བ་འགགས་པ་མེད་པར་གསལ་ཞིང་རིག་པ། ཤུགས་སུ་རྒྱན་ཆད་པ་
 མེད་པར་འཇུག་པའི་ནམ་ཤེས་བྱེད་ཅམ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ཚུལ་རི་ལྟར་འདུག་སྤྱོད་ཞིང་
 མཛེས་པའི་རིག་པས་བརྟག་པ་ན། གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་སྤྱད་ཅིག་སྤྱི་བུ་གང་ལ་འང་

སྟོས་པ་མེད་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བཅའ་བས་གང་དུ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཉེད་རྒྱ་ཡོད་
པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲུང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡོད་ན་རང་གི་སྐད་
ཅིག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ནས་དང་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ངེས་པར་བྱུང་དགོས་
པ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུང་བར་ཁས་སྒྲུང་ཡང་གཞི་བྱེད་དུ་མ་འབབ་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་
དུ་བརྟག་པའི་དབྱེད་སྒྲོམ་དང་། དབྱེད་མཐར་ངེས་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་དང་། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་
ལངས་པ་ན། རང་གི་སེམས་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་ཚུགས་སུ་བྱུང་བ་བསྟོན་མེད་
དུ་སྒྲུང་བའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་དང་། སེམས་རང་ངོས་ནས་མ་བྱུང་བར་རྟོགས་ཟིན་ངེས་པའི་
ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བྱའི་ཉམས་ལེན་བསྐྱུང་ཚུལ་རྣམས་སྤར་ལྟར་བྱའོ།

དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་བས་ལྟ་བ་ལ་སྟུང་བ་འདོན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་
པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སྟུང་ཚུལ་དེ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་
དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་
མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་མཐོང་རྗེས་མཐུན་
པ་དང་། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་སྟོང་
ཚུལ་དང་།¹ ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བདག་
དང་བདག་འདྲས་སྟོང་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་རྣམ་དག་བཅའ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཉམས་སྟེང་
དུ་ཕབ་ནས་རི་མ་རི་བཞིན་བསྐྱུངས་པ་ཞིག་སྟེ་བ་འདིར་ཡོང་མདོག་མི་སྒྲུང་བས་བྲིས་པའི་ངལ་
བ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གོ་བ་འཆོལ་བར་བྱའོ།

དམིགས་སྟོར་དེ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྟོང་སྟོང་བ་ན་ཐུན་རེ་རེར་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་
བསྐྱུང་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་མི་ཡོང་བར་མ་ཟད་ཐུན་པར་འགྱུར་བའི་གོགས་
ཆེ་བས། ཐུན་དང་པོར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་སྟོར་རྣམས་རྒྱས་པར་

¹ བདེ་བ་སྟོང་ཚུལ་དང་། དེ་བ་དཔལ།

སྐྱོང་ཞིང་། དམིགས་སྐྱོར་འོག་མ་རྣམས་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤར་སྐོམ་གྱིས་བསྐྱུངས།
གཉིས་པར་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲལ་བའི་སྐྱོར་
རྣམས་རྒྱས་པ་དང་གོང་འོག་གི་དམིགས་སྐྱོར་རྣམས་ཤར་སྐོམ་གྱིས་བསྐྱུང་། གསུམ་པར་ཉི་
བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་སོགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐྱོར་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་
ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་། གོང་འོག་གི་དམིགས་སྐྱོར་རྣམས་ཤར་སྐོམ་གྱིས་བསྐྱུང་། བཞི་
པར་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤར་སྐོམ་གྱི་སྐོན་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཞུ་
བའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་། གོང་གི་དམིགས་སྐྱོར་རྣམས་ཤར་སྐོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུང་བར་
བྱའོ།། དེ་ཡང་སྔོན་འགོ་ཐ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོར་འདོན་བྱས་ན་སྤྱོད་བཞི་གང་རུང་གི་མཁུག་ཏུ་
ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་དམིགས་རྒྱས་བསྐྱུས་¹འཆམས་པ་རེ་སྐྱོང་། ཕྱག་ཆེན་གཙོར་འདོན་བྱས་ན་
སྤྱོད་བཞི་ཀའི་གཤམ་དུ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་སྐྱོང་བར་བྱའོ།། འདི་དག་ནི་ཁོ་བོ་རི་ཁྱིད་
འགྲེམས་པའི་ཐོག་མར་ཐ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱུངས་པས། འབད་ཚེལ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་ཉི་མ་
གཅིག་ལ་ཐ་མཆོད་ཆར་རེ་འང་ཐོན་མི་ཐོན་གྱི་ཆོད་དུ་སོང་བས་བསྐྱུང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལྟས་པའི་
ལན་དུ་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱལ་བའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ།།

༥ གསུམ་པ་མཁུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བསྐོམ་བྱའི་ལམ་དང་སྐོམ་བྱེད་སྐྱབ་པ་པོ་འི་
སེམས་དང་། སྐོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་སྟེ་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་
ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱང་བརྟག་པ་ན། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དོན་དེ་རྣམས་
རང་རང་གི་ངོས་ནས་བཅའ་བས་གང་དུ་སྐྱང་བའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་སྟེད་རྒྱ་ཡོད་པ་འབྲ་བ་ཞིག་སྐྱང་
བ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ།། དེ་རྣམས་སྐྱང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་ན་བསྐོམ་བྱ་དེ་སྐོམ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་
ཀྱིས་བསྐོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐོམ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐོམ་པ་པོ་མེད་
པའི་བསྐོམ་བྱ་དང་། སྐོམ་པ་པོ་ཡང་སྐོམ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐོམ་བྱ་སྐོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་

¹ བསྐྱུ་ རྫོང་དཔལ། སེར་དཔལ།

པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་པོར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྒྲོམ་བྱ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ།
 ཅུ་ཤེས་ལས། “ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད།། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར།། ཡིན་པར་གྱུར་
 ལ་བྱ་བ་མེད།། ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར།།”¹ ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་གསུམ་
 པོ་དེ་དག་པན་ཚུན་ལྟོས་བཏགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་རང་ངོས་ནས་བཙལ་བས་
 རྟེན་རྒྱ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་དོ། དེ་ཉིད་ལས། “བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་
 པ་པོ་ཉིད་ལ།། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར།། གྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མི་མཐོང་ངོ་།།”² ཞེས་
 གསུངས། དེས་ན་ལྟོས་བཏགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པས་བདག་གི་དགོ་བའི་ཅ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡོམ་བསྡོམ་ལམ་
 རི་ལྷར་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་བསམ་སྟེ། གསང་འདུས་སྟོན་
 ལམ་དང་། བྱག་ཆེན་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་དགོ་ཅ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 པན་བདེའི་རྒྱར་འདུན་པ་བྲག་པོས་བསྡོམ་བར་བྱའོ།

༥ གཉིས་པ་ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། སྟོན་འཐུག་ལས། “ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་
 གནས་བྱ་ཞེས། བྱ་བ་བསྡོགས་ནས་དེ་ནས་ནི། སྐབས་སུ་ལུས་འདི་རི་ལྷ་བྱར། གནས་པ་
 ཡིན་ཞེས་བལྟ་བར་བྱ། སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་སྟོས་པ་ནི། ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ། རི་
 ལྷར་བཏགས་པ་མི་འཆོར་བར། དེ་ལྟར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བརྟག་ ཅི་ནས་ཉིང་འཛིན་བཙོན་
 པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར། བདག་གི་ཡིད་འདི་གང་སྟོང་ཅས། དེ་ལྟར་ཡིད་
 ལ་སོ་སོར་བརྟག་ །འཛིགས་དང་དགའ་སྟོན་སོགས་འབྲེལ་བར། གལ་ཏེ་མི་རུས་ཅི་བདེར་
 བྱ།”³ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མཉམ་པར་

1 རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྟུབ། ཅ་བ་ཤེས་པར། རབ་བྱེད་བརྒྱུད་ལ། ཤོག་གངས་ ༤༩ ལས་ཆོགས་ཀྱང་གཉིས་པ་ཕྱིར་ཐད་མི་འབྲས་
 རྟེན། “བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

2 རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྟུབ། ཅ་བ་ཤེས་པར། རབ་བྱེད་བརྒྱུད་ལ། ཤོག་གངས་ ༤༩ ལས་བྱུང་བ་ཕྱིར་ཐད་མི་འབྲས་སྟེ། “བྱེད་པ་པོ་
 ལས་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ།། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར།། འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མི་མཐོང་ངོ་།” ཞེས་སོ།

3 རྟེན་བསྟན། དབྱ་མ། ལ རྒྱལ་སྐུ་ཞེ་བ་ལྷ། སྟོན་འཐུག་ཡེ་ལྷ་མ། ཤོག་གངས་ ༡༡བ

གཞག་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་དོན་མེད་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་
 རྟོགས་ལས་བསྐྱུང་ཞིང་། སྐྱོང་རྒྱའི་དགོ་བའི་རྟོགས་སུ་བཀོལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་
 ཡང་ཡང་གཏོང་ནས། རི་ལྟར་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་རྟག་ཏུ་བྲན་པ་དང་། སྐབས་སུ་སྐབས་སུ་
 འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་གནས་མི་གནས་བརྟག་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ། ཕན་ཡོན་
 དང་ཉེས་དམིགས་བྲན་པས་སེམས་སྐྱོང་རྒྱའི་དགོ་བའི་རྟོགས་སུ་བཀོལ་ཞིང་། དོན་མེད་དང་
 དོན་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་ལས་བསྐྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱིམ་པའི་བག་ཡོད་བསྟན་པ་ནི་ཐུན་མཛམས་
 སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསྐྱེད་པའི་གནས་རྣམས་
 དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱོང་རྒྱའི་དམིགས་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱར་དུ་འགྱུབ་
 པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་དད་པ་བསྐྱེད་
 དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་རང་གིས་སྦྱེ་ཞིང་། ཉིང་རེ་འཛིན་
 དེ་ཡང་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་བསྐྱེད་པའི་གནས་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་
 དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་བྱའི་གནས་ལ་འཇུག་ཐོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
 རྟག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། འཇུག་ཐོག་བྱེད་པར་ཡང་མི་འདོད་པའི་མཆེར་སྒྲུང་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱིམ་
 པའི་བག་ཡོད་ཀྱི་མཐུས་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱར་དུ་འགྱུབ་
 པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་རྣམས་དག་པར་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས་
 བསྐྱེད་བཏུས་སུ། “དེ་ཀུན་གང་གིས་འཐོབ་ཅེན།། འབྲས་བྱ་མེད་པའི་བྱེད་སྒོར་བས།། དེ་ཡང་
 རྟག་ཏུ་བྲན་པས་འགྱུར།། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གྲུས་ལས་འབྱུང་།། དེ་ནི་ཞི་བའི་ཆེ་བ་ཉིད།། ཤེས་
 པར་གྱུར་ནས་བརྟན་པ་བསྐྱེད།།”¹ ཅས་དང་། “སྤྱི་རྒྱལ་གཡོ་བ་རྒྱུག་པ་ཡིས།། ཡིད་ནི་ཞི་ལས་
 གཡོ་མི་འགྱུར།།”² ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཁྲུས་དང་ཁ་ཟས་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཟས་ཀྱི་

༡ རྩེ་བཅུན། དན་མ། ཞི་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། བསྐྱེད་བཏུས། ཡེན་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༥ན

༢ རྩེ་བཅུན། དན་མ། ཞི་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། བསྐྱེད་བཏུས། ཡེན་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༥ན ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱི་རྒྱལ་གཡོ་བ་
 བརྒྱག་པ་ཡིས།། སེམས་ནི་ཞི་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་།།” ཞེས་སོ།

སྒྲུལ་པ། ཞིང་འདིར་སྐལ་དང་སྐལ་སྐལ་གྲངས་མེད་ཁྱོན་པས་མ་སྐལ་བ།། སེམས་
ཅན་ཉོན་མོངས་ལྟ་བུ་ཆེ་དང་དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་ལྟས།། རབ་ཏུ་བདོ་ཞིང་འདུལ་དཀའ་མགོན་
སྐུ་བས་བྲལ་བ་བདག་ཅག་གྲང་།། གང་གིས་སྟོབ་མར་བདག་གིར་བཞེས་པའི་སྦྱིང་སྦྱོབས་
དེ་མཛད་བྱང་།། གང་གི་མན་ངག་མཉེན་ཞིང་རྣེ་བ་དེས།། ལྷགས་འདྲ་མོངས་པ་བདག་གི་རྣ་
ཁྱུང་དུའང་།། བརྒྱད་དེ་སེམས་ཀྱི་གཉིང་དུ་ཆོས་དོན་གྱི།། གོ་བ་བསྐྱུལ་བའི་མཛད་པ་དེ་བས་

འདིར་ལེགས་པ་བཤད་གཏིས་ཞེས་པ་ནི། “ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། བ་ ཟླ་མ་མཚོང་པའི་ཁྱིད་ཡིག་གསུང་པའི་གནད་
ཆས་པར་ལུལ་སྦྱར་རྒྱུད་མཛད་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཅ་ དགའ་སྦྱར་བླུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་
ཁྱིད་ཡིག་ལས་བཟང་གསུང་སྟོན།” འདི་གཏིས་ལ་མོང་དཀོས།

མདུག་མདུག་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛུགས་གྱུར་བཤེས་གཉེན་གྱི། མན་ངག་གྲུབ་པའི་མིག་སྒྲན་ལ་བཞེན་
 བས། མདོ་རྒྱུད་ཟབ་ཅིང་བསྐྱེད་བའི་ས་འོག་དུ། སྒྲིག་གྱུར་གནས་པའི་ཉམས་ལེན་གཏེར་ཆེན་
 བོར་། ལེགས་པར་བརྟགས་པས་རང་གིས་མཐོང་ཆོད་དང་། སྐྱུར་བའི་ལེགས་བཤད་གཏམ་དུ་
 བྱས་མོད་ཀྱང་། བདག་སྒོ་རང་བཞིན་མི་གསལ་ཉམ་ཆུང་བས། མ་བཤད་ལོག་བཤད་ཏུ་ཅང་
 བཤད་པ་དང་། རང་བཟོ་སོགས་ཀྱིས་འོངས་པ་གང་མཆིས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱོན་སྤར་འཆགས། བྱ་ཆུང་ཤེད་མ་བྱེ་བའི་འབྲུལ་པ་ཀྱམ། བཙེ་ལྡན་པ་མས་འབད་དེ་བསལ་
 བ་བཞིན། བདག་ལ་སྤྱིབ་པར་མི་འགྱུར་མཛད་དུ་གསོལ། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་བཀའ་
 དེན་གྱིས། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐན་བྱན་མཆིས་ན་ཡང་། བྱ་ཆུང་ཁ་ནས་དོན་ལྡན་ཆོག་
 སྤྱས་པར། པ་མས་ཡ་མཆོན་གཟུང་ཞིང་དགའ་བ་ལྟར། བྱམས་བཅའི་བྱགས་ཀྱིས་བདག་
 ལ་དགྱེས་པར་མཛོད། འདིར་འབད་ལས་བྱུང་བསོད་ནམས་ཕྱང་པོ་དེས། འགྲོ་བ་ཀྱུན་ཀྱང་
 ཡང་དག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། རྗེས་སུ་གཟུང་ཞིང་མན་ངག་སྤྱོད་པའི་སྣོད། སྐལ་ལྡན་སྒོ་བ་མ་
 ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཤོག །བདག་ཀྱང་སྤྱོད་བ་ཀྱུན་དུ་ཡང་དག་པའི། བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ནམ་
 ཡང་མི་ཐོངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་བྱས་ཀྱིས། གང་གི་དོན་དུ་ལུས་
 སྒོག་ལོངས་སྤྱོད་གང་། ལྟོས་པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་བསམ་སྤྱོད་ཀྱིས། མཉེས་པར་བྱས་
 པས་དགྱེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་སྟེ། བྱགས་ཀྱི་བཙུད་ཀྱན་ཕྱང་བའི་མན་ངག་རྣམས། སྤྱས་
 གསང་མེད་པར་སྦྱོལ་ཞིང་སུ་ལ་ཡང་། མདོན་པར་མི་མཛད་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ཀྱམ། ལྷག་
 པར་གསུང་བའི་སྤྱས་ཀྱི་བྱ་བོར་གྱུར། ལུས་སྒོག་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་དཀའ་སྤྱད་དང་། བྲག་ལ་
 རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཚུལ་བཞིན་སྤྱིབ་པ་ཡིས། ལུང་དང་
 རྟོགས་པའི་ཆུ་ཁྱུང་རབ་བཞོལ་བས། སྒྲ་མའི་བྱགས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་འགོངས་པར་ཤོག །དེང་དུས་
 པལ་ཆེར་གང་གི་སྤྱོད་ཡོན་རྣམས། ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་མིག་རབ་ལྗོངས་པས། གང་ལ་
 ཐོགས་པའི་མིང་སྤྲན་ན་བ་ཡིས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་རྟོན་པའི། དད་དང་དོན་གཉེར་

ཅན་གྱི་ལོང་བ་མང་།། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་མིག་ཅན་པལ་ཆེར་ཡང་།། ལྷག་དོག་གདོན་གྱིས་
 སེམས་ལ་རང་དབང་མེད།། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲིལ་སྤྱི་མཉམ་བཅད་པར།། ཅིག་ཅར་སྒྲོང་བའི་སྒྲོན་
 པས་སྒྲོགས་ཀྱན་བྱུང་།། དེས་ན་བདག་གི་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་ཆུང་།། འོན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་
 ཐོབ་པ་རྣམས།། ཁ་ཆེམས་སྒྲུང་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་འདི།། སྒོ་ལྷན་གཟུར་གནས་འགའ་
 ཡི་ཕྱག་བརྒྱད་དེ།། ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པས་མི་ཤ་ལྷོན་པར་ཤོག། དེའི་ཆེ་ཆོས་འདིའི་སྒྲོས་གྱི་
 སྤྱང་མའི་གཙོ།། ཕྱག་དྲུག་མགོན་དང་དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ།། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱས་
 རྣམས་གྱིས།། གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག། གཤམ་ཡང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱས་
 གང་གིས་ཀྱང་།། འདུལ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་གྱུར་འདུལ་དཀའ་ཡང་།། བདག་གི་ལེགས་བཤད་
 འདི་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ།། གྱུར་ནས་རི་ཞིག་ལྟར་སྤྲེས་འདུལ་བར་ཤོག། གཡེལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་གང་
 ཟག་སྒྲོན་གྱིས་འདིར།། འབྲས་དུ་ཡིད་མི་བདེ་འཇ་འབྲུགས་གྱུར་ཀྱང་།། དམ་ཆོས་སྒྲོང་བའི་
 སྤྲིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར།། སྤང་ནས་པན་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་དམིགས་
 སྒྲོང་ཚུལ་དང་དེའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་འཁྲིད་དམིགས་སྒྲོང་ཚུལ་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་
 པའི་ཁ་ཆེམས་སྒྲུང་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མཁས་བརྟན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་
 འགན་བ་བཞིན་དུ་དར་བའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྗེ་བརྟན་ཡི་ཤེས་བརྟན་འཛོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གདམས་བ་
 འདི་གཉིས་གྱི་བཀའ་འདྲིན་ལེགས་པར་མཛོས་པའི་བྱ་བལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མས་དགའ་ལྷན་སྒྲོ་འཕེལ་རི་ཁོད་དུ་སྦྱར་བའོ།། འདིས་
 ཀྱང་རྗེ་སྒྲ་མའི་སྒྲོན་བརྒྱད་གྱི་གདམས་པའི་མེ་རྩ་སྒྲོང་བར་གྱུར་ཅིག། སུ་ཐ་མཛྲ་ལམ།། །།

ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

༥ ཕྱག་ཆེན་དང་འགྲེལ་བའི་བོད་དཔེ་གང་ཉིད་ནམས་ཀྱི་མཆན་བྱང་།།

- ༡ ཀུན་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་མཛད་པའི་དགའ་ལྗན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་སློལ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་ཟེན་གྱིས་ནམ་གྲོལ་ཀྱན་ཏུ་དགེ་བའི་ལམ་བཟང་།
- ༢ བཀའ་འགྱུར་བ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་དམིགས་རིམ་གྱི་ཟུར་མཁོ་ན་བའི་
བཅུད་ལེན།
- ༣ གྲུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ལྗན་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆའི་
བཀའ་སློལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅ་འགྲེལ་ནམས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
བང་མཛོད།
- ༤ གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའི་དགེ་ལྗན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་ཞལ་ལུང་
བདུད་ཅིའི་ཐིགས་ཐེང་།
- ༥ དགའ་ལྗན་ཁྲི་ཐོག་བདུན་ཅུ་པ་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲ་མཆོད་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་གཉིས་ཀྱི་ས་བཅད་མཆན་འགྲེལ།
- ༦ རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བའི་གསུང་བཤད་
ཟེན་གྱིས་ཐག་མེད་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་།
- ༧ རྒྱལ་རོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མས་མཛད་པའི་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་དང་འགྲེལ་བ་ཕྱག་ཆེན་ཁྲིད་མན་དག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་
བའི་འཕྲིན་ཡིག།
- ༨ རྒྱལ་སྤྲས་མི་པམ་སྒྲ་བས་མཛད་པའི་དགེ་ལྗན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་དག་མེ་ལོང་།

- ༩ རྒྱལ་སྤྱི་མི་པམ་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་གཞུང་པའི་འགྲེལ་བ།
- ༡༠ རྒྱལ་སྤྱི་མི་པམ་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ཉམས་མགུར་བྲི་མེད་རྩོམ་གསུང་གི་དགའ་
འགྲེལ།
- ༡༡ ལྷང་རྒྱ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཆོས་ལུན་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སློམ་ཚུལ་ཆོགས་
བཅད་མ།
- ༡༢ ལྷང་རྒྱ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཆོས་ལུན་གྱིས་མཛད་པའི་ཞི་གནས་སློམ་ཚུལ་དང་ལྷ་ཁྲིད་ངེས་དོན་
རབ་གསལ། ལྷ་བའི་དོགས་གཅོད། ལྷ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སློམ་ཚུལ།
- ༡༣ རྩོམ་ཞུ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་སློབ་མཆོད་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་སྤྱགས་པའི་
ཁྲིད།
- ༡༤ ལྷག་ཕུ་སྤྱལ་སྤྱུ་སློབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གིས་མཛད་པའི་དགའ་ལུན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་
དག་ལས་བརྒྱུ་པའི་བྲིས་ལན་ཟབ་དོན།
- ༡༥ ལྷག་ཕུང་བ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལུན་གྱི་ཁྲིད་ཡིག།
- ༡༦ ལྷོང་སྟོན་ཆོས་དང་རྒྱས་པས་མཛད་པའི་དགེ་ལུན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་འདེབས་མདོར་བསྟུས་
བྲིན་རྒྱལ་ཉིན་བྲེད་འབྲེན་པའི་ཡིད་ཅ།
- ༡༧ པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་དགའ་ལུན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལས་བཟང་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་གྱི་མན་དག་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ།
- ༡༨ བ་སོ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟུར་འདེབས།
- ༡༩ བྲག་གཡལ་སློབ་བཟང་བསྟན་པས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ངེས་ཟིན་བྲིས།
- ༢༠ དབལ་མང་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་གྱི་ཟིན་བྲིས་དྲན་པས་གཏུང་སེལ་
གྱི་ཁ་སློང་སྟོང་པོ་རབ་གསལ།
- ༢༡ ཨོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དགའ་ལུན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་སྟན་
བརྒྱུད་ལས་བཟང་གསལ་པའི་སྟོན་མེ།

- ༡༡ ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དགའ་ལྷན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་གནད་
གསལ་བར་སྟོན་བ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་།
- ༡༢ ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་
གྱི་བསྐྱུས་དོན་སྟོན་བརྒྱད་མཛོད་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་འབྲུལ་གྱི་ཕྱེ་མིག་
- ༡༣ ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ཆོག་
- ༡༤ འར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དགེ་ལྷན་བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཁྲིད།
- ༡༥ འར་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དགེ་ལྷན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོ་ནས་
བཏུས་པ།

བྱར་རྒྱལ་གཉིས་པ།

༥ བཀ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབུམ།

(མོ་བྱར་མོ་རྒྱ་ལར་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་བཅས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལྟར་བཀོད།)

པོད་ཀ་བར།

༡	ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དགེ་སློང་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནིར་བྱའི་ ཐེངས་པ་ལ།	༢༢༥
༢	རྒྱལ་བ་སྒོ་བཟང་དོན་བྱལ་གྱི་སྒྲེས་རབས་ཐེངས་པ་ལ།	༣
༣	མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༥༡
༤	དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཟབ་ལམ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས་ལ།	༡༡
༥	འཕགས་པའི་གནས་བཏུན་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་གྱི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༤
༦	རིགས་ལྡན་གསལ་པའི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༤
༧	སྒོ་བ་དཔེན་ཨ་ཟླ་ལྷག་པའི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༥
༨	ས་སྒྲུབ་པའི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༧
༩	གཡུང་སྟོན་རི་ཁོང་པའི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༦
༡༠	བྱར་རྒྱལ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༡༩
༡༡	སྒྲིབ་དགའི་བདག་མའི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༦
༡༢	མཁུན་རབ་དབང་ལྷག་གསལ་པ་བཟང་པོའི་ཉོགས་པ་བརྟེན་པ་ལ།	༧
༡༣	ས་གསུམ་མའི་རྒྱལ་ཆོག་དོན་གསལ་པ་ལ།	༡༥
༡༤	བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་མི་ལ་ལ་བཏུན་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། མཁུང་འགའ་ཞིག་ལ།	༡༩
༡༥	རྩི་བཏུན་ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ནང་གི་ཁོང་སྟོན་འདོན་པའི་སྒྲུག་སྟོན་ལ།	༦

- ༡༩ གླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཐུན་བྱུག་གི་རྣལ་འབྱོར། གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱུས་པ་རིམ་པ་བཞི།
 བདེ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་
 འཕོ་བ་བསྐྱུས་པ། སློབ་དཔོན་པ་སྒྲ་འབྱུང་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་ཆོས་རྩེ་ལ་བརྟེན་པའི་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འཕོ་བ་བསྐྱུས་པ། རྩེ་བཅུན་གླ་མའི་
 སྐྱབ་ཐབས་ཆོགས་བཅད་མ་བཅས་ལ། ༣༩
- ༡༠ རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་པ་རབ་འཕེལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། དགེ་སློང་མཁར་སྐྱ་པའི་བཀའ་ལན་ལ། ༣
- ༡༡ བཤ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག་ལ། ༥༡

པོད་ཁ་བར།

- ༡ རྩོམ་གྱི་ཕྱི་ལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་
 ཕྱིར་བ་ལ། ༩༥
- ༢ མགོན་པོ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པའི་རིམ་ལྗེའི་རྣམ་བཤད་བྱང་འཇུག་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ལ། ༡༩
- ༣ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
 མཆོའི་སྤྱིར་པོ་ལ། ༢༡
- ༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་ལྗེ་གསལ་སྟོན་གྱི་གནད་ཀྱན་བསྐྱུས་པ་ཟབ་དོན་
 གསལ་བའི་ཉི་མ་ལ། ༢༥
- ༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཛོན་རྟོགས་མདོར་བསྐྱུས་ལ། ༡༩
- ༦ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་མི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ། ༤༡
- ༧ ཡི་དམ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ལ། ༥
- ༨ དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་ལ། ༣༩
- ༩ གསུང་ཐོར་བུ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། རྩེ་ཙོང་ཁ་བ། ཙ་བའི་གླ་མ་མཁས་གྲུབ་
 མངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གསུམ་ལ་གསོལ་འདེབས་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དཔལ་
 གནད་བཞིའི་སྐྱབ་ཐབས། ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་པོར་ཕྱལ་བའི་ཁྱུ་ཡིག །བཟུལ་ཤེས་ལྷན་པོའི་བྱ་ནང་

- གི་ཉེན་གྱི་ནང་བཞུགས་སྟོན་པའི་འཕེལ་གདུང་དང་། ཚེས་ས་དུས་བྱ།
 ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གདུང་ཐལ། བལ་བཟས་དངས་པའི་རྩེ་བཙུན་སྒྲིལ་མའི་སྐྱ་
 རང་བྱོན་སོགས་ཀྱི་བོད་མཁས་བྱུང་དུ་མའི་གདུང་དུས། འཕེལ་གདུང་། ཚེས་བྱད། ན་
 བཟའ་སོགས་བྱིན་ཅན་བཅས་ལ། ༡༩
- ༡༠ འཁྱའི་དགེ་སྤྱོད་སྒོ་བཟང་ཚེས་རྒྱུ་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རི་ལྷར་བསྟེན་ཚུལ་རིམ་བ་
 གསལ་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ལ། ༣༥
- ༡༡ དུག་ཅུ་པའི་ཙ་ཆོག་ཞུ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ལ། ༣

པོད་ག་བར།

- ༡ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུག་ལྟན་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཙ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྤྱང་
 བ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འབྲེལ་བྱི་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆར་བཤད་བ་དེ་
 ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ། ༡༩༧
- ༢ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོན་ལས་ཤིས་བརྗོད་ལ། ༣
- ༣ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཟབ་ལམ་རྩོམ་རྩལ་འབྱོར་ལ། ༡༥
- ༤ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱས་འཇམ་དཔལ་དགོངས་རྒྱུ་ལ། ༡༧
- ༥ རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་བདུད་དཔལ་འཇོམས་བ་ལ། ༧
- ༦ དཔལ་པོ་གཅིག་པ་རོ་ལངས་བརྒྱུད་བསྐྱོར་ཞེ་དགུ་མ་གསུམ་གྱི་སྐབ་ཐབས་ལ། ༡༩
- ༧ དཔལ་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆོག་དང་བུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱར་འདེབས་ལ། ༡༩
- ༨ འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བྲག་གི་སྦྱིན་སྒྲིག་བྱ་ཚུལ་ལག་ལེན་དུ་བྱིས་བ་ནམ་བཤད་དངོས་བྲུབ་རྒྱ་
 མཆོ་ལ། ༢༡
- ༩ ཡི་དམ་གྱི་ཆོགས་འཁོར་དང་སྦྱིན་སྒྲིག་བྱ་ཚུལ་སོགས་ལ། ༡༠
- ༡༠ ཆོ་ཆོག་འཆི་མེད་འདོད་འཇོ་དབང་རྒྱལ་ལ། ༣༦
- ༡༡ ཆོ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་འཆི་མེད་ཆེད་རིག་འཇིན་དངོས་སྟེར་གདམས་བ་ལ། ༡༠

- ༡༩ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱན་རིག་གི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བའི་སྤྲིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིད་ནོར་ལ། ༣༧
 ༡༣ ཀྱན་རིག་བྱམ་བསྐྱེད་བསྐྱུས་པ་ལ། ༣
 ༡༥ ཀྱན་རིག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆེ་འདས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ལ། ༡༠
 ༡༥ རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ངག་འདོན་དུ་བསྐྱིགས་པ་ལ། ༣༡
 ༡༦ བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་འཆི་མེད་དཔལ་སྤྱན་ལ། ༡༩
 ༡༧ བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་མཛོན་པར་དགའ་
 བའི་སྒྲོ་འབྲེད་ལ། ༣༠
 ༡༨ བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱན་ལྗེའི་མདོ་ཆོག་གི་སྤྲིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ། ༦
 ༡༩ འཇམ་དཀར་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཤེས་རབ་མཆོག་སྤྱན་སོགས་འཇམ་དབྱངས་སྐྱབ་ཐབས་འགའ་ལ། ༡༡
 ༣༠ འཕགས་པ་ཞལ་བཙུ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སྤྲང་བར་གནས་པའི་ཆོ་ག་ནོར་བུའི་སྤྲང་བ་ལ། ༡༩
 ༣༡ སྤྲང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བ་འཕགས་པ་ཞལ་བཙུ་གཅིག་པའི་དབང་ཆོག་ལ། ༦
 ༣༢ ཡེ་ཤེས་ཁྱུང་ཁྱེད་སྐྱབ་ཐབས་སྤྲང་འོག་གི་ནད་ཀྱི་གདུང་སེལ་ཆེ་ཤོས་ལ། ༣
 ༣༣ རྗེ་བཙུན་སང་གེ་སྤྲ་དང་། ཕྱག་དོར་ལ་བརྟེན་པའི་གདོན་འགྲོལ་བྱེད་ཚུལ་གདུང་སེལ་ནོར་བུ་ལ། ༡༩
 ༣༤ རོ་བོ་རྗེའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཆོགས་དངོས་བྱུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
 བང་མཛོད་ལ། ༡༠
 ༣༥ སྒྲོལ་མ་གཡུལ་བསྐྱོག་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དབང་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ། ༧
 ༣༦ དཔལ་དོ་རྗེ་རྣམ་འཛོམས་པའི་ཆོ་ག་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལ། ༩
 ༣༧ ཁྱོ་བོ་སྤེ་བ་བཅེགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་ལ། ༧
 ༣༨ ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཤགས་པ་བསྐྱང་བསྐྱོག་མངའ་གསོལ་ཆོས་གཅིག་གཏོར་མ་བརྟེན་འཇུགས་
 སོགས་ལ། ༩

སོད་ང་བར།

- ༡ བསྐྱུན་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་ཕྱེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཟེན་ཟིན་སུ་བྱས་པ་ལ། ༣༧
 ༢ དགོ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ལ། ༦

༣	དགེ་ལྷན་བཀའ་སློལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཙ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་ལ།	༣༡
༤	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མའི་རྣམ་བཤད་ཕུལ་བྱང་ལ།	༤༤
༥	ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྟོང་པོའི་སྟོང་པོ་ གསལ་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་ལ།	༤༡
༦	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྲེར་བདེ་ལ།	༡༠
༧	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་བྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་པའི་བདེ་ལམ་ལ།	༣༣
༨	དགེ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག་ལ།	༡༣
༩	ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱང་བའི་མན་ངག་ལ།	༣༡
༡༠	ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་བྲིམས་སུ་བཅའ་བ་སྟུ་གསུམ་གཞལ་མེད་ཁང་ལ།	༩
༡༡	མྱོ་སྟོང་དམར་བྲིད་ཤར་ཅེ་ཆོས་རྩེ་ལ་གནང་བ་ལ།	༥
༡༢	སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྐྱམས་བྱ་ཚུལ་ལ།	༣
༡༣	སྟེག་སྟན་སེལ་བྱེད་ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་ལ།	༣
༡༤	བྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་བྲིས་ལན་མོ་བཟང་བཞད་སྟུ་ལ།	༡༡
༡༥	སྟུ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་པའི་རྩོད་ལན་ལུང་རིགས་སེང་གའི་ང་རོ་ལ།	༤༥
༡༦	རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་གི་ཐབ་བྲིད་གསེར་གྱི་ལྗེ་མིག་ལ།	༩
༡༧	སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་བྲིད་འབགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ལ།	༥
༡༨	ནམ་མཁའ་སྟོ་འབྱེད་ཀྱི་དབང་བྱེད་ཚུལ་ལ།	༤
༡༩	གཙོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་དེད་དཔོན་ལ།	༡༤
༢༠	ཞལ་གཟིགས་དང་རྟོ་རྩེ་གདན་གྱི་རི་ཁྲོད་ཡོལ་དཀར་རྣམས་ཀྱི་གནས་བསྟོད་ལ།	༩
༢༡	བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བཟོད་པའི་སྐྱར་ལམ་ལ།	༧
༢༢	བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོའི་རིན་པོ་ཆའི་མཚན་རྟེན་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་གྱི་དཀར་ཆག་ལ།	༦
༢༣	བཀའ་ཤིས་ལྷན་པོའི་བྱའི་མཚན་རྟེན་དང་རྩ་སྐྱེད་དུ་མཚན་རྟེན་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་ལ།	༥
༢༤	རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕོ་བ་ལ།	༤

34	ཁོ་མོ་སྤེ་བ་བཅེགས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བཟུ་བྱབ་བསྐྱར་གསུམ་བྱ་ཚུལ་བཅས་ལ།	4
35	དཔལ་མགོན་ཉལླད་ལ་མཆོད་གཏོར་མདོར་བསྐྱས་འབྲུལ་ཚུལ་ལ།	4
36	རྩོ་བོ་བྱིང་དཀར་བའི་བསངས་མཆོད་ལ།	3
37	གཟུངས་གཞུག་གཞོད་སྒྲིན་འཁོར་ལོ་རིམ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཅོར་བྱའི་མེ་ལོང་ལ།	2
38	རབ་གནས་ཆོ་ག་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་དག་ལེགས་རྒྱ་མཆོའི་ཆར་འབེབས་ལ།	37
39	གཙུག་ཏོར་བསྐྱོག་ཆེན་གྱི་ལག་ལེན་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་བར་ཆད་ ཀུན་སེལ་ལ།	70
40	ཁ་འབར་གཏོར་ཆེན་གྱི་ཆོ་ག་དག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱིགས་པ་ལ།	2
41	བརྒྱ་བཞིའི་ཆོ་ག་བྱ་ཚུལ་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ལ།	2
42	གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅ་ཆ་ལག་ཆང་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དབེན་ས་པས་མཛད་པ་ལ།	6
43	གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅ་ལྟར་དུ་བསྐྱས་པ་ལ།	3
44	བྲུལ་གཏོར་དཀོར་སྤྱོད་དག་བྱེད་ཆེ་ལེལ་ཚུ་རྒྱན་ལ།	2
45	གཏོར་མ་ཆ་བཞི་དང་ཆོ་གསྐྱར་བསྐྱས་པ་བཅས་ལ།	3
46	གསུང་ཐོར་བྲུ་བ་ལས་སྐྱ་གཏོར་གྱི་རིམ་པ་ལ།	2
47	གསུང་ཐོར་བྲུ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱིགས་པ་ལས་ཆོ་གསྐྱར་ཡིད་ལ་འདོད་འཇོ་ལ།	3
48	འབྱུང་བཞི་གཏོར་མ་དང་ཆབ་གཏོར་ལྷག་ཐུབ་མ་སྐྱ་དུ་བ་བཅས་ལ།	6

པོད་ཅ་བར།

1	རྩོ་བཙུན་སྤྱོད་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དད་པའི་ སྒྲིན་ཤིང་རྒྱས་པའི་མེ་ཏོག་ལ།	3
2	རྩོ་སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱས་ལེམེས་ལ་བསྟོད་པ་དངོས་བྱུབ་གྱི་འབྱུང་གནས་ལ།	7
3	རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་བསྟོད་པ་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་འདོད་འཇོ་ལ།	3
4	མཁས་བྲུབ་དམ་པ་བཟུ་ཤིས་རིན་ཆེན་ལ་བསྟོད་པ་དང་གསོལ་འདེབས་བརྟན་བཞུགས་སངས་	

- བྱུང་བ་སྐྱུན་དཔལ་མ་ལ། ༡
- ༥ སེམས་བ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བཏན་བཞགས་དང་བདེ་མཆོག་ལྷ་མི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
- ༦ བེལ་བྱ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལ། ༩
- ༧ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལ། ༩
- ༨ དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་ཉི་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་དང་སྤེངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེ་གཉིས་སམ་བཞི་བཅུད་བརྒྱུད་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
- ༩ སྟོམ་གསུམ་པར་ཕྱིན་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
- ༡༠ ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གྲུར་གྲུམ་མདངས་མཛེས་མ་ལ། ༡
- ༡༡ ཆེ་དབང་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
- ༡༢ ཆེ་མ་བྱ་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
- ༡༣ གསོལ་འདེབས་དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་མ་དང་ལྷ་མའི་བཀའ་བྱིན་བྱུང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཐུགས་རྩེ་བསྐྱེད་པ་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྒྲུ་ལ། ༤
- ༡༤ རང་གི་ཅ་བའི་ལྷ་མའི་བཀའ་བྱིན་བྱུང་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ། ༡
- ༡༥ པ་ལྷ་མ་བྱུང་དུས་སྒྲུ་ལེན་མ་ལ། ༡
- ༡༦ སྟོན་ཆེག་ཆོ་སྟོས་བརྒྱུད་པ་དང་སྟོན་གྱི་ལྷ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
- ༡༧ བསྐྱུན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་དབྱུ་མ་ཅ་བ། བཞི་བརྒྱ་བ། དབྱུ་མ་འཇུག་པ། སྟོན་འཇུག་བཅས་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་པའི་སྟོན་དུ་གདོན་ཕྱིར་གསོལ་འདེབས་ཤོ་ལོ་ག་རེ་ལ། ༡
- ༡༨ ལྷ་མ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་དང་འདོད་གསོལ་ཐུགས་རྩེ་ཉིན་བྱེད་ལ། ༡
- ༡༩ གསོལ་འདེབས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་དང་། ལྷ་མ་རྒྱུད་འཁོར་ལྷ་མའི་ཐུགས་རྩེ་བསྐྱེད་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལ། ༩
- ༢༠ ལྷ་མའི་ཐུགས་རྩེ་བསྐྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་ལ། ༩

- ༡༡ བར་དོ་འཕྲང་སྒྲོལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་འཛིགས་སྒྲོལ་གྱི་དབའ་བོ་ལ། ༡
 ༡༢ རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱེས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
 ༡༣ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱལ་སྐྱུའི་བརྟན་བཞགས་ལ། ༡
 ༡༤ བརྟན་བཞགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་སྐྱལ་སྐྱུ་མོ་བཟང་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
 ༡༥ སྐྱལ་སྐྱུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐྱེས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལ། ༡
 ༡༦ འདོད་གསོལ་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་མ་དང་སྟོན་པའི་མཛད་པ་བཙུ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ། ༡
 ༡༧ སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མཛད་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། ༡
 ༡༨ ལྷ་རྩལ་ངོས་ལ་སྟོན་པའི་བྱིས་སྐྱུའི་འདོད་གསོལ་ལ། ༣
 ༡༩ སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ཡང་སྤང་མཁས་མཆོག་དབའ་བོའི་མགུལ་རྒྱན་ལ། ༣
 ༢༠ རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ཆོག་ལ། ༡
 ༢༡ བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། ༡
 ༢༢ རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་ལ་བསྟོད་པ་སྟོན་མིག་འབྱེད་གྱི་བྱར་མ་ལ། ༣
 ༢༣ འདོད་གསོལ་སྟོན་ཆོག་སྟོན་རྒྱལ་མ་དང་། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སྟོན་བཟང་མ། འདོད་གསོལ་སྟོན་ཆོག་སྐྱུན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལ། ༡
 ༢༤ སྟོན་ཆོག་འདིས་མཆོན་མ་དང་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་བརྟན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ༡
 ༢༥ འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ལ་བརྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ༦
 ༢༦ བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་པ་བདེ་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ། ༤
 ༢༧ བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་སྟོན་མཆོག་སྐྱབ་ལ། ༡
 ༢༨ རྩེ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྟོན་ཚུལ་ལ། ༡
 ༢༩ བག་དཀར་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་སྐྱབ་ཐབས་ལ། ༡

༤༠	གསང་བདག་འཁོར་ཆེན་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༩
༤༡	སྒོ་བ་དཔོན་སྤྲུལ་བཏེན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༡
༤༢	རྟ་མགིན་ཤུན་བཞིས་སྒྲོར་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༩
༤༣	རྟ་མགིན་ཡང་གསང་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༩
༤༤	རྟ་མགིན་ལྷགས་རལ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༡
༤༥	སྒྲ་མ་ལྟ་རྟ་མགིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱང་པོ་ལེན་ཚུལ་ལ།	༩
༤༦	བསྐྱོ་བའི་ཆོགས་བཅད་དང་སྤྲུལ་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༩
༤༧	འབྲུམ་ནད་བསྐྱུང་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྤྲུལ་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༡
༤༨	སྒྲ་མ་དང་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་བ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༡
༤༩	འཛིགས་བྱེད་ལ་བཏེན་པའི་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༡
༥༠	བྱམས་བ་ལ་བཏེན་པའི་འཕོ་བ་ལ།	༡
༥༡	འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་ལ།	༥
༥༢	འཇམ་དཔལ་གཤེན་ཟླ་གཤེན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་འཕྲིན་བཅོལ་ལ།	༩
༥༣	རྒྱུན་ཏུ་ཡི་དམ། མགོན་པོ་བར་ཆད་ཀྱི་སེལ། ཆོས་རྒྱལ། ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ལ།	༩
༥༤	དེའི་གཏོར་འབྲུལ་ཁྲེང་བདེ་སོགས་ལ།	༡
༥༥	མགོན་དཀར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༩
༥༦	ཐུབ་པའི་བསྐྱེད་སྤྱང་གཙོ་བོ་རྣམས་བཏེན་ཅིང་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་སྐྱབ་ཐབས་སྤྱང་པོར་བྲིལ་བ་གསེར་གྱི་ཡང་ཁུན་ལ།	༩
༥༧	མགོན་པོ་བྱ་རོག་མཆོད་ཅན་ལ་བསྐྱོད་པ་ལ།	༡
༥༨	མགོན་པོ་གྲུང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ལ།	༡
༥༩	མགོན་པོ་བེང་སྐྱབ་ཐབས་ལ།	༩
༦༠	བེང་སྐྱམ་བྲལ་འཁོར་བཅས་ལ་མཆོད་བསྐྱོད་དང་བསྐྱེད་སྤྱང་སྒྲོལ་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་མཆོད་གཏོར་	

	འབྲུལ་ཚུལ་ལ།	3
༤༡	དོ་རྩེ་རབ་བརྟན་མའི་བསྐྱང་གསོ་མདོར་བསྡུས་ལ།	3
༤༢	ལྷ་མོའི་གཏོར་འབྲུལ་རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་མ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཅམ་བྲ་ཚུལ་ལ།	3
༤༣	མགོན་པོ་ཞལ་བཞི་པར་གཏོར་འབྲུལ་མདོར་བསྡུས་ལ།	༡
༤༤	དཔལ་མགོན་སྟག་ཞོན་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་དང་རལ་གཅིག་ལྷ་མོར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ལ།	༡
༤༥	ཆོས་སྒྲིང་ལུམ་སྤིང་ལ་མཆོད་གཏོར་མདོར་བསྡུས་འབྲུལ་ཚུལ་ལ།	༡
༤༦	དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ་ལ་མཆོད་འཕྲིན་ཆེན་ཅུང་དོན་རྒྱས་ལ།	༡
༤༧	ལུམ་སྤིང་ལ་མཆོད་འཕྲིན་གཉིར་གཏད་དང་གཞོད་སྤྱིན་དོ་རྩེ་བདུད་འབྲུལ་གྱི་བསྐྱང་གསོ་ལ།	༤
༤༨	ཆེ་རིང་མཆོད་ལྷ་བསྟན་མ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ལ།	3
༤༩	བང་སྲོང་ཆེན་པོ་སྤེ་བརྒྱད་ལ་མཆོད་འཕྲིན་དང་། ཐུབ་པ་དམ་ཆེན་གསུམ་བཞེད་རྒྱལ་པོའི་སྤྱབ་ཐབས་ལ།	༤
༥༠	སྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་དེའི་གཟུངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་པོ་རྩེ་མཆོད། སྟན་ཐ་བའི་ཆེ་གཟུངས་བཟླས་ནས་སྟོན་ཆེན་བྲ་ཚུལ་བཅས་ལ།	3
༥༡	སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་སངས་རྒྱས་མོ་ལའི་ཆེ་གྲ་ཚུལ་ལ།	3
༥༢	མོ་སྤྱང་ཡང་སྤྲོད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལ།	༡
༥༣	འབྲེར་སོ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་གི་སྤྲོད་པོ་ལ།	༡
༥༤	སྟོབས་བཞིའི་བཤམས་བསྟུངས་བྲེད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ལ།	༡
༥༥	ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཐབ་ཁྲིད་ལ།	༤
༥༦	ཆེ་ཡི་སྤྱབ་ཐབས་ལ།	3
༥༧	ཡང་ཆེ་ཡི་རིག་འཛིན་སྤྱབ་ཐབས་དང་སྤྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ལ།	༡
༥༨	བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་གཡོ་མགོན་པོའི་སྤྱབ་ཐབས་ནོར་བུའི་འབྲེང་མཛེས་ལ།	3
༥༩	སྤྱང་གནས་ཀྱི་ཆེ་གྲ་མདོར་བསྡུས་བྲ་ཚུལ་ལ།	3

- 10 རྩེ་བཅུན་བྱམས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ། 9
- 11 བྱག་དོར་གོས་ཕྱོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་བྱག་དོར་ལུ་རྩེ་བཅུན་ཐབས་བཅས་ལ། 9
- 12 བྱག་དོར་གཏུམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ། 9
- 13 བྱག་དོར་གཏུམ་ཆེན་སྐྱབ་ཐབས་ལ། ༩
- 14 གསང་བདག་བྱག་དོར་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་མཆོག་མཐུན་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱབ་ཚུལ། བྱག་དོར་གྱི་མདོན་ཉིགས་སྐྱན་འབྲེན་བཤགས་པ་བསྐྱང་བསྐྱལ་བསྐྱོག་པ་བསྐྱས་
གཏོར་བསྐྱོད་པ་དང་བཅས་ལ། 1
- 15 རྩེ་རྩམ་པར་འཛོམས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འབྲེང་བདེ་ལ། 3
- 16 གཙུག་ཏོར་རྩམ་རྒྱལ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ལ། 10
- 17 རྩམ་རྒྱལ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འབྲིང་པོ་ལ། 3
- 18 རྩམ་རྒྱལ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བསྐྱུས་དང་རྩེ་བཅུན་མ་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐྱབ་ཐབས་
བཅས་ལ། 3
- 19 རྩེ་བཅུན་མ་སྐྱོལ་མ་དཀར་མོའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ། 3
- 20 རྩེ་བཅུན་སྐྱོལ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འདོད་དགའི་མཆོག་སྐྱན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ། 3
- 21 ཡང་སྐྱོལ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ། 3
- 22 དག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ། ༩
- 23 སོ་སོར་འབྲང་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མཐར་ཡི་བྲེང་མཛེས་ལ། 9
- 24 ལྷ་མ་དང་སྐྱན་གྱི་ལྷ་དབྲེང་མེད་གཡུ་ཐོག་སྤྱང་ཐིག་རིགས་བསྐྱུས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་བདུད་ཅིའི་སྤྱང་
པོ་ལ། 9
- 25 རྩེ་རྩམ་ལྗིང་ནག་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ། 3
- 26 ཆོགས་བདག་དམར་པོ་ལ་གཏོར་མ་འབྱལ་ཚུལ་དང་། ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོ་ལ་
སྐྱར་ཆོག་པའི་རྩེས་གནང་ངེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། ༩
- 27 དུས་མཆན་འོད་ཆེན་འབར་པའི་རྩེས་གནང་བྱ་ཚུལ་ལ། 3

༩༩	ཆོ་དབང་མདོར་བསྐྱས་བྱ་ཚུལ་ལ།	༣
༩༩	ཡང་ཆོ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ལ།	༣
༡༠༠	ལོ་མ་གྲོན་མའི་རྗེས་གནང་བྱ་ཚུལ་ལ།	༡
༡༠༡	སྤྲོ་མ་གྲིས་བསྐྱབ་རིགས་བསྐྱས་དབང་ཀྱན་འདུས་པའི་སྤྲོན་མེ་ལ།	༣
༡༠༢	ཞི་གནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ།	༣
༡༠༣	ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ།	༥
༡༠༤	ཟབ་ལམ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པོར་བྲིས་བ་ལ།	༡
༡༠༥	བན་བ་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་སྤྲོད་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ།	༥
༡༠༦	ཟབ་མོའི་ལྟ་བུ་ཁྲི་ཆེན་མདོར་བསྐྱས་ལ།	༦
༡༠༧	བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་གྱི་སྤྲོད་པོའི་ཡང་སྤྲོད་ལ།	༣
༡༠༨	གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལས་བརྒྱུ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤགས་འདེབས་ལ།	༣༥
༡༠༩	སྤྲོན་ཆད་ཀྱི་སྤྲོན་མཆོང་འབྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་གཉེན་པོའི་ལུས་བྱུངས་བསྐྱེད་པའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ།	༤
༡༡༠	རང་གཞན་གྱི་སྤྲོད་པ་རན་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཤར་བ་ཡིད་ལ་གདུང་བའི་ཆོགས་བཅད་རང་བཞིན་སྤང་ཚུལ་སྤྲོན་པའི་སྤྱ་ཆུང་ལ།	༡
༡༡༡	ཀླ་ལི་སྐྱུ་མ་བཅུ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་པའི་དབེན་པར་དགའ་བའི་གཏམ་ལ།	༡
༡༡༢	བསྐྱབ་བྱ་ཞོར་བུའི་མགུལ་རྒྱལ་ལ།	༣
༡༡༣	ཙོ་ཞེ་ཆོས་རྗེ་རྒྱུ་རིང་འབྲོན་ཁར་གནང་བའི་ཞལ་གདམས་དང་ཆ་པ་འོད་ཟེར་སྐྱུ་སྐྱར་གནང་བའི་ཞལ་གདམས་བཅས་ལ།	༡
༡༡༤	མདོ་སྐྱགས་ལམ་རིམ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཀྱི་སྤྲོད་པོའི་ཆེན་པོའི་ཞལ་གདམས་ལ།	༣
༡༡༥	རི་ཁྲིད་འཛིན་པའི་དགའ་བཅུ་རབ་འབྲུམས་གཉིས་ལ་གདམས་པ་ལ།	༡
༡༡༦	རི་ཁྲིད་འཛིན་པའི་སྤྲོན་སྤྲོམ་ལ་གདམས་པ་གང་བཞེན་བསྐྱེད་མེད་མ་ལ།	༡

- ༡༡༩ རི་ཁྲིད་པ་འགའ་ལ་ཞལ་གདམས་སུ་གནང་བ་དང་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་ཐབས་
མདོ་རྒྱད་མན་ངག་སྤྱིང་བེལ་ལ། ༡
- ༡༡༩ བྱལ་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་ཉི་མར་གདམས་པ་དང་ཞལ་གདམས་དལ་ཉེན་ཡིད་བཞིན་མ་དང་འདི་ཕྱིའི་
འགལ་རྒྱུ་མ་གཉིས་ལ། ༡
- ༡༡༩ ལྷ་ཡི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་གནང་བའི་ཞལ་གདམས་དང་སློབ་མ་འགའ་ལ་གདམས་པ་ལྷའི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐྱ་
དབྱངས་ལ། ༣
- ༡༢༠ འོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་དགོ་བསྐྱལ་དུ་གནང་བ་ལ། ༡
- ༡༢༡ བྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལ། ༣
- ༡༢༢ ཞལ་གདམས་ཉིས་ཚོགས་ཀུན་སྤངས་མ་དང་སྒྲ་དོར་གསལ་བྱེད་གསེར་གྱི་སློན་མེལ། ༣
- ༡༢༣ དཔོན་ས་བསམ་བྱལ་བྱ་བྱིད་ལ་གདམས་པ་སློན་བལ་ཡོན་ཏན་མ་ལ། ༡
- ༡༢༤ རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུ་མཐིང་ཤོག་ངོས་ལ་གསེར་སྐྱངས་གྱིས་བསྐྱུན་བའི་དགོ་བསྐྱལ་སློན་ཆོག་
ཤོད་སོ་སོར་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་ལ། ༤
- ༡༢༥ ཡིད་ལ་སློན་བའི་དོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལྷག་བསམ་ནམ་པར་དཀར་བའི་སྤྲིན་གྱི་སྐྱ་
དབྱངས་ལ། ༣
- ༡༢༦ རང་གི་ཡིད་ལ་རེ་བའི་དོན་སྤྲུག་བྱིས་སུ་མཛད་པ་མཁྱེན་བཅེ་འཕྲིན་ལས་མ་ལ། ༣
- ༡༢༧ འདོད་དོན་སློན་ལས་དུ་བྱ་བ་བསྐྱུ་མེད་སྒྲ་མ་ལ། ༡
- ༡༢༨ གསང་འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ལས་བརྒྱུ་མས་བའི་སློན་ལས་ལ། ༡
- ༡༢༩ བདེ་མཆོག་དཀར་པོའི་སློན་ལས་ཤིས་བརྗོད་མདོར་བསྐྱུས་ལ། ༡
- ༡༣༠ བདེ་མཆོག་ཆེས་བཅུ་བའི་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐག་མེད་བདེ་ཆེན་མ་ལ། ༡
- ༡༣༡ སྤྲིན་སྒྲའི་ཆོ་གའི་མཐུག་ཏུ་བྱ་བའི་ཤིས་བརྗོད་ལ། ༡
- ༡༣༢ བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་འཁྲུགས་རྒྱལ་པོའི་སློན་ལས་དང་ཤིས་བརྗོད་གཉིས་ལ། ༡
- ༡༣༣ འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱུང་གནས་ཆོ་གའི་མཐུག་ཏུ་བྱ་བའི་ཤིས་བརྗོད་ལ། ༡
- ༡༣༤ མཆོད་རྩས་ཕུལ་ནས་རང་གི་ཡིད་ལ་རེ་བའི་དོན་སློན་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ། ༣

- ༡༣༥ ཡང་སྟོན་པའི་དོན་ཆོག་ས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་པ་ལེགས་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་མ་ལ། ༡
- ༡༣༦ རོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ཤུག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་བྱ་དུ་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་ཕྱལ་བའི་ཁ་
 བྱང་ལ། ༣
- ༡༣༧ ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཆོས་སྤང་སོགས་མང་པོར་ན་བཟའ་མགུལ་རྒྱན། ལྷན་
 ་ལལ། ལྷན་གཟིགས་སོགས་ཕྱལ་བའི་དགོ་བསྐྱེད་སྟོན་ཆོག་དང་འཕྲིན་བཅོལ། ཆོས་སྤེ་
 དུ་མར་འཕན་ལྷ་བྲེ་མཆོད་རྣམས་སོགས་ཕྱལ་བའི་ཞལ་བྱང་སྟོན་ཆོག་དང་། ལྷ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་
 གསར་བཞེངས་དུ་མའི་རྒྱབ་ཡིག་དང་ཞལ་བྱང་དུ་གནང་བའི་སྟོན་ཆོག་མཆོག་དམན་
 དུ་མར་གནང་བའི་ཞལ་གདམས་དང་གསུང་འཕྲིན་ཆབ་ཤོག་གི་རིམ་པ་སྤྲོ་ཆོག་ས། མདོ་
 ལྷགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལས་བརྒྱུ་མས་པའི་བྲི་བ་ལྷན་པའི་བཀའ་ལན་དུ་མ། གཞན་ཡང་འདོད་
 ལྷ་འགའི་བསྟོད་ཆོགས་གསོལ་འདེབས། ལས་དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་
 སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད། ལྷ་རི་ལྷར་རིགས་པའི་རྣམས་གནང་། འདི་
 ཕྱིར་དགོ་བའི་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ཆོག་གི་རིམ་པ་དུ་མ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྟོམ་
 པའི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བར་བཤད་པ་སོགས་གསུང་ཐོར་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེབས་པ་
 བཅས་ལ། ༤༩
- ༡༣༨ བཀྲ་ཤིས་ཅེ་བ་ནང་སོ་སྟོ་བཟང་དབང་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ་རྣམས་ཆབས་ཅིག་དུ་བསྐྱིགས་པ་ལ། ༡༧
- ༡༣༩ བསངས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་ངོ་མཆར་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ་རྒྱས་པ་ལ། ༡༨
- ༡༤༠ བསངས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་ངོ་མཆར་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ་འབྲིང་བོ་ལ། ༡༩
- ༡༤༡ བསངས་ཆོག་བཀྲ་ཤིས་ཆར་འབབས་མཆོད་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་ལ། ༢

བྱར་རྒྱན་གསུམ་པ།

༥ དཔར་བྱང་སློན་ཆེན།

ཀྱན་ཁྱབ་ཀྱན་བྱེད་བཟོད་བྲལ་སེམས་ཀྱི་གཤེས།
རྒྱན་ཅེར་མཐོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་རྒྱ་མེད་པ།
དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ།
ལེགས་པར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་འདི་མཛད་བྱུང་།

མདོ་སྒྲགས་དབྱེ་བས་ཕྱག་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ལས།
པ་རོལ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ངོ་།
རིེ་ལྟར་སློད་པའི་ཚུལ་ལས་ལེགས་བརྩམས་པའི།
ཕྱག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་རྩ་འགྲེལ་དང་།

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་ངོས་བཟུང་སྟེ།
བདག་འཛིན་ཤེས་རབ་གཤམས་འབྱེད་ཐོལ་གྱིས་ནི།
དཀའ་གནད་རྣམ་མང་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་བཅས།
པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གསུང་གི་སྟོང་པོར་སྒྲུང་།

དེ་བཞིན་སྤྱན་མིན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
འགྲེལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཟབ་འཁྲིད་གཞུང་།
ཁ་ཆེམས་རྒྱུད་བསྐྱར་ཞེས་གྲགས་མན་ངག་དང་།
ཞལ་ཤེས་གྱིས་བརྒྱན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་གསུང་།

དེ་ལྟའི་གལ་ཆའི་གསུང་རབ་རྣམས།
 ཏུ་མར་སློ་བའི་དབར་གྱི་གཞི།
 དང་རབས་སྐྱ་ཅལ་ལ་བརྟེན་ནས།
 དོན་ལྡན་དགེ་བའི་བྱ་བ་བརྩམས།

འདི་ལས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་དངོས།
 གང་ཐོབ་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྒོང་།
 འགོ་ཀུན་སྒྲ་མའི་མགོན་གྱིས་ཟིན།
 ཀུན་མཁུན་གོ་འཕང་འཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ།

མིག་མི་འཇུག་གི་འཕྲིན་ལས་བསེལ་ཟེར་འོད།
 གངས་ལྗོགས་སྐྱེ་རྒྱ་ཀུན་འདྲའི་དབྱང་གཉེན་བྱ།
 འཆར་བའི་དགེ་ལེགས་སྣང་བ་གསར་བའི་འཇུག་།
 རྣམ་པར་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན་སྦྱར་འཆར་ཤོག །

ཞེས་པ་འདི་ཡང་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་ལྔ་ཆང་གིས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་སྟོད་གསུ་སྐྱ་པཎ་ཆེན་
 སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ཅ་འབྲེལ་དང་། བདག་འཛིན་གཤམས་འདེབས། བྱ་བལ་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཉི་མས་མཛད་པའི་སྒྲ་མཆོད་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་ཡིག་ཁ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་
 བཅས་དག་ཞུས་ཆོད་ལྡན་དང་འབྲེལ་དཔར་བསྐྱར་གནང་བའི་དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ཏུ། ། ། །
 གདོང་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དྲུང་བས་སྟོན་པའོ། །

སྤྱི་ཁྲབ་ཁུ་སྤྱིག་དང་སློབ་སྟོན་པ།

ལ་སྐབས་ཐེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།

སྤྱི་ཁྲབ་འགན་ཁུར་པ།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་ས་པ་སློ་བཟང་ལྷ་སྐྱབ།

ཁུ་སྤྱིག་པ།

སྐྱ་ཞབས་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

ཁུ་དག་དང་དཔེ་སྐྱར་པ།

དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སློ་བཟང་བསྟན་པ།

འབྲས་སློ་སྤྲིང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་དག་དབང་སྐལ་བཟང་།

སྐྱགས་རམས་པ་སློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས།

དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་དང་། བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན།

དབར་ཐངས་དང་པོར།

དེབ་གངས་ ༡༥༠༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤

དབར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དཔེ་སྐྱོན་པ།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དབར་ཁང་།

མི་ཨོན། དེ་སྤྱི་གསར་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆད་ལྡན་དེབ་ཨང་།

༢༠༡༥ ༡༡ ༢༣༤༤༤ ༤ ༤ ༡

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད་ནས་མཐུན་འགྱུར་གྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།

